"Annelere, kızlarına ve
âşıklara dair derin bir hikâye."
Daily Mail

Yağmurdan Kaçarken

ROMAN

BRO*SİS

JOJO MOYES

PEGASUS

Aşkın zaman içinde ne kadar farklı şekiller alabileceğine dair dokunaklı bir hikâye... Üç neslin hikâyesi...

Yirmi bir yaşındaki Joy, 1950'lerde Hong Kong'da yaşarken yakışıklı deniz subayı Edward'la tanışır. Başta bu genç adama âşık olma ihtimali aklının ucundan bile geçmemiştir. Fakat birbirlerinin ruh eşi olduklarını anlayan iki gencin düğün tarihi yirmi dört saat içinde belirlenir. Artık Joy da kocasıyla beraber dünyayı gezmeye başlamıştır ve çok mutludur. Ama evlilik hayatının sandığı gibi olmadığını kısa süre sonra zor yoldan öğrenecektir...

1980'lerde Joy'un kızı Kate, ailesinin yanından gizemli bir şekilde kaçar ve on altı yıl sonra onun kızı Sabine hemen hemen hiç tanımadığı büyükannesi ile büyükbabasını ziyarete gider. Çok geçmeden Kate de aralarına katılır.

Aynı çatı altında yıllar sonra ilk kez bir araya gelen üç kadının keşfedeceği çok önemli sırlar ve gerçekler vardır: Bir anne ile kızı arasındaki sevgi asla tükenmez, aşkın doğası yağmur gibidir ve kadınlar sevdikleri için en büyük zorluklara bile göğüs gerebilir.

"Anneler ile kızları arasındaki ilişkinin kitap şekline bürünmüş hali, o kadar ustaca kaleme alınmış... Ayraç olarak mendil kullanabilirsiniz."
Elle

www.pegasusyayinlari.com
ISBN: 978-605-299-153-4

Kapak İllüstrasyonu: © Sarah Gibb

Pegasus Yayınları: 1650
Bestseller Roman: 714

YAĞMURDAN KAÇARKEN
JOJO MOYES
Özgün Adı: Sheltering Rain

Yayın Koordinatörü: Yusuf Tan
Editör: Tüvana Zararsız
Düzelti: Okan Ağgez
Sayfa Tasarımı: Meral Gök

Baskı-Cilt: Alioğlu Matbaacılık
Sertifika No: 11946
Orta Mah. Fatin Rüştü Sok. No: 1/3-A
Bayrampaşa/İstanbul
Tel: 0212 612 95 59

1. Baskı: İstanbul, Mayıs 2017
ISBN: 978-605-299-153-4

Türkçe Yayın Hakları © PEGASUS YAYINLARI, 2017
Copyright © Jojo's Moyo Ltd., 2002

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Curtis Brown Group Limited'dan alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Bu kitapta yer alan fotoğraf/resim ve metinler Pegasus Yayıncılık Tic. San. Ltd. Şti.'den izin alınmadan fotokopi dâhil, optik, elektronik ya da mekanik herhangi bir yolla kopyalanamaz, çoğaltılamaz, basılamaz, yayımlanamaz.

Yayıncı Sertifika No: 12177

Pegasus Yayıncılık Tic. San. Ltd. Şti.
Gümüşsuyu Mah. Osmanlı Sk. Alara Han
No: 11/9 Taksim / İSTANBUL
Tel: 0212 244 23 50 (pbx) Faks: 0212 244 23 46
www.pegasusyayinlari.com / info@pegasusyayinlari.com

JOJO MOYES

YAĞMURDAN KAÇARKEN

İngilizceden Çeviren:
SOLİNA SİLAHLI

PEGASUS YAYINLARI

Charles Arthur'a ve Betty McKee'ye...

Önsöz

Sonra Başpiskopos, Kraliçe'nin sağ elini öpecek. Ardından Edinburgh Dükü tahta çıkacak. Tacını çıkardıktan sonra Majesteleri'nin önünde diz çöküp ellerini onun ellerinin arasına koyacak ve sadakat yeminini edecek:

Ben Edinburgh Dükü I. Philip,
size hayatım boyunca
bağlı kalacağıma,
karşıma çıkacak engellere
dürüstçe ve inançla karşı koyacağıma yemin ederim.
Tanrı yardımcım olsun.

Sonra kalkıp Majesteleri'nin başındaki taca dokunacak ve sol yanağına bir öpücük konduracak.

Tıpkı Gloucester Dükü ve Kent Dükü'nün yaptığı gibi...

Taç Giyme Töreni
Kuralları'ndan, 1953

Genç bir kızın, müstakbel kocasıyla Prenses Elizabeth'e, sonradan bilinen ismiyle Kraliçe II. Elizabeth'e adanan o büyük günde tanışması ne kadar da büyük bir kabalık, diye düşündü Joy sonradan. Yine de bu özel günün önemi her ikisi açısından da düşünüldüğünde olması gerektiği gibi bir heyecan duymayı başarabilmek (en azından Joy için) gerçekten zordu.

Yağmurun uğursuzca yağdığı bir gündü, Tanrı'nın bize bahşettiği o güzel günlerden biri değil. Hong Kong Limanı'nın üzerinde süzülen yüklü bulutlar çelik grisine bürünmüştü. Sımsıkı kavradığı nota defteri, yağ sürülmüş gibi kaygan koltuk altları ve sırtına pelte gibi yapışan bluzuyla Stella'yla birlikte Tepe'nin etrafında ağır adımlarla dolaşan Joy, Brougham Scottların taç giyme töreni partisini düşünmeye başladığında içini monarşi yanlılarının heyecanından çok uzak bir duygu kapladı.

Önce annesi geldi aklına; büyük ölçüde babasının yine bir Çin gezisinden dönmüş olmasına bağlı olarak beklenti ve memnuniyetsizlik karışımı bir duyguyla telaş içinde oradan oraya koşturan annesi... Babasının ziyaretleri her zaman annesinin ruh halinin altüst olduğu bir zamana denk gelir ve onu daha iyi bir yaşamın özlemini çektiği, daha kötü ve daha karanlık bir yere sürüklerdi. Kıpkırmızı dudaklarını onu onaylamadığını gösterircesine büküp, "O kıyafeti giymeyi düşünmüyorsun, değil mi?" diyerek kaşlarını çatmış ve Joy'a bakmıştı.

Joy'un gözüyse kapıdaydı. Stella'yla buluşmak için can atıyordu. Brougham Scottların villasına anne ve babasıyla gitmemek için ev sahiplerinin, nota defterini hemen götürmesini istediklerine dair bir yalan uydurmuştu. Anne ve babasıyla bir yere yürüyerek bile gidecek olsa deniz tutmuş gibi midesi bulanırdı.

"Çok sade görünüyorsun tatlım. Topuklu ayakkabılarını da giymişsin. Herkese tepeden bakacaksın." O "tatlım" kelimesi Alice'in, sözlerinin sevimsizliğini örtbas etmek için kullandığı bir tatlandırıcıdan başka bir şey değildi.

"Oturacağım zaten."

"Gece boyunca oturmayacaksın ya."

"Dizlerimi bükerim."

"Daha kalın bir kemer takmalısın. Boyunu daha kısa gösterir."

"Kaburgalarıma batar."

"Neden bu kadar zor bir kız olmak zorundasın, anlamıyorum. Ben senin iyiliğini istiyorum. Güzel görünmek için hiç çaba harcamıyorsun."

"Ah, anneciğim, hiç umurumda değil ki. Kimsenin umurunda olduğunu da sanmıyorum. Hatta beni fark edeceklerini bile sanmıyorum. Hepsi prensesin yeminini ya da her ne diyecekse onu dinleyecek." *Beni rahat bırak artık*, diye dilemişti içinden. Parti boyunca annesinin yakıcı öfkesine maruz kalacak olması yeterince kötüydü zaten.

"Ama benim umurumda. İnsanlar seninle ilgilenmediğimi düşünecek."

"İnsanların Ne Düşündüğü", Alice için çok önemliydi. "Hong Kong bir Japon balığı fanusudur," derdi hep. "Seni süzüp arkandan konuşan birileri mutlaka vardır." Joy ona ne kadar da küçük ve sıkıcı bir dünyada yaşadıklarını söylemek ister ama vazgeçerdi. Vazgeçmesinin en önemli sebebi de annesinin büyük ölçüde haklı olmasıydı.

Sarhoş olana kadar içip kadınları yanakları yerine dudaklarından öpmeye yeltenecek olan babası vardı bir de. Onu kışkırtacak bir şey yapmış olmaktan korkan zavallı kadınlar da endişeyle etraflarına bakınacaklardı. Bunun üzerine babası iyice dağıtacak ve sonra Alice'e bağıracaktı. Çin'de haftalar süren yorucu bir çalışmanın ardından hangi kadın kocasının biraz eğlenmesine engel olabilirdi ki (üstelik herkes *Doğulularla* uğraşmanın ne korkunç olduğunu bilirken)? Japon istilasından sonra babası bir daha asla eskisi gibi olamamıştı. Ama bu konuyu hiç konuşmazlardı.

Brougham Scottlar vardı bir de. Marchantlar, Dickinsonlar, Alleyneler vardı. Bir de Robinson Caddesi'nin altında değil de Tepe'nin hemen aşağısında yaşayan, Hong Kong Kriket Kulübü'ndeki tüm içkili toplantılarda bir araya gelen, Happy Valley At Yarışı Kursu'nun düzenlediği yarışlarda karşılaşan, çevredeki adalara yapılan şeri şaraplı gezilerde yiyeceklerini paylaşan, süt bulmanın zorluklarından, sivrisineklerden, ev fiyatlarından ve Çinli yardımcıların

şaşırtıcı düzeydeki kabalığından yakınan, aynı sınıfa ait (orta sınıfa son zamanlarda rahipler giriyordu) diğer çiftler vardı. Ayrıca İngiltere'den, orayı ne kadar özlediklerinden, İngiltere'den gelen ziyaretçilerden, yaşamlarının sıkıcılığından ve tatsızlığından, savaş biteli çok olsa bile İngiltere'nin *sönük* halinden bahsederlerdi. Ama en çok da birbirleri hakkında konuşurlardı. Askerler tümüyle kendilerine özgü bir dil kullanarak şakalaşıp espriler yapar, tüccarlar rakiplerinin performansını küçümser, eşleriyse sıkıcı ve zehir saçan sohbetlerin edildiği bir gruptan diğerine koşarlardı.

Hepsinden kötüsü, William vardı. Kısa bir çenesi, sarı saçları, boğuk ve tiz sesi kadar kırılgan ve ince bir vücudu olan William hiçbir sosyal toplantıyı kaçırmaz, nemli elini Joy'un sırtına koyar ve onu gitmek istemediği yerlere sürüklerdi. Joy ise nazikçe onu dinliyormuş gibi yaparken William'ın kafasına bakar ve *acaba şimdi kafasının hangi bölgesindeki saçlar dökülecek*, diye düşünürdü.

"Sence heyecanlı mıdır?" diye sordu Stella. Cilalanmış gibi parlayan saçlarını ensesinde topuz yapmıştı ve o nemli havada saçının tek bir teli dahi kıvrılmamıştı. Onun saçları, Joy'un topladığı andan itibaren dağılmaya başlayan karmakarışık saçlarına hiç benzemiyordu. Joy daha saçını toplarken dağılmasını amaçlıyormuş gibi, sütannesi Bei-Lin'in kaşlarını çatıp ayıplayan bakışlarla onu izlediğini fark ederdi.

"Kim?"

"Prenses. Ben olsam heyecanlanırdım. Düşünsene, onca insan onu izleyecek."

Özellikle bugün için giydiği kırmızı eteği, beyaz bluzu ve mavi hırkasıyla göz kamaştıran Stella son haftalarda Prenses Elizabeth'le, Joy'un pek de sağlıklı bulmadığı ölçüde ilgileniyor, Prenses'in mücevher seçimine, kıyafetine, tacının ağırlığına dair yorumlar yapıyordu. Hatta kral olamayan kocasının bile onun unvanını kıskandığını söylüyordu. Joy, Stella'nın bir tür kendini ispat etme çabasına giriştiğinden kuşkulanmaya başlamıştı.

"Evet ama onu herkes görmeyecek ki. Bizim gibi radyodan dinlemekle yetinecek olan bir sürü insan var." Yanlarından bir araba geçerken kenara çekilip içinde tanıdıkları biri olup olmadığına baktılar.

"Yine de söyleyeceklerini unutabilir. Ben olsam unuturdum. Kekelerdim bile."

Joy bundan pek emin değildi çünkü her şeyiyle tam bir hanımefendi olan Stella'nın böyle bir duruma düşeceğini hiç sanmıyordu. Joy'dan farklı olarak Stella genç bir hanımefendinin olması gereken boydaydı ve Tsim Sha Tsui'deki bir terzinin Paris modasına göre diktiği zarif kıyafetler giyerdi. Stella'nın ayağı asla bir yere takılmazdı, Stella yanında biri varken asla somurtmazdı, Kore Savaşı'na giden subaylara moral olsun diye düzenlenen "törenlerdeki" kalabalıkta Stella'nın nutku asla tutulmazdı. Joy zaman zaman, alfabeyi ezbere sayamadığı ortaya çıkarsa Stella'nın imajının büyük ölçüde zedeleneceğini düşünürdü.

"Sence tören sonuna kadar beklememiz gerekir mi?"

"Ne? Tören sonuna kadar mı?" Joy iç geçirdi ve küçük bir taşa tekme attı. "O tören saatler sürer. Üstelik herkes kafayı bulup birbiriyle konuşmaya başlayacak. Annem, Duncan Alleyne'le flört edecek ve Jardinelerle akrabalığı sayesinde William Farquharson'ın benim gibi itibarlı bir kız için münasip olacağını anlatıp duracak."

"Bana sorarsan senin gibi bir kızın yanında biraz kısa kalacak." Stella aynı zamanda da espritüel bir kızdı.

"Topuklu ayakkabılarımı özellikle giydim."

"Ah, yapma Joy. Ne kadar heyecanlı, düşünsene. Yeni bir kraliçemiz olacak."

Joy omuz silkti. "Neden heyecanlanayım ki? Onunla aynı yerde bile yaşamıyoruz."

"Yine de o bizim kraliçemiz. Bizimle neredeyse yaşıt! Düşünsene! Üstelik uzun zamandır böylesine büyük bir eğlence düzenlenmemişti. Herkes orada olacak."

"Ama hepsi de aynı insanlar. Sürekli aynı insanların olduğu partilere katılmak ne kadar eğlenceli olabilir ki?"

"Ah, Joy. Mutsuz olmakta kararlısın anlaşılan. Onlarla konuşsan aralarında tanımadığın bir sürü kişi olduğunu görürsün."

"Ama anlatacak bir şeyim yok ki. Alışverişten, giysilerden, kimin kimi aldattığından başka konuştukları bir şey yok."

"Ah, kusurumuza bakma," dedi Stella imalı bir tavırla. "Başka ne var peki?"

"Seni kastetmiyorum. Ama ne demek istediğimi sen de biliyorsun. Hayata dair daha çok şey olmalı. Amerika'ya ya da İngiltere'ye gitmeyi hiç istemiyor musun? Dünyayı dolaşmayı?"

"Ben bir sürü yere gittim." Stella'nın babası deniz kuvvetlerinde komutandı. "Doğrusunu istersen, nereye gidersen git insanların ilgisi hep aynı yönde. Singapur'dayken hayatımız kocaman bir kokteyl partisi gibiydi. Annem bile sıkılmıştı," dedi Stella. "Her neyse, dediğim gibi her zaman aynı insanlar olmuyor. Subaylar var. Bugün de bir sürü subay gelecek. Ve eminim hepsiyle tanışma fırsatın olmayacak."

Gerçekten bir sürü subay vardı. Tepe'deki sisin dağıldığı nadir zamanlarda Brougham Scottların, Hong Kong Limanı'nı gören terası beyaz bir denize dönüşmüştü. Evin içinde devasa bir pervane misali dönüp duran vantilatörün altındaki beyaz ceketli Çinli çalışanlarsa yumuşak tabanlı ayakkabılarıyla onların arasından sessizce geçip gümüş tepsilerdeki buzlu içecekleri ikram ediyorlardı. Mırıltılar yükseliyor, ağır ve nemli havanın etkisiyle zâten boğulmuş olan müziği iyice bastırıyordu. İngiltere flamaları tavanın belli noktalarına asılmıştı ve hafif esintiye rağmen neredeyse hiç kımıldamayan ıslak çamaşırlar gibi sarkıyorlardı.

Açık tenli, çekici ve bir o kadar da çıtkırıldım görünen Elvine Brougham Scott, mermer döşeli salonun bir köşesindeki damasko kumaş kaplı koltuğa yayılmış, her zamanki gibi bir grup nazik subay

tarafından kuşatılmıştı. Beyaz, uzun bacaklarını kat kat çevreleyen bir eteği ve muhteşem bir göğüs dekoltesi olan mürdüm rengi ipek elbisesini giymişti. (Joy kollarını vücuduna sıkıca bastırırken, *koltuk altlarında hiç ter lekesi yok*, diye düşündü.) Kakım kürklü ayakkabılarının tekini ayağından çıkarmış, kırmızı tırnaklarını gözler önüne sermişti. Joy, onu gördüğünde annesinin ne söyleyeceğini biliyordu. Bir yandan da o ojeyi kendisi sürüp Barbara Stanwyck havası yaratamadığına içerleyecekti büyük ihtimalle. Aslında annesi Alice o kıpkırmızı rujuyla yeterince vamp görünüyordu zaten.

Joy ve Stella nota defterlerini yerleştirdikten sonra, rahatsız edilmek istemeyeceğini bildikleri Bayan Brougham Scott'ı başlarıyla selamlamakla yetindiler. Stella radyoyu görmek için etrafına endişeyle bakınarak, "Töreni nasıl dinleyeceğiz?" diye sordu. "Ne zaman başlayacağını nasıl anlayacaklar?"

Duncan Alleyne yanlarından geçerken onları selamlayıp saatine baktı ve "Merak etme tatlım, daha saatler var," dedi. "İngiltere'den sekiz saat ileride olduğumuzu unutma." Duncan Alleyne savaş filmlerindeki Kraliyet Hava Kuvvetleri kahramanları gibi konuşurdu. Kızlar onun bu hallerini komik bulurlardı ama Joy, annesinin bu durum karşısında kendini Celia Johnson gibi hissetmesinden hiç hoşlanmazdı.

"'Tanrı'mn öğütleri'ni kabul etmek zorunda olduğunu biliyor musun?" diye sordu Stella coşkuyla.

"Ne?"

"Prenses Elizabeth'in törende 'Tanrı'nın öğütleri'ni kabul etmesi gerekiyor. Ne olduklarına dair hiçbir fikrim yok. Ah, bu arada ona dört Garter Şövalyesi eşlik edecek. Sence görevleri Kraliçe'nin çoraplarını korumak olabilir mi? Ne de olsa gardırobuyla ilgilenen hizmetçileri var. Betty Warner söylemişti."

Joy, Stella'nın uzaklara dalıp giden gözlerine baktı. Neden bu tören onu da bu kadar etkisi altına alamamıştı? Neden akşamki kutlama aklına geldikçe içini dehşetten başka bir duygu kaplamıyordu?

"Bunu hiç tahmin edemezsin. Göğüslerine kutsal yağ sürüyormuş. Keşke töreni radyodan dinlemek zorunda olmasaydık. Böylece Başpiskopos'un onlara gerçekten dokunup dokunmadığını görebilirdik."

"Merhaba Joy. Tanrım, ne kadar... ne kadar... sıcaklamış görünüyorsun. Buraya kadar yürüdün mü?" Joy'u görür görmez kıpkırmızı kesilen ve elini kararsızca ona doğru uzatan William'dı bu. "Affedersin. Öyle demek istememiştim. Yani... ben de yürüdüm. Ve ter içinde kaldım. Senden daha çok terliyim. Bak." Joy yanından geçen hizmetkârlardan birinin elindeki tepsiden uzun bir kadehte pembe bir içki aldı ve onu yudumlamaya başladı. O gün hayatını ülkesine adayan tek kişi Prenses Elizabeth değildi.

Tören saati geldiğinde Joy o uzun kadehlerdeki pembe içkilerden birkaç tane içmişti. Alkolün su gibi aktığı ortamlarda bile ayık kalmayı başarabildiği halde şimdi o pembe içkiden art arda içiyordu. İçkide hiç alkol tadı yoktu ve annesinin dikkati de başka yerdeydi. Annesi, Duncan Alleyne'in yüzündeki o anlamsız sırıtış ve gecenin keyfini çıkaran kocasına duyduğu öfke arasında gidip geliyordu. Dolayısıyla Prenses Elizabeth'in salon duvarındaki yüzü aniden çoğalıp Joy'un dengesini kaybetmeden yürüme çabalarına suç ortaklığı ediyormuşçasına gülümseyince Joy ister istemez şaşkına döndü.

Birkaç saat içinde gürültüler iyice artarak ev sahibinin gösterişli giriş katını doldurmuş, konukların sesleriyse bol miktardaki içki ikramıyla birlikte canlanıp keyiflenmişti. Parti devam ederken bu tür organizasyonların gerektirdiği konularda konuşmayı beceremeyen Joy gittikçe içine kapanmıştı. İnsanları cezbetmekte değil, kaybetmekte başarılı olduğu açıktı. Bay Amery'nin onunla iş konuşmak istediğini söyleyerek William'ı başından savmıştı. Stella ise deniz subaylarının hayran bakışları arasında gözden kaybolmuştu. Onunla yaşıt olan Rachel ve Jeannie adlı diğer iki kız, saçlarını briyantine bulamış kavalyeleriyle birlikte oturuyorlardı. Arkadaş-

larının aşağılayıcı bakışlarından, hatta dikkatinden tamamen uzak kalan Joy ve pembe içkiler yakın arkadaş olmuşlardı.

Kadehinin tekrar boşaldığını fark ettiğinde gözleri erkek hizmetkârlardan birini aradı. Bir anda ortadan kaybolmuşlardı sanki ya da Joy artık onları diğerlerinden ayırt edemiyordu. *Hepsi de İngiliz bayrağı desenli ceket giymiş*, diye düşündü kendi kendine kıkırdayarak. *İngiltere bayrağı ya da tacı.*

Belli belirsiz bir çan sesi işitir gibi oldu. Bay Brougham Scott'ın tiz kahkahası herkesi radyonun etrafına toplamıştı. Sütuna hafifçe yaslanan Joy, önündeki insanların ilerlemesini bekledi. Çünkü ilerlerlerse o da terasa çıkıp biraz nefes alabilecekti. Ama şu an için birbirine yapışmış halde sallanan bedenleriyle önünde sapasağlam bir duvar oluşturuyorlardı.

"Ah, Tanrım," diye mırıldandı. "Birazcık hava almak istiyorum."

Joy bu sözleri içinden söylediğini sanıyordu ama bir el onu aniden kolundan tuttu ve biri, "Seni dışarı çıkaralım öyleyse," dedi.

Joy gelenin kim olduğunu görmek için başını kaldırması gerektiğini fark ettiğinde gerçekten şaşırdı. (Geldiğinden beri başını neredeyse hiç kaldırmamıştı çünkü boyu partideki erkeklerin çoğundan ve neredeyse bütün Çinlilerden uzundu.) Boynu sımsıkı saran iki beyaz yakadan uzun ve ciddi ifadeli iki surat yükseliyordu. Bir deniz subayı. Yoksa iki mi? Joy bir türlü emin olamıyordu. Sonuç olarak içlerinden biri onu kolundan tuttuğu gibi kalabalığın arasından geçirip balkona yönlendirdi.

"Oturmak ister misin? Derin derin nefes alıp ver. Sana bir bardak su getireyim." Delikanlı onu hasır sandalyeye oturttuktan sonra gözden kayboldu.

Joy temiz havayı içine çekti. Hava kararmak üzereydi ve Tepe'ye sis çökmüş, evi Hong Kong adasının geri kalanından ayırmıştı. Joy'un orada yalnız olmadığının tek işareti aşağıdaki suyun üzerinde yüzen mavnaların uzaktan gelen uğultusu, yakınlardaki banyan

ağaçlarının hışırtısı ve durgun havada belli belirsiz gezinen bir sarımsak ve zencefil kokusuydu.

Joy'u mahveden de o kokuydu işte. "Ah, Tanrım," diye mırıldandı. "Olamaz..."

Arkasındaki konukların da radyonun yanına gittiğini fark edince rahat bir nefes aldı ve başını balkondan aşağı eğip kustu.

Yükselip alçalan göğsü ve terden şakaklarına yapışan saçlarıyla doğrulup gözlerini açtığında tam karşısında, elindeki buzlu su bardağını ona uzatan deniz subayını buldu. Joy konuşamıyordu, sessiz bir dehşet içinde öylece ona bakıyordu. Utançtan kıpkırmızı olan yüzünü bardağın arkasına gizlemeye çalıştı. Şimdi fazlasıyla ayık olduğunu fark etmişti, başını tekrar kaldırdığında subayın gitmiş olmasını ümit etti.

"Mendil ister misin?"

Joy başını kaldırmadan gözlerini topuklu ayakkabılarına dikti. Ne olduğunu anlamadığı bir şey boğazına takılmıştı ve tüm yutkunma çabalarına rağmen inatla orada duruyordu.

"Bende var. Al."

"Lütfen git."

"Ne?"

"Lütfen git, dedim." Aman Tanrım, kendisi de buradan hemen gitmezse annesi onu aramaya çıkacaktı ve kıyamet kopacaktı. Bunu takip eden konu başlıklarını duyar gibiydi: 1. Bu Kızla Hiçbir Yere Gidilmez. 2. Utanç Verici Davranışlar Sergiliyor ya da Neden Stella'ya Benzemiyor? 3. İnsanlar Ne Düşünecek?

"Lütfen. Lütfen git."

Kabalık ettiğinin farkındaydı ama bluzuna, hatta *yüzüne* kim bilir neler sıçramıştı, yine de onu biriyle nazikçe sohbet etmek kadar dehşete düşüren yakalanma olasılığını düşününce bunun bir önemi kalmıyordu.

Uzun bir sessizlik oldu. Yemek salonundan gelen bağrışlar birbirine karışıyor, sesler bir alçalıp bir yükseliyordu.

"Bence bir süre yalnız kalmasan iyi olur." Çok genç birinin sesi değildi bu, çoğu subayınki gibi heyecanlı, tiz bir ses değildi ama nüfuzlu insanlara özgü gür seslere de benzemiyordu. Subay rütbesinden daha yüksek bir rütbede olmadığı belliydi.

Neden gitmiyor ki, diye düşündü Joy.

Delikanlı orada öylece duruyordu. Tertemiz pantolonunun sol paçasına turuncu bir şey sıçramıştı.

"Bak, artık çok daha iyiyim. Teşekkür ederim. Gerçekten, beni yalnız bırakmanı istiyorum. Evime gidebilirim." Annesi çok kızacaktı ama Joy ona rahatsızlandığını söyleyebilirdi. Bu tam olarak yalan da sayılmazdı üstelik. Gerçeği tek bilen bu delikanlı olacaktı.

"Sana eşlik etmeme izin ver," dedi delikanlı.

İçeriden başka gürültüler geldi. Yüksek sesli, kontrolsüz bir kahkahaydı bu. Caz müziği başladı ama hemen sona erdi.

"Lütfen," dedi delikanlı. "Elimi tut. Ayağa kalkmana yardım edeyim."

"Lütfen beni yalnız bırakır mısın?" Joy'un sesi bu kez kendi kulağına bile çok sert gelmişti. Kısa bir sessizliğin ardından –sonu gelmeyen, nefes kesici bir sessizlik– Joy ağır adımlarla içeriye yönelen delikanlının terastaki ayak seslerini duydu.

Yaptığı şeyden utanç duyamayacak kadar çaresizdi. Ayağa kalkıp buzlu sudan kocaman bir yudum aldı ve biraz titrek bir şekilde de olsa canlı adımlarla evin yolunu tuttu. Şansı biraz yaver giderse şu an pür dikkat yemin törenini dinleyenlerden kaçabilirdi. Ama misafir salonunun kapısının önünden geçerken konuklar dışarı çıkmaya başladılar. Yaşadığı hayal kırıklığı yüzünden suratı asılan gözü yaşlı Stella ilk çıkanlar arasındaydı.

"Ah, Joy. Buna inanabiliyor musun?"

"Neye?" diye sordu Joy, Stella'nın yanından ne kadar hızlı geçip gidebileceğini hesap etmeye çalışıyordu.

"Lanet olası radyo. Tam da bozulacak günü buldu. Evlerinde yalnızca bir tane radyo olduğuna inanamıyorum. Eminim herkesin birden fazla radyosu vardır."

"Üzülmene gerek yok sevgili Stella," dedi Duncan Alleyne. Bunu söylerken bir eliyle bıyığına dokunmuş, diğer elini de sözde babacan bir tavırla Stella'nın omzunda gereğinden uzun bir süre tutmuştu. "Hizmetkârlardan biri hemen gidip Marchantların evinden bir radyo getirir. Hiçbir şey kaçırmayacaksın."

"Ama törenin başını kaçıracağız, bir daha da hiç dinleyemeyeceğiz. Hayatımız boyunca bir yemin töreni daha olmaz ki. Ah, buna inanamıyorum." Stella şimdi, kimisi kraliyetin bu kutsal törenini, kusursuz bir partiyi kesintiye uğratan can sıkıcı bir olay olarak gördüğünü gizlemeye gerek bile duymayan diğer konukları unutmuş, gerçekten ağlamaya başlamıştı.

"Stella, ben gitmeliyim," diye fısıldadı Joy. "Çok üzgünüm ama iyi değilim."

"Ama gidemezsin! Hiç değilse radyoyu getirmelerini bekle."

"Yarın sana uğrarım." Anne ve babasının bozuk radyonun etrafında oturan grubun arasında olduğunu gören Joy çabucak kapıya koştu ve çıkmasına izin veren genci selamlayıp nemli gecenin karanlığına adımını attı. Ona tek eşlik eden, hücuma geçen sivrisineklerin vızıltısı ve geride bıraktığı o delikanlının neden olduğu belli belirsiz endişeydi.

Hong Kong'da yaşayan göçmenler her akşam içip zengin sofralarda oturdukları iyi bir yaşam sürüyorlardı, dolayısıyla sabahın erken saatlerinde ortalıkta pek *gweilo** görmemek normal bir durumdu. Ama pembe içkiyle edindiği o talihsiz tecrübeden sonra yine de nispeten dinç uyanan Joy, o azınlığın içinde olduğuna dair pek sık hissetmediği bir duyguya kapıldığını fark etti.

* Güney Çinlilerin Batılılar için kullandığı bir ifade. (ç. n.)

Tepe'de yaşayanların hepsi akşamdan kalmaydı sanki. Çinli erkek ve kadınlar, kimi ağır sepetler taşıyarak ya da çöp konteynerlerini çekiştirerek ağır adımlarla çiftler halinde geçip giderken ortalıkta tek bir Avrupalı bile yoktu. Yolun iç kısmında kalan beyaz badanalı evlerin önünde rengârenk flamalar af dilercesine sallanıyor, Prenses'in pencerelerden sarkan fotoğrafları bir önceki gecenin aşırılığından dolayı bitkin düşmüş görünüyordu.

Zemini tik ağacıyla döşenmiş dairenin içinde gezinirken Joy ve Bei-Lin fısıldaşarak konuşuyorlardı. Sabahın ilk saatlerine dek hararetli ve anlamsız bir tartışmaya girişen Alice ile Graham'ı uyandırmayı ikisi de istemezdi. Joy bunun tek yolunun Yeni Bölgeler'e bir gezi düzenlemek olduğuna karar verdi. Orada ata da binebilirdi. Bugün herkes aksi ve perişan halde olacaktı. Üstelik bu nemli ve sıcak hava da insana her zamankinden daha fazla ağırlık veriyor, içki sersemliğinin etkisini artırdığı için bütün günün vantilatörün altındaki yumuşak mobilyaların üzerinde, huysuz bir uyuşukluk içinde geçirileceğini garantiliyordu. Bugün şehirde geçirilecek bir gün değildi. Joy'un şu an karşı karşıya kaldığı sorun da etrafta onu bu ruh halinden çekip çıkaracak birini bulamayacağı sabahlardan birini yaşıyor olmasıydı.

Saat on civarı Stella'ya uğramış ama evin perdeleri kapalı olduğu için içeri girmek istememişti. Prensesini istediği her an her yere götürmeye hazır olan babasının bile öğleden önce uyanmayacağı belliydi. Joy'un kendini yanında rahat hissedeceği başka kimse yoktu zaten. Şu an pencerenin yanındaki hasır sandalyeye oturmuş, şehir merkezine kadar tramvayla gitmeyi, sonra da trene binmeyi düşünüyordu. Ama daha önce hiç tek başına böyle bir şey yapmamıştı. Bei-Lin ona eşlik etmeyi kabul etmemişti. Hanımı uyandığında yardımcısının "gezintiye" çıktığını öğrenirse çılgına döneceğini biliyordu çünkü. "Ah, Tanrı o zalim Kraliçe'yi korusun," diye mırıldandı Joy, hizmetkârın isteksizliğini görünce.

Joy'un, hayatındaki coğrafi ve fiziksel kısıtlamalara ilk isyanı değildi bu. Japonların Hong Kong'u istila etmesinden ve kadınlar

ile çocukların koloniden ayrılmasından kısa bir süre sonra Joy, annesiyle birlikte Avustralya'da yaşarken hiç sahip olmadığı bir özgürlüğe sahip olmuştu. Teyzesi Marcelle'in evinde kalmışlardı ve Marcelle'in sahildeki evinin kapıları Joy'un özgürce dışarı çıkabilmesi, Hong Kong'dakilere kıyasla çok daha rahat ve neşeli görünen komşuların da istedikleri zaman içeri girmesi için sürekli açık tutuluyordu sanki.

Herkesin onun ana dilinde konuştuğu, uzun boylu, bronz tenli adamların onunla hiç çekinmeden flört ettiği annesi de o kuru sıcakta âdeta çiçek açmış, rahatlamıştı. Üstelik tavırları nezaketin zirvesine ulaşmış, kıyafetleri o güne dek görülmemiş bir tarza terfi etmişti ve nasıl görünmek istiyorsa öyle görünüyordu; yerinden yurdundan edilmiş birine yaraşır şekilde şık, kozmopolit, egzotik. Marcelle ondan daha gençti ve karşısındakine keyif veren, uyumlu, zevkli bir tarzı vardı. Tabii böyle bir ortamda kendini daha iyi hisseden Alice de Joy'un tavırlarından "rahatsız" olmuyor, onu gözü arkada kalmadan plaja veya alışveriş merkezine yolluyordu. Ama Hong Kong'da Joy'un kıyafetlerine ve tavırlarına sürekli karışıyor, onu henüz uygarlaşmamış bir ülkede potansiyel tehlikelere karşı korumak adına, tek başına bir yere yollayamayacak kadar endişeleniyordu.

Joy düşüncelerinin yüklü bulutlar misali tam önünde asılı kalıp taşmasına izin vererek, "Hayatımdan nefret ediyorum," dedi.

"Hanımım?" Bei-Lin kapıda duruyordu. "Bir beyefendi sizinle görüşmek istiyor."

"Annemle mi?"

"Hayır, efendim. Sizinle." Bei-Lin imalı bir şekilde sırıttı.

"Onu içeri al."

Joy kaşlarını çattı ve saçlarını düzelterek ayağa kalktı. Şu an istediği en son şey biriyle sohbet etmekti.

Kapı açıldı ve Joy'un karşısında ilk kez gördüğü, beyaz kısa kollu gömlek ve krem rengi pantolon giymiş bir delikanlı belirdi.

Düzgünce şekillendirilmiş kızılımsı saçları, uzun sayılabilecek asil bir yüzü ve açık mavi gözleri vardı. Uzun boyluydu ve kapıdan geçerken hiç gerek olmadığı halde, sırf alışkanlıktan eğilmişti. *Denizci*, diye düşündü Joy dalgın dalgın. *Denizciler kapılardan geçerlerken başlarını hep eğerler.*

"Bayan Leonard." Delikanlı hasır şapkasını her iki eliyle önünde tuttu.

Joy ifadesiz bir yüzle ona bakıyordu. Bu delikanlı onun adını nereden biliyordu ki?

"Edward Ballantyne. Seni rahatsız ettiysem kusura bakma. Ben yalnızca nasıl olduğunu öğrenmek istedim."

Joy delikanlının yüzüne baktı ve onu tanıdığı anda dehşete kapılarak kıpkırmızı oldu. Bu yüzü daha önce çift olarak görmüştü. Eli bilinçsizce ağzına gitti.

"Arkadaşından adını ve adresini öğrenme cüretinde bulunduğum için beni bağışla. Eve sağ salim vardığından emin olmak istemiştim. Dün akşam seni yalnız bıraktığım için vicdan azabı duydum."

Joy gözlerini inatla ayaklarından ayırmadan, "Öyle mi? Hiç gerek yoktu," dedi. Biraz zaman geçtikten sonra kabalık ettiğini fark ederek, "Hiç sorun yaşamadım. Çok naziksin," diye ekledi.

Birkaç dakika geçince Joy delikanlının gitmeye niyetinin olmadığını anladı. O kadar tedirgin olmuştu ki teni karıncalanmaya başladı. Daha önce dün geceki kadar utandığını hiç hatırlamıyordu ve şimdi de ağzından bir türlü gitmeyen acı bir tat gibi her şeyi yeniden yaşıyordu. Bu delikanlı onu neden rahat bırakmıyordu ki? Utancıyla baş başa kalmak istiyordu. Bei-Lin de kapının önünde huzursuzca oyalanıyordu ama Joy onu görmezlikten geliyordu. Bu delikanlıya hiçbir şey ikram etmeye niyeti yoktu.

"Aslına bakarsan," dedi delikanlı, "sana yürüyüşe çıkmayı teklif edecektim. Tenis oynamaya da gidebiliriz. Komutanımız Causeway Körfezi yakınlarındaki bazı kortları kullanmamıza izin verdi."

"Hayır, teşekkür ederim."

"Hatta beni görülmeye değer birkaç yere götürmeni isteyecektim. Hong Kong'a daha önce hiç gelmemiştim de."

Joy ona hâlâ bakamadığını fark ederek, "Çok üzgünüm ama ben de çıkmak üzereydim," dedi.

Uzun bir sessizlik oldu. Joy bu sırada delikanlının gözlerini ondan ayırmadığını hissediyordu.

"Güzel bir yere mi?"

"Ne?" Joy kalbinin her an göğüs kafesinden fırlayabileceğini düşündü. Bu çocuk neden gitmek bilmiyordu?

"Çıkmak üzere olduğunu söyledin ya. Ben de merak... yani nereye gideceğini merak ettim."

"Ata bineceğim."

"Ata mı bineceksin?" Delikanlının sesindeki hevesi fark ettiği anda Joy da başını nihayet kaldırdı. "Burada at var mı?"

"Burada değil," dedi Joy. "Adada değil. Yeni Bölgeler'de. Babamın bir arkadaşının ahırı var orada."

"Sana katılmamın bir sakıncası var mı? Ben eskiden ata binerdim ve ata binmeyi çok özledim. Aslına bakarsan dokuz aydır tek bir at bile görmedim."

Delikanlı bunu, askerlerin çoğunun ailelerinden bahsederken kapıldıkları o hüzünle söylemişti. Joy o anda onun yüz hatlarının yumuşadığını da fark etmişti; sert ifadesi rahatlamış, âdeta canlanmıştı. Ayrıca Joy onun çok yakışıklı olduğunu da kabul etmeliydi, delikanlıda tam bir yetişkin havası vardı.

Ama balkonda yaşadığı rezalete tanık olmuştu bu genç adam.

"Arabam var. Seni oraya götürebilirim. Ya da kendini daha rahat hissedeceksen peşinden gelirim."

Joy, Bei-Lin annesine onun yabancı bir adamla birlikte bir yerlere gittiğini söylediğinde neler olabileceğini tahmin edebiliyordu ama eve döndüğünde işiteceği azar, gün boyunca annesinin dizinin dibinde oturup onun iğneleyici sözlerine maruz kalmak

kadar can sıkıcı olamazdı. Üstelik bu yabancı, uzun boylu, çilli delikanlıyla sessiz sokaklarda yürümenin ayrı bir keyfi olabilirdi. Yanlarında kendini hantal hissettiği, söyleyecek söz bulamadığı diğer subaylardan çok farklı ve konuşkan biriydi; İrlanda'daki atlarından (ne gariptir ki İrlanda aksanıyla konuşmuyordu), yaşadığı yerdeki vahşi av bölgelerinden bahsediyor, bir yandan da bir geminin içine hapsolup o küçücük dünyada aynı insanlarla aylarca yolculuk etmek zorunda olmanın getirdiği sonu gelmez, ürkütücü boyuttaki sıkıntıları anlatıyordu.

Joy bugüne kadar Edward gibi konuşan birini hiç görmemişti. Daha önce sohbet ettiği subayların çoğunun sahip olduğu, her konuda yarım yamalak yorumlar yapma özelliğinden tamamen arınmış, çok farklı biriydi. Diğerleri gibi konudan konuya atlamıyor, fikrini dürüstçe belirtiyordu. Uzun zamandır kimseyle konuşmamış gibi bir hali vardı; cümlelerin tamamı bir nefeste ağzından dökülüyordu ve kendisi de sonunda boğulmak üzereymiş gibi nefessiz kalıyordu. Böğürmeyi andıran dolu dolu kahkahaları cümlelerini daha da vurguluyordu. Edward ara ara durup suskun kalmayı başaramamanın utancıyla Joy'a bakıyor, bir süre konuşmuyordu. Ta ki aklına yeni bir şey gelene kadar...

Joy da onunla birlikte kahkahalar attığını fark etmişti. Başta utangaç kahkahalar atıyordu ama benliği bu yabancı tarafından adım adım özgürleştiriliyordu sanki. Öyle ki ahırlara vardıklarında Joy hiç alışkın olmadığı bir şekilde neşelenmiş, kıkır kıkır gülmeye başlamıştı. Annesi, evinden kırk dakikalığına uzak kalan kızını görse hayatta tanıyamazdı. Joy bile kendini tanıyamıyor, yanındaki delikanlıya ara sıra kaçamak bakışlar atıyor, yakalanınca da mahcup bir ifadeyle gözlerini kaçırıyordu. Tıpkı Stella gibi davranıyordu.

Bay Foghill, Edward'ın ata binmesine izin verebileceğini söylemişti. Joy da içten içe adamın ona izin vermesini ümit etmişti. Sonunda Edward küçük avluda onunla birlikte dururken, tanıdığı usta avcılardan bahsedip İrlanda'daki safkan atların İngiliz atlarından daha iyi olduğunu saygılı bir tavırla anlatmaya başladığında ufak

tefek dul adam da baştaki resmiyetini bırakmış, hatta Edward'a o yerinde durmayan, genç, doru atını vermeyi teklif etmişti. Ellerini nasıl kullanacağını ve oturma pozisyonunu görmek için Edward'ı alanda birkaç tur atmaya zorladıktan sonra gördükleri onu tatmin etmişti. Böylece ikisi birlikte ağır adımlarla kapıdan dışarı çıkmış, açık alana doğru ilerlemeye başlamışlardı.

Joy o ana dek kendisine neler olduğunu pek anlayamamıştı. Yüzünden gülücükler eksik olmuyordu ve sürekli başını sallıyordu. Kulaklarındaki o alışılmadık uğultuya rağmen Edward'ın ağzından çıkan tek bir kelimeyi kaçırmamaya çalışıyordu. Dizginleri elinde tutabildiği ve nal sesleriyle birlikte alçalıp yükselirken önündeki gri enseye rahatlıkla bakabildiği için memnundu çünkü başka hiçbir şeye odaklanamıyordu. Hem etrafındaki her şeyden uzaklaştığını hissediyor hem de en küçük şeylerin bile farkına varıyordu. Edward'ın elleri, çilleri, hatta güldüğünde çenesinin iki yanında beliren çizgiler gibi şeylerin... Ama sivrisineklerin, boynuna akın edip ensesinde topladığı saçlarının arasına girdiklerini ve o narin, beyaz teninin tadını çıkardıklarını fark etmemişti bile.

Edward'ın ata binebilmesi harikaydı, üstelik hakkını vererek biniyordu. Eyerin üstünde dimdik ve kendinden emin bir şekilde oturuyor, atın ağzını kesmesin diye dizginleri nazikçe çekiyordu. Arada bir de atı okşamak ya da masum bir sineği kovmak için öne eğiliyordu. Joy hoşlandığı bir erkekle daha önce de ahıra gelmişti. Babasının bankacı bir arkadaşıyla... Ama at sırtındaki adamın yalpaladığını ve atın hafifçe tırısa geçmesiyle birlikte korkusunu gizleyemediğini gören Joy'un zaten kırılgan olan hisleri, rüzgârda dağılan duman misali bir anda silinip gitmişti. William'ı ise buraya getirmek bile istememişti. Bir erkekten soğumak için onun at sırtındaki halini görmekten daha etkili bir şey olamazdı. Ama Joy, ata iyi binen bir erkeğin ne kadar çekici olabileceğini şimdi görebiliyordu.

"Hiç İskoçya'ya gittin mi?" diye sordu Edward.

"Ne?"

"Şu sivrisinekler. Tatarcık gibiler aynı," dedi Edward elini ensesine götürerek. "İnsanı her yerinden ısırıyorlar."

Kıpkırmızı olan Joy gözlerini yere dikti ve ilerlemeye devam ettiler.

Hava kapatmış, bulutlar alçalmıştı. Joy kıyafetlerinin sırılsıklam olmasının ve sivri uçlu otlar ile tohumların tenine yapışmasının sebebinin nemli hava mı yoksa ter mi olduğunu anlayamıyordu. Toynak seslerinin nallara kumaş bağlanmış gibi boğuk çıkmasına sebep olan hava onları sıcak ve ıslak bir battaniyeyle örtmüştü sanki. Tepelerinde, Lion Dağı'nın yukarısında siyah birer su damlası gibi asılı kalan şahinler için hareket etmek bile büyük çaba gerektiriyor, yağmur yağmamasına rağmen Joy'un botlarına sürtünen yapraklar geride su izi bırakıyordu.

Edward, Joy'un allak bullak olduğunu ya da yüzünün sürekli kızardığını, konuşmakta güçlük çektiğini, dalgınlığını fırsat bilen atının çalılıklardaki otları yediğini fark ettiyse de hiçbir şey söylemedi. Sazlıkların yanındaki yolda ilerlerken Joy kendine biraz çekidüzen verdi. Edward ona bir dilim karpuz almak için yol kenarındaki tezgâhın yanında durduğunda biraz toparlanmıştı ama o da ancak Edward'ın yüzüne utanmadan bakabilecek kadar. Tam o anda kurdelesinin gevşeyip saçlarının dağıldığını ve terli saç tutamlarının omuzlarına döküldüğünü fark etti. Ama Edward bunu da fark etmişse bile yine bir şey söylemedi ve ona mendilini uzatırken yüzüne düşen bir tutamı geriye itmekle yetindi. Joy o dokunuşun şokunu birkaç dakika geçtikten sonra bile hissetmeye devam etti.

Atları avluya geri götürdüklerinde, "Biliyor musun Joy? Bugün çok iyi vakit geçirdim," dedi Edward dalgın dalgın. "Ata binmenin benim için ne anlama geldiğini bilemezsin."

Joy bir yerden sonra konuşması gerektiğinin farkındaydı ama ağzını açarsa yanlış, uygunsuz bir şeyler söylemekten, daha da kötüsü bir anda ortaya çıkan o garip, acı verici özlemi açık etmekten korkuyordu. Hiç konuşmazsa Edward onun hakkında en kötü ne düşünebilirdi ki?

"Ata binebilen çok az kız tanıyorum. Yaşadığım köydeki kızlar... nasıl desem, biraz iriler. Köylü kızlar. Normalde birlikte ata binmek isteyeceğim tipler değiller. Ve her limanda yalnızca kokteyl partilerine gidip eğlenmek isteyen kızlar karşıma çıktı. Bunlar da benim hoşlandığım şeyler değil. Bir zamanlar bir kızla tanışmıştım, biraz sana benziyordu ama o... her neyse, hepsi geçip gitti. Çok uzun zamandır kendimi kimsenin yanında gerçek anlamda rahat hissetmemiştim."

Ah, Joy onu öpmeyi nasıl da istiyordu. *Biliyorum, biliyorum*, diye haykırmak istiyordu. *Ben de aynen öyle hissediyorum. Senin hissettiklerinin aynısını hissediyorum.* Ama gülümseyip başını sallamaktan, nemli saçlarının altından Edward'a kaçamak bakışlar atmaktan öteye geçmedi. Bir yandan da hep küçümsediği kızlar gibi davranmaya başladığı için kendi kendini azarlıyordu. Joy bir erkekten ne beklediğini bilmiyordu. Kendisinin de beklentilerinin olabileceği hiç aklına gelmemişti ama şimdi Edward'a doğru sürüklendiğini hissediyordu. Üstelik Edward'ın yaptığı değil, yapmadığı şeylerdi onu çeken; ona kendini garip hissettirmeme becerisi, at üstünde pirinç çuvalı gibi görünmemesi, ona farklı biri olmasını istiyormuş gibi bir ifadeyle bakmaması gibi şeyler... Joy'un içinde bir şey kabarıp büyüdü. Mide bulantısından farklıydı bu ama onu en az mide bulantısı kadar halsiz bırakıyordu.

"Teşekkür ederim. Gerçekten. Çok iyi vakit geçirdim." Edward başını kaşıyınca ön taraftaki saçları havaya dikildi. Bakışlarını başka tarafa çevirdi. "Üstelik gelmemi istemediğini biliyordum."

Edward bunu söylediği anda Joy ona dehşet dolu bir ifadeyle baktı ama bu kez gözlerini kaçıran Edward oldu. Joy ona durumu yanlış anladığını, asıl kaçtığı şeyin mide bulantısı olduğunu ona o anları hatırlatmadan nasıl anlatacağını bilemediğini ve öyle hatırlanmak istemediğini nasıl söyleyeceğini çözememişti. Ah, tam da ona ihtiyacı olduğunda Stella neredeydi ki? Stella erkeklerle nasıl konuşulacağını iyi bilirdi. Joy en iyi yanıtın küçük bir inkâr

olduğuna karar verdiğinde artık çok geç olmuştu. Yorgunluktan başlarını gergin bir şekilde öne eğen atlarıyla avluya girdiler.

Edward atların ahıra sokulmasına yardım etmeyi teklif etmiş, Bay Foghill de Joy'a kadınlar tuvaletine gidip biraz serinlemesini önermişti. Joy aynadaki yansımasını gördüğünde Bay Foghill'in niçin endişelendiğini anlamıştı. Korkunç görünüyordu. Neredeyse kördüğüm olmuş ıslak, kıvırcık saçları, banyo giderine takılmış bir yumağa benziyordu. Parmaklarını saçlarının arasından geçirmeye çalıştı ama kafatasına dokunması bile mümkün olmadı. Yüzü nemden iyice terlemiş, yol boyunca toza bulanmıştı. Üstünden indikten sonra başını ona sürtmeye çalışan atın, Joy'un beyaz gömleğinde bıraktığı yeşil salya lekesi vardı bir de. Joy ıslak bir havluyla yüzünü sertçe silerken yanma tarak ya da kurdele gibi basit şeyleri bile almayı unuttuğu için neredeyse ağlayacaktı. Stella bu tür şeyleri asla unutmazdı. Ama dışarı çıktığında Joy'un görünüşünde hiçbir gariplik yokmuş gibi Edward onu kocaman bir tebessümle karşıladı. Joy, Bay Foghill'in ödünç verdiği botların kapattığı paçaları dışında Edward'ın pantolonunun da ter ve çamur içinde kaldığını o anda fark etti.

"Araban hazır," dedi Edward kendi haline gülerek. "Ama bana yolu göstermen gerekiyor. Nerede olduğumuza dair en ufak bir fikrim yok."

Eve dönüş yolunda Edward biraz daha sessizdi, böylece Joy kendi suskunluğunun daha iyi farkına vardı. Ona yolla ilgili bilgi verebilirdi ama Edward'ın yanında olmasından her ne kadar memnun olsa da söyleyecek ilginç bir şey hâlâ bulamıyordu. Asıl söylemek istediği bu delikanlının dört saat içinde onun dünyasını nasıl altüst ettiğiyken aklına gelen diğer her şey gözüne çok sığ görünüyordu. Joy onun gözlerinde başka topraklar, yemyeşil alanlar, av köpekleri, ilginç köylüler, bir de kokteyl partilerinin olmadığı bir dünya görüyordu. Edward'ın sesinde yapmacık bir tını ya da kötülük yoktu. Onda Hong Kong'da yaşayan göçmenlerin doğal olmayan, kendini

beğenmiş tavırlarından eser yoktu. İri ve lekeli ellerinde atların, iyiliğin ve Joy'un içini özlemle dolduran bir şeylerin izi vardı.

Rüzgâr sesini ondan alıp uzaklara götürürken, "Seni daha önce tanımış olmayı çok isterdim," diyordu Edward.

"Ne? Ne dedin?" Joy elini kulağına götürdü.

"Dedim ki keşke seni daha önce tanısaydım." Joy onu daha iyi duyabilsin diye Edward arabayı yavaşlattı. Bir araç dolusu deniz subayı, belden aşağı espriler eşliğinde Edward'ı selamlayarak yanlarından geçip gitti. "Aslında... Bilemiyorum. İki gün sonra gidecek olmam çok üzücü."

Joy bir anda içinin ürperdiğini hissetti. Damarları buz kesilmişti sanki. "Ne? Ne demek istiyorsun?"

"İki gün sonra yola çıkıyoruz. Bir gün daha karaya çıkma iznim var. Sonra Kore sularına doğru yola koyulacağız."

Joy yüzündeki dehşet dolu ifadeyi gizleyemedi. Bu çok zalimceydi. Tam da birini, yani onu bulmuşken bu kadar çabuk ayrılacak olmaları...

"Orada ne kadar kalacaksınız?" Joy'un sesi çok kısık ve titrek çıkmıştı. Kendi sesi değildi sanki. Edward ona bakmak için döndüğünde Joy'un yüzündeki ifadeyi gördü ve arabayı kenara çekmek üzere sinyal verip direksiyonu kırdı.

"Buraya döneceğimizi sanmıyorum," dedi Joy'a bakarak. "Kore sularındaki Amerikalılara destek vereceğiz. Oradan da New York'a gideceğiz. Aylarca denizde olacağız." Edward bu sözleri söylerken Joy'un gözlerinin içine bakıyordu. Sürekli hareket halinde olan birinin kimseyle yakınlık kuramayacağını anlatan bir bakıştı bu.

Joy beyninin her an patlayabileceğini hissediyordu. Elleri titremeye başlamıştı. Atıldığı hücrenin anahtarını bulmuş ama anahtarın plastik olduğunu görmüştü sanki. Ağlamak üzere olduğunu fark edince dehşete kapıldı. Alt dudağını ısırıp kısık sesle, "Yapamam," dedi.

"Ne?" Edward ona doğru eğilince eli Joy'un eline değecek gibi oldu.

"Gitmene izin veremem. Bunu yapamam." Joy bu kez daha yüksek sesle konuşmuştu ve Edward'ın gözlerinin içine bakıyordu. Konuşurken bile ne söylediğine, onun gibi iyi yetiştirilmiş genç bir kadının ağzından çıkan sözlerin uygunsuzluğuna inanamıyordu. Ama kendine engel olamıyordu. Kelimeler dudaklarının arasından sert, sıcak çakıl taşları gibi dökülüp ona ulaşıyordu.

Uzun, heyecan verici bir sessizlik olunca Joy öleceğini sandı. Sonra Edward onun elini tuttu. Eli sıcak ve kuruydu. "Benden hoşlanmadığını düşünmüştüm."

"Ben kimseden hoşlanmadım. Yani, daha önce. Daha önce hiç kimsenin yanında kendimi rahat hissetmedim." Joy ne söylediğini bilmeden bir şeyler geveliyor, kelimeler dudaklarının arasından kontrolsüzce dökülüyordu. Ama Edward geri çekilmemişti. "İnsanlarla konuşmak bile bana zor gelir," diye devam etti Joy. "Zaten burada konuşmak istediğim kimse yok. Stella dışında. Stella benim arkadaşım. Ve bu sabah sen geldiğinde dün gece olanlar yüzünden çok utandım. O yüzden sana gitmeni söylemek, seninle nazikçe konuşmaktan daha kolaydı. Ama sen kalıp da birlikte arabaya bindikten sonra hislerim değişti. Sen beni yargılamadın. Orada öylece otursam bile bu adam beni anlar, diye düşündüm."

"Akşamdan kalma olduğunu düşünmüştüm," dedi Edward gülerek.

Ama Joy onun kahkahasına eşlik edemeyecek kadar gergin ve duygu doluydu. "Bugün söylediğin her şeyde sana katılıyorum. Benim de hissetmediğim tek bir şey söylemedin. Tabii avlanma dışında çünkü ben hiç ava gitmedim. Ama kokteyl partileri, bazen atları insanlara tercih etmen ve insanların seni biraz garip bulmasını hiç umursamadığınla ilgili sözlerinin hepsine katılıyorum çünkü ben de biraz garip biriyim. Ben böyleyim. Seni dinlerken kendi düşüncelerimi bir başkasından dinliyormuş gibi hissettim. İşte bu yüzden... bu yüzden gitmene izin veremem. Söylediklerim

seni dehşete düşürdüyse, sana benim bugüne dek karşılaştığın en terbiyesiz, en küstah yaratık olduğumu düşündürdüyse bile umurumda değil çünkü ben hayatım boyunca kendime karşı dürüst olduğumu düşündüm."

İki iri, tuzlu gözyaşı Joy'un kıpkırmızı yanaklarından aşağı süzüldü. Yetişkinlik hayatının kesinlikle en uzun konuşmasının ardında yatan duygusallık yüzünden iyice çökmüştü. Gözyaşlarını kontrol edebilmek için yutkunurken az önce yaptığı şeyin onu hem afallattığını hem de neşelendirdiğini fark etti. Annesinin, hatta Stella'nın bile onaylamayacağı bir şekilde tanıştığı bu delikanlının önünde diz çökmüştü. Ve ona umursamadığını söylerken de doğru söylememişti. Edward şimdi ona çok güzel bir gün geçirdiğini ve ikisinin de çok yorulduğunu söyleyip giderse Joy eve gidene kadar kendini tutar, sonra da kendini öldürmenin, evet, kendini öldürmenin bir yolunu arardı çünkü dibe dalıp o derinliklerde onu gerçekten rahatlatan hoş bir şey bulmuşken yüzeydeki o sıkıcı benliğine geri dönmesinin imkânı yoktu. *Lütfen, en azından ne demek istediğimi anladığını söyle,* diye yalvardı içinden. *Anladığını söylemen bile benim için yeterli.*

Uzun, can yakıcı bir sessizlik oldu. Bir araba daha gürültüyle yaklaşıp yanlarından hızla geçti.

"Artık gitsek iyi olacak bence," dedi Edward bir elini tekrar direksiyona, diğerini de vitese götürürken.

Joy'un yüzü dondu ve vücudu tekrar yavaş yavaş yolcu koltuğuna gömüldü. Omurgası her an kırılacakmış gibi hassas hissediyordu kendini. Her şeyi yanlış anlamıştı. Tabii ya. Böylesi bir taşkınlığın bir erkeğin kalbini kazanmasını sağlamak şöyle dursun, saygısını kazanmasını sağlayacağını bile nasıl düşünmüştü ki?

"Özür dilerim," diye fısıldadı başını öne eğerek. "Çok özür dilerim."

Tanrı aşkına, ne kadar da aptaldı.

Edward elini uzatıp Joy'un yüzüne düşen ıslak saçları kenara çekerek, "Niçin?" diye sordu. "Babanla konuşmak istiyorum."

Joy boş bir ifadeyle ona baktı. Ne kadar aptal olduğunu babasına mı anlatacaktı yoksa?

"Bak," dedi Edward, Joy'un yüzünü avuçlarının arasına alarak. Elleri ter kokuyordu, bir de at. "Bunun biraz ani olduğunu düşüneceksin belki ama... Joy, izin verirsen seninle evlenmek istediğimi babana söyleyeceğim."

"Buna izin vereceğimizi düşünmediniz herhalde, değil mi?" dedi Joy'un annesi. Bir erkeğin, kızına karşı böylesine güçlü duygular beslemesi karşısında hem dehşete düştüğünü hem de şaşkına döndüğünü gösteren bir ifade vardı yüzünde. (Bu kötü şakayı da makyaj yapmaya vakit bulamadan gelmelerine kızdığı için yapmıştı.) "Onu tanımıyoruz bile." Edward odada değilmiş gibi konuşuyordu.

"Size bilmek istediğiniz her şeyi söyleyebilirim Bayan Leonard," dedi Edward. Çamurlu pantolonunun altındaki uzun bacaklarını öne uzatmıştı.

Joy yeni sahip olduğu bir şeyin verdiği keyifle onlara baktı. Yolculuğun geri kalanını, yaptıkları şeyin çılgınlığını düşünüp delirmiş gibi şaşkın kahkahalar atarak geçirmişti. Edward'ı tanımıyordu ki! Edward da onu tanımıyordu! Yine de bu çılgınlığın suç ortakları olarak birbirlerine bakıp sırıtıyor, beceriksizce el ele tutuşuyorlardı. Joy kendini bilinçli bir şekilde Edward'ın kollarına bırakmıştı. *Birini* bulmayı hiç beklemiyordu. Birini aramayı bile aklından geçirmemişti. Ama Edward ne yaptığını biliyor gibiydi, neyin doğru olduğunu da büyük ihtimalle Joy'dan daha iyi biliyordu. Ve bu çılgınlığı Joy'un ailesine açıkça söylemekten bir an olsun çekinmemişti.

Edward derin bir nefes aldı ve kendini anlatmaya başladı: "Babam emekli bir yargıç. Annemle birlikte İrlanda'ya yerleşmişler ve orada at yetiştiriyorlar. Evli bir ablam ve bir ağabeyim var. Yirmi

dokuz yaşındayım. Üniversiteyi bıraktığımdan beri, yani neredeyse sekiz yıldır donanmadayım. Gelirime de fazlasıyla güveniyorum."

Joy'un annesinin "İrlanda" kelimesini duyduğu anda hafifçe burun kıvırması Edward'ın "fazlasıyla güveniyorum" sözlerine denk gelmişti. Ama Joy gözlerini babasına dikmiş, onları onayladığını gösteren bir işaret yakalamaya çalışıyordu.

"Bu çok ani oldu. Neden biraz daha bekleyemediğinizi anlayamıyorum."

"Ona âşık olduğunu mu düşünüyorsun?" Babası elinde cin toniğiyle sandalyesinde arkasına yaslanmış, Edward'a bakıyordu. Joy'un yüzü kızardı. Bunu böyle açıkça dile getirmek ne kadar ayıptı.

Edward uzun bir süre Joy'a baktıktan sonra elini tutunca Joy'un yüzü daha da kızardı. Daha önce hiçbir erkek, anne ve babasının yanında ona dokunmamıştı. Edward, Joy'la konuşuyormuş gibi ağır ağır, "İkimiz de buna aşk diyebilir miyiz, bilmiyorum," dedi. "Ama ben toy ve aptal biri değilim. Bir sürü kız tanıdım ve Joy'un bugüne dek tanıdığım bütün kızlardan farklı olduğunu adım gibi biliyorum."

"Bunu başka biri için de söyleyebilirsin," dedi Joy'un annesi.

"Tek söyleyebileceğim, onu mutlu edebileceğime inandığımdır. Daha fazla vaktim olsaydı bunu görmenizi sağlayabilirdim. Ancak çok kısa bir süre içinde yola çıkmamız gerekiyor."

Edward'ın duygularının yoğunluğunu sorgulamak Joy'un aklına gelmemişti. Onun da kendi duyguları kadar güçlü duygular besliyormuş gibi görünmesi onu tatmin ediyordu. Yine de birinin onu olumlu anlamda benzersiz olarak nitelediğini düşününce ellerinin terlediğini fark etmesi biraz zaman aldı.

"Henüz çok erken Graham. Söyle onlara. Birbirlerini tanımıyorlar bile."

Joy, annesinin gözlerindeki ışıltıyı ve o ışıltının arkasındaki sıkıntıyı görebilmişti. *Kıskanıyor*, diye düşündü aniden. *Kıskanıyor*

çünkü kendi hayatından memnun değil ve birinin beni bu hayattan çekip çıkarabileceği düşüncesine katlanamıyor.

Babası bir şeyleri anlamaya çalışıyormuşçasına Edward'ı bir süre inceledi. Edward ise bakışlarını ondan ayırmıyordu. "Evet, son zamanlarda gençler çok aceleci," dedi Graham, Bei-Lin'e biraz daha içki getirmesini işaret ederek. "Savaştaki durumu hatırlamıyor musun Alice?"

Joy içini kaplayan heyecanı bastırmak için mücadele ediyordu. Edward'ın elini sıktı ve ondan da aynı tepki geldi.

Joy'un babası içkisini bitirdi ve bir an için pencerenin önündeki bir şeye odaklanmış gibi göründü. "Diyelim ki bunu kabul ettim genç adam. Önümüzdeki otuz altı saat içinde ne yapmayı planlıyorsun?"

"Evlenmek istiyoruz," dedi Joy nefesini tutarak. Artık tartıştıkları tek konu zamanlama olduğuna göre rahatlıkla konuşabilirdi.

Babası onu duymazlıktan geldi. Edward'la konuşuyordu.

"Sizin isteklerinize göre hareket ederim efendim," dedi Edward.

"O halde nişanlanmanıza izin veriyorum."

Joy'un kalbi bir an yerinden fırlamış, sonra yeniden yerine oturmuş gibiydi.

"Bir sonraki karaya çıkma izninde evlenirsiniz."

Oda inanılmaz bir sessizliğe gömülmüştü. Hayal kırıklığını bastırmaya çalışan Joy, kapının diğer tarafındaki Bei-Lin'in bu haberi mutfaktakilere vermek için koşturduğunu duyabiliyordu. Annesi bir Joy'a, bir babasına bakıyordu. *İnsanlar Ne Düşünecekti?*

"Evlenme konusunda niyetiniz ciddiyse beklemek çok da sıkıntı yaratmayacaktır. Yüzük alabilir, nişanlandığınızı duyurabilir, sonra da evlenebilirsiniz." Babası davanın sona erdiğini bildirircesine bardağını cilalı masaya sertçe bıraktı.

Joy da dönüp ağır ve derin bir nefes alan Edward'a baktı. *Lütfen itiraz et,* dedi içinden. *Onlara benimle hemen evlenmen gerektiğini söyle. Beni o kocaman, gri gemine götür.*

Ama Edward hiçbir şey söylemedi.

Joy ona bakarken yeni tanıştığı sevgilisinin neden olduğu ilk hayal kırıklığını hissetti; tüm umutlarını bağladığı, güvendiği adamın ümit ettiği gibi biri olmayabileceğine dair o acı gerçeği... "Ne zaman olacak bu?" diye sordu sesindeki titremeyi engellemeye çalışarak. "Ne zaman karaya çıkma izni alırsın bir daha?"

"Bir sonraki durağımız New York," dedi Edward neredeyse özür dilercesine. "Ama en az dokuz ay sürer. Bir yılı da bulabilir."

Joy oturduğu yerde doğrulan ve rahatlamış gibi görünen annesine baktı. Gülümsediği bile söylenebilirdi; üstünlük taslayan, *ah, şu gençler, âşık olduklarını sanıyorlar ama önümüzdeki altı ay içinde neler olacak bakalım,* diyen bir gülümsemeydi bu. Joy annesinin kendini haklı çıkarmaya çalıştığını düşündü. Gerçek aşkın var olmadığını, bütün evliliklerin onunki gibi mutsuzlukla sonuçlandığını kanıtlamak istiyordu âdeta. Evet, bunun Joy'u caydıracağını düşünüyorlarsa kesinlikle yanılıyorlardı. Yeni nişanlısının mavi gözlerine bakıp hissettiği kararlılığı yansıtmaya çalışarak, "O halde dokuz ay sonra görüşürüz," dedi. "Bana yaz, mektup yaz yeter ki..."

Kapı açıldı ve Bei-Lin içki dolu bir tepsiyle içeri girerken, "Tanrı Kraliçe'mizi korusun!" dedi.

Bir

Ekim 1997

Kate'in arabasının ön silecekleri sonunda pes edip Fishguard girişinde tutukluk yapmaya başlamış ve zaten sağanak halinde yağan yağmurun iyice şiddetlenmeye karar verdiği anda tamamen teslim olup kaputa doğru kaymıştı.

Kate direksiyonu aniden kırıp silecek kolunu aşağı yukarı oynatarak, "Ah! Lanet olsun!" dedi. "Hiçbir şey göremiyorum. Tatlım, arabayı kenara çekersem kolunu uzatıp camı silebilir misin?"

Sabine dizlerini göğsüne kadar çekip kaşlarını çatarak annesine baktı. "En ufak bir değişiklik olmayacak ki. Bence durup beklemek en doğrusu."

Kate arabayı durdurup camını açtı ve kadife şalının ucuyla camın kendi tarafındaki kısmını silmeye çalıştı. "Bekleyemeyiz. Geç kalırız. Ve feribotu kaçırmanı hiç istemem."

Annesi genelde ılımlı bir kişiliğe sahipti ama Sabine, Kate'in sesindeki o sert tondan, tsunami de çıksa onu feribota yetiştireceğini anlamıştı. Aslında buna o kadar da şaşırmamıştı; son üç haftada defalarca duyduğu bir ses tonuydu bu ama annesinin, onun karşısındaki güçsüzlüğünü iyice pekiştiren o sözlerine rağmen Sabine farkında olmadan alt dudağını büküp vücudunu diğer yöne çevirerek sessiz bir itirazda bulunmakla yetinmişti.

Kate de sonunda kızının değişken ruh haline uyum sağlayarak bakışlarını başka tarafa çevirdi. "Aslında oraya gitmekten bu kadar nefret etmeseydin eğlenebilirdin bile."

"Nasıl eğlenebilirim sence? Beni, hayatım boyunca toplasan iki defa gittiğim bir yere, çok sevdiğin için yıllardır görüşmediğin büyükannemin yaşadığı Bataklık Şehri'ne, yani büyükbabam nalları dikmek üzereyken uysal bir hizmetçi gibi davranmamı istediğin yere yolluyorsun. Ne harika, değil mi? Müthiş bir tatil olacak. Ne kadar mutlu olduğumu anlatamam."

"Ah, bak! Silecekler tekrar çalışmaya başladı. Bizi limana kadar götürür mü dersin?" Kate direksiyonu kırınca ıslak yola doğru savrulan külüstür Volkswagen'ın yan camlarına çay rengi sular fışkırdı. "Bak, büyükbabanın o kadar hasta olup olmadığını bilmiyoruz. Biraz zayıf düşmüş yalnızca. Hem Londra'dan biraz uzaklaşmak sana da iyi gelecek. Büyükanneciğini neredeyse hiç görmedin ve o iyice yaşlanmadan ya da sen uzun bir yolculuğa çıkmadan önce birbirinizi görmeniz iyi olacak."

Sabine inatla gözünü camdan ayırmıyordu. "Büyükannecikmiş... Çok mutlu bir aileden bahsediyormuşuz gibi konuşuyorsun."

"Ayrıca eminim biraz yardım almak onu çok memnun edecektir."

Sabine annesine bakmamakta kararlıydı. Neden İrlanda'ya postalandığını çok iyi biliyordu, annesi de öyle. Ve eğer annesi bunu itiraf edemeyecek kadar ikiyüzlüyse Sabine'in de ona karşı dürüst olmasını bekleyemezdi.

"Sol şerit," dedi yüzünü çevirmeden.

"Ne?"

"Sol şerit. Feribot terminaline gitmek için sol şeride girmelisin. Ah, Tanrı aşkına, anne! Neden şu lanet gözlüğünü takmıyorsun ki?"

Kate arkadaki araçların uyarı niteliğindeki korna seslerini duymazlıktan gelerek küçük arabayı sol şeride geçirdi ve Sabine'in huysuz bir tavırla verdiği yönergeler doğrultusunda arabayı "Yaya Yolcular" tabelasının bulunduğu rüzgârlı yola soktu. Hiçbir özelliği

olmayan, Lubyanka* benzeri iç karartıcı bir binanın gölgesindeki gri, rüzgârlı asfalt çölde arabayı park edebileceği bir yer bulana kadar gezindi. *Neden ofis binalarını bu kadar iç karartıcı yapıyorlar ki*, diye düşündü Sabine dalgın dalgın. *İnsanlar oralara girdiklerinde yeterince sefil olmuyorlarmış gibi...* Araba ve silecekleri tekrar durduğunda yağmur, dışarıdaki her şeyi empresyonist tarzda bir bulanıklığa boyayarak binanın hızla gözden kaybolması için elinden geleni yapmıştı sanki.

Gözlüğü olmadan zaten hemen her şeyi empresyonist bir bulanıklıkta gören Kate, kızının silüetine bakarken onunla diğer anne ve kızların yapabildiğini çok iyi bildiği sevgi dolu bir kucaklaşmayla vedalaşabilmeyi diledi. Geoff gittiği için ve Sabine bu yaşında üçüncü kez aile içi sorunlarla karşı karşıya kaldığı için ona çok üzgün olduğunu söylemek isterdi. Onu korumak istediğini, Geoff'la altı yıllık ilişkisini bitirirken ikisinin de kontrol etmekte zorlandığı tartışmalara tanık olmasını istemediği için onu İrlanda'ya yolladığını, kendisi görüşmese de onun bir büyükannesinin ve akrabalarının olduğunu bilmesinin ona iyi gelebileceğini söylemek isterdi.

Ama Sabine onun fikrini söylemesini imkânsız hale getirmenin bir yolunu her zaman buluyordu; göz alıcı, küçük, somurtkan bir kirpi gibi sürekli büyüyen dikenleriyle kendini koruma altına alıyordu. Kate onu sevdiğini söyleyecek olsa *Küçük Ev*'deki sevgi dolu ebeveynlere benzediği yanıtını alıyordu. Ona sarılmaya yeltense öz kızının kendisinden kurtulmaya çalıştığını hissediyordu. *İşler bu noktaya nasıl geldi*, diye sorup duruyordu kendine. *Bizim ilişkimizin çok farklı olacağına, benim elimden alınan özgürlüğün tümüne senin sahip olacağına inanmıştım. Arkadaş olacağımızı düşünmüştüm. Şimdi neden benden nefret ediyorsun?*

Kate duygularını kızından gizleme konusunda ustalaşmıştı. Sabine onun muhtaç ve duygusal görünmesinden daha da çok nefret ediyordu, bunu hissettiği zaman daha sinirli oluyordu. Böylece Kate

* Moskova'daki Lubyanka Meydanı'nda bulunan neo-barok tarzı bina. (ç. n.)

ona sarılmak yerine ağzına kadar dolu hasır çantayı alıp biletleri ve Sabine'in istediği gibi harcayabileceği parayı ona uzattı. Ama Sabine annesine teşekkür bile etmedi.

"Evet, deniz yolculuğu yaklaşık üç saat sürecek. Biraz zorlanabilirsin ama ne yazık ki yanımda deniz tutmasına karşı herhangi bir şey getirmedim. Saat dört buçuk civarı Rosslare'de olursun. Büyükannen seni danışmada bekleyecek. Bu söylediklerimi not almak ister misin?"

"Sanırım 'danışma' kelimesini aklımda tutabilirim," dedi Sabine ilgisizce.

"Bak, bir terslik olması ihtimaline karşı biletin arasına evin telefon numarasını yazdım. Ayrıca vardıktan sonra beni ara."

Tehlikenin geçtiğinden emin olmak için, diye düşündü Sabine acı acı. Annesi gerçekten onun aptal olduğunu sanıyordu herhalde. Hiçbir şeyi fark etmediğine inanıyordu belli ki. Sabine son birkaç haftada pek çok kez, "*Biliyorum*, tamam mı?" diye haykırmak istemişti. "Geoff'la neden ayrıldığınızı, o lanet olası Justin Stewartson'la aranızda neler olduğunu biliyorum. Beni buradan birkaç haftalığına uzaklaştırmanın sebebi bu. Böylece benim ve Geoff'un yokluğunda o mide bulandırıcı ilişkini rahat rahat yaşayabileceksin."

Ama tüm öfkesine rağmen bunları söylemek içinden gelmemişti nedense. Çünkü annesi yaşananlar yüzünden çok üzgün ve perişan görünüyordu. Yine de onun sessiz sedasız gideceğini sanıyorsa yanılıyordu.

Birkaç dakika arabada oturdular. Yağmur arada bir hafifliyor, önlerindeki sevimsiz terminali görmelerine fırsat tanıyordu. Ama hemen ardından tüm şiddetiyle yağmaya devam ederek manzarayı sulu boya bir tabloya çeviriyordu.

"Geoff ben dönene kadar gitmiş mi olacak?" Sabine bunu sorarken çenesini kaldırınca gereğinden fazla küstah görünmüştü.

Kate ona bakıp alçak sesle, "Büyük ihtimalle," dedi. "Ama onunla ne zaman istersen görüşebilirsin."

"Jim'le ne zaman istersem görüşebildiğim gibi yani."

"O zamanlar çok küçüktün hayatım. Ayrıca Jim yeni bir aile kurduğu için durum biraz karmaşıktı."

"Hayır, karmaşık olan, bir üvey babamın gidip diğerinin gelmesi."

Kate elini kızının koluna götürdü. Neden kimse ona doğum sancısının aslında işin en kolay kısmı olduğunu söylememişti?

Sabine arabanın kapısını açarken, "Artık gitmeliyim," diye mırıldandı. "Feribotu kaçırmak istemem."

"Terminale kadar seninle geleyim," dedi Kate, gözyaşları gözlerini yakıyordu.

"Boş ver." Sabine kapıyı çarparak kapattığı anda Kate tek başına kalakaldı.

Zor bir yolculuktu. Çocuklar gizlice aşırdıkları yemek tepsileriyle koridorda çığlık çığlığa koştururlarken anne ve babalar plastik kaplı sıralarda Red Stripe içip zaman zaman gürültülü kahkahalar atıyorlardı. Kimisi kafeteryada sıraya girmiş, streç filmin altındaki pörsümüş salatayı görmezlikten gelirken patates cipsinin fiyatı karşısında şaşkınlığını gizleyemiyor, kimisi merdivenlerin yanında ahenksiz sesler ve alarm sesleri çıkaran otomatla oynuyordu. Aile sayısına ve akşamdan kalmalığın neden olduğu ruh halinin azimle geçiştirilmesine bakılırsa pazar öğleden sonrası yolculukları, hafta sonu gezginleri arasında hayli yaygındı.

Sabine pencere kenarındaki koltuğuna oturmuş, kulaklığı sayesinde kendini çevresindeki tüm sinir bozucu insanlardan soyutlamıştı. Mola yerlerinde ya da süpermarketlerde gördüğü insanlarla aynı tipteydi hepsi de. Kılık kıyafetlerine, saç modellerinin demode olmasına, toplum kurallarına uygun şekilde oturup yerinde sözler edip etmediklerine aldırmayan insanlar... Sabine, CD'sinden yükselen müziğin sesini bastıracak kadar yüksek bir iç sesle, *İrlanda da böyle işte*, diye düşündü. *Çağ dışı, kültürsüz, hiçbir özelliği olmayan bir yer...*

Onu arkadaşlarından, evinden, normal hayatından ayıran bu sürgün yüzünden annesine kim bilir kaç milyonuncu kez lanet etti. Bu tam bir kâbus olacaktı. O insanlarla hiçbir ortak yanı yoktu ki, büyükannesi ile büyükbabası ona tamamen yabancı insanlardı. Tam Dean Baxter'la aralarında bir şeyler olacağını düşünürken onu da Amanda Gallagher'ın pençelerine bırakmak zorunda kalmıştı. Üstelik cep telefonu ve bilgisayarı da yanında olmadığından Sabine onunla haberleşemeyecekti. (Bilgisayarının taşınamayacak kadar büyük olduğunu kabul etse de, annesi fatura limitini zaten aşmış olan cep telefonunu uluslararası görüşmelere açtırıp faturasını ödeyeceğini sanıyorsa bir kez daha düşünmesi gerektiği konusunda onu uyarmıştı. Neden böyle söylemişti ki? Sabine ona "bir kez daha düşündüğünü" söyleseydi annesi onu özel okula nasıl gönderebildiğini anlatırdı belki.)

Yani Sabine sürgün edilmekle kalmamış, cep telefonu ya da e-posta gibi onu teselli edebilecek iletişim araçlarından da mahrum edilmişti. Çalkantılı İrlanda Denizi'ni dehşetle izlerken, aile bağlarını ağır ama sancılı adımlarla koparmaya çalışacak olan annesi ile Geoff'un neden olduğu o müthiş gerilime tanık olmayacağı için az da olsa rahatladı.

Sabine böyle olacağını Geoff'tan önce görmüştü. Odasından aşağı inip de annesinin telefonda fısıltıyla konuştuğunu duyduğu o günden beri biliyordu bunu: "Biliyorum. Ben de seni görmek istiyorum. Ama şu sıralar Geoff çekilir gibi değil. Ben de durumu daha da çekilmez bir hale sokmak istemiyorum."

Sabine merdivenlerde donakalmış, sonra da yüksek sesle öksürmüştü. Annesi telefonu suçüstü yakalanmış gibi hemen kapatmış, sonra da oturma odasına geçerken neşeyle, "Ah, sen misin hayatım? Geldiğini duymadım! Ben de akşam ne yesek diye düşünüyordum," demişti.

Annesi akşam yemeği yapmazdı. Beceriksiz bir aşçıydı. Yemek yapmak Geoff'un işiydi.

Sabine daha sonra *onunla* karşılaşmıştı. Justin Stewartson'la. Justin sol eğilimli ulusal bir gazetede fotoğrafçıydı. Öyle kibirliydi ki Sabine'in annesinin külüstür arabasına binmektense metroyla gidip gelmeyi tercih ediyordu. Beş yıl önce olsa belki havalı görünebilecek deri bir ceket ve hâkî bir pantolonla süet çizme giydiği için kendini çekici zanneden bir adamdı. Sabine'le sohbet edebilmek için çok çabalamış, bildiğini düşündüğü *underground* müzik gruplarına dair hem bilgiç hem de alaycı bir tavırla yorumlar yapmıştı. Sabine ise ona somurtkan göründüğünü ümit ettiği bir bakışla karşılık vermişti. O adamın ona neden iyi davrandığını biliyordu ama oyuna gelmeye hiç niyeti yoktu. Ayrıca otuz beş yaşın üstündeki erkekler asla havalı görünemezlerdi, müzik hakkında çok şey bildiklerini zannetseler bile.

Zavallı yaşlı Geoff. Zavallı, fırlatılıp atılmış, yaşlı Geoff, boş yatak ayarlayamadığı hastalar için her gece endişelenir, aklını kaçırmış birinin daha sokaklarda terör estirmesini engelleme umuduyla tüm psikiyatri birimlerini arardı. Dünyadan haberi yokmuş gibiydi. Ta ki Sabine'in ona bir sıcak bir soğuk davranan annesi, Geoff'un sıkıntılarını paylaşıyormuş gibi yaparken Sabine'in alt kata indiği o güne kadar... O gün meseleyi Geoff'un da bildiği ortaya çıkmıştı çünkü Sabine'e, *sen de biliyor muydun, sen de mi Brütüs*, dercesine şüpheli bir bakış atmıştı. Geoff'u kandırmak çok zordu çünkü psikoloji eğitimi almıştı. O yüzden Sabine ona sempatiyle bakıp annesinin üzücü davranışını onaylamadığını göstermeye çalışmıştı.

Ne kadar çok ağladığını ikisine de belli etmek istemiyordu. Geoff sinir bozucu, biraz da ciddi bir adamdı ve Sabine, Geoff'un, onu babası gibi gördüğü fikrine kapılmasını istemiyordu. Ama nazikti ve yemek yapabiliyordu. Annesinin aklını kaçırmasını önlüyordu. Ayrıca Sabine'in çocukluğundan beri yanlarındaydı. Hatta diğerlerinden çok daha uzun bir süredir... Annesi ile Justin Stewartson'ın *o işi* yaptıklarını düşündüğünde Sabine'in midesi bulanıyordu.

Rosslare'e varmak üzere olduklarını haber veren anons, saat dört buçuğu biraz geçerken yapıldı. Sabine oturduğu yerden kalkıp yaya yolcuların iniş noktasına yürürken midesindeki hafif dalgalanmayı bastırmaya çalıştı. Daha önce yalnızca bir kere tek başına yolculuğa çıkmıştı, o da annesinin İspanya'da yaşayan eski sevgilisi Jim'i görmek için o felaket "tatil"e gittiği zamandı. Jim ona aileden biri olduğunu, annesi de ona Jim'i hâlâ baba gibi görebileceğini göstermek istemişti. British Airways hostesiyse, tek başına yolculuk ettiği için Sabine'e artık "abla" olduğunu söylemişti. Ama Jim, peşinden ayrılmayan, ürkek bakışlı ve hamileliğinin son dönemindeki yeni kız arkadaşıyla onu havaalanında karşıladığı anda Sabine o tatilin bir felakete dönüşeceğini anlamıştı. O tatilden sonra Jim'i bir kez daha görmüştü; Jim, bebeğin doğumuna onu da "dâhil etmek" istediğinde. Kız arkadaşıysa Sabine'i mümkün olduğunca bu olayın dışında tutmaya çalışır gibiydi. Aslında Sabine onu çok da suçlamıyordu. Ne de olsa bebekle arasında kan bağı yoktu ve kadın, Jim'in önceki ilişkisinden gelen bir çocuğun kayıp bir ruh misali etrafında dolaşmasını istemiyordu.

Kapılar açıldı ve Sabine kendini bir anda yürüme bandında, gevezelik eden insanlar tarafından kuşatılmış halde buldu. Kulaklıklarını tekrar takmayı düşündü ama önemli bir anonsu kaçırmaktan korktu. İstediği son şey annesini arayıp ona bir hata yaptığını söylemekti.

Büyükannesini ne durumda bulacağını merak ederek etrafına bakındı. Yaşlı kadının son halini gösteren tek fotoğraf, Sabine'in İrlanda'daki evi on yıldan uzun bir süre önce ziyaret ettiği dönemden kalmaydı. Sabine o ziyarete dair pek bir şey hatırlamıyordu ama fotoğrafta elmacık kemikleri belirgin, siyah saçlı, hoş bir kadın küçük, gri bir midilliyi okşarken utangaç bir ifadeyle gülümsüyordu.

Ya onu tanıyamazsam, diye düşündü endişeyle. Büyükannesi buna gücenir miydi? Yaşlı kadının ona yolladığı doğum günü ve Noel kartları hep kısa ve resmî olurdu, esprili bir dille yazılanlardan

değil. Annesi de eskiden beri onların her şeyde bir kusur bulan insanlardan olduklarını söylerdi.

Sonra Sabine o adamı gördü; danışma masasına benzeyen bir şeye yaslanmış, üzerinde "Sabine" yazan bir pankart tutuyordu. Kısacık kesilmiş gür, siyah saçlarıyla ince uzun, dal gibi bir adamdı bu. Annesinin yaşlarında görünüyordu. Sabine ağır adımlarla ona doğru yürürken adamın tek kolu olduğunu fark etti. Diğerinin yerinde mağaza vitrinlerindeki mankenlerinkine benzeyen ve kasılmış gibi görünen, yarı kıskaç şeklinde plastik bir el vardı.

Sabine farkında olmadan elini başına götürüp saçının yolculuk esnasında bozulup bozulmadığını kontrol etti ve mümkün olduğunca kayıtsız görünmeye çalışarak adamın yanma gitti. "Değişmişsin büyükanneciğim."

Sabine ona yaklaşırken adam onun beklediği kız olup olmadığını anlamaya çalışıyormuş gibi şüpheli bakışlarını üzerine dikmişti. Sonra gülümsedi ve sağlam elini ona uzattı. Tabii bunun için önce elindeki pankartı masaya bırakması gerekmişti. "Sabine. Ben Thom. Düşündüğümden daha büyükmüşsün. Büyükannen bana..." Adam başını iki yana salladı. "Şey. Kendisi gelemedi çünkü Dük için veterineri çağırdı. O yüzden seni almaya ben geldim."

"Dük mü?" dedi Sabine.

Yalnızca televizyon dizilerinde var olduğunu sandığımız türden hafif bir İrlanda aksanıyla konuşuyor, diye düşündü. Büyükannesinde hiç İrlanda aksanı yoktu. Adamın plastik eline bakmamaya çalıştı. El, cansız bir şeyin mumyalanmış haline benziyordu.

"Yaşlı at. Büyükannenin oğlu gibidir. Bacağıyla ilgili bir sorun var. Ve büyükannen ona kendisinden başkasının bakmasını istemiyor. Ama seni evde karşılayacağını söyledi."

Demek ki neredeyse on yıldır görmediği büyükannesi uyuz bir atla ilgilenmeyi, gelip onu karşılamaya tercih etmişti. Sabine hiç beklemediği bir şekilde gözlerinin dolduğunu hissetti. Eh, bu

durum ona ziyaretinin nasıl karşılandığına dair yeterince bilgi veriyordu.

Thom, Sabine'in valizini alırken temkinli bir tavırla, "O ata garip bir düşkünlüğü vardır," dedi. "Yerinde olsam bu durumdan farklı bir sonuç çıkarmazdım. Seni görmeyi çok istediğini biliyorum."

"Kanıtlamış oldu zaten," dedi Sabine, sonra da huysuz bir kız olduğunu düşünüp düşünmediğini anlamak için hemen Thom'a döndü.

Dışarıya çıktıklarında Sabine biraz neşelenmişti. Onu neşelendiren o kocaman, hurdaya çıkmış Land Rover (yine de annesinin arabasından çok daha iyi durumda olduğu kesindi) değil, içindekilerdi; gelenleri karşılamanın heyecanıyla birbirlerinin etrafında dönüp duran, fok balıkları kadar yumuşak ve kıvrımlı, çikolata rengi iki koca labrador.

"Bella ve Bertie. Anne ve oğul. Haydi bakalım, kendinize gelin sizi şaşkınlar."

"Bertie mi?" Sabine o iki muhteşem kafayı okşayıp ıslak burunları kendinden uzak tutmaya çalışırken elinde olmadan yüzünü buruşturdu.

"Adları B harfiyle başlıyor. Hem de hepsinin. Çoban köpeklerininki gibi. Onlarınki de H harfiyle başlıyor."

Sabine adama neden bahsettiğini sormak istemedi. Ön yolcu koltuğuna yerleşip kemerini taktı. Thom'un arabayı tek kolla nasıl kullanacağı konusunda biraz endişelenmişti.

Anlaşıldığı üzere sarsak bir şekilde... Rosslare'in gri caddelerinde, sonra da Kennedy Parkı'na doğru giden ana yolda ilerledikçe Sabine bunu adamın vitesi gerektiği gibi kavrayamamasına bağladı. Thom'un eli vites kolunu kafaya tam oturmayan bir şapka gibi tutuyor, araba engebeli yollarda ilerledikçe vitesin o plastik kılıfına iyice abanıyordu.

Eve doğru ilerlerken Sabine buranın hiçbir şey vadetmediğine karar verdi. Liman şehrinin yağmurlu, sıkış tıkış caddelerinde ona

hitap eden mağazalar yoktu. Gördüğü kadarıyla hepsi yaşlı kadınlara yönelik kocaman iç çamaşırları ya da araba parçaları satan dükkânlardı. Dışarıdan bakılınca tuğlaların arasından fışkırmış garip mantarları andıran uydu antenli modern bungalovlar gibi görünüyorlardı. Buranın diğer kırsal bölgelere benzer bir yanı bile yoktu. Merhum başkana adanmış bir park vardı ama Sabine oranın da sürekli gelmek istemesine yetecek düzeyde yeşil olmadığını düşündü.

Thom'a, "Wexford'da gerçekten *yapılabilecek* bir şey var mı?" diye sorunca Thom hafifçe ona dönüp güldü. Gülmek pek sık yaptığı bir şey değilmiş gibi yalnızca dudakları azıcık kıvrılmıştı.

"Şehirli kızımız şimdiden sıkıldı mı yoksa?" dedi ama bunu içten bir ifadeyle söylediği için Sabine ona aldırmadı. "Hiç endişelenme. Buradan ayrılırken de o koca şehirde ne yapacağını düşüneceksin."

Sabine bundan şüpheliydi.

Sinirlerini gevşetme çabasıyla Thom'un şu an onun yanındaki el freninin üzerinde duran koluna ne olmuş olabileceğini tahmin etmeye çalıştı. Kolu veya bacağı olmayan biriyle daha önce hiç tanışmamıştı. Kolu bir tür yapışkanla mı tutturulmuştu yoksa geceleri yatarken çıkarılabilen bir şey miydi? Komşuları Margaret'ın takma dişleri gibi bu kol da bir bardak suyun içine mi konuyordu? Bir de pantolonunu nasıl giydiği gibi meseleler vardı. Sabine kolunu kırdığında fermuarını çekememişti mesela. Cırt cırt tarzı bir şeyle bu duruma bir çözüm getirilmiş olabilir mi, diye Thom'un fermuarına kaçamak bir bakış attı, hemen ardından bakışlarını kaçırdı. Thom, Sabine'in onu taciz ettiğini düşünebilirdi. Ne kadar hoş biri olursa olsun burada kaldığı süre içinde Sabine'in tek kollu bir hayduda ilgi göstermeye hiç niyeti yoktu.

Yol boyunca Thom onunla bir kez daha konuştu, ona annesinin nasıl olduğunu sordu.

Sabine şaşkın bir ifadeyle ona baktı. "Sen onu nereden tanıyorsun? Hayatın boyunca burada yaşamadın mı?"

"Pek sayılmaz. Ama çocukken buradaydım. Annen gittikten birkaç yıl sonra ben de çalışmak için İngiltere'ye gittim."

"Bana senden hiç bahsetmemişti." Sabine bu kelimeler ağzından dökülür dökülmez ne büyük kabalık ettiğinin farkına vardı ama Thom gücenmişe benzemiyordu. Thom konuştuğunda Sabine onun kelimeleri uzun bir bekleyişin ardından dile getirdiğini fark etti. Ağzından çıkmalarına izin vermeden önce kelimeleri iyice ölçüp biçiyordu sanki.

"Beni ne kadar hatırladığını bilemem. Ben ahırlarda çalışıyordum. Annen atlarla pek ilgilenmezdi."

Başka sorular da sormak için can atan Sabine, bakışlarını Thom'a çevirdi. Nedense annesinin bir zamanlar burada olduğunu, belki bu tek kollu biniciyle arkadaşlık ettiğini düşünmek ona biraz tuhaf gelmişti. Annesini ancak büyük şehirlerde hayal edebiliyordu; laminant parkeli, kurdele çiçekli ve Hackney'deki, liberal, alt-orta sınıf kimliklerini yansıtan sanatsal posterlerle dolu evlerinde. Ya da makalesini tamamlamak için geri dönmesi gereken o korkunç anı sürekli erteleyip Kingsland'deki etnik kafelerden birinde sallantılı küpeli, öfkeli kız arkadaşlarıyla sohbet edip yemek yerken... Ya da her daim gerçekçi bir insan olan Geoff, Alman ekolündeki geleneksel betimlemenin saptırıldığından yakındığı sırada, az önce izledikleri sanatsal bir filmden çıkıp neşeyle eve dönerken... Ya da bunun gibi bir şeyler işte.

Geoff'u düşündüğünde Sabine'in midesi burkuldu ve sinirleri yeniden gerildi. Geoff'un ona yazıp yazmayacağını merak etti bir an. Onun artık annesiyle birlikte olmayacağını bilmek her şeyi tuhaf bir hale sokuyordu. Geoff'la tekrar nasıl bir araya geleceğini bilemiyordu. Tıpkı Jim gibi Geoff da büyük ihtimalle birkaç ay içinde yeni birini bulacaktı. Annesiyse Justin Stewartson tarafından terk edilecek, sonunda da acı ve keder içinde erkeklerin neden *böyle yaratıklar* olduklarından yakınacaktı. Ama Sabine ona anlayış göstermeyecekti. Geoff da yeni bir aile kurarsa tatilde onların yanına asla gitmeyecekti. Orası kesindi.

"İşte geldik," dedi Thom.

Sabine evin dışarıdan nasıl göründüğünü hiç hatırlamıyordu, büyüklüğü dışında. Tek hatırladığı evin içiydi; o koyu renkli ahşap merdivenler ve kıvrılarak uzanıp giden koridorlar, odun ve mum kokusu, tilki kafaları... Sabine, duvara monte edilip altlarına öldürüldükleri günlerin tarihleri yazılan, başlarını küçük zırhlarından uzatıp somurtan tilkilerin suratlarını hatırlıyordu. Altı yaşındayken onları çok ürkütücü bulduğu için basamaklara çöker, birileri gelip ona o korkunç kafaların yanından hızlıca geçecek cesareti versin diye dakikalarca beklerdi. Dışarıya dair tek hatırladığıysa kederli bir eşekti. Sabine'in çiftlikten ayrıldığını görünce sürekli anıran o kederli eşek... Sabine o anırmaları eşeğin onu kalmaya ikna etme çabaları olarak yorumlamıştı. Sabine'in o eşeğe âşık olduğunu sanan annesi ve Jim ise bunu herkese keyifle anlatıp durmuştu. Sabine eşeğin ona sataştığını hissettiğini kimseye söyleyemiyor, biri onu eve soktuğunda rahatlıyordu.

Şimdi evin dış cephesinin yorgun göründüğünü fark etmişti; boyası soyulmuş Georgian stili yüksek pencereler, yaşlı bir teyzenin ağzı gibi kuruyup sarkmış pencere pervazları... Eskiden çok ihtişamlı bir ev olduğu belliydi; Sabine'in tanıdığı, bildiği her şeyden daha ihtişamlıydı. Ama son on yılda artık hiçbir şeyi umursamaz olmuş da gitmek için bir bahane arıyormuş gibi yorgun ve eski bir görünüm almıştı. Sabine eve karşı beklenmedik bir sempati duydu.

"Umarım yanında yünlü kıyafetler getirmişsindir," dedi Thom, Sabine'in valizini ön basamaklara koyarken. "İçerisi çok rutubetli."

Thom zili çaldıktan sonra birkaç dakika beklediler ve kapı açıldığında Sabine karşısında hırkasına takılmış otları temizleyen, lastik çizmeli, tüvit pantolonlu, uzun boylu bir kadın buldu. Kadın yaşlıydı. Kaşları, burnu ve çenesi yaşını abartılı bir şekilde ortaya koyarcasına sarkmıştı. Sabine onun karşısında dimdik ve ince görünüyordu. Elini uzattığında kadının parmakları ona pürüzlü birer sosis gibi beklenmedik biçimde geniş ve bitişik geldi. "Sabine," dedi kadın gülümseyerek. Sonradan aklına geldiği üzere onunla

kucaklaşmak istiyormuş gibi diğer elini de uzattı. "Seni limanda karşılayamadığım için kusura bakma. Çok zor bir gündü."

Sabine ona sarılıp sarılmamakta kararsız kaldı ve sonunda, "Merhaba," demekle yetindi; "büyükanneciğim" demeye dili varmamıştı. Ellerini nereye koyacağını bilemediği için beceriksizce saçma dokundu. "Seni... seni gördüğüme sevindim."

Büyükannesi ellerini geri çekip öylece kaldı. Tebessümü şimdi biraz daha sertleşmişti. "Evet. Evet... Yolculuğun iyi geçti mi? O feribot yolculuğu bazen korkunç olabiliyor. Ben dayanamıyorum."

"İyiydi." Sabine sesinin bir fısıltıdan farksız çıktığını hissetti. O sırada bu garip diyaloğu dinleyen Thom'un varlığını hatırladı. "Beni de biraz sarstı ama fena değildi." Uzun bir sessizlik oldu. "Atın iyi mi?"

"Hayır, pek sayılmaz. Zavallı, yaşlı oğlum. Geceyi rahat geçirebilmesi için ona ağrı kesici verdik. Merhaba Bella, yaşlı kızım, merhaba. Evet, biliyorum. Evet, Bella. Sen iyi bir kızsın. Bertie, sakın üst kata çıkayım deme."

Yaşlı kadın eğilip köpeklerin parlak tüylerini okşadıktan sonra dinç adımlarla koridoru geçti. Sabine ise olduğu yerde kalıp Thom'a baktı. Thom onu izlemesini işaret etti, ardından Sabine'in valizini basamaklara bırakıp onu selamladı ve ağır adımlarla basamaklardan inmeye başladı.

Çocuksu bir içgüdüyle Thom'a yanında kalmasını söylemek isteyen Sabine bir an için adımlarını yavaşlattı ve büyükannesinin Thom'a onu karşıladığı için teşekkür etmediğini fark ederek biraz öfkelendi. Yaşlı kadın, Thom'u fark etmemiş gibiydi. Sabine o sabah Londra'dan ayrıldığından beri hissettiği o ilk öfke belirtilerinin daha güçlü bir şeye dönüştüğünü fark ederek ağır adımlarla içeri girip büyük kapıyı arkasından kapattı.

Holden gelen kokular ve sesler âdeta bir yıkım güllesinin gücüyle Sabine'in anılarını hedef almıştı. Cila ve eski kumaş kokusu, köpek patilerinin taş zeminde çıkardığı sesler... Koridor boyunca

dinç adımlarla ilerlemeye devam eden büyükannesinin arkasından yürürken duvar saatinin tik taklarını, tıpkı Sabine'in on yıl önceki ziyaretinde olduğu gibi ağır ağır ilerleyerek zamanı bildirdiğini duyabiliyordu. Ama manzara değişmişti; artık Sabine'in boyu, bronz atların sakince durduğu ya da bronz çimlerin arasında şaha kalktığı masaların üzerlerini görmesine olanak tanıyordu. Duvarlarda, çoğunu pek hatırlayamadığı aile üyelerinin portrelerine benzeyen, Denizci, Büyücünün Aşkı, Koca Kuş gibi isimlerle anılan başka atların yağlı boya resimleri vardı. Bu manzara Sabine'i bir bakıma rahatlatmıştı. *O zamanlar hiç gergin değildim,* dedi kendi kendine. *Tanrı aşkına, o benim büyükannem. Burada kalacağım, beni nasıl rahat ettireceğini düşündüğü için muhtemelen o da gergindir.*

Ama yaşlı kadın bunu gizlemeyi başarabiliyordu. "Sana mavi odayı ayırdık," dedi üst kattaki sahanlığın bir ucundaki odalardan birini işaret ederek. "Isıtma sistemi çok iyi durumda değil ama Bayan H'ye senin için ateş yakmasını söylerim. Ayrıca alt kattaki banyoyu kullanman gerekecek çünkü buraya artık sıcak su gelmiyor. Sana diğer odayı veremem çünkü büyükbaban orada kalıyor. Alt kattaki odanın duvarlarıysa küflü."

Sabine bakımsız evin soğuğunda titremesini bastırmaya çalışırken 1950'ler ile 1970'lerin bir karışımı gibi görünen odaya göz gezdirdi. Karmaşık desenli mavi duvar kâğıdı, daha modern görünümlü ve tüylü turkuaz halıyla bir zamanlar uyumlu olmalıydı. Çok daha geniş bir pencereden alınmış gibi görünen altın rengi brokar perdeler kapalıydı. Sağlam, dökme demirden ayakları olan eski lavabo, şöminenin yakınındaki açık yeşil ince bir havluyla birlikte bir köşede duruyordu. Bir at arabasının sulu boya resmi şömine rafının üzerine yerleştirilmişti ve Sabine'in annesine benzeyen genç bir kadının daha büyük ve cesurca resmedilmiş portresi yatağın yakınındaki duvara asılmıştı. Sabine, birkaç kapı ötesinde yatan büyükbabasının sessiz varlığını hatırlayarak gözlerini arkasındaki kapıya dikti.

"Gardıropta birkaç parça kıyafet var ama giysilerini koyabileceğin kadar yer bulabilirsin. Bütün getirdiğin bunlar mı?" Büyükannesi önce Sabine'in valizine, sonra da başka bir şey daha görmeyi bekliyormuş gibi etrafına bakındı.

Sabine duraksadı. "Bilgisayar var mı?"

"Ne?"

"Bilgisayar var mı?" Sabine bu soruyu sorarken bile yanıtını bildiğini fark etti. Bunu odanın görünümünden anlamalıydı zaten.

"Bilgisayar mı? Hayır, burada bilgisayar yok. Bilgisayara neden ihtiyacın var?" Büyükannesinin sesi sert ve anlaşılmaz çıkmıştı.

"E-posta için. Arkadaşlarımla iletişim kurabilmek için."

Büyükannesi onu duymamış gibiydi. "Hayır," dedi tekrar. "Bilgisayarımız yok. Şimdi sen valizini boşalt, sonra çay içeriz. Sonra da büyükbabanı görmeye gidersin."

"Televizyon var mı?"

Büyükannesi ona sert bir bakış attı. "Evet, televizyon var. Şu an büyükbabanın odasında çünkü akşam haberlerini dinlemeyi seviyor. İstersen sen de arada bir izleyebilirsin."

Oturma odasına vardıklarında Sabine kapkaranlık bir depresyon bulutunun etkisi altına girmişti. İrlanda Denizi'nin durumuyla, annesinin sağlığıyla ve Sabine'in yatak odasının düzeninden memnun olup olmadığıyla içtenlikle ilgilenen kısa boylu, tıknaz, ev yapımı ekmek ve çörek kokusunun yanı sıra ter de kokan Bayan H'nin gelişi bile moralini düzeltmeye yetmemişti. Bundan kaçış yoktu. Thom buradaki en genç insandı ve o da annesiyle yaşıttı. Kablolu televizyon yoktu, bilgisayar yoktu ve Sabine telefonu nereye koyduklarını da henüz keşfetmiş değildi. Bu durumda eve dönemeden Dean Baxter'ı Amanda Gallagher'a kaptırmış olacaktı. Cehennem böyle bir yer olmalıydı.

Sabine tekrar oturma odasına döndüğünde büyükannesi öncekinden daha mutlu görünmüyordu. Yemeğini yerken uzaklardaki bir sorunu çözmeye çalışıyormuşçasına odaya bakıyor ama etra-

fındakileri görmüyordu. Ara ara dimdik bir şekilde koltuğundan kalkıyor, enerjik adımlarla kapıya doğru yürüyor, sonra da ya Bayan H'ye ya da ismini belirtmediği başka birine talimatlar yağdırıyordu. Bunu dördüncü kez yaptığında Sabine büyükannesinin çay içme alışkanlığının olmadığına karar verdi ve torunuyla uzun süre oturmanın ona külfet gibi geldiğini hissetti. Büyükannesi ona kızını sormamıştı. Hem de hiç. "Atına bakman gerekiyor mu?" diye sordu Sabine sonunda, bunun ikisini de rahatlatacak bir çıkış yolu olduğunu fark etmişti.

Büyükannesi ona rahatladığını gösteren bir bakış attı. "Evet. Evet, çok haklısın. Benim yaşlı oğlanı bir kontrol etsem iyi olacak. Doğru." Yaşlı kadın ayağa kalkıp pantolonundaki kırıntıları silkeledi, köpekler de halıya neler döküldüğünü kontrol etmek için hemen koştu. Daha sonra büyükannesi kapıya kadar yürüyüp arkasına döndü. "Sen de bakmak ister misin? Gel de ahırları gör."

Sabine bir anda filizlenmeye başlayan kederine gömülmek amacıyla ortadan kaybolmak için sabırsızlanıyordu ama bunun da kabalık olacağını biliyordu. "Tamam öyleyse," dedi isteksizce. Dean Baxter depresyonu onu yarım saat daha bekleyebilirdi.

Eşek çoktan ölmüştü ("Laminitis hastalığı yüzünden. Zavallı yaşlı çocuk," dedi büyükannesi, Sabine onun neden bahsettiğini anlayabilecekmiş gibi) ama avlunun geri kalanında Sabine'in aşina olduğu bir hava vardı. Burası evin iç kısmından çok daha canlıydı. Sıra sıra dizilmiş ahırların yanında iki zayıf, kambur adam sert kıllı süpürgeleri ve çarpışıp takırdayan kovalarıyla saman balyalarını açık alanda ayırırken arkalarındaki atların nallarının betonda çıkardığı sesler yankılanıyor ya da ahşap zeminlerden takırtılar yükseliyordu. Bu manzarayı izleyen Sabine onu kapılardan birinin önünde kucağa aldıklarında ve o kocaman, uzun suratlardan biri onu görmek için karanlığın içinden çıktığında hem keyifli hem de dehşet dolu bir çığlık attığını belli belirsiz hatırlıyordu.

"Bugün ata binemeyecek kadar yorgun olacağını düşündüm ama New Ross'tan senin için uysal bir beygir getirttim. Burada olduğun sürece sana hizmet edecek."

Sabine'in ağzı açık kalmıştı. Ata binmek mi? "Ben... ben yıllardır ata binmedim," diye kekeledi. "Çocukluğumdan beri. Yani annem bana bunu söylemedi..."

"Tamam, ayağına göre çizmeyi sonra buluruz. Kaç numara giyiyorsun? Otuz beş mi, otuz altı mı? Annenin eski çizmeleri sana olabilir."

"Beş yıl oldu. Ata binmeyi bıraktım artık."

"Haklısın, Londra'da ata binmek çok sıkıcıdır. Bir keresinde Hyde Park'taki ahırlara gitmiştim. Çimenliğe varabilmek için ana yoldan karşıya geçmem gerekmişti." Büyükannesi avluda ilerlerken, yaptığı saman yatak yüzünden seyislerden birini azarladı.

"Ama ata binmeyi istediğimi sanmıyorum."

Fakat büyükannesi onu duymamıştı. Adamlardan birinin elindeki süpürgeyi alıp kısa ve sert darbelerle yerleri nasıl süpüreceğini ona gösterdi.

"Bak, be... ben artık ata binmekten pek hoşlanmıyorum." Sabine'in ince ve tiz sesi gürültüyü bastırınca herkes sesin geldiği yöne döndü.

Büyükannesi olduğu yerde kalıp yüzünü yavaş yavaş Sabine'e çevirdi. "Ne?"

"Hoşuma gitmiyor. Ata binmek. Ata binmek için fazla büyüğüm artık."

İki seyis bakıştı, içlerinden biri sırıtır gibiydi. Sabine'in söylediği şeyin Wexford'daki karşılığı, "Ben bebekleri öldürürüm," ya da "Külotumu ters yüz edip giyerek yıkama masrafından tasarruf ederim," gibi bir şey olmalıydı. Sabine yüzünün kızardığını hissederken böyle bir şey söylediği için kendi kendine kızdı.

Büyükannesi ona bir süre boş boş baktıktan sonra arkasını dönüp ahırlara yöneldi ve "Saçmalama," diye mırıldandı. "Akşam yemeği saat tam sekizde. Büyükbaban da bize katılacak. Geç kalma."

Sabine evin bir ucundaki rutubetli odasında sesini kimseye duyurmadan neredeyse bir saat ağladı. Onu bu saçma sapan yere yollayan annesine, o soğuk ve donuk büyükannesi ile lanet olası, aptal atlarına ve onu buranın sandığı kadar kötü olmayabileceğine inandıran Thom'a lanetler yağdırdı. Sonra kendisi orada uzanırken bile Dean Baxter'la yatacağından *emin olduğu* Amanda Gallagher'a, havalar kötü olduğu halde seferlerini iptal etmeyen İrlanda feribot sistemine ve turkuaz bir tüy yumağına benzeyen halıya lanetler etti. Böyle bir odada kaldığını gören biri olursa sonsuza dek dönmemek üzere uzaklara göç etmek zorunda kalırdı. Sonra doğruldu ve ağladığı zaman suratı erkeklerin karşı koyamadığı o pembemsi, koca gözlü, melankolik suratlı kızların suratları gibi bir görünüme değil de morumsu kırmızı ve sümüklü bir görünüme büründüğü için kendine de lanet etti. "Hayatım altüst olmuş durumda," diye inledi ve biraz daha ağladı çünkü bunu yüksek sesle dile getirmek çok üzücüydü.

Sabine ağır adımlarla basamaklardan indiğinde büyükbabası çoktan yemek masasına oturmuştu. Sabine henüz onu görmeden, masanın altından bacaklarının arasına sıkıştırdığı bastonunu görmüştü. Yemek salonunun köşesine geldiğinde büyükbabasının yüksek arkalıklı sandalyesinde bir soru işareti gibi iki büklüm halde arkasına yaslandığını ve ekose bir battaniyeye sarılı olduğunu gördü. Masaya üç kişilik servis açılmıştı. Kahverengi ahşabın orta kısmı parıldıyordu ama büyükbabası mum ışığında oturmuş, boşluğa bakıyordu.

Sabine onun görüş alanına girdiğinde büyükbabası ağır ağır, "Aaah," dedi. "Geç kaldın. Yemek saat sekizde. Sekizde."

Kemikli bir parmak, duvar saatini işaret edince Sabine yemeğe yedi dakika geç kaldığını anladı ve özür dilemesi gerekip gerekmediğini düşünerek tekrar büyükbabasına baktı.

"Tamam, haydi otur bakalım," dedi büyükbabası elini nazikçe kucağına indirerek.

Sabine önce etrafına bakındı, sonra onun karşısına oturdu. Büyükbabası bugüne dek gördüğü en yaşlı adamdı. Neredeyse kafatasının şeklini gösterecek kadar ince olan derisi kırışmanın da ötesine geçmişti sanki, güneşin altında onlarca yıl kavrulmuş bir bataklık misali yüzlerce minik çatlak oluşmuştu üzerinde. Şakaklarında atan ince bir damar, derisinin altında solucan gibi kabarmıştı. Sabine ona bakmakta zorlandığını fark etti, bu gerçekten çok acı vericiydi.

"Evet..." Büyükbabasının sesi yarı yolda yorulmuş gibi giderek alçaldı. "...demek sen genç Sabine'sin."

Yanıt bekliyormuş gibi görünmüyordu. Bu yüzden Sabine ona "evet" dercesine bakmakla yetindi.

"Kaç yaşındasın?" Bu soru bile alçalarak dökülmüştü büyükbabasının dudaklarının arasından.

"On altı," dedi Sabine.

"Ne?"

"On altı yaşındayım. On altı," dedi Sabine. Tanrı aşkına, adam bir de sağırdı.

"Aaah, on altı." Büyükbabası duraksadı. "Güzel."

O sırada büyükannesi de kapıda belirdi. "Ah, demek geldin. Tamam. Çorbayı getireyim." "Demek geldin" diyerek bile Sabine'e geç kaldığı mesajını vermeyi başarmıştı. *Bu insanların nesi var böyle*, diye düşündü Sabine çaresizce. Zamana göre mi ayarlanmışlardı?

"Köpekler terliklerinin tekini almış!" diye seslendi büyükannesi yan odadan ama büyükbabasının bunu duymadığı belliydi. İçten içe mücadele verdikten sonra Sabine sonunda o mesajı büyükbabasına iletmemeye karar verdi. Sonucundan sorumlu tutulmak istemiyordu.

Yemekte sebze çorbası vardı. Konserve çorba falan değildi, taze sebzelerden yapılmıştı. İçinde patates ve lahana parçaları yüzüyordu. Sabine evde olsa hayatta içmeyeceği bu çorbayı içti çünkü soğuk ev onu acıktırmıştı. Aslında çorbanın lezzetli olduğunu da itiraf etmeliydi.

Üçü sessizlik içinde otururken hoş bir yorum yapma ihtiyacı duyan Sabine hafifçe doğrulup, "Çorba güzel olmuş," dedi.

Büyükbabası başını yavaşça kaldırıp kaşığındaki çorbayı höpürdeterek içti. Gözlerinin akı bile bulanıktı.

"Ne?"

"Çorba," dedi Sabine daha yüksek sesle, "çok güzel."

Holdeki duvar saati, dokuz dakika gecikmeli olarak saatin sekiz olduğunu bildirdi ve nerede olduğu belli olmayan bir köpek ürpertici bir şekilde iç geçirdi.

Yaşlı adam yüzünü karısına çevirip, "Kız çorbadan mı bahsediyor?" diye sordu.

Büyükannesi de başını kaldırmadan onu yüksek sesle doğruladı: "Güzel olmuş diyor."

"Ah, öyle mi?" dedi büyükbabası. "Ben tadını alamıyorum."

"Sebze çorbası."

Sabine kendini holdeki saatin tik taklarını dinlerken buldu. Sanki saatin sesi daha da yükselmişti.

"Sebze mi? Sebze mi dedin?"

"Evet."

Uzun bir sessizlik oldu.

"İçinde mısır yok, değil mi?"

Büyükannesi kumaş peçetesiyle ağzını sildi. "Hayır, hayatım. Mısır yok. Bayan H mısır sevmediğini biliyor."

Büyükbabası tekrar kâsesine dönüp içindekileri inceliyormuş gibi çorbaya baktı. "Ben mısır sevmem," dedi Sabine'e alçak sesle. "İğrenç bir şey."

Sabine gülmek ile ağlamak arasında gidip geliyordu şu an. Zamanın donduğu ve hiç kimsenin kaçamadığı kalitesiz bir televizyon programındaymış gibi hissediyordu kendini. *Eve gitmeliyim*, dedi kendi kendine. *Her akşam buna katlanabilmem mümkün değil. Sonunda kuruyup ölürüm. Beni turkuaz halılı bir odada mumyalanmış halde bulacaklar ve soğuktan mı, yoksa sıkıntıdan mı öldüğümü asla anlayamayacaklar. Üstelik en güzel televizyon programlarını da kaçırıyorum.*

"Ava gider misin?"

Sabine çorbasını nihayet bitiren büyükbabasına baktı. Ağzının kenarından sebzelerden birinin ince lifi sarkıyordu. "Hayır," dedi alçak sesle.

"Ne?"

"Hayır, ava gitmem."

"Çok kısık sesle konuşuyor," dedi büyükbabası karısına. "Biraz yüksek sesle konuşmalı."

Boş tabakları toplayan büyükannesi nazikçe odadan çıktı.

"Sen çok kısık sesle konuşuyorsun," dedi büyükbabası. "Biraz yüksek sesle konuş. Kabalık ediyorsun."

"Özür dilerim," dedi Sabine yüksek sesle ve biraz da meydan okurcasına. *Aptal moruk.*

"Peki, kiminle ava gidiyorsun?"

Sabine aniden büyükannesinin geri dönmesini dileyerek etrafına bakındı. "Ben ava gitmiyorum," dedi yarı bağırarak. "Hackney'de yaşıyorum. Hackney, Londra'da. Orada ava gidilmez."

"Ava gidilmez mi?"

"Gidilmez."

"Aaah." Büyükbabası ava gitmemek yeni bir şeymiş gibi şaşkın bir ifadeyle ona baktı. "Peki, ata nerede biniyorsun?"

Tanrı aşkına, bu kadarı gerçek olamazdı. "Ata binmiyorum," dedi Sabine. "Ata binebileceğim bir yer yok."

"Atını nerede tutuyorsun peki?"

"Onun atı yok," dedi büyükannesi, elinde Sabine'in yalnızca komedi filmlerindeki uşakların kullandığını sandığı geniş, kubbeli, gümüş bir tepsiyle içeri girerken. "O ve Katherine, Londra'da yaşıyorlar."

"Aaah, evet. Londra, değil mi?"

Ah, anne, gel ve al beni buradan, diye inledi Sabine içinden. *Sen, Geoff ve Justin konusunda kabalık ettim. Gel ve al beni buradan. Bir daha hiçbir şeyden şikâyet etmeyeceğime söz veriyorum. İstersen sana uygun olmayan bir sürü sevgilin olsun, hiçbir şey söylemeyeceğim. Derslerime çalışıp yüksek notlar alacağım. Parfümlerini de gizli gizli kullanmayacağım artık.*

"Söyle bakalım Sabine, az pişmiş mi seversin, yoksa iyi pişmiş mi?"

Büyükannesi gümüş kubbeyi kaldırdığında hâlâ cızırdayan kahverengi etin kokusu odaya yayıldı. Et, kızarmış patateslerle çevrelenmiş ve kahverengi, yoğun kıvamlı bir sos gölünün içine oturtulmuştu.

"Hangisini istersen verebilirim tatlım. Keseceğim. Haydi, yemeği soğutmak istemiyorum."

Sabine büyükannesine dehşetle baktı ve alçak sesle, "Annem size söylemedi, değil mi?" dedi.

"Neyi söylemedi?"

"Ne?" dedi büyükbabası sinir bozucu bir şekilde. "Ne diyorsun? Yüksek sesle konuş."

Sabine, büyükannesinin başını ağır ağır iki yana sallarken öfkeyle cık cıkladığını duymamayı diledi. "Ben vejetaryenim."

İki

Gerçekten çok kolaydı. Görünürde öyleydi en azından. Eğer alt kattaki banyoda duş alınıyorsa (muhtemelen ev inşa edilirken düzenlenen ve sıcak suyu da en son o dönemde gören üst kattakinin aksine) orada yıkanıldığına dair tüm kanıtlar beş dakika içinde ortadan kaldırılıyordu. Nemli havlular, şampuanlar, keseler, hatta diş fırçası ile diş macunu da buna dâhildi. Yoksa yarım saat geçmeden hepsini yatak odasının kapısının önüne yığılmış halde bulurdu.

Kahvaltı etmek istiyorsanız saat sekiz buçuğa kadar alt kattaki kahvaltı salonunda olmalıydınız. Yemek salonunda değil. Tabii ki. Ayrıca saat dokuzu çeyrek geçe de gelemezdiniz çünkü o zamana dek günün yarısı geçmiş oluyordu ve Bayan H bunu açıkça dile getiremeyecek kadar nazik bir kadın olsa bile herkesin kahvaltısını bitirmesini beklemekten çok daha önemli işleri vardı. Yulaf lapası tosttan sonra yenirdi. Balla ya da marmelatla. Bunların ikisi de küçük, gümüş kaplarda dururdu. Ve tabii ki mısır gevreği ya da krep tarzı kahvaltılıklara yer yoktu.

Kimse soğuktan şikâyet etmiyordu. Uygun kıyafetler giyiliyordu ve neredeyse çıplak gezip soğuktan yakınmak söz konusu olamazdı. Uygun kıyafetlerle kastedilen, kapkalın kazaklar ve pantolonlardı elbette. Bu tür kıyafetleriniz yoksa bunu dile getirmeniz yeterliydi çünkü o koskoca dolapların diplerinde onlardan bir sürü vardı. Ve ancak kaba biri o kıyafetlerin küf koktuğuna ya da kendisi henüz dünyaya gelmeden Arnavut yetimler tarafından giyilen kıyafetlere benzediğine dair yorumlar yapardı. Aynı şey ayakkabılar için

de geçerliydi. Böyle bir yerde pahalı spor ayakkabılar giyip de ilk günkü gibi görünmelerini bekleyemezdiniz. Ayakkabılığa gidip sağlam bir lastik çizme bulmalıydınız. Ve eğer içlerinden örümcek çıkmasından korkuyorsanız onları önce iyice silkelemeliydiniz.

Bunlar kişinin, kendisine hatırlatılmadan uygulaması gereken kurallardı. Köpeklerin üst kata çıkmasına izin verilmemesi, çizmelerin oturma odasında bırakılmaması, televizyonda büyükbabanın en sevdiği haber kanalı dışında bir kanal açılmaması, herkese yemek servisi yapılmasını beklemeden yemeye başlanmaması, izin almadan telefonun kullanılmaması, ısınmak için fırının yanına oturulmaması ya da akşamüzeri banyo yapılmaması (yapılacaksa da küvetteki su derinliğinin on beş santimden fazla olmaması) gibi kurallar...

Bir haftanın sonunda Sabine aklında tutması gereken bir sürü kural olduğunu görmüştü. Sanki evin kendisi titiz bir insandı da Sabine'in büyükannesi ile büyükbabasının kılığında kendine bir düzen kurmuştu. Oysa Sabine neredeyse hiç kuralları olmayan bir evde büyümüştü. Annesi, Montessori eğitimini örnek almışçasına Sabine'in kendi hayatını şekillendirmesine izin vermişti. O yüzden şimdi bu sonu gelmez ve akıl almaz kısıtlamalar onu gün geçtikçe daha fazla sinirlendirip geriyordu.

Bu durum, Thom ona hayatına az da olsa özgürlük katan en önemli kuralı öğretene kadar sürmüştü: Evin veya arazinin herhangi bir noktasından Kilcarrion yürüyüşünden daha yavaş bir şekilde geçmeye asla kalkışma. Bu çevik, kendinden emin bir yürüyüştü. Çene yukarıda tutulup gözler biraz uzağa dikilmişse ve doğru hızda yürünüyorsa, "Nereye gidiyorsun?" ya da daha sık rastlanıldığı üzere, "Ne yapıyorsun? Haydi gel de ahırı temizlememe/atları içeri almama/yük vagonunu çıkarmama/köpek kulübesini yıkamama yardım et," türü istekleri savuşturmaya yarıyordu.

"Bu konuda yalnız değilsin," dedi Thom. "Kimsenin boş durmasından hoşlanmaz, sinirlenir. O yüzden hepimiz bu yöntemi kullanıyoruz."

Sabine düşününce bunun doğru olduğunu fark etti. Evde büyükbabası dışında hiç kimseyi ağır hareket ederken görmemişti, herkes fırtına hızıyla gidip geliyordu. Sabine yaşlı adamı da yalnızca otururken gördüğü için onun hakkında yorum yapamıyordu.

Ama canını sıkan yalnızca ev ve evin karmaşık kuralları değildi. Arkadaşlarından uzak kalan, annesiyle telefonda günde ancak bir defa kısacık ve yetersiz bir konuşma yapan Sabine kendini bildiği her şeyden soyutlanmış, uzaklaştırılmış gibi hissediyordu. Buraya tamamen yabancıydı ve yaşlı akrabalarına nasıl davranacağını bilemiyordu, tıpkı onların da Sabine'e nasıl davranacaklarını bilemedikleri gibi. Bu zamana dek evden ve çevresindeki araziden yalnızca bir defa uzaklaşmıştı. O da komşu kasabadaki hipermarkete giden büyükannesine eşlik etmek içindi. Elinde olsaydı pastörize peynirden beyaz plastik bahçe mobilyalarına kadar her şeyi satın alabilirdi. Orada hipermarketin yanı sıra bir postane ve atlara yönelik malzemeler satan bir dükkân da görmüştü. Ne McDonald's ne sinema ne de oyun salonu vardı. Dergi bile yoktu. Ayrıca otuz yaşından genç birileri gözüne çarpmamıştı. Dış dünyayla tek bağlantısı *Daily Telegraph* ve *Irish Times* olduğu için müzik listelerinin bir numarasını da bilmiyordu.

Büyükannesi onun depresyona her geçen gün bir adım daha yaklaştığını fark etmişse bile bunu ya görmezlikten geliyor ya da ergen kaprisi olarak görüyordu. Her günün başında Sabine'i "organize" ediyor, ona köpek kulübelerine kâğıt sermek, mutfak bahçesinden Bayan H için sebze toplamak gibi görevler veriyordu. Ayrıca ona da etrafındaki diğer herkese davrandığı gibi mesafeli davranıyordu. Yalnızca köpeklere farklı davranıyordu, bir de Dük'e.

Bu zamana dek birbirlerine ters düştükleri en kötü olay da o zaman yaşanmıştı. Hatta bu olay, büyükannesinin vejetaryenliğin tavukları kapsamadığı konusundaki ısrarıyla yaşananlardan daha kötüydü. Olay, Dük ahırına götürüldüğünde kapıda bekleyen Sabine'in kendisinden istendiği gibi alt sürgüyü çekmeyi ve arada bir kontrol etmeyi unutması sonucu, kendisinden çok daha genç

atlar kadar dikkat gerektiren bu yaşlı atın, dişleriyle üst sürgüyü açmayı ve avludan açık alana çıkıp özgürlüğe kavuşmayı başarmasıyla patlak vermişti.

En tepedeki tarlaları çılgınca dolaştıktan sonra geri dönüyormuş gibi eve yaklaşıp hemen ardından meydan okuduğunu gösterircesine kuyruğunu havaya dikerek tekrar kaçan atı, büyükannesiyle iki seyisin altı elma ve bir kova kepek ezmesinin yardımıyla yakalaması neredeyse iki saat sürmüştü. Hava kararmaya başlayıp da Dük utandığını gösterircesine başı eğik ve bitkin bir halde eve döndüğünde çok fena aksıyordu. Büyükannesi o kadar sinirlenmişti ki önce Sabine'e, "Aptal, aptal kız!" diye bağırmış, sonra da ağlamaklı bir halde tüm dikkatini *oğluna* vermişti. Ahırlara doğru sert adımlarla ilerlerken dönüşümlü olarak hayvanın boynunu okşuyor ve onu tatlı bir dille azarlıyordu. Sabine de gözyaşlarına boğulmuş ve geri dönerken, *peki ya ben, ben senin torununum ama bugüne dek bana bir tek tatlı söz etmedin*, diye haykırmak istemişti.

İşte Sabine'in kaçma planları yapmaya başlaması da o zamana denk gelmişti. O konuyu bir daha hiç açmamasına rağmen hoşnutsuzluğunu ona derinden hissettirmeyi başaran büyükannesini sürekli görmezlikten geliyordu artık. O olaydan sonra büyükannesi Sabine'e hiç sarılmamıştı. Hatta olaydan sonraki ilk bir iki gün ona bir şey söylemekte bile zorlanmıştı. Morali ancak veteriner ona Dük'ün bacağındaki iltihabın iyileşmeye başladığını söylediğinde düzelmişti.

Böylece Sabine zamanının büyük bir kısmını Thom ve tıpkı Bayan H gibi uzaktan akrabası olduğu Liam ile John-John adındaki iki seyisle geçirmeye başlamıştı. Liam içinde ironi barındırmayan tek bir söz edemeyen tutkulu bir eski jokey, onun himayesinde olan on sekiz yaşındaki John-John ise neredeyse tamamen sessiz biriydi ve yakınlardaki büyük yarış alanına terfi edememiş olmanın sıkıntısı, yüzüne erken yansımıştı. Thom sessiz kalmasına rağmen Sabine'in öfkesini ve kırgınlığını anlıyor, nazik esprilerle onu rahatlatmaya çalışıyordu. Sabine onun ceket ve kazaklarının

altında kalan protez kolunu da artık fark etmiyordu. Thom onun konuşabileceği biriydi.

"Yaşlı adamın banyoda işinin bitmesini saat on buçuğa kadar bekledim. Tabii o saate kadar sıcak su kalır mı? Bir damla bile kalmamıştı. Banyodan çıkana kadar o kadar üşüdüm ki ayaklarım buz kesti resmen. Çok ciddiyim. Dişlerim takırdıyordu."

Ahırın kapısına asılan Sabine bir kovaya tekme atınca kovanın içindeki su hafifçe dalgalandı. Duvarın dibine dizili temiz saman balyalarını düzenlemekte olan Thom durup tek kaşını kaldırınca Sabine durdu ve bakışlarını bilinçsizce Dük'e çevirip asıldığı yerden indi.

"Burada kuaför olmadığı için saçlarım dümdüz oldu. Çarşafım da ıslak. Bildiğin ıslak. Yatağa girdiğimde üstteki örtü ile çarşafı birbirinden ayırmam gerekiyor. Ayrıca küf kokuyorlar."

"Nereden biliyorsun?"

"Neyi nereden biliyorum?"

"Küf koktuğunu. Dün de bütün evin küf koktuğunu söylemiştin. Belki de çarşaflar çok güzel kokuyordur."

"Küf gözle bile görülüyor. Yeşil noktalar oluşmuş üzerlerinde."

Thom samanları düzenlemeye devam ederken kahkahayı bastı. "O da çarşafın desenidir eminim. Senin gözlerin de anneninkiler gibi bozuk mu yoksa?"

Sabine ona bakarken kapıdan uzaklaştı. "Annemin gözlerinin iyi görmediğini nereden biliyorsun?"

Thom tırmığı duvara yasladı, eğilip Sabine'in ayağının dibindeki kovayı aldı ve suyu avluya dökmeden önce Sabine'in kenara çekilmesini bekledi. "Siz hepiniz körsünüz. Ailece. Bunu bilmeyen yok. Sen nasıl gözlük takmıyorsun, hayret."

Thom böyleydi işte; Sabine onu iyi tanıdığını düşünüyor, onunla bir arkadaşıyla konuşur gibi konuşuyordu ama Thom'un arada bir annesine ya da ona dair ettiği bir laf Sabine'in suskunluğa

gömülmesine, o küçük bilgi parçasını bütüne uydurma çabasına girişmesine sebep oluyordu.

Sabine'in Thom hakkında bildikleri (kimini Thom'un kendisinden, kimini de büyükannesinin yokluğunda gerçek bir haber kaynağına dönüşen Bayan H'den öğrenmişti) onun otuz beş yaşında olduğu, birkaç yıl İngiltere'deki bir yarış parkurunda çalıştığı, bilinmeyen bir sebepten dolayı geri döndüğü ve kolunu bir yarışta kaybettiğiydi. Son bilgiyi Thom'dan almamıştı. Thom neşeli biri de olsa Sabine onu eksik uzvu konusunda sorgulayacak rahatlığa henüz erişememişti. Ama Bayan H ona, "Thom'un sonu atlardan olacak," diyordu. "Gördüğün gibi hiç korkusu yok. Korkusuz. Babası da böyleydi." Bayan H kız kardeşinin, yani Thom'un annesinin canını sıkmamak için hikâyenin tamamını öğrenememişti ama kaza büyük ihtimalle Thom'un atları engellerin üzerinden atlatmaya çalıştığı sırada yaşanmıştı.

"Engellerin üzerinden mi?" demişti Sabine, gözünün önüne tahta perdeler gelirken. O çitler koluna mı saplanmıştı yani?

"Engel işte. Engelli at yarışlarında jokeydi. Bunun düz koşudan çok daha tehlikeli olduğunu söyleyebilirim."

Burada her şey atların etrafında dönüyor, diye düşünmüştü Sabine öfkeyle. *Vücutlarının bir parçasını kaybetmeyi göze alacak kadar takıntılılar.* Sabine büyükannesine sırtının ağrıdığı yalanını söyleyerek arka avluda bekleyen gri ata binmeyi bugüne dek ertelemeyi başarmıştı. Ama büyükannesinin sabırsız ifadesinden, eski bir çift çizme ile şapkayı odasının kapısına özellikle asmış olmasından çok az vakti kaldığını anlamıştı.

Sabine ata binmek istemiyordu. Ata binme fikri bile midesini bulandırıyordu. Yıllar önce, her hafta ahırlara gitmenin sinirden midesini bulandırdığını ve eyerin üstünde bir türlü dengede duramayıp dizginlerin hâkimiyetini sağlayamadığını fark ettiğinde, dişlerini gösterip kulaklarını geriye atarak diğerlerini kovalayan binicilik kursundaki o "şeytan" atlardan birine binmekten artık vazgeçme vaktinin geldiğine annesini ikna etmişti. Bu iş onu diğer

kızlar gibi heyecanlandırmıyordu. Sabine ata binmeyi eğlenceli bile bulmuyordu. Annesine buna daha fazla devam etmek istemediğini söylediğinde annesi onu yalnızca aile geleneğini devam ettirmek adına binicilik kursuna yolluyormuş gibi hiç karşı çıkmamıştı.

"Ata binmek istemiyorum," diye itiraf etti Sabine, bağlı atlardan birinin ipini çözüp ahıra götürmekte olan Thom'a.

"Zorlanmayacaksın ki. O küçük at çok naziktir."

Sabine uzaklardaki gri bulutlara baktı. "Nasıl olduğu umurumda değil. Ata binmek istemiyorum. Sence büyükannem beni buna zorlar mı?"

"O at harikadır. Birkaç defa bindikten sonra alışırsın."

Sabine, "Beni ciddiye bile almıyorsun!" derken sesini yükseltince John-John yan taraftaki ahırın kapısından başını uzattı. "O ata binmek istemiyorum," diye devam etti Sabine. "Hiçbir ata binmek istemiyorum. Hoşuma *gitmiyor.*"

Thom atın koşum takımını sakince çıkardı ve sağlam eliyle atın kalçasına onu takdir ettiğini gösterircesine hafifçe vurdu. Sonra kapıyı kapatıp sürgüleyerek Sabine'in yanına gitti. "Korkuyor musun yoksa?"

"Yalnızca hoşuma gitmiyor."

"Gergin olman normal. Bunu hepimiz belli dönemlerde yaşamışızdır."

"Sen beni duymuyor musun? *Tanrım*, nasıl *insanlarsınız* siz? Ben ata binmeyi sevmiyorum."

Thom takma kolunu Sabine'in omzuna götürdü. Ama kolu onun yansıtmaya çalıştığı duygunun aksine kaskatı ve hareketsiz bir şekilde öylece kalakaldı. "En azından sen bir kere deneyene kadar tatmin olmayacağını biliyorsun. Bir kez denemen çok şey fark ettirecek. Neden yarın sabah benimle gelmiyorsun? Kendini kötü hissetmene asla izin vermem."

Sabine dokunsalar ağlayacak hale gelmişti artık. "Gerçekten istemiyorum. Tanrım, buraya tıkılıp kaldığıma inanamıyorum. Lanet olası bir karmaşanın içinde yaşıyorum."

"Yarın sabah yalnızca sen ve ben çıkacağız. Bak, ilk binişini onunla yapmandansa benimle yapman çok daha iyi olur, değil mi?"

Sabine başını kaldırdı ve Thom ona gülümsedi. "Yoksa nasıl canına okuyacağını biliyorsun. O kadın İrlanda'nın en korkusuz binicisidir. Dük sakatlanana kadar at sırtında ava çıktı."

"Boynum kırılacak ve hepiniz üzüleceksiniz."

"Benim üzüleceğim kesin. Seni tek kolumla taşıyarak onca yoldan geri getirmem mümkün değil."

Sabine ertesi sabah Thom'u atlatmayı başarmıştı. Ama bu kez geçerli bir sebebi vardı.

"Evet. Ben günün büyük bir kısmını dışarıda geçireceğim. Bayan H çok meşgul olacağı için büyükbabanla ilgilenmeni istiyorum."

Büyükannesi "şehir" kıyafetini giymişti. En azından Sabine onun şehir kıyafeti olduğunu tahmin etmişti. Büyükannesini ilk kez tüvit pantolonu ve lastik çizmeleri dışında bir kıyafetle görüyordu. Neye benzediği çok da belli olmayan koyu mavi, yünlü bir etek, yuvarlak yaka bir kazağın üstüne eski olduğu her halinden belli olan koyu yeşil bir hırka, onun da üstüne modası hiç geçmeyen yeşil, kapitone bir ceket giymişti. Boynuna inci kolye takmış, her zaman kabarık görünen saçlarını geriye doğru taramış ve bütün yaşlı kadınlarınki gibi dalgalı bir şekle sokmuştu.

Sabine ona, *partiye mi gidiyorsun*, diye sormamak için kendini zor tuttu. Büyükannesinin böyle bir soruyu hiç komik bulmayacağını tahmin edebiliyordu. Onun yerine ilgisizce, "Nereye gidiyorsun?" diye sordu.

"Enniscorthy'ye. Bir yaşındaki atlardan birini satmak istediğim bir eğitmenle görüşeceğim."

Sabine sözde sıkıntısını gizleyecek şekilde iç geçirmiş ama bu bilgiye de tamamen kayıtsız kalmıştı.

"Evet, büyükbaban öğle yemeğini saat tam birde yer. Üst katta, koltuğunda uyukluyor. Onu yemekten bir saat önce uyandır ki kendine gelebilsin. Bayan H büyükbabanın öğle yemeğini hazırlayıp yemek odasının yanındaki küçük mutfakta bırakacak. Senin yemeğini de oraya bırakacak ki büyükbaban tek başına yemesin. Ama masayı senin kurman gerekecek çünkü Bayan H bu sabah komşuların meyvelerini toplamaya gidecek. Ahırda çalışan Thom'u rahatsız etme, onların da çok işi var. Köpeklerin üst kata çıkmasına izin verme. Bertie dün yine büyükbabanın odasına girip saç fırçasını kemirmiş."

Sabine böyle bir şeyi neden büyük bir kayıp olarak gördüklerini anlayamıyordu. Büyükbabasının zaten iki tel saçı kalmıştı.

"Öğle yemeğinden sonra dönerim. Her şeyi anladın mı?"

"Öğle yemeği saat birde. Geciktirmeyeceğim. Bayan H'yi rahatsız etmeyeceğim. Thom'u rahatsız etmeyeceğim. Köpeklerin üst kata çıkmasına izin vermeyeceğim."

Büyükannesi ifadesiz bakışlarını ona dikince Sabine, yaşlı kadının ona tepkisini ölçmek için mi, yoksa geçmişi hatırlayarak mı ona baktığını çözmeye çalıştı. Sonra büyükannesi şalını kafasına sarıp çenesinin altında sıkıca bağladı ve kaygılı bir ifadeyle ayaklarının dibinde duran Bella'yla kısa ve içten bir şekilde vedalaşıp kendinden emin adımlarla ön kapıya yürüdü.

Sabine kapının sertçe kapanmasının ardından holde birkaç dakika bekledi, sonra ne yapacağına karar vermeye çalışarak etrafına bakındı. Gününün büyük bölümünü ne yapacağını düşünerek geçireceği belliydi. Evdeyken zamanını dolduran MTV, internet, arkadaşlarla telefonda konuşmak, neler olduğunu, kimin ne yaptığını görmek için Keir Hardie binasının çevresinde aylak aylak dolaşmak gibi hiç çaba harcamadan yaptığı şeyler yoktu artık; bu kocaman, aptal yerde amaçsızdı. Odasını düzenlemek için bile bir

sürü vakti vardı (üstelik o tüylü, turkuaz şey de midesini bulandırıyordu). Ata binmeyi sevmeyen biri için burada başka ne vardı?

Avluya çıkmak istemiyordu çünkü Thom'un onu o aptal midilliye binmeye zorlayacağını biliyordu. Televizyon izleyemezdi çünkü gündüz kuşağındaki programlar kasvetliydi. Ayrıca televizyonu en son gizlice açmaya teşebbüs ettiğinde az kalsın kulak zarı patlıyordu. "Büyükbaban haberleri başka türlü duymuyor," diye bağırmıştı gürültünün nereden geldiğini anlamak için üst kata koşan Bayan H. "Bence vazgeçsen iyi edersin." Her akşam saat dokuzda Sabine evin hangi noktasında olursa olsun haber bülteninin şiddetle gürleyen müziğini duyabiliyordu. Büyükbabası duymakta hâlâ güçlük çekiyormuş gibi öylece otururken etrafındakiler de gürültüden hiç rahatsız olmuyormuş gibi nazikçe gazetelerini okuyorlardı.

Sabine peşini bırakmayan Bella eşliğinde basamaklardan ağır adımlarla yukarı çıktığı sırada, büyükannesinin yokluğunun onu her şeye rağmen rahatlattığını düşündü. Yaşlı kadının varlığının onu ne kadar gerdiğini ancak yokluğunda hissettiği o huzur sayesinde fark edebilmişti. Yarım günlük özgürlük. Yarım günlük sıkıntı. Hangisi daha kötüydü, hiç bilmiyordu.

Sabine yaklaşık bir saat boyunca yatağında kaldı ve müzik çalarının sesini iyice açıp ona Bayan H'nin getirdiği 1970'lerden kalma kitabı okudu. Belli ki Bayan H genç kızların neye ihtiyacı olduğunu -romans ve daha çok pasta- bildiğini düşünüyordu. Sabine de Bayan H'nin bu konuda yanılmadığına karar vermişti. Okuduğu kitap edebî bir eser değildi. Ama iç geçirmelerin ardı arkası kesilmiyordu. Kadınlar, fahişeler ve bakireler olarak ikiye ayrılıyorlardı; fahişeler, dünyayı kurtarma derdine düşen erkek kahramanlara duydukları gizlenemez şehvetle iç geçirirlerken, aynı kahramanlar tarafından ustaca baştan çıkarılan bakireler bastırılmış bir özlemle iç geçiriyorlardı. Aslına bakarsanız erkekler hiçbir şey yapmıyordu. Kadınlarsa ya öldürülüyor (fahişeler) ya da o erkeklerle evleniyorlardı (bakireler). Ve kesilip duran nefeslere karşın seks nispeten çok azdı. Sabine o sahnelerden birini okumak

için sayfalara göz gezdirdi. Belki de Katolik bir ülkede yaşamaktan kaynaklanan bir şeydi bu. Sürekli nefesler kesiliyor ama gerçekte pek bir şey olmuyordu. "Tıpkı senin gibi Bella," dedi yatağındaki köpeği okşayarak.

Nefeslerin kesilmesi aklına Dean Baxter'ı düşürmüştü. Bir keresinde öpüşmelerine ramak kalmıştı. İlk öpüştüğü erkek Dean olmayacaktı tabii; bugüne kadar bir sürü erkekle öpüşmüştü. Hatta tanıdığı diğer kızlar kadar ileri gitmese de bazılarıyla öpüşmenin de ötesine geçmişti. Dean'in onunla flört ettiğini biliyordu ve hava kararıktan sonra binanın duvarına oturmuşlardı. Neredeyse dip dibeydiler ve Dean onunla şakalaşınca Sabine onu itmiş, Dean de ona karşılık vermişti. Tabii bunu birbirlerine dokunma bahanesiyle yapıyorlardı aslında. Sabine büyük ihtimalle öpüşeceklerini de biliyordu çünkü ondan uzun zamandır hoşlanıyordu ve Dean hem aceleci biri değildi hem de eğlenceliydi. Öpüştükten sonra gidip arkadaşlarına hava atan tiplere de benzemiyordu. Üstelik odası kitaplarla dolu olduğu ve annesi ikinci el kıyafetler giydiği için Sabine'in garip bir kız olduğunu düşünmüyordu. Sınavlara erken girdiği ve sigara içmediği için Sabine'e "inek" ya da "ezik" gibi lakaplar takan kızları uyarmıştı. Ama sonra Dean fazla gaza gelmiş ve karşılık olarak Sabine'i itmek yerine işi daha ileri taşımıştı; onu bir yere götürecekmiş gibi kucaklayıp omzuna almıştı. Bunun üzerine bir anda paniğe kapılan Sabine onu yere indirmesi için bağırmış, Dean gülünce de kafasına birkaç kez sertçe vurmuştu. Böylece Dean, Sabine'i yere indirmiş, geri adım atıp ona bakmış ve kızaran kulağını tutarak neden böyle tuhaf davrandığını sormuştu. Sabine ona derdini açıklayamamıştı, her an hıçkırıklara boğulacakmış gibi hissetse de sadece gülmüş ve işi şakaya vurmaya çalışmıştı. Fakat Dean gülmemişti ve araları bir daha eskisi gibi olmamıştı. Bir hafta sonra da Sabine, Dean'in Amanda Gallagher'la takıldığını öğrenmişti. Uzun, cici kız saçları, yumuşatıcıyla yıkanmış kıyafetleri ve ucuz parfümleriyle Uğursuz Amanda Gallagher... Sabine eve dönene kadar Uğursuz Amanda Baxter olmazsa tabii... Belki de

Dean Baxter'ı unutmanın vakti gelmişti artık. Hem zaten Dean'in ablasının dediğine göre Dean'in sırtında bir yara izi vardı.

Sabine başını iki yana sallayarak pat diye ortaya çıkan bu düşünceleri zihninden atıp onun yerine Thom'u düşünmeye başladı. Başkasını düşünmek, işini her zaman kolaylaştırıyordu. Buralarda yüzüne bakılabilecek tek erkek oydu. Hatta fazlasıyla yakışıklı olduğu söylenebilirdi. Sabine daha önce kendinden büyük biriyle çıkmamıştı. Ama arkadaşı Ali çıkmıştı ve dediğine göre yaşlılar "işi biliyordu". Ama Sabine, Thom'un koluyla ilgili düşünceleri zihninden atamıyordu. Onunla öpüşüp (Thom bir İrlandalı olduğu için iç geçirmekle mi yetineceklerdi yoksa?) soyunacak olsalar Sabine adamcağızın takma kolunu görür görmez korkup kaçabilirdi ve onu o şekilde üzmek istemeyecek kadar önemsiyordu.

Thom'un ondan hoşlanıp hoşlanmadığını bilmiyordu. Evet, Sabine'i her gördüğünde yüzü gülüyordu ve etrafında olması onu mutlu ediyordu. Ama Sabine bu adamın ona tutkuyla yaklaştığını ya da özlemle baktığını gözünde canlandırmakta zorlanıyordu. Nedense çok çekingen biriydi. Çok mesafeliydi. Belki zamana ihtiyacı vardı. Belki de yetişkinler aşkı farklı yaşıyordu.

Yetişkinlerin yaşadığı aşkı düşünürken Sabine'in aklına annesi geldi ve ilgilenecek başka bir şeyler bulmak için yatağından kalktı.

Peşinde Bella'yla birlikte dolapları açıp uzun zamandır el sürülmemiş eşyaların küflü kokusunu içine çekti ve her birini uzun uzun inceledi. Büyükannesi ile büyükbabasının dökümtülerinde garip bir şeyler vardı. Başka insanların dolapları kokteyl kıyafetleriyle, eski masa oyunlarıyla, mektup kutularıyla, bozuk elektronik aygıtlarla dolu olurdu. Buradaysa ufalanmaya başlamış nakışlı beyaz çarşaflar, masa örtüleri, kırık bir abajur ve *Kızlar İçin Binicilik Rehberi* ya da *Bunty Annual 1967** gibi kitaplar vardı.

---

* İngiltere'de 1958'den 2001'e kadar yayımlanan, kızlara yönelik bir çizgi roman dergisi. (ç. n.)

Evin sessizliğinden ve iş birlikçi havasından aldığı cesaretle Sabine diğer odaları da keşfe çıktı. Büyükbabasının odasının kapısı kapalıydı ama onun odası ile banyo arasında Sabine'in daha önce girmediği bir oda daha vardı. Ses çıkarmamak için kapının kulpunu yavaşça çevirip içeri süzüldü.

Burası bir erkeğin çalışma odasına benziyordu ama alt kattaki, Sabine'in aralarında hiçbir fark göremediği, Thom'unsa sayısız fark olduğunu iddia ettiği, "Reçelli Filigran'dan olma, Fişek Jemimah'dan doğma Filigran Fişek Jake III" gibi isimleri olan "aygır" atların rengârenk kataloglarıyla, defterlerle ve mektuplarla dolu masaların bulunduğu bahçe ofisinin işlek halinden çok uzaktı. Bu çalışma odası, yontulmuş gibi kusursuz bir hareketsizlik içinde duran yarı açık perdeler ile ihmal edilmişliğin tozlu havasını barındırıyordu. İçeriye küflenmiş kâğıt, havalandırılmamış halı kokusu hâkimdi ve adım attıkça ışıl ışıl parlayan minik toz zerrecikleri havada uçuşuyordu. Sabine kapıyı arkasından yavaşça kapattı ve odanın ortasına doğru yürüdü. Bella ümitle başını kaldırdı ama sonra homurdanarak kilimin üzerine çöktü.

William Morris tarzı duvar kâğıdının büyük bir kısmını bağıran bir avcının çerçevelenmiş karikatürü, çerçevesinin içinde sararmış bir Uzak Doğu haritası ve 1950'lerin kıyafetleri içindeki insanların siyah beyaz fotoğrafları örtüyordu, hiç at resmi yoktu. Pencerenin yanındaki gömme raflarda, bazılarının içinde rulo haline getirilmiş el yazmaları bulunan çeşitli ebatlarda kutular vardı. Masanın tam ortasında muhtemelen dengeyi sağlaması için büyük, gri bir savaş gemisi modeli duruyordu. Çoğunlukla savaş ve Güneydoğu Asya konulu bir sürü ciltli kitap, aralara sıkıştırılmış çizgi roman derlemeleri ve yemek sonrası konuşma üzerine karton kapaklı bir kitapla birlikte Sabine'in sağındaki koyu renkli rafın üstünde duruyordu. En üst raftaysa sırtlarındaki yaldızlı kısımlar neredeyse tamamen silinmiş bir dizi eski, deri ciltli kitap vardı.

Sabine'in asıl dikkatini çeken, odanın diğer tarafıydı. Büyük bir kutunun içindeki iki deri ciltli fotoğraf albümü... Üzerlerindeki toz tabakasına bakılırsa birkaç yıldır yerlerinden kımıldamamışlardı.

Sabine yere çöküp albümlerden birini nazikçe eline aldı. Albümün üzerinde 1955 yılına ait olduğunu gösteren bir etiket vardı. Sabine bağdaş kurup albümü kucağına koydu ve kapağını açıp her bir kalın sayfanın arasındaki ince kâğıtları çevirerek fotoğrafları incelemeye koyuldu.

Her sayfada tek bir fotoğraf vardı ve fotoğraflardan ilki büyükannesine aitti. En azından Sabine fotoğraftaki kadını ona benzetmişti. Koyu renkli, küçük yakalı, kalın ceketi, ceketiyle uyumlu elbisesi ve inci kolyesiyle bir taburede oturup poz veren genç bir kadındı bu. Fotoğraf stüdyoda çekilmişti. Henüz beyazlamamış olan koyu kahverengi saçlarını dalgalandırmış ve o döneme uygun bir makyaj yapmıştı: gür kaşlar ve kirpikler, özenle boyanmış koyu renkli dudaklar... Şüpheli bir şey yaparken yakalanmış gibi hafif utangaç bir ifadeyle poz vermişti. Bir sonraki fotoğrafta o ve uzun boylu, genç bir adam vardı. Üzerinde bitkiler olan bir standın yanında duruyorlardı. Adam gururla gülümserken büyükannesi ürkek bir tavırla onun koluna girmişti. Bu fotoğrafta kendinden daha emin, daha ağırbaşlı bir hali vardı. Duruşuyla veya uzun, narin vücuduyla ilgili bir şeydi bu. Kamburunu çıkarmamıştı, Sabine'in annesi gibi hafif mahcup bir ifadeyle bakıyordu.

Sabine düşüncelere dalarak tüm albümü inceledi. Sonlara doğru büyükannesinin genç, güzeller güzeli bir kadınla beraber en huzurlu haliyle poz verdiği fotoğrafların yanı sıra bir bebeğin ipek kumaşla kaplı minik düğmeleri olan, günümüzde artık hiç görmediğimiz kadar gösterişli, tığ işi bir vaftiz kıyafetiyle çekilmiş fotoğrafları da vardı. Fotoğrafın üzerinde isim yazmadığı için Sabine kundağının içinde gülümseyen bebeği dikkatlice inceleyip onun annesi mi, yoksa Christopher dayısı mı olduğunu anlamaya çalıştı. Bebeğin cinsiyeti bile anlaşılmıyordu. Demek ki o zamanlar bütün bebekleri aynı şekilde giydiriyorlardı.

Ama Sabine'in kutuda bulduğu şeyler giderek ilginçleşiyordu; büyükannesinin kendisinden kısa, güzel bir kızla çekilmiş karton arkalıklı bir fotoğrafı (*bu kesinlikle o*, diye düşündü Sabine) vardı. Kol kola girmişlerdi ve ellerinde küçük İngiliz bayraklarıyla kontrolsüzce gülüyorlardı. Büyükannesinin eskiden öyle kahkahalar atabildiğini görmek çok garipti. Arkalarında, erkeklerin çoğunun beyaz üniformalarıyla Richard Gere'ın *Subay ve Centilmen* filmindeki haline benzediği bir grup göze çarpıyordu. Yanlarında duran içki kadehleriyle dolu tepsiyi görünce Sabine büyükannesinin fotoğrafta sarhoş olabileceğinden şüphelendi. Alt taraftaki altın rengi harfler de bu toplantının 1953'te Kraliçe II. Elizabeth'in taç giyme töreni onuruna düzenlendiğine işaret ediyordu. Bu tarihî bir gündü! Sabine bir süre kımıldamadan durup bu bilgiyi özümsemeye çalıştı; tarih yazılırken büyükannesi de oradaydı.

Sonra başka, daha küçük bir fotoğraf gördü. İnce uzun teknelerin içindeki yabancı, gülümseyen yüzlerin ve at fotoğraflarının arasında altı yaşlarında bir kızın fotoğrafı vardı. Sabine fotoğraftaki küçük kızın kendi annesi olduğundan emindi. Kate'in kızıl, kıvırcık saçlarına sahipti ve o yaşta bile dizlerini birleştirmiş, kendine özgü duruşunu sergilemişti. Çinli olup olmadığı anlaşılmayan küçük bir erkek çocuğuyla el ele tutuşmuştu ve hasır şapkasının altından içtenlikle gülümsüyordu. Çocuk biraz garip görünüyordu, doğruca kameraya bakmamıştı ve destek almaya çalışırcasına Kate'e doğru eğilmişti.

Sabine sepya fotoğrafa dokunarak, *demek annem bu şekilde büyümüş*, diye düşündü. *Çinli kız ve erkeklerle birlikte.* Annesinin çocukluğunun ilk yıllarını başka bir ülkede geçirdiğini biliyordu ama o açık renkli, pamuklu elbisesi ile şapkasını gördüğü şu ana kadar onu böylesine egzotik bir yerde hayal edememişti. Albümün sayfalarını merakla inceleyerek annesinin başka fotoğraflarını bulmaya çalıştı.

Alt katta bir kapının hızla kapandığını ve ona seslenildiğini düşünmesine neden olan boğuk sesi duyunca düşüncelerinden

hemen sıyrılıp ayağa fırladı. Peşinde Bella'yla birlikte paniklemiş bir halde kapıyı açıp dikkatlice kapattı ve saatine baktı. Saat on iki buçuktu.

Sabine bir an duraksadı ve köpeğe kimseye bir şey söylememesini tembihledi (tabii kiminle konuştuğunu fark edince, "Ah, Tanrım, kafayı yedim artık," diye homurdandı), sonra da ağır adımlarla basamaklardan indi. İnerken bir yandan da elindeki tozları silkeliyordu.

Bayan H çoktan önlüğünü takmış, mutfakta iş yapıyordu. "Ah, demek buradasın. Çok geç kaldım Sabine," dedi gülümseyerek. "Annie'ye yardım etmeliydim. Büyükbaban öğle yemeğinde ne istediğini söyledi mi?"

"Şey, aslına bakarsan pek bir şey söylemedi."

"Pekâlâ, ben ona tost ekmeğinde yumurta yaparım. Sıkı kahvaltı ettiği için öğlen ağır bir şeyler yemek istemez. Sen ne istersin? Aynısından olsun mu?"

"Evet. Harika olur." Sabine kendisine söylendiği gibi büyükbabasını bir saat önce uyandırmayı unuttuğunu fark edince tökezledi. Peşine takılan Bella'yı bu kez kovup tekrar basamaklara yönelirken gerçekten geç kalmışsa büyükbabasının giyinmesine yardım etmesi gerekecek mi, diye düşünüyordu. Büyükbabasının odasının kapısının önüne varınca, *lütfen Tanrım, ona dokunmak zorunda bırakma beni*, diye dua etti. *Yatak banyosundan, lazımlıktan ya da yaşlı insanların hazırlanmak için ihtiyaç duyduğu diğer şeylerden bahsetmesine izin verme. Ve lütfen gülme krizine girmemem için takma dişlerini takmış olsun.*

"Eee, merhaba!" diye seslendi kapıdan.

Yanıt yoktu.

"Merhaba?" Sabine büyükbabasının iyi duymadığını hatırlayarak bu defa daha yüksek sesle konuştu. "Büyük... büyükbaba?"

Ah, uyuyordu. Sabine'in onu uyandırmak için ona dokunması gerekecekti. Kapıda durup derin bir nefes aldı. O buruşuk, şef-

faf deriyi parmaklarının altında hissetmek istemiyordu. Nedense yaşlı insanlar ona garip görünürdü, onlara evdeyken baksa bile. Çok savunmasız görünüyorlardı, yaralanmaya veya bir yerlerini kırmaya meyilliydiler. Onlara yakından bakmak Sabine'in içinin ürpermesine neden oluyordu.

Fakat büyükbabasını uyandırmazsa büyükannesinin vereceği tepkiyi düşündü.

Kapıyı sertçe çalıp biraz daha bekledi ve içeri girdi.

Odanın diğer köşesinde güzel bir yatak vardı. Dört direkli, Gotik tarzda bir yataktı bu. Altın rengi Çin işi süslemeleri olan kırmızı yatak başı, koyu renkli, parlak ahşaptan oyma direklerin arasında duruyordu. Yatağın üzerinde eski, ipek yatak örtüleri vardı ve örtülerin altındaki bembeyaz çarşaf, kıpkırmızı bir ağzın içindeki beyaz dişler gibi görünüyordu. İngilizlerin görkemli evlerinin betimlenmeye çalışıldığı Amerikan filmlerindeki yataklardandı. Uzak Doğu'ya, imparatorlara, esrar içme odalarına özgü egzotik bir havası vardı. Sabine'in demir iskeletli yatağından hayal bile edemeyeceği kadar farklıydı.

Ama büyükbabası yatakta değildi.

Büyükbabasının yatakta olmamakla birlikte odanın herhangi bir noktasında da olmadığını fark etmesi on saniyesini aldı. Tabii eğer gardırobun içine girmediyse... Sabine buna ihtimal vermedi (ama yine de emin olmak için gardırobu da kontrol etti).

Banyoda olmalıydı. Sabine odadan çıkıp koridordan geçti. Banyo kapısı aralık olduğundan içeride kimse olup olmadığını anlamak için önce seslendi ama yanıt alamayınca kapıyı itti ve banyonun da boş olduğunu gördü.

Düşünceler zihninde âdeta yarışıyordu. Büyükannesi ona büyükbabasının dışarı çıkacağını söylememişti, uyuduğunu söylemişti. Peki, hangi cehennemdeydi bu adam? Sabine büyükannesinin boş odasını (burası çok daha sade döşenmişti), alt kattaki banyoyu kontrol

etti ve giderek artan bir panikle kahvaltı odasından antreye kadar evin her yerine tek tek baktı. Ama büyükbabası görünürde yoktu.

Saat neredeyse bire çeyrek vardı.

Sabine'in bu durumu bir an önce birilerine söylemesi gerekiyordu. Alt kattaki mutfağa koştu ve Bayan H'ye büyükbabasını bir şekilde kaybettiğini itiraf etti.

"Odasında değil mi?"

"Hayır. Önce oraya baktım zaten."

"Aman Tanrım! Bertie nerede?"

Sabine önce ona, sonra da arkasında duran Bella'ya baktı. "Onu hiç görmedim."

"Köpekle birlikte dışarı çıkmış. Tek başına dışarı çıkmaması gerekiyordu, özellikle de Bertie'yle. O genç köpek zavallı adamı yorgunluktan yere serer." Bayan H masadan uzaklaşıp önlüğünü çıkarmaya koyuldu. "Onu Bayan Ballantyne gelmeden bulsak iyi olur."

"Hayır. Hayır, sen evde kal ve eve göz kulak ol. Ben Thom'dan yardım isterim."

Korkudan yüreği sıkışan Sabine avluya koşup ahır kapılarına bakarak Thom'a seslendi.

Thom ağzında tuttuğu sandviçiyle kafasını malzeme odasından dışarı uzattı. Sabine onun arkasından gelen radyo sesini duyuyor, oturmuş *Racing Post* okuyan Liam ve John-John'un silüetlerini görebiliyordu.

"Yangın mı çıktı? Ne oldu?"

"Yaşlı... yaşlı adam. Onu bulamıyorum."

"Ne demek onu bulamıyorum?"

"Odasında uyuyor olması gerekiyordu. Bayan H onun Bertie'yi de alıp dışarı çıktığını düşünüyor ve dediğine göre Bertie onu yere seriyormuş. Onu bulmama yardım eder misin?"

Thom burnunun altından söylenirken etrafı gözleriyle kolaçan etmeye başlamıştı bile. "Öğle yemeğime dokunmayın sakın, sizi piç kuruları," diye mırıldandı ve paltosunu kaptığı gibi çevik adımlarla avluya yürüdü.

"Çok ama çok özür dilerim. Ne yapacağımı bilemedim. Evde olmalıydı."

"Anladım," dedi Thom düşünceli bir ifadeyle. "Sen yolu baştan başa kontrol et. Orada bulamazsan yukarıdaki tarlalara bak. Ben de aşağıdaki tarlalar ile meyve bahçelerini, sonra da ahırları kontrol ederim. Evin her yerine baktığından eminsin, değil mi? Yani televizyon izlemek dışında da bir şeyler yapabilir."

Thom'un yüz ifadesi karşısında dehşete kapılan Sabine göz kenarlarından gözyaşlarının süzülmeye başladığını hissetti. "Her yere baktım. Bertie de ortalıkta yok. Onu da götürmüş olmalı."

"Tanrım, o yaşlı budala neden dışarı çıkmak istemiş olabilir ki? Bak, Bella'yı da al ve Bertie'ye seslen. Yaşlı adam düşmüşse köpek bizi ona götürebilir. Yirmi dakika sonra seninle burada buluşuruz. Şu av borusunu da al. Onu bulursan var gücünle boruya üfle." Thom boruyu Sabine'e uzattıktan sonra dönüp çitlerin üzerinden atladı ve her ikisi de uzun çalılıklarla çevrili olan tarlalara doğru koştu.

Bella'nın güle oynaya takip ettiği Sabine ön kapıdan yola çıkarken iki saniyede bir diğer köpeğin adını haykırıyordu. Hangi noktada geri dönmesi gerektiğinden emin olamadan köşedeki büyük çiftlik evinin, küçük kilisenin ve bir dizi kulübenin önünden geçti. Yağmur çiseliyordu ve barut grisi bulutlar kıyameti haber verircesine tepede toplanmıştı. Yaşlı adamın yol kenarına yığıldığına dair görüntüler gözünün önüne geldikçe Sabine ters yöne doğru elinden geldiğince hızlı koştu. Sonunda yeterince uzaklaştığını düşünüp yukarıdaki tarlalara bakması gerektiğine karar verdi. "Neredesin seni baş belası adam?" diye mırıldandı. "Neredesin?"

O sırada bir kısmı çalılıkların arasına sıkışmış yeşil bir tentenin kendisine doğru yaklaştığını gören Sabine korkuyla yerinden sıçradı.

Birkaç adım önünde duran Bella olduğu yerde kalakalmış, tüyleri diken diken olmuştu. Uyarı niteliğinde bir kere havladı. Kalbi küt küt atan ve gözleri ardına kadar açılan Sabine yolun ortasında durdu ve derin nefes alıp vererek tenteye daha yakından baktı. Sonra tentenin bir kenarını kaldırdı.

Bu kadar gergin olmasaydı gördüğü şey karşısında kahkahalarla gülebilirdi. O kocaman, plastik şeyin altında, küçük bir arabayı çeken gri bir eşek vardı. Eşek, Sabine'in varlığını onaylarcasına gözlerini kısaca açtı, sonra da nispeten korunaklı sayılan çalılıklara doğru ağır adımlarla yürüdü.

Sabine tenteyi yavaşça yere bıraktıktan sonra gözlerini bir sağa bir sola çevirerek koşmaya devam etti. Hiçbir şey yoktu. Yaşlı adama dair en ufak bir işaret yoktu. Sabine'in kalp atışları, ayak sesleri ve yağmurun uğultusu dışında ne bir havlama sesi ne üst tabakaya özgü sabırsız bir homurdanma ne de bir boru sesi duyuluyordu. Artık korkuyu tüm benliğinde hisseden Sabine ağlamaya başladı.

Adam ölmüştü işte. Çimenli tepeden tökezleyerek indiği sırada herkesin onu suçlayacağını düşündü. Adamcağız Bertie'nin onu sürüklediği sert betonun üzerinde, dokunsalar un ufak olacak kemikleri büyük ihtimalle kırılmış, soğuktan donmuş ve sırılsıklam olmuş bir halde bulunacaktı. Doğal olarak zatürreye yakalanacak ve kalbi buna dayanamayacaktı. Bunların hepsi Sabine'in suçu olacaktı çünkü yaşlı adamla ilgilenmek yerine merakına yenilip o tozlu albümlere dalmıştı. Büyükannesi, Dük'ün kaçtığı zamankinden de fazla sinirlenecekti. Thom da onunla bir daha hiç konuşmayacaktı. Annesi ise dolaylı olarak babasını öldürdüğü için onu reddedecek, böylece Sabine bu köyde hapsolup kalacaktı. Köylüler onu *Kurtuluş* filminden çıkmış gibi sessizce izleyecekti, Büyükbabasını Öldüren Kız olarak nam salacaktı.

Lastik çizme giymek aklına gelmediği için çamurlu çimenlikte ayakları su içinde kalmıştı. Yapışkan ve kahverengi çamur, spor ayakkabılarının üstüne kadar yükselip her adımında içeri süzülüyor, o buz gibi ıslaklığıyla Sabine'in ayaklarını yuttuktan sonra tekrar

dışarı süzülüyordu. Bir hafta önce olsa Reebok ayakkabılarının şu hali onu çılgına çevirirdi ama şimdi öyle sefil bir haldeydi ki ayakkabılarının farkında bile değildi. Dışarı çıkmasının üzerinden yarım saat geçtiğini fark edince hıçkıra hıçkıra ağlayarak burnunu elinin tersiyle sildi.

Sırılsıklam ve mutsuz Bella da eve doğru yola koyulmuştu. "Sen de mi beni bırakıp gidiyorsun?" dedi Sabine ağlayarak ama Bella onu duymazlıktan geldi. Belli ki kendine korunaklı bir yer bulup sıcak şöminenin karşısına yayılmayı kafasına koymuştu. Sabine şimdi ne tarafa bakması gerektiğini bilmiyordu. Thom'a sormalıydı. Köpeğin peşinden tepeye tırmanırken Bayan H'ye ne söyleyeceğini düşünüyordu, kendisinin suçlanacağından emindi.

Eve vardığında Bella çoktan gözden kaybolmuştu. Önüne düşen saçlarını geriye atıp hıçkırıklarına engel olmaya çalıştı. Arka kapının sürgüsünü kaldırıp kapıyı açtığında arkasındaki çakıl taşlarını ezen ayakların sesini duydu.

Gelen Thom'du. Saçları kafasına yapışmış, başka bir av borusunu tutan sakat kolunu garip bir şekilde göğsüne bastırmıştı. Sabine tam ondan özür dileyecekken Thom'un bakışlarını onun arkasındaki bir noktaya diktiğini fark etti.

"Geç kaldın," dedi koridordan gelen ses.

Sabine gözlerinin karanlığa alışmasını bekledikten sonra yassı taşlarla döşeli geçide baktığında kambur bir sırt, üçüncü bir bacak gibi görünen bir baston ve birbirini neşeyle selamlayan çikolata rengi iki köpek gördü. "Yemek saat *birdeydi*. *Birde*. Hava soğudu. Bunu tekrar tekrar belirtmeme gerek yok."

Sabine kapıda ağzı açık halde kalakalmış, karmaşık duyguların etkisi altına girmişti.

"Beş dakika kadar önce döndü," diye mırıldandı Thom, Sabine'in arkasından. "Onunla nasıl karşılaşmadık, bilmiyorum."

"Haydi, çabuk ol. Bu halde sofraya oturamazsın," dedi büyükbabası kaşlarını çatarak. "Ayakkabılarını değiştirmelisin."

Sabine gözyaşları içinde, "Yaşlı budala," diye mırıldanırken yanıt olarak Thom'un sağlam elini omzunda hissetti.

Mutfak kapısından onlara bakmakta olan Bayan H de dudaklarını oynatarak ondan af dilediğini belirtti ve çaresizce omuz silkti. "Size başka bir kazak getirmemi ister misiniz Bay Ballantyne?" diye sordu ama adam sinirli bir şekilde elini savurunca Bayan H tekrar mutfağa kaçtı.

Yaşlı adam hiddetle merdivenlere yönelirken boştaki eliyle şapkasının üzerindeki yağmur damlalarını silkeledi. Köpekler koşarak yanından geçince sıska koluyla beceriksizce tırabzanı kavramaya çalıştı.

"Bunu tekrar söylemeyeceğim, bilesin." Kendi kendine mırıldanıp başını iki yana salladı ama bunu yaptığı, kamburu yüzünden pek belli olmuyordu. "Bayan H, lütfen öğle yemeğimi getir. Anlaşılan torunum yemeğini koridorda yemeği tercih ediyor."

Çay saatinden kısa bir süre sonra Sabine, İngiltere'ye dönmesine yetip yetmeyeceğini anlamak için annesinin ona verdiği parayı saydı. Bu, annesinin hiç hoşuna gitmeyecekti ama onunla ve o iğrenç Justin'le yaşamak bundan daha kötü olamazdı. Daha fazla dayanamazdı. Doğru bir şey yapmaya çalıştığında bile kasten yanlış bir şey yaptığını düşünüyorlardı. Onu umursamıyorlardı. Tek umursadıkları o lanet olası atları ve saçma sapan katı kurallarıydı. Onu mutfakta kafasında bir baltayla yere yığılmış halde bulsalar eve balta soktu diye yine onu azarlarlardı.

Sabine rezervasyon hattının numarasını bulmak için feribot biletine bakarken biri usulca kapıyı tıklattı. Gelen Bayan H'ydi.

"Bu akşam benimle birlikte Annie'ye gelmek ister misin? Büyükannen gelebileceğini söyledi. Gençlerle vakit geçirmek sana da iyi gelecektir." Asıl söylemek istediği, büyükanne ve büyükbabasından biraz uzak kalmanın herkese iyi geleceğiydi. Ama Sabine için

bunun sakıncası yoktu. Her şey, bir akşamı daha onlarla birlikte geçirmekten daha iyiydi.

Annie, Bayan H'nin tek kızıydı. Köyün yukarısında, kendisinden yaşça hayli büyük olan kocası Patrick'le birlikte pansiyon olarak işlettiği büyük bir çiftlik evinde yaşıyordu. Patrick aynı zamanda kitap yazıyordu. ("Onun kitaplarını hiç okumadım, bana göre değiller," demişti Bayan H, "ama çok iyi kitaplar olduğunu biliyorum. Entelektüel tipler için işte, anlarsın ya.") Ama Annie'nin misafir ağırlama yeteneği tartışılırdı çünkü Thom'un dediğine göre pansiyon, ikinci gecesini burada geçiren bir konuğu henüz ağırlamamış olmakla nam salmıştı. Annie bazı şeyleri unutuyordu. Mesela kahvaltıyı. Hatta bazen konukları bile tümüyle unuttuğu oluyordu. Bazıları da onun sabahın köründe evin içinde gezinme alışkanlığından şikâyetçiydi. Ama ne Thom ne de Bayan H bu konuyu detaylandırmıştı.

"Senden fazla büyük değil. Yirmi yedi yaşında. Sen kaç yaşındaydın? Ah, evet. Senden biraz büyükmüş ama onu seversin. Herkes sever. Fakat dengesizliğine aldırmazsın umarım."

Bayan H'yle birlikte bir şemsiyenin altına sığınıp karanlık ve ıslak yolda ağır ağır yürürken karmakarışık kızıl saçları ve dökümlü eteğiyle tüm istekleri incecik koluyla yaptığı artistik bir hareketle savuşturan Maud Gonne tarzı birini hayal eden Sabine çok meraklanmıştı. Annie'nin o uçuk kaçık alışkanlıkları, Kilcarrion Evi'ndeki alışkanlıklardan milyonlarca kilometre uzak geliyordu ona. Kahvaltı hazırlamayı bile unutan bir kadının resmî bir akşam yemeği hazırlama ihtimali pek yoktu, değil mi? Ve yazar bir kocanın da tek istediği atlar hakkında konuşmak olamazdı. Sabine belki bu akşam biraz rahatlayabilir, onların hayranlık dolu bakışları altında zekâsını, bilgisini yansıtabilirdi. Hatta televizyonda doğru düzgün bir kanal bile izleyebilirdi. Annie'nin uydu anteni de olmalıydı. İrlanda'daki evlerin çoğunda uydu anteni vardı. Üstelik Bayan H ona Thom'un da ilerleyen saatlerde pansiyona uğrayacağını söylemişti. Annie'nin "nasıl olduğuna" bakmak için sık sık uğrardı zaten.

Ama onlara kapıyı açan Annie, Sabine'in gözünde canlandırdığı gibi uçuk kaçık, gösterişli bir kadın değildi. Omuz hizasında, dümdüz, kahverengi saçları, dolgun dudakları ve kocaman, hüzünlü gözleri vardı. Üzerine büyük gelen bir kazak giymişti ve kısa boyluydu. Gülümseyerek elini Sabine'e uzattığındaysa göz kenarları kırış kırış olmuştu. Aslında elini de Sabine'le tokalaşmak için değil, onu nazikçe içeri davet etmek için uzatmıştı. Sabine'in fark ettiği üzere Annie ne yazık ki altına şu zincir mağazalardan birinden aldığı bir kot pantolon giymişti.

"Sabine. Nasılsın? Gelmekle çok iyi ettin. Merhaba anne. Jambon getirdin mi?"

"Getirdim. Dolaba koyarım."

Evin antresi yoktu, doğruca oturma odasına girmişlerdi. Odanın bir duvarı neredeyse tamamen eski bir taş şömineyle kaplıydı. Şöminedeki ateş gürül gürül yanıyordu. İki uzun, eski püskü kanepe şömineye eşit uzaklıkta duruyordu, aralarındaysa üstü kitap ve dergilerle dolu bir sehpa vardı. Tüm duvarları çevreleyen ve her an düşecekmiş gibi duran rafların yanı sıra taburelerin ve masaların üzerleri de düzensiz kitap yığınlarıyla doluydu. "Bunlar Patrick'in," diye seslendi Annie odanın diğer köşesindeki mutfaktan. "Tam bir kitap kurdudur."

"Annie? Ne yemek hazırladın bize?" Bayan H buzdolabının önünden çekilip ocağın üstünde fokurdayan bir tencere görmeyi bekliyormuşçasına etrafına bakındı.

Annie alnını ovuşturarak kaşlarını çattı. "Ah, anne! Çok özür dilerim. Tamamen aklımdan çıkmış. Mikrodalga fırına bir şeyler atabiliriz hemen."

"Atamayız!" dedi Bayan H utançla. "Sabine'i eve götürdüğümde ona doğru düzgün bir yemek bile yediremediğimizi söylemesini istemiyorum."

"Ben öyle bir şey söylemem," dedi Sabine, yemek meselesini gerçekten umursamıyordu. "Aç değilim zaten."

"Senin gibi sıska bir kızın yemek yemesi lazım. İkiniz de şu halinize bakın. Eminim kasabın köpeğinden daha çok et çıkar. Annie, sen otur ve Sabine'le sohbet et. Ben biraz pirzola yaparım. Birkaç hafta önce buzluğa bir miktar koymuştum."

"Be... ben et sevmem," diye atıldı Sabine.

"Doğru ya. Et yemiyorsun. O halde sebzelerini yersin. Yanına da peynirli sandviç yaparız. Ne dersin?"

Annie, Sabine'e komplocu bir bakış atıp oturmasını işaret etti. Pek konuşkan biri olmasa da bu hareketi Sabine'e güven vermişti. Sabine çok geçmeden Kilcarrion Evi'nde içine sürüklendiği mutsuzluktan –ve haksızlığa uğradığı duygusundan– arınmaya başladığını fark etti. Annie'ye oradaki *sonsuz* kural ve düzenlemeleri, onların tümünü birden hatırlamanın *kesinlikle mümkün olmadığını* anlattı. Büyükannesi ve büyükbabasıyla iletişim kurmanın *gülünç bir şekilde zor* olduğunu, birçok yönden *korkunç derecede eski kafalı* olduklarını söyledi. Kafayı atlarla bozmuş onca insanın içinde kendini ne kadar *yabancı* hissettiğinden bahsedip arkadaşlarını, televizyonunu, evini, müzik CD'leri ve bilgisayar gibi şeyleri ne kadar özlediğini açıkladı. Annie anlayışla başını sallayıp onu dinlemekle yetinince Sabine onun, bunların çoğunu daha önce Bayan H'den dinlemiş olabileceğini tahmin etti. Bu da hissettiği mağduriyet duygusunu perçinledi. Herkes onunla anlayış dolu bir ses tonuyla konuşuyorsa gerçekten "mağdur" olmalıydı.

"Annen neden gelmedi Sabine? Çalışıyor mu?"

Sabine ona meselenin ne kadarını anlatması gerektiğinden emin olamadığı için bir an duraksadı. İyi insanlardı ama Sabine onları çok iyi tanımıyordu ve annesine vefasızlık etmek istemiyordu.

"Evet," diye yalan söyledi. "Aslında gelmek istedi ama çok meşgul."

"Şimdi ne yapıyor?" diye sordu Bayan H. "Onu görmeyeli uzun zaman oldu."

"Yazıyor." Sabine duraksadı. "Kitap falan değil, gazetelere makale yazıyor. Ailelerle ilgili."

"Köklü ailelerle mi ilgili?" Bayan H bir tepsi dolusu yiyeceği fırına attı.

"Pek sayılmaz. Genel anlamda aile hayatını yazıyor. Sıkıntıları falan."

"Faydalı şeyler yazıyor yani," diye yorum yaptı Bayan H.

"Onu özlüyorsundur," dedi Annie.

"Ne?"

"Anneni özlüyorsundur, dedim. Ondan uzaktasın ya."

"Biraz." Sabine bir an duraksadıktan sonra cesaret bulup, "Pek yakın sayılmayız," diye ekledi.

"Ama o senin annen. Birbirinize yakın olmalısınız." Nedense Annie'nin gözleri aniden dolmuştu.

Sabine dehşet içinde ona bakarken bu kadar duygulanmasına yol açacak ne söylemiş olabileceğini düşündü. Kızına sert bir bakış atan Bayan H, Sabine'e seslendi. "Sabine, buzlukta biraz balık varmış. Senin için tereyağlı sosta balık pişirmemi ister misin? Hatta onu mikrodalga fırında çözdürmeme yardım edebilirsin. Annie, tatlım, sen de gidip Patrick'e yirmi dakika içinde sofraya oturacağımızı haber verebilirsin."

Sabine yavaşça ayağa kalktı ve Annie'ye dikkat çekici bir bakış atmamaya çalışarak mutfağa geçti.

Sonraki yarım saat boyunca Annie sessizliğini korudu. Yemek boyunca neredeyse hiç konuşmadı, kocası da çok az konuştu. Böylece bu görev de Bayan H ve Sabine'e kalmıştı ama bu bile Sabine'in sinirlerini bozmaya yetmişti. Patrick onun gözünde canlandırdığı yazar imajına hiç uymuyordu. Ne zayıftı ne de perişan bir hali vardı. Aksine iri yarıydı ve geniş gövdeliydi. Alnındaki ve ağzının iki yanındaki sürülmüş toprak izlerini andıran çizgiler nedeniyle kaba saba görünüyordu. Ama nazik ve ilgiliydi. Ayrıca Sabine'in

dilinin tutulmasına ve söylediği her şeyin saçma ve klişe olduğunu düşünmesine sebep olan entelektüel bir havası da vardı.

"Yemeğini beğendin mi Patrick? Ne yazık ki biraz aceleye geldi."

"Harika olmuş anne," diye karşılık verdi Patrick. "Kuzu eti çok lezzetli."

Kendini Annie'yi izlerken bulan Sabine, Annie ile Patrick'i bir arada düşünmekte zorlanıyordu. Adam çok iri ve kaba sabaydı, Annie ise her an melankolik bir havaya kapılıp gidebilirmiş gibi bitkin ve zayıf görünüyordu. Buna rağmen Patrick ona tapıyordu. Çok az konuşmasına rağmen Annie'nin koluna iki defa dokunduğu ve sırtını şefkatle sıvazladığı Sabine'in gözünden kaçmamıştı.

Bayan H pirzolalarından birini çatal ve bıçağıyla alıp Patrick'in zaten ağzına kadar dolu olan tabağına koyarken, "Bu hafta sonu konuğunuz var mı?" diye sordu.

Patrick önce Annie'ye, sonra kayınvalidesine baktı. "Rezervasyon yaptıran olmadı. Biraz değişiklik olsun diye Annie'yle birlikte Galway'e gideriz belki."

"Galway!" diye haykırdı Bayan H. "Lough Inagh'da çok güzel bir yer var. Sen küçükken babanla her yıl oraya giderdik Annie. Hava nedense her seferinde berbat olurdu ama senin hoşuna giderdi. Sana o yaldızlı yağmur çizmelerini almıştık, gün boyunca oradan oraya koşturup durmuştun."

Annie kafasını kaldırmadı.

Geçmiş günlerin güzelliğinde kaybolan Bayan H anlatmaya devam etti: "Hatta bir gece onlarla uyumakta direttin, o çizmeleri çok severdin. Sabah yatağın kumla dolduğu için çarşafını pencereden silkelemem gerekmişti! Ah, Tanrım. Henüz üç yaşındaydın."

Annie annesine sert bir bakış atıp onu susturdu. Birkaç dakika boyunca ateşin çıtırtısı ve tıslamasından, pencere pervazına vuran yağmurun tıkırtısından başka ses duyulmadı. Onları izleyen Sabine tekrar Annie'ye bakarken Bayan H'nin bu kadar yanlış ne söylemiş olabileceğini merak etti. Ama bir şey demeden gözlerini tekrar

yere indirip yarısı hâlâ dolu olan tabağını masanın ortasına doğru itti. Nedense Bayan H onun yemeğini yarım bırakmasını umursamamıştı bile. Herkesin yemeğini bitirmesini bekledikten sonra tabakları toplamaya başladı. Ama Sabine annesini kızdırdığında Kate'in takındığı "bunu özellikle yapıyorum" tavrıyla yapmıyordu bunu. Hiç gücenmişe benzemiyordu, tabaklarla arasındaki mesafeden başka bir şey düşündüğü yok gibiydi hatta.

Patrick karısının kulağına nazikçe, "Galway'e gitmek zorunda değiliz," dedi. "Dublin'e de gidebiliriz. Şehir gezisi olur. Gerçekten eğlenebiliriz."

Kısa bir sessizlik oldu.

"Belki başka bir zaman." Annie kocasının kolunu sıvazlayıp masadan kalktı ve herhangi bir açıklama yapmadan odadan çıktı.

Bayan H de sandalyesini geriye itip mutfağa geçti. "Evet, Sabine. Puding yersin, değil mi? Mikrodalgada ısıtabileceğim elmalı turtamız ve biraz çikolatalı dondurmamız da var. Eminim dondurmaya hayır demezsin. Yanılıyor muyum?"

Sabine'in neler olduğunu düşünmesine zaman tanımamıştı. Kayınvalidesinin yanağına sevgi dolu bir öpücük konduran Patrick de odadan çıktı ama puding teklifine olumlu yanıt vererek geri döneceğinin işaretini verdi. Sabine'in kafasının iyice karıştığı anda kapı açıldı ve Thom içeri girdi. Rüzgâr arkasından eserken yağmurluğundan sular süzülüyordu. Sabine onu neredeyse koşarak karşıladı çünkü biraz sıkılmaya başlamıştı.

"Yemeği kaçırdım mı? Ahırlardan birinin çatısından su sızmaya başlayınca gelmeden önce altına muşamba yerleştirmek istedim. Orası berbat durumda," dedi Thom.

"Otur hayatım, otur. Yağmurluğunu şu sandalyenin yanına koy. Senin payını fırında sakladım. Kuzu pirzolası sever misin?" Odanın atmosferi yumuşayınca Sabine tekrar sandalyesine oturdu. Thom'un, girdiği ortamdaki gerilimi düşürmek gibi bir yeteneği

vardı. Sabine ona gülümseyince Thom da ona aynı şekilde karşılık verdi.

"Televizyonda doğru düzgün bir kanal izleyebildin mi bari Sabine?"

Sabine, Bayan H'ye baktı. "Ben buraya yalnızca televizyon izlemeye gelmedim. Diğerleriyle tanışmaya geldim."

"Ah, izlemek istediğin bir şey var mıydı tatlım? Açıkçası yemek ve diğer şeylerle uğraşmaktan aklıma bile gelmedi. Pudingimizi yerken televizyon izleyelim o halde, ne dersin? Belki güzel bir film vardır."

Hep birlikte oturup uyum içinde kanallara göz atarlarken Thom bir yandan yemeğini yedi. Başını eğip tabağındakilere iştahla yumulmuştu, lokmaları ağzına atmak için çatal ve bıçağını hızla hareket ettiriyordu; geniş ailelerde, porsiyonunun bir lokmasını bile kardeşlerinden birine kaptırmamaya kararlı çocuklar gibi iştahla yiyordu yemeğini. Bayan H sessiz bir memnuniyetle başını sallayıp gülümsedi. Yeğenini sevdiği belliydi. Ona en sevdiği oğluna bakan bir anne gibi bakıyordu. Sabine karnı tıka basa dolmuş bir halde rüzgârın uzaktan gelen uğultusunu ve dışarıdaki yağmurun sesini dinleyip odadaki sıcaklığı hissederken büyükannesinin evinin buradaki samimiyetten ve sıcaklıktan yoksun olmasına üzüldü. Bu insanları iyi tanımasa bile Kilcarrion Evi'ne dönmeyi hiç istemiyordu.

Başını kaldırdığında Annie'nin gülümseyerek odaya girdiğini gördü. Ama arkasında duran Patrick biraz gergin görünüyordu.

"Selam kedicik," dedi Annie, Thom'un saçlarını karıştırarak. "En sevdiğim kuzenim nasılmış bakalım? Sıçana dönmüşsün."

"Bir ara sen de dışarı çıkmayı dene istersen," dedi Thom uzanıp Annie'nin elini sıkarak. "Buna hava durumu deniyor."

Annie gülümsemeye devam ederek masanın başına oturdu. Patrick de gözlerini ondan ayırmadan yanına oturdu ama pudingine dokunmadı.

"Bütün hafta neredeydin?" diye sordu Annie, Thom'a. "Seni hiç görmedim."

"Koşturdum hep," dedi Thom. "Yılın en yoğun dönemi. Atları sezona hazırlıyoruz. Her şey yolunda mı Patrick?"

"Sen ve atların! Bence artık kendine bir sevgili bul, gerçek uğraşlar edin. Restorandaki kıza ne oldu? İyi biriydi."

Thom başını yemeğinden kaldırmadı. "Benim tipim değildi."

"Senin tipin nasıl ki?"

"Onunki gibi değil."

Mutfak tezgâhını temizleyen Bayan H bir kahkaha attı. "Şimdiye kadar öğrenemedin mi Annie? Thom'un ağzından laf alamazsın. Evinde altı çocuğu ve karısı olsa akrabalarının haberi olmaz. Sen hiç onun gibi bir adam gördün mü Sabine?"

Sabine yüzünün kızardığını fark etti. Neyse ki bunu kimse fark etmemişti.

"Senin sorunun çok seçici olman," dedi Annie, kâsesindeki erimiş dondurmayla oynarken.

"Belki de."

Bayan H kızına birkaç defa baktı ama az önceki gidişine dair bir şey söylemedi. Bulaşıklarla oyalanırken Sabine'in gönülsüz yardım teklifini de geçiştirdi.

"Sen otur. Sen misafirsin."

"Ah, öyle deme anne. Kendini O-K'ler gibi hissedecek."

Sabine bir açıklama beklercesine Thom'a baktı.

"O-K. Oda ve kahvaltı," dedi Patrick. "Pansiyonerlerimizden bahsediyor."

"Ben onları sizin ev arkadaşlarınız sanıyordum," dedi Thom. "Size para da mı ödüyorlar yani?"

Annie, Thom'u duymazlıktan gelip Sabine'in elini sıkarak, "Sen misafir değilsin," dedi. "Sen bir Ballantyne'sın, yani aileden-

sin. Buraya istediğin zaman gelebilirsin. Seninle arkadaşlık etmek isterim." İçtenlikte gülümsüyordu.

Bayan H de kızının sözlerini onaylarcasına başını sallıyordu. "Bir fincan çay ister misin Patrick? Çalışacaksan odana getirebilirim."

"Teşekkürler anne. Şarap içiyorum. Thom, sen de içer misin?"

Sabine şarap şişesini ona uzatmak için ayağa kalktı ama henüz hedefine ulaşamadan Bayan H, Thom'a bir bardak portakal suyu ikram edince Thom bardağı alıp portakal suyunu bir dikişte içti.

"Ben biraz daha içeceğim," dedi Annie etrafına bakınarak. "Kadehim nerede?"

"Yıkadım," dedi Bayan H.

"O halde yenisini ver. Şarabımı bitirmemiştim çünkü."

"Kitap nasıl gidiyor?" diye sordu Thom.

Patrick başını iki yana salladı. "Doğrusunu istersen şu aralar biraz ağır ilerliyor."

"Bütün gün orada tek başına oturup nasıl çalışabiliyorsun?" diye sordu Bayan H. "Ben aklımı kaçırırdım kesin. Etrafında kimse olmadan, kafandaki karakterler dışında kimseyle konuşmadan... İyi ki delirmiyorsun. Evet, benim işim bitti. Birazdan giderim. Baban bu akşam kulüpte ve o dönmeden evde olmak istiyorum."

"O muhteşem erkeğini karşılayacaksın, öyle mi anne?" Patrick ayağa kalkıp Bayan H'ye paltosunu tuttu. "Endişelenme. Kimseye bir şey söylemeyiz."

Thom başını hayretle iki yana sallayarak, "Onu karşılamayı seviyor," dedi.

"Kocamı karşılamayı seviyorsam bundan kime ne?" dedi Bayan H hafifçe kızararak.

"Ah şu komşular," dedi Patrick, Thom'a sırıtarak. "Zavallılar."

"Çok muzipsin Patrick Connolly," diye karşılık verdi Bayan H. Artık kıpkırmızı olmuştu. "Biriniz Sabine'i eve bırakırsınız, değil mi? O karanlık yolda tek başına yürümesini istemiyorum."

Sabine çocuk muamelesi gördüğü için öfkelendi. "Ev sadece yüz metre ötede. Ben yürürüm, sorun değil."

"Merak etme," dedi Thom. "Kapanış saatinde onu sepetleriz."

"Yemek için teşekkürler anne," dedi Annie annesini öperek yolcularken. Yüzünden gülücük eksik olmuyordu şimdi. Tebessümü henüz gözlerine yansımasa da nazikçe gülümseyip duruyordu. Tam arkasında duran Patrick karısını şefkatle öptü ve üst kata yöneldi. Annie de bir çocuğu okşar gibi kocasını okşadı.

Sabine onları izlerken Annie annesinin arkasından kapıyı kapattı ve nereye gideceğini bilemiyormuşçasına odanın ortasında kalakaldı. Birkaç saniye sonra kanepeye doğru yürüyüp oturdu ve dizlerini göğsüne kadar çekti. "Sabine, neden bir film açmıyorsun?" dedi ansızın bitkin düşmüş gibi. "Siz sohbet edin. Kusura bakmazsanız ben şuracıkta uyuyacağım. Bugün sabahtan akşama dek konuştum zaten."

"Arkadaşın Melissa aradı ve ayın on beşinde vereceği partiye gidip gitmeyeceğini sordu. Ben de ona o zamana kadar dönüp dönmeyeceğini bilmediğimi söyledim."

"Öyle mi?"

"Goebbels senin odana kustu ama halını kuru temizlemeye verdim. Sorun olmayacağını söylediler."

"O iyi mi peki?"

"İyi. Kedi maması bittiği için ona ton balığı vermiştim. O yüzden böyle oldu."

"Ona ton balığı vermemelisin."

"Biliyorum tatlım ama köşedeki dükkân kapanmıştı ve onu aç bırakmaya gönlüm el vermedi. Çok hızlı yemediği sürece sorun olmuyordu aslında."

Sabine ona eve dönmesine yetecek kadar para yollaması için bir gün önce annesini aramıştı. Annesine onu sevdiğini söyleyip tam bir geri zekâlı gibi davrandığı için özür dileyecek, ona eve

döndüğünde her şeyin düzeleceğini söyleyecekti. Çünkü annesinin ona hak vereceğini, burada bir dakika daha kalamayacağını anlayacağını düşünmüştü.

Ama yedi dakikadır telefonda konuşuyorlardı ve annesi, Sabine'in onu acilen araması için mesaj bırakma sebebine şaşırmıştı. Üstelik Sabine sıkıntısını doğru ifade edecek kelimeleri bulmakta zorlanıyordu. Geri dönmek istiyordu, bunu gerçekten istiyordu ama dün gece Annie'yi ziyaret ettikten sonra, bir an önce eve dönme isteği biraz olsun azalmıştı. Ayrıca Geoff'a ve Justin'e hâlâ içten içe öfkeli olduğunu hissediyordu. Annesiyle nazikçe konuşmakta da zorlanıyordu. Kate çok duygulanmış, ona bir sürü şey söylemişti. Bunun üzerine Sabine de onunla konuştuğuna pişman olmuş, kendisine dair çok fazla şey söylediğini düşünüp sinirlenmişti. Annesi hiçbir şeyi oluruna bırakamıyordu.

"Evet... Sen neler yapıyorsun? Büyükannen seni ata bindirmedi mi hâlâ?"

"Hayır. Binmeyeceğim."

"Peki, neler yapıyorsun orada?"

Sabine, büyükannesi alışverişe gittiği sırada o fotoğraf kutusunu tekrar çıkardığını ve annesinin küçük bir kızken o Çinli çocukla çekilmiş fotoğraflarına baktığını düşünmüştü. Annie'nin evini düşünmüştü. İnsanların onun hakkında ne düşündüğünü hiç umursamıyormuşçasına onun yanında nasıl uyuduğunu hatırlamıştı. Thom'un ona laf arasında annesinin son zamanlarda neler yaptığını sorduğunu anımsamıştı.

"Hiçbir şey yapmıyorum," demişti Sabine.

Üç

Kedi Goebbels tıpkı bir muhafız gibi bahçe kapısının direğinin tepesine kurulmuştu. Hafifçe kabarttığı tüyleri dondurucu havanın göstergesi gibiydi. Yolun karşısında, yün şapkalı Bay Ogonye her zamanki gibi arabasıyla ilgileniyordu. Kafasını aslanın ağzına sokan bir aslan terbiyecisi gibi arabasının kaportasına eğiliyor, sonra doğrulup aynı işlemi tekrarlamak için cesaret topluyormuş gibi ellerini kederle bir bez parçasına siliyordu. Sabah toplanan çöplerden arta kalan iki boş cips paketi, kaldırım kenarında duran çöp kutularının arasında birbirleriyle yarışırcasına hâlâ daireler çiziyordu.

> Çocuğunuzla aynı dili konuşup konuşmadığınızı merak ettiniz mi hiç? İsviçre'de yapılan bir araştırmaya göre aynı dili konuşmuyor olabilirsiniz.
>
> Cenevre Üniversitesi'nden psikologlar, Avrupalı aileler arasında, "Ben bunu biliyordum zaten," türü yorumların artmasına sebep olması muhtemel olan raporda ebeveynlerin söyledikleri ile çocukların duyduklarının genelde birbirlerinden farklı şeyler olduğunu ortaya koydular.

Agnes üzerinde ince, mavi paltosu ve yeni aldığı alüminyum yürüteciyle ağır ağır yürüyordu. Bay Ogonye'nin yanından geçerken duraksayıp onunla konuştu ve adam üzüntüyle omuz silkip motoru işaret etti. Onlar konuşurlarken soğuk hava, doldurulmayı bekleyen

konuşma baloncukları gibi önlerinde küçük mantar bulutlarına dönüşüyordu.

> 2000 aileyle yapılan araştırmanın lideri olan Profesör Friedrich Ansbulger, "Ebeveynlerin kendilerini çocuklarının yerine koydukları pek söylenemez," dedi. "Koysalardı çocuklarının onları neden dinlemediğini anlarlardı. Bu bir başkaldırı değil aslında, talepler mantıklarına uymadığı için böyle davranıyorlar."

Kate iç geçirdi ve kendini bilgisayara bakmaya zorladı. Bu üç paragrafı yazması neredeyse bir saatini almıştı. Bu gidişle saat başı aldığı ücret, en ağır şartlarda çalışan Bangladeşlileri bile şaşırtacaktı.

Son günlerde çalışamamasının sebeplerini bulmak, onunki gibi bir hayal gücüne sahip olan bir kadını çok da zorlamasa gerekti. Öncelikle ev çok sessizdi. Sabine normalde evde pek durmasa da kapının sertçe kapanmayacağını, merdivenlerden gelen o tanıdık ayak seslerini, odasının kapısının sesini, ardından bir grubun boğuk gürültülerini, arada bir de olsa mırıltıdan ibaret bir merhabayı duymayacağını bilmek ona evin ölüm sessizliğine gömüldüğünü düşündürüyordu.

Merkezî ısıtma sistemiyse bir diğer sorundu. Kaloriferler yanmayınca Kate bohçasını sırtında taşıyan evsizler gibi kat kat örtünmek zorunda kalmıştı. Onun bu halini gören tesisatçı, Bay Ogonye'ninkinden çok da farklı olmayan merhamet dolu bakışlarla başını iki yana sallayarak gerekli parçayla birlikte geri geleceğini söylemişti. Ama bu üç gün önceydi.

Bir de ilerlememekte direnen şu aptal makale vardı. Kate verimli bir gününde öğlene kadar sekiz yüz kelimelik iki makale yazabiliyordu. Ama bugün, o günlerden değildi; aradığı kişiler ona dönmüyor, kelimeler sayfanın üstünde garip bir şekilde kayıp duruyordu. Kate'in motivasyonu, kendine acıma duygusunun altına gizlenmişti.

Yetişkinlik hayatı boyunca gerçek anlamda tek başına kaldığı ilk haftaydı bu. Sabine her zaman yanındaydı. Sabine okul gezilerine ya da arkadaşlarıyla bir yerlere gittiğinde Kate'in yanında ya Geoff ya da Jim olurdu. Günün sonunda bir tabak makarnayı, bir şişe şarabı paylaşacağı, gün içinde yaşadığı olayları anlatacağı biri hep yanında olmuştu. Ama şimdi Geoff gitmiş, Justin dönüş tarihi belli olmayan bir iş gezisine çıkmıştı. İrlanda'da olan Sabine ise onunla mümkün olduğunca az konuşmakta kararlıydı. Ve Kate bunların hepsini kendi hatası olarak görüyordu.

Geoff'un merkezî ısıtma sistemindeki arızayı birkaç saatte çözmüş olacağını kim bilir kaçıncı kez düşünmemeye çalışıyordu. Geoff pratik bir adamdı. Yıllardır tanıdığı güvenilir ustaların numaraları onda vardı. Üstelik ustalar Geoff'un zengin "içecek" ikramlarının hatırına öncelikle onların evine gelirlerdi. Geoff, Kate'e elektrikçiye "içecek" bir şeyler ikram etmesini ilk söylediğinde Kate adama bir fincan bitki çayı ikram etmişti. Bunun üzerine iki adam esefle birbirine bakıp sırıtmış, sonra da sıkı dostlar gibi birbirlerinin sırtlarına vurmuşlardı. Kate o zamanlar bunu saflığına bir gönderme olarak gördüğü için çok kızmıştı. Ama şimdi bu buz gibi evde önemini sonradan anladığı o tutum, gözüne çok cazip geliyordu. Yine de Geoff'tan yardım isteyemezdi. Justin de ona "ev işleriyle ilgilenmediğini" üzülerek belirtmişti.

Aslında üç aydır ilişki yaşadığı Justin'in "ilgilenmediği" işlerin sayısı sürekli artıyordu. İş gezisine gittiğinde Kate'i her akşam aramıyordu. ("Bak tatlım, seni aramam her zaman mümkün olmuyor. Cep telefonumun şarjı hemen bitiyor ve geç saatlere kadar çalıştığımızda ya da tehlikeli bir bölgedeysek yapacağım en son şey telefon kulübesi avına çıkmak olur.") Kate'e onunla birlikte yaşayamayacağını söylüyordu. ("Şu an sahip olduklarımız bana yetiyor ve bunun bozulmasını istemiyorum. Birlikte yaşarsak bozulacağını biliyorum.") Geleceğe dair plan da yapmıyordu. ("Sen tanıdığım en muhteşem kadınsın. Hayatımda hiç kimseyi seni istediğim kadar istemedim. Şimdilik bu kadarıyla yetinmek istiyorum.") Bilgisayarına

boş boş bakan Kate, sorun yaratmaya çalıştığı için kendi kendini azarlayıp Justin'in yaptığı iyi şeylere odaklanmaya çalıştı. Justin onu seviyordu, değil mi? Bunu sürekli dile getiriyordu.

Agnes yürütecini itmeye devam ederek sokağın köşesine doğru ilerlerken yoluk yoluk görünen beyaz saçlı başı güçsüz boynunun üzerinde, rüzgârda sallanan bir karahindiba çiçeği gibi sallanıyordu. Belli ki ana yol üzerinde yer alan Luis'in Kafesi'ne gidiyordu. Her gün hiç usanmadan saat tam on iki kırk beşte oraya gidip yumurtasını, patates kızartmasını, çayını alır ve dedikodu haberlerinin tümüne tek bir kahkahayla tepki verirdi. Sonra o günkü programına göre ya bingo oynamaya ya bakımevine ya da kütüphaneye gider, ancak kapanış saatinde evine dönerdi. Yıllardır Agnes'in kapı komşusu olan Kate, yaşlı kadının hayranlık uyandıran sosyal hayatının, evindeki ısınma sorununu çözdüğünü yıllar sonra fark edebilmişti. Aniden içini ürperten bir empatiyle, *haydi, bitir artık şu makaleyi yoksa sen de dışarı çıkmak zorunda kalacaksın,* diye düşündü.

Belki de yalnız olması şu an için en iyisiydi. Geoff kalan birkaç eşyasını da almak için akşamüstü eve uğrayacaktı ama tam bir felakete dönüşen o ilk karşılaşmalarından sonra onun Justin'le yeniden aynı ortamda bulunması Kate'in katlanabileceği bir şey değildi. Tek başına Geoff'u görmek bile yeterince zordu.

Kate öylece oturmuş, karşısındaki kelimelere bakıyor, öğleden sonra yapabileceği birbirinden tatsız iki şeyden birini seçmeye çalışıyordu. Sonunda lenslerini takmak için gözlüğünü çıkarıp üzerine bir kat daha kıyafet geçirdi ve derin bir iç sıkıntısıyla şehir kulübünün yolunu tuttu.

"Şu masaları buraya itebilir misiniz? Kapının yanındakileri. Herkese yetecek kadar yer yok burada."

Maggie Cheung esintili şehir kulübünün ortasında sımsıkı sarındığı içi dolgulu kabanıyla durmuş, trafiği düzenlemeye çalışan sarhoş bir polis edasıyla eşyaların yerleştirilmesi işini koordine ediyordu. Kaşlarını çatmış ve işine iyice konsantre olmuştu. El kol

hareketleriyle emirlerini destekliyor, insanları salona en iyi şekilde sığdırmanın yolunu ararken aniden fikir değiştirip formika masa veya sandalyeleri taşıyan Kate'i veya öğrencilerden birini salonun diğer ucuna yolluyordu.

Arka tarafta daire şeklinde toplanmış bir grup yaşlı Çinli kadın, domino benzeri bir oyuna kendilerini kaptırmış, Kanton lehçesiyle, yüksek sesle ve umarsızca bir şeyler konuşuyordu. Salonun karşı köşelerinde, plastik bardaklardan yasemin çayı içen yaşlı adamların yakınında duran ve çocukları kadar sessiz ve perişan görünen iki genç kadın birbirlerini ve aralarında dikilen yalnız genç adamı görmezlikten geliyordu.

Zihninde küçük bir hesaplama yapan müdür Ian, "Nasıl dizersen diz sandalyeler yetmeyecek," dedi.

"Yardımcılar ayakta yiyebilir," dedi Maggie.

"Yine de sıkış tıkış olacak. Bence gelenleri iki gruba ayırmalıyız." Ian'ın keder dolu ifadesi ve solgun yüzü, kamu tarafından finanse edilen bir kurumdan alınan maaşla yaşamanın zorluğunu ortaya koyuyordu.

"İki gruba ayrılmaktansa biraz daha sıkışık oturmamız daha iyi," dedi Maggie. "Böylece üşümeyiz de."

"Isınma sorunu için özür dilerim," dedi Ian beşinci kez. "Bütçe kesintileri oldu. Salı ve cuma günleri gelen yeni anneler ve yaşlılar için biraz para biriktirmemiz gerekiyor."

Hareket halinde olduğu için artık ısınan Kate, Maggie'nin yönlendirmesiyle iki masayı salonun öteki tarafına sürükleyip mutfağın yanına daire şeklinde dizilmiş diğer masalara ekledi. Maggie kendinden çok emin görünse de Kate onca kişinin aynı anda yemek yiyebileceğinden şüpheliydi. Ama Maggie ısrarcıydı: Bu grup, yaşlılar ile gençler, yani yeni gelenler ile yıllardır burada yaşayanlar arasındaki bağı güçlendirmeyi amaçlıyordu ve eğer grubu ikiye ayıracaklarsa böyle bir sosyal yardım hizmetini vermenin de

hiçbir anlamı yoktu. "Ayrıca," demişti neşeyle, "bizim kültürümüzün bir parçası bu. Herkes birlikte yemek yer."

Kate, Maggie'nin dikkat çekmeyi pek sevdiği kültür anlayışının esnekliğinden bahsetmedi. Maggie çocuklarıyla McDonald's'a gidip yerel hastanede değişken saatlerde çalışan doktor kocasıyla vardiya aralarında yemeğe çıkıyor ve *Coronation Street* dizisine bayılıyordu. Ama Maggie'yle tartışmaya girmek çok anlamsızdı çünkü Maggie usta politikacılar gibi şu anki dünya görüşüne ters düşen her şeyi "duymazlıktan gelecek", kendi fikirlerini daha önce hiç sorgulanmamışlar gibi keyifle empoze etmeye çalışacaktı.

"İşte oldu!" diye haykırdı birkaç dakika sonra. "Bundan böyle masaları hep bu düzende tutabiliriz. Okuma yazma becerisini geliştirmeye yardımcı olması için Brownleigh Okulu'ndan bir öğretmeni buraya gelmeye ikna ettiğimi size söylemiş miydim? Bir kira yardımı formu daha görürsem düşüp öleceğim artık."

"Bay Yip'in formuyla ilgili olumlu bir sonuç alamazsam eminim ölen ben olacağım," dedi Ian. Espri yeteneğini ancak bu kadar geliştirebilmişti. Maggie ile Kate mecburen gülümsediler.

"Yoksa formu geri mi yolladılar?"

"Dördüncü defa. Aslında bunu çok da umursamazdım ama formu ben doldurmuştum. Konseyde on bir yıl çalışan biri olarak bir sonuç alamıyorsam kim alabilir, merak ediyorum doğrusu."

Kate, Geoff gitmeden bir yıl önce Dalston ve Hackney'deki Doğu Kökenli Göçmenler Dayanışma Grubu'na gönüllü olarak yardım etmeye başlamıştı. Geoff bir akşam *American Journal of Applied Psychiatry* toplantısından döndüğünde dışlanıp yabancılaştırılan ve yerleştirildikleri bölgelerde ırkçı tepkilerle karşılaşan göçmenlerde psikolojik rahatsızlıklara yakalanma oranının arttığından yakınmış, Maggie'nin bu durum karşısında başlattığı mücadeleden bahsetmişti. Kate, Maggie'nin böyle bir girişimde bulunmasına şaşırmıştı. Arkadaşlıkları eskilere dayansa da Maggie'yle sohbet konuları eşler ve çocuklarla sınırlıydı. Ama Maggie ve Hamish'in yemeğe geldiği bir akşam Geoff konuyu yeniden açınca Kate, Maggie'nin

suskunluğunun onun bu konuyla ilgilenmediğini düşünmesinden kaynaklandığını anlamıştı. Sonuç olarak Maggie, Kate'ten yardım konusunda söz koparmayı başarmıştı.

"Ne yapabilirim, bilmiyorum ki," demişti Kate, bu işi yapmayı gerçekten isteyip istemediğinden emin değildi.

Ama Maggie, Kate'in hayatının ilk yıllarını Hong Kong'da geçirdiğini öğrenince Kate'in kaçma şansı kalmamıştı. "Aman Tanrım, sen Çin kültürünü tanıyorsun!" diye haykırmıştı. "Çinli sayılırsın!" Kate'in "kültürünün" sekiz yaşındayken gittiği Shropshire'daki yatılı okuldan ve Güney İrlanda'daki köy hayatından ibaret olduğuna dair itirazlarını da duymazlıktan gelmiş ve "Ne olmuş yani?" demişti. "Ben Theydon Bois'dan daha doğuya adımımı atmadım."

Aradan aylar geçtikten sonra bile Kate'in gruba pek bir yardımı dokunmamıştı. Diğer gönüllülerden farklı olarak onların dilini konuşamıyor, yemeklerini yapamıyor, sosyal güvenlik formlarındaki saçma sapan talepleri çözmenin bir yolunu bulamıyordu. Tek yapabildiği okuma sınıflarına azıcık katkıda bulunmak ve ortalıkta görünmekti. Ama Maggie için bunun bir sakıncası yoktu. Bu işten Kate'in de keyif aldığı zamanlar oluyordu. Yakındaki Çin lokantasında çalışan gönüllü şefin, merkezin küçük mutfağında otantik Çin yemekleri yapmasını izleyip yaşlıların beraberken Avrupalı yaşıtlarından daha yakın ve neşeli olduklarını gözlemleyerek kısa süreliğine de olsa farklı bir dünyaya adım atmanın tadını çıkarıyordu. Maggie'nin İngilizce konuşurken bir anda Çinceye geçiş yapması, birbirinden tamamen farklı insanları etrafına toplaması, kişiliğinin bir özelliği olarak onları bir araya getirmesi de Kate'in hoşuna gidiyordu. Bir yandan da grupla birlikte çalışmak Geoff'u terk ettiği için hissettiği suçluluk duygusunu hafifletiyordu. Kate haftada bir de olsa günahlarını telafi etme fırsatı buluyordu. Çoğu zaman işe yarıyordu bu.

Maggie aniden Kate'in omuz hizasında belirerek, "Bugün gelmeni beklemiyordum," dedi. Kısa boylu bir kadın olduğu için sivri

topuklu ayakkabılarını giydiğinde bile Kate'in ona başka bir açıdan bakması pek mümkün olmuyordu.

"Aslında neredeyse gelmiyordum," diye itiraf etti Kate. "Pek havamda olduğum söylenemez."

"Kendini kötü hissettiğinde evden çıkmak en iyisidir. Gaz ocağından uzak durmalısın. Ah, ama seninki elektrikliydi, değil mi? Öğle yemeğinde konuşuruz."

"Öğle yemeğine kadar kalır mıyım, bilmiyorum."

Maggie onu dinlemiyordu bile. Kate'i kenara çekip sessiz genç annelerden birini işaret ederek, "Şunlara baksana! Konuşuyor olmaları gerekirdi!" diye haykırdı. "İki genç kız, iki bebek. İkisinin de konuşmadan öylece oturması çok saçma. Onları konuşturmalıyız. Aslında şu taraftakinin bebeğinin aşılarını yaptırmamız gerek. Neredeyse altı aydır burada ama aptal kız, sağlık merkezine bir türlü gitmiyor." Maggie'nin dediğine göre kocası kızı İngiltere'ye getirdikten dört hafta sonra para kazanmaya gideceğini söyleyerek evden ayrılmış. Nottingham'da görüldüğü iddiası dışında kızcağız ondan bir daha hiç haber alamamış. Ülkede kalma izni varmış ama işsizmiş. Biriyle birlikte bir oda kiralamış ve eve dönmeye yetecek kadar parası yokmuş.

Maggie, "İnsanlarla konuşması lazım," dedi. "Biraz açılmalı. Sen gidip onunla konuş, ben de yemeğin durumuna bakayım." Kate'i görevlendirdikten sonra oradan uzaklaştı.

Merkezde çalışmak Kate'in kendi sıkıntılarına da çoğu zaman farklı bir açıdan bakmasını sağlıyordu ama her sabah buraya gelme konusunda kararsızdı. Evdeki sıra dışı sessizliğin sebep olduğu moral bozukluğu, birileriyle iletişime geçme isteğini köreltmişti. Bir keresinde Sabine ona sınıftaki kızları "kanalizasyonlar" ve "radyatörler" olarak ikiye ayırdıklarını söylemişti. Radyatörler etraflarındakileri kendilerine çeken, ilgi ve merak uyandıran popüler kızlardı. Kanalizasyonlarsa... evet, kanalizasyonlar ortamın havasını ve güzelliğini emen tiplerdi. Kate bugün kendisinin de kesinlikle kanalizasyonlar grubuna girdiğini düşündü.

Radyatör olması gereken bir kanalizasyondu o. Kate okullu kızlar gibi ayaklarını sürüyerek ucuz kabanı, naylon ayakkabıları ve etrafına yaydığı sefalet kokusuyla öylece oturan genç kıza doğru yürüdü. Böylesine perişan haldeki birine nasıl yardım edebileceğini bilmiyordu. Üstelik Maggie kızın İngilizce bilmediğini söylemişti. Ama yine de pazar okulu öğretmenlerinin o otoriter tavrıyla insanlardan bir şekilde çözüm bulmalarını bekliyordu. *İrade Gücü Sayesinde Bir Yol Bulunur.*

Kate derin bir nefes aldı, kızın yanına varmasına birkaç adım kala ona yaklaştığını fark etmesi için duraksadı ve gülümseyerek bebeği işaret etti. "Merhaba. Ben Kate."

Saçlarını atkuyruğu yapmış olan ve göz altlarındaki morluklardan uzun zamandır düzenli uyumadığı anlaşılan kız, Kate'e boş boş baktı. Sonra da gözleri Maggie'yi veya Çinli yardımcılardan birini aradı.

"Kate!" dedi Kate kendini göstererek. Ama sonra yerlilerin onları anlamaları için seslerini yükseltmelerinin yeterli olacağına inanan embesil sömürgeciler gibi fazla bağırdığını fark etti.

Kız gözlerini kocaman açarak ümitle ona baktı ve başını hafifçe iki yana salladı.

Kate derin bir nefes aldı. Şimdi ne yapmalıydı? İnsanlara anında huzur verme becerisi ona bahşedilmemişti. Kendisi de çoğu zaman huzursuzdu zaten. "Ben Kate. Sana yardım edeceğim," dedi çaresizce. Sonra da, "Adın ne?" diye ekledi.

Ardından gelen sessizlik, salonun diğer tarafından yükselen kahkahalar ve masanın üstüne yayılan domino taşlarının yaylım ateşi gibi duyulan gürültüsüyle bozuldu. Yaşlı oyuncuların oyunu sona ermişti. Maggie aralarından geçip onları Çince tebrik ederken domino tahtasına bakmak için eğilince parlak siyah saçları yüzünü kapattı.

Kate gülümsemeye devam ederek tekrar kıza döndü ve kat kat bağış kıyafetinin altından suratı zar zor görünen uykudaki bebeği

işaret ederek, "Kız mı, erkek mi?" diye sordu. "Erkek mi?" Az ötede duran ve şüpheli bakışlarını ona çeviren adamı işaret etti. "Yoksa kız mı?" Bu kez kendini işaret etti. Tanrı aşkına, aptal gibi görünüyor olmalıydı. Gülümsemeye daha fazla devam edemeyeceğini anlayınca bebeğe yaklaştı ve "Bebeğin çok güzel," dedi. Gerçekten de öyleydi. Uyurken bütün bebekler güzeldi.

Genç kız önce bebeğine, sonra Kate'e baktı ve bebeğini daha da sıkı kucakladı.

Artık pes ediyorum, ona yemek masasını gösterip gerisini Maggie'ye bırakacağım, bu konudaki beceriksizliğimi ispat ettim, diye düşündü Kate. O an özlemle kendi evini düşündü. Sonra aniden zihninde iki kelime belirdi ve yankılanmaya başladılar: Sütannesinin dudaklarından dökülen o kelimeyi hatırlamıştı. "*Hou leng,*" dedi bebeği işaret ederek. Sonra daha yüksek sesle, "*Hou leng,*" diye tekrar etti.

Kız önce bebeğe baktı, sonra tekrar kafasını kaldırdı. Az önce duyduğu şeye inanamamış gibi kaşlarını hafifçe çattı. "Senin bebeğin. *Hou leng.*"

İki tatlı, iç açıcı kelime: "Çok güzel". Birini pohpohlamanın uluslararası diliydi bu.

Kate'in içi aniden sıcacık olmuştu. Bunu yapabilirdi. Beynini zorlayıp kelimelerin doğru telaffuzunu hatırlamaya çalıştı. "*Hou leng.* Çok güzel," diye tekrarladı büyük bir keyifle.

Sonra Maggie arkasında belirdi ve "Zavallı kıza ne yapıyorsun böyle?" dedi. "Kanton lehçesi bilmiyor ki. O ana karadan, seni şapşal. Mandarin lehçesiyle konuşuyor. Senin ne dediğine dair en ufak bir fikri yok."

Uzun boylu ve zayıf bir adam olan özel okul mezunu Hamish, Maggie için olasılık dışı bir eşti. Evli oldukları on sekiz yıl boyunca insanlar hep böyle demişti. Bunun öncelikli sebebi, Maggie'nin kısa boyuna ve tensel zevklere düşkünlüğüne karşılık Hamish'in durgunluğu ya da Maggie'nin ve çocuklarının, duygularını Çinlilere

özgü gürültücü ve dolaysız bir şekilde dışa vurmalarına karşılık Hamish'in Kuzey Avrupalılara özgü içe kapanıklığı değildi. Maggie, Hamish'e fazlaymış gibi görünüyordu yalnızca. Aslında Kate'in aklına gelebilecek herkes için fazlaydı Maggie. Çok abartılı, çok ön planda olmayı seven, kendinden fazla emin biriydi. Kate onun gençliğinden beri bir parça olsun değişmediğinden emindi. Hamish ona bu yüzden hayrandı.

Öte yandan Kate, birlikte olduğu neredeyse her adamla birlikte değişmişti. Kate'in onlara ne kadar âşık olacağını belirleyen, o adamların onda yaptığı değişikliklerdi. Jim'le birlikteyken *rock*'çı anneydi. Jim'in ona ve kızına sonsuz sevgi göstermesi, kızı doğduğundan beri birinin onu ilk kez yalnızca "anne" olarak görmemesi hoşuna gidiyordu. O zamanlar Jim'in ona gençliğini kısmen geri verdiğini, onu aydınlattığını, endişelerinden kurtulmasına yardım ettiğini düşünüyordu. Jim ona cinselliği öğretmişti. Ama işler tersine dönüp de Kate bir şeylerden şüphelenmeye başladığında Jim'in onu dönüştürdüğü kadından nefret etmişti. Paranoyak, mutsuz bir zavallı olmaktan, gerçeği söylemesi için Jim'e yalvarmaktan, Jim'in dikkatini o görünmez tehditten kendi üzerine çekebilmek için dış görünüşünü değiştirmek zorunda kalmaktan nefret etmişti. Ve Jim gittiğinde üzüntüsüne, artık o kadın olmak zorunda olmamasının verdiği rahatlama duygusu da karışmıştı.

Geoff yanına taşındığında Kate daha olgun, daha akıllı bir âşık olmuştu. Bu kez tedbirli olmak adına Geoff'a fazla bir şey vermemişti. Ama Geoff ona her şeyini vermişti, sahip olduğu her şeyi... Geoff'la birlikteyken Kate tam bir yetişkin olmuştu. Geoff onun ufkunu açmış, onunla politikadan, toplumdan konuşmuş, yapılan haksızlıkları daha net görmesini sağlamıştı. O *rahatlık, tutkuya baskın çıksaydı her şey yolunda gidebilirdi,* diyordu Kate kendi kendine. Belki de onu dengede tutan biriyle birlikte olması daha iyiydi. Geoff'la birlikteyken Kate aklını kullanmayı öğrenmiş, bu da ona büyüdüğünü hissettirmişti. Üstelik Geoff'un Sabine'le arası çok iyiydi. Onun üzerinde asla baskı kurmuyor, "baba" figürü

olmaya çalışmıyordu. Ona sevgi ve bilgelik üzerine kurulu sağlam bir zemin sunuyordu.

Ama altı yıl sonra Justin ortaya çıkmış ve Kate'e bir tarafının yıllardır uykuda olduğunu, artık öne çıkmaya çalıştığını hatırlatmıştı. Kate cinselliği seven bir kadındı ve Justin bunu hissetmesini sağlamıştı. Kate'in bu yönü bir fıskiye misali bir kez fışkırdıktan sonra durdurulamaz hale gelmişti. Hiç kimse Kate'in şehvetini Justin gibi ortaya çıkaramamıştı, kimse sabahın dokuzunda kıpkırmızı bir suratla ve sarhoş olmuş gibi başı dönerek yollarda yürümesine sebep olmamıştı. Kimse onu cinselliğin o gerçek enerjisiyle dolduramamış, hormonlarını bu kadar etkilememişti. Kate artık sıradan kıyafetler giydiğinde bile erkekler ona tekrar dönüp bakıyordu, arkasından ıslık çalıyorlardı. Kate yaptığı şeyin sebep olacağı acıyı çaresizce mantığa sığdırmaya çalışıyor ve kendi kendine böylesi bir ilişkiyi hak ettiğini söylüyordu. Yeni bir şans geçmişti eline. Otuz beş yaşındaydı ve romantik bir ilişkiden neden vazgeçecekti ki?

"Zayıf kadınların gizli anlaşması gibi bir şey mi bu? Sen orada oturmuş hayaller kurarken ben *cheung fun*'un* neredeyse tamamını yedim." Maggie mutfaktaki lavaboya yaslanmış, yemek çubuklarını Kate'in burnuna doğru sallıyordu. "Kanton ve Mandarin Çincesi arasındaki farkı bilmemen, yemek de yiyemeyeceğin anlamına gelmiyor."

Kate kâsesinde iyice soğumuş olan yemeğini iterek, "Affedersin," dedi. Acıktığını sanıyordu ama son zamanlarda dengesiz olan iştahı şimdi yine kaçmıştı.

"Aman Tanrım. Yoksa hâlâ aşk acısı mı çekiyorsun? Siz ayrılalı nereden baksan üç ay olmadı mı? Hâlâ 'canım hiçbir şey yemek istemiyor' modunda mısın?"

"Ben hangi modda olduğumu bilmiyorum," dedi Kate çaresizce. "Aslında biliyorum, vicdan azabı çekme modundayım."

---

* Karides, et veya sebzeyle doldurularak hazırlanan, Çin'in güneyine özgü bir çeşit pirinç rulosu. (ç. n.)

Maggie özenle alınmış kaşlarını kaldırdı. Kate ona Geoff'u Justin için terk ettiğini anlattığında Geoff'u uzun zamandır tanıyan Maggie'nin otomatikman taraf tutacağını düşünmüştü. Ama öyle bir şey olmamıştı. Birbiriyle çelişen iki fikri aynı anda savunabilen biri olarak Maggie belli ki her iki tarafa da sadık kalma özelliğine sahipti.

"Vicdan azabı mı? Ah, lütfen o kadar duygusal olma. Tanrı aşkına! Mutlu değil misin şu an? Justin mutlu değil mi? Geoff da intihar etmeyi düşünecek kadar üzülmediğine göre bunu kafana takmana gerek yok. Geoff'un psikoloji alanında aldığı onca eğitimden sonra öyle bir şey yapacağını hiç sanmam. Eminim şu an bile kendine iyi bir terapi uyguluyordur." Maggie katıla katıla gülünce ağzındaki lokmanın bir parçası masanın üzerine uçtu.

"Geoff'a karşı değil, Sabine'e karşı vicdan azabı çekiyorum," dedi Kate. "Onun hayatını mahvettim."

Maggie kâğıda sarılı karideslerin sonuncusunu alıp derin bir iç geçirdi ve kâseyi ağzına kadar dolu lavaboya fırlattı. "Anlıyorum. Sana ergen azabı yaşatıyor, değil mi? O kız sana dünyayı dar ediyordur."

"Pek sayılmaz. Benimle pek konuşmuyor. Ama ne düşündüğünü yüz ifadesinden anlayabiliyorum. Hayatını mahvettiğimi düşünüyor. Ayrıca onu annemin yanına yolladığım için benden nefret ediyor."

"Bana anlattıklarının hepsi doğruysa bunun için onu suçlayamazsın. Ama kızının hayatını mahvettiğin meselesine gelirsek, o kadar melodram yaratmaya gerek yok bence." Maggie, Kate'e gülümsedi. "Benim için söylemesi kolay tabii, biliyorum ama Sabine suistimal edilmiş, sahipsiz bir çocuk değil sonuçta, öyle değil mi?"

Birinin onu rahatlatmasına çok ihtiyacı olan Kate, Maggie'nin gözlerinin içine baktı.

Maggie bir elini kaldırdı ve söyleyeceklerini parmaklarıyla tek tek sıralamaya başladı.

"Bir: Giyecekleri var mı ve karnı doyuyor mu? Evet. O saçma sapan marka takıntısını da dikkate alırsak gerçekten çok iyi durumda. İki: Zalim birini onun hayatına soktun mu? Hayır. Bütün sevgililerin, yani aynı evde yaşadığın iki adam da ona tapıyordu ama küçük hanımımız onlara pek yüz vermiyordu. Üç: Geoff onun öz babası mıydı? Hayır. Üstelik Sabine her canı istediğinde bunu büyük bir zevkle onun yüzüne vurmaktan çekinmiyordu. Dört: Birkaç yıl içinde arkasına bile dönüp bakmadan evine gidecek mi? Kesinlikle evet."

"Tamam, şimdi kendimi çok daha iyi hissettim."

"Ben yalnızca gerçekleri söylüyorum tatlım. Fazla endişeleniyorsun. Sabine görüp görebileceğin en uyumlu gençlerden biri. Bunu olumlu anlamda söylüyorum; zeki, asi ve kimseden beklentisi olmayan bir kız. Endişelenmen yersiz."

"Ama artık benimle konuşmuyor. Benimle konuşmayı bir anda kesti."

"Tanrı aşkına, daha on altı yaşında. Ben anne ve babamla neredeyse dört yıl hiç konuşmadım. Üstelik ikisi de evdeydi."

"Peki ya benim yüzümdense? Ya benden nefret etmeye devam ederse?"

"Senden bir araba isteyeceği zamana kadar bekle. Ya da kendi evine taşınacağı zamana kadar. İnan bana, seni yeniden sevmeye başlayacak. Yeniden sevmeye başlayacak."

Kate pencereden Kingsland Yolu'ndaki gri cepheli binalara baktı: Araba teybi ve teçhizatları satan dükkânlar, kafeler, kirli ilan panoları ve yardım merkezleri, gayrimenkul danışmanları ne derse desin bu "gelecek vadeden" bölgenin gelişmemekte kesinlikle kararlı olduğunu kanıtlıyordu. Kate dünyadan izole olmuş Kilcarrion kırsalının kızına iyi geleceğini nasıl düşünmüştü ki? Oraya gitmesi *kızına* ne gibi bir fayda sağlayacaktı?

Kate tombul, pembe bir karidesle oynamaya başlamış, onu yalnız bir yolculuğa çıkarıp çatalıyla tabağının kenarına itmişti.

"Hamish'ten sıkıldığın oldu mu hiç?" Bu soru nereden aklına gelmişti bilmiyordu ama ağzından çıktıktan sonra yanıtı öğrenmek istediğini fark etti.

Maggie ağzına götürdüğü fincanını yavaş yavaş indirdi ve aynı ciddiyetsiz ifadeyle düşündü. "Sıkılmak mı? Aslında ondan sıkılıp sıkılmadığımı bilmiyorum. Ama bazen onu gırtlaklamak istiyorum. Bu yanıt yeterli mi?"

"Peki, birlikteliğinizi devam ettirmenizi sağlayan ne? Her zaman mutlu olmanız mümkün değil sonuçta. Haksız mıyım?" Son iki kelime ağzından biraz hüzünlü çıktığı için Kate işi espriye vurmaya çalıştı.

"Tabii ki her zaman mutlu değiliz. Hiçbir çift sürekli mutlu olamaz. Aksini söyleyene inanma. Ama bunu sen de biliyorsun zaten." Maggie kaşlarını çattı. "Neler oluyor Kate? İlişkiler hakkında konuşan on beşliklere dönüyorsun bazen."

"Çünkü bazen ilişkileri gerçekten on beşindekiler gibi yaşıyorum. Peki, bir arada kalmanızı sağlayan şey nedir? Gerçekte kaçıp gitmek istediğin noktada birlikte kalmanızı sağlayan ne?" Kate aslında kendisinin genelde kaçıp gittiği noktadan bahsediyordu.

"Bir arada kalmamızı sağlayan şey mi? Boşanma avukatına ödeyeceğimiz tonla para ve evimizin değerinin beş yıl içinde çok artmış olması dışında mı? Ah, bir de çocuklarımız kılığındaki o şeytanlar dışında? Gerçeği mi istiyorsun Kate? Bilmiyorum. Aslında biliyorum. Zaman zaman tam bir baş belası, para delisi oluyor. Sık sık sarhoş olmasına ve doğum günleri ile özel günler dışında benimle sevişmemesine rağmen kendimi Hamish dışında biriyle düşünemiyorum. Bu yeterli bir yanıt mı?"

"Ama ben kendimi bir başkasıyla birlikte düşünmediğim bir ilişki hiç yaşamadım ki," diye itiraf etti Kate üzülerek.

"Ben de Robert Mitchum'ı düşünerek kurduğum fantezileri saymıyorum tabii."

"Ben de. Aman Tanrım. Robert Mitchum mı?"

"Evet." Maggie sırıttı. "O benim en büyük sırrım. Çok *sert* bir görünümü var, anlıyorsun değil mi?"

"Ama ben cinsel fantezilerden bahsetmiyorum. Ben hep başka biriyle olduğumu hayal etmişimdir. Etkilendiğim birileri her zaman olur."

"Sen on beş yaşındasın. Bunu biliyordum."

"Aman Tanrım, ben neden böyleyim? Neden ilişkilerimde bu kadar başarısızım?" Aslında Kate bunları sesli söylemeyi amaçlamamıştı.

Maggie mutfakta tepsilerin üzerine yığılmış boş kâseleri toplamaya başladı. "Yaşadığın sıkıntıyı bildiğim için bunu söylemeyi hiç istemiyorum tatlım ama belki de sebebi henüz doğru kişiyle karşılaşmamış olmandır."

Justin, Kate'i Geoff'un gelmesi gereken saatten kısa bir süre önce, saat yediye çeyrek kala aradı. Kate sevinmişti; o incecik telefon hattından gelen ses içini ısıttığı ve yüreğini özlemle doldurduğu için, ona doğru kararı verdiğini düşündürdüğü için sevinmişti. Maggie'yle yaptığı konuşma biraz gerilmesine neden olmuştu ama şu aralar hassas bir dönemden geçtiğini biliyordu. Ve Justin'in onu hiç ummadığı bir anda araması her şeyi yoluna koymuştu.

"Seni düşünüyordum ve sesini duymak istedim," dedi Justin.

"Öyle mi? İyi ki aradın," dedi Kate, nefesi kesilmişti. "Seni çok özledim."

"Tanrım, keşke burada olsaydın. Seni düşünmekten kendimi alamıyorum." Justin'in sesi milyonlarca kilometre uzaktan geliyordu sanki.

"Her şey yolunda..."

"Nerede..."

İkisi de aynı anda konuşmaya başlamış, sonra birbirlerinin sözünü kesmemek için susmuşlardı. "Önce sen söyle," dedi Kate, bu sebepsiz gecikmeden ötürü hatlara lanetler yağdırarak.

"Bak, fazla uzun konuşamayacağım. Sana muhtemelen hafta sonuna kadar dönmüş olacağımı söylemek istemiştim yalnızca. Görüşme yapacağımız bir kişi kaldı. Ondan sonra diğerlerinden ayrılıp erken dönmeyi planlıyorum."

"Seni havaalanında karşılamamı ister misin? Uçuş detaylarını öğrenir öğrenmez beni ara."

"Hayır, gerek yok. Şu karşılama merasimlerinden pek keyif aldığımı söyleyemem."

Kate kapıldığı hayal kırıklığından kurtulmaya çalıştı. Oysaki Heathrow'un ortasında birbirlerine sımsıkı sarıldıklarını canlandırmıştı gözünde. Üzerindeki soluk hâkî kıyafetleriyle Justin onu görür görmez yüzündeki yorgunluk çizgilerinden arınacaktı. *Tanrı aşkına, Maggie çok haklı; gerçekten on beş yaşında gibi davranıyorsun,* diye azarladı Kate kendi kendini.

"O zaman güzel bir yemek hazırlarım. Dönüşünün şerefine."

"Gerek yok."

"Ama istiyorum. Seni özledim."

"Yani zaten çok yorgun ve pis olacağım. Eve gelir gelmez kendimi yatağa atar, on iki saat uyurum herhalde. Banyo yapıp dinlendikten sonra görüşürüz. Eğlenceli bir yerlere gideriz."

Kate ona gelmesini dört gözle beklediğini söylerken Justin'in rahatlığının yarattığı hayal kırıklığını gizlemeye çalıştı. Oysa Justin yere iner inmez Kate onu görmek istiyordu; istediği kadar terli ya da yorgun olsun, ne halde olursa olsun onu öpücüklere boğmak, onun için sıcak bir banyo hazırlamak, ona şarap ikram ederken cesaret dolu hikâyelerini dinlemek, onu ev yemekleriyle beslemek ve kanepede huzurla uykuya dalışını izlemek istiyordu. Ama Justin öyle kolay kolay uyuyabilen tiplerden değildi. Hatta Kate onun şu an bile hiperaktif gibi davrandığını düşünüyordu. Justin bir yerde hareketsiz duramazdı; durmadan kıpırdanır, parmaklarıyla dizlerinde tempo tutar, saman sarısı saçlarını karıştırır, odanın içinde volta atardı. Kate onun işindeki başarısını da bu haline bağlıyordu.

Justin uykusunda bile iz peşinde koşturuyormuş gibi irkilip bir şeyler mırıldanırdı.

Huzursuzlanan Kate ağır adımlarla odasına çıktı ve Edward stili gardırobunun kapağındaki boy aynasında kendine bakarak, *bende ne buluyor*, diye düşündü. Kendini aniden kırılgan ve güvensiz hissetmişti. *İstediği herkesi elde edebilirdi ama beni seçti.* Cildindeki çatlaklarla, göz kenarlarında oluşmaya başlayan çizgilerle, gür ve kızıl olmasına rağmen kızının, yaşına göre fazla uzun bulduğu saçlarıyla otuz beş yaşında bir kadındı. Gençliğini yaşayamamış, modaya ayak uyduramayan, belli bir tarz edinememiş bir kadın... Sabine ona Stoke Newington'daki mağazadan aldığı 1950'lerden ya da 1960'lardan kalma ikinci el kıyafetlerin "komedi" olduğunu söylese de Kate o kıyafetleri seviyordu. O elbiselerin kaliteli kumaşlarını seviyor ve her şey bu kadar pahalıyken gardırobunu o kalitede kıyafetlerle dolduramayacağını biliyordu. Ayrıca onu, Sainsbury's'de gördüğü otuz beş yaşındaki diğer annelerden ayırmaları hoşuna gidiyordu. Ama şimdi kendinden bu kadar şüphe ederken tuhaf ve demode göründüğünden endişelenmeye başlamıştı. Aynadaki yansımasına baktı ve Justin'in ondan soğuyabileceğini düşündü. Justin onunla aynı yaştaydı ama hayatı ciddiye almayan, sorumluluklardan kaçınan ve kendinden on yaş genç insanların yaşam tarzını benimsemişti. Eninde sonunda bu özgürlüğü paylaşabileceği birini mi tercih edecekti?

Kate gardırobunun kapağını kapatıp zihnine üşüşen düşünceleri kovmaya çalıştı. Yalnız kalma konusunda hiç başarılı değildi. Yalnız kalınca düşünecek, her şeye kafa yoracak bolca vakti oluyordu. Maggie ona mutluluğu aşk hayatına çok fazla bağladığını söylemişti. Bu şekilde kendini iyice savunmasız bir konuma getirmiş oluyordu. Kate bunu reddediyordu ama Maggie'nin hangi noktada yanıldığını da tam olarak belirleyemiyordu. Üstelik Maggie bunu, Kate'in yaptıklarının yarısını bile bilmeden söylemişti. Maggie, Justin bir keresinde şimdiye dek hiç bu kadar rahat Mısır pamuğundan nevresimde uyumadığını söyleyince Kate'in yeni bir nevresim takımına

bir servet ödediğini, sırf Justin'in ne zaman döneceğini bilmediği ve o geldiğinde çalışmak istemediği için, karşılığında iyi bir ücret alacağı iki işi reddettiğini, Justin'in yokluğunda güzel görünmeye çalışmanın ona külfet gibi geldiğini ve onun yokluğunda zamanının çoğunu siyah, plastik çerçeveli okuma gözlüğü ve pijama altıyla geçirdiğini bilmiyordu.

Ama Kate tek başına kalamıyordu ki. Eve bir kiracı almalıydı. Ya da bir köpek. Ya da onun gibi bir şey. Onu bu depresif düşüncelerden kurtaracak bir şey. *Yeter artık, Geoff birazdan gelecek, toparlan artık*, diye azarladı kendini.

Onu düşüncelerinden uzaklaştıracak bir sebep bulduğu için memnun olan Kate, iki günlük ihmal sonucu oluşan düğümlere hayret ederek saçını taradı, ruj sürdü ve farkında bile olmadan parfüm sıktı; Guerlain'den Mitsouko. Ardından dehşet içinde parfüm şişesine baktı, bu parfümü ona Geoff alırdı. Her Sevgililer Günü'nde. Geoff bu parfüme bayılıyordu. Şimdi onu sıktığını fark edince Kate'in fikir değiştirdiğini ve onu geri kazanmak istediğini düşünecekti. Kate aynadaki yansımasına baktı ve anlık bir tereddüdün ardından bir kâğıt mendil alıp rujunu sildi. 1950'lerden kalma krem rengi ipek gömleğinin en üst düğmesini ilikleyip lenslerini çıkardı ve hiçbir özelliği olmayan çalışma gözlüğünü taktı. Sonra da parfümü yok etmek için boynunu bir mendille sildi. Geoff'u yeterince kırmıştı zaten, isteyeceği en son şey farkında olmadan da olsa Geoff'un içindeki ateşi körüklemekti. Son iki saattir bitkin, yaşlı ve sönük görünmekten endişe eden Kate şimdi tam da o görünüme bürünmüş, Geoff'u olabilecek en özenli ve anlayışlı haliyle beklemeye koyulmuştu.

Geoff'un gecikmesi Kate'i gerçekten şaşırtmıştı çünkü Geoff bu zamana dek hep dakik biri olmuştu. Onun özelliklerinden biriydi bu. Nihayet kapı çaldığında Kate çok sevinmişti. Oturma odasında, eskiden Geoff'un eşyalarının bulunduğu yerlere ve kitaplıktaki boşluklara, onları ilk kez görüyormuş gibi gözlerini öylece dikmiş,

sessizce oturuyordu. Sabine aşina olduğu birçok şeyin gittiğini fark ettiğinde ne hissedecekti? O eşyalardan biriyle bir bağ kurmuş muydu? Onların farkında mıydı acaba? Kate gizem dolu birinin aklından neler geçtiğini nereden bilebilirdi ki?

Geoff içeri girerken Kate onun geçen seferkinden biraz daha iyi olduğunu fark etti. Eskisi kadar çökkün görünmüyordu şimdi. Ama belki de buna şaşmamak gerekirdi, o gün Taşınma Günü'ydü ve üzerinden haftalar geçmişti.

Elli yaşında, hafifçe kamburu çıkmış ve uzun boylu bir adam olan Geoff şimdi oturma odasında durmuş, oturup oturmamaya karar vermeye çalışıyordu sanki. Nedense onu gördüğüne memnun olan Kate gergin bir gülümseme eşliğinde ona oturmasını işaret etti. "İçecek bir şey ister misin? Eşyaların üst katta ama uzun yoldan geldiğini biliyorum ve hemen gitmek zorunda hissetmeni istemiyorum."

Geoff kır saçlarla dolu ensesini Kate'in daha önce hiç görmediği bir şekilde ovuşturdu ve temkinlice oturdu.

"Aslında Islington'dan geldim. Tekrar oraya döneceğim."

Kate onun Bromley'den, psikiyatri kliniğinin yakınında bir yerden ev kiraladığını söylediğinden emindi ama bir şey demedi. Basit sorular bile kulağa altlarında farklı amaçlar yatıyormuş gibi gelebilirdi. Geoff'un nerede yaşadığı Kate'i artık ilgilendirmezdi.

"Çay mı, kahve mi, yoksa kırmızı şarap mı? Açılmış bir şişe şarabım var."

"Şarap iyi olur. Teşekkürler."

Kate mutfakta şişeyle uğraşırken insanın erkek arkadaşının bir anda resmî bir misafire nasıl dönüşebildiğine hayret etti. Kate ona kadehini uzattığında Geoff'un onun yüzünü incelediğini fark etti. Kate'in kendini kötü hissedip yüzünün kızarmasına sebep olmuştu bu.

"Nasılsın?" diye sordu Geoff. Kate'e bu da dokunmuştu çünkü bunu kendisinin ona sorması gerekirdi.

"Ben... Ben iyiyim," dedi. "Sorun yok."

"Sabine hâlâ annende mi?"

"Evet. Başta pek hoşuna gitmedi ama bu hafta beni aramadı. Bence bu iyiye işaret."

"Hiç haber olmaması iyi bir haberdir."

"Onun gibi bir şey."

"Aradığında ona sevgilerimi ilet."

Kate başını sallayıp, "Elbette," dedi.

Uzun bir sessizlik oldu. O sırada Kate gömleğinin en üst düğmesinin açıldığını fark etti ve düğmeyi tekrar iliklerse Geoff'un onu yanlış anlayıp anlamayacağını merak etti. Sonra kalın hırkasına biraz daha sıkı sarınırsa sorunu halletmiş olacağına karar verdi.

"Kaloriferler yanmıyor mu?" diye sordu Geoff, evin soğuk olduğunu yeni fark etmiş gibi.

"Kazanla ilgili bir sıkıntı var. Tamirci yarın gelecek," diye yalan söyledi Kate.

"İyi bir tamirci mi? Ortalığı birbirine katmasın. Elektrik tesisatını, su tesisatını, her şeyi bozabilirler."

"Ah, iyi biri. Lisanslı bir tamirci."

"İyi. Çünkü beni araman yeterli. Ben..." Geoff'un sesi tuhaf bir şekilde giderek kısıldı. "Her neyse, hallettiğine sevindim."

Kate bakışlarını şarap kadehine çevirirken içinde bulunduğu sefaletin farkına vardı. Geoff'un ona iyi davranması, durumu daha da kötüleştiriyordu. Ona bağırdığı zamanlar her şey daha kolaydı. Kate ona ilişkisinden bahsettiğinde Geoff ona "fahişe" demişti ama o zamanlar bu sıfat, Kate'in canını yakmamıştı; biraz kendisi de içten içe öyle hissettiği için, biraz da Geoff'un ağzından çıkan en çirkin kelime bu olduğu için. Ayrıca bu, Kate'e ona kızma hakkını vermişti.

"Aslında seninle konuşmak istiyorum," dedi Geoff.

O an Kate'in yüreği ağzına geldi. Geoff yüzünde nazik ve uysal bir ifadeyle ona bakıyordu. *Lütfen bana hâlâ âşık olduğunu söyleme*, diye dua etti Kate içinden. *O vicdan azabına daha fazla dayanamam.*

"Önce eşyalarını indireyim mi?" dedi çabucak. "Sonra konuşuruz."

"Hayır."

Kate bakışlarını Geoff'a dikti.

"Bak, ben seninle şimdi konuşmak istiyorum."

Ömrümüzü erkekleri konuşturmaya çalışarak geçiriyoruz, bizimle konuşmak istediklerindeyse milyonlarca kilometre uzakta olmayı diliyoruz, diye düşündü Kate.

Tam o sırada Goebbels, üzerinde yağmur damlacıkları ve dimdik olmuş siyah tüyleriyle usulca odaya girdi. Kate'i görmezlikten gelip Geoff'un yanına gitti ve pantolonunun paçasını kayıtsızca kokladıktan sonra kanepeye, onun yanı başına sıçradı. *Sen de mi*, diye düşündü Kate.

"Her şey çok garip..." diye söze başladı Geoff.

"Bak, aslında kendini kötü hissetmesi gereken biri varsa o da benim. Geoff, olanlar yüzünden çok üzgünüm. Gerçekten. Sen harika bir adamsın ve sana bunları yaşatmamak için her şeyimi verirdim. Çok özür dilerim ama ben hayatıma devam ediyorum. Anladın mı?" Kate yıllar boyunca Geoff'a karşı hissettiği tüm sevgiyi ve minneti, tabii bir de bu işin geri dönüşünün olmadığı konusundaki kararlılığını yansıtmasını dilediği bir ifadeyle gülümsedi.

Geoff bakışlarını ayakkabılarına indirerek, "Çok sevindim," dedi. Onları yeni almış olmalıydı. Kalın tabanlı, pahalı ayakkabılardı. Geoff'un tarzına pek uymuyorlardı. "Buna gerçekten sevindim. Çünkü bugün buraya geliş sebebim yüzünden kendimi kötü hissediyordum."

"Kendini kötü hissetmene gerek yok," dedi Kate ısrarla. Ama bu söylediğine kendisi bile pek inanmamıştı. "Sabine seninle görüşmeye devam etmek isteyecektir. Ve ben de hep..." Durup doğru

kelimeleri aradı. "Ben de hep iyi olmanı isterim. Seninle bir daha hiç görüşmediğimi düşünemiyorum bile."

"Gerçekten böyle mi hissediyorsun?" Geoff, Kate'e doğru eğilip ellerini onun dizlerine koydu.

"Evet," dedi Kate. "Geoff, sen hayatımın büyük bir kısmında yanımda oldun."

"Ama şimdi hayatına devam ediyorsun."

Kate gözlerinin dolduğunu hissetti. "Evet."

"Buna sevindim," dedi Geoff ve ilk kez yüzünde rahatladığını gösteren bir ifade belirdi. "Çünkü sana söylemek istediğim... Şey, aslında biraz endişelenmiştim çünkü ne durumda olduğunu bilmiyordum."

Kate, Geoff'un ne demeye çalıştığını anlamaya çalışarak ona bakıyordu.

"Bak, iyi olman benim açımdan da bazı şeyleri kolaylaştırıyor. Çünkü ben de hayatıma devam ediyorum. Ben, şey... biriyle birlikteyim."

Kate'in aklı karışmıştı.

Geoff birazdan söyleyeceklerine kendisi de inanamıyormuş gibi başını hafifçe iki yana salladı. "Biriyle birlikteyim. Ve ilişkimiz ciddileşiyor. Bu ilişki sayesinde senin haklı olduğunu gördüm. Yaptığın şey doğruydu. Tabii ki o dönemde çok acı çektim. Ne kadar acı çektiğimi tahmin bile edemezsin. Böyle bir şeyin bu kadar çabuk olması o yüzden daha da şaşırtıcı. Çünkü durumu bana söylemenin üzerinden çok az zaman geçti. Ne kadar oldu? Altı hafta mı?"

Kate konuşmadan başını salladı.

"Ama o kişi, yani o kadın bana senin ne kadar cesurca bir karar verdiğini gösterdi. Çünkü biz kendimizi yalnızca akıntıya bırakmışız. Birbirimizi mutlu edemiyor, gerçekten heyecanlandıramıyormuşuz. Ben bunları şimdi anlıyorum. Sen de anladıysan...

Tanrım, bunları söylediğime inanamıyorum ama sanırım böylesi en iyisi oldu. Sabine de iyi olduğu sürece tabii."

Kate kulaklarının hafifçe uğuldadığını fark edince o sesten kurtulma çabasıyla kaşlarını çattı.

Geoff ona elini uzatarak, "İyi misin?" diye sordu.

"İyiyim," dedi Kate usulca. "Biraz şaşırdım, o kadar." *Ayakkabılar,* diye düşündü o an. *Ayakkabıları ona o kadın aldırmış. Geoff buradan sadece üç hafta önce ayrılmış olmasına rağmen o kadın ona bu kaliteli ayakkabıları aldırmayı başarmış.*

"Kim?" dedi Kate başını kaldırarak. "Tanıdığım biri mi?"

Geoff biraz rahatsız olmuştu. "Ben de seninle bunu konuşmak istiyordum," deyip duraksadı. "Soraya."

Kate boş gözlerle ona baktı. "Soraya mı? İş yerindeki Soraya mı?"

"Evet. O Soraya."

"Beş altı defa akşam yemeğine davet ettiğimiz Soraya mı?"

"Evet."

Psikiyatrinin Asyalı kraliçesi Soraya. Kaliteli markaların ve pahalı ayakkabıların saf bakışlı tanrıçası. Islington'daki o kocaman, kusursuz bir şekilde döşenmiş, Georgian tarzı evin varisi, yüksek maaşlı, çocuksuz Soraya. Cadı Soraya. Koca Hırsızı. Sürtük. Sürtük. Sürtük.

"Hiç vakit kaybetmemiş desene." Kate sesindeki öfkeyi gizleyememişti.

Geoff omuz silkip kederli bir ifadeyle gülümsedi. "Bana seninle ilişkimin kesin olarak bitip bitmediğini sordu. Bu konularda çok hassastır. Ona kesin olarak bittiğini söylediğimde de beni kendisi kapmazsa başkasının kapacağını söyledi. Ortalıkta doğru düzgün, olgun erkek kalmadığını düşünüyor." Geoff o kadının övgülerini tekrar ettiği için utanacak kadar onurlu bir adamdı ama gururlandığını gizlemekte pek başarılı değildi.

Kate buna inanamıyordu. Geoff ikisinin de bu zamana dek tanıdığı en seçkin bekâr kadın tarafından kapılmıştı. Orta sınıf

kadınların paylaşamadığı, göz alıcı bir ödüle dönüşmüştü bir anda. Peki, bu nasıl olmuştu? Kate, Geoff'un niteliklerini onca zamandır göremeyecek kadar dar görüşlü müydü?

"Justin'le mutlu olduğunu söylediğin için anlattım bunu sana. Seni üzecek bir şey yapmayacağımı biliyorsun."

"Ah, bizi merak etme. İyiyiz. Çok da mutluyuz." Kate çocukça konuştuğunun farkındaydı ama nedense buna engel olamıyordu.

Birkaç dakika sessizce oturdular. Kate şarabını hemen bitirmişti. Sonra tekrar konuştu. "Gerçekten ilişkiniz o kadar ciddi mi?"

"Evet, ciddi."

"Bu üç haftada mı belli oldu?"

"Benim yaşımda olunca daha fazla oyalanmanın anlamı yok." Geoff bu sözleri şaka yollu söylemeye çalışmıştı.

"Birlikte yaşamaktan mı bahsediyorsun?" Kate buna inanamıyordu. İlişkilerinin bittiğini henüz kendisi kabullenememişken Geoff nasıl yeni bir hayata başlayabilmişti?

"Şey, Bromley'deki evin kira sözleşmesi üç aylıktı ama evet, zamanımın çoğunu Islington'da geçiriyorum."

"Senin adına sevindim."

"Böyle şeylerin benim için önemli olmadığını bilirsin."

Kate hâlâ Geoff'un ayakkabılarına bakıyordu. *Soraya seni hiç vakit kaybetmeden baştan yaratıp Nicole Farhi ceketler ve pamuklu gömleklerle şu tasarım kıyafetler giyen entelektüellere dönüştürür,* diye düşündü.

Geoff kediyi okşadı. İkisi de huzurlu görünüyordu.

"Daha önce aranızda bir şeyler olmuş muydu?" Kate'in zihninde kıvrılarak ilerleyen şüphe, zehirli yılan saçlı Medusa misali zihninin içini tümüyle sardı.

"Ne?"

"Olanları düşününce kulağa mantıklı gelmiyor mu? Buradan ayrılalı sadece üç hafta olmuşken en yakın arkadaşlarımızdan

birinin evine taşınmışsın. İlişkinizin çok hızlı geliştiğini kabul ediyorsundur."

Geoff'un yüzünde ciddi bir ifade belirdi. "Kate, seni temin ederim ki sen bana Justin'den bahsedene kadar onunla aramda hiçbir şey olmadı. Soraya'nın çekici bir kadın olduğunu düşünürdüm ama onu diğer arkadaşlarımızdan farklı görmezdim. Yani belki biraz daha farklıydı ama onunla arkadaşlıktan öte bir ilişki kurmayı hiç düşünmedim. Eminim ne demek istediğimi anlamışsındır."

Geoff doğruyu söylüyordu. Zaten yalan söylemeyi asla beceremezdi. Peki, Kate'in canı neden yanmıştı?

"Soraya başından beri benden hoşlanıyormuş ama başkasıyla ilişkim olduğu için bana yanaşmamış. Eğer o ilk adımı atmasaydı ben büyük ihtimalle o korkunç evime kapanır, yıllarca yaralarımı sarmaya çalışırdım. Nasıl biri olduğumu biliyorsun. Beni iyi tanıyorsun. Ben sadakatsizlik edecek biri değilim."

Sen bunu dile getirmeyecek kadar nazik olsan da ben öyle biriyim, diye düşündü Kate. Çoktan unutulduğunu gördüğü için çığlık atmak istiyordu. Aldatılmış biri gibi bağırıp çağırmak, göğsü sızlayıp mide kasları acıyıncaya kadar ağlamak istiyordu. Üstelik bunların hepsi kendi hatasıydı.

Çılgına dönmüş bir halde Geoff'u baştan çıkarmayı geçirdi aklından. Üzerine atlayıp üstünü başını yırtmak, onunla hayvani bir tutkuyla sevişmek, onu yeni ilişkisinin verdiği güvenin arkasına sığınamayacak hale gelene kadar kendinden geçirmek istiyordu. Endişelenmesini ve üzülmesini istiyordu. Soraya'yı ve o göz alıcı Asyalı gülümsemesini silmek istiyordu. Bunu yapabilirdi, Kate bunu yapabileceğini biliyordu. Ne de olsa Geoff'u herkesten iyi tanıyordu.

Sonra Geoff'un nazik ve kaygılı bir ifadeyle ona baktığını gördü. Normalde hastalarına böyle bakardı. Ve bu, ihanetten de beterdi. Kate makyajsız, solgun halini hatırlayıp gözlüğünü düzeltti.

"Nasılsın?"

"Nasıl mıyım? Tanrım. Harika hissediyorum kendimi. Bu müthiş haberin beni benden aldı. Senin adına çok sevindim." Kate ayağa kalkarken ipek gömleğinin yakasının açılmasına izin verdi. "Hayat ne kadar güzel, değil mi?"

Görüşmelerinin ani bir şekilde sonlandığını anlayan Geoff da ayağa kalkıp yarısı dolu şarap kadehini sehpaya bıraktı. "Senin için sorun olmayacağından emin misin? İster inan ister inanma ama senin bu konudaki fikrin benim için önemli."

Kate'in gözleri dolmuştu. "Sorun mu? Neden sorun olsun ki?" Saçlarını düzeltip boş gözlerle etrafına bakındı. "Her şeyin nasıl yoluna girdiğini anlattığımda Justin çok şaşıracak. Şaşıracak ve sevinecek. Evet, ikimiz de sevineceğiz. Haydi, eşyalarını alalım," dedi cesurca ve yüzünde kocaman bir tebessümle kapıya doğru yürüdü.

Dört

"İşte böyle. Topuklar aşağıda. Gördün mü? Harika."

"Kendimi patates çuvalı gibi hissediyorum."

"Bence çok iyisin. Ellerini hafifçe kaldır. Atın boynunun hemen üstünde tut."

"Ama atın üstünde durmamı sağlayan tek şey ellerim."

Thom ona gülümserken Sabine şalının altından kaşlarını çattı. Nefesi suratına yumuşak ve sıcak bir rüzgâr gibi esiyordu. Şu an ata binmekten çok keyif aldığını kendi kendine itiraf ediyordu ama bunu Thom'a belli etmeye hiç niyeti yoktu. Altındaki küçük, gri at uysal bir şekilde ilerliyordu. Thom konuştukça atın kulakları ileri geri sallanıyor, boynuysa atlıkarınca misali bükülüyordu. Sabine'i sırtından atmaya, onu ısırıp çiftelemeye, çitlere doğru koşmaya ya da Sabine'in içten içe korktuğu gibi uzaklara kaçmaya yeltenmemişti. Binicilik okulundaki atlar gibi ona kötü kötü de bakmamıştı. Aksine üzerindeki yolcuyu, dışarıda sabah ayazının keyfine varabilmesinin bir koşulu olarak kabullenmiş gibi bir hali vardı.

"Büyükannenin attan anladığını söylemiştim sana," dedi Thom, Sabine'in yanındaki iri yapılı doru atın sırtından. Dizginleri Batılı tarzda sağ eliyle tutmuş, diğer kolunuysa sol yanına öylece sarkıtmıştı. "Seni fazla hareketli bir atın sırtına oturtmaz. Güvenli bir at olduğundan yüzde yüz emin olmadan onu buraya yollamalarını istemedi. Telefonda yaptığı konuşmayı kulaklarımla duydum."

Sabine bu noktada minnettarlığını ya da hayranlığını belirtmesi gerektiğini hissetti ama yapamadı. Büyükannesi son birkaç gündür onunla neredeyse hiç ilgilenmiyordu, ilgilendiğinde de bir hatasını bulmaya çalışıyordu. Sabine'in, çizmelerini üzerlerindeki çamuru temizlemeden ayakkabılığa koyması gibi... Öğleden sonraları Bertie'nin, yatağında uyumasına izin vermesi gibi... Büyükannesi, yaşlı adamın omletine yanlış bir tür tereyağı koyduğu için Bayan H'yi azarlayıp tepsiyi mutfağa kendisi getirmiş, kadıncağızı adamı zehirlemeye çalışmakla itham etmişti. Sabine bu tavrından ötürü büyükannesine bağırmak istemişti ama büyükannesi başka yiyeceklerle doldurduğu tepsiyi büyükbabasının odasına götürdükten sonra Bayan H elini Sabine'in omzuna koyup ona aldırmamasını söylemişti. "Bu aralar çok sıkıntısı var. Onu biraz hoş görmeliyiz," demişti.

"Neden herkes onları hoş görüyor?" diye sordu Sabine, ahşap kapıyı açmak için atından inen Thom'a.

"Kimi? Kimi hoş görüyor herkes?"

"Onları. Büyükannem ile büyükbabamı. Onlar size bu kadar kötü davranırken neden hepiniz burada çalışmaya devam ediyorsunuz? Büyükannem her şeyden *tasarruf etmeye* çalışan biri olduğuna göre size iyi paralar da ödemiyordur eminim." Sabine o iki kelimeyi tadı kötü bir şeymiş gibi tükürürcesine söylemişti.

Thom kapıyı ardına kadar açtı ve atının kalçasına vurduğu anda hayvan beceriksizce kendi etrafında döndü. Sabine de atın nallarının çamurda çıkardığı sesler eşliğinde kapıdan çıktı.

"O iyi biri."

"Hayır, değil. Yaptığın onca şey için sana bir teşekkür bile etmiyor. Dün de Bayan H'ye çok kaba davrandı. Ama hiçbiriniz ona karşılık vermediniz."

"Gereksiz çünkü. Bunları bilinçli olarak yaptığını sanmıyorum."

"Bu bir mazeret değil."

"Ben öyle olduğunu söylemiyorum zaten. Ama herkesin bir tarzı vardır ve onunki de bu. Tanrım, bu sabah hava ne kadar soğuk böyle." Thom homurdanarak ayağını üzengiye koydu ve diğer ayağını atın sırtının üzerinden attı. Çizmeleri çamur içinde kalmıştı.

"Ama bu çok küçük düşürücü bir şey. Size hizmetçi gibi davranıyor. On dokuzuncu yüzyılda yaşıyormuşsunuz gibi."

Thom doru atın kaslı boynunu sıvazladı. "Evet ama biz zaten onun hizmetçileriyiz."

"Bu çok saçma. Siz onun çalışanlarısınız."

Thom yine sırıtıyordu. Gülümsemesi boynuna sımsıkı sardığı boyunluğunun üstünden isyan edercesine taşıyordu. "Aradaki fark nedir peki?"

"Farklı işte."

"Anlatsana."

Sabine atının kulaklarına baktı. Hayvanın sağ kulağı ileri geri hareket ediyordu. Thom bazen inanılmaz derecede sinir bozucu biri olabiliyordu. "Bunu o yapıyor. İkisi. O ikisi yapıyor. Fark size karşı takındıkları tavırda; sizi kendileriyle eşit görebilirler ya da... size hiç saygı göstermeyebilirler."

Sabine fazla ileri gitmiş olabileceğini düşünerek Thom'a kaçamak bir bakış attı. Konuşmanın bir yerinde söylediği bir şey Thom'u kırmış olabilirdi.

Ama Thom omuz silkmekle yetinip sarkmış bir daldaki ıslak yaprağı kopardı. "Ben meseleye o şekilde bakmıyorum. Onlar, yani senin büyükannen ve büyükbaban iyi insanlar ama biraz eski kafalı oldukları doğru. Hizmetçilerle büyüdüklerini unutma. Kolonilerde yaşadıklarını biliyorsun. Bazı şeylerin belli yöntemlerle yapılması hoşlarına gidiyor. Üstelik yaşlılar. İstedikleri olmayınca hemen öfkeleniyorlar." Thom atını durdurup Sabine'e baktı. "Yalnızca bir kişiye kötü davransalar, bağırıp çağırsalardı o zaman hepimiz tepkimizi koyup giderdik. Sen ne düşünüyorsun, bilmem ama buradaki hiç

kimse saf değil. Biz onları ve uyguladıkları yöntemi anlıyoruz. Ayrıca sen bunu göremesen de bize saygı duyuyorlar."

Sabine hâlâ ikna olmamıştı ama Thom'un tavrından bu konuşmayı daha fazla uzatmak istemediği anlaşılıyordu.

"Ve onun hakkında ne düşünürsen düşün Bayan H haklı. Büyükannen şu an sıkıntılı. Ona biraz anlayış göstermeye çalış Sabine. Onunla konuş. İnan ki çok şaşıracaksın."

Sabine onu umursamıyormuş gibi omuz silkti. Ama büyükannesinin sıkıntısının büyükbabasının durumunun kötüye gitmesi olduğunu biliyordu. Büyükbabası beş gündür odasından çıkıp aşağıya inmemişti ve genç, ağırbaşlı bir asistan olan doktor onu sık sık ziyarete geliyordu.

Sabine büyükbabasının sorunun ne olduğunu sormak istemiyordu. Bir keresinde Bayan H ondan büyükbabasının öğle yemeğini odasına götürmesini istemişti ve Sabine odaya girdiğinde büyükbabası uyuyordu. Sabine oryantal desenlerle süslü örtünün üzerindeki kuru kafayı andıran kafanın acı içinde nefes alıp verdiğini, düzensiz bir şekilde hırıldadığını görünce şaşkınlık içinde olduğu yerde kalakalmıştı. Büyükbabasının iyi görünüp görünmediğini anlayamıyordu. Adamcağız o kadar yaşlıydı ki hakkında başka bir yorum yapmak mümkün değildi.

"O ölecek mi?" diye sordu Thom'a.

Thom eyerinin üstünde arkasına dönüp kısa bir an için Sabine'e baktı, ardından bir şey düşünüyormuş gibi bakışlarını başka yöne çevirdi. "Hepimiz öleceğiz Sabine."

"Bu benim sorumun yanıtı değil."

"Evet, sana bir yanıt vermem mümkün değil. Haydi, hava kapatıyor. Atları içeri sokmalıyız."

Her şey av köpeklerinin ortaya çıktığı gece başlamıştı. Bir hafta kadar önce Sabine dışarıdan gelen kurt sesleriyle uyanmıştı. Kurtlar boğuk ve acı dolu bir şekilde koro halinde uluyordu. Kederli bir uluma değildi bu, kana susamışlığa işaret eden bir ulumaydı

daha çok. Tüyler ürpertici bir armoni, insanın en ilkel korkularını uyandıran bir şarkıydı. Sabine dehşete kapılarak yatağından temkinli bir şekilde kalkmış, uyku mahmuru bir halde çıplak ayaklarıyla pencereye doğru yürürken dolunayı görmeyi beklemişti. Ama onun yerine o loş, mavi ışığın altında geceliğine sıkıca sarınmış halde ahırlara doğru koşan büyükannesinin tığ gibi incecik silüetini görmüştü. Büyükannesi geri dönmesi için birine sesleniyordu. Bir suçlunun peşine düşmüş öfkeli biri gibi değil de enerjik bir şekilde konuşuyor, hatta yalvarıyordu. "Geri dön hayatım," diyordu. "Hemen geri dön. *Lütfen.*"

Öylece kalakalan Sabine, büyükannesi gözden kaybolurken elini cama yaslamış, ne yapacağına karar vermeye çalışıyordu. Bir yandan ona yardım etmek istiyor, bir yandan da başkasının özeline girmiş gibi hissediyordu.

Birkaç dakika sonra ulumalar dinmiş ve ayak sesleri duyulmuştu. Ardından Sabine tekrar büyükannesinin sesini işitmişti. Yaşlı kadın bu kez yumuşak ama azarlar bir tonda konuşuyordu. Dük'le konuşur gibi. Sabine perdeyi araladığında büyükannesinin, büyükbabasını ağır adımlarla içeriye yönlendirdiğini görmüştü. Büyükbabası iki büklüm bir halde aksayarak yürüyordu ve rüzgârda vücuduna iyice yapışan pijamasının altındaki kemikleri yamuk askılar misali çıkıntı yapmıştı. "Sürüyü kontrol ediyordum," diyordu sürekli. "O adam hayvanları yeterince beslemiyor, biliyorum. Sürüyü kontrol ediyordum."

Sabine ve büyükannesi bu olayı hiç konuşmamışlardı. Belki de Sabine'in bu olaydan haberdar bile olmaması gerekiyordu. Ama o günden sonra büyükbabası odasından dışarı adım atmamıştı. Ve geceleri, Sabine yarı uyanık olduğu zamanlarda büyükannesinin koridordaki çevik adımlarının sesini duyabiliyordu. Yaşlı kadın kocasının yatakta mı olduğunu, yoksa yine gece görevine mi çıktığını kontrol ediyordu sanki.

Her şeye rağmen Sabine merakına yenilmiş, sonunda büyükannesinden sürüyü görmek için izin istemişti. Onu sürünün yanına

Thom'un götürmesini istemişti ama büyükannesi ona, sürüyle ilgilendiğine inanamamış gibi o meşhur bakışlarından birini atmış ve öğleden sonra birlikte gidebileceklerini söylemişti. Ahırlara doğru çevik adımlarla yürürken Sabine'e, "Siyah ve bronz renkteler," demişti. "Bunlar özel bir tür tazı. Nesillerdir bu bölgede yaşıyorlar." Bu sözleri biraz farklı bir şekilde telaffuz etmiş ve bir haftadır Sabine'le konuşurken kurduğu en uzun cümleyi kurmuştu.

"Ballantynelar eskiden beri sürü lideri olmuşlardır. Avın liderleridirler. Çoban köpeklerini toplamaya geçen yüzyılın sonunda başladılar. Büyükbaban da hayatının büyük bir bölümünü o sürüyü ayakta tutmaya adadı. On yıl önce ata binmeyi bırakana kadar liderdi. Harika bir sürüdür. Son ava çıktığımda seslerini duymalıydın." Yaşlı kadın bir an durup gülümsemiş ve anıların tadını çıkarmıştı.

Büyükannesinin son sözleri karşısında kıkırdamamak için kendini zor tutan Sabine ona düşüncelerinden bahsetmemişti. O zavallı köpeklere de zalimce davranıldığına inanıyordu; halinden memnun olan hiçbir hayvan, o köpeklerin çıkardıkları sesleri çıkarmazdı. Ayrıca köpeklerin sıcak ateşin, eprimiş halının sağladığı konfordan uzakta, beton barınaklarda yaşadıkları düşüncesi onu neredeyse ağlatacaktı. Onları gördüğünde ne yapacağını kestiremiyordu. Kötü zamanlarında onları özgür bırakmaya ya da hayvan hakları derneklerini arayıp yaygara koparmaya karar veriyordu. Ama böyle bir şey hepsinin başını belaya sokardı, Thom dâhil. Sabine'in iyi zamanlarındaysa o sürü aklına bile gelmiyordu.

Evden beş dakikalık bir yürüme mesafesindeki bir avluya gelmişlerdi. Avlu kimisi yüksek, metal kapılı, kimisi de ön kısmı dikenli tellerle kaplı beton kulübelerle çevrelenmişti. Büyükannesinin hızına ayak uydurmaya çalışan Sabine, avluyu bir tür hapishaneye benzetmişti. Ortalık dezenfektan, köpek dışkısı ve Sabine'in adını koyamadığı bir şey daha kokuyordu. Büyükannesi bu köpekleri soğukta bırakırken o labradorlara nasıl bakabiliyordu?

"Horatio nasıl, Niall?"

Onlar yürürlerken barınakların birinden çıkan orta yaşlı bir adam, "Biraz daha iyi Bayan Ballantyne," demişti. Adam nalbantlarınki gibi uzun, deri bir önlük takmıştı ve yüzündeki tüm organlar, biri kafasını tutup sıkmış gibi burnunun çevresinde toplanmıştı. "Ayağındaki sargı yakında çıkarılır. Tabam da iyileşmeye başladı."

"Bakabilir miyiz?" Büyükannesi bunu soru sorar gibi sormamıştı. Sonra enerjik adımlarla köşedeki kulübeye doğru yürüyüp karanlığa bakmıştı. Onun arkasından giden Sabine, bandajlı patisini korumak için vücudunun altına almış, samanların üstünde uzanan köpeği görmüştü. "Ona ne oldu?"

Köpek adamın geldiğini görünce bir şey bekliyormuş gibi kulaklarını dikmişti ama onun Sabine'e döndüğünü görmesiyle birlikte kulaklarını hafifçe geriye yatırmıştı.

"Atlardan birinin altında kaldı. Binicilik merkezine gelenlerden biri tedbirsiz davrandığı için bu zavallı, yaşlı hayvan, atın altında ezildi." Adam bu durumu onaylamadığını gösterircesine başını iki yana sallamıştı. "Size bir şey söyleyeyim mi Bayan Ballantyne? Gelenleri yollamadan önce onlara en basit kuralları bile anlatmıyorlar. Parayı alıyorlar ve kapıdan öylece çıkıp gitmelerine izin veriyorlar. Ata binmeyi bilip bilmediklerini bile önemsemiyorlar."

Yaşlı kadın onu başıyla onaylıyordu ama bakışları köpeğe kilitlenmişti. "Haklısın Niall. Çok haklısın."

"Orayı otele dönüştürdüklerinden beri her şey daha kötü oldu. En azından öncesinde yalnızca yerli halk geliyordu. Şimdi tatilciler, iş adamları falan geliyor ve tek dertleri avlanmak. Onlara hiçbir şey denmiyor. Şuradaki avluda çalışan yaşlı John MacRae, 'Av dönüşü bazı atların halini görsen ağlarsın,' diyor."

Yaşlı kadın ona bakmıştı. "Topallıyorlar, değil mi?"

"Topallamakla kalsalar iyi. Bazıları zavallı atları dört saat, altı saat yürütüyor. Kelimenin tam anlamıyla nefesleri tükenene kadar. Geçenlerde bir tanesinin burnu kanamış. Hani şu Tipperary'den getirilen kahverengi kısrak vardı ya, hatırladınız mı? Şurası boylu

boyunca yaralanmış," demişti bacağını göstererek, "çünkü o aptal kadın mahmuzları kendisi takmaya kalkışmış ve ters yerleştirmiş."

Sabine büyükannesinin acıyla yüzünü buruşturduğunu görmüştü. Daha önce onun yüzünde hiç görmediği bir ifadeydi bu. "Mitchell Kilhoun'a edecek bir çift lafım var," demişti yaşlı kadın sertçe. "Ya hayvanlara daha iyi bakar ya da onları bir daha ava yollamayız."

"Patronla konuşacak mısınız?"

"Evet."

"Çok iyi olur Bayan Ballantyne. İyi hayvanların boş yere yaralandığını gördükçe yüreğim sızlıyor." Adam, sağlam patisini yalamakta olan köpeğe şefkatle bakmıştı. "Zavallı yaşlı hayvanı vurmak zorunda kalabilirdik."

Dalgın dalgın köpeğe bakmakta olan Sabine hemen kafasını kaldırmıştı. "Vurmak mı?"

Bunun üzerine Niall önce yaşlı kadına, sonra tekrar Sabine'e bakmıştı. "Evet, küçük hanım. Onun için en iyisi bu olurdu."

"Vurulması mı onun için en iyisi olurdu? Nereden biliyorsun?"

Niall hafifçe kaşlarını çatmıştı. "Üç ayaklı bir köpeğin kime faydası olur ki? Hep geride kalır. Hatta zulüm görür. Kimse ona iyi davranmaz. Anladınız mı?"

"Onu gerçekten vuracak mıydınız?" Sabine bu kez büyükannesine bakıyordu.

"Niall haklı, Sabine. Yaralı bir köpeğin hayatı bitmiştir."

"Evet, onu vurursanız tabii ki biter." İyice öfkelenen Sabine'in gözleri bir anda dolmuştu. "Nasıl bu kadar zalim olabiliyorsunuz? Artık görevlerini yerine getiremediği için Bertie'yi vursam nasıl olurdu? Hiç mi vicdanınız yok sizin?"

Büyükannesi derin bir iç geçirmiş ve Niall'la bakıştıktan sonra Sabine'i büyük eve yönlendirmek istercesine arkasına dönmüştü. "Onlar evcil değil tatlım. Bertie ve Bella gibi değiller. Onlar çoban köpeği, özel bir cins..."

Çakıl taşlarını ezerek avluya sapan Land Rover'ın ve hemen arkasından gelen külüstür, mavi karavanın gürültüsü yaşlı kadının konuşmasını bölmüştü. Aracın çıkardığı gürültü iki köpeğin havlamalarına karışmıştı. Kulübelerdeki diğer çoban köpekleri de havlayıp inleyerek tellere yapışmışlardı, dış dünyaya daha fazla yaklaşabilmek için âdeta birbirleriyle yarışıyorlardı.

Seslerin arasında Land Rover'ın şoför tarafının kapısı açılmış ve Liam kaygısızca araçtan inmişti. "Geciktiğim için kusura bakma Niall. Şu lanet şeyi yükleyecek birini bulamadım. Ah, affedersiniz Bayan Ballantyne, sizi görmedim."

"Haydi gel Sabine," demişti yaşlı kadın Sabine'i sertçe kapıya yönlendirirken. "Eve dönelim."

Ama Sabine ona direnmişti. "Patisi yaralanan köpeğe, Horatio'ya ne olacak? Onu vuracaklar mı?"

Büyükannesi karavana şöyle bir göz atınca arka taraftaki Michael'ın o şeyi indirmeye hazırlandığını görmüş ve Sabine'i sırtından nazikçe itmişti. "Hayır, vurmayacaklar. Niall'ın dediği gibi veteriner, durumunun iyiye gittiğini söylemiş."

"İyi ama neden ona diğer köpeklere davrandığınız gibi davranmıyorsunuz?"

Niall rampanın bir yanını tutmuş ve arada duran Niall ile Michael o şeyi yere indirmeye koyulmuştu. O şeyin yere değmesine on on beş santim kala büyük bir gürültüyle düşmesine izin verince köpekler daha da öfkeli bir şekilde havlamaya başlamıştı. Sabine onların biraz ürkütücü göründüklerini fark etmişti.

"Haydi Sabine. İçeri girmeliyiz."

Büyükannesi onu artık daha sert itiyordu. Sabine ise kımıldamadan durmuş, hayretler içinde ona bakıyordu. Acelesi neydi ki? Ondan gizlemeye çalıştığı şey neydi?

Sorusunu kaskatı, koyu kahverengi bir bacak yanıtlamıştı. Bozuk bir saatin kolu gibi dimdik duran, karavanın arka tarafından garip bir açıyla çatıya doğru yükselen bir şeydi bu. Ucundaki

siyah toynak, süsleme amacıyla sürülmüş bir çeşit cila yüzünden hâlâ parlıyordu. Sabine onları izlerken Niall o şeyin etrafına bir ip dolamış ve onu çekmeye başlamıştı. Bu sırada rampadan kayıtsız adımlarla çıkan Michael da o şeyi aşağıya doğru sürüklerken kendi kendine söyleniyordu.

"Ne yapıyorlar?" diye fısıldamıştı Sabine, konuşmakta zorlanıyordu.

"O ölü, Sabine." Büyükannesinin bitkin sesi, böyle olacağını bildiğini gösteriyordu. "Bir şey hissetmiyor."

Sabine gözyaşları içinde büyükannesine dönmüştü. Arka taraftaki köpekler çıldırmışçasına tellere tırmanıyordu. "Peki ama ne yapıyorlar?"

Sabine'in büyükannesi, rampadan santim santim kaydırılan doru at leşine bakmıştı. "Et deposuna götürülüyor."

"Et deposuna mı? Et deposuna mı dedin?"

"Köpeklerin yiyeceğe ihtiyacı var tatlım."

Sabine'in gözleri ardına kadar açılmıştı. Önce ölü ata, sonra da arkasındaki salyaları akan köpeklere bakmıştı. Tek gördüğü dişler, diş etleri ve salyaydı. "Onu parçalara ayıracaklar." Sabine'in sesi boğulmuştu. Ellerini farkında olmadan yüzüne götürmüştü. "Aman Tanrım, onu parçalamalarına izin verdiğine inanamıyorum. Tanrım..."

İki adam bir an duraksayıp o koca şeyi tekrar sürüklemeye başladığında Sabine kapıdan geçip eve doğru koşmuştu.

***

Bayan H sütlü çayı yarım saat kadar önce doldurmuştu ama ocağın kenarındaki fincanı almak Joy Ballantyne'ın aklına geldiğinde çayın üzerinde bir katman oluşmuştu. Yüzeyin tam ortasına açık kahverengi bir güneş yerleşmişti sanki.

Sabine'i kulübeye götürmenin kötü bir fikir olacağını tahmin etmeliydi. Bu iş en iyi şartlarda bile can sıkıcıydı. Üstelik Sabine şehrin o şeffaf ışıltısını hâlâ üzerinde taşıyordu. Şehirliler hayatın vahşi yanlarıyla, ölümün hayatla iç içe olmasıyla kolay kolay yüzleşemiyorlardı. Üstelik şehir, Sabine'i bir baston şekeri gibi etkisi altına almıştı ama Edward'ın durumu kötüleşirken Joy'un yeterince sıkıntısı vardı.

Üst katlarda herhangi bir hareketlilik olup olmadığını anlamak için başını tıpkı bir çoban köpeği gibi bilinçsizce kaldırdı. Ama Bayan H alışverişe gitmişti ve ev sessizliğe gömülmüştü. Tek duyduğu sıcak su tesisatının derinden gelen takırtıları ve ayaklarının dibinde uzanan iki köpekten ara ara yükselen horlama ve yellenme sesleriydi.

Joy iç geçirdi ve Sabine'le ne yapacağını, onu o her an gergin, temkinli halinden nasıl kurtarıp biraz canlanmasını, neşelenmesini sağlayacağını uzun uzun düşündü. Ama kızın bir şey yapmak ister gibi bir hali yoktu, ya odasına kapanıyor ya da evin farklı köşelerinde gözlerden uzak kalmaya çalışıyordu. Kilcarrion'da olmaktan duyduğu memnuniyetsizlik kötü bir koku misali her tarafından yayılıyordu. Hiçbir yerde rahat edemiyordu sanki. Odasında, yemekte, biri beklenmedik bir anda ona dokunduğunda kendi teninden bile rahatsız oluyordu âdeta.

Kate de böyle miydi? Belki de. Joy boş mutfakta soğumuş çayını yudumlarken anılarını bir kitabın belli bir sayfasını arıyormuş gibi gözden geçiriyordu. Kate de ergenlik döneminde somurtkandı. Onun sorunlarını anlamadıkları için anne ve babasına kızıyordu. Bir süre sonra ata binmekten vazgeçtiği için aylar süren aramalar sonucu buldukları doru at da aralarındaki mesafenin fiziksel bir hatırlatıcısı gibi aşağıdaki avluda öylece kalmıştı. Kate, her hafta sonunu atlarıyla birlikte Dublin'in dışındaki bölgeleri karış karış gezerek geçiren ağabeyi Christopher'a hiç benzemiyordu. Aynı kanı taşıdıklarına inanmak çok zordu. Ama kızı Sabine de tıpkı Kate gibiydi işte.

Joy çayını bitirirken hüzünlü bir kabullenişle, *aslında çok eğlenceli olabilirdi*, diye düşündü. Sabine'i sevmek istemişti. Burada iyi vakit geçirmesini, temiz havada aktiviteler yapıp taze yiyeceklerle beslenmesini ve eve solgun yanaklarına renk gelmiş halde dönmesini istemişti. Ona arkadaşlık etsin diye uygun, küçük bir at bulmak için saatlerini harcamıştı. Hepsi bir kenara, Kate'le araları açıldığından beri yaptığı gibi onu aklından atmaya çalışmak yerine bir torunu olduğunu hatırlamak istemişti. Kate onu beklenmedik bir anda arayıp ona kızını yanına yollayıp yollayamayacağını sorduğunda sessizliğini bu fikrin hoşuna gitmediğine yormuş ve teklifini hemen geri almıştı. Oysa Joy'un sessizliği onu şaşkına çeviren bir memnuniyetten kaynaklanmıştı; son on yıldır torunuyla vakit geçirebileceğine ihtimal bile vermiyordu.

Ama artık kendilerini en rahat hissettikleri zamanlar, Sabine'in Annie'nin evine kaçtığı zamanlardı ve son günlerde Sabine bunu giderek daha fazla yapar olmuştu. Büyükannesini seviyormuş gibi görünmüyordu. Joy da kızın varlığının onu huzursuz ettiğini, hatta sinirlerini bozduğunu hissediyordu.

Bella'nın yumuşacık başını okşamak için eğildiğinde dizlerinden gelen kütürdemeleri duyunca, *belki de ona göre fazla yaşlıyız*, diye düşündü. *Çok yaşlı ve çok sıkıcıyız. Üstelik bizim asla anlayamayacağımız bir yaşam biçimi olan şehir hayatına alışmış. Bilgisayar. İstediği bu, değil mi? Bilgisayar ve televizyon. Bize ayak uydurabileceğini düşünmekle aptallık ettik. Dük meselesini anlayamadığı için ona kızmak da aptallık. Bu zamana dek gerçek bir sorumluluk almamış ki. Hem ona kızmak yerine merhamet göstermeliyim. Bu zamana dek ne kadar berbat, dengesiz bir hayat yaşamış. Kim olduğunu bile bilmiyor. Bu da Kate yüzünden.*

"Haydi bakalım çocuklar," dedi doğrularak. "Gidip Sabine'i bulalım. Ne dersiniz?"

Joy'un sert duruşu ile manevi zenginliği birbirine ters düşüyordu. Kendine özgü kuralları olsa da hata yaptığında biraz olsun esneyemeyecek kadar katı değildi. Sabine'i mutlu edecek bir şeyler

bulabileceğinden emindi. Annie'ye birkaç pound verip onu sinemaya götürmesini isteyebilirdi. Hem dışarı çıkmak Annie'ye de iyi gelirdi. Thom'dan aşağıdaki tarlada ona Land Rover'ı kullanmayı öğretmesini isteyebilirdi. Bu fikir Sabine'in kesinlikle hoşuna giderdi. Joy onun da keyif alacağı bir şeyler bulmalıydı.

Köpeklere yerlerinde kalmalarını söyleyip merdivenlerden yukarı çıktı. Edward'a su getirmek için daha önce yukarı çıktığında mavi odadan gelen hıçkırık seslerini duymuştu. Kızmıştı ve içeri girdiği takdirde tersleneceğini düşünerek üzülüp küçük adımlarla tekrar alt kata inmişti. Şimdi o anı utançla hatırlamıştı. *Sen nasıl bir kadınsın, Tanrı aşkına? O sadece bir çocuk. Ona yaklaşıp yetişkin gibi davranması gereken sensin.*

Joy kapının önünde durup içeriden gelen sesleri dinledi ve kapıyı iki kere tıklattı.

Yanıt gelmedi.

Joy kapıyı tekrar çaldıktan sonra yavaşça araladı. Üzerinde kısa süre öncesine kadar birinin uzandığı anlaşılsa da yatak boştu. Etrafına bakındı ve aniden Sabine'in mahremiyetini ihlal ettiği hissine kapılarak geri çekildi. Sabine, Annie'ye gitmiş olmalıydı. Joy torununun en yakınları yerine bir ev dolusu yabancının arasında daha rahat ettiği düşüncesinin yarattığı üzüntüyü bastırmaya çalıştı.

Bu onun hatası değil, dedi kendi kendine. *Onu anlamak için yeterince çabalamadık.*

Sabine içerideymiş gibi kapıyı arkasından usulca örttükten sonra koridorda birkaç adım atmıştı ki çalışma odasının kapısı gözüne ilişti. Kapı aralıktı.

Joy tam öfkeyle kapıyı kapatacaktı ki içinden bir ses ona içeri bakmasını söyledi. Kapıyı açıp içeri girdi.

Bu odaya pek girmezdi. Edward burayı kullanmayalı yıllar olmuştu ve Bayan H'nin de buraya girmesini istemiyordu. Dolayısıyla eşyalarda bir farklılık olup olmadığını anlamak kolaydı.

İki kutu yerde bırakılmış ve açık fotoğraf albümü rulo halindeki halıya yaslanmış olmasa bile birinin buraya girdiği anlaşılıyordu.

Joy yere saçılmış fotoğraflara baktı ve Stella'yla birlikte komik bir şeye güldükleri sırada çekilmiş fotoğrafı gördü. Taç Giyme Töreni'ydi bu. Shek O plajına gitmek için pazar günleri kiraladıkları teknenin fotoğrafı vardı. Bembeyaz denizci üniformasıyla Edward'ın fotoğrafı ve Kate'in küçüklüğünden kalma bir fotoğraf da vardı. Kate'in arkadaşıyla –küçük, Çinli arkadaşıyla– çekilmiş fotoğrafıydı bu.

Joy anılarının değersiz bir şeymiş gibi halının üstüne dikkatsizce saçılmış olmasına kızdı ve *bu ne cüret,* diye düşündü. Bu kız onun özel eşyalarını izinsiz karıştırmaya nasıl cesaret ederdi? Aniden torununu bir istilacı, geçmişini gizlice araştıran biri gibi gördü. O fotoğraflar *özeldi.* Onun hayatı, anıları, ona yılların geçtiğini hatırlatan özel eşyalarıydı bunlar. Ama hiçbir değerleri yokmuş gibi dikkatsizce etrafa saçılmışlardı.

Joy öfkeden ağlamamak için kendini zor tutarak olduğu yerde kaldı ve fotoğrafları tekrar kutuya koyup kapağı gereğinden fazla bastırarak kapattı. Uzun adımlarla kapıya doğru yürüyüp merdivenlerden hızla inince köpekler onu hevesle beklemek yerine kaçıştı.

Sabine, *Tiffany'de Kahvaltı*'yı üçüncü kez izliyordu. Partideki kadının şapkasının alev aldığı ve bunu kimsenin fark etmediği sahneyi hatırlıyordu. Audrey Hepburn'ün, George Peppard'ın yatağında uyuyakaldığı sahneyi de hatırlıyordu (adam ona hiçbir şey yapmaya çalışmıyordu, yani gerçek hayatta yapacağı türden bir şey yapmamıştı). Bir de kütüphanedeki sahneyi. Sabine o sahneyi ezberlemişti. Ama bunların bir önemi yoktu çünkü onun asıl ilgisini çeken Annie'ydi.

Annie gün boyunca film izlemekten başka bir şey yapmıyormuş gibi görünüyordu –tüm kablolu televizyon kanallarına ve kırk kilometreye kadar tüm film kiralama merkezlerine aboneydi– ama aslında filmleri tam olarak izlemiyordu. Sabine oraya gittiğinden

beri, yani *Tiffany'de Kahvaltı*'nın ilk bir saatlik kısmında Annie iki dergiye göz atmış, kalın bir katalogdaki bazı elbiseleri işaretlemiş, en az iki defa pencereye gidip dışarıya bakmış, bazen de ekranın ötesindeki bir noktaya dalıp ortamdan tamamen kopmuştu. Bu iş artık film yerine Annie'yi izlemenin Sabine'e daha cazip geldiği bir noktaya varmıştı.

Ama Annie hiçbir şeye tam anlamıyla odaklanamıyordu. Yan yana oturup bir fincan çay içmeye karar verdiklerinde Annie zaman zaman ipin ucunu kaçırır, Sabine ona neden bahsettiklerini hatırlatmak zorunda kalırdı. Ya da yüz ifadesi tamamen silinir, sık sık beş on dakikalığına üst kata çıkıp gözden kaybolurdu. O anı yaşamak çok yorucuymuş gibi uyukladığı zamanlar da az değildi. Sabine başta bu duruma içerliyor, yanlış bir şey yapmış olmaktan korkuyordu ama sonraları Annie'nin bunu herkese, Patrick'e, annesine, hatta Thom'a bile yaptığını gördü ve bunun onun tarzı olduğuna karar verdi. Thom'un da dediği gibi herkesin bir tarzı vardı ve bunu kişisel algılamayıp onları öyle kabullenmek gerekirdi.

"Söyle bakalım, bu sabah neredeydin Sabine?" Geniş, mavi kanepede ayaklarını altına alıp oturan Annie gözlerini televizyondan ayırdı. Üzerinde onu yutmuş gibi görünen kocaman bir kazak vardı. Büyük ihtimalle Patrick'indi. "Ata binmeye gittin mi?"

Sabine başını salladı. Farkında olmadan Annie'nin oturuşunu taklit ettiğini ve bacağının uyuşup karıncalanmaya başladığını hissetti.

"Seni Thom mu götürdü?"

"Evet." Sabine bacağını uzatıp çoraplı ayağını inceledi. "Sen o çoban köpeklerini gördün mü?"

"Çoban köpeklerini mi? Elbette gördüm. Av mevsiminde yol boyunca gelip geçtiklerini görürüz."

"Yaşadıkları yeri gördün mü?"

Annie soran gözlerle ona baktı. "Kulübelerden mi bahsediyorsun? Tabii ki. Ürkütücü bir yer, değil mi? Neden sordun? Şaşırdın mı yoksa?"

Sabine tekrar başını salladı. Tanık olduğu olayı Annie'ye baştan sona anlatmak istemiyordu. Keçileri kaçırmış yaşlı insanlardan, saçma sapan kurallardan ve ölü şeylerden uzak olan Annie'nin evi televizyonuyla, dedikodusuyla normal bir ev gibiydi.

Annie, Sabine'in yüz ifadesini görünce ayaklarını indirdi. "Thom seni oraya götürmemeliydi. Orası çiftlik hayvanlarına alışkın olmayan birine göre değil."

"Thom götürmedi ki. Bütün ölü atları oraya mı götürüyorlar?"

"Yalnızca atlar değil, inekler, koyunlar, her türlü hayvan götürülüyor. Bir yere götürülmeleri gerek. Ben olsaydım üzülmezdim. Şimdi gidip çay koyayım. Sen de bir fincan ister misin?"

Tabii Annie'nin Patrick'e çay isteyip istemediğini sorması on beş dakika sürdü. Tekrar oturma odasına döndüğünde Audrey Hepburn, George Peppard'la birlikteydi ve kayıp kedisini bulmuştu. Sabine o an kulübede gördüklerini abartmış olabileceğine karar verdi. Annie'nin de dediği gibi o hayvanlar ölmüştü. Ve köpeklerin bir şey yemesi gerekiyordu. Böyle bir şeye tanık olmak şok ediciydi yalnızca. Özellikle de bir vejetaryen için.

Londra'da annesi onun et yememe konusundaki fikrine saygı duyar, buzdolabında her zaman peynir, makarna sosu ve tofu bulundurmaya özen gösterirdi. Geoff da onlara sık sık vejetaryen yemeği yapardı. "Böylesi daha kolay," derdi. Ayrıca çok fazla hayvansal yağ tüketmemeleri de iyiydi. Herkesin bunlara ergen saçmalığı muamelesi yapmasına gerek olmadan da Sabine'in inandığı şeyleri savunması yeterince zordu. Burada insanlar onun et yemediğini sürekli "unutuyor", dönüp dolaşıp önüne yine et koyuyorlardı. Ya da bunu yakında vazgeçeceğine inandıkları garip bir kusur olarak görüyorlardı. Evde olduğu zamanlarda yaşam ve ölüm yoktu, televizyonda görülenleri saymazsak. Buradaysa ölüm her yerdeydi; avluda Bertie'yi korkutan küçük hayvanlar arasında, ismi bile ürkütücü olan kulübelerin oradaki et deposunda ve büyükbabasının artık farklı ifadelere ev sahipliği yapmaya gücü olmayan buruşmuş, pürüzlü suratında.

"Büyükbabam ölecek mi?" diye sordu.

Annie mutfağın girişinde durdu, sonra da her iki elini kazağının kenarından aşağı kaydırdı. "Durumu pek iyi değil," diye itiraf etti.

"Neden kimse bana gerçek bir yanıt vermiyor? Hasta olduğunu biliyorum ama durumunu büyükanneme soramıyorum. Büyükbabamın ölüp ölmeyeceğini bilmek istiyorum yalnızca."

Annie çizgili fincanlara çay doldurdu ve bir süre sessiz kaldıktan sonra Sabine'e döndü. "Ne fark eder ki?"

"Bir şey fark edeceğinden değil, ben yalnızca insanların bana karşı dürüst olmasını istiyorum."

"Dürüstlük mü? Ah. Çok fazla dürüstlüğe maruz kalabilirsin, inan bana."

Sabine, Annie'nin sesindeki saldırgan tondan rahatsız olmuştu.

"Bir şey fark yaratmıyorsa önemli değildir. Hayatta olduğu anların tadını çıkar. Hatta onu sev."

Bu sözler üzerine Sabine'in gözleri ardına kadar açıldı. Birinin o aksi ihtiyarı sevdiğini düşünmek bile garipti. "O... o pek sevilesi biri değil," dedi alçak sesle.

"Neden? Yaşlı ve zor biri olduğu için mi? Yoksa yakınında olduğunda bile kendini rahatsız mı hissediyorsun?"

Sabine, Annie'nin ses tonundan giderek daha fazla rahatsız oluyordu. Annie'nin onu anlayan birkaç kişiden biri olduğunu düşünmüştü ama şimdi o da Sabine yanlış bir şey söylemiş gibi konuşuyordu. "Amacım seni kırmak değildi," dedi Sabine asık suratla.

Annie onun önüne bir fincan çay bıraktı. Sabine başını tekrar kaldırdığında Annie'nin sevecen bakışlarını ona diktiğini gördü. "Beni kırmadın Sabine. Ben yalnızca insanları kaybetmeden önce onları sevmenin önemli olduğuna inanıyorum. Onlarla ne kadar uzun vakit geçirirsen o kadar iyi." O anda gözleri dolan Annie bakışlarını kaçırdı.

İşte yine yapmıştı. Sabine onu bir şekilde yeniden ağlattığını fark ederek ürperdi. Bu insanların kişiliğini bir türlü anlayamıyordu?

Londra'dayken tanımadığı insanlarla takıldığı zamanlardaki gibi neden sürekli önemli sinyalleri alamadığını ve sözlerini ya da kendi aralarındaki esprileri anlayamadığını merak ediyordu.

"Ben herkese karşı nazik olmaya çalışıyorum," dedi alçak sesle. Çaresizce Annie'yi iyi biri olduğuna inandırmaya çalışıyordu.

Annie burnunu çekip koluna sildi. "Ben bundan eminim Sabine. Onları doğru düzgün tanımıyorsun bile."

"Duygularımı gösteremeyeceğim kadar zor insanlar. Sanki... hiçbir şey hissedemiyorlar... Kimseye karşı herhangi bir duygu besleyemiyorlarmış gibi geliyor."

Annie güldü ve elini Sabine'in elinin üstüne koydu. Dokunuşu soğuk, yumuşak ve kuruydu. Sabine'in eliyse tedirginlikten ateş gibiydi.

"O noktada haksız sayılmazsın. Onlara duygularını ifade ettirmek... Dük'ten böyle bir şey istesen başarılı olma ihtimalin daha yüksektir."

Sessizliğin içinde ikisi de aynı anda kahkahalarla gülmeye başladı. Sabine rahatladığını hissediyordu. Yakalandıkları o görünmez türbülanstan kurtulmuş gibiydiler.

"Ama ben çok ciddiyim Sabine. Duygularını dışa vurmuyor olmaları bir şey hissetmedikleri anlamına gelmez."

Birinin kapıyı sertçe çalmasıyla konuşmaları bölündü. Sabine'e hızlı ve sorgulayan bir bakış atan Annie (Bayan H ve Thom kapıyı çalmadan içeri girerlerdi) sandalyesinden kalktı ve saçlarını kulaklarının arkasına sıkıştırarak kapıya doğru yürüdü.

Sabine karşısında Joy'u bulunca şaşkına döndü. Yaşlı kadının başında bir örtü vardı. Sert bir ifadeyle dimdik duruyordu, yüzü gerilmişti. Muflonlu kabanının içindeki kollarını hantalca iki yanına sarkıtmıştı. "Sizi rahatsız ettiğim için kusura bakma Annie. Sakıncası yoksa Sabine'le biraz konuşabilir miyim?"

"Elbette Bayan Ballantyne." Annie bir iki adım gerileyip kapıyı ardına dek açtı. "İçeri gelin."

"Hayır, gelemem. Çok teşekkür ederim. Sabine, eve gelmeni istiyorum."

Sabine yaşlı kadının yüzüne bakınca öfkesini güçlükle bastırdığını gördü. İşlemiş olabileceği kabahatleri zihninde tek tek gözden geçirdi: Hayır, şampuan şişeleri odasındaydı, çizmeleri temizdi, Bertie'nin içeri girmesini engellemek için odasının kapısını kapatmıştı. Yine de Joy'un yüzündeki ifadeye baktıkça Annie'nin rahat ve güvenli evinden ayrılmak istemiyordu. Büyükannesine bakarken içindeki huzursuzluğu bastırmaya çalışıyordu. "Çay içiyordum," dedi. "Bitirince gelirim."

Joy hafifçe irkildi. Gözlerinde çelik gibi sert ve ürkütücü bir ifade belirmişti. "Sabine," dedi, "senden *hemen* eve gelmeni istiyorum."

Sabine'in kalbi küt küt atmaya başlamıştı. "Hayır," dedi. "Çay içiyorum."

Annie'nin bakışları iki ziyaretçisi arasında gidip geliyordu. "Sabine..." dedi, sesinde uyarı vardı.

"Eminim acil bir şey değildir," dedi Sabine küstahça. Alışılmadık bir durumla karşı karşıya kalmıştı ama bir şey onu o sefil eve gitmekten alıkoyuyordu. Küçücük bir kusur yüzünden azarlanmak istemiyordu. Sabrı taşmıştı artık. "Hazır olduğumda geleceğim," dedi.

İçinde bir şey patlayan Joy, Annie'nin yanından geçip dışarıdaki soğuk havayı da radyoaktif serpinti misali beraberinde taşıyarak odaya girdi. "Bu ne cüret?" dedi nefesi kesilerek. "Sen benim özel eşyalarımı ne cesaretle karıştırırsın? Benden izin bile almadan özel fotoğraflarıma nasıl bakarsın? Onlar benim özel eşyalarım, anlaşıldı mı? Sen onlara bakamazsın."

Sabine şaşkınlık içinde fotoğrafları hatırladı ve yakalanmış olmanın verdiği utançla yüzü kızardı. Onları yerine koymak aklına bile gelmemişti. Kimse o odaya girmediği için buna gerek duymamıştı. Ama diğer bütün kabahatleri şu an büyükannesinin verdiği tepki karşısında gölgede kalırdı. Onun bu kadar sinirlendiğini daha önce hiç görmemişti. Sesi ateşe atılmış kuru bir dal gibi çatırdıyor,

saçları aniden elektriklenmiş gibi taktığı iki tokanın arasından fışkırıyordu. Ama o gergin ortamda adrenalini yükselen Sabine de kendini büyükannesine bağırırken buldu. "Yalnızca fotoğraf işte!" diye bağırdı büyükannesinin sesini bastırmaya çalışarak. "Tek suçum bir kutu dolusu iğrenç fotoğrafa bakmak! İç çamaşırı çekmeceni karıştırmadım ya!"

"Onlar sana ait değil! Buna hakkın yok!" Joy'un sesi son sözleri söylerken daha da yükselmişti, garip bir şekilde ergenlerin sesi gibi çıkmıştı.

"Hakkım yoktu! Hakkım yoktu!" Sabine sandalyesini gürültüyle arkaya itip ayağa fırladı. "Buraya geldiğimden beri tek bir hakkım bile olmadı ki. Senin iznin olmadan hiçbir şey yapamıyorum, yalan mı? Evin içinde gezinemiyorum, çalışanlarla konuşamıyorum. Biri aniden içeri dalacak da suyu tasarruflu kullanıp kullanmadığımı ölçecek diye korkmaktan doğru düzgün banyo bile yapamıyorum."

"Onlar benim *özel* eşyalarımdı!" diye haykırdı Joy. "Ben senin özel eşyalarını karıştırsam ne hissedersin?"

"İstersen hemen şimdi gidip kontrol edebilirsin. Çünkü benim özel eşyam falan yok. Lanet olası diş fırçamı bile banyoda bırakamıyorum. İstediğim programları izleyemiyorum. Arkadaşlarımı bile arayamıyorum!" Sesi çatlayan Sabine ağladığını yaşlı kadına fark ettirmemek için ellerini yüzüne götürdü.

"Sabine, istediğin her şeyi yapabilirsin ama bize katılmak yerine evin içinde sinsice gezinirsen olmaz. Bize katılmalısın."

"Size nasıl katılayım? Ava mı çıkayım? Ölü atları köpeklere mi yedireyim? Affedersin, *çoban köpeklerine*. Büyükbabama yumurta haşlamak için bile hep birlikte hareket eden sekiz milyon kişiye yardım mı edeyim?" Sabine, Patrick'in mutfağın kapısında durduğunu fark etti.

"Sen benim misafirimsin," dedi Joy, nefesini kontrol etmeye çalışıyormuş gibi konuşuyordu. "Ve senden tek beklentim, seninle bir ilgisi olmayan eşyaları gizli gizli karıştırmaman."

"Lanet olası fotoğraflardan bahsediyorsun! Kokuşmuş bir iki fotoğraf için mi bunca yaygara? Annemin dâhil olduğu fotoğraflar dışında bir tanesi bile güzel değil!" Sabine ağlamaya başlamıştı. "Tanrım, bu meseleyi bu kadar büyüttüğüne inanamıyorum. Canım sıkılmıştı, tamam mı? Canım sıkılmıştı, sıkıntıdan patlamıştım ve benim yaşımdayken annemin nasıl göründüğünü merak etmiştim. Bu kadar kızacağını bilseydim o aptal fotoğraflarının yanına bile yaklaşmazdım. Senden nefret ediyorum. Senden nefret ediyorum ve eve dönmek istiyorum." Sabine artık hıçkırıklarla boğulmuştu. Masanın başına çöküp yüzünü kollarına yasladı.

Çaresiz kalan Annie ön kapıyı kapatıp masaya doğru yürüdü ve elini Sabine'in omzuna koydu. "Bakın Bayan Ballantyne," dedi. "Eminim Sabine sıkıntı yaratmaya çalışmamıştır."

O sırada Patrick de usulca odaya girdi. "Her şey yolunda mı?"

"Sen işinin başına dön Patrick. Her şey yolunda."

"Konuklarımız var ve neler olduğunu merak ediyorlar."

"Biliyorum hayatım. Sen git," dedi Annie. "Daha fazla gürültü olmayacak."

Joy, Annie'nin varlığını tamamen unutmuş gibi başını hafifçe iki yana salladı. Gözlerini kaldırıp Patrick'i gördüğündeyse bu ani duygu patlamasından ötürü utandı. "Çok özür dilerim Annie, Patrick," dedi sonunda. "Aslında kolay kolay sinirlenmem."

Patrick temkinli bakışlarını Joy'a ve Sabine'e dikmişti.

"Gerçekten üzgünüm."

"Bana ihtiyacınız olursa üst kattayım," dedi Patrick karısına ve odadan çıktı.

Sabine'in titremeleri ve burun çekmeleri dışında kısa bir sessizlik oldu. Joy ateşini ölçer gibi ellerini yanaklarına götürdü ve kaskatı bir halde kapıya doğru yürüdü. "Annie, çok üzgünüm. Lütfen özrümü kabul et. Ben... ben... evet. Şey, ben eve dönsem iyi olacak. Sabine, seninle sonra görüşürüz."

Sabine ona bakmayı reddetti.

"Çok üzgünüm," dedi Joy kapıyı açarken.

"Sorun değil Bayan Ballantyne," diye karşılık verdi Annie. "Hiç sorun değil. Sabine çayını bitirdikten sonra eve gelir."

Joy kocasının yatağının kenarına oturdu. Sırtı birkaç beyaz yastıkla yükseltilmiş olan Edward uzandığı yerden Bayan H'nin çıkmadan önce odun attığı ateşe bakıyordu. Dışarısı karanlıktı ve odadaki tek ışık, gece lambasından ve maun rengi yatak direkleri ile pencerenin altındaki çekmecelerin pirinç kulplarından yansıyan alevlerden yayılan ışıktı.

"Ah, Edward. Ben korkunç bir şey yaptım," dedi Joy.

Edward'ın nemli gözleri Joy'un yüzünde geziniyordu.

"Sabine'e bağırdım. Hem de Annie ile Patrick'in önünde. Bana ne oldu, bilmiyorum."

Joy bir eliyle gözlerini siliyordu, diğer elindeyse eve döndükten sonra çekmecesinden aldığı mendil vardı. Kolay kolay ağlamazdı. En son ne zaman ağladığını bile hatırlamıyordu. Ama önünde çocuk gibi gözyaşlarına boğulan genç kızın halinden, daha da kötüsü ona karşı takındığı o saldırgan tavırdan çok etkilenmişti.

"Çalışma odasına girmiş, biliyor musun?"

Derin bir nefes alıp Edward'ın elini tuttu. Yaşlı adamın eli kemikli ve kuruydu. Ona dokunduğunda Joy o ellerin kocaman, güçlü ve dışarıda çalışmaktan bronz olduğu günleri hatırladı.

"Eski Hong Kong fotoğraflarını karıştırmış. Ve o fotoğrafların yeniden ortaya çıkması... Ben... Ah, Edward. Bir anda kendimi kaybettim işte."

Edward gözünü bile kırpmadan ona bakıyordu. Joy yaşlı adamın parmaklarının ona yanıt verircesine hafifçe kıpırdadığını hisseder gibi oldu.

"O daha çocuk, değil mi? Anlamaz, diyeceksin. Neden o fotoğraflara bakmasın ki? Ailesi hakkında çok az şey biliyor. Ah, Edward. Kendimi aptal gibi hissediyorum. Keşke o anı geri alabilseydim."

Joy dalgın dalgın mendilini katlamaya başladı. Ne yapması gerektiğini biliyordu ama nasıl yapacağını bilemiyordu. Edward'dan nasihat istemeye pek alışkın değildi fakat kocası bugün daha iyi görünüyordu ve onu anlayabilecek başka kimse yoktu. "Sen insanlara hep daha iyi davrandın. Benden çok daha iyi. Bu durumu nasıl telafi edebilirim?"

Joy kocasına baktı ve onu daha iyi duyabilmek için ağırlığını diğer tarafına verdi.

Edward derin düşüncelere dalmış gibi bakışlarını başka yöne kaydırdı. Bir süre sonra yüzünü tekrar Joy'a çevirdi. Joy da biraz daha eğildi. Şu an kocasının konuşmakta güçlük çektiğini biliyordu.

Edward sonunda konuşmaya başladığında sesi ince bir kâğıdın hışırtıları gibi boğuk ve çatallı çıkmıştı. "Bu gece sosis yiyecek miyiz?"

Beş

Kural ve düzenlemelerle bölünmüş bir evde yaşamanın tek bir avantajı varsa o da bu durumun, evin içinde gizli gizli dolaşılmasına imkân sağlamasıydı. Sabine, Kilcarrion'a dönüşünü büyükannesinin yemek salonunda akşam yemeğini yediği saat sekizi çeyrek geçeye göre ayarlamıştı. Büyükbabası kendi yemeğini üst kattaki odasında yediğinde bile Joy, önemli bir geleneği tek başına sürdürüyormuş gibi yemeğini özenle hazırlanmış sofrada yerdi. Ayrıca Sabine eve onu yemek salonunun önünden geçmek zorunda bırakmayacak olan arka yoldan girmeyi planlamıştı. İçeri arka kapıdan girip ayakkabılığa giden koridoru sessizce geçerse arka merdivenlerden üst kata çıkabilir, geldiğini büyükannesine fark ettirmeden ana merdivenlere varabilirdi.

Çünkü artık onunla konuşması mümkün değildi. Onu ancak vedalaşmak için görebilirdi. Büyükannesinin uyumasını bekleyecek, sonra parmaklarının ucunda oturma odasına gidip annesini arayacak ve ona eve döneceğini söyleyecekti. Büyükannesinin odasında telefon olmadığı için o hiçbir şey duymayacaktı. Büyükbabası zaten hiçbir şeyi duymuyordu. Köpekler heyecanlanıp havlamaya başlamadığı sürece büyükannesi durumun farkına varıp ona engel olamayacaktı, o zamana kadar da Sabine planını çoktan uygulamış olurdu.

Sabine'in, Annie'nin yanındayken hissettiği gerginlik, planını yaparken de tümüyle kaybolmamıştı ama bunu çok da umursamıyordu. Bu duruma minnettar olduğu bile söylenebilirdi. Öfkesi ve

haksızlığa uğramış olması, ona kafasına koyduğu şeyi uygulama kararlılığını veriyordu. Evet, elbette Thom'u, Annie'yi ve Bayan H'yi özleyecekti, ayrıca burada olmaktan keyif almaya başladığı için de gideceğine üzülüyordu ama o kadının yanında bir gün daha geçirmesi mümkün değildi. Bunu asla yapamazdı. Büyükannesi gittikten sonra kendisi hâlâ salya sümük ağlama evresindeyken Annie'ye boş odada kalıp kalamayacağını sormuştu. Annie ve Patrick'in yatak odasının yanındaki, konukların kullanmadığı odada... Böylece Kilcarrion'a gelmesi gerekmeyecekti. Ama Annie yine garip bir ruh haline bürünüp Sabine'in teklifini reddederek o odada kimsenin kalamayacağını söyleyince Sabine fazla üstelememişti. Şu anda bütün arkadaşlarına ihtiyacı vardı.

Yatağının altından valizini çekti ve kıyafetlerini içine atmaya başladı. *Böylesi daha iyi*, dedi kendi kendine. O ve büyükannesi anlaşamıyordu işte. Annesinin İrlanda'ya neden bir daha gelmediğini şimdi daha iyi anlıyordu; insan hayatını nasıl bu şekilde geçirebilirdi ki? Sabine o an annesini özlediğini de hissetti ve ertesi akşam bu saatlerde Hackney'deki evinde olacağını düşünerek kendini rahatlattı. Önemli olan buydu. Justin meselesiyle daha sonra ilgilenebilirdi.

Komodine doğru yürüyüp tüm çekmeceleri açtı ve kırışıp kırışmamalarını umursamadan bütün kıyafetlerini karmakarışık bir şekilde valize doldurdu. Her şeyi kuralına göre yapmaktan bıkmıştı artık. Bundan böyle her şeyi kendi yöntemleriyle yapacaktı.

Ama hazırlanırken Justin'i, Geoff'u ya da bu sabah Thom'la ata binmeleri, Thom'un elini onun omzuna koyup onu usta bir binici hale getireceğini söylemesi gibi iyi şeyleri hiç düşünmediğini fark etti. Avluda atlarından inerlerken Thom'un ona doğru eğilmesini ve Sabine'in yanında kaba espriler yapan Liam'a ters bir bakış atmasını, Bayan H'yi ve Sabine'in evde annesiyle beraberken yediklerinden çok daha lezzetli olan yemeklerini, doğduğundan beri baktığı Goebbels'ten görmediği sevgiyi ona verip sürekli peşinde dolanan Bertie'yi bile aklına getirmemişti. Hatta ne gariptir ki

Annie'yi bile düşünmüyordu. Çünkü bunlardan birine odaklanırsa ağlayacağını biliyordu. Hem de hıçkıra hıçkıra.

Kapının usulca çalmasıyla Sabine önce yerinden fırladı, sonra donup kaldı. Suçüstü yakalanmıştı. Ama sonra büyükannesinin son günlerde yaptığı her şeyde aynı hisse kapıldığını fark etti. Doğruldu ve hiçbir şey söylemedi. Ama kapı yine de yavaş ve temkinli bir hareketle tık diye açıldı ve itilince uzun tüylü turkuaz halının üzerinden hafifçe geçti.

Büyükannesi ahşap bir tepsiyle karşısında durdu. Tepsinin içinde bir kâse domates çorbası ve Bayan H'nin yaptığı tereyağlı çörekten vardı. Sabine gergin ve kaskatı kesilmiş bir halde bir süre ona bakıp kendini yeni bir saldırıya hazırladı.

Ama Joy yalnızca tepsiye bakıyordu. "Acıkmışsındır," dedi ve Sabine'in buna itiraz etmesini bekliyormuşçasına önce bir süre durdu, ardından tuvalet masasına doğru yürüdü. Tepsiyi boş bir yere bırakıp torununu görebileceği kadar arkasına döndü. "Ne yazık ki konserve domates çorbası. Umarım senin için bir sakıncası yoktur."

Yatağının yanında hareketsiz duran Sabine temkinli bir şekilde başını iki yana salladı.

Uzun bir sessizlik oldu. Sabine, Joy'un gitmesini bekledi ama yaşlı kadının gitmeye pek niyeti yok gibiydi.

Onun yerine ellerini biraz garip bir hareketle birleştirip Sabine'e doğru kaldırdı ve onu gülümsetmeye çalıştı. Sonra ellerini muflonlu yeleğinin ceplerinin derinliklerine gizledi. "Thom bugün at sırtında harikalar yarattığını söyledi. Epey ilerletmişsin işi."

Sabine gözlerini ona dikti.

"Evet. Sen ve o küçük gri at iyi anlaşmışsınız. Buna sevindim. Gerçekten güzel bir haber. Ellerin esnekmiş ve eyerin üstünde rahat oturuyormuşsun."

Sabine büyükannesini dikkatle dinliyordu ki Thom'un onun poposunu incelediği fikri dikkatinin dağılmasına neden oldu. Bi-

niciliğin doğasında mı vardı bu, yoksa Thom ona başka sebeplerle mi bakıyordu?

"Her neyse. Çok yakında engellerden atlamaya başlayabileceğinizi düşünüyor. O gri at bu işte gerçekten çok iyi. Onu avluda gördüm. Aslan gibi cesur. Çok yetenekli bir at."

Sabine büyükannesinin rahat olmadığını fark etti. Yaşlı kadın eski, beyaz bir mendili parmaklarına doluyordu ve Sabine'in gözlerinin içine bakamıyordu.

"Wexford tümseğinden rahatlıkla atlayabilir. Hiç sorun yaşamaz."

Sabine aniden yaşlı kadının tedirginliğini derinden hissetti. Onun bu hali, kendini daha iyi hissetmesini sağlamamıştı. Başını kaldırıp konuştu: "O nedir?"

"Wexford tümseği mi? Ah, dünyanın en zor şeyidir. O engelleri atlamak hiç kolay değildir." Joy, Sabine'in ona karşılık vermesiyle rahatlamış gibi çok hızlı konuşmaya başlamıştı: "İki tarafında geniş hendekler bulunan bir buçuk iki metrelik engellerden oluşan kocaman tümsekler. Atlar dörtnala koşup onun tepesine sıçrıyor ve zeki olanlar parmak ucuna inmiş gibi orada dengede kalabiliyor." O sırada Joy ellerini avuçları yere bakacak şekilde bitiştirdi ve ağırlığını dengelemeye çalıştığını gösterircesine birini aşağı birini yukarı hareket ettirdi. "Sonra diğer hendeğin üzerinden atlarlar. Ama bunu hepsi başaramaz tabii. Büyük cesaret gerektirir. Ve zekâ. Bazılarıysa hep kolay yolu tercih eder."

"Kapıyı."

"Evet," dedi büyükannesi, Sabine'e ciddi bir bakış atarak. "Bazıları hep kapıyı tercih eder."

İkisi bir süre sessizce bekledi. Sonra Joy tepsiden yavaş yavaş uzaklaşıp kapıya doğru yürüdü. Oraya vardığında arkasına döndü. Çok yaşlı ve üzgün görünüyordu. "O çalışma odasını elden geçirmenin iyi bir fikir olabileceğini düşünmeye başladım. Bana yardım etmek ister misin? İstersen sana annenin nasıl bir yerde büyüdüğünü de anlatırım. Sıkılmazsan tabii."

Uzun bir sessizlik oldu ve Sabine gözlerini ellerine dikti. Ellerini nereye koyacağını bilemiyordu.

"Yardımın beni çok memnun eder."

Sabine önce büyükannesine, sonra tepsiye baktı. Çoraplarının kocaman, mavi bir dil gibi dışarı sarktığı valizine bir göz attı ve sonunda, "Olur," dedi.

Altı

SS Destiny, Hint Okyanusu, 1954.

Bayan Lipscombe geniş, mavi şapkasının altından onlara nasıl doğum yaptığını anlatıyordu. Yine. Ebenin ona verdiği brendiyi içki sevmediği için fırlatıp atmıştı. Kuru bir ifadeyle, "En azından o zamanlar," diyerek güldü. Bunun üzerine o aptal kadın eğilip ayakkabılarına saçılan içkiyi silmeye başlamıştı. Ne yazık ki Georgina Lipscombe'un bağırarak doğrulduğu ve eline geleni gayretle kavradığı an tam da o andı. Son kez var gücüyle ıkındıktan sonra kanlar içindeki Rosalind odanın ortasına kadar fırlamış ve orada bekleyen tedbirli ebe tarafından tıpkı bir ragbi topu gibi yakalanmıştı.

"O kadının saçlarını yolmuşum," dedi Bayan Lipscombe gururla. "Neredeyse bir saat bırakmamışım. Saçları parmaklarımın arasında kalmış. Tabii kadın da çok *kızmış*."

Onun yanındaki şezlonglarda oturan Joy ve Stella yüzlerini buruşturarak bakıştılar. Georgina Limpscombe'un hikâyeleri onlar için eğlence kaynağıydı ama birkaç kadeh cin toniğin ardından ürkütücü bir hal alıyorlardı.

"Sağlıklı mıydı peki?" diye sordu Joy nazikçe.

"Rosalind'in mi? Ah, elbette. Öyle değil mi tatlım?"

Rosalind Lipscombe yüzme havuzunun kenarına oturmuş, tombul ve çocuksu bacaklarını serin, mavi suya sokmuştu. An-

nesi konuşurken başını kaldırıp üç kadına baktı ve ardından çıplak ayaklarını incelemeye koyuldu. Kızın yüz ifadesinden çıkarım yapmak zor da olsa Joy onun da bu hikâyeyi defalarca dinlemiş olabileceğine karar verdi.

"Neden yüzmediğini anlamıyorum. Hava çok sıcak. Rosie, tatlım, neden yüzmüyorsun? Orada oturmaya devam edersen çok fena yanacaksın."

Rosalind şezlonguna uzanan annesine bakıp ayaklarını sudan çıkardı ve havuzdan sessizce uzaklaşıp kabinlere yöneldi.

Georgina Limpscombe tek kaşını kaldırdı. "Yakında bunları siz de yaşayacaksınız kızlar. Ah! O nasıl bir sancıydı öyle! Johnnie'ye benden daha fazlasını beklememesini söylemiştim. Tekrar aynı şeyleri yaşamayacaktım." İnce bir duman bulutunu aydınlık havaya doğru üfledi. "Ama bir yıl sonra Arthur doğdu."

Ablasından farklı olarak havuzun sığ tarafında tek başına duran Arthur tahta bir botu dalgalara karşı itiyordu. Önceki gece gemide düzenlenen eğlenceden ve sıcak havadan dolayı ondan başka havuza gelen yoktu. İnsanların akşamdan kalmalığı ölçü alınacak olursa çok eğlendikleri söylenebilirdi.

Eski asker gemisi SS *Destiny* neredeyse dört haftadır denizdeydi ve kocalarını karşılamaya giden denizci eşleri ile yeni bir göreve giden subaylardan oluşan bitkin yolcular, o uzun deniz yolculuğunun yorgunluğunu ve havanın sıcaklığını üzerlerinden atmalarını sağlayacak bir şey aramışlardı. Günler akıntıya kapılmışçasına geçip gidiyor, yemek saatleri, küçük dedikodu haberleri ve Bombay Limanı'ndan Mısır'a doğru yol alırken yavaş ama gözle görülür şekilde değişen hava hakkındaki sohbetler dışında birbirinden farksız yaşanıyordu. Joy askerlerin, o penceresi bile olmayan kamaralarda nasıl kalabildiklerini merak ederdi hep. Makine odasındaki Müslümanlardan birine geminin gürültülü, yağlı, uğultulu iç kısımlarının nasıl olduğunu sormak istiyordu ama sonra asıl önemli olanın bu tür konular olmadığını anladı. Güvertede sonsuz yürüyüşler yapmak (Stella, Joy'u uyandırmak için her sabah, "Haydi Joy!" diye

bağırırdı. "Sıkı bacaklar için güvertede on tur atmalıyız!"), hava kötü olduğunda iskambil oyunları oynamak ya da deniz tutmasını önlemek için brendi ve zencefilli bira içmek yerine biraz değişiklik yapmak istedikleri için gemiye bindikten sonra yakaladıkları farklı bir şeyler yapma fırsatını hemen değerlendirmişlerdi.

İçkinin haddi hesabı yoktu. Her zamankinden daha çok içki vardı. Kaptanın masasında oturan biri "My Blue Heaven" şarkısının hareketli bir versiyonunu söyleyerek eğlenceyi başlatmıştı ve birkaç etkisiz protestodan sonra Joy diğer yolcuların şarkılar söyleyip fıkralar ya da abuk sabuk hikâyeler anlatmak için birbirleriyle yarıştığını düşünmüştü. Üç kadeh cin tonik içen Stella ayağa fırlayıp "Singing in the Rain" şarkısını söylemiş ve detone sesini çekici görüntüsüyle telafi etmişti. Onun ardından, "pırlantalarla ilgili işler" yapan iri yarı ve bronz tenli bir adam olan Hollandalı Pieter, Felemenkçe bir şarkı söyleyip Stella'nın narin ellerini piyanonun tuşlarına kendisi yerleştirebilirmiş gibi onu piyano eşliğinde düet yapmaya zorlamış ama başarılı olamamıştı. Stella'nın onu nazikçe reddetmesi Joy'un masasında hayranlıkla karşılanırken Joy, Stella'nın tek çalabildiği şarkının "Chopsticks" olduğunu ağzından kaçırmamaya çalışmıştı.

Kamarotlar kadehleri daha sert konyaklarla doldurduktan sonra eğlencenin tadı da yavaş yavaş kaçmaya başlamıştı. Pieter kalan içkiyi tek dikişte içme bahsine girmeyi kabul ettikten sonra ortam iyice değişmişti. Karısıyla birlikte "I Get a Kick Out of You" şarkısını tiz bir sesle söyleyerek dinleyenleri çoktan sessizliğe gömmüş olan Bay Fairweather ayağa kalkıp ellerini havaya kaldırarak *İnci Avcıları*'ndan bir düeti söylemeye yeltenince şarkının doruk noktasında Georgina Lipscombe şaşkınlıktan ağzındaki içkiyi leylak rengi saten elbisesine püskürtmüştü. Subaylardan biri olan Louis Baxter da adama ekmek fırlatmaya başlayınca kaptan araya girip nazikçe sessizliği sağlamaya çalışmıştı. Sonunda Bay Fairweather durumu anlamıştı ama öfkeden kıpkırmızı olan karısı gece boyunca kimseyle konuşmamıştı. İki kamarot tarafından, üst güverteye doğru karmakarışık bir şekilde yol alan *conga* dansçılarının arasına zorla

itilirken bile somurtmuş, kimseye tek laf etmemişti. O sırada Joy, Stella'nın yine ortadan kaybolduğunu fark etmişti.

"Kendime gelip etrafımı doğru düzgün görebilmem bile bütün günümü alıyor," dedi Georgina güneş gözlüğünü düzelterek. "Siz kızlar nasıl bu kadar dinç ve sağlıklı görünebiliyorsunuz, anlamıyorum. Sabahın köründe çocuklar tarafından uyandırılmadığınız için olsa gerek."

Stella ona hak vererek dağınık saçlarını düzeltmeye çalışırken, "Ah, ben berbat görünüyorum," dedi.

Öyle görünürsün tabii, diye düşündü Joy, Stella'nın kamaraya şafak söktükten en az bir saat sonra sessizce girmeye çalıştığını hatırlayınca.

Şimdi bikinileriyle güvertede uzanırlarken Joy, Stella'nın giderek artan ortadan kaybolmalarını düşünmemeye çalışıyordu. Joy onun, kendi düğününden kısa bir süre sonra evlendiği cesur pilot Dick'i sevdiğini biliyordu (Stella, Joy'un temkinli sorgulamalarını alaycı bir dille, "Onu sevmeseydim sırf onunla buluşmak için gemiyle dünyanın öteki ucuna gitmezdim, değil mi?" diye yanıtlamıştı) ama diğer subaylar karşısında her geçen gün biraz daha flörtöz tavırlar sergiliyordu. Özellikle Pieter'la olan arkadaşlığı, Joy'u Stella'nın yalnızca deniz tutmasına dirençsiz oluşuyla açıklanamayacak kadar dengesiz düşüncelere sevk ediyordu.

Bir gece çocuklar uyuduktan sonra Joy aynı kamarada kaldığı Georgina Lipscombe'a kaygılarından bahsetme gafletine düşmüştü. Bunun üzerine Georgina tek kaşını kaldırıp Joy'a gerçekten çok saf olduğunu söylemişti. Her an elinin altında olan sigaralarından birini yakarken, "Böyle şeyler her gemide olur tatlım," demişti. "Ortalıkta bu kadar yakışıklı subay varken bazı kızlar eşlerine sadık kalma konusunda sıkıntı yaşayabiliyor. Bana kalırsa bunun en büyük sebebi can sıkıntısı. Gemide insan başka ne yapabilir ki?"

Georgina'nın tatsız sohbeti ve son cümlesini her zamanki tarzıyla vurgulaması Joy'un kendini gerçekten saf olup olmadığı konusunda sorgulamaya itmişti. Bir deniz mühendisiyle evli olan Georgina'nın

biriyle yakın arkadaşlık kurduğunu görmemişti ama Joy ile Stella'yı çocuklara masal okuma bahanesiyle odadan çıkarması ile akşam yemeğine gelmesi arasında yaklaşık iki saatlik bir boşluk olurdu hep. Üstelik Joy iki çocuğu yıkayıp onlara masal okuyanın Goalı kamarot olduğundan haberdardı çünkü bunu ona kamarotun ta kendisi söylemişti. Belki de Georgina'nın dikkati de zaman zaman o "yakışıklı subaylar"a kayıyordu. Belki de Joy onlarla ilgilenmeyen tek kadındı. Önceki gece özellikle yanına oturan Louis Baxter'ın ona ne kadar nazik davrandığını hatırladı. Ama Louis'in varlığı Joy'u kesinlikle o türden bir belirsizliğe itmemişti, gemideki hiçbir erkek Edward'la kıyaslanamazdı.

Joy sık sık yaptığı gibi, kocasını en son gördüğü altı ay önceki o günü düşündü. Henüz iki günlük evliydiler. Hong Kong'da, Edward'ın kırk sekiz saatlik molasında, Joy'un annesini büyük bir hayal kırıklığına uğratarak yalnızca yakın akrabaların katıldığı bir törenle evlenmişlerdi. Kızarmış tavuk ve Chablis şarabından oluşan düğün yemeği, Joy'un babasının bir iş arkadaşının tanıdığı, şaraptan anlayan bir adam tarafından getirtilmişti.

Joy, üzerine tam oturan, sade, verev kesimli ("Boyunu fazla uzun göstermez," demişti annesi), beyaz, saten bir elbise giymişti. Edward'ın yüzünde neredeyse kırk sekiz saat boyunca silinmeyen bir gülümseme vardı. Stella tüylü bir şapkayla tamamladığı, tüm kadınların rujlu dudaklarının kenarlarından fısıldaşarak onu ayıplamalarına sebep olan göğüs dekolteli, gece mavisi elbisesiyle Joy'u gölgede bırakmıştı. Joy'un düğün için ta Avustralya'dan gelen teyzesi Marcelle, uzun yolculuğunun ardından havanın nemli oluşundan yakınarak kendini öylece bırakmıştı. Babası içip içip ağlamış ve Peninsula Oteli'ndeki Fransız şefe öyle yüklü bir bahşiş bırakmıştı ki Joy'un annesi yemeğin son bir saati boyunca konuşamamıştı. Ama bunlar Joy'un umurunda bile değildi. Neler olup bittiğinin pek farkında değildi zaten. Edward'ın kocaman, çilli eline can simidine sarılırcasına kenetlenmiş, bir yıldır içten içte duyduğu tüm o kaygılardan (o kaygılar genelde annesinin dile

getirdiklerini takiben ortaya çıkıyordu) sonra genç adamın onunla evlenmek için geri döndüğüne inanamamıştı.

Joy kararını verdikten sonra annesi Alice onun mutluluğunu engellemeye çalışmamıştı elbette. Kötü bir kadın değildi o. Garip bir kabile üzerine çalışma yapan bir antropolog misali, biriyle yakınlaşmanın sonunun felaket olduğunu düşünüyordu sadece. Bir akşam Joy'un çeyizlerini ince kâğıtlara sararken, "Gerdek gecende," demişti, "herhangi bir sıkıntı yaşamıyormuş, hatta zevk alıyormuş gibi görünmeye çalış." Kendi anılarına dalmış gibi bir ifadeyle krem rengi dantellerle süslenmiş istiridye rengi ipeğe bakıyordu. "Zevk almıyormuş gibi görünmen hiç hoşlarına gitmez," demişti sonunda. Alice'in evlilik hayatına dair verdiği bilgi bununla sınırlı kalmıştı.

Annesinin ona önemli bir tavsiyede bulunmaya çalıştığını anlayan Joy onun yanı başına çökmüştü. Annesinden eleştiri barındırmayan şeyleri pek duyamadığı için şimdi bu söylediklerine saygı göstermekten başka bir şey yapamayacağını düşünmüştü. Ama ne kadar uğraşırsa uğraşsın, annesinin deneyimleri ile kendisinin Edward'la yaşadıklarını bağdaştıramıyordu. Babası annesine ne zaman sarılmaya kalkışsa -bu genelde babasının sarhoş olduğu zamanlara denk gelirdi- Joy, annesinin irkildiğini görürdü. Annesi, babasının elini yanlışlıkla karınca yuvasına oturmuş gibi iterdi. Joy ise her anını Edward'ın ona dokunmasını dileyerek geçiriyordu.

Dolayısıyla o gece gelip çattığında korkmak aklının ucundan bile geçmediği gibi bu işi *bilen* kadınlar ile kendisi gibi bilmeyenler arasındaki o görünmez çizginin ötesine bir an önce geçmek istemişti. Eksik ve gerçeklikten uzak hayalleriyle doldurmak dışında yapabileceği çok az şey olan o uzun süreli yokluğun verdiği enerjiyle Edward'a en az onunki kadar büyük bir iştahla sarılmıştı.

Tabii ki kusursuz olmamıştı. Aslında o işin kusursuzu nasıl olurdu, Joy onu bile bilmiyordu. Ama Edward'a yakın olmanın ve onun o güçlü, dinç, erkeksi teninin, kendi makyajlı, pudralı kadınsı tenine karışmasının tadını çıkarmıştı. Edward'ın yabancılığını, birleşen vücutlarının gücünü, Edward'ın iri vücudunun yanında

kendi vücudunun küçük kalmasını ve Edward'ın onu arzuladığını gördükçe yanlış bir şey yapmadığını hissetmek hoşuna gitmişti. Ve utangaçlıktan hiç iz taşımayan o keyifli duyguyla dirildiğini hissettiği ertesi gün, annesinin sorgulayan bakışlarını kocaman, güven verici bir gülücükle yanıtlamıştı. Ama Alice, Joy'un beklediği gibi rahatlamak yerine yüzünü buruşturup mutfakta kontrol etmesi gereken bir şey olduğunu söyleyerek gitmişti.

Joy çocukluğunu geçirdiği tek kişilik yatağına döndüğünde, tek başına geçireceği o sonsuz, ıssız gecelerde hatırlamak üzere o gecenin tüm detaylarını zihnine kazımıştı. Beş ay, on dört gün sonra, SS *Destiny*'yle altı haftalık deniz yolculuğunun ardından Tilbury'ye vardığında o detayları hâlâ hatırlaması çok güzeldi.

Stella da Dick'le buluşacaktı ve kızların birlikte yolculuk yapacak olmasının rahatlığını yaşayan aileleri buna rağmen yola çıkmalarına birkaç hafta kala onları nasihat yağmuruna tutmaktan geri kalmamıştı. Alice gemi yolculuklarının "ahlaksızlık yuvası" olduğuna çoktan ikna olmuştu. Bei-Lin'in savaş boyunca asker nakliye gemisinde aşçı olarak çalışan kuzeni, heyecan arayan asker eşlerinin erkeklerin kamaralarına giden daracık merdivenlerden nasıl inip çıktıklarını hevesle anlatırdı. Joy annesinin hangisine daha fazla şaşırdığından emin olamıyordu; evlilik dışı ilişkilere mi, yoksa kadınların bunu düşük rütbeli askerlerle yapmalarına mı? Stella'nın, "sinirleri" en iyi şartlarda bile rüzgâr çanı gibi olan annesini asıl endişelendirense *Empire Windrush*'ın kısa süre önce Malta'daki fırtınada batmış olmasıydı. Ebeveynlerinin korumacı bakışlarından ilk kez uzak kalacak olan Joy ve Stella ise bu maceranın keyfine varmakta kararlıydı.

Ancak haftalar geçtikçe Joy, Stella'nın eğlence anlayışının kendisininkinden farklı olduğunu görmüştü.

Stella pürüzsüz ve bronz bacaklarını şezlongdan indirip Georgina Lipscombe'a imalı bir bakış atarak, "Şey, ben biraz gezintiye çıkayım," dedi.

Georgina ona baktı. Güneş gözlüğünü takmışken ne düşündüğünü anlamak mümkün değildi. "Güzel bir yere mi gidiyorsun?"

Stella belli belirsiz bir hareketle geminin pruvasını işaret etti ve kayıtsızca, "Ah, biraz bacaklarımı esneteceğim," dedi. "Diğer grupların ne yaptığına bakarım. Erkeklerin çoğu bugün kamaralarından çıkmadı."

Joy, Stella'ya bakınca arkadaşının onunla göz göze gelmemeye özen gösterdiğini fark etti.

"İyi eğlenceler," dedi Georgina. Güneş gözlüklerinin altındaki düzgün ve bembeyaz dişlerini göstererek gülümsedi.

Stella ayağa kalkıp havlusuna sarındı ve enerjik adımlarla bara doğru yürüdü. Arkadaşına bir anda çok kızan Joy onu takip etmemek için kendini zor tuttu.

Aralarında kısa bir sessizlik oldu ve Georgina o sırada yanlarına gelen Goalı kamarottan bir içki daha aldı. Joy'a gözlüğünün arkasından gizemli bir gülücük atarak, "Küçük arkadaşın temkinli olmaya çalışıyor tatlım," dedi. "Adının çıkmasını istiyorsan deniz yolculuğu yaparken oynaşmaktan daha iyi bir yol yoktur."

Joy ranzasında çoraplı ayaklarını uzatmış, biraz hava alabilmek için pencere ile açık kapı arasında bir yere yerleşmişti. Bütün gününü diğer eşler ve onların yaramaz, bezgin çocuklarıyla beraber ya da barda toplanıp savaş anılarını anlatan, ortak tanıdıklarının kusurlarından bahseden subaylarla birlikte geçirmek istemediği için yolculuğun son günlerinde öğleden sonralarının büyük bir kısmını bu şekilde geçirmişti. Yola çıktıklarında heyecandan yerinde duramıyor, hayatının ilk gerçek macerasına bir an önce atılmak için can atıyordu. Ancak Bombay'dan Süveyş'e doğru yol almaya başladıklarında zaman iyice yavaşlayıp âdeta durmuş, hava sıcaklığı gittikçe artmıştı. Hayatları bar, güverte ve yemek salonu arasında gidip gelmekten ibaret olmuştu ve kendilerini geminin demirbaşları gibi hissetmeye başlamışlardı. Öyle ki uğradıkları limanlarda

kıyıya inme riskini bile göze alamayacak haldeydiler. Bir yerlerde gerçek bir hayat olduğunu hayal etmekte giderek zorlanıyorlardı. Sonuç olarak bazıları denemekten bile vazgeçip gemi hayatının nazik ritmine ayak uydurmuştu; o kavurucu sıcakta tatlı tatlı sallanmak dururken güvertede tenis oynamak, öğlen yürüyüşleri ve yüzme gibi önceden keyifle yaptıkları aktivitelere zaman ayıramazdılar. Konuşmaya bile takatleri kalmamıştı. Yolcular artık öğlenleri daha çok uyuyor, akşamları film izliyorlardı. Yalnızca birkaç kişi ekrandaki sıçrayan topu izlerken bir şeyler mırıldanıyordu. Akşamları göz kamaştırıcı renklere bürünen güneşin batışını izliyor, o muhteşem güzelliğin tadını çıkarıyorlardı. Yalnızca çocuklarının bitmek tükenmek bilmeyen isteklerini yerine getirmeye çalışan Georgina Lipscombe gibileri kendilerini farklı aktiviteler içinde buluyordu.

Bazen Stella'nın sıkıldığı için yerinde duramayıp ortadan kaybolması Joy'un daha çok hoşuna gidiyordu. Joy dar bir alana sıkıştırılmış gemi hayatını Hong Kong'da bıraktığı hayata çok benzetse de asosyal yaşantısını herhangi bir açıklama yapmadan burada da sürdürebiliyordu. Diğer herkesin dışarıda olacağını bile bile tek başına kamarasına çekilip Edward hazineleri dediği ganimetlerini incelemeyi seviyordu: fazla dokunulmaktan kirlenip lekelenmiş mektuplar, çerçeve içindeki düğün fotoğrafları ve Çin'e özgü küçük bir resim... Edward ince kâğıt üzerine yapılmış bu mavi at resmini evlilik hayatlarının ilk gününde Hong Kong'da gezinirlerken almıştı ona.

O gün Edward onu erkenden uyandırdığında Joy, nasıl olup da onunla aynı yatakta uyandığını çözmeye çalışarak uykulu gözlerini ardına dek açmıştı. Hatırladığındaysa ona doğru uzanıp ışık yüzünden gözlerini kırpıştırarak yorgun kollarını onun çilli boynuna dolamıştı. Edward onu kendine doğru çekip usulca bir şeyler mırıldanmıştı ama Joy çarşafların ıslık sesini andıran hışırtısından başka hiçbir şey duyamamıştı.

Daha sonra, Joy'un teninin görünür noktalarındaki ter soğuduğunda Edward tek dirseğinin üzerinde doğrulup onun burnunun

ucuna bir öpücük kondurmuştu. "Haydi kalkalım," diye fısıldamıştı. "İlk sabahımızı diğerleri kalkmadan baş başa geçirmek istiyorum. Kaçıp gidelim." Joy, Edward'ın yataktan kalkmayıp sıcacık kollarını onun vücuduna dolamak istememesine biraz içerlemişti. Ama onu memnun etme isteğiyle doğrulup annesinin ona dışarı çıkarken giymesi için diktiği saf ipekten elbise ile kısa ceketini giymişti. Oda servisinden kahvaltı istemişler ve çaylarını aceleyle yudumlarken kahvaltı masasının iki tarafından utanarak bakışmışlardı. Sonra başkentin korna sesleriyle dolu, gürültülü yollarına gözlerini kırpıştırarak adım atarken duyuları Kowloon'un sabahın ilk saatlerine özgü sesleri, pek hoş olmayan kokuları ve görülmeye değer manzarasının istilasına uğramıştı. Joy etrafını yeni doğan bir bebeğin şaşkınlığıyla izlerken dünyanın yirmi dört saat içinde nasıl da farklı bir görünüme büründüğüne şaşırıyordu.

Edward, Joy'un elini sıkıca tutup onu terminale yönlendirirken, "Star Ferry'ye bineceğiz," demişti. "Seni Cat Caddesi'ne götürmek istiyorum."

Joy, Cat Caddesi'ndeki pazara daha önce hiç gitmemişti. Cesaret edip de gitmeyi teklif etseydi annesi oranın suçlular ile fahişelerin (tabii onlara "hafifmeşrep" demeyi tercih ederdi) yuvası olduğunu söyler, beti benzi atar ve *sınıf* mensubu hiç kimsenin oraya gitmediğini belirtirdi. Ayrıca orası adanın en batısında, annesinin neredeyse sapıkça bir tavırla "fazla Çinvari" diye tasvir ettiği bölgedeydi. Ama feribotun ahşap sıralarına çöküp de yeni evlilere özgü o mutluluk kozasına sığınarak etraflarındaki konuşmalara kulak tıkadıklarında Edward, 1949'daki Çin Devrimi'nden sonra bölgenin, çoğu değerli antikalardan oluşan aile yadigârı eşyalarla dolduğunu ona anlatmıştı. "Sana bir şey almak istiyorum," demişti parmaklarını Joy'un avucunda gezdirirken. "Böylece biz tekrar kavuşuncaya kadar sana beni hatırlatacak bir şeyin olur. İkimize özel bir şey." Edward ardından ona Bayan Ballantyne diye seslenmiş, Joy da mutluluktan kıpkırmızı olmuştu. Ona artık karısı olduğunu her hatırlattığında Joy elinde olmadan bir gece önceki yakınlıklarını düşünüyordu.

Oraya vardıklarında saat yediyi biraz geçiyordu ama Cat Caddesi'ndeki pazar çoktan canlanmıştı. Satıcılar üzerinde eski saatlerin ya da özenle oyulup kırmızı ipe geçirilmiş yeşil taşların bulunduğu kumaşların arkasında bacak bacak üstüne atıp otururken yaşlı adamlar kafeslerinde çırpınıp duran küçük kuşların yanlarındaki banklara çökmüştü. Altın rengi süslemelerle dolu sandıklar, sırlı mobilyalar, ailesinin isteğiyle Kanton dilini yeterince öğrenen Joy'un bile anlayamayacağı kadar hızlı konuşan, bağırıp çağıran seyyar satıcıların yaptığı şalgam ezmesinin tatlı kızartma kokusuyla dolmuştu.

Joy kendini bir anda Vahşi Batı'da gibi hissetmişti. Ama Edward'ın heyecanını görünce ona sarılmamak için kendini zor tutmuştu. Edward önceki gece ona fazla yapışkan bir eş istemediğini söylemişti. Tanıdığı diğer subayların eşleri gibi "ilgi delisi" olmasını değil, güçlü ve bağımsız bir kadın olmasını istiyordu. Karanlıkta sarmaş dolaş uzanırlarken Edward onun gibi yalnızca bir kadın daha tanıdığını söylemişti. Onu da sevmişti. Ama kadın savaş zamanı, ablasını ziyaret etmek için gittiği Plymouth'ta patlayan bir bomba yüzünden ölmüştü. Joy o kadının artık bilinen anlamda tehdit teşkil etmediğini bilse de Edward'ın ağzından "aşk" kelimesi döküldüğünde kalbinin sıkıştığını hissetmişti. Ve o duyguyla birlikte bundan böyle mutluluğunun tutsak edildiğinin, Edward'ın düşüncesizce sarf ettiği sözlerin esiri olduğunun, başka birinin nezaketine neredeyse tamamen bağımlı kalacağının farkına vararak dehşete kapılmıştı.

"Bak, buldum işte," demişti Edward aşırı dolu bir tezgâhı işaret ederek. "Buna ne diyorsun?"

Joy, Edward'ın parmağının işaret ettiği noktaya bakınca küçük, bambu çerçeveli, süslü bir demir desteğe oturtulmuş küçük bir resim görmüştü. Beyaz kâğıt üzerine yumuşak fırça darbeleriyle yapılmış mavi bir at resmiydi bu. Özgür kalmaya çalışırcasına eğilen at, siyah çizgilerle çevrelenmişti.

"Beğendin mi?" diye sormuştu Edward. Gözleri bir çocuğunki gibi ışıl ışıl parlıyordu.

Joy resme bakmış ve aslında onu o kadar da beğenmemişti. En azından Edward o resmi göstermeseydi Joy onu fark etmezdi ama Edward'ın yüz ifadesini görünce resme onun gözünden bakmayı denemeye karar vermişti.

Ardından, "Çok beğendim," demişti. Kocası o resmi ona, karısına almak istiyordu. "Gerçekten çok beğendim."

"Ne kadar?" Edward satıcıya döndüğünde adam onun düzgün kıyafetlerini, beyaz üniformasını çoktan fark etmiş, onları izlemeye koyulmuştu.

Uzun, ince bıyığının altından Edward'ın ne dediğini anlamamış gibi omuz silkmişti.

Joy duraksayıp Edward'a bakmış ve "*Geido tsin ah?*" diye sormuştu.

Satıcı bu sefer ona bakmış, sonra tekrar omuz silkmişti. Joy ise adamın onu anladığını bildiği için gözlerini ona dikmişti. "*Mgoi, lei, Sinsaahn,*" demişti daha tatlı bir dille. "*Geido tsin ah?*"

Adam bir şey düşünüyormuş gibi ağzındaki kil pipoyu çıkarmış, sonra bir fiyat söylemişti. Ama çok yüksek bir miktardı bu.

Joy duyduklarına inanamayarak ona bakmıştı.

"*Pengh di la!*" diye haykırmıştı adama tekrar düşünmesini söylemek için. Fakat adam başını iki yana sallamıştı.

Joy öfkesini sesine yansıtmamaya çalışarak Edward'a dönmüş ve alçak sesle, "Adam saçmalıyor," demişti. "Sırf üzerinde üniforma olduğu için resmin ederinin on mislini istiyor. Haydi, gidelim."

Edward önce Joy'a bakmış, sonra bakışlarını satıcıya çevirmiş ve "Hayır," demişti. "Ne kadar istiyormuş? Bugün para umurumda değil. Sen benim karımsın. Sana bir hediye almak istiyorum. Bunu."

Joy, Edward'ın elini sıkarak, "Çok naziksin," demişti. "Ama bunu kabul edemem. Bu fiyata olmaz."

"Neden?"

Joy fikrini nasıl ifade edeceğini düşünürken Edward'a bakmıştı. *Çünkü her şeyi mahvedecek*, diye düşünmüştü. *Çünkü bu resme baktığımda bana olan aşkını değil, vicdansız bir adam tarafından kazıklandığını göreceğim. Ve seni o şekilde hatırlamak istemiyorum.*

"Bak," diye fısıldamıştı sonunda Edward'ın kulağına. Genç adamın kokusu yine başını döndürmüştü ve Joy buraya hiç gelmemiş olmayı, otel odalarından hiç çıkmamış olmayı dilemişti. "Vazgeçmiş gibi yapıp yürüyelim. Adam resmi satamayacağını düşünüp paniğe kapılacaktır. Belki o zaman bize mantıklı bir fiyat verir."

Ama satıcı öylece durup arkalarından bakınca Edward iyice telaşlanmıştı. Tezgâhları gezerken beğendiği hiçbir şey olmadığını söylemişti. O resim çok güzeldi. Onu almak istiyordu.

Joy, Hollywood Yolu'nun köşesinde canlı kırmızı ve altın sarısı renkler içinde yükselen Man Mo Tapınağı'nı işaret ederek, "Tapınağa gidelim," demişti. Tütsü kokusu kendini ziyaretçiler adına isteksizce tanrılara sunuyormuş gibi etrafa yayılıyordu. Ama Edward şaşkın bir ifadeyle Joy'a içeri tek başına girmesini söylemişti. Kendisi biraz yürüyüş yapacaktı. Olduğu yerde hafifçe kıpırdanarak çok sıkıştığını, tuvalete gitmesi gerektiğini belirtmişti.

Joy ise onu hayal kırıklığına uğratmış gibi perişan bir halde arkasını dönmüştü. O sabah hiç onun hayal ettiği gibi geçmiyordu.

Tapınağın karanlık köşelerinde Joy fikrini değiştirmediğine pişman olmuştu. O sırada arkasında dilek tutmakta olan bir grup Çinli sessizce ona bakmak için dönmüştü. *Gweilo* onların kutsal mekânını istila etmişti. Amacı kimseyi kızdırmak olmayan Joy, onları Kanton dilinde selamlayarak az da olsa yatışmalarını ve en azından dikkatlerini başka yöne çevirmelerini sağlamıştı. Başını kaldırdığında ağır ağır yanan spiral şeklindeki kocaman tütsüleri görmüş ve dışarı ne kadar zamanda çıkabileceğini merak etmişti. Kalan birkaç saatlerinin büyük bir kısmını baş başa geçirebilsinler diye Edward'ı bir an önce Star Ferry'ye binmeye ne zaman ikna edebileceğini...

O anda Edward yüzünde kocaman bir tebessümle yanı başında belirmişti. "Aldım."

"Neyi?" diye sormuştu Joy ama meseleyi anlamıştı.

"Aldım. Hem de uygun bir fiyata." Edward teklifte bulunurcasına küçük resmi iki avucunun içinde tutarak Joy'a uzatmıştı. "Sen yanımda olmayınca adam fiyat düşürdü. Bir hanımefendinin karşısında itibarının zedelenmesini istemedi sanırım. Buralarda bu 'itibar' meselesine çok önem verildiğini biliyorum."

Joy kocasının gurur dolu, gülümseyen yüzüne ve elinde tuttuğu küçük at resmine bakmıştı ve kısa bir sessizlik olmuştu. Sonra, "Ne kadar zekisin!" demişti onu öperek. "Çok hoşuma gitti."

Dışarı çıktıkları sırada Edward, Joy'un resmin ilk fiyatını ona hiç söylemediğini hatırlatmaya gerek duymamasına gerçekten sevinmişti.

Joy kapıda ayak parmaklarını kıpırdatırken önce mavi ata, sonra da düğün fotoğraflarına baktı. Ardından Edward'ın mektuplarından biriyle kendini ödüllendirmeyi düşündü. Birbirlerinden uzaklaştıklarının farkındaydı ve bu konuda önlem alması gerektiğini biliyordu. Bazen hatırlatıcı şeyler olmadan onu gözünde canlandırmakta zorlanıyordu. Edward'a dair bazı şeyleri hatırlıyordu; güldüğü zaman sesinin tonunu, iri ellerini, beyaz üniformasının içinde bacaklarının nasıl göründüğünü... Ama onu bir bütün olarak gözünde canlandırması gittikçe zorlaşıyordu. Gemiye binmeden birkaç hafta önce Joy paniğe kapılmıştı çünkü artık onu neredeyse unutmuştu. Bu süre içinde zihninden hesap yapma konusunda öylesine uzmanlaşmıştı ki tarihler doğum günleri kadar doğal bir şekilde aklına geliyordu. *Bir hafta, dört gün*, dedi kendi kendine. *Sonra onu yeniden göreceğim.*

Kocalarına kavuşacakları gün ne giyeceklerini konuşurlarken, "Gergin misin?" diye sormuştu Stella. "Ben gerginim. Bazen onu tanıyıp tanıyamayacağımdan bile emin olamıyorum." Stella, Dick'i en son üç ay önce görmüştü; Joy'un Edward'ı son görüşünün üzerinden geçen zamandan çok daha kısa bir zamandı bu.

Ama Joy gergin değildi. Edward'ı görmeyi, güçlü kollarını vücudunda hissetmeyi ve yüzünün onu güneş misali aydınlatmasını istiyordu. Joy saçlarını yaptırırken bunları diğer eşlere anlattığında Stella öğürme sesi çıkarmıştı ve Joy onun bunu neden yaptığını anlasa bile ona gücenmişti. Diğer kadınların sinsice bakıştıklarını da görmüştü. Aylar önce annesinin ima ettiği gibi onlar da Joy'un erkekler ve evlilik hayatı hakkında hâlâ çok saf olduğunu düşünüyorlardı. Yalnızca Bayan Fairweather gülümseyip onu anladığını gösterecek şekilde başını sallamıştı ama onun kocası hiç asker olarak görev yapmamıştı ve karısının koca poposunun dibinden hiç ayrılmamış gibiydi. Joy o günden sonra Edward hakkında kimseye bir şey söylememişti; ona olan hislerini, çok değerli bir sırrı koruyormuş gibi kendine saklamıştı.

Edward'ın yolladığı son mektubu çok lezzetli bir çikolatayı paketinden çıkarır gibi açarken, *bir mektup*, dedi kendi kendine. *Onu görene dek her gün bir mektup okuyacağım. Sonra yaşlı, çok yaşlı bir kadın olduğumda onları yeniden okuyabilmek ve sevdiğim adamdan ayrı kalmanın nasıl bir duygu olduğunu hatırlamak için hepsini saklayacağım.*

Süveyş Kanalı'na yaklaşırlarken atmosfer de yavaş yavaş değişmeye başlamıştı. Potansiyel çekişmelere gebe olan belli belirsiz konuşmalar yolcuları daldıkları rüyadan uyandırmıştı. "Süveyş" ve "hükümet" kelimeleri yemekte çarpışıyordu, inanılmaz bir ciddiyete bürünen erkekler gruplar halinde tartışırlarken meselenin nasıl bir önem taşıdığını anlamayan Joy iyice gerilmiş, askerleri gördüğüne neredeyse sevinmişti. İkinci kaptanın dediğine göre İngilizler kanalın Afrika tarafını hâlâ işgal altında tutuyordu. "Ama ben olsaydım oradan geçerken güvertenin her iki yanına da yaklaşmazdım," diye tavsiyede bulunmuştu adam ciddiyetle. "Araplara güven olmaz. Silahlanmış olarak kıyı boyunca bir aşağı bir yukarı gezindiklerine dair bilgi aldık. Atış talimi yapmak için yabancı gemileri kullandıkları da sır değil." Bunu duyan bütün kadınlar abartılı bir hareketle

nefeslerini tutup ellerini boyunlarına götürmüşlerdi. Bilgece bir tavırla başlarını sallayıp Asvan Barajı'yla ilgili bir şeyler mırıldanan erkeklerse kadınların iyice telaşa kapıldıklarını düşünüyorlardı. Joy korkmamış, aksine heyecanlanmıştı. Ve o acil uyarıya rağmen SS *Destiny*'yle kanaldan geçtikleri sırada Joy içeride duramayıp sık sık dışarı çıkıyor, şapkasının altına sığınıp yanından geçen subayların uyarılarına gülümseyerek yanıt veriyor ve içten içe deve üstünde sarıklı bir suikastçı görebilmeyi diliyordu. Subayların onun biraz vahşi olduğunu düşündüğünü, Hintli güverte ekibininse onun hakkında konuştuğunu biliyordu ama bunlar Joy'un umurunda bile değildi. Hayatında kaç defa gerçek bir maceranın bir parçası olma şansını yakalayabilirdi ki?

Süveyş Kanalı, Joy'un düşündüğü gibi savaşta hasar görmüş, betonla çevrili bir geçide dönüşmemişti. Aksine civalı gümüş rengindeki suyu, iki yanına sıra sıra dizili kum tepeleri ve birbirine bağlanmışçasına art arda sıralanarak olanca heybetleriyle sessiz bir geçit töreni yapan gemilerle dikkat çekiyordu. Bu sessiz, uysal sularda korkacak bir şey olduğuna inanmak gerçekten çok zordu. Onu ürperten tek şey, kaptanın tüm ışıkların söndürülmesini istediği ve karanlık yemek salonunda oturdukları geceydi. Ama o zaman bile güvertede tenis ve briç oynamaktan farklı bir aktivite yapıyor olmaları Joy'u içten içe memnun etmişti.

Gemi Mısır'a doğru ilerlerken ikinci kaptan onlara maskeli balodan bahsetmişti. Southampton Limanı'na gelmeden bir gece önce düzenlenecek olan balo, eğlencenin doruk noktasına varıldığı gece olacaktı ve hazırlanmaları için kaptan onlara yeterince zaman vermek istemişti. Joy içten içe Mısır'dan geçerken kaptanın yolcuların dikkatini dağıtmayı amaçladığını düşündüyse de hiç kimseye bir şey söylemedi. Çünkü son geceden bahsedilmesi bile herkese yolculuğun sonuna geldiklerini hissettirip onları heyecanlandırmaya ve ne giyeceklerini düşündürmeye yetmişti.

Yemek salonundan çıktıkları sırada Stella, "Ben Carmen Miranda kılığına girmek istiyorum ama bana o meyveleri getirebileceklerini

sanmıyorum," dedi. Pieter'in o akşam yemeğe gelmemesi Stella'yı çekilmez bir ruh haline soktuğu için Joy fikrini kendine sakladı; Carmen Miranda'nın kıyafeti, evli bir kadının ayıplanmadan giyemeyeceği kadar açıktı.

"Belki de Marilyn Monroe'nun *Milyoner Avcıları*'ndaki kılığına girerim. Pembe elbisemi yeterince süsleyebilirsem tabii." Stella pencere camındaki yansımasına baktı. "Sence saç rengimi birkaç ton açtırsam mı? Bunu uzun zamandır düşünüyorum."

"Dick buna ne der sence?" dedi Joy ve bunu sorar sormaz hata ettiğini anladı.

"Ah, Dick beni olduğum gibi kabul eder," dedi Stella kayıtsızca. "Benim gibi bir karısı olduğu için zaten çok şanslı."

Bunu sana Pieter söylemiştir kesin, diye düşündü Joy durumdan rahatsız olarak. Çünkü eski Stella böyle laflar etmezdi. Ama yeni Stella'nın ne söyleyeceğini ya da karşısındakinden ne tür sözler beklediğini kestirmek de artık çok zordu. Joy ona yıllarca en acı verici sırlarını bile paylaşacak kadar güvenmişti ama artık Stella'yla dertleşmeyi sürekli yer değiştiren kumun üzerinde yürümeye benzetiyordu; o kumun üzerinde ne kadar dikkatli adım atarsanız atın, takılıp düşmeyeceğinizin garantisi yoktu.

"Şey, Dick'in beğeneceğini düşünüyorsan... bence harika olur. Ama seni bıraktığı gibi görmesini istemez misin? Böylece kendini daha rahat hissetmiş olur."

"Dick, Dick, Dick!" diye çıkıştı Stella aksi bir ifadeyle. "Açıkçası beni iyice bezdirdin Joy. Doğululara bile benzesem Dick beni beğenir, diyorum sana. Neden onu diline doladın ki? Alt tarafı maskeli baloya gideceğiz."

Çok incinen Joy, kamaraya gidene kadar ona hiçbir şey söylemedi. Zaten kamaraya vardıklarında da tam tahmin ettiği gibi Stella ona çocukların horultusunu dinleyemeyeceğini, güvertede biraz yürüyeceğini söyledi. Tek başına!

Ertesi sabah Stella'nın morali biraz daha yerine gelmişti. Sonraki birkaç günse eski Stella'ya dönüşmüş olarak tüm dikkatini kıyafeti için doğru materyalleri bulmaya vermişti. Port Said'e vardıklarında içi incik boncuklar ve süslerle dolu kocaman tahta sandıklar taşıyan birkaç tüccarı gemiye almışlardı. Böylece Bayan Fairweather gibi normalde Mısırlıları hor gören kadınlar bile Georgina Lipscombe'un onursuzluk olarak nitelendirdiği bir tavırla süslemeler ile tüyleri âdeta kapma yarışına girişmişlerdi.

Joy da kostüm ve kılık değiştirme düşüncelerine kendini kaptırmak istiyordu ama Akdeniz'in ılıman sularına yaklaştıkça aklına Edward'ı haftalar değil, sadece günler sonra tekrar göreceğine dair düşünceler dışında hiçbir şey gelmiyordu. Joy bazen Edward'a yaklaştıkça onun fiziksel varlığını bile hissettiğine inanıyordu. Tabii bunu dile getirirse Stella'nın onunla yine dalga geçeceğini de biliyordu.

Maskeli balonun olduğu gece uçsuz bucaksız denizi aşıp İngiliz Kanalı'na girmelerine çok az kalmıştı. Dalgalı deniziyle ünlü Biskay Körfezi'nden geçtikleri sırada tecrübeli olanların uyarısıyla kızların "kadehlerini düşürmemesi gerektiği" söyleniyordu. O sırada Pieter fazla yüksek bir sesle, "Kadehlerini tutamazlarsa beni tutabilirler," deyince yakınındaki kadınlar ona belli etmeden oradan uzaklaşmış, yüzlerindeki gülümsemeler donmuştu. Ancak balonun ya da eve iyice yaklaşmış olmalarının etkisiyle herkes yavaş yavaş keyiflenmişti. Yolculuğun son gecesinde güverte bile serinleyip Atlantik'ten püsküren sularla ıslanırken o tür kaba sözler sıkça duyulmaya, egzotik kıyafetler içindeki yolcular bir kamaradan diğerine koşturmaya başlamıştı.

Bay ve Bayan Fairweather özgün kıyafetleriyle Hintli *raca* ve karısı kılığına girmişlerdi. Bu kıyafetleri Delhi'deki kısa ancak Bayan Fairweather'a göre keyifli geçen görev esnasında almışlardı. Belli ki bu tür organizasyonlar olabileceği düşüncesiyle onları deniz yolculuklarında mutlaka yanlarına alıyorlardı. Ten rengini Hintlilerin ten rengine benzetmek için yüzünü ve kollarını soğuk

çayla boyayan Bayan Fairweather buna herkesi inandırmıştı ve bembeyaz kalan göğsünü gizlemek için egzotik kumaşı yukarıya doğru çekiştirip duruyordu. Gemideki saç rengi açıcısının saçlarını ne hale sokacağını öğrendikten sonra Marilyn olmaktan vazgeçen Stella, Rita Hayworth'un *Salome*'daki haline dönüşmüş, yedi parça tülden en az ikisinin eksik olduğu bir elbise giymişti. Subaylardan birini üniformasını ona vermeye ikna edip şapkasının altında topladığı koyu renk saçlarıyla son derece göz kamaştırıcı görünen Georgina Lipscombe'un yanında sönük kalmasa bile ancak ona denk olabildiğine sinirlendiği çok belliydi. Her şeyi son ana bırakan Joy hayal gücünü de kullanmadığı için Stella ona folyodan bir taç yapmış ve Kraliçe kılığına girmesini söylemişti. "Mor sabahlığımın kenarlarını yünle süslersek kürk gibi görünmesini sağlayabiliriz. Zaten Kraliçe fazla makyaj yapmadığı için sen de sıkıntı çekmezsin," demişti. Stella bir yıl önceki o tutkulu hallerini geride bırakmıştı, artık Kraliçe Elizabeth'le pek ilgilenmiyordu. Kısa bir süre Prenses Margaret'tan bahsettikten sonra ("O biraz daha şıktı,") Hollywood'a kaydı.

Joy, Kraliçe Elizabeth kılığında kendini aptal gibi hissetmişti. Ama bunun sebebi bu tercihin küstahlığı mıydı, yoksa uyduruk kıyafeti miydi, bilemiyordu. Yine de yemek salonuna girip de diğerlerinin kıyafetlerini görünce keyfi biraz olsun yerine geldi.

Belden yukarısı çıplak olan ve kasları loş ışıkta parlasın diye kendini muhtemelen ayakkabı boyasıyla boyayan Pieter, Mısırlı tüccar kılığına girmişti. Sarı saçlarını yaşlı Bayan Tennant'ın ördüğü siyah, yün berenin altına gizlemişti ve elinde boncuk ve oymalı ıvır zıvırlarla dolu bir sepet taşıyordu. Şimdiden fazla heyecanlı olan genç adam arada bir kadınlardan birine yanaşıyor, kadınlarsa abartılı bir çığlık atıp onu iterken biraz sinirlenmiş de olsalar kahkahalarla gülüyorlardı. Pieter, Joy'a hiç yanaşmamıştı.

"Yüzüm kızarmış mı?" diye sordu Bayan Fairweather, masanın başındaki Joy'un yanına gelerek. "Sprey yüzünden cildimde lekeler oluştuğundan eminim."

Joy kadının çaya bulanmış cildine baktı ve "Ben bir şey fark etmedim," dedi, "ama isterseniz biraz daha sürebilirim. Eminim garsonlar bizim için biraz soğuk çay hazırlarlar."

Bayan Fairweather çantasından pudra kutusunu çıkarıp kendine baktı ve saç süsündeki taşları düzeltti. "Ah, onlara zahmet vermek istemem. Bu gece hepsi de çok meşgul. Özel bir yemek varmış."

"Selam Joy, yoksa 'majesteleri' mi demeliyim?" Louis'di bu. Adam, Joy'un önünde eğilip elini öpmüş, yüzünün kızarmasına sebep olmuştu. "Tam bir kraliçe gibi olmuş, değil mi Bayan Fairweather?" Louis eski püskü, tüvit bir etek giyip kafasına bir eşarp takmıştı ve dudaklarına da dikkat çekici bir ruj sürmüştü.

"Ah, kesinlikle," dedi Bayan Fairweather. "Çok asil görünüyor."

Louis yanına otururken Joy gülerek, "Lütfen böyle yapmayın," dedi. "Sınıf atlıyorum ne de olsa. Sen ne kılığında geldin, sorabilir miyim?"

"Anlamadın mı?" Louis kederlendi. "Buna inanamıyorum."

Joy önce Bayan Fairweather'a, sonra tekrar Louis'e baktı ve "Çok üzgünüm," dedi.

"Ben bir 'Çiftçi Kız'ım," dedi Louis dirgenini kaldırarak. "Bak! Bunu bulduğuma inanamayacaksın!"

"Çiftçi Kız mı?"

Bayan Fairweather güldü ve "Şimdi anladım," dedi. "Gördün mü Philip? Bay Baxter, Çiftçi Kız kılığına girmiş. Patates çuvalı bile var."

"Çiftçi Kız nedir?" diye sordu Joy alçak sesle.

"Nerelere gittin? Timbuktu'ya gittin mi?"

Joy etrafına bakınıp bu konuda kendisi gibi cahil kalmış birini aradı. Ama Stella, Pieter'e sırnaşıyor, Georgina Lipscombe ikinci kaptanla konuşuyordu. Bacak kıllarıyla dikkat çeken balerin kılığındaki bir diğer seyirciyse onları dinlemiyordu.

---

* (İng.) Land Girl: Birinci ve İkinci Dünya Savaşı sırasında orduya çağrılan erkeklerin yerine tarlalarda çalışan kadınlara verilen isim. (ç. n.)

"İngiltere'ye en son ne zaman geldin?" diye sordu Louis.

"Ah, Tanrım. Çocukken sanırım," dedi Joy. "Hong Kong istila edildiğinde bizi Avustralya'ya gönderdiler."

"Şu işe bak Philip! Joy, Çiftçi Kız'ın ne demek olduğunu bilmiyor." Bayan Fairweather, sarığının altından sakin sakin cin toniğine bakmakta olan kocasını dürttü.

"İlginç," dedi Philip kibarca.

"Gerçekten, hiç mi görmedin?"

Joy kendini çok garip hissetmişti. Bu tür toplantılarda ona kendini ya cahil ya da aptal gibi hissettiren bir şeyler mutlaka olurdu. Edward'ı sevmesinin bir sebebi de buydu: Joy onun yanındayken kendini hiç cahil ya da aptal gibi hissetmiyordu.

"Joy'un, Çiftçi Kız'ın ne olduğunu bilmesini gerektiren bir sebep olduğunu düşünmüyorum," dedi Louis çabucak. "Eminim benim de Hong Kong hakkında bilmediğim bir sürü şey vardır. Sana bir içki ikram edebilir miyim Joy? Bayan Fairweather?"

Joy bu düşünceli tavrından dolayı ona minnet duyarak gülümsedi ve aradan biraz daha zaman geçti.

Ana yemek bitmeye yakın deniz yavaş yavaş dalgalanmaya başlamıştı. Garsonlar gelip geçerlerken tabakları düşürmemek için mobilyalara tutunmak zorunda kalıyorlardı ve Joy'un elinde tuttuğu kadehin içindeki şarap da tehlikeli bir şekilde çalkalanıyordu.

"Hep böyle olur," dedi Joy'un yanına oturan Louis. Ruju yemek yerken silindiği için Joy artık ona kıkırdamadan bakabiliyordu. "Bu ilk kez başıma geldiğinde uykumda ranzamdan kayıp düştüm."

Dalgalar Joy için sorun değildi. Her büyük dalga onu Tilbury'ye biraz daha yaklaştırıyordu. Ama bazı kadınlar bu doğa olayından birilerini sorumlu tutarcasına çığlık atıyordu. Martı çığlıklarını andıran sesleri müziği bastırıyordu. Kaptan her şeye rağmen müziğin devam etmesini istemişti ama müzisyenler ayakta durmakta zorlanıyordu, dolayısıyla ahenk bozuluyordu. O sırada dengesiz adımlarla tuvalete doğru gitmekte olan Stella'nın ayağı takılınca

Pieter sandalyesini sertçe geriye itip ona yardım etmeye koştu. Joy ise Stella'nın adama teşekkür ederken nasıl baktığını görünce huzursuzlandı.

Joy'u izlemekte olan Louis içkileri tazeledi ve ona içmesini söyledi. "Yeterince içersen gemi değil, yalnızca kendin sallanıyormuşsun gibi hissedersin," derken eli kazayla Joy'un eline değdi. Hâlâ Pieter'in koluna gereğinden fazla yaslanmış olan Stella'ya bakmakta olan Joy ise o dokunuşu neredeyse fark etmemişti bile.

Böylece içmeye başladı. Bu geceye kadar nispeten ayık kalmıştı ama şimdi o da tıpkı diğerleri gibi bir şeyin bittiğine dair bir duygunun, izole olmuşluğun getirdiği maceraperestliğin etkisine girmiş, daha ciddi bir hayatın, daha olgun bir varlığın onu beklediği düşüncesine kapılmıştı. Kadehler daha hızlı tokuşturuluyor, daha komik şeylerin şerefine içiliyordu: Merhum Kral'a, eski ülkeye, Elizabeth'e (Joy o an ayağa kalkıp herkesi selamladığını son anda fark etti), Maskeli Süvari'ye ve Tonto'ya, pudinge, özenle hazırlanmış kremaya, süngere ve alkole, bir de dalgaların arasında yalpalayarak ilerleyen SS *Destiny*'ye...

Joy kendini kıkır kıkır gülerken buldu ve Louis'in kolunu onun omzuna atmasında bir sakınca görmemeye başladı. Masalarına kimin ne zaman geldiğini de bir yerden sonra fark etmez oldu. Kaptan sahneye çıkıp en iyi kostüm ödülünü vereceğini duyurduğunda Joy, masada oturanlarla birlikte kaba ve acımasız tavırlarla adamın sözünü bölüp durdu.

Viski bardağına bıçağıyla hafifçe vuran ikinci kaptan ısrarla, "Hişşşt! Hişşşt! Bayanlar ve baylar!" dedi. "Sessizlik lütfen!"

"Sen muhteşemsin Joy, bunu biliyor muydun?"

Joy bakışlarını sahneden ayırdı ve kahverengi gözleri yavru bir köpeğin gözleri gibi özlemle dolup taşan Louis'e döndü.

"Bombay'dan beri seni bekliyorum." Louis elini onun elinin üstüne koydu ve Joy birilerinin onları görmesinden korkarak elini anında çekti.

"Evet, bayanlar ve baylar. Lütfen sakin olun. Haydi ama!" Kaptan ellerini, avuçları aşağıya bakacak şekilde önünde tuttu. Gemi sancak tarafına doğru yatıp da yolcuların çığlık atmasına neden olunca bir elini kaldırdı.

"İnsanın sevdiğinden çok uzun süre ayrı kalması berbat bir şey Joy, biliyorum. Benim de bir kız arkadaşım var. Ama bu başka birini arzulamanı engellemiyor, değil mi?"

Joy ona baktı ve Louis her şeyi bu kadar içinden çıkılmaz bir hale getirdiği için üzüldü. Aslında ondan hoşlanmıştı. Başka şartlarda olsaydılar belki... Ama artık olmazdı... Başını iki yana sallayıp Louis'in söylediklerinden pişman olmasını diledi. "Bu konuyu kapatalım Louis."

Louis uzun sayılabilecek bir süre boyunca ona baktıktan sonra bakışlarını masaya indirdi. "Affedersin. Sanırım içkiyi fazla kaçırdım."

"Hişşşt!" dedi Bayan Fairweather. "Siz ikiniz susar mısınız artık? *Adam konuşmaya çalışıyor*!"

"Hepinizin bu anı beklediğini ve çok çaba sarf ettiğini söyleyebilmeyi isterdim... ama öyle olmadığını biliyorum." Kaptan kahkahalar karşısında bir an duraksadı. "Hayır, hayır. Şakaydı yalnızca. Kostümlerinizi uzun uzun düşündüm. Hatta bazılarını daha da uzun düşündüm." Kaptan, Stella'nın elbisesinin yarı şeffaf tüllerine imalı bir bakış attı. O ana kadar biraz endişeli olan Joy, Stella'nın hâlâ masada oturduğunu görünce rahatladı. Pieter bir süredir ortalıkta yoktu. "Ancak benim ve meslektaşlarımın kararıyla ödülü," o an bir şampanya şişesini havaya kaldırdı, "çapkın yakışıklımıza vermeye karar verdik!"

Salonda toplanan kalabalık sessizliğe gömülüp beklemeye koyuldu.

"Bayanlar ve baylar; Pieter Brandt! Yoksa Mısırlı tüccar mı demeliyim?"

Yemek salonunda bir alkış koparken peçeteler ve yarısı yenmiş ekmekler havada uçuşmaya başladı. Diğerleriyle birlikte Joy da

masada etrafına bakınıp özenle kılık değiştirmiş insanlar arasında Pieter'i görmeye çalıştı. Sonunda Pieter'in yünden yapılmış siyah peruğu ortaya çıkmayınca alkışlar yavaş yavaş dindi ve yolcular etraflarına bakınıp fısıldaşmaya başladılar.

Joy önce Pieter'in yokluğuyla sessizliğe gömülen kaptana, sonra da herkes kadar şaşkın görünen Stella'ya baktı.

"Tüccarımız satışa çıkmıştır belki de," diye espri yaptı kaptan. "En iyisi aşçımızı depoyu kontrol etmeye yollayayım." Etrafına bakınarak ne yapabileceğini düşündü.

Yemek salonunun diğer tarafından gelen bir fısıltı Joy'un dikkatini dağıttı. Masaların arasından ılık bir esinti misali süzülen fısıltının geldiği tarafa baktı ve sonunda kaynağını gördü. Tüm gözler, içeri diğer taraftaki kapıdan sallana sallana giren Georgina Lipscombe'a çevrildi. Şapkasının altındaki saçları dağılmış, gevşek bukleler halinde omuzlarına dökülmüştü. Dengede durmaya çalışırken tökezleyip boş bir sandalyeye tutunmak için elini uzattı.

Joy kadına baktı ve gördüğü şeyin önemini sindirmeye çalıştı, sonra da gözlerini beti benzi atmış haldeki Stella'ya çevirdi. Georgina Lipscombe'un bembeyaz denizci üniforması kusursuz olmaktan çok uzaktı artık. Üniforması apoletlerinden bacaklarının ortalarına kadar kirlenmişti ve lekelerin ayakkabı boyasından kaynaklandığı çok belliydi. Bu halinin farkında bile olmayan Georgina ona çevrilen yüzlere baktı ve herkesi görmezlikten gelmeye karar vermişçesine başını kaldırdı. Masalarına gelip kendini olanca ağırlığıyla sandalyeye bıraktı, bir sigara yaktı. Kısa ve ağır bir sessizlik oldu.

O anda Stella, "Seni sürtük!" diye haykırdı ve masanın diğer tarafından atılıp kadının saçlarına, apoletlerine, etine ya da üniformasının herhangi bir parçasına yapıştı. Ta ki Louis ve ikinci kaptan, sandalyelerinden fırlayıp onu çekene kadar... Joy öylece kalakalmıştı; arkadaşı olduğunu düşündüğü kadını, düşmanına saldırırken tülleri yırtılıp kopan o kocaman gözlü ölüm perisini tanımaya çalışıyordu. "Seni lanet, lanet olası sürtük!" diye haykırıyordu Stella. Artık ağlamaya da başlamıştı, o güzelim dansçı kız

makyajı çoktan akmıştı. Louis onu kolundan tutup Georgina'nın saçını bırakmaya zorladı ama bu da adamlar az önce onu bırakabileceklerine ikna olduktan birkaç saniye sonra yaşanmıştı.

Stella'yı sandalyeye oturttukları sırada Bayan Fairweather onun saçını okşayarak, "Hişşşt, tatlım," dedi. "Haydi, sakinleş. Bir gece için bu kadar heyecan fazla."

Yemek salonu tamamen sessizliğe gömülmüştü. Kaptan orkestraya çalmaya devam etmelerini işaret etti ama grup nerede kaldığını hatırlayana kadar uzun ve gergin bir sessizlik daha oldu. Çevre masalardaki konuklar yüzlerinde şaşkın ifadelerle gülüp tarafları ayıplayan sözler sarf ederlerken dikkatlerini yavaş yavaş kendi masalarına veriyorlardı.

Saçı dolaşıp Stella'nın çektiği tarafta toplanan Georgina elini yüzüne götürüp bir yerlerinin kanayıp kanamadığını kontrol etti. Parmaklarında kan göremeyince elinden düşen sigarasını bulmak için masanın üstünü taradı. Ne yazık ki sigarası Bayan Fairweather'ın içkisinin içinde ümitsizce yüzüyordu. Georgina sakince gümüş sigaralığından başka bir sigara çıkarıp onu yaktı. Ardından başını kaldırıp Stella'ya baktı. Kısa bir sessizlik oldu. "Seni aptal kız," dedi sigarasından çektiği nefesi uzun uzun üfleyerek. "Senden başkasına bakmadığını mı sanıyordun yoksa?"

Joy güvertede kolunu hıçkıra hıçkıra ağlamakta olan Stella'nın omzuna atıp oturmuş, ikisinin de sırılsıklam olmakla kalmayıp dişlerinin takırdadığını ona nazikçe söylemeyi ne zaman başaracağını düşünüyordu.

Stella yirmi dakikadan uzun bir süredir ağlıyordu. Joy'un ıslak, hüzünlü kollarının arasında denizden sıçrayan buz gibi suyun ve güvertenin bir oraya bir buraya yattığının farkında bile değildi. "Bana yalan söylediğine inanamıyorum," dedi hıçkırıklarının arasında. "Söylediği onca şey..."

Joy, Pieter'in ona ne söylemiş olabileceğini ya da o sözlerin nereye varabileceğini düşünmemeyi tercih etti.

"O kadın da çok iğrenç bir kadınmış. Hem de yaşlı." Stella ağlamaktan şişmiş gözleriyle Joy'a baktı. Olanlara inanamıyormuş gibiydi. "Sert bir yüz ifadesi var ve çok makyaj yapıyor. Çatlakları bile var."

Joy, Pieter'in bunları pek önemsediğini sanmıyordu. Adamın rastgele partner seçiminde Stella'nın gördüğü buydu.

"Ah, Joy... Ben ne yapacağım şimdi?"

Joy, Pieter Brandt'ın yemek salonuna dönüşünü hatırladı. Başta kahkahalarla gülmüş ve birkaç yersiz espri yapmıştı. Sarhoş olduğu için masadakilerin onu buz gibi bir sessizlik içinde karşıladıklarını fark etmemişti bile. Ardından yapmacık kahkahalar atmaya devam etmiş, ortamı yumuşatma çabasıyla bir espri daha patlatmıştı. Ama kaptan şampanya şişesini onun önünde patlatıp, "Sen kazandın," dedikten hemen sonra gidince Pieter, hiçbir şeyin yarım saat önce bıraktığı gibi olmadığını fark etmeye başlamıştı.

Louis önce Pieter'in solgun göğsüne, ardından da Georgina'nın lekelenmiş göğsüne bakarak, "Ayakkabı boyanı yenilemelisin dostum," demişti.

Pieter'in renginin solup solmadığını söyleyebilmek mümkün değildi ama genç adam diğer yolculara endişeli bir bakış attıktan sonra "biraz uzanması" gerektiğini söyleyerek kamarasına kaçmıştı. Olanlardan iyice sıkılan Georgina ise elinden bırakmadığı sigarasını içerken kimseyle göz göze gelmemeyi başararak uzaklara bakmıştı. Sonunda erkeklerin ilgisini çekememenin verdiği huysuzlukla Pieter'in arkasından o da kamarasına kaçmıştı.

Ancak Stella, Bayan Fairweather eşliğinde çoktan tuvaletin yolunu tutmuştu. Yaşlı kadın duruma hiç uymayan dantelli bir mendille Stella'nın gözyaşlarını siliyor ve onu teskin etmeye çalışıyordu. "Makyajın çok güzel olmuştu," diyordu. "O kadının seni perişan halde görmesine izin verme." Joy içeri girdiğinde yaşlı kadın

rahatlamış, coşkulu ve minnet dolu bir dokunuşla Stella'yı ona teslim etmişti. "Siz arkadaşsınız," demişti. "Sen onu nasıl neşelendireceğini bilirsin. Anlat ona." Sonra da bir Arpège parfümü bulutu, boncuk ve yarı saydam kumaş sesleri eşliğinde gözden kaybolmuştu.

Yarım saat sonra kapkara, köpüklü denize bakarken Stella, "Ben ne yapacağım şimdi?" dedi. "Her şey bitti. Belki de en iyisi..."

Joy, Stella'nın bakışlarını takip edip güverteye baktı ve arkadaşının koluna daha sıkı yapıştı. "Bunu aklından bile geçirme," dedi paniğe kapılarak. "Sakın, Stella Hanniford."

Stella hileden ve yapmacıklıktan uzak bir ifadeyle ona baktı. "Ama şimdi ne yapacağım Joy? Her şeyi mahvettim, değil mi?"

Joy, Stella'nın buz gibi ellerini avuçlarının arasına aldı. "Hiçbir şeyi mahvetmedin. Yarından sonra bir daha asla görmeyeceğin aptalın tekiyle biraz fazla yakınlaştın, o kadar."

"Ama bu iğrenç bir şey Joy. Bir yanım onu tekrar görmek istiyor." Stella mutsuzlukla dolu, kocaman, mavi gözleriyle ona baktı. Joy'un bir elini bıraktı ve saçını geriye attı. "Muhteşemdi. Dick'ten çok daha iyiydi. En kötüsü de... şimdi bambaşka duygulara kapılmışken nasıl Dick'e gider, her şey yolundaymış gibi davranabilirim ki?"

Joy'un midesi bulanmıştı. Bir yanı kulaklarını tıkayıp Stella'ya, *kes artık, bunları duymak istemiyorum*, diye haykırmak istiyordu ama o, Stella'nın tek sırdaşıydı. Her zaman coşkulu bir yanı olmasına rağmen dalgalardan ürken bir sırdaş... "Onu unutmalısın," dedi ama söylediklerinin bir anlamı yoktu. "Dick'le ilişkini yoluna koymalısın."

"Peki ya Dick'le evlenmemiş olsaydım? Ah, ona nasıl âşıktım, bilemezsin... Ama o zamanlar ne biliyordum ki? Onunla tanışmadan önce iki kişiyle öpüşmüştüm yalnızca. Ondan daha çok seveceğim biriyle tanışacağımı nereden bilebilirdim?"

Joy o yakışıklı ve nazik pilotu düşünerek, "Ama Dick iyi bir adam," dedi. "Birlikte çok mutluydunuz. Yine mutlu olabilirsiniz."

"Ama artık duygularım değişti. Ona gülümsemek, onu öpmek ve o iğrenç, yaşlı bedenini hissetmek istemiyorum. Ben Pieter'i istiyorum... fakat şimdi hayatımın geri kalanını sevmediğim biriyle geçirmek zorundayım."

Joy kolunu tekrar arkadaşının boynuna doladı ve gökyüzüne baktı. Bu gece pek yıldız yoktu, takımyıldızlar alçaktan süzülen bulanık bulutların arkasına gizlenmişti.

"Her şey yoluna girecek," diye fısıldadı Stella'nın buz gibi kulağına. "İnan bana, sabah her şey düzelmiş olacak."

"Nasıl anladın?" diye sordu Stella, başını tekrar kaldırarak.

"Çünkü hep öyle olmuştur. Ben gündüzleri kendimi daha iyi hissederim."

"Hayır, ondan bahsetmiyorum. Sen doğru tercihi yaptığını nasıl anladın?"

Joy ona yanlış bir cevap vermek istemediği için biraz düşündü. Bir an aklına Louis geldi. "Sanırım anlamıyorsun," dedi sonunda. "Ümit ediyorsun."

"Ama sen anladın. Biliyordun."

Joy bir süre sessiz kaldı. "Evet," dedi.

"Nasıl?"

"Çünkü başka kimsenin yanında onun yanında olduğum zamanlardaki kadar rahat hissetmiyorum. Onun yanındayken... senin yanındaymışım gibi hissediyorum... Bir de aşk var tabii." Joy onu dikkatle dinleyen Stella'ya baktı. "Onu kendimin erkek versiyonu olarak görüyorum sanırım. Öteki yarım olarak. Diğer versiyonumla uyum içinde yaşamak istiyorum. Onu hayal kırıklığına uğratmak istemiyorum." Joy şimdi Edward'ı gözünde canlandırabiliyordu; genç adam ona gülümsüyordu, gülümserken göz çevresi kırışıyor, üst dudağının altından dişleri görünüyordu. "O karşıma çıkmadan önce insanların bana karşı ne hissettiğini çok da umursamıyordum," dedi Joy, "ama şimdi Edward'ın beni tercih etmiş olmasına inanamıyorum ve her sabah uyandığımda bunun

için Tanrı'ya şükrediyorum. Her gece yatmadan önce saatler çabucak geçsin de yeniden onunla birlikte olabileyim diye dua ediyorum. Ne yaptığını, kiminle konuştuğunu düşünüyorum. Ama bunu kıskançlık ya da benzeri bir duyguyla yapmıyorum, yalnızca ona yakın olmak istediğim için yapıyorum ve ne yaptığını tahmin etmeye çalışmak bana iyi geliyor."

Şimdi uyuyordur, diye düşündü. *Ya da kitap okuyordur. Nesillerdir atlarla uğraşan ailesinin izinden gidip, atlar hakkında bilgi veren kitaplarından birini okuyordur belki de.* "O benim istediğimden, ümit ettiğimden çok daha fazlası," dedi Joy dalgın dalgın. "Kendimi bir başkasıyla düşünemiyorum."

Kısa bir sessizlik oldu. Joy, Stella'nın orada olduğunu neredeyse unuttuğunu fark etti.

Ama Stella filikaların yanındaki banktan kalktı. Ağlamayı kesmiş, soğuğa karşı şalına sıkıca sarınmıştı.

Joy da ayağa kalktı ve ıslak saçlarını geriye attı.

"Anlıyorum, peki. Sen şanslısın," dedi Stella, Joy'un gözlerine bakmadan. "Senin için kolay oldu her şey."

Joy arkadaşının ses tonunu duyunca kaşlarını hafifçe çattı.

Stella kapıya doğru yürüdü, sonra arkasına döndü ve Joy'a attığı imalı bakış, karanlıkta çiseleyen yağmura karıştı. "Evet, senin için çok daha kolay oldu. Ne de olsa seni isteyen başka kimse olmadı."

Yedi

Sabine eski püskü İran halısının ortasına oturmuş, üzerinde gece mavisi bir elbise olan Stella'nın fotoğrafına bakıyordu. Yılların yorgunluğunu taşıyan odanın yumuşak tonları bir an için kaybolmuş, yerini yağmurun kamçıladığı kabarmış güverteye ve altı yedi parça ıslak, pullu tülün ve satenin ışıltısına bırakmıştı. "Sonunda Dick'e döndü mü peki?" Sabine genç kadının ışıl ışıl gözlerine, bilmiş gülümsemesine bakarak onun sırılsıklam bir gemide terk edilip yapayalnız kaldığını gözünde canlandırmaya çalıştı ama başaramadı. Genç kadın kendinden çok emin görünüyordu.

Eski kâğıtlarla dolu bir kutuyu karıştıran Joy, Sabine'in omzunun üzerinden elindeki fotoğrafa baktı. "Stella mı? Evet, ama fazla kalmadı."

Sabine ona dönüp bir açıklama bekledi. Joy kutuyu dizlerinin üstüne koydu ve bir süre düşündü. "Dick ona tapıyordu ama sanırım Stella'nın Pieter Brandt'a olan duyguları onu fazlasıyla sarsmıştı. Çocukları da olmayınca Stella'nın bir süre sonra heyecanı başka yerlerde aramaya karar verdiğini düşünüyorum."

"Sonra ne oldu peki?"

Joy ellerini çırpıp tozdan arındırmaya çalıştı. Sabine'le yeniden konuşabildiğine seviniyordu ama kızın her şeyi merak etmesi onu biraz yormuştu. Sonunda tıpkı yıllar önce Stella'nın o kötü haberi vermeden önce yaptığı gibi kendini hazırlarcasına derin bir nefes aldı.

"Hayatında bir sürü erkek oldu ama hiçbiriyle gerçek mutluluğu yakalayamadı."

"Renkli bir hayat," dedi Sabine neşeyle. Stella'nın tarzı hoşuna gitmişti.

"Öyle de denebilir. Gençken çok eğlendiğinden eminim. Ama yaşlılığı hüzünlü geçti. Çok içiyordu." Joy elini hafifçe yanan gözlerine götürdü. "Son kocası karaciğer yetmezliğinden öldü ve Stella onu da kaybettikten sonra başka kimsesinin olmadığını anladı sanırım. Altmış iki yaşındaydı o zamanlar. Tek başına yaşamak için zor bir yaş."

Sabine fotoğraftaki o heyecanlı, güzel kızı hem terk edilmiş hem de yaşlı bir alkolik olarak gözünde canlandırmaya çalıştı.

"Öldü mü peki?"

"Evet. Birkaç yıl önce. Doksan ikide sanırım. Eskiden sık sık görüşüyorduk ama o İspanya kıyısında küçük bir daireye taşındıktan sonra birbirimizi hiç görmedik. Öldüğünü de yeğeninin bana yolladığı o içten mektup sayesinde öğrendim." Joy'un dikkati bir an için dağıldı. "Evet. Artık şu rozetleri atsam iyi olacak. Küflenmişler. Yazık."

Sabine fotoğrafları önündeki kutuya koyup annesini Stella Hanniford gibi hayal etmeye çalıştı. Annesi, Stella kadar alımlı bir kadın değildi ama bu haliyle de istediği erkeği elde edebilirdi ve sonu İspanya'daki bir evde tek başına kalmak olabilirdi. Sabine annesini ziyarete gittiğini ve onu eski püskü bir kanepede, elinde bir şişe Rioja şarabıyla oturmuş, sarhoş bir halde geçmişi anarken bulduğunu hayal etti. Omuzlarına dökülen bakımsız kızıl saçları ve dudaklarının çevresine taşan rujuyla, "Aah, Geoff," diyecekti. "O yıl ne güzeldi. Geoff... Yoksa George muydu o? İkisini hep karıştırıyorum."

Sabine onu ağlamak ile gülmek arasında bırakan o görüntüyü zihninden uzaklaştırıp büyükannesine kaçamak bir bakış attı. Bir yandan da yanı başında durmuş, eski rozetlerle dolu bir kutuyu siyah bir poşete boşaltmakta olan yeşil kadifeler içindeki bu sert görünümlü kadını, zihninde yeni yeni kök salmaya başlayan o kusursuz aşkla bağdaştırmaya çalışıyordu. Sabine son birkaç gündür

büyükannesi ile büyükbabasına farklı bir gözle bakmaya başlamıştı. Bu aksi ve fazlasıyla resmî yaşlı çift bir zamanlar televizyondakilere rakip olacak kadar büyük bir aşk yaşamıştı. Büyükbabası yakışıklı bir adamdı. Büyükannesi... pekâlâ, o da hoş bir kadındı. Ama Sabine'i asıl etkileyen, o uzun bekleyişe, birbirlerinden ayrı geçirdikleri onca zamana rağmen büyükannesinin, aşkından her daim emin olmasıydı. Bütün o subaylara rağmen sevdiği adama hep sadık kalmıştı.

"Artık tanışır tanışmaz nişanlanan çiftler yok," dedi Sabine, sesli düşünüyordu. "Hele ki sonrasında bir yıl falan beklemeleri gerekiyorsa..."

Joy poşetin ağzını bir iple bağladıktan sonra durup torununa baktı. "Haklısın... Ben de olduğunu sanmıyorum."

"Peki yine bekler miydin? Yani şimdi beklemen gerekseydi..."

Joy torbayı yere bırakıp odanın ortasında durdu ve düşünmeye başladı. "Büyükbabanı mı?"

"Bilmem. Mesela onu, evet. Onu bekler miydin?"

Joy pencereden dışarı bakıp yağmur damlalarının metal parçaları gibi yere düşmesini izledi. Pencerenin biraz yukarısında, tavanda yer alan yarım daire şeklindeki kahverengi leke, oluğun yerinden oynayıp suyun şevkle evin içine sızmasına izin verdiği noktayı gösteriyordu. "Evet," dedi büyükannesi. "Elbette." Ama sesi çok da kendinden emin çıkmamıştı.

"Hiç huzursuz olmadın mı? Yani onu görmeden önce. Gemide onca zaman geçirdikten sonra."

"Dedim ya tatlım, onu gördüğüme çok sevinmiştim."

Bu sözler Sabine'i hiç tatmin etmemişti. "Ama bir şeyler hissetmiş olmalısın. En azından onu görmeden önceki birkaç dakika. Gemi limana yanaşırken bekleyenlerin arasında onu görmeye çalışmışsındır. Belki de miden bulanmıştır. Benim bulanırdı, biliyorum."

"Bu çok uzun zaman önceydi Sabine. Büyükbabanla o kadar çok ayrı kalıp kavuştuk ki gerçekten hatırlayamıyorum. Şimdi çöp

kamyonunu kaçırmamak için şu poşeti alt kata indirsem iyi olacak." Yine aniden sert kişiliğine bürünen Joy, kıyafetinin önündeki tozu silkeledi ve kapıya yöneldi. "Haydi, bırak artık onları da alt kata inip öğle yemeğini ayarlayalım. Büyükbaban acıkır birazdan."

Sabine ayağa kalkarken büyükannesinin kabalığını fark etti ama umursamadı. Çoğu zaman eski fotoğraflar ile anıları inceleyerek birkaç saatlerini birlikte geçirdikleri son birkaç haftadır Joy'un sert tavırları yumuşamıştı, özellikle de Edward'la birlikteliklerinin ilk zamanlarını anlattığı anlarda. Anılar su yüzüne çıktıkça cümleler de ilmek ilmek çözülüp daha uzun, özgürce akıp giden hikâyelere dönüşüyor, türlü renklere bürünüyordu. Duydukları karşısında âdeta büyülenen Sabine uyum, ayrıcalık ve yanlışlarla dolu yeni bir dünyaya bakma şansını elde ediyor, bu hikâyeleri dinlemekten mutlu oluyordu.

Bir de seks vardı. Büyükannesinin cinsellikten bahsetmesi biraz garipti. "Seks" kelimesini doğrudan dile getirmiyordu elbette ama Sabine, Stella Hanniford ve Georgina Lipscombe'un arasını bozanın ne olduğunu anlamakta çok da zorlanmamıştı. Sabine 1950'lerde de öyle şeylerin yaşandığına inanamamıştı. Şu an bile bunları annesinin de yaptığını hayal etmekte zorlanıyordu. Annesini düşündü ve ilk kez olmamakla birlikte onun neden büyükannesi ve büyükbabası gibi büyük, romantik bir aşk yaşayamadığını merak etti. *Sıradan ve küçük ilişkilerin ötesinde, 1950'lerin Romeo ve Juliet'i gibi, kaderin ördüğü ağlardan kurtulmayı başaran bir aşk*, diye düşündü Sabine dalgın dalgın. Kitaplarda okuduğumuz, şarkılara ilham veren, hem insanı kuş gibi kanatlandıran hem de ayakların yere sağlam basılmasını sağlayan tek parça, muazzam, derin, dayanıklı bir aşk...

Joy kapıda durup ona döndü. "Haydi Sabine. Kıpırda biraz. Bayan H mezgit yapıyor ve eğer mezgiti zamanında üst kata çıkaramazsam büyükbabanı onu yemeye ikna edemem."

Büyükannesiyle arasındaki buzlar çözülüp de rutubete alışmaya ve ata binmekten keyif almaya başladıktan sonra (bunu itiraf etmeyi hâlâ kendine yediremiyordu) Sabine'in eve duyduğu özlem tamamen kaybolmasa da büyük ölçüde azalmıştı. En azından televizyonu artık eskisi kadar özlemiyordu. Dean Baxter'ı da pek düşünmüyordu. Pazar günü Bayan H ile kocasının otuz ikinci evlilik yıl dönümüydü ve en önemli günlerden biri olmasa da (altın veya gümüş yıl dönümü değildi sonuçta) Bayan H bir kutlama yapmanın iyi olacağını, Sabine'in de onun ailesiyle birlikte kutlamaya davetli olduğunu söylemişti.

Sabine buna sevinmişti; yalnızca geceyi dışarıda geçirmek için bir bahane bulduğundan değil –artık büyükannesiyle arkadaş olsalar da o kocaman yemek masasında oturmak hâlâ işkence gibiydi– akrabalarıyla yakınlaşma fırsatı yakalayacak olmasının yanı sıra Thom ve Annie'yle vakit geçireceği için de mutluydu. Hayatının belli dönemlerini bekâr geçiren bir ebeveyn tarafından büyütülmüş, kardeşsiz bir çocuk için aileye en yakın şey buydu; sonsuz, büyük ama yine de herkesin kimin ne yaptığını bildiği bir aile. Fertlerinin, aitlik duygusunun bir getirisi olarak birbirlerinin evine rahatça girip çıkabildiği, yerini bildiği bir aile... Ama Sabine'in en çok hoşuna giden şey gürültüydü: sonu gelmez tartışmalar, araya girmeler, kahkaha patlamaları, şaka yollu takılmalar... Kendi evleri hep sessizdi. Annesinin çalışabilmesi için kendini bildi bileli evde sessiz olmak zorundaydı; kapkalın bir battaniyeyle örtülmüş gibi kasvetli ve boğucu bir ev. O, annesi ve Geoff yemeğe oturduklarında da kimse böyle ağız dolusu kahkahalar atmazdı. Geoff ona nazikçe gününün nasıl geçtiğini sorar, bilinçli bir şekilde yetişkin muamelesi yapardı. Annesiyse yemeğini yerken uzaklara dalar, kim bilir neler düşünürdü. *Büyük ihtimalle Justin'i*, diye aklından geçirdi Sabine öfkeyle. Nedense bu aralar Justin aklına geldikçe yine çok sinirleniyordu.

Sabine'in, Bayan H'nin evine ilk gidişiydi bu. Ev, köyün dışında yer alan bir kır eviydi. Meydanın tam ortasında yer alan kır evi,

taş döşeli bir avluyla ve çok güzel düzenlenmiş çiçek yataklarıyla çevrelenmişti. Bir çanak anten, evin bir yanından tıpkı bir trompet gibi sorgularcasına yükseliyordu. Pencerelerde çiçekli, açık renkli perdeler, pencere pervazlarındaysa kıpkırmızı ve pembe siklamenlerle dolu saksılar vardı.

Sabine'in Geoff'un hayran kalacağından emin olduğu sentetik taş döşemeler inanılmazdı. Evi Bayan H'nin, herkesin Mack diye seslendiği kocası Michael yapmıştı. Aslında evin adı da Mackellen'dı ve Sabine hiç kimsenin Bayan H'nin gerçek adını dile getirmekte bundan öteye gitmediğini fark etmişti.

Sabine'e büyük evden oraya kadar eşlik eden Thom, "Bu evin, senin ihtiyarların evinden çok farklı olduğunu söyleyeyim," dedi.

Sabine, "En azından daha az rutubetli görünüyor," diye fikrini belirtince Thom güldü.

Ama içeri girdiğinde Sabine, Thom'un ne demek istediğini anladı. Kapıyı açar açmaz onu merkezî ısıtma sisteminin sıcak nefesi ve yerdeki açık ve canlı renklerdeki halı karşıladı. Duvarlarda aile resimleri, çerçeveli fotoğraflar ve birkaç tane de kumaşa işlenmiş şiir vardı ama eve asıl hâkim olan biblolardı. Biblolar her yerdeydi; küçük cam filler, kahkahalar atan kauçuk palyaçolar, başıboş sürüleriyle birlikte tasvir edilmiş, şirin çoban kızlar... Güçlü ışığın altında ışıl ışıl parlayan biblolarının üzerinde tek bir toz zerresi bile yoktu. Hepsi de parlak, iç açıcı ve kusursuz görünüyordu. Sabine o minik yaratıklar ordusuna bakınca sayıları karşısında bir an için şaşkınlığa kapıldı.

"İçeri gel Sabine. Kapıyı kapat Thom. Nemli havayı içeri sokuyorsunuz. Bu gece de hava çok soğuk." Bayan H gülümseyerek Sabine'in yanına geldi ve onun paltosunu aldı. Ama bu kez her zamankinden çok farklı görünüyordu. Diğer Bayan H pastel renkli sentetik önlükler giyip saçını geriye tarardı ve makyajsız yüzü pespembe olurdu. Bu Bayan H ise leylak rengi bir kazak giymiş, boynuna da birinin ucunda haç bulunan iki altın kolye takmıştı. Dalgalı, parlak saçları şimdi daha gür görünüyordu ve

genç görünmek için yaptığı makyaj yüzünü aydınlatmıştı, ürkütücü değil sofistike olmuştu. Bir an dengesinin bozulduğunu hisseden Sabine, Bayan H'nin büyük evin dışında da bir hayatının, yemek ve temizlikten başka görevlerinin olabileceğini düşünmediği için kendinden utandı. Ama Bayan H, Annie'nin evinde bile oradan oraya koşturuyor, ev işleriyle ilgileniyordu.

"Çok... güzel olmuşsun," dedi Sabine çekinerek.

"Öyle mi? Ne tatlısın," diye karşılık verdi Bayan H koridorda ona yol gösterirken. "Bu kazağı Annie bana birkaç yıl önce almıştı ve çok az giydim, biliyor musun? Özel günler için saklamıştım. Annie bana kızıyor ama günlük giyilemeyecek kadar güzel bir kazak."

"Annie geliyor mu?"

"Annie çoktan geldi tatlım. Haydi, onun yanma gidelim. Thom, lütfen ayakkabılarını kapıda çıkar. Bugün elektrik süpürgesiyle yeterince haşır neşir oldum."

Bayan H'nin peşinden giden Sabine önceki günü düşündü. Atla Annie'nin arka bahçesinden geçerken onu görüp el sallamak ümidiyle eve bakmıştı. Annie ona, onu at sırtında görebilmek için geçerken eve uğramasını sık sık söylüyordu ve Sabine de artık iyice geliştirdiği biniciliğiyle gurur duyduğunu itiraf edebilirdi. Kendi kendine çalışarak engellerin üzerinden ve küçük atın hiç hata yapmamasından aldığı cesaretle yavaş yavaş küçük çitlerin üzerinden atlamaya başlamıştı.

Ama Sabine o gün Annie'nin evinin önünde yavaşlayıp mutfak penceresinden içeri baktığında ona el sallayan Annie'yi değil, kocası Patrick'i görmüştü. Adam masada başını ellerinin arasına alarak oturmuş, ağır bir yükün altında ezilmişçesine kamburunu çıkarmıştı. Camdaki yansımalar yüzünden doğru düzgün görünmeyen Annie ise masanın diğer tarafında, kocasının karşısında durmuş, boşluğa bakıyordu.

Sabine o gri evin önünde durup hareket etmelerini beklemişti ama birkaç dakika boyunca ikisinde de en ufak bir kıpırtı olmayınca

onu görüp de evi dikizlediğinden kuşkulanacaklarından korkarak yoluna devam etmişti. Bundan Bayan H'ye bahsetmeli miydi, bilmiyordu. Zaten bu konuyu nasıl açabileceğini de bilmiyordu, üstelik koridoru çok hızlı geçip oturma odasına gelmişlerdi bile.

Bayan H'nin ailesi tertemiz, kaliteli koltuklara dizilmiş, küçük gruplar halinde sohbet ederken içkilerini yudumluyordu. Bir tarafta yan yana dizilmiş sandalyelerin çevrelediği, muhteşem güzellikte çiçeklerle süslenip üzeri tabak ve servis takımlarıyla doldurulmuş büyük, açılıp kapanabilen bir masa vardı. Yerde, açık mavi ve krem renkli halının üstünde iki küçük çocuk elektronik oyun parkında oyun oynuyordu. Minyatür araçlarını pistten gürültüyle çıkarıp yumuşak döşemenin üstünde gezdiriyorlardı. Koridordan da sıcak olan oturma odası, Sabine'i kalın kazağının içinde fazlasıyla rahatsız edip terletmişti. Soğuk bir evde yaşamaya alıştığı için artık dört kat kıyafet giymeden dışarı adımını atmıyor, içindeki üç kat kıyafetin uygunluğuna da çok önem vermiyordu.

Bu zamana dek Patrick ile Annie'yi kendi evlerinin sınırları dışında hiç görmediğini fark edip şaşırdı ve o ikisi dışında orada bulunanların hiçbirini tanımadığını düşündü. Patrick onu selamlarcasına kadehini kaldırdı ve uzaklara dalmış gibi görünen Annie'yi dürtünce kadıncağız irkildi. Sonra Sabine'e içtenlikle gülümseyerek onu yanına oturması için çağırdı. Sabine günün daha erken saatlerinde gördüklerini zihninden atmaya çalışırken duraksadı ve arka plandaki müzik ile konuşma sesleri arasında kendi sesini duyurabilmek için her zamankinden yüksek sesle konuşan Bayan H'nin ittirmesiyle onlara doğru yürüdü.

"Bu Sabine. Sabine, seni odadaki herkesle tek tek tanıştırmayacağım çünkü herkesin ismini hatırlaman mümkün değil. Beş dakika içinde servise başlıyorum, hazır olduğunuzda gelebilirsiniz. Thom, Sabine'e içecek bir şeyler verir misin?"

Annie yine o kocaman kazaklarından birini giymişti. Şimdiden yakasını çekiştirmeye başlayan Sabine neden onun da kendisi kadar rahatsız olmadığını merak etti.

"Nasılsın Sabine?" dedi Patrick. "O küçük, gri atın üstünde harikalar yarattığını duydum."

Sabine başını sallarken onun ne kadar yorgun göründüğünü fark etti. Patrick'in gözlerinin altı morarmıştı ve en az iki gündür tıraş olmadığı belliydi. Patrick yazardan çok çiftçiye benzeyen iri yarı, kaba saba bir adam olmasına rağmen her zaman tıraşlı ve tertemiz olurdu. Genelde çamaşır yumuşatıcısı kokardı.

"Önümüzdeki hafta çoban köpekleriyle birlikte Wexford kırsalına gidecek misin?"

"Elbette gidecek," dedi çocuklarla birlikte yere oturan Thom. "Onu ben götüreceğim. Önce uzağa gidip gidemeyeceğini anlamamız için birkaç yüksek engelden atlayacak, sonra da dışarıda harika bir gün geçireceğiz."

Sabine tilki avına gitme fikrine karşı mı çıksın, yoksa onu ava Thom'un götürecek olmasına sevinsin mi, bilememişti. Gidip tilkileri vurmak istemiyordu, bunu gerçekten istemiyordu. Tanrı aşkına, o bir vejetaryendi. Araçların ezdiği hayvanlar için gözyaşı döken biriydi. Ama bütün bir günü Thom'la... baş başa geçirecek olma fikri...

"Annen de seninle geldi mi Sabine?" İri göğüsleriyle görsel açıdan egemenlik savaşına girmiş vatkalı, geniş omuzları ve kısa, kızıl saçları olan, orta yaşlı bir kadındı bu. Sabine ona boş boş baktı.

"Sabine, bu May teyze," dedi Thom. "Annie'nin ve benim teyzem. Şu da kocası Steven. Anneni burada yaşadığı zamanlardan tanıyorlar."

"Hepiniz masaya oturur musunuz? Mack, servis kaşıklarını getirir misin?"

Kadın tombul eliyle Sabine'in kolunu tutarak, "Annen güzel kızdı," dedi. "Benim Sarah'mla birlikte garip bir dansa giderlerdi. İyi anlaşırlardı. O da geldi mi?"

"Hayır. Çalıştığı için gelemedi."

"Öyle mi? Yazık. Gerçekten yazık. Onu görmeyi çok isterdim. Aslında ben oraya gittiğimde de görebilirdim onu. Ne kadar oldu Steven? İki yıl oldu mu? Ama kalçamda bir sıkıntı var... ve uzun yolculuklar bana iyi gelmiyor."

Sandalyesine yönlendirilen Sabine ne diyeceğini bilemediği için başını sallamakla yetindi.

"Eklem romatizması. Nasıl berbat bir şey, bilemezsin. Doktorların da yapabileceği pek bir şey yokmuş. Anlayacağın yakında tekerlekli sandalyeyle gezeceğim. Bir daha yürüyemeyeceğim. Ama annene selamlarımı ilet, olur mu?"

"Sabine, lütfen tabağına ne istiyorsan al. Bu barbarlar grubu hiç beklemez. O yüzden elini çabuk tutup yemeklere saldırman gerekiyor."

"Annene buraya gelirse bana da mutlaka uğramasını söyle. Dediğim gibi, belki o zamana kadar artık dışarı çıkamayacak hale gelirim ama onu zevkle ağırlayacağımdan emin olabilir."

"Kalçan daha mı kötü oldu May? Bundan hiç bahsetmemiştin." Bu sözlere biri kıs kıs gülerek eşlik etti.

"Ellen teyze? Meyve suyunu alabilir miyim?"

"Patates al Sabine. Burada kibarlık edersen aç kalırsın," dedi Thom. "Fırsat varken yiyeceği kapmazsan emin ol, başkası kapar."

Bu konuşmalar esnasında Annie gözlerini karşıdaki perdeye dikmiş, belli ki uzaklara, aşırı kalabalık odanın gürültüsünden çok uzaklara gitmişti. Normalde karısıyla onun sırtını sıvazlamak ya da elini tutmak gibi fiziksel temas halinde olan Patrick de şimdi onunla hiç ilgilenmiyor, acımasız bir kararlılıkla birasını yudumluyordu.

Aman Tanrım, diye düşündü Sabine onlara bakarken. *Ayrılacaklar.* Ne de olsa işaretleri görmekte uzman olmuştu artık.

"Biraz daha sebze al Sabine. Kuş kadar yedin."

"Onu rahat bırak Mack. Ne isterse onu yer, değil mi Sabine?"

Sabine'in gözleri, dilin sürekli sallanan bir dişe gitmesi gibi yemek boyunca Patrick ile Annie'nin yaydığı negatif enerjiye kayı-

yordu. Patrick'in, karısıyla iki üç defa konuşmaya çalıştığını ancak Annie'nin yüzünde, ona yanıt verme nezaketini gösterdiğinde bile onu görmüyormuş gibi bir ifade olduğunu da fark etmişti. Annie'nin gözleri Patrick'in ötesindeki görünmez bir şeye takılıp kalmıştı sanki. Sabine onun her zamankinden daha fazla içtiğini, sonunda annesinin bile dayanamayıp önüne bir bardak su koyduğunu fark etti. Olan bitenle pek ilgilenmeyen Thom'un bile dikkatini Annie'ye verdiğini, genç kadın kendini eğlenceden çoktan soyutlamışken Patrick'le iş birliği yaparak onu sohbete dâhil etmeye ve güldürmeye çalıştığını gördü.

Sabine bütün bunları izledikçe gerildiğine üzülüyordu çünkü böyle olmasaydı iyi vakit geçirebileceğini biliyordu. Yemekte iki koca hindinin yanı sıra çok lezzetli sebzeler ve onun için özel olarak pişirilmiş somon vardı. İnsanlar kendi aralarında konuşurlarken Sabine'in onlara katılması veya geri çekilip konuşmaları dinlemesi pek bir fark yaratmıyordu. Thom'un ailesi onun yalnız yaşamasıyla ilgili olarak ona takılıyordu. Thom'un sonunda keşişler gibi inziyaya çekilip ormanın derinliklerindeki bir kulübede yaşayacağını söylüyorlardı. "Ormana son gittiğimde teneke çatılı bir kulübe görmüştüm," dedi Steven. "Orası ilk evin olabilir. Ne dersin Thommo?"

"Hayır. Orası onun kız arkadaşının evi," dedi James isimli gençlerden biri – iki James vardı. "Akşam yemeği için yarasa avına çıkıyor."

Bu arada Bay ve Bayan H arada birbirine dokunuyor, Sabine'in kendi anne ve babası olsalar kesinlikle utanç duyacağı bir şekilde birbirlerinin gözlerinin içine bakıyorlardı. Sürekli birbirlerini mıncıklıyorlardı. Arada bir Bay H, Bayan H'nin kulağına onu utandıracak bir şeyler söylüyor ve kadının, "Ah, Mack!" diye haykırmasına sebep oluyordu. Ardından masadakiler de onlara katılıp, "Biraz tutun kendinizi," ya da "Çocuklar uyuyana kadar bekleyemiyor musunuz?" gibi sözlerle onlara çıkışıyorlardı.

Bütün bunlar olurken yüzünde tuhaf bir gülümsemeyle oturan Annie ise ancak Bayan H'nin bibloları kadar hayat doluydu. Hatta

onlar kadar bile neşeli değildi. Sabine onu izlerken kötü bir şeyler olacağını sezebiliyordu. Neden Annie hayattan zevk alamıyordu?

Sabine kutusundan servis edilen dondurma eşliğinde sunulan ufalanmış bisküvi ve çikolatadan oluşan devasa tatlısının yarısını yemişti ki rahminde hissettiği garip, uyuşturucu bir ağrı, dikkatini masada olup bitenlerden uzaklaştırdı ve bacaklarını korku içinde birbirine yapıştırmasına sebep oldu.

Aman Tanrım, burada olmasın lütfen. Şimdi olmaz. İrlanda'daki hayatının temposu evindekinden öylesine uzaktı ki böyle bir olasılık aklına bile gelmemişti. Ama şimdi bir yandan çikolatalı tatlısını yiyip bir yandan haftaları geriye doğru sayarken kendisi bu olasılığı hatırlamasa bile vücudunun hatırladığını fark etmişti.

Seslerin yükseldiği bir anı kollayarak sandalyesinden kalktı ve yaşlı akrabalarından birinin söylediği bir şeye gülmekten nefesi kesilen Bayan H'nin kulağına, "Tuvalet ne tarafta acaba?" diye fısıldadı.

"Hemen köşeyi dönünce sağdan ilk kapı," dedi Bayan H elini onun omzuna koyarak. "Orası doluysa mutfağın yanındakine bak."

Kendini perişan halde tuvalete kilitleyen Sabine, şüpheyle karışık korku içinde o küçük işareti gördü. Hazırlıklı gelmemişti. Ve içini rahatlatacak bir şey bulmadan gecenin geri kalanını Bayan H'nin açık renkli döşemelerinde oturarak geçirmesinin imkânı yoktu.

Daha iyi bir çözüm bulamadığı için tuvalet kâğıdından uzunca bir parça koparıp onu geçici bir önlem olarak kullandı. Sonra ev sahibinin banyo dolaplarını karıştırmanın doğru olmayacağının bilinciyle kapakları olabildiğince sessiz bir şekilde açmaya başladı.

Banyo köpüğü, çamaşır suyu, takma diş yapıştırıcısı (*Bu kimin için*, diye düşündü Sabine, Bayan H'nin dişlerini gözünde canlandırmayı başaramayarak), banyo tuzu, sabun ve tuvalet kâğıdı. Cımbız, pamuk, saç filesi, son kullanma tarihi çoktan geçmiş reçeteli bir ilaç ve bir şişe şampuan. Ne tampon ne de ped vardı. Sabine iç

geçirdi ve kontrol etmeyi unuttuğu bir yer olup olmadığını görmek için etrafına bakındı.

Her ihtimale karşı tuvalet kâğıtlarını gizleyen bez bebeklerin altını (evet, belki de Bayan H utanıyordu) ve birbirleriyle uyumlu renklerdeki havluların bulunduğu raflı dolabı da kontrol eden Sabine, Bayan H'nin onun aradığı şeyi evinde bulundurmak için biraz yaşlı olduğu sonucuna vardı. Diğer tek ihtimal Annie'ydi –o buna uygun bir yaştaydı ne de olsa– ama dikkatleri üzerine çekmeden onu masadan kaldırmanın bir yolunu nasıl bulacaktı ki? Herkes birbirine takılmak için bahane arıyordu ve Sabine'in ne aradığını öğrenirlerse onunla dalga geçerlerdi. Öyle bir durumda Sabine *ölürdü*. Bundan kesinlikle emindi.

Garip görünümlü, örgü kılıflı klozetin üzerine oturup, *belki burada birkaç dakika daha beklersem tatlılarını bitirip tekrar koltuklara geçerler,* diye düşündü. *Belki o zaman Annie'yle konuşmam daha kolay olur.*

Sabine bir süre öylece oturup yapay çam kokusunu içine çekti ve kapı usulca çalındığında suçlu bir ifadeyle irkildi. Nefesini tutarak, *biri boş bir tuvalet mi arıyor acaba,* diye geçirdi aklından. Ama sonra Bayan H'nin sesini duydu: "Sabine? İyi misin tatlım?"

"İyiyim," dedi Sabine mümkün olduğunca normal bir sesle konuşmaya çalışarak. Ama bu da sesinin bir oktav yükseldiği ve titrediği anlamına geliyordu.

"Emin misin? Çok uzun zamandır içeridesin."

Sabine biraz tereddüt ettikten sonra gidip kapıyı açtı. Bayan H anahtar deliğinden içeriye göz atmaya çalışıyormuş gibi hafifçe eğilmiş bir halde kapının önünde duruyordu.

"İyi misin tatlım?" dedi doğrularak.

Sabine alt dudağını ısırdı. "Sayılır."

"Ne oldu? Bana söyleyebilirsin."

"Annie'den bir şey istemeliyim."

"Ne?"

Sıkıntısını itiraf etmenin neden olduğu o dehşet verici duygu, ihtiyacını karşılama isteğiyle çatışırken Sabine bakışlarını kaçırdı.

"Haydi tatlım, utanma."

"Utanmıyorum. Gerçekten."

"Sorun nedir?"

"Annie'yi çağırır mısın?"

Bayan H hafifçe kaşlarını çattı ama gülümsemesini korumaya çalıştı. "Neden onu istiyorsun?"

"Ondan bir şey rica edeceğim."

"Ondan ne rica edeceksin?"

Ne olduğunu tahmin etmek gerçekten bu kadar zor muydu? Sabine durumunu hemen anlayamadığı için Bayan H'ye karşı sabrının aniden taştığını hissetti. "Ondan ped isteyecektim. Tampon falan da olur." Bu kelimeler bile utanç vericiydi.

Gülümsemesi silinen Bayan H, bakışlarını gürültülü oturma odasına çevirdi.

"Onu çağırır mısın?" diye sordu Sabine.

"Bence bu pek iyi bir fikir değil tatlım."

Bayan H şimdi ciddileşmiş, son birkaç saatin neşesi yanaklarını terk etmişti. "Bak, sana ne diyeceğim. Sen burada bekle, ben yan komşudan ihtiyacın olan şeyi isteyeyim. Eminim Carrie'de işine yarayacak bir şeyler vardır."

Sonra gitti.

Sabine o dönene kadar tuvalette gergin bir şekilde beklemeye ve neden Annie'den tampon isteyemeyeceğini düşünmeye başladı. O ve Patrick tampon alamayacak kadar fakirlerdi de bundan utanıyorlar mıydı? Yoksa tuhaf bir dinî kuralları mı vardı? Okulundan bir kız ona küçük yaşta bekâretlerini bozacağı için Katolik kızların tampon kullanmadıklarını söylemişti. Ama Patrick ile Annie uzun zamandır evliydi ve o işi yıllardır yapıyor olmalıydılar. O yüzden Annie'den böyle bir şey istemenin sakıncası olamazdı.

Bayan H tedbirli bir şekilde elinde bir kese kâğıdıyla döndükten sonra Sabine'e herhangi bir açıklama yapmadı. Yalnızca hazır olduğunda odaya gelmesini söyleyip onu yalnız bıraktı.

Sabine geri döndüğünde herkes hâlâ masanın etrafında oturuyordu. Yalnızca iki kadın, Bayan H'nin sofrayı toplamasına yardım ediyordu. Herkes az önce bir şeye çok gülmüş gibi durgun görünüyordu. Belki de Sabine, yaşadığı zor durumun etkisinde kalmıştı. Emin olamıyordu.

"Tatlını biraz daha yemek ister misin Sabine? Senin tabağını bıraktım."

Sabine başını iki yana salladı ve peçetesiyle dalgın dalgın oynayan, kâğıdın köşelerini kıvırıp tekrar düzelten Annie'ye baktı.

"Kim bir şeyler içmeye geliyor şimdi?" Mack masanın bir ucunda durmuş, Patrick'e bakıyordu.

"Ben size kısa bir süreliğine katılabilirim," dedi Thom.

"Sen portakal suyu bile içemezsin. Kim benimle içmeye geliyor? Steven, sen gel adamım. Patrick?"

"Ben Annie'nin yanında kalayım," dedi Patrick heyecansız bir tavırla.

"Annie de bizimle gelir, değil mi kızım? Black Hen'e doğru bir yürüyüş iyi gelir. Ne zamandır oraya gitmedin."

Annie annesine baktı. "Teşekkürler baba ama pek havamda değilim."

"Haydi kızım. Kocan içmek istiyor ama sensiz gelmiyor. Sen de gel, biraz şımart onu."

"Hayır, siz gidin. Ben kalıp annemin bulaşıkları yıkamasına yardım edeceğim."

"Tabii ki etmeyeceksin. Bulaşık makinesi ne güne duruyor? Haydi Annie. Gel ve biraz eğlenmene bak."

Masadakiler de gizli bir anlaşma yapmış gibi adama destek verdiler. "Haydi ama Annie," diye mırıldandılar. "Dışarı çık. Git ve bir içki iç."

"Haydi gel. Sana getirdiğim o filmler için bana borçlusun zaten." Thom ayağa kalkıp kolunu Annie'ye uzattı.

"Gerçekten istemiyorum. Teşekkür ederim."

"Yapma ama. Şu ihtiyar seni içmeye götürmek istiyor, oyunbozanlık etme."

Annie'nin yüzü asıldı. "Beni rahat bırakır mısınız? O lanet olası bara gitmek istemiyorum. Eve gitmek istiyorum." Oda sessizliğe gömüldükten sonra Annie dönüp dışarı koştu, Bayan H de peşinden gitti.

Sabine, Annie'nin o zalimce yanıtına şaşıran insanlara baktı. Bakışlarını yakalayan Thom da ona güven veren bir gülümsemeyle karşılık verdi. *Kadınlar işte, ne yapacaklarını kestirmek mümkün değil*, gülümsemesiydi bu. Ama pek ikna edici olduğu söylenemezdi.

"Ellen onunla ilgilenir," diye mırıldandı Mack. "Haydi çocuklar. Gidelim."

"Evet, siz gidin," dedi May teyze ve ayağa kalkıp tabakları topladı. "Sen de git Patrick, biraz kafan dağılır."

"Sen rahat mısın burada Sabine?" Thom başını eğip Sabine'i sorgularcasına kaşlarını kaldırdı.

Hayır, demek istedi Sabine aslında. Ama hiç kimsenin onu bara davet etmeyeceğini biliyordu. O yüzden tatlı bir ifadeyle, "İyiyim, teşekkürler," dedi.

Erkekler sessizce dışarı çıktığı sırada Bayan H geri döndü. O, Mack ve Patrick kısık sesle bir şeyler konuştuktan sonra Bayan H yüzünde kocaman bir gülümsemeyle odanın ortasına geldi. "Annie evde biraz dinlenmek istedi. Başı ağrıyor sanırım. Size selamlarını iletti."

Sabine etrafına bakınca hiç kimsenin Bayan H'nin söylediklerine inanmadığını fark etti. Yine de kimse bir şey söylemedi. Bulaşıklarla, ortalığı toparlamakla ve Sabine'in hiç tanımadığı insanlar hakkında yaptıkları anlamsız konuşmalarla kendilerini oyaladılar.

"Haydi, gel de otur Ellen," dedi May teyze. "Sabine'le ilgilen, çocuklara göz kulak ol. Mutfak işlerini biz hallederiz. Haydi, bugün senin evlilik yıl dönümün. Üstelik geldiğimizden beri beş dakika oturmadın."

Bayan H ona karşı çıkacaktı ki May teyze onu susturmak için elini kaldırdı. "Hiç bahane istemiyorum Ellen. Sana dediğim gibi çocuklara göz kulak ol. Hem biraz hareket etmek kalçama da iyi gelir. Tutulmasını önler."

Bayan H hâlâ elinde tuttuğu bulaşık beziyle Sabine'in yanına oturdu. Çocuklar da televizyonu açıp çoraplı ayaklarıyla oturdular ve ekrana boş boş bakmaya başladılar. Bayan H bir ara onlarla konuşmaya çalıştı ama dikkatlerinin başka yerde olduğu belliydi. Sabine o sorulması zor soruyu sorup soramayacağını anlamak için onu izliyordu. Önemli bir sırdan ona bahsedilmemesi kendini dışlanmış hissetmesine sebep olmuştu. Bir süre önce okulda yaşadığı olaya çok benziyordu bu. Sınıfındaki kızlar gruplaşmış, arkadaşı olduğunu sandıkları bile ona yüz çevirip onu partilerden haberdar etmemeye başlamıştı. Bu duruma gittikçe sinirlenen Sabine onlara partinin nerede olacağını sorduğundaysa suratına aval aval bakmışlardı. Aslında Sabine'in o partilere gerçekten gitmek istediği yoktu (partilerden pek hoşlanmazdı), asıl korkunç olan dışlanmasıydı.

"Annie alkolik mi?" diye sordu Bayan H'ye.

Sonunda kızlar onu da aralarına almışlar ama bu kez Jennifer Laing'i dışlamaya başlamışlardı.

Bayan H yüzünü ona çevirdi. Şaşkına dönmüştü. "Annie mi? Alkolik mi? Tabii ki değil. Neden sordun?"

Sabine'in yüzü kızardı. "Alkolik gibi göründüğü için değil... Yalnızca onun yanındayken hepiniz gergin görünüyorsunuz ve garip davranışlarına kimse bir şey söylemiyor. Ben de... Annie alkolü fazla kaçırdığı için böyle davrandığınızı düşündüm."

Bayan H saçlarını çekiştirerek düzeltmeye başladı. Sabine'in daha önce hiç görmediği, gerginlikten kaynaklanan bir alışkanlıktı bu. "Hayır, Sabine. O alkolik değil."

Çocukların uzaktan kumanda yüzünden tartıştıkları uzunca bir süre ikisi de hiç konuşmadı.

Mutfaktan gelen takırtıları dinleyen Sabine hem böyle bir şey söylediği için utanmış hem de Annie'nin garip davranışlarının sebebini kimse ona söylemek istemediği için kızmıştı. Üstelik Annie'nin tavırları son dönemde daha da tuhaflaşmıştı. Sanki etrafı nasıl toparlayacağını bile bilmiyordu çünkü Sabine ne zaman onlara uğrasa zaten dağınık görünen oturma odası her geçen gün biraz daha karmaşık bir hal alıyordu. Annie sık sık uyuyakalıyordu ve uyandığında da kendisine söylenenleri duymuyor gibiydi. *Belki de bunun sebebi uyuşturucudur,* diye düşündü Sabine. Şehirde yaşamıyorlardı ama Sabine kırsal bölgelerde de uyuşturucu kullanıldığına dair bir haber gördüğünden emindi. Belki de Annie uyuşturucu bağımlısıydı.

Bayan H ellerine bakıyordu. Sonra ayağa kalktı ve mutfağa şöyle bir göz atıp Sabine'e de ayağa kalkmasını işaret etti. "Gel," dedi. "Seninle biraz konuşalım."

Bayan H'nin yatak odası da evin geri kalanı gibi tertemizdi, hatta belki daha sıcaktı. Ahududu pembesi, içi dolgulu bir yatak başı ve kocaman, işlemeli bir yorgan vardı. Yorganın pembesiyle kadife perdelerin rengi uyumluydu, köşedeki rahat koltukta duran minderse işlemelerle süslenmişti. Tavanı çevreleyen frizlere yeşil sapları ve yapraklarıyla iç içe geçmiş, pastel renkte üzüm salkımları resmedilmişti. Burası Sabine'in, annesiyle birbirlerine muzip bakışlar atmalarına neden olacak türden bir odaydı. Çünkü her şeyin birbiriyle bu kadar uyumlu olması zevksizliğin göstergesiydi. Ama şimdi Sabine ne bu düşüncesinde haklı olduğunu ne de karşısında kötü bir görüntü olduğunu düşünüyordu. Bayan H'nin evinin bu sıcak ve rahat sıradanlığı, Sabine'in kendi ailesinin sunabileceğinden çok daha davetkârdı.

Odanın diğer ucunda yan yana duran ve birkaçında aynalı paneller bulunan gömme dolaplar vardı. Sabine aynalardaki yansımalarına bakarken Bayan H o panellerden birini açıp arkasındaki çekmeceyi çekti.

Sabine'e oturmasını işaret ettikten sonra o da yanına gelip tüm ağırlığıyla çöktü ve çekmecenin içindekini Sabine'e uzattı: Üç tekerlekli masmavi bisikletine yan olarak oturmuş, güneşin altında gülümseyen küçük bir kızın gümüş çerçeveli bir fotoğrafıydı bu.

"Bu Niamh," dedi Bayan H. Sabine kızın bütün dişlerini sergileyen gülüşünü, sarı saçlarını inceledi. Bayan H sözlerine devam etti: "Annie'nin kızı. Yani kızıydı. İki buçuk yıl önce öldü. Kapıdan dışarı koşarken araba çarptı ona. O günden sonra Annie eskisi gibi olamadı."

Sabine küçük kıza bakarken yaşadığı şokun etkisiyle kalbi küt küt atmaya, gözyaşları gözlerini yakmaya başladı.

"Üç yaşındaydı. Kısa süre önce doğum gününü kutlamıştık. Bir daha çocuklarının olmaması Annie ve Patrick'in üzüntüsüne üzüntü kattı. Denediler ama olmadı. Bu da Annie'ye fazladan yük oldu. Ondan ped istemene bu yüzden izin veremezdim... Gördüğün gibi. Zaten bunu ayda bir defa hatırlıyor."

Bayan H'nin sesi fazlasıyla soğukkanlı ve ölçülü çıkıyordu; o yıkıcı, içini delen duyguyu sözlerinden ayrı tutuyormuş gibiydi. Sabine bunu hissedebiliyordu, koskoca bir taş boğazına doğru yükselip göğsünü tıkıyor, hıçkıra hıçkıra ağlamak istemesine yol açıyordu.

"Er ya da geç düzeleceğini ümit ediyoruz," diye devam etti Bayan H alçak sesle. "Son birkaç yıl korkunçtu. Ama bazıları böyle şeyleri diğerlerine göre çok daha ağır atlatıyor."

"Çok üzüldüm," diye fısıldadı Sabine. Alkolikmiş! Kim bilir Bayan H onun ne kadar aptal olduğunu düşünmüştür.

"Ama senin bunu bilmemen gerekiyor," dedi Bayan H onun elini okşayarak. "Niamh hakkında konuşmuyoruz çünkü konuşunca her şey daha kötü oluyor. Annie onun fotoğraflarını da or-

talıkta görmek istemediği için onları bu çekmecede saklıyorum. Ama bu da üzücü tabii." Yumuşak parmağını fotoğraftaki küçük kızın üzerinde gezdirdi. "Keşke bir iki tanesini görünür bir yere koyabilseydim. Onu hatırlamak için, anladın mı?"

Hâlâ fotoğraftaki küçük kızın etkisinden kurtulamayan Sabine başını salladı. Alt kattaki May teyze ve diğerlerinin televizyonun sesini bastıran kahkahalarını duyabiliyordu.

"Orası onun odası mı? Annie'nin evindeki yani."

"Annie ve Patrick'in odasının yanı mı? Evet, onun. Annie oraya kimsenin girmesini istemiyor." Bayan H iç geçirdi. "Orayı artık boşaltmak gerektiğini ona söylüyorum ama beni dinlemiyor. Ben de onu buna zorlayamıyorum."

Sabine bir dakika düşündü. "Peki... doktora gitti mi?"

"Ah, terapiye gitmesi söylendi. Rahip de ona yardım etmeye çalıştı. Ama sanırım o ve Patrick bunun üstesinden kendi başlarına gelebileceklerini düşündüler. Patrick şu an bu kararından pişmanlık duyuyor olabilir fakat artık geç kaldı. Annie kimseye gitmez. Doktora bile. Fark etmişsindir belki, evden çıkmayı da pek sevmiyor."

İkisi de sessizlik içinde otururlarken Annie'nin eve gidişini hatırladılar. Sabine küçük kızın fotoğrafına baktı. Kırmızı yağmur çizmeleri ve önünde penguen resmi olan bir tişört giymişti. Sabine ölmüş bir çocuğun fotoğrafını yakından gördüğünü hiç hatırlamıyordu. O gözlerde gelecekte olacaklara dair bir öngörü, birkaç dişin eksik olduğu o gülücükte ölümün gölgesi vardı sanki.

"Onu özlüyor musun?" diye sordu Bayan H'ye.

Bayan H fotoğrafı dikkatle yerine yerleştirdi. Çekmeceyi kapattıktan sonra bir an gömme dolabın önünde durunca Sabine onun yüzünü bir süre göremedi: "İkisini de özlüyorum Sabine. İkisini de özlüyorum."

Her ne kadar Bayan H ve ailesini çok seviyor olsa da Sabine birkaç gününü büyükannesi ve büyükbabasıyla baş başa geçirebildiği için

seviniyordu. Bayan H'nin ona anlattıklarını özümsemek, kafasındaki Annie imajını "garip ve zor" kadından "acılı genç anne"ye dönüştürebilmek için zamana ihtiyacı vardı. Acı çeken genç bir anneye ne söyleyebileceğini bilmiyordu, üstelik bunun arkadaşlıklarını nasıl etkileyeceğini de kestiremiyordu. Eskiden birbirlerine denk gibiydiler. Annie'nin evli olması bir bakıma pratiklikten uzak olmasıyla dengeleniyordu, Sabine'in gençliği de içeride ve dışarıda neler olup bittiği konularındaki bilgileriyle dengeleniyordu (ya da Sabine bunu öyle görüyordu). Ama şimdi her şey değişmişti ve Sabine, Annie'ye nasıl davranacağını bilemiyordu. Sabine'in suskunluğunu fark eden Bayan H kendini bilinçli olarak onun hayatından çekerken aynı zamanda da Sabine'in o yemeğe gelmesine sevindiğini ve herkesin onunla tanışmaktan memnun olduğunu anlamasını sağlıyordu. Bu kadar da tatlı bir kadındı, bütün ailesi öyleydi.

Ama şu sıralar Sabine'in büyükannesi bile çok tatlıydı. Önceki akşam yemekte sebzeli yahni, bu akşam da pirinç, yumurta, balık ve kuru üzümlü bir karışım yapmıştı ve bütün bu yiyecekler birleşince daha da lezzetli olmuştu. "Harika bir kahvaltı, gerçekten," demişti büyükannesi, Sabine gözleri yuvalarından fırlayacakmış gibi tabağına bakarken, "ama çok güzel, hafif bir akşam yemeği de olur bundan."

Sabine büyükannesinin moralinin iyi olduğuna karar verdi çünkü büyükbabası, doktorların da dediği gibi "canlanmıştı". Sabine herkes adına sevinse de büyükbabasının durumunu pek "canlanmak" olarak ifade edemezdi. Yaşlı adam yalnızca alt kata kadar inebiliyor, köpekleri bastonuyla kovuyor ve çok az yemek yiyordu. Şimdi şöminenin yanındaki yüksek arkalıklı koltuklardan birine oturuyordu.

Büyükannesinin sofrayı toplamasına yardım eden Sabine (bu iş birliği ruhu çift taraflı işleyebilirdi) tam odasına kaçmak üzereyken büyükannesi muflonlu paltosunu giyip yünlü şalını boynuna dolayarak ona seslendi: "Ben dışarı çıkıyorum, atları kontrol edeceğim. Dük'ün bacağına yara lapası koyacağım. O yüzden biraz

gecikebilirim. Senin için bir sakıncası yoksa büyükbabana eşlik edebilir misin?"

Yüreği kabaran Sabine, bunun onun için ne kadar çok sakıncasının olduğunu belli etmemeye çalıştı. Büyükbabasına eşlik etmek başlı başına bir çelişkiydi. Yaşlı adam yemek boyunca neredeyse hiç konuşmamıştı. Ağzından çıkan tek şey, "Zavallı koyun," olmuştu. Belli ki birkaç saat önce komşu çiftliğin otlağının durumuyla ilgili yaptığı yorum gelmişti aklına. Sabine'in orada olduğunu neredeyse fark etmemişti. Bertie'nin orada olduğunu hiç fark etmediğiyse çok belliydi. Otururken ve kalkarken olmak üzere onu iki defa ezecek gibi olmuş, zavallı hayvanın acı acı havlamasına sebep olmuştu. Saat on haberlerine kadarki bir saatlik süreyi onunla kibar kibar sohbet ederek geçirecek olma fikri Sabine'de kapıya koşma isteği uyandırmıştı.

Büyükbabasının gözleri kapalı olduğu için Sabine sehpanın üstündeki yığının arasında duran *Country Life* dergisini aldı ve sessizce karşıdaki pofuduk koltuğa gitti. Aslında kanepeye yayılmayı çok istiyordu ama oda çok soğuk ve nemli olduğu için ateşe yakın bir yer tercih etmek, hareketsiz oturmanın ön koşuluydu.

Sabine, Maldivler'deki hangi egzotik evin hangi pop yıldızına ait olduğunu merak ederek derginin sayfalarını birkaç dakika karıştırdıktan sonra sarışın, baygın bakışlı kızlara homurdanarak baktı. Ama Doğu Anglia'daki eski kiliseler, organik kasaplar ilginizi çekmiyorsa pek de iç açıcı bir şey yoktu. O yüzden çok geçmeden kendini büyükbabasını izlerken buldu.

Yaşlı adamın yüzünde, Sabine'in bugüne dek gördüğü bütün yüzlerdekilerden daha fazla kırışıklık vardı. Hastaları için endişelendiğinde Geoff'un alnında beliren uzun, yamuk yumuk çizgiler ya da annesinin yüzündeki, geleceğin habercisi olan ince çizgiler gibi değildi onunkiler. Büyükbabasının yüzündeki kırışıklıklar neredeyse belli bir şekilde zikzaklar çizen, eski bir haritadaki işaretleri andıran ve daha kuru görünümlü kırışıklıklardı. Bazı yerlerde derisi o kadar inceydi ki Sabine onun kahverengi cilt lekelerinin bir

miktar kamufle ettiği mavi damarlarını, tıpkı bir ana yol haritası gibi görebiliyordu. Ayrıca başıboş, tuhaf görünümlü beyaz saçlar da yaşlı adamın kafa derisiyle birleştikleri noktalarda çöldeki yalnız gezginler misali dikilmişti.

İnsanın o kadar yaşlandığını hayal etmesi bile çok zordu. Sabine gençliğin ve iyi bir yaşam sürmenin dolgunlaştırdığı, mavi damarların belli belirsiz göründüğü kendi ellerine ve tenine baktı. Büyükbabasının elleri o kadar kemikliydi ki neredeyse pençe gibi görünüyordu, tırnakları boynuz gibi kalınlaşıp sararmıştı.

Büyükbabası gözlerini açınca Sabine irkildi. Onu öyle izlemenin kabalık olduğunu biliyordu ve büyükbabası da bunu dile getirmekten çekinmezdi. Yaşlı adam donuk göz kapaklarının altından ona baktı, sonra odada yalnız olup olmadıklarını anlamak istercesine bakışlarını sağa sola kaydırdı. O sessizlikte odunlar cızırdayıp çıtırdadı ve ızgaraya fareler gibi kaçışan küçük kıvılcımlar sıçrattı.

Büyükbabası ağzını açtı, duraksadı, sonra konuştu. "Korkarım artık bir işe yaramıyorum," dedi her kelimeyi özenle ve ağır ağır telaffuz ederek.

Sabine ona baktı. Büyükbabasının yüzü, karşı tarafa iletmeye çalıştığı mesaja odaklanmaya çalışıyormuşçasına aniden canlanmıştı.

"Sadece... var oluyorum."

Konuşmaktan yorulmuş gibi ağzını yavaşça kapattı ama bakışlarını sabitlemeyi başarmıştı.

Büyükbabasının bakışlarına karşılık veren Sabine içinde onu anladığına dair küçük bir kıpırtı hissetti. Ve sempati. Az önce büyükbabasından özür benzeri bir şey duyduğunun farkındaydı. O özrü kabul ettiğini belirtircesine başını hafifçe salladı. Sonra yüzünü ateşe çevirdi.

"Güzel," dedi büyükbabası sonunda. Ardından gözlerini kapattı.

Sekiz

Ava gidecekleri günün sabahında Kilcarrion âdeta amacını hatırlamıştı. Ev derin bir uykudan uyanmış, nadiren kullanılan bir makinenin çarkları gibi amacına uygun hareket etmeye başlamıştı. Sabine uyandığında yatağının ayak ucunda kıyafetleriyle, Bayan H tarafından eline tutuşturulan bir fincan sıcak çayla ve Kilcarrion'da yürümenin yatıştırıcı bir şeymiş gibi görünmesini sağlayan alt kattaki ve dışarıdaki hareketlilikle karşılaşmıştı. Evin bu hareketliliğinden etkilenen köpekler de havlayıp koridorda koşturuyor, sürekli çalıp duran telefon tıpkı bir alarm gibi her an değişen düzenlemeleri haber veriyordu. Sabine'i gecenin bir yarısı uykusundan uyandıran sıcak su kazanının uğultusu bile çok daha kararlıydı sanki.

Ortalıkta dolanıp duran Bayan H bir yandan ateşi yakıyor, bir yandan da eşyaları düzenleyerek bugün kimlerin "dışarıda" olacağını sayıyordu. Büyükanne Joy ise başını kapıdan içeri uzatıp Sabine'e, "Acele et," diye uyarıda bulunuyordu ama bunu ona kızdığı için değil, heyecanlı olduğu için yapıyordu. Sabine titrek parmaklarla ağır ağır giyinmeye çalışırken büyükannesinin alt kattaki avluda adamları çılgınca bir telaşla yönlendirdiğini duyabiliyordu.

Kesinlikle korkunç, ahlaka aykırı ve acımasızca olsa da tilki avının çok havalı bir spor olduğunu kabul etmek gerekirdi. Bu, büyükannesinin Sabine'e ödünç verdiği kıyafetlerden de belliydi zaten; üstüne tam oturan ipek astarlı lacivert palto ve krem rengi binici pantolonu, Sabine'in eski filmlerden fırlamış gibi görünmesini sağlamıştı (büyükannesi işlerini bitirince ona yüzünde kocaman

bir tebessümle bakmıştı, ilk kez bu kadar içten ve rahat gülümsüyordu). Onun ve Thom'un atlarının neredeyse bir saat boyunca tımarlanıp parlatılmasından, yelelerinin örülüp eyerlerinin yerleştirilmesinden, büyükannesinin Sabine'in eşyalarını bağlamasından, altın tokasım nasıl güvenli bir şekilde takacağı ve çizmelerinin yeterince parlak olup olmadığı gibi şeyler için gereksiz telaşa ve heyecana kapılmasından da belliydi. Ama tüm bunlardan yaklaşık iki saat sonra, Sabine'in ve atların yükleri buluşma noktasında indirildiğinde Sabine her nasılsa yanlış yere geldiklerinden emindi.

Pembe (büyükannesinin dediğine göre asla "kırmızı" denmiyordu) bitki örtüsüyle çevrili bir malikânenin sınırları içinde değillerdi ve gümüş kadehlerden şampanya ya da her ne içiliyorsa ondan içmiyorlardı. Yüklerini şiddetli yağmurun altında, bu ıssız yerde indirmişlerdi. Atlar nallarını asfalt yoldaki tahta rampaya vururlarken Sabine'in tek görebildiği plastik yağmurluk ve eşofman üstü giymiş çocukları taşıyan çamur içinde midilliler, birkaç iri, beceriksiz at ve saçları ya ıslanmış ya da rüzgârda dağılmış veya yün şapkalarını başlarına sıkıca geçirmiş su geçirmez kıyafetli, şemsiyeli adamlara eşlik eden her boy ve renkten yayalar ile bakımsız atlardı. Arazi araçlarıyla gelmiş kamuflaj ceketli birkaç delikanlı bile vardı. Ve her yer çamur içindeydi; sabırsız atların toynaklarının altında kahverengi bir çorbaya dönüşen çamur, binicilerinin çizmelerine, her zamanki gibi havlayıp yaygara koparark aralarında gezinen çoban köpeklerinin bacaklarının yarısına kadar bulaşmıştı. Pembe palto giyen yalnızca birkaç kişi vardı ve Thom içlerinden birinin lider olduğunu söyleyerek Sabine'i hayal kırıklığına uğratmıştı. Adamın yüzü kılcal damarlarla doluydu ve soğana benzeyen, kocaman, çiçek bozuğu bir burnu vardı.

Hiçbir şey fotoğraflardaki gibi değildi. Büyükannesi ile büyükbabasının evindeki masaların üstünde yer alan, zarif safkan atlar ile pembe paltolu, imtiyaz sahibi adamların resmedildiği servis altlıklarındaki gibi değildi. Duvarları süsleyen yağlı boya tablolardaki gibi değildi. Sabine'in, saçları rastalı av sabotajcılarının ıslık çalıp

şarkılar söyleyerek kraliyet ailesinin at sırtındaki ikinci dereceden üyelerine sınıf savaşı açtığı televizyon haberlerinde gördüklerine de benzemiyordu. Atlardan oluşan bir grev hattına benziyordu bu daha çok; köpekler ile motosikletlerin de katıldığı ve pisliğin daha çok olduğu...

Sabine biraz hayal kırıklığına uğramıştı. Ava gelme konusunda çelişkili duyguları olmasına rağmen peşin hüküm vermeden önce avın nasıl bir şey olduğunu görmesi gerekiyordu. Daha da önemlisi ailenin kat kat kazaklar ve yağmur çizmeleri giyen bebeği olmadığını, o muhteşem ortamda lacivert, parlak deriler içinde cesurca ilerleyen bir binici olduğunu Thom'a kanıtlamak için can atıyordu. Tuvalet ihtiyacı yüzünden sinirleri iyice gerilmiş cesur bir binici demek daha doğru olurdu belki de...

"Şu Mars çikolatalarını al," dedi Thom, Sabine'in eline birkaç çikolata tutuşturarak. "Daha sonra onlara ihtiyacın olacak." Ardından kafasındaki şapkayı düzeltip av sahasındaki ikinci gezisine katılmış olan aşırı heyecanlı safkan Minik Kuş'u kontrol etmeye çalıştı. Rüzgârın etkisiyle kuyruğu savrulan genç at, bedenini kamçılayan yapraklar yüzünden burun deliklerini genişletip yana ve geriye sıçrayıp duruyordu.

Joy'un yüzündeki endişeyi fark eden Thom, "Lanet olası Liam onları şaşırttı," dedi. "Henüz eşyaları bile yüklemeden av borusunu öttürmenin komik olacağını düşündü. Bu zavallı at da şu an ava yeni mi geldiğini, yoksa eve mi döndüğünü bir türlü çözemiyor."

Av borusunun Kilcarrion atları üzerindeki etkisi Sabine'i şaşkına çevirmişti. Birkaç hafta önce Thom ona atların ava gitmeye bayıldığını ispatlamak için boruyu bir defa öttürmüştü. Dük hemen bölmesinin kapısına koşup o kocaman kafasını dışarı uzatmış, sağına soluna baktıktan sonra heyecandan tuvaletini yapmıştı.

"Bunu korkudan yapmadıklarını nereden biliyorsun?" diye çıkışmıştı Sabine. "Ben de bir sesten korkarsam önce sesin nereden geldiğine bakar, sonra da büyük ihtimalle korkudan altıma ederdim."

"Bu çocukların ne zaman korktuğunu anlayabilirsin," demişti Thom. "Kulaklarını kafalarına yapıştırır, çifte atmaya başlarlar. Gözlerinin akını görebilirsin. Yine de bana inanmıyor musun? Tamam. Şimdi bu kapıyı açarsam Dük hemen römorklara doğru koşup gitmeye hazır olduğunu gösterecek."

Thom bunu kanıtlamak için dediğini yaptı ve Dük tam da onun söylediği tepkiyi verdi.

Sabine yaşlı atın kararlı adımlarla yürüyüp rampada sabırla beklediğini görünce az kalsın kahkaha atacaktı. Thom ata naneli şeker verip onu ağır adımlarla bölmesine yönlendirirken Sabine avlanmaktan hoşlanmasa da en azından bu dört ayaklıların bölgesinde azınlık olduğunu kabul etmek zorunda kalmıştı.

Şimdi Thom o gri ata binmesine yardım ederken Sabine'in gerginlikten midesi bulanıyordu. Normalde sakin olan at da bu gerginliği hissedince sabırsızlanıp kulaklarını vites kolu gibi öne arkaya yatırarak tepinmeye ve huzursuzlanmaya başlamıştı.

"Ne yaparsan yap ama lideri geçmeye çalışma." Başını bir şalla örten Joy, Sabine'in üzengi kayışını düzeltirken ona yolculuk boyunca verdiği talimatları tekrar ediyordu. "Atını çoban köpeklerinin yolundan uzak tut ve engellerin üzerinden paldır küldür atlamaya çalışma. Önünde biri varsa geride dur ve önce onun geçmesine izin ver. Arazilerin ortasında dörtnala koşturma. Ve bu küçük adamı fazla yorma." Islak eliyle atın burnuna dokundu. "Yorulana kadar devam et. Sonra biz gelip sizi römorkla karşılayacağız. Sırf heyecanlandın diye onu karanlık çökene kadar zorlamanı istemiyorum."

Korkudan yüreği ağzına gelen Sabine römorkla taşıyabilecekleri belki de son kişi olduğunu düşündü. Kastettikleri şey bir tabut değilse tabii... Herkes gülüyor, selamlaşıyor, atlara hayranlıkla bakıyordu. Öleceğine inanan tek kişi kendisi miydi?

Thom bacağını eyerin üzerinden atarken, "Merak etmeyin Bayan Ballantyne," dedi. "Ben onunla ilgilenirim."

"Arazinin ön taraflarına gitmesine izin verme Thom," dedi Joy gergin bir ifadeyle. "Oralar ıslak ve liderin peşinden giden bir grup kendini bilmez adam olacak."

Sabine büyükannesinin bakışlarını takip edip genç erkeklerden oluşan gruba baktı. Gülüşüyor, kamçılarıyla birbirlerinin atına vurup hayvanları korkutuyor, yerlerinden sıçramalarına neden oluyorlardı.

"Aptallar," dedi Thom ama gülümsüyordu. "Merak etmeyin, Bayan Ballantyne. Ben onu geride tutarım."

Aniden duyulan boru sesiyle hepsi yola koyuldu. Islak yoldan nal sesleri yükselmeye başlamıştı.

"Gülümse!" dedi Thom, Sabine'e sırıtarak. "Çok iyi vakit geçireceksin."

Sabine ona duygularını söyleyebileceğinden emin değildi; o çılgın hayvanlardan birinin toynakları altında ezilme ihtimalinin daha yüksek olduğunu, beş parmaklıklı engel şöyle dursun, bir kaldırım taşının üzerinden bile atlayamayacağını ve midesinin neredeyse kusmasına neden olacak kadar çok bulandığını...

"Ben hiçbir hayvanın öldüğünü görmek istemiyorum," dedi rüzgâra karşı başını eğerek. "Öldürüldükleri yerin yakınında bile olmak istemiyorum. Ve gözlerimin önünde kan dökerlerse onları büyük ihtimalle öldürürüm. Lider falan dinlemem."

"Seni duyamıyorum," dedi Thom kamçısını şaklatırken. "Haydi gel, yanımda dur. Bir sonraki araziye giriyoruz."

Günün sonrası belirsizlik içinde geçti. Atlar ıslak çimenleri ayaklarının altında hissedince fırlayıp çukurlu, bataklıklı tepelere tırmanmaya başladı ve ortalarında kalan Sabine, gülümseyen çamurlu yüzlerin eşkin adımlarla ilerleyen atlar üzerinde yanından geçişlerini izlerken baştaki korkusunun yerini giderek artan bir heyecana bıraktığını hissetti. Tepeye vardıklarında Sabine kendisinin de sırıttığını ve Thom yanına vardığında yüzüne ciddi bir ifade yerleştirmeyi unuttuğunu fark etti.

"İyi misin?" diye sordu Thom gülümseyerek.

"İyiyim," dedi Sabine, nefesi kesilmişti.

"Bugün şu yanaklarına biraz renk getirelim," dedi Thom ve tekrar yola koyuldular.

Avın ilk kısmı neredeyse ışık hızında geçti. Atlar ve binicilerle birlikte yol alan Sabine o küçük, gri ata güvenmeye başladığını hissediyor, çitleri ve engelleri aşarken gözlerini kapatıp atın yelesini kavrıyordu. Sürekli hareket halinde olan kalabalığın arasında su gibi akıp gidiyordu. Sabine'in artık korkmaya vakti yoktu. Bir süre sonra midillilerin ve alacalı bulacalı bakımsız atların üzerindeki çocukların sayısını görünce onlardan çok daha büyük ve cesur olan atıyla üstesinden gelemeyeceği pek bir şeyin olmayacağını düşündü.

Sabine nereye gittiğini ya da gittiği yerde ne yapacağını bilmiyordu. Gözleri yanıyordu, ağzında çamur tadı vardı ve çok geride kalmıştı ama yüreği heyecanla çarparken arazinin içinde ilerleyebilmek için atını daha da hızlı yürümeye zorladı. Thom onu yalnız bırakmıyordu fakat içlerinden birinin diğer araziye geçmek için beklemesi gerektiğinde ya da avcılar dağılıp da herkes yeniden toplanana kadar boruları öttürdükleri anlarda birbirlerinden ayrı kalabiliyorlardı.

Sabine, avlanırken boş kalınan anların çok fazla olduğunu fark etmişti, tam da dörtnala gitmeye alışmışken durup beklemesi gerekiyordu. Sanki insanların bardaktan boşanırcasına yağan, küçük dereler halinde ceketlerinin içine sızan ve atların kuyruklarını mutsuzluk içinde bacaklarının arasına sıkıştırmalarına neden olan yağmura aldırmadan birbirleriyle konuşabilmelerine, birbirlerinin ve atların performansından bahsetmelerine ya da kimin kiminle ortadan kaybolduğu hakkında dedikodu yapmalarına olanak tanımak için vardı o boşluklar. Sabine'in Thom dışında kimseyi tanımıyor oluşu onu bu durumdan soyutlamıyordu elbette; etine dolgun, orta yaşlı bir kadın ona "iyi iş çıkardığını" ve onun annesini tanıdığını, burnu gagaya benzeyen zayıf bir adam ise atını tanıdığını söylemişti. Kılıksız çocuklardan biri çikolatasından bir parça isteyince Sabine çocuğa çikolatasının tamamını vermişti. Ama sonra içini bir endişe

sarmıştı çünkü bekleyerek geçirdikleri zamanlarda uzun, dalgalı saçlarını ensesinde fileyle toplamış genç bir kız sık sık Thom'un yanına gidiyor, onunla konuşup gülüşüyor, burnundaki çamuru nazikçe siliyor ya da Thom'dan silmesini rica ediyordu. Thom'dan hoşlandığı *çok* açıktı. Ona resmen asılıyordu. Ama yaşlı bir adamın az önce indiği eyerine tekrar oturmasını beklerlerken Sabine bunu Thom'a söylediğinde, Thom hiçbir şeyin farkında değilmiş gibi ona boş boş baktı.

Can sıkıcı bir şekilde o da bugün Sabine'e bebek muamelesi yapmakta kararlıydı. Atından iki kere inip Sabine'in atının eyerini kontrol etmek istediğini söylemiş, sonra da Sabine'in bacağı ile eyerini bir tarafa itip tokaları biraz daha sıkmıştı. Ama bunu flörtleşmeden ya da Sabine'in bacağına gereksiz bir şekilde dokunmadan yapmıştı ve Sabine beyaz boyunluğuna sıçrayan çamuru temizlerken Thom gülmüş ve atını çevirip o işi de kendisi yapmaya yeltenmişti.

"Sen keyfine bak," demişti garip bir şekilde kafasına dokunarak. "Kıyafetine azıcık çamur bulaşmasından çok daha kötü şeyler de olabilir burada."

Sabine hiç tilkiye rastlamadıklarını ancak üç saat geçtikten sonra fark etmişti. Günün amacının bir tilkinin peşine düşüp onu öldürmek olduğunu unuttuğu için utanmıştı ama artık çoban köpeklerinin yakınında bile değildi ve üç dört atla birlikte kendi atı, her nasılsa büyük av grubundan farklı bir yola sapmıştı. Sakince yürüyor, önlerdeki kırmızı suratlı bir çiftçinin tabiriyle "atlara nefes aldırıyorlardı".

Thom, bacağı dikenli tellere takılan atlardan birine yardım etmek üzere atından indiğinde Sabine onu gözden kaybetmişti. Hayvanın etrafında dört kişi toplanmıştı ve içlerinden biri dikenli teli kesmek için ceketinden bir tel makası çıkarmıştı. Kurtarma operasyonu sırasında kapana kısılan hayvanın kafasını tutan Thom, "Sen git," diye seslenmişti Sabine'e. "Bizim işimiz uzayabilir. Ben sana yetişirim." Belli ki artık Sabine'i merak etmiyordu, anlaşılan

Sabine onun tavırlarını yanlış yorumlamıştı. Yaklaşık on dakika sonra atı bir kalasa çarptı ve Sabine baş aşağı düştü.

"İyi misin?" dedi ona yardım etmek için hemen atından inen genç bir adam. Bir başkası da atını yakaladı.

Çamurun içinde ayağa kalkmaya çalışan Sabine, "İyiyim," dedi. "Biraz çamura battım, o kadar."

Ama ne yazık ki durumunu hafife aldığını sonradan fark etti; kırık beyaz binici pantolonunun bir bacağı ucuz soytarı kıyafetleri gibi kahverengiye dönmüş, Joy'un o güzelim lacivert ceketi de çamur içinde kalmıştı.

Genç adam cebinden pek de temiz olmayan bir mendil çıkarıp ona uzatarak, "Yüzünü sil," dedi. "Gözünün çevresi çamur olmuş."

Sabine mendili yanlış gözüne götürünce genç adam onu önce uyardı, sonra mendili elinden alıp yüzünü kendisi sildi. İşte o anda Sabine onun farkına vardı; kahverengi gözlü, beyaz tenli, güler yüzlü biriydi. Ve genç...

Delikanlı, Sabine'in iyice kontrol edilip sağlam olduğuna karar verilen atına binmesine yardım ederken, "Sen buralardan değilsin sanırım," dedi. "Aksanından belli. Londra'dan mı geldin?"

"Öyle." Fazla sade bir cevap olmuştu bu. "Büyükannem ve büyükbabamın yanında kalıyorum."

"Nerede?"

"Kilcarrion'da. Ballymalnaugh adındaki bir köyde."

"Biliyorum orayı. Kimlerdensin?"

"Ballantynelardan."

Genç adam ona yardım etmeyi teklif ederek Sabine'in çizmesine doğru eğildi. "Onları tanıyorum. Şu yaşlı çift. İngilizler. Akrabaları olduğunu hiç bilmiyordum."

Sabine gülümseyerek ona baktı. "Ah. Herkesin her şeyini de bilmeyiver."

Delikanlı da ona bakıp gülümsedi. Gerçekten yakışıklıydı. "Dinle beni Londralı kız, buralarda herkes herkesin her şeyini bilir."

Sonrasında Sabine'i bırakmadı ve onunla hep konuştu. Şimdi küçük gruplarıyla birlikte ıslak yollarda ilerlerken de konuşmaya devam ediyordu. Sabine'in yaşadığı yere altı kilometre uzaklıktaki bir köyde yaşıyor ve tıpkı ağabeyi gibi o da İngiltere'deki Durham Üniversitesi'ne girebilmeyi istiyordu. Boş zamanlarını ailesinin çiftliğinde "aylaklık" ederek geçiriyordu. Kendini Robert diye tanıtmıştı ama herkes ona Bobby diyordu. Sabine bugüne dek onun kadar konuşkan biriyle hiç karşılaşmadığını düşündü.

"Sık sık dışarı çıkar mısın Sabine?"

"Londra'da mı?"

"Hayır, burada. Senin kadar güzel bir kızın Londra'da pek yalnız kaldığını sanmıyorum."

Sabine gözlerini kısarak ona baktı. Bobby'nin bu hoş sözleri söylerken aynı zamanda da onunla nazikçe alay ediyormuş gibi bir hali vardı. Sabine insanların onunla dalga geçiyor olma ihtimalini de her zaman göz önünde bulundururdu. "Çok az dışarı çıkıyorum," dedi.

"Barlara falan mı gidiyorsun?" diye sordu Bobby atını yavaşlatarak. Şimdi yan yana yürüyorlardı.

"Evet, öyle yerlere," dedi Sabine samimiyetsizce. Oysa buraya geldiğinden beri hiçbir bara ayak basmamıştı. Büyükannesi ile büyükbabası barlarda takılan tiplerden değildi ve bugüne kadar Thom da onu bir yere davet etmemişti.

"Bir ara birlikte gidelim mi?"

Sabine kıpkırmızı oldu. Bobby onu bir yere davet ediyordu! Bakışlarını ellerine dikti ve yüzü kızardığı için kendine kızdı. Tanrı aşkına, neden bazen soğukkanlı davranamıyordu ki? "Sen istiyorsan..." diye mırıldandı.

"Buna mecbur değilsin," dedi genç adam. "İstemediğini söylersen seni kolundan tutup götürecek değilim." Bu arada hâlâ gülümsüyordu.

Sabine de ona gülümsedi. Bobby'ye karşı neler hissettiğine eve dönünce karar verebilirdi. Ama büyükannesi ile büyükbabasına biriyle çıkacağını nasıl açıklayacaktı ki?

"Tamam, öyleyse."

"Güzel. Şimdi sıkı tutun. Diğerlerine katılmak için kestirmeden gideceğiz."

Sabine, Bobby McAndrew hakkında düşünmeye fırsat bulamadan bir arazide onun doru atının peşi sıra dörtnala giderken buldu kendini. Hava kararıyordu ve derinlere doğru ilerledikleri sırada Sabine her yerinin ağrıdığını, ayak başparmaklarını neredeyse hissedemediğini fark etti. Gözleri hemen önündeki atın çamur içindeki kalçasına takılınca sıcak bir banyo yapma isteğiyle doldu ve evden fazla uzaklaşmamış olmayı diledi. Thom'la nerede buluşacaklarını bilmiyordu. Onu bulamazsa büyükannesini nerede bulacağını da bilmiyordu. Çünkü sabah onu hiç dinlememişti.

Geri dönüş yolunu bulamayacağı konusunda endişelenmekle o kadar meşguldü ki Bobby'nin ona seslendiğini ancak birkaç saniye sonra fark edebildi. Ne söylediğini duyabilmek için rüzgârın uğultusuna karşı kulak kabarttı ve sonunda Bobby de biraz yavaşlayıp bağırdı: "Önümüzde bir Wexford tümseği var. Biraz zorlu bir tümsektir. Ayaklarını sağlam bas ve atın yelesine sıkı tutun."

Sabine kocaman açtığı gözlerini Bobby'nin işaret ettiği yöne çevirdi. Önlerinde tümseğin tepesine doğru sıçradıktan sonra çamur sıçratan toynaklarıyla uçarcasına yere inen iki atı gördü ve o an kalbinin duracağını sandı. "Ben bunu yapamam!" diye haykırdı.

"Yapmak zorundasın," diye karşılık verdi Bobby. "Bu araziden çıkabilmenin tek diğer yolu geldiğimiz yerden geri dönmek." Sonra da atlamak üzere dizginlerini topladı.

Sabine onca yolu tek başına geri dönmeyi kırık bir boyna tercih edeceğine karar verip geri çekilmeye hazırlandı. Ama atının geri dönmeye hiç niyeti yoktu. Diğerleriyle birlikte yola devam etmeye kararlı bir şekilde başını dimdik tutup Sabine'in tüm iti-

razlarına ve yalvarmalarına kayıtsız kalarak inatla tümseğe doğru ilerledi. Artık Sabine'in düşünecek vakti yoktu; ya altındaki ıslak çimenlere atlayacak ya da atına güvenip onun üstünde kalabilmek için elinden geleni yapacaktı. Önünde yükselen tümsek inanılmaz büyük, gölgelerin içinde kalan hendekse mezar kadar karanlık görünüyordu. Sabine, Bobby'nin atının kendini toparlayıp bir anda ileri atılışını ve genç adamın haykırışları eşliğinde sıçrayıp gözden kayboluşunu izledi.

Dizginleri bıraktı ve ayaklarını üzengiye sağlam bir şekilde yerleştirip gözlerini kapattı. *Kesin öleceğim, seni seviyorum anne,* diye düşündü ve altındaki at aniden fırlayıp ileri atılınca Sabine geriye doğru savrularak eyerin üzerinde sarsıldı. Bir an için gözlerini açtığında tümseğin üstüne doğru sıçradıklarını, atın boynunu eğip ayakları için en uygun pozisyonu almaya çalıştığını gördü. Ardından gözlerini tekrar kapatıp çığlığı bastığında inanılmaz bir mesafeyi aşmışlardı ve yere iniyorlardı. At yere bastığında, bu kez öne doğru savrulduğu için ayakları üzengiden fırlayan Sabine, kollarını altüst olmuş bir halde atın boynuna doladı.

"Tut! Tut!" diye haykırdı Bobby dizginlerden birini Sabine'in eline verip gülerek. "Harikaydın. Bravo."

Sabine doğruldu. Kahkahalar atarak altındaki küçük atı okşarken az önce yaptıkları şeye inanamıyordu. "Aferin sana oğlum. Aferin!" dedi neşeyle. "Akıllı oğlum benim." Kanı adrenalinle dolup taşıyor, haykırmak, atını tekrar engellerden atlatmak istiyordu.

"Ben bu kadarını yapamazdım. O atın üzerinde kalabilmekle büyük iş başardın."

Sabine, Bobby'ye döndüğünde yüzü kocaman, maskelenmemiş bir tebessümle aydınlandı. Ama sonrasında dudaklarından dökülen kelimeler, altı kilometre uzağında yaşayan çiftçinin oğlu için hiçbir anlam ifade etmedi. "Hiç üstüme alınmadım."

Dünyanın en büyük tümseğinin üstünden atlamış birinin atının bacağındaki çamuru ve eyer takımlarını temizleyip çizmelerini cilalaması, üstelik bunu gerçekten acı çekerken, kalça kemiklerini demir çubuklara çarpmış gibi hissederken, üşümekten tüm parmaklarını zayıf, bükülmez ve işe yaramaz çiğ birer sosis gibi duyumsarken yapması gerçekten haksızlıktı ama Joy bu konuda çok netti: "Atın senden önce gelir. Bugün sana çok iyi hizmet etti. Karşılığında onu en azından güzelce temizleyebilirsin."

Sabine çamuru tamamen temizlediğinde –İrlanda çamurunun *her yere* yayılmak gibi sinir bozucu bir özelliği olduğunu artık çok iyi biliyordu– av sonrası heyecanını neredeyse tamamen kaybetmişti. İçi ürperip kaskatı kesilmişti ve asıl kendisinin masaja ve kepekli lapaya (lapanın kokusu o kadar güzeldi ki Sabine tadına bile bakmıştı ama tadı resmen halı altlığına benziyordu) ihtiyacı olduğunu hissediyordu. Ne yazık ki tam o esnada büyükannesi merdivenlerden inip girişe geldi ve Sabine'in bugüne dek ondan duyduğu özre en yakın sözlerle sıcak suyla ilgili bir sorun yüzünden banyo yapmasının mümkün olmadığını söyledi. "Şaka yapıyorsun," dedi Sabine ağlamaklı bir sesle. Islak kıyafetlerini o rutubetli odada çıkarıp yerine yine onu ısıtmayacak kıyafetler giyme fikri çok can sıkıcıydı.

"Hayır, şaka yapmıyorum." Joy duraksadı. "Ama Annie'yle konuştum ve bu gece konukları olmadığını, banyonu orada yapmana memnuniyetle izin verebileceklerini söyledi." Kapıyı kapatmaya giderken Sabine'e neredeyse gülümsemişti. "Ava gittiğin günün sonunda seni banyo yapmadan bırakacağımı düşünmedin herhalde, değil mi? İşin en güzel yanı budur."

Sabine büyükannesinin espri anlayışına içten içe şaşkına dönmüş bir halde tebessümle karşılık verdi ve şampuanı ile havlusunu almak için üst kata koştu. Annie'nin evinde banyo! Sınırsız sıcak su! Üzerinde derin, gri çatlaklar olmayan sabun! Banyodan odaya gidene kadar donmak, tir tir titremek yok! O sıcaklık ve konfor

düşüncesinin verdiği yepyeni enerjiyle Sabine yolu neredeyse koşarak geçti.

Buna rağmen kapıyı açar açmaz Annie'nin evine hâkim olan soğuk havayı hemen sezdi. Annie'ye gününü nasıl geçirdiğini ve Bobby'nin teklifini anlatacak, ona sıcacık bir banyo yapma fırsatı sunduğu için teşekkür edecekti. O sabırsızlıkla oturma odasına dalmıştı ama karı kocanın odanın iki ucunda birbirlerinden farklı noktalara dalmış halde oturduklarını gördüğü anda kelimeler dudaklarında donup kalmıştı.

"Be... ben... Merhaba," dedi kapıda durarak. Odaya olağan dışı bir sessizlik hâkimdi, her zaman açık olan televizyon bile kapalıydı. Tuhaf bir sessizlikti bu; ağır, dile getirilmiş sözlerin yüküyle dolu.

"Sabine," dedi Patrick hafifçe doğrularak.

Üzerine büyük gelen kazağının yakasını çenesine kadar çeken Annie ise onu görmüyor gibiydi. Sabine ağırlığını bir bacağından diğerine verirken eve dönüp dönmeme konusunda bir karara varmaya çalışıyordu.

"Ben... banyo yapmama hâlâ izin var mı?"

Patrick başını sallamışsa da Annie onun ne demek istediğini anlamamış gibi kafasını hafifçe kaldırmıştı. "Banyo mu?"

"Büyükannem sana söyle..."

"Az önce onun burada banyo yapabileceğini sen söyledin. Bayan Ballantyne'la telefonda konuştunuz. Konuştuğunu ***duydum.***" Patrick uzun bir konuşmanın son cümlesini söylemişçesine tükenmiş görünüyordu.

Annie omuz silkti. "Elbette banyo yapabilirsin. Ne zaman istersen."

Sabine kaygılı bir ifadeyle ona baktı. "Şimdi yapsam olur mu? Büyükannem hemen yapabileceğimi söyledi."

Kısa bir sessizlik oldu ve Sabine'in kararsızlığını izlemeye dayanamayan Patrick daha fazla bekleyemedi. "Elbette olur Sabine. Biz de seni bekliyorduk. Hemen üst kata çıkabilirsin. Bir şeye ihti-

yacın olursa bize seslenmen yeterli. Acele etme, banyoda ne kadar istersen o kadar kalabilirsin."

Sabine oturma odasından merdivenlere doğru ilerledi. "Ben kendi havlumu getirdim," dedi usulca, bu sözleri Annie'nin moralini yerine getirebilirmiş gibi.

Ama cevap veren yine Patrick oldu. "Tamam, Sabine. Sen keyfine bak."

Sabine banyoda bir süre kaldı ama bunun sebebi orada kalmaktan hoşlanması değildi. Soğumaya yüz tutan suyun içinde hareketsizce uzanmış, tartışmanın yankılarını dinliyordu; aşırı uzun duraksamalar, kesik kesik sesler, yetişkin tartışmalarının simgesi olmuş, alçak sesle dile getirilen ve yılgınlık belirten sözler. Tartıştıkları açıktı ama bu tartışma tek taraflıydı sanki. Annie savaşa katılmayı reddetmiş de Patrick'i tek başına savaşmaya itmiş gibi. Annie onun arkadaşı olduğu için Sabine doğal olarak zihninde onu savunmaya geçmişti bile: Patrick kızını kaybetmiş bir anneye nasıl bu kadar kötü davranabilirdi? Kederinin üstesinden henüz gelememiş birinin hatalarını nasıl yüzüne vurabilirdi? Ama Patrick'te de bir şey vardı. Sabine ona yakından baktığında daha çok acı çekenin o olduğu hissine kapılıyordu.

Alt kata inmek istemiyordu. Sırf eve dönüp yatağına uzanabilsin diye o savaş alanına yeniden girip gülümsemek, nazikçe konuşmak, sonra da kendini berbat hissetmek istemiyordu. *Savaş meydanına girmek isteseydim evde kalırdım*, diye düşündü ve bu ince esprisine kendi kendine gülümsedi. Ama bu komik bir durum değildi. Patrick ve Annie'nin ayrılmalarını istemiyordu. Patrick'in Annie'yi sevdiği çok belliydi ve Annie de kızlarını çok sevmişti. Bunun üstesinden gelebilmeleri için birbirlerine destek olmaları gerekirdi, birbirlerinden uzaklaşmaları değil. Sabine bazen yetişkinlerin bu tür durumları tamamen yanlış anladıklarına inanamıyordu.

Olayları iyice karmaşık hale getirmekte üzerlerine yoktu. Annesi de sürekli bir şeyleri deşerdi, hatta hiç sorun yaşamadıkları zamanlarda bile. Hiçbir şeyi olduğu gibi kabul edemiyordu. Ve

Sabine, Justin onların evine taşındıktan sonra neler olacağını da biliyordu, tabii şimdiye kadar çoktan taşınmadıysa... Sabine ile Justin'in arası eninde sonunda açılacak, aylardır üçü gerçek bir aileymiş gibi davranan Kate ise mutfak masasına oturup herkesin hayatını nasıl mahvettiğini, Sabine'in ikisi baş başayken daha mutlu olduklarına inandığını düşünüp ağlayacaktı. Çünkü Kate bu konuda Sabine'e söz hakkı vermişti, gerçekten... Sabine bu konuda ne söyleyeceğini biliyordu; annesiyle yapacağı tartışmanın provasını yapmak hoşuna gidiyordu ve bazen tartışmanın tam da tahmin ettiği şekilde ilerlemesine hayret ediyordu: "Ah, demek artık hayatımızda benim de söz hakkım var, öyle mi? Peki, Geoff giderken neden hiç söz hakkım olmadı? Jim giderken neden söz hakkım olmadı?" Bunun üzerine annesi ezilip büzülecek, af dileyen bir tavırla, kendini bildi bileli annesi gibi davrandığını fark edecekti.

Sabine sessizce uzanmış, buz gibi suya gömülmüş halde on altı yaşında ve güçsüz olmanın adaletsizliğini hazmetmeye çalışıyordu. Sonunda parmak uçlarının kuru erikler gibi büzüştüğünü, suyun da rahatlatıcı bir sıcaklıkta olmadığını fark edince küvetten çıkıp kurulanmak için havlusuna sarındı.

Oturma odasına döndüğünde kimseyi göremedi. Rahatlayıp rahatlamadığından da emin değildi. Ama ıslak yoldan Kilcarrion'a doğru koşarken bir şey onu geri dönüp bakmaya itti. Işığın arkasında bir silüet gibi görünen Annie yan taraftaki pencereden bahçeye bakıyordu. Sabine'i görmemişti. Hiçbir şey görmüyordu sanki. Her iki elini de aşırı kalın kazağının üzerinden karnına koymuştu.

"Bu gece sana özel bir yemek hazırladık Sabine."

Büyükannesi buharı tüten tencereyi tertemiz masanın ortasına koydu ve ondan hiç beklenmeyecek abartılı jestlerle kapağı kaldırdı. "Bayan H bunu senin için özel olarak pişirdi. Otlu ve peynirli mantılar eşliğinde kavrulmuş sebze yahnisi. Avlanmakla geçen bir günün sonunda içini ısıtacak bir yemek."

Yemeğin o zengin aromasını içine çeken Sabine açlıktan midesinin kazındığını hissetti. Öğleden sonrasının büyük bir kısmını, çikolatasını o çocuğa verdiği için pişman olmakla geçirmişti. Onu midesini düşünmekten alıkoyan tek şey dondurucu soğuk olmuştu.

"Sana eşlik etmek için ben de yiyebilirim."

Sabine hemen uzanıp tabağına biraz yemek koyarsa kabalık etmiş olup olmayacağını düşünürken, "Çok güzel görünüyor," dedi.

"Arazide geçen bir günün sonunda yahni veya güveç yemeği yemelisin," dedi Joy çekmecede peçeteleri ararken. "Ben de eskiden çok acıkırdım... ve yanıma sandviç alsam da paket çantamdan düşer, atın ayakları altında ezilirdi."

Lütfen acele et, dedi Sabine içinden. Çünkü kurallar gereği Sabine, Joy yerine oturana kadar yemeye başlayamazdı. Yemeğin kokusuna tepki veren midesi, Bertie'nin soran gözlerle dönüp ona bakmasına neden olacak kadar gürültülü bir şekilde guruldadı.

"Nereye koydum ben o peçeteleri? Çekmecede olduklarından eminim. Belki de Bayan H onları mutfağa götürmüştür."

"Ben... ben başlaya..." Yemeğin suyunun o zengin, aromatik kokusu Sabine'in başını döndürüyordu.

"Ben en iyisi gidip bir bakayım. Bir dakika bekleyebilirsin, değil mi?"

"Aslında ben..."

Yemek odasının dışından, uzaktan gelen bir takırtı Sabine'in sözünü böldü. Her iki köpek de masanın altındaki yerlerinden aynı anda fırlayıp kapıya koştu ve dışarı çıkmak için inleyip sızlanmaya başladılar.

Yolundan dönen Joy hemen gidip kapıyı açtı. "Edward! Ne yapıyorsun?"

Joy geri adım atarken Sabine düzensiz adımlarla odaya giren yaşlı adamı izledi. Büyükbabası ayaklarını sürürken hırıldıyordu, tarih öncesine ait yaratıklar gibi iki koltuk değneğinin üstüne

eğilmişti. "Sence ne yapıyorum?" diye homurdandı, adım atmaya devam ederken başını kaldırmamıştı. "Yemeğimi yemeye geldim."

Joy, Sabine'e doğru gergin bir bakış attı, Sabine de onun hislerini paylaştığı için bakışlarını kaçırdı. Sonuçta büyükannesini dehşete düşüren, Edward'ın habersizce gelip yemek masasına oturması değil, üzerindeki alışılmadık kıyafetti. Yaşlı adamın üzerinde kırmızı şal desenli, kalın, penye bir pijama vardı. Altına ona uygun terlikler giymişti. Mosmor olmuş, şiş bilekleri pijamasının altından görünüyordu. Pijamasının üzerine de etrafa hafif ama belirgin bir naftalin kokusu yayan, apoletli, dik yakalı, bembeyaz bir ceket geçirmişti. *Denizci üniforması*, diye düşündü Sabine. Yaşlı adam boynuna, Joy'a şık bir hava veren, mavi çiçeklerle süslü, leylak rengi kaşmir fuları dolamıştı.

Sabine tabağına bakarken büyükbabası masaya yaklaştı ve temkinli bir şekilde sandalyesine oturdu. Yerine yerleştikten sonra değneklerini bırakıp iç geçirdi ve eğilip önündeki parlak masayı inceledi. "Benim tabağım yok."

Kapının yanında duran Joy kaşlarını çattı. "Bu akşam aşağıya inmeni beklemiyordum. Bana acıkmadığını söylemiştin."

"Ama... şimdi acıktım."

Uluslararası bir görüşme yapıyorlarmış gibi konuşmalar arasında kısa bekleyişler oluyordu. Ellerini anlamsızca pantolonuna silip duran Joy, Edward'ın kafasını toparlamasını bekledi. Sonra mutfağa yönelirken yoluna çıkan köpekleri öfkeyle kovdu. "Senin için de servis açayım."

Halinden memnun olan yaşlı adam arkasına yaslandı ve bir şeyin yerini saptamaya çalışıyormuş gibi etrafına bakındı. Sabine'i görünce durdu ve elini ciddiyetle masaya koydu. "Hah. Buradasın işte."

Sabine hafifçe gülümsedi.

"Evet." Yaşlı adam hırıltılı bir nefes aldı. "Ava gittiğini duydum." Bunu durumdan hoşnut olduğunu gösteren bir ifadeyle söylemişti.

Sabine'in konuşmasına fırsat kalmadan Joy tabak çanakla geri gelip onları çabucak ve kusursuz bir şekilde kocasının önüne yerleştirdi. "Evet, çok güzel bir gün geçirdi."

Edward bakışlarını yavaşça karısına çevirdi. Gözleri ifadesizdi ama sesi öfkeliydi. "Ben torunumla konuşmak istiyorum. Araya girmesen iyi olur."

Joy tek kaşını kaldırdı ama bu sözlere fazla takılmadı. Yerine geçip sebze yahnisini servis etmeye başladı.

"Evet..." dedi büyükbaba, Sabine'e bir bakış atarak. Sabine o bakışta muzip bir ifade gördüğüne yemin edebilirdi. "Güzel bir gün müydü?"

Büyükannesinin azarlandığını görmekten keyif almıştı ama o ilk, kocaman lokmasını ağzına atmış olmanın tadını çıkarmaya çalıştığı için araya başka bir şeyin girmesini de pek istemiyordu. Büyükbabasının sorgulamaya devam etmesini engellemek için başını hararetle sallayarak, "Evet," dedi.

"Güzel, güzel..." Büyükbabası tekrar arkasına yaslanıp gülümsedi. "Hangi ata bindin? Dük'e mi?"

"Hayır, Edward. Dük sakatlandı ya. Sakatlandığını biliyorsun."

"Ne?"

"Dük sakatlandı." Joy, Sabine için kırmızı şarap doldurup kadehi önüne itti.

"Aaah. Sakatlandı, öyle mi?" Büyükbabası duraksayıp yemeğine baktı. "Ah, tatlım... Nedir bu?"

"Sebzeli yahni," dedi Joy yüksek sesle. "Sabine'in en sevdiği yemek."

"Ne eti bu?" Büyükbabası yemeği çatalıyla kararsızca kurcaladı. "Benim tabağımda hiç et yok."

"Et yok. Hepsi sebze."

Büyükbabası kuşkulu bir ifadeyle kafasını kaldırdı. "İyi de et nerede?"

Joy ona bitkin bir bakış attı. "Sana et koymadım," dedi sonunda. "Kalmadı." Yalanını kabullenircesine Sabine'e kısa bir bakış attı, torununun onu ele vermemesini istiyordu.

Edward tabağına baktı. "Aaaah... İçinde mısır var mı peki?"

"Evet," dedi Joy yemeğini isteksizce yerken. "Var. Yemeğini onları ayırdıktan sonra yiyebilirsin."

"Ben mısır sevmem."

"Sabine bugün Westford tümseğinden atladı," dedi Joy kararlı bir ifadeyle sesini yükselterek. "Thom söyledi."

"Sen tümsekten mi atladın? Aferin sana." Büyükbabasının dudaklarının kenarları kıvrıldı ve bu bir gülümsemeye dönüştü. Sabine de ona karşılık verdiğini fark etti. O anı hatırladıkça hâlâ gururlanıyordu. Büyükbabası sözlerine devam etti: "O tümsekten atlarken çok dikkatli olmak gerekir."

"Her şeyi at yaptı, gerçekten," dedi Sabine alçak gönüllülükle. "Ben yalnızca ona tutundum."

"Bazen yapılması gereken en iyi şey işi ata bırakmaktır," dedi Joy ağzını silerek. "O zeki bir at zaten."

Yemeklerini yedikleri sırada büyükbabasına bakan Sabine bir an büyük bir ailenin parçası olmanın nasıl bir şey olduğunu, onların onayını almanın ne kadar keyifli olabileceğini hissetti. Böylesi bir gurur duyacağı hiç aklına gelmezdi. Yazın sınavı geçtiğinde onunla gurur duyanlar olmuştu elbette ama Sabine'in bundan aldığı keyif, Geoff ve Justin'in neden olduğu sıkıntıyla iç içe geçmişti. Sabine sınavı geçmiş olduğuna içten içe seviniyor olsa da bunu onun bu başarısına çok memnun olan annesiyle paylaşırsa gizli bir tür anlaşma yapmış olacaklardı ve Sabine o aylarda annesine, onunla böyle bir paylaşımda bulunamayacak kadar öfkeliydi. Oysa büyükannesi ve büyükbabasıyla her şey daha kolay görünüyordu. *Burada olmak beni sıkmıyor, hatta hoşuma bile gidiyor,* diye düşündü.

"Peki... kaç atış yaptın?"

Sabine önce büyükbabasına, sonra da büyükannesinin şu an boş olan sandalyesine baktı. Büyükbabasının sorusunu anlamamıştı. Joy'un mutfaktan dönüşünü haber veren ayak seslerini bir an önce duymayı ümit ederken zayıf bir sesle, "Anlayamadım?" dedi.

Büyükbabasının sabrı taşmış gibiydi, belli ki fazlasıyla anlaşılır bir şeyi tekrarlama çabası onu yormuştu. "Diyorum ki kaç *atış* yaptın?"

Sabine sebebini bilmiyordu ama büyükbabasının neden bahsettiğini anlayamadığını itiraf etmek istememişti. Üstü kapalı da olsa hiç alışkın olmadığı bir şekilde onay almak çok hoşuna gitmişti, bunu itiraf ederse büyüyü bozacakmış gibi hissetti. Büyükbabası hayal kırıklığına uğrayacak, kandırıldığını düşünecekti sanki. Büyükannesi ise son zamanlarda yaptıkları her konuşmalarında takındığı o bezgin ifadeyle ona boş boş bakacaktı. Sabine yine o şehirli yabancı olacaktı.

"Altı."

"Ne?"

"Altı." Altı sayısı kulağa ortalama, iyi bir sayı gibi geliyordu.

"Altı atış mı?" Büyükbabasının gözleri iri iri açılmıştı.

O sırada büyükannesi elinde bir ekmek tahtasıyla geri geldi.

"Duydun mu Joy? Sabine bugün avlanmış. *Altı* atış yapmış."

Joy, Sabine'e sert bir bakış atınca yanlış bir şey söylediğini anlayan Sabine, bakışlarıyla büyükannesine bir açıklama yapmayı denedi.

"Bu çok şaşırtıcı," dedi büyükbabası başını iki yana sallayarak. "Altı atış yapıldığını son duyduğumda... altmış yedide miydik Joy? Pettigrewların geldiği yıldı sanırım. Beş altı atış yapılmıştı, değil mi?"

"Hatırlamıyorum," dedi Joy kısaca.

"Sanırım ben bir şeyleri yanlış anladım," dedi Sabine çaresizce.

"Altı atış," dedi büyükbabası başını tekrar iki yana sallayarak. "Evet, evet... Altmış yedi yılında iyi bir sezon olmuştu. Atlar da iyiydi. Tipperary'den aldığımız tayı hatırlıyor musun Joy? Adı neydi?"

"Bay Ridley."

"Bay Ridley. Ta kendisi. Tipperary'ye kadar onca yol gidip bütün paramızı o ata yatırınca otele verecek paramız kalmamıştı. Karavanda kalmıştık, değil mi hayatım?"

"Evet."

"Evet. Karavanda kalmıştık. Ne soğuktu ama. Karavan da delik deşikti."

"Aynen öyleydi."

"Fakat çok eğlenceliydi. Evet." Kendi kendine gülerken sarf ettiği çabayla büyükbabasının kırışık, yaşlı suratında alaycı bir ifade belirdi ve Sabine, Joy'un yüz ifadesinin de yumuşadığını fark etti.

"Evet," dedi Joy. "Çok eğlenceliydi."

"Gerçekten çok eğlenmişsiniz," diye geveledi Sabine bir mantı daha alma fırsatını kaçırmadan.

Büyükbabası uzaklardan gelen o sesleri hatırlamışçasına başını kaldırdı ve "Altı atış... Çoban köpeklerinin müziği gibisi yoktur, biliyor musun?" dedi. "Öyle bir müzik yoktur."

Sonra Sabine'i ilk kez görüyormuş gibi ona bakarak, "Annene hiç benzemiyorsun," dedi. Ve yüzü yahni tabağına gömüldü.

Sabine dehşet verici bir an için yaşlı adama baktı ve bunun bir tür şaka olabileceğini düşündü. Hemen ardından Joy ürkütücü bir çığlık eşliğinde oturduğu yerden fırlayıp kocasının kafasını tabaktan kaldırdı ve onu kucakladı. "Doktor çağır!" diye bağırdı Sabine'e.

Şaşkınlığından sıyrılan Sabine hemen sandalyesini geriye itip odadan çıktı. Telefon defterini karıştırırken ve titreyen elleriyle telefonda doktorun numarasını çevirirken gözünün önüne büyükbabasının korkunç görüntüsü geliyordu. O görüntünün uzunca bir süre gözünün önünden gitmeyeceğini biliyordu. Yaşlı adamın gözleri ve ağzı yarı açıktı. Yemeğin sıcak, domates rengi suyu, yüzündeki kırışıklıkların arasında küçük dereler misali akıyordu. Çiçek desenli fularına ve tertemiz ceketinin omuzlarına seyrelmiş, açık renkli kan misali sıçramıştı.

Kate kanepede Justin'in yanına oturdu ve başını onun omzuna yaslamayı, saçlarını okşamayı düşündü. Elini de tutabilirdi. Hatta elini rahat ama sahiplenici bir tavırla onun bacağına koyardı. Justin'e belli etmeden onun yüzüne baktı ve hangisinin en uygun olacağını çözmeye çalıştı. Bunlar iki ay önce hiç düşünmeden, içinden geldiği gibi yaptığı şeylerdi ama o zamanlar özgürdü, attığı hiçbir adımın karşılıksız kalmayacağını biliyordu.

Çünkü şimdiki Justin, iki ay öncesinin Justin'i gibi ona her an dokunup sarılmak, onun saçlarını okşamak istemiyordu. Çoğu akşam Kate'in yanında oturma zahmetine bile girmiyordu. Aralarındaki bu mesafeyi ortadan kaldırmak için yanıp tutuşan Kate ise her an tetikte olmazsa, çabalamazsa asla var olmayacak o sıcaklığı yaratmaya çalışıyordu.

Şu anda da Justin'in yanına yerleşmiş, bacağını onunkinin yanına atmıştı.

"Biraz daha şarap ister misin?"

Justin gözlerini televizyondan ayırmadı. "Evet. İyi olur."

"Fleurie şarabını seviyorum. Kendimi böyle ödüllendirdim."

Justin televizyondaki bir şeye homurdanarak tepki verdi ve şarabını dolduran Kate'e baktı. "İyi etmişsin."

"Senin en sevdiğin şarap hangisi, onu bile bilmiyorum." Kate onunla yeniden gerçek anlamda konuşabilmeyi, eskisi gibi birbirlerine odaklanmalarını, varlığından bile haberdar olmadıkları sırlarını paylaşmalarını, birbirlerine tümüyle açılmalarını istiyordu; *ben buyum işte, beni kabul et.* İlişkiye ilk başladıklarında Kate o potansiyele sahip olduğunu düşünüyordu ve Justin ondaki tüm potansiyeli görüyormuş gibiydi. Kate'in bulunduğundan daha iyi yerlere gelebileceğine, birlikte çok daha iyisini yapabileceklerine inanmasını sağlamıştı. Ama şimdi elinde uzaktan kumandayla televizyonun karşısına geçip akşam yemeğinde ne yiyeceklerini sormaktan başka bir şey yapmıyordu.

Kate bir gece bu konuyu açtığında Justin, "Buna birlikte yaşamak deniyor," demişti. "'Senin yanında rahatım,' demek oluyor. Başlangıçtaki tutkunun sonsuza dek devam etmesini bekleyemezsin."

Öyleyse Geoff'u neden senin uğruna terk ettim ben, diye haykırmak istemişti Kate. En azından onunla birlikteyken sürekli yemek pişirip bulaşıkları yıkamakla uğraşmıyordum. En azından Geoff akşamları benimle konuşmak isterdi. En azından Geoff sık sık sevişmek de isterdi.

"En sevdiğin şarap hangisi?"

"Ne?"

"En sevdiğin şarap. Hangisi?" Kate onun sesindeki değişimi de fark edebiliyordu.

"Şarap mı? Şey... bunu hiç düşünmedim." Justin, Kate'e bir yanıt vermesi gerektiğini hissederek kısmen de olsa bu konuya odaklanmaya çalışırcasına duraksadı. "Bazı Şili şarapları güzel."

Geoff'la ilgili endişeler ve yakalanma korkusu ortadan kalktıktan sonra Justin'in Kate'e duyduğu arzuyu besleyecek bir şey kalmamıştı sanki. Kate de kendini yavaş yavaş ve farkında olmadan başka bir rol üstlendiği, gerçek tutkusu uzun yollar olan biri için yemek yapıp çamaşır yıkayan, sığınacak bir liman sunan bir anne gibi olmaya başladığı konusunda şüphelerle boğuşurken buluyordu.

"Onun açısından iyi bir fırsat olmuş," demişti Maggie önceki hafta, Justin'in kamera aparatlarıyla dolu çantalarını koridorda gördüğünde.

"Nasıl yani?"

"Yemek ve seks dâhil güzel bir evde bedavadan yaşamak. Kameralarını koymak için elverişli bir yer. Hiçbir sorumluluk, yükümlülük yok. Fatura ödeme derdi yok." Maggie dudaklarını büzüp Kate'in çay yapmakta olduğu mutfağa geçmişti.

"Burada yaşamadığına göre neden fatura ödesin ki?" Kate, Maggie'nin ses tonu karşısında sinirlenmişti. Öte yandan Justin'in

malzeme çantalarının sayısının giderek arttığının farkındaydı ve Sabine'in bu durumdan pek hoşlanmayacağını biliyordu.

"Bir sebebi yok. Ben yalnızca bunca zaman sonra artık gelip burada yaşamak ister, diye düşünmüştüm."

"Bak Maggie. Herkes sen ve Hamish gibi olmak istemeyebilir. Justin özgür ruhlu bir adam. Daha da önemlisi ben yakın zamanda sıkıntılı bir ayrılık sürecinden geçtim. Ne kadar zor olduğunu sen de biliyorsun. Ve istediğim son şey, ben henüz yalnızlığın tadını çıkarma fırsatını bile bulamamışken birinin buraya balıklama atlayıp hayatımı altüst etmesi."

Kate kendini de buna neredeyse ikna etmişti.

"Ah, ben Geoff'tan *yalnız kalmak* için ayrıldığını kaçırmışım. Affedersin tatlım. Ben senin *Justin*'le birlikte olmak istediğini sanıyordum. Çok unutkanım! Alzaymır mı oluyorum ne?" Maggie sinsi ve yandan bir bakış eşliğinde bu sözleri söylemiş ve konuyu kapatmıştı.

Tabii ki haklıydı. Ama Kate'in hata yaptığını itiraf etmeye niyeti yoktu. Çünkü o zaman bütün bu acıların, bu karmaşanın boşuna yaşandığı, zaten kırılgan olan kızıyla ilişkisinin bir hiç uğruna kopma noktasına geldiği ortaya çıkardı. Ayrıca otuz beş yaşındaydı ve yaşadığı sayısız ilişki sayesinde tecrübe kazanmış olması gerekirken erkekleri tanıyamadığı kanıtlanmış olacaktı. Bir kez daha...

Son konuşmalarının üzerinden bir haftadan uzun bir süre geçen Sabine'i düşününce içi burkuldu. Kızı eskisine göre halinden gayet memnun görünüyordu, artık oradaki yoksunluktan şikâyet etmiyor, Kate yanlışlıkla Justin'den bahsettiğinde onu iğnelemiyordu. Ama Kate ona yakında dönmesini teklif ettiğinde Sabine kibarca ama kesin bir ifadeyle konuyu değiştirmişti. Onu açıkça reddetmesinden daha kötü olansa tavrıydı. Sabine hiçbir zaman annesinin hislerine önem verdiğini gösterecek bir tavır sergilememişti, ona karşı antipatik davranışlar benimsemişti. Bu yeni, yetişkin Sabine ise Kate'in yeni hayatını onaylamadığını nazikçe

söylemekle kalmıyor, açıkça kendine ait bir hayat kuruyordu. Üstelik bunu ondan mümkün olduğunca uzakta yapıyordu.

Kate boğazındaki düğümü yutkunarak yok etmeye çalıştı ve kadife pantolonuyla hemen önünde uzanan Justin'in bacaklarına bakarak, *daha fazla çabalamalıyım*, diye düşündü. *Sabine'e biraz zaman tanıyacağım ve ona Londra'da sevdiği şeyleri hatırlatacağım. Ona yapışmayacağım, umutsuzluğa da kapılmayacağım. Yalnızca bana dönmeye hazır olana kadar sabredeceğim. Justin'in tavırlarından da anlam çıkarmaya çalışmayacağım. O iyi bir adam ve beni seviyor; sadece bir anda sıkıcı ev hayatının içine daldık. Biraz rahatlamam gerekiyor, o kadar.*

Kate iç çekerek elini saçlarının arasında gezdirip saçını hafifçe kabarttı. "Eee," dedi elini Justin'in bacağına koyarak, "yemeği beğendin mi?"

Ona en sevdiği ton balıklı yemeği yapmıştı. Yemek konusunda da kendini geliştiriyordu.

"Harikaydı, dedim ya."

Kate elini onun bacağında hafifçe gezdirip kulağına, "Tatlı da ister misin acaba?" diye fısıldadı.

Ah, resmen kalitesiz porno filmlerdeki gibi konuşmuştu. Ama devam etmeliydi. Kendi halini düşünürse tadı kaçardı.

"İyi fikir," dedi Justin bakışlarını ekrandan ayırıp Kate'e çevirerek. "Ne tatlısı var?"

Kate baştan çıkarıcı gülümsemesini korumaya çalıştı. "Şey, aslında benim kastettiğim, bildiğimiz türden bir tatlı değildi." Justin ona boş boş bakıyordu. "Ama tatlımız da olabilir... Sanırım..." *Bu kadar mı aptalsın*, diye bağırmak istiyordu aslında. Fakat bunu yapmak yerine seçtiği yolda ilerlemeye karar verdi.

Uzunca bir sessizlik oldu.

Justin önce ona, sonra eline, sonra tekrar ona baktı. Gülümsedi ve kaşlarını kaldırdı.

"Bu... bu gerçekten iyi fikir. Ama doğrusunu istersen Kate, bir kaşık puding kadar bile aklımı çelemedin. Evde tatlı bir şeyler yok mu?" Duraksadı. "Bir parça çikolata ya da dondurma falan?"

Kate'in eli âdeta donmuştu. Justin'e baktı.

"İyi ama tatlıyı sen aklıma soktun," dedi Justin kendini savunmaya çalışarak. "Sen tatlılardan bahsedene kadar aklıma bile gelmemişti. Şimdi canım gerçekten bir şeyler istiyor."

Kate aklının başından gittiği o kısacık an için mutfağa geçip buzdolabını kontrol etmek istedi. Sonra Justin'e vurmayı düşündü. Son olarak da en etkili tepkiyi vermesini sağlayacak duyguyu bulana kadar odadan kaçıp gitmeyi düşündü. Ama belki de Justin'in şansına, düşünceleri telefonun tiz sesiyle bölündü.

Justin telefona bakmaya yeltendi ama Kate'in yüz ifadesini görünce tekrar oturduğu yere gömüldü.

"Alo?" dedi Kate, Justin'in ona baktığının bilinciyle. Nedense verdiği tepkiye şaşırmış gibi bir hali vardı.

"Kate?"

"Evet?"

"Ben annen."

Kesin Sabine'e bir şey oldu, diye düşündü Kate korkuyla. Bir kaza olmuştu kesin. "Ne oldu?" dedi. Yoksa annesi onu aramazdı. Onu son kez öylesine aradığı günün üzerinden yıllar geçmişti.

"Bilmen gerekir, diye düşündüm. Babanın... durumu daha da ağırlaştı. Bu akşam olduğu yere yığıldı. Şimdi... şimdi hastanede." Gerginliği sesinden belli olan Joy, Kate'ten yanıt bekliyormuş gibi duraksamıştı. Yanıt gelmeyince derin bir iç geçirdi. "Dediğim gibi, seni haberdar etmem gerektiğini düşündüm," dedi ve telefonu kapattı.

Kate sandalyeye çöktü ve ahizeyi yerine bıraktı. Yaşadığı şok kadar Sabine'in yaralanmamış olmasının verdiği rahatlama da onu tüketmişti. Kızının iyi olması onu o kadar rahatlatmıştı ki annesinin sözlerinin önemini bile algılayamamıştı.

Sonunda Justin'in meraklı bakışlarına karşılık vererek güçlükle, "Babam," dedi. "Sanırım ölüyor. Yoksa beni aramazdı." Kate'in sesi inanılmaz derecede sakindi.

"Bence oraya gitmelisin," dedi Justin elini onun omzuna koyarak. "Çok üzüldüm. Senin için bir uçuş ayarlamamı ister misin?"

Justin gittikten bir saat kadar sonra Kate havayolu şirketlerini aradı ve sanat festivallerinin, tıp konferanslarının ve o külüstür arabasının sonunda gerçekten perte çıkmasının bir karışımı sayesinde Waterford Havaalanı'na ancak iki gün sonra gidebileceğini fark ettiğinde hem içi rahatladı hem de öfkeyle doldu. Justin o anlayışlı tavrına rağmen ona eşlik etmeyi bir kez olsun teklif etmemişti.

Dokuz

Christopher Ballantyne ve karısı Julia birbirlerine o kadar benziyorlardı ki Bayan H'nin dediğine göre otuz yıl önce olsa köyde "müthiş bir dedikodu" konusu olurlarmış. Christopher'ın, karısınınkilerle neredeyse aynı tondaki koyu renk saçları, bir pastanın her an düşecekmiş gibi duran üst katı gibi geniş olan kafasının üstüne yayılmıştı. İkisinin de gagaya benzer burunları, sıska vücutları, hijyen ve politika başta olmak üzere birçok konuda birbirine benzer güçlü görüşleri vardı ve cümleler ağızlarından körükle pompalanarak çıkarılıyormuş gibi her ikisi de aynı patlamaya hazır, sert ses tonuyla konuşuyordu.

Ve Sabine'in öfkeyle fark ettiği üzere ikisi de ona evlerine gelen herhangi birine gösterdikleri mesafeli hoşgörüyle yaklaşıyordu. Ama aralarındaki kan bağına rağmen ailenin *gerçek* bir parçası olmadığını, onlara benzemediğini belirtmek için ona kasten böyle davranıyorlardı. Tabii bu da Kate'in hatasıydı.

Büyükbabanın yahninin içine düştüğü akşam Christopher içeriye kendi evine girer gibi girip Joy'a –Sabine'e göre anlamsız bir şekilde– "artık daha iyi olacağını" söylemişti. O ve Julia, Kilkenny'deki bir av partisine katılmışlardı ve kabaca tarif ettiği üzere bu çok "büyük bir şans"tı. Hemen ardından oraya gelip eşyalarını büyükannesinin odasının yanındaki güzel misafir odasına yerleştirmişlerdi. İçinde onunkinden çok daha güzel bir halının ve ceviz ağacından çekmeceli bir dolabın bulunduğu bu güzel odanın neden ona verilmediğini sormak bugüne dek Sabine'in aklına gelmemişti

ama bunu Bayan H'ye sorduğunda kadın ona, Christopher'ın buraya geldiğinde kendini evindeymiş gibi hissetmesini sağlayacak "kendine ait bir odası"nın olmasını istediğini söylemişti. Böylece o ve Julia "daha sık ziyarete geliyordu". *Yani annem ve ben gibi değil*, diye düşündü Sabine. Ama bu düşüncesini dile getirmedi.

Joy, Sabine'in kırgınlığını fark ettiyse bile bir şey söylememişti. Ama Edward evde olmadığı için onunla ilgilenemiyor olması kafasını allak bullak etmişti. Wexford Hastanesi doktorları onu tam bir kontrolden geçirmek için hastanede tutmak istemişlerdi ve Sabine, Joy'a büyükbabasının sorununun ne olduğunu sormak istememişti (çünkü adamcağızın kontrolden geçirilecek hali pek kalmamıştı) ama ciddi bir şey olduğu belliydi. Bunu yalnızca büyükannesinin solgun yüzünden ve olağan dışı bir suskunluğa gömülmesinden değil, Joy odadan her çıktığında Christopher'ın mobilyaların arkasındaki ve halıların altındaki elle yazılmış küçük etiketleri kontrol etmesinden de anlıyordu. Amacı, babalarının ölümünden sonra Kate'e ve kendisine kalacak olan ve annelerinin iki ay önce paylaştırmaya başladığı eşyalarda bir değişiklik olup olmadığını görmekti.

"Bu çok yerinde bir karar anne," demişti Joy'a. "Bizi uzun vadede yaşanabilecek bir karışıklıktan kurtarmış oluyorsun." Ama Sabine, dayısının Julia'ya koridordaki duvar saatinin ya da kahvaltı salonundaki yaldızlı çerçeveli yağlı boya tablonun üzerinde "Katherine" etiketinin olmaması gerektiğini fısıldadığını duymuştu. "Bu evle ne zaman ilgilendi ki?" demişti. Bunun üzerine Sabine gölgelerin arasına sessizce gizlenip dayısının etiketleri değiştirmediğinden emin olmak için her birini kontrol etmeye başlamıştı.

Bu arada Julia da ısrarla ev işlerine "yardım" etmek istiyordu. O kadar ısrarcıydı ki normalde uysal bir kadın olan Bayan H'nin yüz ifadesi bile her geçen gün biraz daha sertleşiyordu. Julia herkesin yemeğinin hazırlanmasına yardım edebilmek için mutfağı çoktan "düzenlemişti" ve sıra buzdolabına gelmişti. İçindeki her şeyi tek tek kontrol ettikten ve hangilerinin atılıp hangilerinin kalacağını sorduktan sonra Bayan H'nin her gün yaptığı ağır sodalı

ekmeklerin yerine o "güzelim" fırın ekmeklerinden alabileceğini söylemişti. Julia yanlarından gittikten sonra Sabine, Bayan H'ye kim bilir kaçıncı kez Julia'nın her şeye burnunu sokan yaşlı ineklere benzediğini söylese de Bayan H ezbere konuşur gibi her defasında, "Bunları kötü niyetle yapmıyor," diyerek ona zaten yakında Dublin'e döneceklerini hatırlatıyordu.

Christopher ile Julia'nın, sahip olduğu tek dayısı ve yengesi olduklarını hesaba katacak olursa Sabine, belki de onları daha önce bir elin parmaklarının sayısından daha fazla görmediğine şaşırmalıydı. Bir kere Sabine henüz çok küçükken, dayısı ve yengesinin Parsons Green'de yaptıkları düğünlerinde görüşmüşlerdi. Sabine'in o güne dair hatırladığı tek şey ondan çiçek dağıtmasını istedikleriydi. Ama annesi onun elbisesini, muhtemelen kalıbı yanlış çıkardığı için diğerlerininkinden biraz farklı dikmişti ve Sabine bütün günü kabarık kollarından utanarak geçirmişti. Diğer küçük, sarışın çiçek tanrıçaları onun elbisesinin garipliğini fark etmiş ve onu dışlamışlardı. Sabine, dayısı ve yengesiyle en son birkaç yıl önce, Londra'dan Dublin'e taşınmadan evvel düzenledikleri küçük partiye onu, annesini ve Geoff'u barıştırmak adına davet ettiklerinde de görüşmüştü. Parti şehirli insanlar ve avukatlarla doluydu ve Sabine çok geçmeden yatak odasındaki televizyonu izlemek için Julia'nın kedisiyle birlikte kaçmıştı. *Demiryolu Çocukları* filmi boyunca on üç yaşındaki kız arkadaşıyla odanın bir köşesinde öpüşen genci görmezlikten gelmeye çalışmış ve sürekli eve ne zaman döneceklerini düşünmüştü. Sonra bir dilek perisi onu duymuş gibi, oraya gitmelerinden bir saat kadar sonra Geoff ve annesi onu kurtarmıştı. Geoff dönüş yolu boyunca kapitalistler hakkında atıp tutmuş, annesi de, "Evet ama onlar benim akrabalarım, biliyorsun," diye araya girmişti. Yine de sesi onları tam anlamıyla savunuyormuş gibi çıkmamıştı.

Biraz da Christopher ile Julia'nın yakınında olmanın neden olduğu o korkunç duygu yüzünden Sabine, iki gün sonra büyükbabası iyice elden ayaktan düşmüş ve battaniyelere sarılıp tekerlekli

sandalyeye oturtulmuş halde eve geldiğinde hiç ses çıkarmadan onunla ilgili bazı sorumlulukları üstlenmişti. Oğlu ve gelini güya Joy'un duygularına saygı gösterdikleri için babalarının bakımını ona bırakmışlardı (Sabine, Bayan H'ye bunun bir bahane olduğunu, aslında ata binmeye gitmek istediklerini söylemişti) ama Sabine'in gelip büyükbabasının yanında oturması ya da ona *Horse and Hound* dergisindeki mektuplardan bazılarını okuması büyükannesinin hoşuna gidiyordu. Büyükbabası çoğu zaman onu fark etmiyordu bile ama Sabine, dayısının yaşlı adamla günün büyük bir kısmında ilgilensin diye tuttuğu genç hemşire onu neşeyle yerinden kaldırıp da "küçük çocuklar"ın odalarına gitme vaktinin geldiğini her söylediğinde büyükbabasının yüzünde öfkeli bir ifade belirdiğinden neredeyse emindi. Bazen de, Sabine ona atıyla neler yaptığını ya da Thom'un avluda söylediği bir şeyi anlattığında büyükbabasının gözlerinin titreştiğini ve onu ilgiyle dinlediğini gösteren bir gölgenin, yüzünde uzaklardan geçen bir bulut misali belirdiğini fark ediyordu.

Bu arada Joy da kocasının dönüşüne işlerle her zamankinden daha fazla meşgul olarak karşılık vermişti. Avluda yapacak bir sürü iş vardı, ev savaş alanına dönüşmüştü. Ayrıca Liam ve John-John o enkazın bir kısmını temizlemezse her şey darmadağın olacaktı. Doktorların ne söylediğinden, Edward'ın iştahının neden bir anda kesildiğinden veya beklenen bir felaketin habercisi gibi dehşet verici bip sesleri çıkaran o makinelerin kocasının yatağının etrafına neden yerleştirildiğinden hiç bahsetmiyordu. Yalnızca Sabine'e belli belirsiz bir şekilde "harika bir iş çıkardığını" söylüyor, kocasının hâlâ hayatta olduğundan emin olmak istercesine kafasını sık sık odadan içeri uzatıyor, sonra da saatlerini avluda yorgun ve yaşlı atıyla ilgilenerek geçiriyordu.

Sabine alt kattaki o kargaşadan bir kez daha kaçabilmenin verdiği memnuniyetle, hemşire kalktıktan sonra büyükbabasının yatağının yanındaki sandalyeye oturarak, "Tamam, geçti," dedi. "Artık rahatlayabilirsin. Yine hepsinden kurtulduk."

Büyükbabasının örtüsünü çukurlaşmış göğsüne kadar çekerken artık o çelimsizliğin onu ürkütmediğini fark etti. Büyükbabasının domates suyuna batmamış, huzurlu ve canlı hali onu yeterince memnun ediyordu.

Kütüphanede bulduğu, Hindistan'da polo oynayan atlar hakkındaki eski Rudyard Kipling kitaplarından birini okumaya hazırlanırken, "Şimdi sakın benim sıkılacağımı falan düşünüp endişelenme," diye fısıldadı büyükbabasının kulağına. Hemşire onun saçmaladığını düşünüyormuşçasına kaşlarını kaldırsa da Sabine, büyükbabasının onu duyabildiğini biliyordu. "Geçen gün de söylemek istediğim şey buydu," dedi usulca. "Bazen hiçbir şey düşünmeden öylece oturmak istiyorum."

Kate Ballantyne on sekizinci doğum gününde üç önemli hediye almıştı. İlki anne ve babasından gelmişti; sınıfının en iyisi, kullanışlı, koyu kahverengi domuz derisinden bir eyer. Kate yeni bir sutyen ve pantolon alabilmek için onlardan para istediğinden paketi ümitsizce açmıştı. İkinci hediyesi de yine anne ve babasından gelen bir davetiyeydi. Yetişkinliğe adım atacağı o önemli günü ölümsüzleştirmek adına, yerli portre sanatçılarından biriyle yapılacak bir oturumun davetiyesiydi bu. Kate'in buna da çok sevindiği söylenemezdi çünkü annesinin yeni beygiri Lancelot'ın kocaman, yağlı boya bir resmini yapan ressamı seçmişlerdi. Üçüncü hediyeyse... Evet, üçüncü hediye ikincinin dolaylı sonucuydu ki o da çok sonra gelmişti.

On altı buçuk yıl sonra Kate bir taksinin arka koltuğunda oturmuş, keskin araba kokusunu içine çekerek Waterford Havaalanı'ndan Kilcarrion'a doğru yol alırken bunları düşünüyordu. On sekizinci doğum gününden kısa bir süre sonra ailesinin yanından ayrıldığından beri burayı sadece üç defa ziyaret etmiş olacaktı. Biri yeni doğan Sabine'i onlara göstermek için olmak üzere iki defa Jim'le birlikte gitmişti. "Aile"nin bir parçası olarak ona karşı tavırlarının yumuşayacağını düşündüğü zamanlardı bunlar. Bir de şimdi gidiyordu, on yıl kadar sonra. *Neden burada sürekli yağmur yağıyor,*

diye düşündü camdaki buharı dalgın dalgın silerken. *Yağmurun yağmadığı bir zamanı hatırlayamıyorum bile.*

Waterford'a bir uçak bulabilmesi neredeyse iki gününü almıştı ve annesi zahmet edip de onu yeniden arayarak babasının "daha iyi" olduğunu söylese de Kate, bu gecikmenin bedelini ödeyeceğini biliyordu. Hiç zaman kaybetmeden buraya gelecek kadar önemsememişti durumu. Ama öylesi onu daha fazla zorlardı. Öz babası ölüm döşeğinde bile olsa ilgisini daha çok çeken son sevgilisiyle çok meşguldü. Kate, Justin'le yaptıkları son konuşmanın ne kadar ironik olduğunu düşünüp iç geçirdi. İrlanda'ya gelmeden önce ilişkilerini aniden bitirmesi Justin'i, Kate'in ona eşyalarını evinden bir an önce alması konusunda ısrar etmesi kadar şaşırtıp rahatsız etmemişti açıkçası.

Aslında Kate buraya neden geldiğini bile bilmiyordu. Kızını yeniden görme isteği dışında o evle arasında duygusal bir bağ kalmamıştı. On sekiz yaşından beri babası onunla sıcak ve samimi bir diyalog kurmamıştı. Ağabeyi ve yengesi büyüklük taslayıp ev üzerinde daha fazla hakları olduğuna dair saçma sapan yorumlarla canını sıkacaktı. Annesiyse köpekleriyle onunla konuştuğundan çok daha rahat konuşuyordu. *Buraya geldim çünkü babam ölüm döşeğinde,* dedi kendi kendine. Bu cümleyi, aradan bunca zaman geçtikten sonra potansiyel kaybından ötürü içini burkan bir duyguya kapılıp kapılmayacağını anlamak için kurmuştu aslında. Ama o eve tekrar gideceğini düşündükçe içini saran dehşetten ve kızını yeniden görecek olmanın verdiği rahatlamadan başka bir şey hissetmemişti.

Taksi Ballymalnaugh'un köşesinde durduğunda, *zaten sadece birkaç gün kalacağım,* dedi kendi kendine. *Ben bir yetişkinim. Ne zaman istersem o zaman geri dönerim. Buna birkaç gün katlanabilirim. Hatta Sabine'i de benimle birlikte dönmeye ikna edebilirim.*

"Nereden geldin?" Artık gidecekleri yere iyice yaklaştıkları için belli ki taksi şoförü bahşişi garantilemek istemişti.

"Londra'dan."

Gür kaşlı adamın arıları andıran kocaman gözleri dikiz aynasından Kate'in gözleriyle buluştu.

"Londra. Ailem Willesden'de. Merak etme tatlım, onları tanıyıp tanımadığını sormayacağım."

Kate ona hafifçe gülümseyip camdan o tanıdık manzarayı izlemeye koyuldu: Bayan H'nin evi, Aziz Peter Kilisesi, ilk kez parasız kaldıkları dönemde anne ve babasının bir çiftçiye sattığı on altı hektarlık arazi...

"Buraya daha önce de gelmiş olmalısın. Burası turistlerin pek rağbet ettiği bir yer değildir. Onları genelde kuzeye götürürüm ya da batıya. Şu sıralar batıya gidenlerin sayısını duysan inanamazsın."

Kate, Kilcarrion Evi'ni çevreleyen taş duvarlara bakarken duraksadı.

"Hayır, hiç gelmedim."

"Arkadaşlarını ziyarete geldin o halde."

"Öyle sayılır."

Sabine'i almaya geldiğini düşün, dedi kendi kendine. *Böylece buna katlanman daha kolay olacak.*

Ama onu kapıda karşılayan Sabine değildi. Binici pantolonu, kocaman, kırmızı, yünlü bir ceket ve aynı renkte çoraplar giymiş olan Julia kapıyı açmış, Kate'i öpücük yağmuruna tuttuktan sonra imalı bir tavırla Sabine'in nerede olduğunu bilmediğini söylemişti. "Zamanının çoğunu avluda gizlenerek ya da kendini Edward'ın yanına hapsederek geçiriyor." Julia her zaman başkalarının davranışları karşısında şaşkınlık duyuyormuş gibi konuşurdu.

Julia'nın onun babasından böyle rahat bir dille bahsedebiliyor olmasına sinirlendiğini gizlemeye çalışan Kate onu yanlış anladığını düşündü. Çünkü Sabine ne atlarla oyalanmak isterdi ne de kendini büyükbabasının yanına "hapsederdi".

"Ah, ben ne yapıyorum?" diye haykırdı Julia, Kate'in valizlerinden birini alarak. "Haydi, içeri gel! Nerede kaldı benim nezaketim?"

Buldozere benzeyen doymak bilmez içgüdülerin tarafından ezili-verdi, diye düşündü Kate sinirle. Ama sonra buna hakkı olmadığını düşündü; kendisi son on altı yıldır evle hiç ilgilenmemişti, hatta ev, arabaya servis hizmeti veren bir McDonald's'a dönüştürülseydi bile umurunda olmazdı. Gözlüğünü burnuna iyice yerleştirip (lenslerini unutmuştu tabii ki) evin artık kendisine ait olmadığını kabullenmeye çalıştı.

Julia, Kate'i üst kata yönlendirirken neşeyle, "İtalyan odayı sana ayırdık," dedi. "Şu sıralar yağmur suyu sızdırdığını sanmıyorum."

Kate etrafı incelerken evin onun son ziyaretinden sonraki on yıl içinde hızla eskidiğini düşündü. Ev her zaman soğuk ve rutubetliydi ama Kate, duvarları uzak kıtaların sepya haritaları misali kaplayan o kahverengi su lekelerini hiç hatırlamıyordu; her şeyin bu kadar eski püskü ve sefil göründüğünü, İran halılarının gri iplikten ağlara benzeyecek kadar yıprandığını, mobilyaların artık onarılamayacak kadar çok çizilip ufalandığını hatırlamıyordu. Şimdi eve hâkim olan bu kokuyu hatırlamıyordu, köpekler ile atların uzaktan gelen seslerine şimdi rutubetin ve ihmalkârlığın eklendiğini de... Böylesi bir soğuğu hatırlamıyordu. Isıtma sistemi çalışmadığında kendi evinde hissettiği o kuru soğuk gibi değildi buradaki; geldiği andan itibaren iliklerine işleyen, nemli, içine sızan, kalıcı bir soğuktu bu. Kate, Julia'nın kalın yünlü kazağına şimdi farklı bir gözle bakıyordu. O kazak, kendisinin yanında getirdiği her şeyden daha kalın görünüyordu.

"Odayı biraz ısıtmayı başardık," dedi Julia, Kate'in odasının kapısını açarken. "Öncesinde ne kadar soğuk olduğunu tahmin bile edemezsin. Christopher'a, 'Edward'ın hastalandığına şaşmamak gerek,' dedim."

"Kalp krizi geçirmedi mi?" dedi Kate soğukkanlı bir ifadeyle.

"Evet, kalp kriziydi ama çok yaşlı ve çelimsiz artık. Yaşlılar rahat ortamlarda yaşamalı, değil mi? Christopher'a onu bizimle birlikte Dublin'e götürmeyi teklif ettim. Isıtma sisteminin daha iyi

çalıştığı bir yere. Ona verebileceğimiz bir odamız var. Ama annen kabul etmiyor. Kocasının burada kalmasını istiyor."

Julia'nın bu son sözleri söylerkenki ses tonu Kate'i onun böyle bir düzenleme hakkındaki gerçek fikrinden şüphe etmeye itmişti. *Kocasını Kilcarrion'da tutmakla erkenden mezara yollamış oluyor,* der gibiydi. Ama Kate şu an annesine hak veriyordu; babası, Julia'nın pastel renklerle bezeli, merkezî ısıtma sistemli evindeki bakımı altında boğularak ölmek yerine bu soğuk ve rutubetli yerde kalmayı tercih ederdi.

Julia çekmecelerden birini açıp boş olup olmadığını kontrol ederken, "Kate, aramızda kalsın ama eve döneceğimiz günü iple çekiyorum," dedi. Karşısındakine böylesine sahte bir şekilde "güven" telkin etmekte, hiçbir anlamı olmasa da kendisine samimi bir hava veren kelimeler kullanmakta ustaydı. "Christopher burayı çok sevse de bu ev beni boğuyor. Şu an kedilerimize komşumuz bakıyor ve şimdiden ne kadar sefil olduklarını tahmin edebiliyorum. Zavallıcıklar. Onları bırakıp gitmemizden nefret ediyorlar."

Kate, Julia'nın o iki arsız kedisini hatırlayarak nazikçe, "Tabii ya, kedileriniz vardı," dedi. "Hâlâ aynı kediler mi?"

Julia bir elini onun omzuna koydu. "Bunu sorman büyük incelik Kate fakat durum değişti. Şey, Armand hâlâ bizimle ama Matmazel ne yazık ki geçen bahar öldü." Kate, Julia'nın gözlerinin dolduğunu fark edince endişelendi. "Her şeye rağmen güzel bir hayatı oldu..." diye devam etti Julia. "Şimdi de Armand'a arkadaşlık etsin diye küçük, dünya tatlısı bir dişi aldık. Ona Çöp Sepeti diyoruz," dedi şakacı tarafı geri dönmüş gibi keyifli bir kahkaha atarak. "Çünkü küçük hanım mutfaktaki çöp kutusunun başından hiç ayrılmıyor."

Kate, Julia'nın frezya kokulu dokunuşundan ne zaman kurtulup da kızını aramaya gidebileceğini düşünüyordu.

"Eminim bir an önce valizini boşaltmak istiyorsundur. Ben seni rahat bırakayım," dedi Julia. "Ama unutma, çay saat tam dört buçukta. Neyse ki sonunda Joy'u çay saatini kahvaltı odasında yap-

maya ikna edebildik çünkü o oda daha kolay ısınıyor. Aşağıda görüşürüz."

Julia parmaklarını kıpırdatarak onunla vedalaştıktan sonra gözden kayboldu.

Kate yatağına yığılırcasına oturdu ve on yıldır görmediği odada göz gezdirdi. Burası onun odası değildi; Julia ona burada Sabine'in kaldığını, kendisinin ve Christopher'ınsa eskiden beri Christopher'a ait olan odada kaldıklarını söylemişti. Diğer "kuru" odada da belli ki annesi kalıyordu. Bu durum Kate'i şaşırtmamıştı. Bu evde yaşadığı zamanlarda da annesi ile babasının ayrı odalarda kaldığından şüphelenirdi hep. Annesi pek de inandırıcı olmayan bir şekilde babasının horlamasını bahane ederdi. Ama Kate zaten bu odadaki hiçbir şeyi çocukluğu veya ergenliğiyle bağdaştıramıyordu. Ev sanki herkesten çok daha hızlı yaşlanmıştı, Kate'in aşina olduğu her şey kaybolmuştu. Kate bütün bu değişimin onunla hiçbir ilgisinin olmadığı hissine kapıldı.

Bunu neden umursuyorum ki, diye düşündü çabucak. *Ben hayatımı Sabine doğduğundan beri burada sürdürmüyorum. Benim hayatım Londra'da.*

Yine de duvardaki fotoğrafları incelemekten, dolapların içine bakmaktan kendini alamıyordu. Her şeyin çok daha kolay olduğu gençlik günlerini ona hatırlatacak tanıdık bir şeyler görmeyi umuyor gibiydi.

Sabine'i ilk kez merdivenlerden aşağı indiği sırada gördü. Kızının arkası ona dönüktü. Yere çökmüş, binici çizmelerini çıkarırken burunlarını onun yüzüne sürtmeye çalışan Bella ve Bertie'ye şaka yollu "ne sersem hayvanlar" olduklarını söyleyerek eğleniyordu. Yerinde duramayan Bertie, Sabine'in üzerine zıplayıp onu koridordaki halıya doğru devirdi. Kahkahalar atan Sabine de köpeği itip yüzüne bulaşan salyaları sildi.

Sabine, Kate'in kızma hiç benzemiyordu artık. Kate durdu ve bu teklifsiz sevgi gösterisini izlerken hem keyiflendi hem de böyle bir yerin –insanın duygularını donduran bu çorak yerin– ona yapamadığı şeyi kızına yapmasına içerledi.

Birinin varlığını hisseden Sabine arkasına döndü ve annesinin merdivenlerde durduğunu görünce yerinden fırladı.

Kate ani bir dürtüyle, "Sabine," dedi ve kollarını iki yana açtı. Kızının varlığının onu bu kadar duygulandıracağı aklına gelmezdi. Onu haftalardır görmemişti.

Sabine ise yüzünde kararsız bir ifadeyle öylece kalakalmıştı. "Ah... selam anne," dedi ve ileriye doğru küçük bir adım atarak annesinin ona sarılmasına izin verdi. Kucaklaşmalarının gereğinden uzun sürdüğünü hissedince de nazikçe geri çekildi.

"Şu haline bak!" diye haykırdı Kate. "Sen... sen harika görünüyorsun." *Buraya aitmiş gibi görünüyorsun*, diyecekti ama böyle bir ifade tehlikeli imalar barındıracağı için dudaklarının ucunda dondu.

"Berbat görünüyorum," dedi Sabine. Ardından çamurlu kot pantolonuna ve samanların yapıştığı kocaman kazağına baktı. Başını eğip narin elini saçlarında gezdirince içine kapanık, detaycı, her türlü övgüye umutsuz bir şüpheyle yaklaşan eski Sabine geri geldi. "Gözlüğünü takmışsın." Suçlayıcı bir ifadeyle söylemişti bunu.

"Biliyorum. O kargaşada lenslerimi unuttum."

Sabine annesinin yüzüne baktıktan sonra tekrar köpeklere dönerek, "Çerçevelerini değiştirmelisin," dedi.

Kısa bir sessizlik oldu ve Sabine çizmelerini almak için eğildi.

"Ee..." dedi Kate, sesinin gereğinden yüksek ve hevesli çıktığını fark ederek, "ata mı binmiştin?"

Sabine çizmelerini kapının arkasına yerleştirirken başını salladı.

"Büyükannenin seni ata binmeye ikna edemeyeceğini düşünmüştüm. Hoşuna gitti mi? Sana at aldı mı?"

"Evet. Bir atım var."

"Harika... harika. Eskilerin ilgi alanlarını keşfetmek çok güzel, değil mi? Başka neler yapıyorsun?"

Sabine aksi bir tavırla annesine baktı. "Pek bir şey yapmıyorum."

"Ne yani? Ata binmek dışında bir şey yapmıyor musun?" Kahvaltı odasının kapısı açıktı. Neyse ki Kate orada kimsenin olmadığını görüp rahatladı.

"Hayır. İşlere yardım ediyorum. Buradaki işlerle uğraşıyorum." Sabine köpekleri kahvaltı odasına yolladı ve alışkanlık haline getirdiği belli olduğu üzere çoraplı ayaklarından birini kalorifer peteklerinin arasına soktu.

"Peki... mutlu musun? Her şey yolunda mı? Son zamanlarda beni pek aramadın. Seni merak ettim."

"İyiyim."

Yine uzun bir sessizlik oldu ve Sabine bu süre içinde kararlı bir ifadeyle pencereden dışarı bakıp kararmaya yüz tutan gökyüzünü izledi. "Biz normalde çayımızı burada içmiyoruz," dedi sonunda. "Oturma odasında içiyoruz ama *Julia*," dedi ismi uzatıp kaşlarını çatarak, "Julia zeminin odayı yeterince ısıtamadığını düşünüyor. O yüzden çayımızı burada içiyoruz."

Kate tereddütlü bir şekilde sandalyelerden birine otururken Sabine'in ilgisizliği karşısında ne kadar kırıldığını belli etmemeye çalıştı. *Biz normalde*, demişti Sabine. *Biz normalde...* Hayatı boyunca burada yaşamıştı sanki. Evin sahibi gibi hissediyordu kendini.

"Evet," dedi Kate neşeyle, "Goebbels'i merak etmiyor musun?"

Ağırlığını diğer ayağına veren Sabine ona baktı. "O iyi, değil mi?"

"Evet, iyi. Neler yaptığını merak ediyorsundur diye düşünmüştüm yalnızca."

"O bir *kedi*," dedi Sabine umarsızca. "Ne yapabilir ki?"

Aman Tanrım, diye düşündü Kate. İnsanlara ağzının payını vermek için genç kızlara her ne öğretiyorlarsa Sabine onu öğrenmiş.

"Evle ilgili bir şeyler sormak istemiyor musun? İşimin nasıl gittiğini, evin ne durumda olduğunu?"

Sabine kaşlarını çatarak annesine baktı ve ondan ne söylemesini beklediğini çözmeye çalıştı. Belli ki bir tepki vermesini, tümüyle ona odaklanıp televizyondaki kavuşmalarda izlediği gibi içi içine sığmayarak eve dair son haberleri anlatması için onu soru yağmuruna tutmasını bekliyordu. Belki bir iki hafta önce olsaydı Sabine öyle bir tepki verebilirdi ama artık bu ev hakkındaki fikirleri değişmişti ve annesini aniden karşısında bulunca... biraz kafası karışmıştı. Annesinin gelişiyle birlikte ona duyduğu ihtiyaç da buhar olup uçmuştu sanki. Tıpkı erkeklere duyulan ihtiyaç gibi. İnsan hafta boyunca o kişiyi düşünür, onunla görüşmek için sabırsızlanırdı ama onu gördükten sonra da kafasının karıştığını, onu gerçekten görmeyi isteyip istemediğinden emin olmadığını fark ederdi. Sanki hayallerde, gerçekte olduğundan daha iyiymiş gibi...

Biraz dalgın ve hüzünlü bir ifadeyle gözlerini odanın içinde gezdirirken belli etmeden annesine baktı. Son iki aydır yalnızca iyi şeyleri düşünüyordu; Kate'in destekleyici, nazik biri olduğunu ve kendisinin ona her şeyi anlatabileceğini. Ama şimdi ona baktığında baskın çıkan duygu... öfke miydi? Belli belirsiz bir şekilde de olsa istila edildiğine dair bir duygu muydu bu? Annesine bakmak ona Justin/Geoff meselesini hatırlatıyordu. Annesini dinlemek ona asla rahat bir nefes alamayacağını ve kendisi gibi olamayacağını hatırlatıyordu. Annesi onun gönül rahatlığıyla vermek istediğinden çok daha fazlasını ondan zorla almak istiyordu. *Neden biraz olsun soğukkanlı olamıyorsun*, diye sormak istiyordu ona. *Neden yalnızca bir merhaba deyip benim sana doğru bir adım atmama izin vermiyorsun? Neden beni bu kadar zorluyor ve sonunda seni itmeme sebep oluyorsun?* Ama Sabine donmuş ayaklarını ısıtmaya çalışırken duygularını kendine sakladı.

"Ah, Katherine," dedi Christopher uzun adımlarla odaya girerken. "Geldiğini bana Julia söyledi." Elini Kate'in omzuna koydu

ve yanağına zoraki bir öpücük kondurdu. "Rahat gelebildin mi? Feribotla mı geldin sonunda?"

"Hayır, uçakla. Daha erken bir güne uçuş bulamadım," dedi Kate kendini savunmaya geçtiğini gösteren bir ses tonuyla.

"Ah, tabii ya. Duydum. Neyse, dert etme. Bizim ihtiyarın durumu iyiye gidiyor."

"Hayır, iyiye falan gitmiyor," diye mırıldandı Sabine. "Ben günümün neredeyse tamamını onunla geçiriyorum ve iyiye gittiğini hiç görmedim."

"Burada ne kadar kalacaksın?"

Sabine'e kulak asmayan Christopher, babasının koltuğuna oturdu ve Julia'nın ya da Bayan H'nin çay tepsisiyle odaya girmesini bekliyormuş gibi etrafına bakındı. Kate ona nasıl bir yanıt vereceğini bilemedi. *Babam ölene kadar, hepimiz bunun için buradayız sanıyordum*, demek istiyordu aslında. Ama onun yerine, "Henüz belli değil," dedi.

"Biz büyük ihtimalle yarın dönüyoruz," dedi Christopher. "İşimin başına dönmek için sabırsızlanıyorum. Babamın durumu da iyiye gittiğine göre burada kalmamızı gerektirecek acil bir durum yok artık."

Ben geldiğim için, diye düşündü Kate.

"Hafta sonları gelmeyi düşünüyorum yine de," diye devam etti Christopher. "Her şeyin yolunda olup olmadığına bakmak için. Onlara iyi bak. Babamı üşütmediklerinden emin ol."

"Bu ateş sürekli yanıyor zaten," diye araya girdi Sabine.

Christopher onunla hâlâ ilgilenmiyordu. "Evet, evet ama bu koca ev korkunç derecede rutubetli. Ona bir iyilik yapamaz mıyız? Julia ve annem nerede? Çayımızı saat tam dört buçukta içeceğimizi sanıyordum."

Joy ona yanıt verircesine kapıda belirdi. Genelde dağınık olan saçları, gevşek bir şekilde taktığı tokasının arasından fazla kullanılmış bulaşık teli misali çıkmıştı. Lacivert kazağının dirsekleri yamalıydı

ve eski kadife pantolonunun altından görünen çoraplarıysa genel görünümü kadar uyumsuz değildi.

"Katherine. Geldin demek! Nasılsın?" Joy, Kate'e doğru yürüyüp kızının yanağına mesafeli bir öpücük kondurdu. Lavanta ve at kokusundan bayılacak gibi olan Kate, son görüşmelerinden beri annesinin ne kadar yaşlanmış olduğunu fark etti. Daha önce hava şartlarının etkisiyle yıpranan cildi şimdi güneş, soğuk hava ve diğer faktörler yüzünden iyice kurumuş, derin çizgilerle dolup taşmıştı. Damarları belirginleşip kösele gibi görünür olmuştu. Eskiden koyu gri olan saçları şimdi gümüş rengini almıştı. Ama yaşlandığının en büyük göstergesi gözleriydi; eskiden sert ve dikkatli bakan gözleri şimdi çökmüş ve endişeli bir ifade taşır olmuştu. Küçülmüş gibiydi, zinde görünmüyordu. Eskisi gibi ürkütücü bir tarafı yoktu artık.

"Yolculuğun iyi geçti mi? Kusura bakma, geldiğini bilmiyordum. Avludaydım."

"Sorun değil," dedi Kate. "Julia bana odamı gösterdi."

"Sabine'i de bulmuşsun. İyi, iyi. Sevindim... Sabine, büyükbaban çay istedi mi?"

"Hayır, şu anda uyuyor." Sabine yere oturmuş, yine köpeklerin istilasına uğramıştı. "Yarım saat sonra onu tekrar kontrol ederim."

Joy, "Evet, aferin. Bayan H neden çayları getirmedi?" dedikten sonra odadan çıktı. Kate olduğu yerde durmuş, boşluğa bakıyordu. *Bu kadar mı*, diye düşündü. *Birbirimizi on yıldır görmedik, babam ölüm döşeğinde ve hepsi bu kadar.*

"Babam hastalandığından beri odaklanmakta zorlanıyor," dedi Christopher.

Joy çıktıktan sonra içeri giren Julia, "Kendinde olmadığı belli," dedi. "Bütün bu olup bitenler onu da hasta etmiş gibi."

"Onun bir şeyi yok," dedi Sabine savunmacı bir tavırla. "Biraz kafası karışık, o kadar."

"Biraz da unutkan," dedi Julia başını iki yana sallayarak. "Cumartesi günü döneceğimizi ona iki defa söylemek zorunda kaldım."

"Belki de onlara bakması için birini tutmalıyız. İkisine birden." Christopher ayağa kalkarak Joy'un onları duyup duymadığım kontrol edercesine koridora baktı. "Artık kendi başlarına idare edecek gibi görünmüyorlar."

"Üstelik onlara yardım etmek çok zor," dedi Julia. "Kendi kurallarından asla taviz vermiyorlar."

"Bayan H onlara bakıyor. Bir de hemşire getirdiniz zaten. Ayak altında dolaşmasından nefret ediyorlar aslında. Başka birini daha isteyeceklerini sanmam."

Kate, büyükannesi ile büyükbabasının yaşam tarzını savunan kızına hayretle baktı. Christopher da önce Sabine'e, sonra böylesi beklenmedik bir terbiyesizlikten onu sorumlu tutuyormuş gibi Kate'e baktı. Ama ikisinin arasında duran Kate bir tartışma başlatacak gücünün olduğunu sanmıyordu.

Sabine'in sesi giderek yükseliyordu: "Dışarıdan birilerinin gelmesinden *hoşlanmıyorlar.* Bayan H zaten her şeyi yapıyor ve gerektiğinde fazladan çalışabileceğini de söyledi. Neden onları kendi hallerine bırakmadığınızı anlamıyorum."

"Evet, tamam, Sabine. Çok düşüncelisin ama sen büyükbabanı çok kısa süredir tanıyorsun. Fakat Julia ve ben onlara yıllardır yardım ediyoruz. Dolayısıyla anne ve babamın neye ihtiyacının olup olmadığını bildiğimizi düşünüyorum."

"Hayır, bilmiyorsunuz," dedi Sabine öfkeyle. "Onlara hiç sormadınız ki. Yalnızca gelip her şeyi kontrol etmeye başladınız. Büyükanneme hemşire isteyip istemediğini sormadınız, hemşireyi alıp getirdiniz. Büyükbabam ondan nefret ediyor. O kadın içeri girdiği anda homurdanmaya başlıyor."

"Büyükbaban çok hasta Sabine," dedi Julia nazikçe. "Profesyonel yardım alması gerekiyor."

"Onu düzenli olarak tuvalete gitmeye zorlayan birine ihtiyacı yok. Ona tıpkı bir bebekmiş gibi hangi sebzeleri yemesi gerekti-

ğini söyleyen ve odada onu görmezlikten gelerek onun hakkında konuşan birine ihtiyacı yok."

Sonunda Christopher'ın sabrı taşmıştı. "Sabine, anne ve babamın neye ihtiyacı olup olmadığı konusunda senin en ufak bir fikrin yok. Bu aileye yıllardır bir katkınız olmadı ve öylece gelip bu evin nasıl yönetileceğine dair bilmişlik taslayabileceğini sanıyorsan yanılıyorsun." Christopher'ın suratı kızarmıştı. "Şu an hepimiz için zor bir dönem ve seni ilgilendirmeyen konularda yorum yapmaktan vazgeçersen sevinirim."

"Ben buradan giderim ama," dedi Sabine yüksek sesle, "onlar gitmemi istediklerinde giderim, sen istediğinde değil. Hem zaten sizin de yalnızca o değerli antikalarla ilgilendiğinizi hepimiz biliyoruz. Mobilyaları nasıl kontrol ettiğini gördüm, görmedim sanma." Sabine kıpkırmızı bir suratla yerden kalkıp odadan koşarak çıktı ve kapıyı arkasından sertçe çekerken, "Henüz ölmediler, tamam mı?" diye haykırdı.

Elinde çay tepsisiyle gelen Joy torununun aniden ortadan kaybolmasına şaşırdı. "Sabine nereye gitti?"

"Ah, ergen şımarıklığı işte," dedi Christopher ilgisizce. Kate, Christopher'ın Sabine'den daha fazla kızardığını fark etti. Sabine'in mobilyalar konusunda söylediklerinde haklılık payı vardı.

"Öyle mi?" Joy torununun peşinden gitmek ile gitmemek arasında kalmış gibi kapıya hızlı bir bakış attı, sonra kahvaltı odasındaki yerini isteksizce belirlemeye koyuldu. "Belki geri gelir," dedi ümitle. Eğildi ve çaydanlığı elinden bırakıp fincanları yerleştirdi. "Yanımda olması hoşuma gidiyor." Bunu söylerken utangaç bir ifadeyle Kate'e baktı. Bu görülmemiş duygu gösterisini gözlemleyen Kate nedense içinin ürperdiğini hissetti; Kilcarrion Evi üstünü başını yırtıp megafonla ölümsüz aşkını ilan eden normal bir insan gibiydi.

Çay saati pek de rahatlatıcı olmamıştı. Sabine'in yokluğu, birinin aile fotoğrafından apar topar kesilip çıkarılması gibi bir boşluk

yaratmıştı. Joy, Sabine'in ne yaptığı konusunda endişelenirken ona meyveli pastadan ayırıp ayırmamaya karar vermeye çalışıyor, Christopher somurtarak oturuyor, Julia ise neşeli bir atmosfer yaratmak istercesine yüksek sesle gevezelik ediyordu. Bu ziyaretin beklediğinden de korkunç bir kâbusa dönüşeceğini düşünen ve hiç yorum yapmayan Kate, işiyle ilgili soruları yanıtlamakla yetiniyordu. Aşk hayatı hakkında bir şey sorulmadığını fark etmişti ve koşup kızına bakmamak için kendini zor tutuyordu. Gidebilirdi, bunu istiyordu ama içinden bir ses Sabine'in onu iteceğini ya da onu anlamadığını yüzüne vuracağını söylüyordu. Kate bir gün içinde ikinci defa reddedilmeyi kaldırıp kaldıramayacağını bilemiyordu.

Ama bu kadarla da bitmemişti. Çayını yarısına kadar içen Joy, Edward'a bakmaya gideceğini söylediğinde Sabine'in sözlerinin etkisinden hâlâ kurtulamadığı anlaşılan Christopher, Kate'e kızına ne zaman terbiye vermeyi düşündüğünü iğneleyici bir tonda sordu.

"Chris, lütfen yapma," dedi Kate bitkin bir sesle. "Çok yorgunum ve tartışma havamda değilim."

"Ama bir yerden terbiye alması gerekiyor, değil mi? Ve senin ona terbiye vermediğin de belli."

"Ne demek istiyorsun?"

"Ne demek istediğimi biliyorsun. Kızının insan içinde nasıl davrandığını gözlemlemediğin belli."

Kate ona öfkeyle baktı. İşte başlamıştı. Buraya geleli henüz iki saat olmuştu ve sanki son on altı yıl hiç yaşanmamış da ağabey ve kız kardeş olarak evlerinde eskisi gibi otururlarken Christopher onu yine "yanlış davranışlar"ından ötürü eleştiriyordu.

"Ah, Tanrı aşkına Chris. Daha yeni geldim. Biraz bekle."

En ufak bir tartışma çıksa kurdeşen döktüğü söylenen Julia, "Yapma, tatlım," diyerek odadan çıkmaya hazırlanıyormuş gibi ayağa kalktı.

"Neden bekleyecekmişim? Bizim ihtiyar ölüm döşeğindeyken kızını önden yollayıp annemin aklını çelmesini sağladıktan sonra

kendisi çıkıp geldi. Bence o kızın bu ev hakkındaki bazı gerçekleri öğrenmesinin vakti geldi."

"Ne dedin?" Ağabeyinin huysuzluklarına alışkın olan Kate şu an duyduklarına inanamıyordu.

"Duydun işte. Ne yaptığın ortada Katherine, gerçekten hainlik ediyorsun."

"Sence ben buraya gelmek istedim mi? Sence Sabine burada olmak istiyor mu? Tanrım, beni her zaman küçük gördüğünü bilirdim ama bu, bardağı taşıran son damla oldu."

Ağabeyi ellerini ceplerine soktu ve inatla yüzünü ateşe çevirdi.

"Senin için güzeldi tabii, değil mi? Onca yıl ikisiyle de ilgilenmedin ve şimdi ihtiyar bu dünyadan göçmek üzereyken sen de kızın da leş kargaları gibi hemen üşüştünüz."

Kate ayağa kalktı ve öfkeyle, "Bu ne cüret?" dedi. "Anne ve babamın parasında gözüm olduğunu nasıl söylersin? Geçmişte nasıl paranoyalara kapıldığını düşünürsen ailemin yardımı olmadan da ayakta durabildiğimi görebilirsin. Bazı şeyleri hatırlatmama gerek yok sanırım."

"Benim aldığım para *borçtu.*"

"Evet. Hâlâ ödemediğin bir borç. Ne zaman ödeyeceksin? On bir yıl daha geçtikten sonra mı? Öz anne ve baban, harabeye dönmüş, ısıtma sisteminden yoksun bir evde soğuktan donuyor. Ama sen çok cömertsin, değil mi?"

"Ah, lütfen yapmayın," dedi Julia. "Lütfen..." Bir kocasına bir Kate'e baktı ve kimsenin ona kulak asmadığını görünce odadan çıktı.

"Pekâlâ, sahip olduklarının parasını kim veriyor sence?" Artık Christopher da ayağa kalkmış, bir yandan bağırıyor bir yandan da uzun boyuyla Kate'in üzerine kâbus gibi çöküyordu. "O lanet olası hemşire için kim haftada dört yüz sterlin ödüyor? Annem sırf hayatı eskisinden farksızmış gibi yaşamaya devam edebilsin diye o yaşlı atların masrafını kim karşılıyor? Başka türlü para almayı kabul etmeyeceklerini bildiği için her ay hesaplarına para yatırıp

onlara bunun kendi yatırımlarının faizi olduğunu kim söylüyor dersin? Etrafına bir bak Katherine. Gözlerini aç artık. Buraya on yılda bir gelmek yerine daha sık gelmiş olsaydın anne ve babamızın beş parasız kaldığını görebilirdin."

Kate gözlerini ona dikmişti.

"Ama sen çıkarına ters düşen hiçbir şeyle ilgilenmezsin, değil mi? Yoksa belinden aşağısına ters düşen mi demeliydim? Son sevgilinden de ayrıldığına göre buraya gelmişken Alexander Fowler'ın peşine düşersin, değil mi? Seni bir çırpıda becermekten keyif alacaktır. Hatırladığım kadarıyla hoşuna giden tek ata binme şekli buydu senin."

Kate kolunu kaldırdı ve Christopher'ın suratına sert bir tokat indirdi.

Etraflarını saran hava aniden kaybolmuştu sanki. Öylece kalakalan Kate nefes alıp vermekte güçlük çekiyor, yaptığı şeye şaşırırken darbenin şiddetiyle acıyan eline bakıyordu. Bir elini yanağına götüren Christopher da ona bakıyordu.

"Evet," dedi Christopher. Sesi alçak ve dehşet vericiydi. "Biliyor mu? Kızın senin o tertemiz geçmişini biliyor mu?" Christopher, Kate'ten bir tepki beklercesine onun yüz ifadesini inceledi. "Babasıyla tanıştı mı? Belki onun da poz vermesi için bir ayarlama yaparsın. Ne hoş bir aile portresi olur, değil mi?"

"Canın cehenneme Christopher." Kate onun yanından geçip kapıdan dışarı çıktı.

Buradaki yazlık ev, o muhteşem kelimenin çağrıştırdığı yazlık evlere pek benzemiyordu. Bir kere yaz mevsimini hatırlatan bir tarafı yoktu; pencereleri güneş ışığıyla göz alıcı bir ışıltı yaymak yerine her zaman kirli ve iki kat yosunla kaplanmış olurdu, içerisi rengârenk dökme demir mobilyalarla değil, eski sandıklarla, uzun zamandır kapağı açılmadığı için kurumuş boya ve cila kutularıyla ve ne olduğu belirsiz odun parçalarının arkasına gizlenmiş yaratıklarla

doluydu. Burada yaz partileri, açık büfe toplantıları düzenlenmezdi ve Kilcarrion'un düzenli bahçelerinden geriye kalanlarla yapılmış bir dekorasyonu da yoktu. Ama Kate'e göre yazlık evin amacı bu değildi zaten. Çocukluğunda burası bir sığınak görevi görmüştü; Kate'in, sonunda gelip onu buradan kurtaracak bir ailenin hayalini kurmak üzere kaçıp geldiği yer... Ergenlik yıllarında sigara içmek, radyodan müzik dinlemek ve yaşadığı o koca ev ve çirkin kıyafetleri yüzünden onu hiç umursamayan erkeklerin hayalini kurmak için buraya sığınırdı. Bir süre sonra biriyle tanıştığında da ailesinin dehşet dolu bakışlarından uzak kalmak için onunla gizli gizli buluştuğu yer olmuştu burası.

Şimdiyse ziyaretine dair gerçek duygularını açığa çıkarabileceği bir yer gibi görünüyordu.

"Lanet lanet lanet lanet lanet olsun sana, lanet olası!" diye haykırdı. Güçsüz bir şekilde ama öfkeyle duvarı yumruklarken eski ampulün sallanıp titreşmesine sebep olmuştu. "Hepsine lanet olsun. Canları cehenneme! Hepsinin canı cehenneme. Lanet olası, aşağılık Christopher. Baş belası Justin. Lanet olsun size!"

Sanki on altı yaşındaki haline dönmüş, dünyaya onların gözüyle bakmayı başaramadığı ailesine göre hata üstüne hata yapıyordu. Azimli kişiliği, annelik statüsü, özsaygısı bir anda yok edilmişti sanki. Ağabeyinin otuz yıl önce üzerine oturup, kollarıyla bacaklarını tutup yüzüne küçük böcekler attığı zamanlardaki gibi yine gazaba uğramıştı, güçsüz kalmıştı.

"Otuz beş yaşına geldim artık," dedi örümceklere ve otkıran spreyleriyle dolu eski kutulara. "Kendimi böyle hissetmeme nasıl sebep olurlar? Bunu nasıl yaparlar? Kendimi çocuk gibi hissetmeme nasıl sebep olurlar?" Çıldırmış gibi göründüğünü fark ederek durakladı ve bu daha çok sinirlenmesine sebep oldu. "Buraya geleli henüz iki saat olmuşken kafamı duvarlara vuracak hale nasıl gelirim?"

"Geldiğine memnun musun yani?"

Kate davetsiz misafirini azarlamak için arkasına döndü ve gördüğü kişiye bakakaldı. "Thom?" dedi tereddüt dolu bir sesle.

"Nasılsın?" Thom yazlık eve doğru bir adım daha atınca lambanın altına geldi ve yüzü göründü. Bir kolunun altında iki gübre torbası vardı, diğer elindeyse eski bir kasa tutuyordu. "Seni korkutmak istememiştim," dedi gözlerini Kate'ten ayırmadan. "Depodaydım ve ışığı gördüm. Açık unuttuğumu sandım."

Yüzü genişlemişti. Kate burada yaşarken Thom'un çok ince bir yüzü vardı. Ama o zamanlar jokeylik lisansı almak için eğitim görüyordu ve kilosunu korumak zorundaydı. Şimdi omuzları genişlemişti ve o kalın kazağının altındaki vücudu güçlü ve sağlam görünüyordu. Tam bir erkek vücuduydu bu. Ama son görüştüklerinde Thom henüz çocuk sayılırdı.

"İ... iyi görünüyorsun," dedi Kate.

"Sen de öyle." Thom gülümsedi, gülümsemesi hafif ve neşeliydi. "Ama *sesin* eskisi kadar tatlı değil."

Kate kızardı ve eli istemsizce pek de hoş olmayan gözlüğüne gitti. "Aman Tanrım, affedersin. Şey, ailemi bilirsin. İyi tarafımı ortaya çıkardıkları söylenemez."

Thom başını salladı. Ona bakmaya devam ediyordu. Kate yanaklarındaki kızarıklığın boynuna doğru indiğini hissetti.

"Tanrım," dedi. "Se... seni görmeyi beklemiyordum."

Thom öylece duruyordu.

"Hâlâ burada çalıştığını bilmiyordum," diye devam etti Kate.

"Çalışmıyordum aslında. Buraya birkaç yıl önce döndüm."

"Neredeydin? Yani, benden sonra İngiltere'ye gittiğini biliyorum. Ama orada ne yaptığını bilmiyorum."

"Lambourn'a gitmiştim. Bir süre yarış alanlarında çalıştım. Sonra işim Newmarket'a taşındı ve ben de sinirlenip buraya dönmeye karar verdim."

"Jokeylik yaptın mı? Kusura bakma, at yarışı sayfalarını okumuyorum. O yüzden bilmiyorum."

"Bir süre yaptım. Doğrusunu istersen en iyilerden biri olamadım. Bir kaza geçirdim ve sahada çalışmaya başladım."

Tam o sırada kolunu kaldırınca Kate onun elini gördü ve o elin cansızlığının Thom'un hareketsizliğiyle bir ilgisi yokmuş gibi irkildi. Thom, Kate'in ona bakışlarını inceledi ve gözlerini yere indirirken rahatsız olduğunu gösterircesine ağırlığını bir bacağından diğerine verdi. Kate buna kendisinin sebep olduğunu fark edince utandı.

Uzun bir sessizlik oldu.

"Nasıl oldu bu?"

Thom başını kaldırdı. Kate'in doğruca konuya girmesi onu rahatlatmıştı.

"Başlama çizgisinde bir atla çarpıştım. Beni kurtardıklarında kolum parçalanmıştı." Kendisini inceliyormuşçasına kolunu kaldırdı. "Ama artık iyi. Kendimi rahatsız hissetmiyorum. Alıştım."

Thom'un sakat kalmış olması Kate'i derin bir kedere boğmuştu. Herkes bir yana, böylesine enerjik, nazik, fiziksel açıdan becerikli birinin başına gelmemeliydi böyle bir şey. "Çok üzüldüm," dedi Kate.

"Üzülme." Thom'un sesi sertleşmişti. Belli ki Kate'in ona acımasını istemiyordu.

Birkaç dakika sessizlik içinde otururken Kate gözlerini yere dikti ama Thom hâlâ ona bakıyordu. Kate sonunda dayanamayıp onun bakışlarına karşılık verdiğinde Thom'un yüzünde, yapmaması gereken bir şeyi yaparken yakalanmış gibi bir ifade belirdi. "Gitsem iyi olacak," dedi. "Atlarla ilgilenmeliyim."

"Peki." Kate gözlüğünü çıkardığını ve bir elinde çevirip durduğunu fark etti.

"Görüşürüz."

"Olur. Ben... ben en az birkaç gün buralardayım."

"Evdekiler seni çıldırtmadığı sürece, öyle değil mi?"

Kate güldü; kısa ve keyifsiz bir kahkahaydı bu.

Thom oradan ayrılmak üzere arkasını döndü ve kapıdan geçerken başını eğdi. Sonra aniden tekrar Kate'e dönerek, "Kızın Sabine," dedi, "harika bir kız. Ciddiyim. Harika bir iş çıkarmışsın."

Kate şimdi yüzünde daha içten bir gülücük belirdiğini hissetti, belki de eve geldiğinden beri yüzünde beliren en içten gülücüktü bu. "Teşekkürler," dedi. "Çok teşekkürler."

Sonra Thom gitti, solgun bir silüet gibi karanlığın içinde kayboldu.

On

İnsanın büyüdüğü yere geri dönmesi hiç kolay değildi. Hele ki o kişinin annesi, çocuğunun artık bir yetişkin *olduğu* gerçeğini kabullenmekten bile açıkça rahatsız oluyorsa... Ancak hayattan çok az beklentisi olan Joy, annesiyle yeniden karşılaşmasının sıcak veya kolay olacağını zaten düşünmüyordu.

Joy'un Hong Kong'a en son gidişinin üzerinden altı yıl geçmişti. Çeşitli görevlere giden Edward'ın peşinden dünyayı dolaştığı, bu süre içinde büyük bir değişim geçirmese de şu anki güveni ile beklentilerinin eski Joy'unkilerle çoktan çakışacağından emin olmasını sağlayan bir altı yıl; babasının öldüğü, annesininse gittikçe daha fazla içine kapandığı ve kalan ömrü için yakınmaya devam ettiği bir altı yıl...

Joy babasının kalp krizi geçirdiğini Portsmouth'taki deniz kuvvetleri karargâhında kaldıkları sırada telgrafla öğrenmişti. Babası ölürken yanında olamamanın ve *önce annemin ölmesini dilerdim*, diye düşünmesinin neden olduğu vicdan azabının ağırlığı altında sessizce yas tutmuştu. Kaşlarını çatarak ona bakan Edward'a sertçe, "Ama zaten onun istediği de buydu," demişti. "Artık yoluna devam edip başka biriyle evlenebilir. İsteklerini karşılayabilecek biriyle..."

Ancak Alice, kocası Graham Leonard'ın ölümünden sonra rahatlaması gerekirken bu kez merhumu farklı bir şekilde hayatının odak noktası haline getirmişti ve mümkün olsa ona eskisinden çok daha fazla kızacak durumdaydı. "Artık benim için çok geç," diyordu giderek bozulan el yazısıyla. Yazılmamış satırlarsa mahcup bir tavrı yansıtmak yerine kocası daha erken, yani kendisinin beli henüz

kalınlaşmamışken, cildi sarkmamışken, saçına aklar düşmemişken ölme nezaketini göstermiş olsaydı böylesi bir sıkıntı yaşamayacağını ifade ediyordu aslında. Alice'in ansızın serbest kalmasından korkan Duncan Alleyne'in ilgisi, kocasının yokluğunda yerinde duramayan ve Alice'ten çok daha genç bir kadın olan Penelope Standish'e kaymadan önce ölebilirdi mesela. Bu mektuplarda bir serzeniş de seziliyordu; Alice hem Joy'un yokluğuna içerliyordu hem de Joy'un ona bir süre onunla birlikte kalabileceğini söylemesine kızıyordu. Joy isteksizce de olsa ona o dönemde görevli oldukları yerdeki boş odaları önerdiğinde annesi, "Senin kendine ait bir hayatın var," cümlesini tekrar edip duruyordu ve sözleri o alaycı tarzıyla birlikte kâğıda dökülüyordu: "Yaşlı bir kadının yükünü üstlenmek istemezsin." (Joy beş yıl önce "yaşlı kadın" ifadesini kullanmışsa Alice o sözleri öyle iğneleyici bir dille başına kakardı ki mektup bile yırtılabilirdi.)

"Sevgili anne," yazardı Joy sakin bir şekilde. "Dediğim gibi, ne zaman istersen gelip bizimle kalmanı Edward da ben de çok isteriz." Bu ifadenin yeterince tehlikesiz olduğunu biliyordu çünkü Alice parkeleri ve güzel manzarasıyla (kocasının ölümü zamansız olabilirdi ama Alice evi garantiye almıştı) Robinson Caddesi'ndeki evini, denizci çiftlerin fazlasıyla iç içe yaşadığı kalabalık ve ahlaksızlığın diz boyu olduğu bir yere asla tercih etmezdi. Yine de Joy işini garantiye almak için her mektubunda fare istilası, hizmetçilerin yersiz davranışları ya da kapı komşusunun sürekli ağlayan çocuğu hakkında da en az bir cümle yazardı.

Hong Kong'a dönmek istemiyordu. Denizci eşi olarak geçirdiği altı yılda, özgürlüğü kısıtlanmış olan eski Joy'u tüm gariplikleri ve mutsuzluklarıyla birlikte geride bıraktığına, herkes gibi olması için üzerinde kurulan baskıdan kurtulduğuna, olduğu gibi kabul edilmenin özgürlüğünü yaşadığına inanıyordu. Dış dünyayı keşfetme arzusunu Hong Kong'dan Southampton'a, oradan Singapur'a, kısa bir süreliğine Bermuda'ya ve sonunda Portsmouth'a yaptıkları yolculuklar sayesinde tatmin ediyordu. Edward bir defasında ona, valizleri toplama vaktinin geldiğini yorgun bir iç geçiriş yerine

hevesli bir tebessümle karşılayan tek denizci karısının kendi karısı olduğunu söylemişti. Henüz ona ayak bağı olacak çocukları (biraz beklemek konusunda fikir birliğine varmışlardı) ya da yerleşik bir hayat kurma istekleri olmadığı için Joy, gittikleri yer ister Güney İngiltere'nin gri, tuzlu ufukları olsun ister sıcaktan kumları kavrulan tropik bir bölge olsun, görevlendirildikleri her yerin tadını çıkarabiliyordu. Hepsi de yeni yerlerdi; panoramik görüntülü bir kamera merceği misali Joy'un bakış açısını genişletiyor, çok daha resmî ve kuralcı bir hayata bağlı kalıp özgürlüğünün kısıtlanacağı korkusunu hafifletiyordu.

Daha da önemlisi Joy, Edward'ı gözünde eskisi kadar büyütmüyordu ama bu yolculuklar, ona beklediğinden çok daha büyük bir sevgi ve ilgiyle yaklaşan Edward'la birlikte olacakları anlamına geliyordu. Joy'un, Edward'ın bu sevgi ve ilgisi için kendi kendine ettiği şükran duaları üç yıl sürmüştü. Mutluydu; bu sözcüğü kendi kendine defalarca tekrar etmişti. Bunu dile getirmek, mutluluğunun yok olmasına karşı ona batıl bir bariyer sağlıyordu sanki. Birlikte bir ekip oldukları düşüncesi çok hoşuna gidiyordu. Hayal kırıklıkları, zorunluluklar ve gerçekleşmeyen hayaller altında ezilip büzülen annesi ile babasının ya da çocukluğu boyunca gözlemlediği diğer çiftlerin ilişkisinden farklıydı onlarınki. Joy'un, hayallerinden vazgeçmesi gerekmemişti. Hatta hayaller kurmak için kendine yeni yeni izin vermeye başlamıştı.

Bununla birlikte belli başlı şeyleri öğrenmesi de gerekmişti – evi çekip çevirmek gibi. (Bu noktada Joy, "zor" çalışanlarla ve doğru düzgün çalışmayan ısıtma sistemiyle ilgili sorunlar yaşadığı, ne yemek yapacağına dair sonu gelmez, sersemletici sorularına yanıt bulamadığı zamanlarda annesinden beklenmedik bir şekilde anlayış görmüştü.) Yalnızken de çok mutlu olan ve Edward'ın uzun süreli yokluğuyla bu sayede daha kolay baş edebilen Joy'un, Edward'ın çok ilgi bekleyen bir adam olduğu gerçeğine de alışması gerekmişti. Öyle ki evliliklerinin ilk yılında uzun yolculukların sonunda Edward onu yemek artıklarını yemek için yalvaran bir köpek misali bir odadan diğerine izlediğinde Joy içini saran klostrofobi duygusuyla

mücadele etmek zorunda kalmıştı. Biraz daha sosyal olmayı da öğrenmeliydi. Edward pozisyonu gereği sosyalleşmek, yeni meslektaşlarıyla, iş arkadaşlarıyla, limana uğrayan gemideki mevkidaşlarıyla vakit geçirmek zorundaydı. Yemek toplantıları düzenlemek, menüyü planlamak, hizmetçileri bilgilendirmek ve her zaman iyi görünmesi için Edward'ın yeterince üniforması (gündüz saatlerinde beyaz, kısa şort ve ceket, geceleriyse tören kıyafeti) olup olmadığını kontrol etmek de Joy'un göreviydi.

Joy bundan sıkıntı duymuyordu. Edward'ın karısı olarak katıldığı partiler de o eski partilerden farklıydı. Potansiyel eşlerle tanışma mecburiyeti, ara bulucuların gizli amaçlarına uyma sıkıntısı yoktu. Artık söyleyecek bir şey bulamadığı zamanlarda bile Edward'ı daha az utandırıyordu ve Edward da ona onun arkadaşlığını diğerlerine her zaman tercih edeceğini söylüyordu. Bazen diğer erkekler yüzlerine yapıştırdıkları bir tebessümle Edward'ın, karısının üzerine titriyor olmasını eleştiriyorlardı. Belli ki onlara göre bu kadar ilgili olmak yakışıksız bir davranıştı.

Böylelikle Edward'la aralarında bir parola belirlediler; biri fazlasıyla can sıkıcı olmaya başladığında burunlarını ovuşturacaklardı, sürekli saçını düzeltmek kendini beğenmişliğe işaret olacaktı, içlerinden biri bulunduğu ortamdan kurtulmak istediğindeyse sol kulağını çekiştirecekti. Böyle durumlarda Edward bir içki eşliğinde veya bir espri yaparak Joy'un yardımına her zaman koşar, sorun yaratan kişiden onu kurtarırdı. Bir parolaları daha vardı; baş başa kalmak için sabırsızlandıklarını ifade eden bir parolaydı bu ve her seferinde Joy'un yüzünün kızarmasına sebep olurdu. Ve Edward sürekli onunla baş başa kalmanın bir yolunu arıyordu.

Ama Hong Kong'da olsaydı her şey farklı olacaktı. Joy bundan emindi. Yine o Garip Joy'a dönüşecek, annesinin tacizlerine maruz kalacak, arkadaşlık kurulması "zor", göz alıcı bir güzelliğe sahip olmayan Joy olacaktı. İyi kalpli, ihtiyar Graham'ın kızı olacaktı. (Ne utanç verici bir şeydi bu! Üstelik babası hâlâ gençken!) Evlenmesi bile büyük şanstı ama uzun süredir evli olmasına rağmen çocuğu yoktu. (İnsanlar Ne Düşünecekti?)

Resmî verilere göre koloniye en yağışlı haftalardan birinde geri dönmüşlerdi. Tepe'deki çok katlı deniz kuvvetleri karargâhının uzun, gri bir pus tabakasıyla örtüldüğü, yüksek nem oranının Joy'un saçlarını lastik gibi yapıp kontrol edilemez hale getirdiği ve Joy'un düzgün görünmek için günde en az üç defa kıyafet değiştirmesi gerektiği günlerden birinde... Ama bina yeni inşa edilmişti ve Çinli hizmetkârların mobilyaları üçüncü kattaki ferah dairelerine taşımasını izleyen Joy, Aberdeen Limanı'na bakan kocaman, aydınlık bir oturma odasının, ayrı yemek salonunun ve en az üç yatak odasının olduğunu görünce heyecanlandı. Ayrıca yağmurlu mevsimlerde askerlerin her daim var olan o rutubetten korunmasını sağlayan, gürültülü de olsa çok modern bir nem giderici de vardı.

Rutubetle savaş, kolonide yaşayan kadınların hiç bitmeyen savaşıydı ve rutubetle karşılaştıklarında onların yüzlerinde de kocalarının Japonlarla karşılaştıklarında takındıkları o neşesiz kararlılık beliriyordu. Bu mücadele bir tercih meselesi de değildi; gardıroplarına küçük, elektrikli ısıtıcılar yerleştirmedikleri ya da deri ayakkabılarını sürekli silmedikleri takdirde o sıcak, nemli dairelerin kapalı kısımlarının iki hafta sonra yeşile dönmesi ve en güzel kıyafetlerin yeşil desenlerle kaplanması kaçınılmazdı. Sigara kutularına (Joy evde içen olmasa bile gelenlere ikram etmek için sigara bulundurması gerektiğini fark etmişti) özellikle dikkat etmek gerekiyordu. Bir konuğun ıslak bir sigarayı yakmaya çalışmasını izlemekten daha utanç verici bir şey olamazdı. Ve ortamdaki o küflü, nahoş koku da evin her yanını saran görünmez rutubetin işaretiydi. Joy nem gidericinin eve tüm eşyalarından önce taşınmasını sağlamıştı. O ve üç Çinli genç, makinenin havadaki nemi boğuk bir gümbürtüyle içine çekişini başlarını sallayarak izlemişlerdi.

O daireyi buldukları için şanslı olduklarını söyleyen diğer eşlerden biri, Joy'a postacı ıslık çaldığında ipe bağladığı sepeti aşağı sarkıtmasını öğütlemişti (aşağıya kadar inmek çok sıkıcıydı). Komünistler Çin'i ele geçirdikten sonra Çinliler Hong Kong'a akın etmeye başlamışlardı ve böylece korkunç bir barınma sorunu baş göstermişti. Tepelerde türeyen gecekondu mahalleri ve limanın

küçük kayıklarla gelen insanlarla dolup taşması, durumu daha da karmaşık ve içinden çıkılmaz bir hale sokuyordu. Aynı zamanda koloni şimdi daha önemli bir ticaret merkezine dönüşmüştü ve her türden insan bölgeye yerleşip en güzel evleri kaparak kiraların yükselmesine neden oluyordu.

Güzel gelişmeler de yaşanıyordu; taze yiyecek alışverişinin en kolay şekilde yapılabildiği yerler olan süt çiftliklerinde Sydney'den getirilen istiridyeler gibi özel tatları da bulmak mümkündü artık. Dükkânlarda çeşit artmıştı, dergi ve kitap bulmak kolaylaşmıştı ve genç hemşireler ile öğretmenlerin buraya akın etmesiyle birlikte yemeklerde sayıyı tutturma sıkıntısı da çözülmüştü. Joy sert kişiliklere sahip olsalar da hemşirelerin çoğunun birliklerle yaşadıkları deneyimlere esprili bir şekilde yaklaşan neşeli insanlar olduklarını görmüştü, genç subaylarla takılmaya meyilliydiler (daha sönük ve nispeten yaşlı olan öğretmenlerden daha meyilliydiler). Ayrıca hem ziyaretçi birliklerin hem de yalnız tüccarların çalışma saatleri sonrasındaki eğlence arayışına çare olarak ortaya çıkan Smoky Joe's ve Pink Pussycat gibi kulüplerin bulunduğu Wan Chai'nin neon ışıklarıyla aydınlatılmış ortamlarına erkeklerle birlikte girecek kadar da cesurdular. Joy o kulüpleri merak ediyor, neden bu kadar rezil yerler olduklarını keşfetmek istiyordu ama Edward o işlerle pek ilgili olmadığı ve o yerlerin, saygın bir kadının özellikle de hava kararıktan sonra tek başına gidebileceği yerler olmadığını düşündüğü için ona yardımcı olmuyordu.

Bu arada Joy'un annesi inşaatlardan gelen bitmek tükenmek bilmeyen gürültüden ve sahil şeridine kadar her yeri saran yüksek binaların bütün güzel manzarayı kapatmasından yakınıyordu. Central ve Des Voeux caddeleri civarında yükselen ofis binaları yüzünden evin batı cephesindeki pencerelerinden artık denizi göremiyordu, ayrıca tramvaya binmek de gün geçtikçe tatsız bir deneyime dönüşüyordu. Bu da onun, Joy'un kocasını karşılamak için her gün dikkatle limana kadar giderken kullandığı beyaz Morris 10 marka arabasından etkilendiğini gösteriyordu.

Joy arabayı garajdan çıkarırken annesinin şaşkınlığını görünce, "İstersen seni Stanley Pazarı'na götürürüm," demişti. Alice kızının bu bağımsız hallerine inanamıyordu. Joy'la konuşurken "alışılmadık" kelimesini kullanıyor, Stella'nın annesineyse, "Bana göre biraz erkeksi," diyordu. Stella'nın pilot kocasını terk ettiğini ve bunda ailesinin bir suçunun olmadığını herkes bildiği için Alice bunu Bayan Hanniford'a itiraf edebilirdi.

Alice çantasını, bağırsaklarını tutuyormuş gibi iki eliyle önünde kavrarken, "Sana zahmet vermek istemem," demişti.

"Bak anne. Bana zahmet vermiş falan olmayacaksın. Yeni bir masa örtüsü alacağım, seçmeme yardımcı olabilirsin. Haydi, dışarıda bir gün geçirmek hoşuna gidecek."

Alice duraksamıştı. "Düşüneceğim."

Joy'un dışlanmaya ve ergenliğindeki haline döneceğine dair tahminleri Hong Kong'a döndükten sonra gerçekleşmemişti ama annesiyle zor zamanlar geçireceğine dair tahminleri kesinlikle doğru çıkmıştı. Annelere özgü müdahaleleri azalmış olsa da (hatta Joy, annesini ona eşlik etmesi için zorluyordu) Alice hâlâ bir şeyi onaylamadığında dudak büküyor, hayal kırıklığına uğradığını belli ediyordu. Üstelik şimdi buna mağdur durumunda olması ve az da olsa kıskançlığı da eklenmişti. Edward tersaneden döndüğünde Joy'un yanağına bir öpücük kondurmanın ötesine geçerse Alice kafasını hemen mobilya tekerleği gibi döndürür, gözlerini başka tarafa çevirirdi. Edward onu akşam yemeğine davet etmişse (Joy, Edward bu konuda fazlasıyla sabırlı olduğu için ona minnettardı ama ikisi de biliyordu ki bunun sebebi, Alice'in onun hayatına müdahale edemeyecek olmasıydı) Alice teklifi isteksizce kabul ederdi ama bunu da ancak "onları rahatsız etmek istemediğini" tekrar tekrar dile getirdikten sonra yapardı. Edward, Joy'a Yeni Bölgeler'de baş başa ata binmeye gitmeyi teklif ettiğindeyse Alice'in kaşları, Edward yemekten önce Joy'a herkesin içinde sevişmeyi teklif etmiş gibi çatılırdı.

Joy onu anlamaya çalışırdı ama Edward'a yalnız olduklarında söylediği gibi insanın, annesini üzmemek için kendi mutluluğundan feragat etmesi çok saçmaydı.

Joy, tek başına gittiği Stanley Pazarı'ndan döndükten sonra yeni aldığı masa örtüsünü beğenmediğini gizlemeye çalışan annesine, "Evet, biliyorum," demişti. "Belki bir *amah* bulmama yardım edersin."

"Nasıl bir *amah*?"

"Bilmiyorum," demişti iyice bitkin düşen Joy. "Ev işlerine yardım edebilecek biri olabilir. Çamaşır falan yıkayacak biri. Edward'ın bu nemli yerde günde kaç gömleğe ihtiyacı olacağını tahmin edememişim."

"İyi ama yemeğini kim yapıyor?"

"Ben yapıyorum," demişti Joy neredeyse özür dilercesine. "Dışarıda yemediğimiz zamanlarda tabii. Edward için yemek yapmak hoşuma gidiyor."

"Sana çamaşırlar için bir *amah*, bir de güzel yemek yapan bir numara bir *amah* bulmalıyız," demişti Alice sertçe. Joy'un ev işlerindeki yetersizliğini bilmesi kendinden daha emin konuşmasını sağlamıştı. "O bir numara *amah* daha sonra çocuklarına da bakar."

Alice, Joy'un ona attığı sert bakışı fark etmemişti.

"Evet," demişti deri kaplı küçük not defterini karıştırırken, "Causeway Körfezi'nde iş arayan Mary adında bir çamaşır *amah*'ı var. Numarasını almakta sakınca görmedim çünkü Bei-Lin hafta boyunca müsait olmadı. Ayrıca ne kadar zamandır yanımda çalışıyor olursa olsun vazgeçilmez olduğunu düşünmemeli. Baban öldüğünden beri çok değişti. Artık çok daha suratsız oldu. Judy Beresford da geçenlerde ailesi denizaşırı bir ülkeye giden bir numara bir *amah* tanıdığını söylemişti. Onu arayıp ona müsait olup olmadığını soracağım. Senin işine yaracağından eminim." Duraksayıp şüpheyle kaşlarını indirerek Joy'a bakmıştı. "Tabii işine burnumu sokmak istemem."

"Gömlekler açısından güzel bir haber," demişti Edward akşam yemeklerini yerken. "Senin bir sürü yükümlülüğün olabilir hayatım ama çamaşır yıkamak onlardan biri değil. O gömlekleri kendim yıkamayı bile düşünmeye başlamıştım. Hem başka bir yardımcı almak için ne bekliyoruz ki? Çocuk yapmak gibi bir şey değil sonuçta bu."

Joy başını kaldırıp ona bakmıştı.

Edward da Joy'un bakışlarına karşılık vermişti. Sonra uzunca bir süre Joy'un tabağının yanma bakmıştı. "Neden içki içmiyorsun?"

Kate kapının arkasından, baş başa vermiş, Joy'un nasırlı elindeki sepya fotoğraflardan biri hakkında konuşan annesi ile kızını izliyordu. Sabine eğilip o eski, beyaz arabanın "çok havalı" olduğunu haykırmıştı, Joy ise Hong Kong'un kalabalık caddelerinde onu kullanırken ne kadar korktuğunu kahkahalar atarak anlatıyordu. "Araba kullanmayı yeni öğrenmiştim," diyordu. "Eğitmenler çok pahalı olduğu için araba kullanmayı bana büyükbaban öğretmişti ama o da sürekli dişlerini sıkmak zorunda kalıyordu. Sonrasında da brendi içmeye gidiyorduk."

Kate, Sabine'e ulaşmaya çalışınca onu ya at sırtında ya da büyükannesi veya büyükbabasıyla odalardan birine kapanmış halde buluyordu. Dublin'e döndükleri için Christopher ve Julia korkusu da ortadan kalkmış olmasına rağmen Sabine büyükbabasına kitap okumaya ya da büyükannesini maziye dair soru yağmuruna tutmaya devam ediyordu. Yani Kate burada geçirdiği son birkaç günde yapacak bir şey bulamadığı için evin içinde veya çevresinde dolanıyor, birlikte birazcık vakit geçirmek istediği Sabine'i nerede bulabileceğini sorup duruyordu.

Ama belli ki Sabine onunla mümkün olduğunca az vakit geçirmek istiyordu. Kate kendi kendine, kızının ondan uzak durmasına bir anda ortaya çıkan İrlanda tutkusundan daha fazla şaşırmadığını söyledi (sonuçta Sabine on üç yaşına bastığından beri onunla pek vakit geçirmek istemiyordu ki). Büyükannesi ile büyükbabasını

içten bir sevgiyle kucaklamış, arka avludaki o küçük, gri ata sıra dışı bir aşkla bağlanmıştı. En şaşırtıcı olansa şehirdeki "havalı" olma hevesinden vazgeçmiş olmasıydı. Spor ayakkabılarının çamur içinde kalmasına aldırmıyordu. Ama Kate'in, öğle yemeği tepsisini babasının odasına kendisinin taşıyabileceğini ya da o dinlensin diye kitap okuma işini üstlenebileceğini söylemesine sinir olduğunu gizleme gereği de duymuyordu. "Son zamanlarda onu fazlasıyla sahiplenmiş durumda," demişti Bayan H şefkatle. "Buraya ilk geldiğinde bu kadar değişeceğini tahmin etmek mümkün değildi."

Bayan H evdeki tek sağduyulu insandı ve Kate'i her defasında içtenlikle karşılıyordu (*içten ama üstünkörü sözlerle karşılıyor*, diye düşünmüştü Kate acıyla). Ayrıca kızının Kilcarrion'daki mutluluğunun yeni sayılabilecek bir gelişme olduğu konusunda da Kate'i temin etmişti. Ama sonra Kate, Sabine'i Bayan H'yle konuşurken duyunca da kendini dışlanmış ve yetersiz hissetmişti.

İlişkilerindeki buzların bir miktar çözüldüğü bir an olmuştu. Kate bir gece Sabine'in odasına gidip ona Justin'le ayrıldıklarını söylediğinde olmuştu bu. Sabine'in bunu bilmesi gerektiğini düşünmüştü ve bu haberin de kızının hayatına büyük bir kargaşa getirmesinden, bir de tabii durumu kısa ve tarafsız bir şekilde anlatmak yerine detaylıca anlattığı takdirde ağlamaktan korkarak ona meseleyi nazikçe anlatmıştı. Ama Sabine uzun zamandır duymak istediği bir şeyi dinliyormuş gibi hiç kımıldamamış, sonra da tatmin olmuş bir ifadeyle, "Hiç şaşırmadım," demişti.

"Yani umursamadın mı?"

"Neden umursayayım ki? Ahmağın tekiydi."

Kate, Sabine'in bu dobra değerlendirmesi karşısında irkilir gibi olmuştu. Kızının kelimeleri nazikçe kullandığı zamanları unutmuştu. "Yani doğru olanı mı yaptığımı düşünüyorsun?"

"Ne yaptığını neden umursayayım ki? Bu senin hayatın." Sabine bir an önce kitabını okumaya dönmek istiyormuşçasına ona arkasını dönmüştü. "Hem zaten beklediğim bir şeydi," diye mırıldanmıştı önündeki sayfaya bakarken.

Kate oturduğu yerde gözlerini kızının yüzüne dikmişti.

"Ne de olsa hiç kimseye tamamen bağlanmadın, değil mi? Hiçbir ilişkin yürümedi. Büyükannem ile büyükbabamınki gibi bir ilişki kuramadın."

Bu sözler alçak sesle söylenmişti ama ateşli bir silah kadar etkiliydi ve Kate odadan yaralı halde çıkmıştı. O günden beri Sabine ona fazla sert çıkıştığının farkına varmış gibi daha sıcak yaklaşıyordu ama her şeye rağmen evdeki herhangi birinin yanında annesinin yanında olduğundan daha rahat ediyor gibi görünüyordu.

Ve bu sabah Kate onu hiçbir yerde görememiş, sonunda yanıtı çalışma odasında bulmuştu.

Onları yan yana, samimi ve rahat bir şekilde görüp birbirlerinin arkadaşlığından çok daha fazla keyif aldıklarını fark ettiğinde Kate, boğazına kocaman bir yumrunun oturduğunu ve çocukça bir duyguya kapılarak onu dışladıklarını düşündü. Dönüp kapıyı arkasından yavaşça kapattı ve tekrar merdivenlerden aşağı indi.

Sabine onun yokluğunda annesinin döktüğü gözyaşlarından haberdar olsaydı belki bir miktar vicdan azabı ya da onu teselli etme isteği duyardı, ne de olsa kötü bir kız değildi o. Ama artık on altı yaşındaydı ve dolayısıyla düşünmesi gereken çok daha önemli şeyler vardı; Bobby McAndrew'la çıkıp çıkmamak konusunda bir karara varmak gibi. Bobby onu ava gittikleri günden iki gün sonra aramış (bu onun hevesli olduğunu ama ayakları birbirine dolaşacak kadar da hevesli olmadığını gösteriyordu), bara, sinemaya ya da Sabine nereye isterse oraya gitmeyi teklif etmişti. Telefonu açan Joy, ahizeyi beti benzi atan Sabine'e uzatırken ona "küçük arkadaşlarından biri"nin aradığını söylemişti. Onun bu yorumunu duyan Bobby de kahkaha atarak, "Ben senin küçük arkadaşın Bobby," demişti ve bu da yakınlaşmalarını sağlamıştı. Böylece Sabine, İrlandalı bir çocukla çıkma fikrinin çok da garip olmayacağına karar vermişti.

Ama şimdi cumartesi günü iyice yaklaşmışken Sabine onunla görüşüp görüşmeme konusunda tereddüt ediyordu. Evden çıkmak kolay olacaktı (şu sıralar kimse onun ne yaptığıyla pek ilgilenmiyordu)

ama bir akşamını Bobby'yle geçirmek isteyip istemediğinden emin olamıyordu. Dahası Bobby'nin ondan hoşlanıp hoşlanmadığını bile hatırlamıyordu; delikanlının yüzü bulanık ve hayal meyal bir şekilde gözünün önüne geliyordu ve gerçekten tek hatırladığı, Bobby'nin koyu kahverengi saçlarının ya da bronz bir teninin olmadığıydı ki Bayan H'nin dergilerinden birine göre bu tam da "onun tipi"ydi. Üstelik gecenin sonunda Bobby'nin onun üzerine atlayacağı kesindi, özellikle de sinemaya giderlerse. Ama Sabine ondan hoşlansa bile bunun ihanetten sayılıp sayılmayacağını bilmiyordu. Çünkü Thom henüz üzerine atlamak istediğine dair herhangi bir işaret vermemiş olsa da Sabine o ihtimali tamamen göz ardı etmek istemiyordu. Belki de Thom utangaç bir adamdı.

Annie'den de fayda yoktu. Evet, Sabine'in yaşadığı ikilemi dinlemişti ama bunu Annie yöntemiyle yapmıştı. Yani pencereden dışarıya bakıp ellerini uzun uzun ovuşturarak, televizyonu birkaç defa açıp kapatma girişiminde bulunarak ve kaybettiği bir şeyi arıyormuş gibi (bir de neyi kaybettiğini hatırlasaydı) odanın içinde amaçsızca gezinerek...

"Gitmelisin," demişti belli belirsiz bir sesle. "Arkadaş edinmen iyi olur."

"Benim daha fazla arkadaşa ihtiyacım yok ki."

"Tamam, o halde evden biraz uzaklaşmak sana iyi gelir. Büyükbabanla çok fazla zaman geçiriyorsun."

"Peki ya benden arkadaşlıktan öte bir şeyler isterse?"

"O zaman bir sevgili bulmuş olursun."

O noktada Annie biraz yorulduğunu hissetmiş, Sabine'e ne söyleyeceğini gerçekten bilemediğini söylemişti. Çok yorgun olduğu ve biraz kestirmeyi düşündüğünü, Sabine için bir sakıncası yoksa ona daha sonra uğramasını belirtmişti. Aslında Sabine buna biraz bozulmuştu çünkü son günlerde Annie'yle sohbetleri hep bundan ibaretti. Sabine annesine danışmak ve ona yeni bir kıyafet alıp alamayacaklarını sormak istiyordu. Ama annesi kendi tabiriyle onun "biriyle çıkacak" olmasını utanç verici bir sevinçle karşılayacaktı. Sonra da ya Bobby'yle tanışmak için Sabine'e onu buluşacakları

yere kadar götürmeyi teklif edecek ya da Sabine kendine İrlanda'da bir hayat kurduğu için üzülüp iyice sessizliğe gömülecekti. Sabine burayı seviyor olmasının annesini rahatsız ettiğinin farkındaydı. Bayan H'nin tabiriyle "yüzünden düşen bin parça" bir halde evin içinde gezindiğini gördüğünde, *ama bu benim suçum değil*, diye haykırmak istiyordu ona. *Hayatımızı altüst eden sensin. Beni buraya yollayan da!*

Annesine açıkça söylememiş olmasına rağmen Justin olayından memnundu. Ama terk eden tarafın Justin olduğu çok belliydi, diğer türlüsü olamazdı ve bu, Sabine'in, annesine saygı duymasını daha da güçleştiriyordu.

Sonunda durumu büyükbabasına anlattı. Artık büyükbabası daha yüksek sesle konuşması için ona bağıramadığından ya da yemek saatlerinde aksileşemediğinden son zamanlarda onunla konuşmak çok daha kolaydı. Sabine'in onun yanında oturup konuşmasını istiyordu yalnızca. Sabine bunu anlıyordu çünkü yaşlı adamın yüzü âdeta tereyağı gibi eriyerek rahatlıyordu ve bazen Sabine onun elini tuttuğunda (cildi kâğıt gibi yumuşaktı, Sabine'in beklediği gibi sert ve ürpertici değildi) konuşması bitince büyükbabası onu anladığını gösterircesine elini sıkıyordu.

Sabine çoraplı ayaklarını yatakta büyükbabasının yanına uzatırken, "Bence görseydin onu severdin," dedi, "çünkü ava çıkmayı seviyor ve çok da iyi bir binici. Atlarken atın yelesine falan tutunmuyor. Belki ailesini tanıyorsundur. Soyadı McAndrew."

O an Sabine, büyükbabasının onun elini biraz daha sıktığını hissetti.

"Ama bu ciddi bir randevu değil. Yani onunla evlenip çocuklarını doğuracak değilim. Birkaç arkadaş edinmenin iyi olacağını düşündüm yalnızca."

İnce, berrak bir salya, bir dağın eteklerinden aşağı süzülen küçük bir ırmak misali büyükbabasının ağzının kenarından süzüldü. Sabine komodinin üstünden mendili alıp salyayı nazikçe sildi. "Bir keresinde metroda benim de başıma gelmişti böyle bir şey," dedi sırıtarak. "Bir gece önce çok geç saatlere kadar dışarıda kalmıştım

ama bundan annemin haberi yok çünkü ona arkadaşımın evinde kalacağımı söylemiştim. Uyuyakalınca kafam yanımda oturan adamın omzuna düşmüş. Uyandığımda adamın omzunda uyukladığım yerin hafifçe ıslandığını görüp resmen *ölmek* istemiştim."

Sabine, büyükbabasına baktı.

"Şey, gerçekten utanç vericiydi. Aslına bakarsan hiç fena bir taktik değil. Şu Bobby McAndrew denen çocuktan hoşlanmazsam sinemada üzerine salyamı akıtırım. Eminim hemen kaçar."

Hemşirenin öğle yemeğinden dönmek üzere olduğunu fark eden Sabine yataktan indi. "Gelişmeleri sana sonra anlatırım," dedi neşeyle ve büyükbabasının alnına bir öpücük kondurdu. "Rahatına bak."

Arkasında kat kat örtülerin altında, bipleyip duran makinelerin arasında yatan büyükbabası ağzını kapattı.

Kate bir kâğıt parçasına dört seçenek yazdı: Londra'ya dön, bir hafta içinde Londra'ya dön, gidip bir otelde kal ve kaç para ödemen gerekiyorsa öde, piç kurularının sana zorbalık etmesine izin verme. Maggie'ye göre kâğıt parçalarını buruşturup havaya fırlatırdın, içlerinden birini yakalardın ve kader sana izlemen gereken yolu gösterirdi (yoksa bunu söyleyen Freud muydu? Kate hatırlayamadı). Nedense bu yöntemi her denediğinde kader onu yanlış yola saptırıyordu. Kate'in vücudundaki tüm hücreler onu feribotla Fishguard'a gitmeye zorluyordu ama bu yöntem ona üç numarayı önermişti. Kate buna parasının yetmeyeceğini ve bu şekilde bir yere varamayacağını biliyordu.

Ama nehir kıyısındaki çamurlu arazide öfkeyle yürürken anne ve babasının evinde geçirdiği bir hafta içinde bu hale geldiğini düşündü. Liseli kızların taktiklerini uygulayıp batıl inançlara bel bağlar olmuştu. Ailesinin surat asmalarına maruz kalıyor, konuştuğu zaman mutlaka yanlış bir şeyler söylüyordu. Duygusal yaşı on beşe düşmüştü.

Dönüşünün böyle olmasını planlamamıştı. Mutlu ve zarif bir şekilde, belki üzerinde adının yazılı olduğu birkaç kitapla birlikte

başarılı bir yazar olarak aralarına katılmak istemişti; yakışıklı ve zeki bir sevgiliyle, mutlu ve sevgi dolu bir kızla dönmeyi hayal etmişti; farklı yaşam tarzlarının da olabileceği konusunda haklı olduğunu herkesin kabul etmesini sağlayacak doğal bir özgüvenle gelmeyi amaçlamıştı. *İşte bu yüzden sana iyi davranıyorlar,* diye haykırmak istiyordu kızına. *Çünkü onların istediği gibi hareket ediyorsun. Onların istediğini yaparken sana iyi davranmaları çok kolay. Ama kendi istediğini yaptığında işler karışıyor.*

Ama tabii hayatın işleyiş tarzı bu değildi. Kate geri dönmüştü; evin yüz karası olarak değilse de haksızlığa uğramış bir aptal gibi, parçalanmaya hazır bir halde dönmüştü. Yine uyumsuzdu; ata binmeyen, tuhaf görünümlü, hiçbir işe ve ilişkiye tutunamayan, kızının bile onu bu şekilde görmesine neden olacak kadar garip bir bakış açısına sahip biri... Ve dolgun maaşlı bir işi ya da iyi bir sevgilisi olmadığı için diğer yetişkinler gibi arabayla bir yerlere gidemiyor, bir barda veya sinemada kafa dağıtamıyordu. Onun yerine evdeki o dehşetten kaçmak için tek seçeneği olan arazilerde amaçsızca yürüyordu.

Ballymalnaugh'da insanı cezbedecek güzellikte kırsal alanlar da yoktu. Hiçbir özelliği olmayan, engebeli araziler sıra sıra devam ediyordu ve zümrüt yeşili olması gerekirken gri gökyüzünün altında kahverengiye dönen çimenler, soğuk ve rüzgârlı tali yolların yer yer araya girdiği bodur çalılıklarla çevrelenmişti. Sussex Downs'ın inişli çıkışlı albenisine ya da Peaks'in vahşi ve yabani güzelliğine sahip değildi. *Burada ıslak koyunlardan başka bir şey yok,* diye düşündü Kate yüzünü ekşiterek. *Ve üzerinden yağmur damlaları süzülen iskelete benzer ağaçlardan. Bir de çamurdan.*

Yağmur da başlamasaydı olmazdı tabii. Çünkü Kate'in bütün hayatı kocaman, kozmik bir şakanın bir parçasıydı. Aptal şehirlinin teki olduğu için yanında su geçirmez kıyafet ya da şemsiye getirmeyi de akıl edememişti. Yağmur ensesinden aşağıya doğru kararlı bir şekilde süzülürken Kate akşam saatleri yaklaştıkça daha da kararan öfkeli gökyüzüne baktı ve bir numaralı seçeneği özlemle düşünmeye başladı. *Geri dön,* diye düşündü. *Londra'ya dön. Baban gayet*

iyi görünüyor. Daha aylarca hayatta kalabilir. Bir şey olana kadar bütün hayatını beklemeye alamazdı, değil mi? Ama bir de Sabine sorunu vardı. Kate'in içinde, ansızın ortadan kaybolup Londra'ya dönerse Sabine'i eve götürme şansının da ortadan kaybolacağına dair bir his vardı.

Yağmur Kate'in ruh halini yansıtırcasına daha da şiddetlenerek nazikçe süzülen puslu damlalarını sert cam parçalarını andıran damlalara dönüştürmüştü. Ağaçlık bölgeye doğru yürümeye çalışan Kate, önünü güçlükle görebildiğini fark etti. Etrafını kuşatan o gri, kasvetli manzara bulanıp belli belirsiz bir görüntüye dönüşmüştü. Neredeyse sırılsıklam olan yün ceketinin içinde titreyerek ağaçların arasına doğru ilerlerken öfkeyle, *neden gözlükler için de silecek yapmıyorlar ki*, diye düşündü.

İşte tam o sırada o sesi duydu; boğuk ve güçlü, uzaktan gelen şırıltıların böldüğü, düzensiz bir ses. Kate gözlerini kısarak ağaçların arasından sesin geldiği yöne baktı. İyice bulanıklaşan gözlük camlarının arkasından neredeyse hiçbir şey göremiyordu ama ormanın içinden ona doğru yaklaşan atın silüetini yağmurun altında yavaş yavaş seçmeye başlamıştı. Vücudundan yayılan buğunun içinde korkuyla homurdanarak ilerleyen iri ve gri at, dehşet verici bir savaştan dönen Orta Çağ şövalyelerini andırıyordu. Kate ağaçların arkasına gizlendi.

Ama hayvan onu görmüştü. Yavaşlayıp Kate'e iyice yaklaştı ve varlığından emin olmak için başını eğdi. O sırada Kate onu gördü; kocaman, kahverengi yağmurluğu ve siperlikli şapkasının altına yarı gizlenmiş halde at sırtında oturan Thom... O da karşısındakinin Kate olduğundan emin olmaya çalışıyormuş gibi ona iki defa baktıktan sonra iyice yaklaştı. "İyi misin?"

Kate, Thom'un bir anda ortaya çıkmış olmasının neden olduğu sersemlikten kurtulmaya çalışıyordu. Konuşabildiğinde sesi dinç ve şehirlilere özgü bir şekilde çıkmıştı, yani gerçek hislerinden çok uzak bir şekilde... "Bir şemsiye, kuru giysiler ve yeni bir hayatın iyileştiremeyeceği hiçbir şey yoktur." Gözlerinin önüne düşen saçlarını geriye itti. "Eve dönmek için yağmurun dinmesini bekliyordum."

"Sırılsıklam olmuşsun." Thom eyerin üzerinde kıpırdandı. "Binmek ister misin? Bu çocuk altın gibidir. Seni eve çok daha çabuk götürebilirim."

Kate o kocaman, gri ata, ayaklarının dibinde kıpır kıpır hareket eden tabak gibi geniş toynaklara ve yağmurdan korunmak için sabırsızca salladığı koca kafasına baktı. Hayvan gözlerini çevirdiğinde beyaz bir ışık yayıyor, burnundan ejderha gibi sıcak buhar püskürtüyordu.

"Teşekkürler. Ben beklerim."

Thom atın sırtında dimdik oturuyordu. Kate onun bakışlarını üzerinde hissedince ondan çok alçakta olduğu için kendini dezavantajlı hissetti. Gözlük camlarını sildi. "İyiyim ben, gerçekten."

"Burada bekleyemezsin. Bu yağmur durmaz, uzun süre devam eder. Gece boyunca beklemen gerekebilir."

"Thom, lütfen..."

Thom eğilip bacağını eyerin arkasından geçirerek attan indi. Atın dizginlerini elinden bırakmadan çizmeleriyle ıslak toprağı ezerek Kate'in yanına doğru yürüdü ve kahverengi şapkasını kafasından çıkardı.

"Al," dedi, "tak bunu." Thom ıslak elini kısa, siyah saçlarının arasından geçirince saçları parlak çiviler gibi dikildi.

"Bir de bunu." Thom yağmurluğunu da çıkarıp Kate'e uzattı. Hiçbir şey söylemeden yağmurluğu alan Kate, başlarının üstünde tente görevi gören ağaç dallarının arasından yolunu bulan ilk damlanın ıslattığı kalın kazağının içindeki Thom'a baktı. O eline bakmadığınız sürece kolunun olmadığını anlamanız mümkün değildi. "Haydi, giysene," dedi Thom. "Seninle birlikte yürüyeceğim."

"Ama sırılsıklam olacaksın."

"Kısa süreliğine. Burada o şeyin içinde beklersen," Thom, Kate'in, Londra'nın en şiddetli soğuğuna bile karşı koyabilecek kadar kalın montunu kibirle işaret ederek, "zatürre olursun. Haydi, giy. Bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyor."

"Ben biraz... Biraz..." Kate duraksadı.

"Üşüdün, ıslandın. Haydi. Ne kadar hızlı hareket edersen o kadar çabuk varırız."

Kate yağmurluğu giydi. Yolcuyu olduğu kadar eyeri de korumak üzere tasarlanmış yağmurluk, bacaklarının etrafında hışırdayarak neredeyse ayak bileklerine kadar iniyordu. Kate şapkayı da kafasına geçirirken Thom gülümsedi.

"Neden sen ata binip dönmüyorsun? Böylelikle ıslanmamış olursun. Ben böyle iyiyim."

Thom sert bir ifadeyle, "Seninle birlikte yürüyeceğim," deyince Kate onunla tartışmamaya karar verdi.

Akıntıyı takip ederken sessizliklerini tek bölen, atın çıkardığı nal sesleri ve dişlerinin arasındaki gemin metalik tıkırtısıydı. Sis çöktüğü için, normalde bu noktadan görünen çitlerin ötesindeki Kilcarrion'un bacalarının yerinde şimdi gri bir boşluktan başka bir şey yoktu.

"Yalnız gezmenin bir sebebi var mı?" Yağmurun gürültüsünü bastırabilmek için olağan dışı bir şekilde yüksek sesle, hatta bağırarak konuşmaları gerekiyordu.

"Neden at sırtında olmadığım gibi mi?"

Thom kahkaha attı. "Ne demek istediğimi biliyorsun."

Kate bakışlarını yere indirdi. Çamur yüzünden attığı adımlar düzensizdi. "Pek kolay değilmiş," dedi sonunda. "Geri dönmekten bahsediyorum."

"Şüphesiz."

"Ya sen?" Kate durup ona baktı. "Sen neden döndün?"

Tıpkı onun gibi ayaklarına bakan Thom gözlerini kıstı ve bakışlarını başka tarafa çevirdi. "Ah, uzun hikâye."

"En az yarım saatimiz var. Buralardan bir taksi geçmezse tabii."

"Haklısın. Ama önce sen anlat."

"Pekâlâ, babam ölmek üzere olduğu için, yani en azından ben öyle sandığım için geri döndüm. Ama eminim sen durumu benden daha iyi biliyorsundur." Kate ona baktı ama Thom onun

söylediklerini inkâr edercesine omuz silkti. Kate onun kazağının suyun ağırlığıyla iyice sarktığını görünce suçluluk duydu.

"Ve Sabine'i görmek istedim," diye devam etti. "Ama belli ki burada geçirdiği süre içinde bir şey olmuş ve..." Boğazındaki düğümden yutkunarak kurtulmaya çalışırken başını kaldırdı. "Sanırım benimle birlikte geri dönmek istemiyor."

İşte yapmıştı. Kabullenmişti sonunda. Thom'a baktı; ondan bir yanıt, bir yorum bekliyordu ama Thom gözlerini ayaklarından ayırmadan yürümeye devam ediyordu.

Kate iç geçirdi. "Onu suçlayamam elbette. Evde gerçekten büyük bir... kargaşa yaşandı. Birlikte olduğum adamı başka biri için terk ettim ve sonra... onun da beklediğim gibi biri olmadığını gördüm. O ilişkimi de bitirdim." O sırada ayağı takılınca Kate başını kaldırıp Thom'a gülümsemeye çalıştı. "Şaşırmamışsındır eminim."

Ama Thom yürümeye devam ediyordu. Kate ise içinden yeniden yükselen ağlama isteğini bastırmaya çalışarak duraksadı.

"Ondan ayrıldığıma memnun olur sanmıştım. Benimle dönmek ister ve ikimiz birlikte hayatımıza devam ederiz, diye düşünmüştüm. Çünkü birlikte olduğum hiç kimseden gerçek anlamda hoşlanmadı. Buradan, kurallarından, saçma sapan yemek saatlerinden ve avlanmaktan, evet, avlanmaktan nefret ettiğini sanıyordum. Onun bütün bunlardan uzak olmasını istedim hep. O katı kurallardan, o resmiyetten, bir şeyin kesin olarak doğru ya da yanlış olması gerektiği fikrinden uzak olmasını... Mutlu olmasını, beni arkadaşı gibi görmesini istedim. Ama..." Kate gözlüğünü düzeltip parmağını gözlerinin altında gezdirdi. Neyse ki o geniş siperlikli şapkanın altında sadece yağmur damlalarını siliyormuş gibi görünecekti. "Ama burası onun hoşuna gitti. Hatta buradaki hayatını, benimle birlikte yaşamaya tercih edecekmiş gibi görünüyor. Doğrusunu istersen yağmurda tek başıma buraya gelmemin sebebi buydu; kendimi yedek parça gibi hissediyorum. Onlara nasıl davranacağımı bilmiyorum. Eminim onlar da bana nasıl davranacaklarını bilmiyorlardır." Kate uzun ve titrek bir iç geçirdi. "Anlayacağın, her şey karmakarışık," dedi af dilercesine.

Şimdi kolunu başı öne eğik haldeki atının boynuna atmış olan Thom, saçlarından çenesine, oradan da yakasına şeritler halinde süzülen yağmur suyunun farkında değilmiş gibi derin düşüncelere dalmıştı.

Yüksek kapıya varana dek sessizlik içinde yürüdüler. Thom kapıyı sabırsızca açtı ve Kate içeri girene kadar atını kapıdan uzak tuttu.

Yağmurun gürültüsünden kurtulunca sessizliği doldurmak istercesine, "Çok saçma gerçekten," dedi Kate. "Otuz beş yaşına geldim ama hâlâ hayatımı bir düzene oturtamadım. Bunu şimdiye kadar çoktan halletmiş olmalıydım. Ağabeyim o düzeni kurdu. Birçok arkadaşım kurdu. Bazen o kurallar dizisine uymayan tek kişinin ben olduğumu düşünüyorum... Bilirsin işte, insana nasıl büyüyeceğini gösteren kurallardan bahsediyorum."

Kate sesinin yükseldiğini fark etti. Gevezelik etmeye başlamıştı.

Thom kapıyı arkalarından kapattıktan sonra Kate, "Bir şey söylemeyecek misin?" diye sordu.

Thom ona baktı. Islak, siyah kirpiklerinin belirginleştirdiği gözleri mavinin inanılmaz bir tonunu almıştı. Belki de etraflarını saran diğer her şey fazla griydi.

"Ne söylememi bekliyorsun?" diye sordu Thom. Ama alışılmışın dışında, son derece içten bir soruydu bu.

Beş yüz metre ötede, biraz daha az rutubetli bir odada Sabine ve Joy fotoğraf albümlerine bakıyorlardı. Önerinin Joy'dan gelmiş olması Sabine'i biraz şaşırtmıştı ama son zamanlarda Joy'un birçok davranışına şaşırmıyor muydu zaten? Bir çocukla çıkmasını hiç dırdır etmeden kabullenmesi, köpeklerin geceleri onun yatağında uyumasına bir anda izin vermeye karar verip onları sevinçten çıldırtması, kocasının odasında oturmak dışında bir sürü şey yapmak istemesi...

Sabine bu duruma bayılmıştı.

Büyükanne ve büyükbabasının altıncı evlilik yıl dönümlerinde çektirdikleri fotoğrafa baktı. Bir tabureye oturmuş olan Joy'un üzerinde çizgili, geniş bir yakası olan, kloş etekli, koyu renkli ve boydan boya düğmeli bir elbise vardı ve yüzündeki ifadeden gülümsemesini bastırmaya çalıştığı anlaşılıyordu. Yine beyazlara bürünen Edward ise karısının arkasında duruyordu, bir elini onun omzuna koymuş, diğer eliyle de tek elini sevgiyle kavramıştı. Joy'un başının tepesine bakıyordu ve o da gülmemek için kendini zor tutuyordu.

Joy fotoğrafın üzerindeki olmayan tozu silerken sevgiyle, "Korkunç bir fotoğrafçıydı," dedi. "Çok sevimli bir Çinliydi ama belli ki birlikteki diğer askerlerin ona başka anlama geldiğini söylediği korkunç İngilizce ifadeler kullanıyordu. Örneğin 'birbirinize yaklaşın' dediğini sanırken argo bir kelime kullanıyordu. Mesela..." Joy, Sabine'e baktı. "Her neyse, büyükbaban ve ben gülmemek için kendimizi zor tutmuştuk. Yanlış hatırlamıyorsam sonrasında da gülmekten yerlere yatmıştık."

Sabine fotoğrafa bakarken, gözlerini kırpıştırarak güneşe çıkan iki âşığın aynı duyguyu paylaşarak kahkahalar atarkenki hallerini gözünde canlandırmaya çalıştı. Etraflarını kuşatan görünmez bir zırh vardı sanki, mutluluklarına başka kimse dâhil olamazmış gibi. *Ben de bana böyle bakan bir erkek istiyorum*, diye düşündü Sabine. *Ben de bu kadar sevildiğimi hissetmek istiyorum.*

"Hiç kavga etmez miydiniz?"

Joy elindeki kâğıt mendili tekrar fotoğrafın üzerinde gezdirdi. "Elbette ederdik. Kavgadan çok tartışırdık, diyelim." Joy başını kaldırıp camdan dışarı baktı. "Sanırım bizim neslin işi biraz daha kolaydı Sabine. Rollerimizi iyi biliyorduk. Bugünkü gibi kim ne yaptı kavgasına girmiyordu kimse."

"Bir de hizmetkârlarınız vardı. Bulaşıkları kim yıkayacak tartışması da yapmıyordunuz."

"Haklısın. Onun da katkısı olmuştur tabii."

"Ama seni üzdüğü zamanlar olmuş. Eminim birbirinizden nefret ettiğiniz günler de olmuştur. Kimse kusursuz değildir."

"Bu noktayı çok güzel açıklasan da ben ondan hiç nefret etmedim."

"Ama mutlaka şiddetli kavgalarınız olmuştur. Herkes kavga eder." *Lütfen bunu yapan tek kişi annem olmasın*, diye düşündü Sabine.

Joy kelimelerini özenle seçmek istercesine ağzını kapattı. "Büyükbabanın beni çok üzdüğü bir gün oldu."

Sabine o korkunç güne dair daha fazla detay duymayı bekledi ama duyamadı.

Sonra Joy derin bir iç geçirip sözlerine devam etti: "O olaydan sonra çok mutsuz oldum ve neden onunla kalayım, neden bu meseleyi hoş göreyim, diye düşündüm. Çok zordu. Sonra o garip cümle geldi aklıma. Taç giyme töreninden... Bilirsin, biz gençken taç giyme törenlerine bayılırdık. Ve o zaman anladım ki ödülü alabilmek için bazı şeyleri hoş görmek gerekiyordu. Bu bir görev meselesiydi. Onur meselesi. Başka bir tabirle kendi "geçici krallığında" hüküm sürmek için, yani görevini yerine getirmek için hayatını cesur kocasına adayan o genç kadının herkesi ne kadar heyecanlandırdığını düşündüm. Ve bunun yalnızca kişiyle, kişinin kendi mutluluğuyla ilgili olmadığını anladım. Başkalarının hayalini yaşatmak için diğer herkesi hayal kırıklığına uğratmak gerekmiyordu."

Joy camdan dışarı, uzaklara baktı ve anılara daldı. "Böylece kaldım. Kalmadığım takdirde hayal kırıklığına uğrayacak olan insanlar da sonuçta mutlu oldu."

Peki ya sen, diye sormak istedi Sabine. Ama büyükannesi aniden telaşlanmıştı. "Yüce Tanrım, şu yağmura bak," dedi. "Hiç fark etmemiştim. Haydi gel, atları aşağıdaki ahıra indirmeliyiz. Dışarı çıkmadan önce bana yardım edebilirsin."

On Bir

Thomas Keneally on dokuz yaşındayken beş parasız ve onu bekleyen bir iş olmaksızın İrlanda'dan ayrılıp İngiltere'nin Lambourn bölgesine gitti. Jokey arkadaşları, çevresi geniş, daha da önemlisi güvenilir bir çevresi olan bir adamın ona jokey olarak iş bulacağı konusunda garanti vermişlerdi. İyi bir işi, İrlandalı ünlü antrenörden aldığı en az iki iş teklifini ve çocuklarının büyüyüp evden ayrılmalarını kabullenmelerine rağmen Thom'un ağabeyi Kieron'un ondan önce gitmesini bekleyen çıldırmış haldeki ailesini geride bırakmıştı. Thom'un babasının ümidi bu yöndeydi; o güne dek iki defa araba kazası geçiren Kieron, Thom gibi kazandığı paranın bir kısmını "evin ihtiyaçları" için annesine hiçbir zaman vermemişti. Anne ve babası küçük oğullarına neden gittiğini hiç sormamışlardı ama büyük evde çalışan Ellen teyzeden, "evin kızıyla ilgili bir durumdan ötürü" gitmek istemiş olabileceğini öğrenmişlerdi. İşte bu yüzden Thom'un annesi dokuz yıl kadar sonra ölene dek hiç dile getirmese de Kate Ballantyne'a içten içe kin beslemişti. Thom ondan pek bahsetmemişti ama annesi onunla iki defa karşılaşmıştı ve Kate, Thom'dan birkaç ay önce kuşku uyandıracak bir şekilde Ballymalnaugh'dan ayrılmıştı. Ortada bir de bebek vardı tabii ama Thom'un annesi bebeğin onunla bir ilgisinin olup olmadığını sorduğunda Thom ona olağan dışı bir öfkeyle karşılık vermişti. O zamanlar bile ağzından zorla laf alınabilecek tiplerden değildi.

Tahmin edileceği üzere Thom iş bulmakta zorlanmadı. Göz kırpma becerisini hayvanlarına varana dek herkesle flört edebi-

lecek olma potansiyeline denk gören, bir yük beygirinin gücüne (ayrıca yapısına) ve çıplak tende üçüncü dereceden yanıklara sebep olabilecek bir öfkeye sahip olan ünlü bir kadın eğitmenin ahırında çalışmaya başladı. Kadın, Thom'u sevmişti; Thom özü sözü bir, atlarla iyi geçinen, en önemlisi de ondan korkmayan bir adamdı. Bu duruma içerleyen diğer çalışanlar arasında kadının onu başka sebeplerden ötürü üstün tuttuğuna dair bir söylenti dolaşıyordu ama Thom çok azimli ve çalışkan olduğu için onunla veya eğitmenle biraz zaman geçiren birinin bu söylentilere inanması çok zordu.

Diğer yarışçıların iddia ettiği türden biri değildi o. Cuma akşamları iş arkadaşlarıyla bara gidip zaten az olan maaşını biraya yatırmaz, çalışanlara tahsis edilmiş ısıtma sistemi iyi çalışmayan sıkış tıkış karavana civarda yaşayan kızları mesai sonrası içmeye götürmez, sabah ahırda işini bitirdikten sonra içine tatlandırıcı atılmış sert kahvesini alıp düşük ücretlerden ve stajyer jokeylerin yapması gereken zor işlerden yakınmazdı. Çalışır, okuduğu kitaplardan bir şeyler öğrenir, her fırsatta ata biner, maaşından artan azıcık parayı da ailesine yollardı. Sonradan kendisinin de itiraf ettiği üzere tüm bunlar gerçekten iç bayıltıcıydı.

İşte bu yüzden dört yıl sonra Pazar Günü Asla adlı dört yaşındaki huysuz at, ahırda paniğe kapılıp kontrolden çıkarak Thom'un kolunu yalnızca iki tendondan sarkan paramparça bir kemikten ibaret hale getirdiğinde onun için üzülen yalnızca eğitmeni olmuştu (tabii kadın kendisi için de üzülüyordu çünkü bu işe giriştiğinden beri Thom kadar çalışkan birini tanımamıştı). Bir de Thom'un atları kısa sürede kontrol altına alma konusundaki garip ama onları memnun eden yeteneğini fark etmekte gecikmeyen bahisçiler vardı elbette. Diğer çalışanlar ona anlayışla yaklaşsa bile bu duruma içten içe seviniyor, kendi aralarında "eğitmenin gözdesi" olmakla hiçbir yere varılmadığını fısıldaşıyorlardı.

Thom sonraki yılın büyük bir kısmını hastanede geçirdi; başta kolu kesildiği için kaptığı enfeksiyon yüzünden, sonra da protez kolunun takılmasını takiben. Eğitmenin tüm çabalarına rağmen

bu engelli haline alışması da kolay olmadı tabii. Kadın o her zamanki dikbaşlı hallerinden uzak bir tavırla ona ömür boyu ahırında çalışabileceğini teklif etmişti (bu öneri Thom'u bile kadının ona olan hislerini yanlış anlayıp anlamadığını sorgulamaya itmişti).

Elbette Thom içmeye başladıktan sonra bu teklif de baştaki içtenliğini kaybetti. On iki Avustralya birası içtikten ve ayakkabı numarasına bakarak ona dair bazı şeyler hakkında yorum yapabileceğini iddia eden kadın barmenle kısa bir yakınlaşmanın ardından sabahın erken saatlerinde eğitmenin Range Rover'ını bir hendeğe sürüp hurdaya çevirince teklif tamamen geri çekildi. Thom başındaki yarayı ve aracın alarmının Berkshire'ın yarısına şafak vaktini müjdelemesini görmezlikten gelip eve kadar yürümüştü. Eğitmen onun karavanına gelip eşyalarını toplamasını rica ettiğinde (gerçek anlamda rica etmemişti) Thom kan lekeleriyle bezeli çarşafının üstünde hâlâ uyuyordu.

O günden sonra çeşitli ahırlarda çalıştı; onun alkole ve kadınlara giderek artan düşkünlüğünü çok da önemsemeyen, eski çalışkanlığından, atlar üzerindeki etkisinden faydalanmayı amaçlayan, itibarsız yerlerdi bunlar. Ama Thom onları da altı ayda hüsrana uğratmayı başarmıştı. Thom'un atlarla arası her zaman iyiydi ama diğer çalışanlarla anlaşamıyor, çabuk sinirleniyordu. Daha da kötüsü patronlarına kaba davranıyordu. Thom'un kolu hakkında espri yapan adamlardan biri kendini gem temizleme kancasına baş aşağı asılı halde bulunca efsane olmuştu.

Sürekli geriye saran bu spiral, Thom'un son bulduğu işle birlikte doruğa ulaştı: Kullandığı yöntemler ve şirketiyle, at bakımıyla uğraşan çevrelerde bir zamanlar Thom'un alışkın olduğu türden bir ilgi gören, yine İrlandalı bir eğitmenle çalışmaya başladı. Artık kolundan çok, kötü şöhreti onu engelliyor olmasına ve ailesinin eve dönmesine dair baskılarına rağmen Thom, JC Kermode'un teklifini hevesle kabul etmişti.

Kısa boylu, güçlü bir eski jokey olan JC, bir kaşağının metal dişleri kadar keskin bir zekâya ve toynak cilası kadar akıcı bir

konuşma tarzına sahipti. Ama Thom bir eğitmende bulunması gereken bu iki becerinin, Uri Geller'in kaşıkları yamultma becerisine benzeyen gerçekleri çarpıtma becerisiyle birleştiğinde önemini yitirdiğini fark etmekte gecikmedi.

JC'nin en önemli yeteneği atları eğitmek değildi (bu konuda pek parlak bir geçmişi yoktu); saf alıcıları atlarını ona emanet etmeye ve daha fazlasını satın almaya ikna etmek, sonra da "özel eğitim programı"nın bir parçası olarak yutturduğu sürekli şişen koşu parkuru faturalarını görmezlikten gelmelerini sağlamaktı. Bu örneklerin en can alıcı olanı, JC'nin Dublin dönüşü uçakta yanlarına oturduğu, ikinci evliliklerini yapmış olan Solihulllu sosyetik Dean ve Dolores çiftiyle yaşanandı. Uçak indiğinde Uttoxeter'deki yarışta ona eşlik ederlerse "çok eğleneceklerine" onları çoktan ikna etmiş, hoşlarına giderse tam onlara göre bir kısrağı olduğuna inandırmıştı. Bir mutfak malzemeleri şirketinin sevimsiz ve iri yarı genel müdürü olan Dean'i şirketinin olağanüstü bir yere geldiğine uzun zamandır ikna edebilen kimse olmamıştı. Yeni karısı Dolores, boşandığı için Solihull'un kendi deyimiyle sosyetik *crème de la crème** tabakasından ihraç edilmesinin şokunu hâlâ üzerinden atamamıştı ve JC'nin hem flörtöz tavırlarından hem de Dean'in ticari zekâsına hayranlığını ifade ediş şeklinden fazlasıyla etkilenmişti. İnişe geçerlerken hostesler onlardan emniyet kemerlerini takmalarını istemeden önce ikisi de kendilerini Ascot'taki kazananlar bölümünde görmeye başlamışlardı bile (tabii Dolores kameralara, dolayısıyla da eski kocasını destekleyen bütün o Solihulllu sürtüklere büyüleyici bir tebessümle bakıyordu). JC ise onlara kavisli boyunlu, huysuz, dengesiz bir at olan üç yaşındaki sorunlu Charlie'nin Aşkı'nı satmaya hazırlanıyordu.

Eğer Dean ve Dolores gerçekten JC'nin "sağmal inekleri" (Thom'a onlardan bahsederken sık sık bu ifadeyi kullanırdı) olmuşlarsa çöküşüne de kesinlikle onlar sebep olmuştu. Başta yarışlardan ve at sahibi olma fikrinden çok etkilenmişlerdi (Charlie'nin Aşkı'nın

* (Fr.) Kaymak. (ç. n.)

Doncaster'daki beklenmedik zaferinden ve JC'nin Thom'u da yanında getirmesinden sonra bu hisleri daha da güçlenmişti; işin aslı Dolores, Thom'dan hoşlanmıştı). Ama sonra sıra sıra dizili dört atın masraflarıyla birlikte faturalar da gittikçe kabarmaya başlayınca bahis oynadıkları bir günün sonunda Dean'in tepesi iyice atmıştı. Ona inanmayan Dolores'e, JC'nin bir işler karıştırdığından emin olduğunu itiraf etmişti. Yarış günleri giyeceği elbiselerin bulunduğu gardırobu artık "jokey renkleri"ne bürünen Dolores ona saçmaladığını söylemişti. Ama Thom onunla flört etmekten sıkıldığında (çileden çıkmış haldeki JC'ye inatla kendini aptal gibi hissettiğini söylüyordu) Dolores de eşi benzeri olmayan yeni arkadaşları JC'nin iyi niyetini sorgulamaya başlamıştı.

Sonra JC'nin İrlanda'dan arkadaşı Kenny Hanlon ortaya çıkmıştı. Eski dostunun o enayi İngiliz patronlarla yaşadığı finansal başarıyı duymuş, pastadan payını almak istemişti. Böylece sözde sahip olduğu kumar makinesi kiralama şirketiyle adını duyuran Kenny Hanlon (neredeyse tüm makinelerde eriklerden birinin eksik olduğu söyleniyordu) yarışlarda boy göstermeye başlamıştı. JC'ye sevinçle yanaşan Kenny, bir süre önce Thom'dan boşalan yere oturacak, gittikçe huylanan Dolores'e iltifatlar yağdıracak ve JC'nin masanın diğer tarafından kaşlarını çatarak onları sessizce izlemesini görmezlikten gelecekti (karnabahar gibi kulakları olmasına rağmen Kenny'nin kadınları baştan çıkarma konusundaki yeteneği dillere destandı). Birkaç hafta geçmeden Dolores'in birden fazla deliği olan kulağına onu şüpheye düşürecek sözler fısıldamaya başlamıştı bile: JC'nin faturayı biraz şişirmediğinden emin miydi? Onun bu yönünü bilmeyen yoktu. Ona yaşlı atları değil de en iyi olanları getirdiğinden emin miydi? Ne de olsa son zamanlarda pek yarış kazanamıyorlardı. Atları başka bir yere aktarmayı düşünür müydü? Kendisinin bildiği bir yer vardı ve Dean'in yem ve veteriner faturalarının üçte bir oranında düşeceğinden emin olabilirdi. Ayrıca leylak renginin ona ne kadar yakıştığının farkında mıydı?

Thom ve JC bir sabah uyandıklarında Solihullların yarış atlarının Newmarket'taki başka bir ahıra götürülmek üzere bölmelerinden alınıp römorka taşındıklarını gördüler. JC öfkeden kudururken açgözlü şoför ona o ahırın yeni kurulduğunu söylemişti. Sahibi Kenny Hanlon adında biriydi. İşte o an her şey bir anda kontrolden çıktı. JC römorkun lastiklerini tırmıkla patlatınca şoför polis çağırdı. İki ahır arasında gece boyunca art arda baskınlar düzenlendi ve büyük ihtimalle "ödemelere karşılık olarak" her iki taraftan da eyerler, kilimler, hatta bir mikrodalga fırın çalındı. Ancak Kenny Hanlon'ın, kumar makinelerinin vergisini ödemediği tespit edilince (bunun sonucunda Hanlon dört yıl hapis cezası almış, daha sonra JC'nin ahırlarını kundaklayanın da o olduğu ortaya çıkmıştı) Thom yarış ortamlarından çekilmeye karar verdi. İçmeyi de bırakıp eve döndü.

Thom bu hikâyeyi Kate'e –annesinin ona olan hisleri hakkındaki kısımlar hariç– Kilcarrion'a yaptıkları o ağır, ıslak yürüyüş sırasında anlatmıştı; hatta evin yüksek kapısına varmadan kısa süre önce Thom'un eski bir otobüs durağında birkaç dakika beklemeyi önermesiyle daha da uzun süren yürüyüş sırasında. İri yarı, gri at arada bir Thom'un elinden mentollü şeker yiyip uyukluyor, onlarsa duraktaki bankta oturuyorlardı. Thom hayatının son on altı yılını Kate kadar duygusal ifadeler kullanmadan anlatmıştı.

Kate ikisinin de dönüp dolaşıp buraya gelmesinin garipliğinden bahsetmişti. Thom uzun bir süre gözünü bile kırpmadan ona bakınca yüzü kızaran Kate, bir an için dengesini bile kaybedecek gibi olmuştu. Ama zaten Thom'un karşısında dengesini hep kaybetmiyor muydu? Evin bir yerlerinde veya dışarıda onunla her karşılaştığında kısa bir an için de olsa dili tutuluyordu, hatta en az iki defa yüzü kızarmıştı. Thom'un onunla konuşurken gözlerinin içine bakma alışkanlığı Kate'in onu dinlerken sözlerine odaklanmasını engellediği için, yanlış isimlendirildiğini düşündüğü İtalyan odasında (duvarda yeni ortaya çıkan rutubetli kısmı gördüğünde, *Venedik'i kastederek bu ismi koymadılarsa tabii*, diye düşünmüştü)

geçirdiği son birkaç gecede gözünde canlandırdığı yüz Justin'inki değil, Thom'un yüzü olduğu için bu haldeydi.

Thom eskiden de bu kadar çekici bir adam mıydı? Yoksa acı ve kederle hırpalanmış olmak yüzüne yeni, etkileyici bir ifade mi katmıştı? (Maggie onun, kendi tabiriyle "ayaktaki yaralılarla" sağlıksız ilişkilere girmesini eleştirirdi hep.) Thom eskiden beri dinlemesini bilen biri miydi? O zamanlar da ona böyle dikkatle mi bakardı? Açıkçası Kate bilemiyordu. On dokuz yaşındayken tanıdığı Thom çok daha farklı, kendine güvenmeyen bir tipti. O zamanlarki Kate ise kendine çok daha güvenen, içinden geldiği gibi yaşayan biriydi. Onu çok daha büyük ve iyi şeylerin beklediğinden emindi.

Bir öğleden sonra ergenler gibi yatağına uzanmış, bu tür sorulara yanıt ararken, *seni aptal*, dedi kendi kendine. *Birileriyle flört etmeden var olamayacak kadar aciz misin? Bunu en son yaptığında başını nasıl bir belaya soktuğunu hatırla. Maggie seni bu yüzden eleştirip duruyor işte.*

Böylece Thom'u yok sayıp odasında oyalanmaya, yanında getirdiği ve yazmak için uzun süredir uğraştığı yazı üzerinde çalışmaya karar verdi. Annesinin arabasını ödünç alıp yakınlardaki yerleri keşfetmeye başladı. En önemlisi de yazlık evden, arka araziden, avludan, daha doğrusu Thom'la karşılaşma ihtimalinin olabileceği her yerden uzak durmaya özen gösterdi.

Thom başta bunun pek farkında değildi ama Kate bir sabah garaj yolundan hızlıca kaçıp arabasına doğru yürürken Thom bir anda yanı başında belirince yerinden sıçradı. "Benden kaçıyor musun?" diye sordu Thom.

Tabii ki Kate bunu inkâr etti. Ondan kaçmadığını, çok meşgul olduğunu, şehre inmesi gerektiğini, bir sürü işi olduğunu geveledi. Ama Thom başını sallayıp tek kaşını kaldırmakla yetinince Kate onun her şeyi anladığını fark etti. Ve ondan uzak durması gerektiğinden iyice emin oldu. Beladan uzak durmalıydı.

Fakat sonra Thom onu akşam yemeğine davet edince Kate teklifi kabul etti.

Annie'nin kapısı her zamanki gibi açıktı ama Joy yine de içeri girmeden önce kapıyı temkinli bir şekilde iki kere çaldı. Son yaşananlardan sonra neyle karşılaşacağını bilemezdi. Fakat yanıt gelmeyince kapıyı aralayıp içeri girdi ve gözleri loş ışığa alışana kadar girişte bekledi. Oturma odası çok ihmal edilmiş görünüyordu, az önce şiddetli bir fırtına çıkmış da kitaplar ve gazeteler etrafa saçılmış gibiydi. Hiç açılmamış perdeler eve kasvetli bir hava vermişti ve küçük bir aralıktan içeri süzülerek havadaki toz zerrelerinin ışıldamasına neden olan bir iki güneş ışını, Joy'un içeri girmesiyle birlikte kayboldu. Evin, işlenen büyük bir suçun olay mahalli misali sarsıcı bir sırrı gizlemeye çalışır gibi bir hali vardı.

Joy çörek kutusunu göğsüne bastırarak, "Annie?" diye seslendi.

Son günlerde köy merkezine pek gelmemişti. Evde yapacak çok iş vardı, özellikle de Sabine o eski belgelerin düzenlenmesi işini başlattığı için. Daha da ötesi uzaklaşmanın, kaderi kışkırtmak anlamına gelebileceğini düşünüyordu. Edward'ın ona eve döndüğü zamanlarda getirdiği hediyeleri inceleyen torununu onun yanında bırakmıştı. Edward, Sabine'le vakit geçirmekten hoşlanıyordu. Sabine onun yanında otururken Joy da dışarıdaki işleri hallediyordu. Böylece her şey kolaylaşıyordu.

"Orada mısın?"

Mutfaktan bir hışırtı geldi.

"Annie?"

"Kim o?" Bu bir erkek sesiydi. Muhtemelen kırklarında, kısa ve düzgün saç kesimli, keskin hatlı bir adam kapıdan başını uzattı. "Kimseyi bulamayınca kendime kahvaltı hazırlayabileceğimi düşündüm. Umarım sakıncası yoktur," dedi adam af dilercesine.

"Öyle mi?" dedi Joy. "Sakıncası olacağını sanmıyorum. Siz otelin konuğusunuz, değil mi?"

"Anthony Fleming," dedi adam elini ona uzatarak.

Adamın üzerinde bir kaban ve Joy'un bugüne dek gördüğü en dar şort vardı. Canlı renkli, parlak bir tür naylondan yapılmış kıyafeti adamın vücudunu, erkek anatomisinin en ince hatlarını bile ortaya çıkaracak şekilde sarmıştı. Öyle ki Joy utanıp kızaran tiplerden olsaydı yüzü mürdüm eriği rengine bürünürdü. Ama Joy gözlerini hızlı hızlı kırpıştırıp bakışlarını kaçırmakla yetindi. "Joy Ballantyne," diyerek elini çok da istekli sayılmayacak bir şekilde adama uzattı. "Yolun hemen karşısında yaşıyorum. Annie buralarda mı?"

"Dün geceden beri onu hiç görmedim," dedi adam bakışlarını mısır gevreğine çevirerek. "Beni içeri aldı ve bisikletim için yer buldu. İrlanda'yı bisikletle dolaşıyorum da. Ama bu sabah onu hiç görmedim. Uzun süredir yollarda olduğum için biraz yorulduğumu da itiraf etmeliyim. Mısır gevreği ile sütün, hayalimdeki kahvaltıya pek uymadığını da tahmin edersiniz."

"Ah," dedi Joy karşısındaki adama ne sunabileceğini bilemeden. "Ne yazık ki size bu konuda yardımcı olamam."

Kısa bir sessizlik oldu.

"Annie..." dedi alçak sesle. "Annie son zamanlarda sıkıntılı günler geçiriyor. Aslında daha iyi organize olur." Fakat etrafındaki karmaşa ve pislik göz önüne alınırsa Joy bu sözlerinin ne kadar zayıf kaldığının farkındaydı.

Anthony Fleming kâsesini sudan geçirip bisiklet ayakkabısını düzeltirken, "Olabilir," dedi. "Ama bir daha burada kalır mıyım, bilemem. Beklediğim İrlanda misafirperverliği bu değildi. Enniscorthy'de kaldığım yere hiç benzemiyor burası. Adı Beyaz At mıydı, yoksa Beyaz Ev miydi, hatırlayamadım şimdi. Biliyor musunuz orayı?"

Joy adamın nereden bahsettiğini bilmiyordu ama memnuniyetsizliğini biriyle paylaştığı için belli ki rahatlayan adam bisikletini

ek binadan alıp gitti. Tek gecelik konaklama borcunu da nazikçe Joy'a vermeyi ihmal etmemişti.

Joy adamın bisikletiyle uzaklaşmasını izledikten sonra mutfağa döndü ve etrafa ilk defa adamakıllı göz attı. İç açıcı bir manzarayla karşı karşıya olmadığı kesindi; lavaboda su içinde bekleyen bulaşıklar iyice artmış ve su bulanmıştı, yarısı yenmiş bayat ekmek ters halde plastik kesme tahtasının üstünde duruyordu, hazır yemeklerin konduğu karton kutular çikolata paketlerinden, bayat yiyecek kırıntılardan ya da tarihi geçmiş süt kutularından arta kalan yüzeyleri doldurmuştu. Darmadağın olmuş bir hayatın canlı göstergesiydi bunlar.

Aslında çok da şaşırtıcı bir manzara değildi. Bayan H, Annie'nin kocası Patrick'in sonunda onun farkında bile olmayan, onunla bir şey paylaşmak istemeyen, konuşmayan, hatta kavga bile etmeyen karısından sıkıldığını ve çekip gittiğini Joy'a itiraf etmişti. Bu beklenmedik itiraf karşısında ne yapacağını bilemeyen Joy'a, "O iyi bir adam," demişti. "Onu suçlayamam. Annie son zamanlarda hepimizin sabrının sınırlarını zorluyor, başka bir dünyada yaşıyor sanki. Niamh hakkında hiç konuşmadı, bu haline onun sebep olduğunu itiraf etmedi. Kocasına hiç açılmadı. Bazen benimle bile hiç konuşmuyor."

Joy'u bu ziyarete teşvik eden de Bayan H'nin karakterine hiç uymayan bu itirafı olmuştu. Annie geçen haftalarda o kadar kötüydü ki onu içeri bile almamıştı. Bu yüzden Joy bir kutu çörekle ona uğramayı düşündüğünü söyleyince Bayan H çok sevinmişti. "Sizi beklemiyor," demişti. "Kapıyı açmakla yetinir yalnızca."

İyi ama ben ona ne anlatacağım şimdi, diye düşündü Joy etrafına bakınarak. Hiçbir şeye burnunu sokmak istemiyordu, bu onun tarzı değildi. İnsanlar sıkıntılarını çözebilsin diye genelde yalnız bırakılırlardı, istedikleri buysa tabii.

Ama şimdi...

"Annie?" diye seslendi arka kapıdan mutfak bahçesine çıkarken. Bir zamanlar Annie'nin muhteşem mahsuller vermesiyle övündüğü

sebze bahçesi şimdi bomboş, kurak bir görünüme bürünmüştü. Çimler bahçe sınırlarından darmadağınık bir şekilde taşmış, yaz bitkilerinden geriye kalan kahverengi ve kırılgan otlar hüzünle toprağı kaplamıştı.

Joy eve dönüp kapıyı arkasından kapattı. Bir zamanlar ustaca dizilmiş tuvalet kâğıtlarıyla, mutfak havlularıyla, patates çuvallarıyla dolu olan kiler şimdi buz gibiydi ve neredeyse bomboştu. Yemek odası bir kat toz tabakasıyla örtülmüştü.

"Annie?" diye seslendi merdivenlerden yukarıya doğru. "Orada mısın?"

Joy'un son girdiği oda Niamh'ın odasıydı. Annie'yi tanıyan hiç kimse o odaya girmek istemezdi, bir zamanlar orada yaşayan küçük kızla ilgili batıl bir inançtan ötürü falan değil, Annie'nin kederinin derinliğini ve kırılganlığını bildikleri için. Çocuğunu kaybetmiş, akıl sağlığını yitirmiş birinin kederini istediği şekilde yaşamasına izin verilmeliydi. Bu o kadar korkunç bir durumdu ki düğün, vaftiz töreni ya da eşlerden birinin çekip gitmesi gibi hayata dair olayların hiçbirine benzemeyen bu olayda kimse bu veya şu yöntemin Annie'ye daha iyi geleceğini söyleyemiyordu.

"Annie?"

Annie özenle örtülmüş yatakta sağ elinde plastik bir oyuncak bebekle arkası kapıya dönük halde oturuyordu. Joy ona seslenince hemen dönüp bakmadı. Joy'u duymamış gibi pencereden dışarıya, uzaktaki kahverengi tarlalara bakmaya devam etti.

Joy kapıda durup oyuncaklara, renkli perdelere, kenarları kıvrılmış posterlere bakarken içeri girip girmemek konusunda kararsız kaldı. Şimdiden odaya izinsiz girmiş gibi hissediyordu kendini. "İyi misin?" diye sordu temkinli bir tavırla.

Annie'nin başı hafifçe sağa yattı, bebeği inceliyormuş gibi bir hali vardı. Sonra onu yavaşça kaldırıp parmağını bebeğin yüzünde gezdirdi. "Toz almak istiyordum," dedi. "Burası biraz dağılmış."

Joy'u görebilmek için arkasını döndü ve yüzünde tuhaf, umutsuz bir tebessüm belirdi. "Ev işleri işte. Kaçmanın bir yolunu mutlaka buluyor insan."

Annie solgun ve bitkin görünüyordu. Cansız saçları yüzüne düşmüştü. Hareketleri ağır ve temkinliydi, hareket etmek bile onu bitap düşürüyordu sanki. Her zamanki kıyafetleriyle garip bir şekilde oturmuş, dış dünyadan kopmaya çalışıyordu âdeta. Sabine'le tartıştıkları günden beri Annie'yi neredeyse hiç görmeyen Joy, kederin üç yaşındaki bir çocuğun enerjik, neşeli annesini böyle uyuşuk bir makineye nasıl dönüştürdüğünü içi sızlayarak düşündü. Bu ona Edward'ı hatırlattı ve Joy o düşünceyi zihninden hemen atmaya çalıştı.

"Sa... sana biraz çörek getirdim."

Sesi çok garip çıkmıştı ama Annie buna hiç şaşırmamıştı. "Çörek mi? Ne kadar tatlısın."

"Nasıl olduğunu bilmiyordum. Son günlerde seni göremedik."

Uzun bir sessizlik oldu. Annie o süre içinde bebeğin yüzünü, herhangi bir yarası olup olmadığını kontrol edercesine dikkatle inceliyordu.

"Bir ihtiyacın var mı, diye merak ettim. Alışveriş. Ya da..." Joy bir şey ima ediyormuş gibi görünmemek için temizlikten bahsetmek istemiyordu. "...sohbet etmek gibi," dedi. "Sabine seninle görüşmekten keyif alıyor. İstersen onu yanına yollayabilirim." O sırada elindeki parayı hatırladı. "Ah, bu arada Bay Fleming, yani konuğun ödeme yaptı." Joy elini Annie'ye uzattı ama karşılık alamayınca gidip parayı tuvalet masasının üstüne koydu.

"Bay Ballantyne nasıl?" diye sordu Annie aniden.

Joy derin bir nefes aldı. "İyi, teşekkürler. Durumu biraz daha iyi."

"Harika." Annie bebeği dikkatlice yatağa bırakıp tekrar pencereye döndü.

Joy, Annie'nin onun gitmesini isteyip istemediğinden emin olamıyordu. Sonunda bir adım attı ve kurabiye kutusunu yatağın

üzerine bıraktı. Zavallı kızın kafası başka yerdeydi. Joy'un yapabileceği pek bir şey yoktu. Bayan H'ye, Annie'nin yardıma ihtiyacı olduğunu söyleyecekti. Belki bir süreliğine anne ve babasının evine taşınsa hiç fena olmazdı. Belki de son günlerde herkesin yaptığı gibi bir uzmandan yardım alabilirdi.

Joy kalın halının üstünde boğulan ayak sesleriyle sessizce odadan çıkmaya yeltendi.

"Patrick beni terk etti, biliyor musun?"

Joy arkasına döndü. Annie hâlâ pencereden dışarıya bakıyordu. Yüz ifadesini görmek mümkün değildi.

"Bilmen gerektiğini düşündüm," dedi.

Cumartesi akşamı Kilcarrion Evi'nde iki randevu hazırlığı vardı ama randevuya gideceklerin ikisi de kendilerini randevularının ciddi olmadığına inandırmaya çalışıyordu. Bobby McAndrew'la çıkmaya karar veren Sabine onun sinemaya gitme teklifini kabul etmiş, yerel gazeteden hangi filme gidebileceklerine bakmıştı. Sonraki birkaç günüyse Bobby koltukları arka sıralardan seçer de elini onun bluzundan içeri sokmaya çalışırsa diye endişelenerek geçirmişti. Böyle bir durumda nasıl tepki vereceğinden pek emin olamıyordu ama büyük ihtimalle izin vermezdi.

"Siyah boğazlı kazağımı giyeceğim ki aklından başka bir şey geçmesin," demişti büyükbabasına, "altına da kot pantolonumu. Başka şeylerin derdinde olduğum düşünülmesin diye."

Büyükbabasının gözleri ona çevrilmişti. Arkasında duran, plastikle çevrelenmiş teknoloji ürünü makineler düzenli bir şekilde bipliyordu. "Bana öyle bakma," diye çıkıştı Sabine. "Artık bu tarz kıyafetler de şık sayılıyor. Siz dışarı çıkarken takım elbise falan giydiğiniz için sana garip geliyor tabii şimdi."

Büyükbabası bakışlarını tekrar başka yöne çevirirken Sabine ona gülümsedi ve büyükbabasının elini yatak örtüsünün üzerine

koydu. "Ayrıca ayının tekiyse ne kadar kötü görünürsem o kadar iyi olur."

Ama Bobby McAndrew hiç de ayı gibi görünmüyordu. Koyu yeşil bir pantolon, koyu kahverengi, kalın tabanlı botlar ve siyah, yünlü, boğazlı kazağını giymişti. Bu tesadüf karşısında Sabine kıkır kıkır gülmemek için kendini zor tutmuştu. Belki o da Sabine'in onun üzerine atlamasından korkmuştu. Bobby kendi arabasıyla gelmişti ve bu da etkileyiciydi. Arabası küçük bir Vauxhall'du ama rengi güzeldi. Ve daha önce arabası olan biriyle hiç çıkmamış olan Sabine (zaten toplamda çok fazla kişiyle çıkmamıştı) direksiyon başındaki erkek arkadaşın hissettirdiği olgunluk duygusunu sevmişti. Bobby'nin ona emniyet kemerini takmasını kibarca hatırlatma yöntemi de hoşuna gitmişti (annesinin yaptığı hatırlatmalar ona dırdır gibi gelirdi). Sabine eğilip radyoyu açtı ve arabanın içinde ünlü bir kadın şarkıcının sesi yükseldi. Kadın yitip giden bir aşk ve uykusuz geceler hakkındaki şarkısını söylüyordu. Sabine şarkıyı dinlerken en son pop müzik dinlemesinin üzerinden bir ayı aşkın bir süre geçtiğini fark ederek şaşırdı. Bir zamanlar en sevdiği şarkıcılardan biri olan bu kadının sesi ona şimdi çok garip gelmişti; nefsine düşkün ve aptal birinin sesi gibi. Tekrar eğilip radyoyu kapattı.

"Müzik dinlemeyi sevmez misin?" diye sordu Bobby ona bakarak. Tıraş losyonu kokuyordu. Kokusu hiç de fena değildi.

"Pek müzik dinleme havamda değilim," diye karşılık verdi Sabine ve konuşma tarzından hoşnut bir havayla camdan dışarı baktı.

Erken saatteki bir seansa gitmişlerdi, film Sabine'i umarsızca güldürecek kadar komikti ve Bobby terli elleriyle karanlıkta ona dokunmaya çalışıp ikisini de utandıracak bir durum yaratmamıştı (Sabine filmin ilk yarısının büyük bir kısmını, misilleme yapmaya hazır bir pozisyonda, koltuğun kenarına ilişmiş halde izlemişti). Böylece film bitince Bobby ona pizza sevip sevmediğini sorduğunda Sabine ona, "Evet," demişti. Saat kaçta eve dönmesi gerektiğini söyleyen olmamıştı ve Kilcarrion'da bu tür fırsatları

kaçırmamak gerekirdi. Ayrıca Bobby'yle biraz daha vakit geçirmekte de bir sakınca görmemişti; onca zaman sonra bir yaşıtıyla zaman geçirmek ona iyi gelmişti. Ergen erkeklerin ne kadar itici olduklarını unutmuş olsa bile...

Bobby menüsünün üzerinden Sabine'in seçimine göz atarak, "Vejetaryensin, değil mi?" diye sordu.

"Evet, ne olmuş?"

"Aynı zamanda da avlanıyorsun."

Sabine iç geçirdi ve kalabalık restoranda etrafına bakındı. Garson ona orada bulunamayacak kadar gençmiş gibi bakıyordu.

"Nasıl bir şey olduğunu görmek için bir defalığına gittim ve bir şey avlamadık, değil mi?"

"Deri ayakkabı giyiyor musun?" Bobby masanın altından Sabine'in ayakkabılarına bakmak için eğildi.

"Evet, giyiyorum. Lastikten adamakıllı ayakkabı yapılana kadar başka şansım yok."

"Jelibon yiyor musun? İçeriğinde sığır kullanıldığını biliyor musun? Sığır jelatini."

Sabine, Bobby'nin konuyu değiştirmesini dileyerek yüzünü buruşturdu. Bobby sinemadan çıktıklarından beri bunu yapıyordu; savaşır gibi sohbet etme hevesi, espriler ve Sabine'den puan kazanma çabası. Sabine onun bu haline başta güldüyse de artık sıkılmıştı.

"Buna devam edecek misin?" dedi sorusunu yumuşatmak için gülümseyerek.

"Neye?"

"Ben yalnızca et yemiyorum. Bunun için bir mücadele vermiyorum."

"Mesaj alındı."

Bobby ona kirpiklerinin altından bakarken yüzünde utandığını gösteren bir ifade belirdi. Kalın tabanlı ayakkabıları ve abartılı makyajıyla garson kız kola bardağını Bobby'nin arkasından sertçe

masaya koydu. "Senin ihtiyar nasıl? Son demlerini yaşıyormuş diye duydum."

"İyi." Sabine garip bir şekilde savunmaya geçmişti. "Ailemle neden bu kadar ilgilenmeye başladın ki?"

"Dedim ya Londralı kız; biz burada herkesin her şeyiyle ilgileniriz."

"Meraktan yani."

"Hayır, yalnızca bilgi topluyoruz. Bilgi güç demektir, bilirsin."

"Ben paramın olmasını tercih ederim."

Bobby parmağını tabağının kenarında gezdirdi. "Aslına bakarsan ne zaman İngiltere'ye döneceğini öğrenmek için sormuştum."

Sabine çatalını ağzına götürecekken durdu.

"Şey, yani sezgilerim eğer o... yani sen buraya onunla ilgilenmek için geldiysen ve o... Her neyse, yakında döneceğini duydum."

Bu seni neden ilgilendiriyor ki, diye sormak istedi Sabine ama fazla ileri gitmiş olacağını düşünerek, "O ölmüyor, söylemeye çalıştığın şey buysa," dedi.

"Yani bir süre daha buralarda olacaksın. Annen seni alıp götürmüyor, öyle mi?"

"Annem benim kararlarıma karışamaz," dedi Sabine küstahça ve çatalını tabağındaki mantara batırdı. "İstersem sonsuza dek burada kalabilirim."

"Londra'yı pek özlemiyorsun demek?"

Sabine bir süre düşündü. "Aslında birkaç arkadaşım dışında hiçbir şeyi hiç özlemiyorum."

Bu sözlerden sonra ikisi de biraz rahatladı. Bobby'nin bir düelloyu andıran taşkın konuşma hali yatışmıştı. Delikanlı şimdi karşısında bir arkadaşı varmış gibi rahattı. Hâlâ arada Sabine'e sataşıyor, garip sesler çıkarıyordu ve Bayan H'nin tabiriyle "telaşlı" bir hali vardı ama Sabine'e çok hoş bakıyordu ve eğer eve dönüş yolunda dilini Sabine'in ağzına sokmaya çalışırsa Sabine

onu büyük ihtimalle terslemeyeceğini düşündü. En azından buna şiddetle karşı çıkmazdı.

"Baban nerede peki?" diye sordu Bobby. Teybe onun kasetlerinden birini koymuşlardı ve kaset başa sarmak için durmuştu.

"Öz babam mı? Onu görmüyorum."

"Ne? Hiç mi?"

"Hiç."

"Annen ve baban boşandılar mı?"

"Pek sayılmaz." Sabine parmağını buharlı camda gezdirip isminin baş harflerini yazdı. "Ben doğmadan önce uzun süre birlikte kaldıklarını sanmıyorum. Sanırım baba olmak istememiş. Annem de onun bizden uzak durmasını istemiş sanırım. Hem o İngiltere'de yaşamak istiyormuş." Bu, gerçeğin resmî versiyonuydu. Sabine ergenliğinin ilk yıllarında köklerini merak ettiği dönemde annesi ona bu kadarını anlamıştı.

"Üzülmüyor musun?" Bobby ona hayretle bakıyordu.

"Neden üzüleyim ki? Onu hiç tanımadım. Biri benim babam olmak istemiyorsa peşinden koşacak halim yok, değil mi?"

"Kim olduğunu biliyor musun peki?"

"Adını bilmiyorum. Annem söylemişti sanırım ama unuttum. Sanatçıymış galiba."

Sabine bilinçli olarak üstü kapalı konuşmuyordu; kökleri onun için gerçekten de o kadar önemli değildi. Londra'da öz babasıyla iletişim halinde olmayan onun gibi bir sürü genç vardı. Çok daha küçük olduğu zamanlar üzülüyordu ama onun da sebebi kendi ailesinin kitaplardaki aileler gibi olmamasıydı. İrlanda'ya geldiğinden beri babasını düşündüğü zamanlar olmuştu; babasının da yakınlarda yaşadığını bildiği için bu kaçınılmazdı elbette. Ama dediği gibiydi; onunla ilgilenmeyen birinin peşinden koşmayacak kadar gururluydu. Üstelik bu tür karşılaşmaların pek işe yaramadığını da biliyordu. Bu konuyla ilgili yeterince program izlemişti.

Ama Bobby'ye bundan fazlasını söylemedi. Annesinin sarhoşken ona söylediği kısmını, yani annesi onun için modellik yaparken birlikte oldukları gerçeğini söylemedi. Bunu itiraf ettiği tek çocuk saçmalayıp üstsüz resimlerle ilgili bir sürü şey söylemiş ve Sabine'e annesinin "hafif" bir kadın olup olmadığını sormuştu. Sabine, Bobby'nin böyle bir şey yapacağını düşünmüyordu ama bundan emin olacak kadar da iyi tanımıyordu onu.

Bobby bir süre sessiz kaldı ve dikiz aynasına bakıp Ballymalnaugh'a döndü. Gösterge paneline bakılırsa saat on bire çeyrek vardı. Sabine eve döndüğünde kimsenin sorun çıkarmamasını ümit etti.

"Babalar sinir bozucudur zaten," dedi Bobby bakışlarını karşıya dikerek. "Belki de onu hiç tanımamış olman daha iyidir. Mesela benimki sürekli hatalarımı bulmaya çalışır. Çok kabadır, anladın mı?"

Sabine anlamış gibi başını salladı. Bobby'nin ona acıdığını, o yüzden böyle konuştuğunu biliyordu. Ama sorun değildi.

Diğer randevu bu kadar rahat geçmeyecekti. Aslında hiçbir yere varılamayacaktı. Tam kırk beş dakika boyunca odasındaki aynanın karşısında duran Kate, Thom'la yemeğe çıkamayacağına karar vermişti. Bir kere Christopher vardı; bu akşam geri gelmişti ve Kate'in akşamki planını öğrendiği anda iğneleyici yorumlar yapacak, Julia'ya ondan başka bir şey beklenmeyeceğine dair saçma sapan şeyler söyleyecekti. Bir de annesi vardı. Kate'in "merdivenlerden aşağı indiğini" gördüğünde zaten soğuk olan ilişkileri muhtemelen buz kesecekti. Kate'in ergenlik döneminde Thom'la çıkmasından zaten hoşlanmıyordu, şimdi de hoşuna gitmesi için hiçbir sebep yoktu. Hem zaten buralarda biriyle çıkmak öyle pek hoş karşılanmazdı, özellikle de babanız ölüm döşeğindeyken... Kate bütün zamanını babasının yatağının başında üzgün görünerek geçirmeliydi. Ama bu da zaten orada duran ve yardım teklifine bile öfkelenen Sabine'i yerinden etmek olurdu. Kimsenin ondan babasıyla ilgilenmesini beklememesi Kate'i içten içe memnun ediyordu aslında. Kate evden

ayrıldığından beri neredeyse hiç konuşmamışlardı ve babası bu durumun şimdi de değişmeyeceğini açıkça belli etmişti.

Ama sorun bu randevunun birçok yönden uygunsuz olması değildi. Kate'in kendine dair tüm kötü inançlarını onaylamış olacaktı; hayatında bir erkek olmadan bir şey yapamadığına, hep en yanlış adayı seçtiğine, en çalkantılı, en büyük aşk denizinde tam bir gemi enkazına dönüşmesine izin verdiğine dair inançları... Soğukta iyice kuruyan cildini incelerken, *artık kontrolü ele almanın vakti geldi,* dedi kendi kendine. *Tek başına yaşamayı öğrenmenin vakti geldi. Kızın her zaman önceliğin olacak. Sorumluluk sahibi bir ebeveyn olduğunu kanıtlayacaksın, artık her ne demekse.*

Sonra, *Maggie olsa ne yapardı peki,* diye düşündü (kendi kendine sürekli sorduğu ve onu Justin'le ilişkisini zaman kaybetmeden bitirmeye teşvik eden bir soruydu bu, zaten Justin'in de buna çok üzüldüğü söylenemezdi). Gözünde canlanan Maggie'nin kararının uyandırdığı hayal kırıklığını görmezlikten gelerek, *iptal ederdi herhalde,* sonucuna vardı. *Kesinlikle iptal ederdi.* Aslında duruma mantık çerçevesinden bakıp da Maggie'nin iptal kararını desteklememek söz konusu olamazdı. Kate bunu çok iyi biliyordu; denemişti. Derin bir nefes alıp üzerine bir kazak daha geçirdi ve avluda Thom'u bulmak üzere dışarı çıktı.

"Ben gelemem." Düşündüğünden çok daha yalın bir ifade olmuştu.

Thom titreşip duran lambalardan birinin zayıf ışığının altında bir saman filesini ahır kulübelerinden birine bağlıyordu. Kate'in o yağmurlu gün ormanda gördüğü iri yarı, gri at, lastiksi burnunu yem torbasında gezdirdi.

Thom, Kate'e dönmedi. "Neden?"

"Çünkü... biraz zor görünüyor. Sabine'le ilgilenmeliyim."

"Sabine dışarıda. Randevusu var."

Thom saman filesini birkaç defa çevirip düğümü sağlamlaştırdı ve atın kıçına bir şaplak attıktan sonra ahırdan çıkıp iki sürgüyü çekti. Artık karanlığa gömülen bomboş avluda ayak sesleri yankılandı.

Kate ağzı yarı açık halde olduğu yerde kalmıştı.

"Bilmiyor muydun? McAndrew kardeşlerden biriyle çıktı. İyi çocuktur. Endişelenmene gerek yok."

Acı, öfke ve utanç Kate'e tıpkı bir araba gibi çarpmış, soğukkanlılığını ve güvenini iyice sarsmıştı. Sabine bu çocuktan ona hiç bahsetmemişti ama bütün ev ahalisi bu akşam Sabine'in onunla çıktığından haberdardı. Annesi ve bunu öğrenen son kişi olarak, ona dışarıdan bakan birinin gözüne nasıl görünüyordu acaba? Sabine'in onu böylesine yaralamak istemesine sebep olacak ne yapmış olabilirdi ki?

"İtibar yitirme" diyordu Maggie buna. Asya ülkelerinde çok önemliydi. Sabine, Kate'in itibarının kalmadığını yüzüne vuruyordu resmen.

Daha da kötüsü onu yalancı konumuna düşürmüştü.

Thom bir sonraki ahır bölmesine geçerken Kate de neredeyse yalpalayarak onun peşinden gitti. Thom kapıyı açıp içeriye göz attı, sonra yarısı dolu su kovasını dışarı çıkardı. Sağlam koluyla kovadaki suyu lağıma dökmeye çalışırken sordu: "Peki, gelememenin diğer sebebi nedir?"

Kate ona bakıp sesinde öfkeye dair bir işaret olup olmadığını anlamaya çalıştı. Yok gibiydi. "Durum biraz karmaşık," dedi canlı bir ses tonuyla.

Thom kovayı tekrar bölmeye koydu ve kapıyı arkasından kapattı. Bir an durup metal kapıya yaslandı. "Sebep?.."

Gözlerinde bu durumla eğlendiğini gösteren yumuşak bir ifade vardı. Kısa, siyah saçlarına, hayvanların kürklerine olduğu gibi saman parçaları takılmıştı. Kate ceplerine gizlediği ellerini o saçların arasında gezdirmemek için kendini zor tutuyordu. *Bunu bana yapma*, diye yalvardı içinden. *Bana sebepleri sıralatma.* "Thom..."

"Bak. Bunun bir önemi yok. İki lokma bir şey yiyecektik. Her şeyden bezmiş bir halin vardı ve ailenin de pek kolay insanlar olmadığını biliyorum. Biraz kafa dağıtmak istersin diye düşünmüştüm. Endişelenmene gerek yok." Sonra diğer bölmeye geçip Kate'i avluda tek başına bıraktı. "Başka zaman çıkarız, ne dersin?" diye seslendi omzunun üstünden. Tabii neşeyle.

Kate aptallığın sınırına geldiği hissiyle olduğu yerde kalakaldı. Her şeyi yanlış anlamıştı; Thom dostça bir şekilde ona ailesinden uzaklaşmasını sağlayacak bir fırsat sunmak istemişti. Ağabeyinin de dediği gibi neden dünyanın kendi etrafında döndüğünü sanıyordu ki? Ağırlığını diğer ayağına verirken başparmaklarının uyuştuğunu hissediyor ama eve dönmek istemiyordu.

Devam et, diye fısıldadı bir ses.

Aklından bile geçirme, dedi gözünde canlanan Maggie.

"Thom?"

"Evet?" Thom şimdi malzeme odasına geçmiş, Kate ona doğru yaklaşırken kafasını dışarı uzatmıştı.

"Bir şeyler içmeye gidebiliriz ama."

Thom duraksadı ve Kate yüzüne odaklanan o gözlerde aynı şaşkın ifadeyi gördü. "Tamam."

"Geliyor musun yani? Bir şeyler içeriz yalnızca."

"Black Hen'de buluşuruz. Hatırlıyor musun orayı?"

Thom ona gülüyordu. Köyün tek barıydı bu.

"Saat..." Thom saatine baktı, "...yedi buçukta. Orada görüşürüz."

Kate lambasız sokakta bara doğru yürürken cebindeki gözlüğüyle oynuyordu; onu önce takıyor, hemen ardından çıkarıp tekrar cebine sokuyordu. Tuvalet aynasının karşısına oturup saçlarını düzeltmeye çalıştığı, makyaj yapıp sildiği, son derece kurnaz bir ifadeyle yansımasına bakıp üstün görünüp görünmediğini düşündüğü bir saat öncesine göre daha sakin bir tekrardı bu. Thom onunla buluşmayı çok da umursuyormuş gibi görünmediği için bunun gerçek an-

lamda bir randevu olmadığı belliydi. Yine de dışarıdan bakılınca bu durum pek hoş görünmeyecekti: Kısa süre önce sevgilisinden ayrılan anne, babasının ölüm döşeğinde olduğu aile evine döner ve gelişinin onuncu gününde yakışıklı bir adamla çıkar. Herkes bunun gerçek bir randevu olduğunu düşünecekti.

Her ne kadar kendisi bunun gerçek bir randevu olmadığını bilse de o çirkin gözlüğüyle görülme fikri hiç hoşuna gitmiyordu.

Çıkar şunu, dedi kendi kendine. Bu bir randevu olmasa bile neden çirkin görünecekti ki? Justin fiyaskosundan sonra özsaygısı için mümkün olduğunca övgü almalıydı. Çitlerin üzerine doğru yürüdüğünü fark edince, *tak şunu*, dedi. Nihayet Black Hen'in kapısına vardığında, *çıkar*, dedi tekrar. Ve kapıyı birkaç saniye boyunca yanlış taraftan açmaya çalıştı, ta ki içeriden biri dışarı çıkmak için kapıyı açana kadar.

Görüşü şu an çok yetersiz olduğundan barın sıcak, havasız ortamında ilerlemekte olan Kate'in kulakları en sakin ve uzaktan gelen konuşmaları bile duymaya ayarlanmıştı. Doğru düzgün görememenin bir diğer avantajı da bunun, Kate'in başkalarının ne düşündüğüne kayıtsız kalmasını sağlamasıydı. Etrafındakilerin, genelde onu tanıdıklarına dair gereksiz bir fısıldaşmayla sonuçlanan o meraklı yüz ifadelerini göremediği için Kate çoktan duman altı olan barda, böyle bir yere tek başına gelen birçok kadına göre kendinden çok daha emin ve güvenli adımlarla yürüyordu (kaldı ki Black Hen'de ona rakip olabilecek kadınların sayısı çok azdı).

Ama tabii dezavantajları da yok değildi. Fark edilmeyen basamaklara takılabilirdiniz, arkadaşlarına ısmarladıkları birayı bardan hızlıca masaya götürmeye çalışan müşterilerle çarpışabilirdiniz, buluşacağınız kişiyi o loş ışıkta göremeyebilirdiniz. Şimdi o tehlikeli soru Kate'in aklına takılmıştı işte; pes edip gözlüğünü takmalı ve herkesin önünde kibrini kabul mü etmeliydi, yoksa gözlerini umarsızca kısarak masalar ile vücutlar arasındaki o belli belirsiz sınırı aşıp yoluna devam mı etmeliydi?

Bir adamın içkisinin büyük bir kısmının ayaklarına dökülmesine neden olunca adamın dirseğine dokunup, "Affedersiniz," dedi. "İzin verirseniz size yenisini alayım."

"Hayır, siz bana izin verin," dedi bir ses ve o loş ışık ile sigara dumanının altında Kate, Thom'un yüzünü gördüğüne sevindi.

"Bu taraftayım," dedi Thom onu masaların arasından yanına çekerek. "Sen otur, ben sana içki alırım."

Kate cebinden gözlüğünü çıkarıp çıkarmama konusunda bir karar vermeye çalışıyordu. Bu karanlık barda etrafını görebilmek için çok daha fazla çaba sarf etmesi gerekiyordu. Ama o gözlük de çok çirkindi. Onları taktığını gördüğünde Sabine'in yüzünde beliren alaycı ifade hâlâ aklındaydı.

Thom beyaz şarap kadehini masaya, Kate'in tam önüne koydu ve portakal suyunu dudaklarına götürürken, "Kalitesine kefil olamam," dedi. "Yalnızca bir şişeleri var ve o da mantar tıpalı değil. Tadı sirkeye benziyorsa başka bir şey alabilirim."

"Sen ne içiyorsun?"

"Ah, bu mu? Portakal suyu."

Kate ona şaşkın bir ifadeyle baktı.

"Yarıştığım günlerden beri içmiyorum. On kadeh içmeden durmasını bilmeyen insanlardan olduğumu fark ettim. Ne deniyordu onlara?"

"Bağımlılığa yatkın kişilik."

"Öyle bir şey işte."

"Sen onlara benzemiyorsun," dedi Kate. "Fazla temkinlisin."

Kate, Thom'un yüzünde beliren hafif tebessümü fark etti.

"Ah, Kate Ballantyne. Çünkü beni neredeyse hayatımın yarısı boyunca görmedin."

Şarap gerçekten de sirke gibiydi. Kate ravent yemiş gibi yüzünü buruşturunca Thom kahkahayı bastı ve gidip ona bir Guinness birası aldı. "Burada içebilirim," dedi Kate sohbeti dengede tut-

maya çalışarak, "ama evde Guinness içtiğimi söyleyemem. Neden, bilmiyorum."

Thom elini Kate'in tam önüne, masaya koymuştu. Sürekli araba anahtarlarından sigara paketine kayan parmaklarını arada ahenksiz bir ritimle masada tıkırdatan Justin'in eli gibi huzursuz, kıpır kıpır değildi onun eli. Soğuk havanın etkisiyle yer yer moraran kocaman eli öylece duruyordu. Thom sürekli açık havada çalıştığı için onun elinin pürüzlü olup olmadığını merak eden Kate ona dokunmamak için kendini zor tuttu.

"Sabine'le aranızdaki sorunu çözemedin mi hâlâ?"

Kate içini delip geçen o tanıdık acıyı hissederek, "Pek sayılmaz," dedi. "Yani bana Londra'daki kadar kızgın değil ama hâlâ sinir oluyor. Beni elinden geldiğince yok sayıyor."

"Artık daha mutlu görünüyor," dedi Thom.

Kate başını aniden kaldırdı. "Ne zamana göre?"

"Buraya ilk geldiği zamanki haline göre."

Kate kaskatı kesildi.

"Herhangi bir imada bulunmak istemedim."

"Kusura bakma. Sanırım bu konuda biraz hassasım."

Kate birasından bir yudum aldı. Biranın keskin, demir gibi bir tadı vardı.

"Dediğim gibi, onu seviyorum. Bence harika bir kız," dedi Thom.

"O da seni seviyor. Sanırım sana benden daha çok şey anlatıyor."

"Bu yüzden mi kendine acıyorsun?"

Kate gülümsedi ve saatlerdir ilk kez rahatladığını hissetti. Gerginlikten omuzlarını kulaklarına kadar yükseltmişti. "Sanırım onu biraz kıskandım. Senden, annemden, onu rahatlatıp mutlu edebilen herkesten. Benim yapamadığımı yapabilmenizi kıskandım."

"O bir ergen. Yakında düzelecektir."

Bir süre sessizce oturup etraflarındaki uğultuyu duymadan düşüncelere daldılar.

"Sana benziyor," dedi Thom.

Kate, Thom'un yüz ifadesini görmeyi dileyerek başını kaldırdı.

"Bu Kate mi? Kate Ballantyne?"

Kate arkasına dönüp baktığında onunla selamlaşmak için hafifçe eğilen genç kadını fark etti.

"Ben Geraldine. Geraldine Leach. Birlikte ata binerdik."

Kate'in gözünün önüne, saçlarını kulaklarının üst kısımlarının kıpkırmızı olmasına neden olacak kadar sıkı bir şekilde ören tombul bir kızın belli belirsiz görüntüsünden başka bir şey gelmedi. Şaşırtıcı bir şekilde kızın yüzünü bile gözünde canlandıramıyordu. "Merhaba..." dedi elini uzatarak. "Seni gördüğüme sevindim."

"Ben de öyle. Döndün mü yoksa ziyarete mi geldin?"

"Ah, yalnızca ziyaret."

"Londra'da yaşıyorsun, değil mi? Orada yaşamayı ne kadar isterdim. Ben Roscarney'de yaşıyorum. Yedi kilometre ötede. Zamanın varsa uğra."

"Teşekkürler." Kate aynı anda hem minnettar hem de tarafsız görünmeye çalıştı.

"Aslında her şey karmakarışık şu sıralar. Üç çocuğum var. Ve kocam Ryan, şurada duran iri yarı adam. Ama istediğin zaman gelebilirsin. Sohbet ederiz. Yıllardır görüşmedik. Yirmi yıl olmuştur. Tanrım... böyle konuşunca kendini yaşlanmış hissetmiyor musun sen de?"

Yaşlanmak istemeyen Kate kadına gülümsedi.

"Hiç değişmemişsin. O güzelim kızıl saçların... Çocukken saçlarımın seninki gibi olmasını nasıl da isterdim. Aslında hâlâ istiyorum. Şu beyazlarıma baksana. Çocuğun var mı?"

"Bir tane," dedi Kate, Thom'un suskunluğunu fark ederek.

"Ah, harika. Kız mı erkek mi?"

"Kız."

Geraldine'in susmaya hiç niyeti yoktu. "Kız çocuklarını severim. Ne derler bilirsin; oğlun evlenene kadar seninledir ama kızlar ömür boyu yanındadır. Kızın olduğu için çok şanslısın. Fakat benim oğlanlar otuzlarına kadar benim yanımda kalacaklar, ev işlerini öğrenene kadar. Asıl hatamsa zamanında babalarını eğitmemiş olmam."

Kadın eğilince Kate onun parfümünün kokusunu aldı. "Her şey istediği gibi olmazsa lanet herifin tekine dönüşüyor. Doğar doğmaz içmeye başlamış sanki. Ne demek istediğimi anladın mı? Vergi işinde çalışmasına şaşmamak gerek..."

Kate'in gülümsemesi sabitlenmişti artık.

"Tamam, seni daha fazla meşgul etmeyeyim," dedi Geraldine, Thom'a şöyle bir bakarak. "Eminim konuşacak çok şeyiniz vardır. Bana uğrayabilirsen sevinirim. On beş numara, Black Common Yolu'ndayım. Telefon rehberinde adımı bulabilirsin. Çok keyifli olur."

"Teşekkürler. Çok naziksin," dedi Kate, Geraldine giderken. Birasından kocaman bir yudum aldı ve Geraldine Leach'in, barın arkasındaki yerine gidip gitmediğine bakmamaya çalıştı.

"İstersen ben gidebilirim," dedi Thom sırıtarak.

Kate gözlerini ona çevirdi. "Aklından bile geçirme."

İkisi de kahkahalarla güldü.

"Nerede kalmıştık?"

Kate gözlerini bardağına indirdi. "Sabine'den bahsediyorduk sanırım."

"Peki, öyleyse senden bahsedelim."

Kate, Thom'un bakışlarında ona içini açmasını sağlayan bir şeyler olduğunu düşündü. "Kendimden bahsetmek istediğimi sanmıyorum. Şu aralar pek ilgi çekici şeyler yaptığımı söyleyemem."

Thom karşılık vermedi.

"Ne zaman insanlara hayatımı anlatsam aynı felaket zincirini tekrarladığımı hissediyorum. Bunları anlatmaktan sıkıldım."

"Mutlu musun peki?"

"Mutlu mu?" Thom ona sıra dışı bir şey sormuştu sanki. Kate biraz düşündü. "Bazen sanırım. Sabine mutlu olduğunda. Kendimi... ah, bilmiyorum. Birileri mutlu olduğunda mı desem? Sen mutlu musun?"

"Eskisine göre daha mutlu olduğum kesin. Hayatımdan memnunum, diyelim."

"Buraya dönmüş olmana rağmen mi?"

"Buraya dönmüş olmama rağmen." Thom ona tekrar gülümsedi; Kate onun gülümsediğini dişlerinin beyazlığını görür gibi olunca anlamıştı. "Kate, ister inan ister inanma ama o ev beni kurtardı."

"Koruyucu melek annem." Kate acı dolu bir kahkaha attı.

"Annen kötü bir kadın değil. İkiniz dünyaya farklı gözlerle bakıyorsunuz, o kadar."

"Söylemesi kolay tabii," dedi Kate.

"Sabine bunu başardı. İlk günlerde birbirlerinin boğazına yapışacak gibiydiler."

Kate'in, kızının hayatıyla ilgili bilmediği o kadar çok şey vardı ki bu ona bazen çok ağır geliyordu. Okuldan koşarak gelip onun kollarına atılan, neler yaptığını ve kimleri gördüğünü ona anlatmak için can atan küçük kızını özlüyordu. Birlikte kanepeye uzanıp heyecanla çocuk programlarını izlerlerken Sabine'in, kolunun üstündeki ağırlığını hâlâ hissediyordu sanki.

"Ailemden konuşmaktan vazgeçsek? Beni biraz olsun keyiflendirmek için dışarı çıkardığını sanıyordum." *Lütfen bunu bozmalarına izin verme*, diye düşündü Kate. *Hayatımın her noktasına izinsizce dalmalarına izin verme.* Karşısındaki adamı bütünüyle ve yalnızca kendisi için istediğini fark etmişti.

Thom bardağını kaldırdı. Kate birasını bitirene kadar o kendi bardağının içindekiyle yetinip yetinemeyeceğini düşünüyordu sanki. "Tamam. Senden bahsedemiyoruz. Ailenden bahsedemiyoruz. Dinden konuşmaya ne dersin? Sohbetin ilerlemesi açısından her zaman işe yarar. Ya da sen gittiğinden beri Ballymalnaugh'da

neler değişmiş... Bundan bahsedebiliriz belki, en azından sohbeti birkaç dakika götürür."

Kate gittikçe bozulan moralini düzelttiği için Thom'a minnet duyarak gülümsedi. Thom'un her şeyin daha iyi görünmesini sağlayan değişmez bir tarafı vardı.

"Kate?"

Kate taburesinde arkasına dönünce orta yaşlı bir adamın, elinde içkisiyle ona doğru eğildiğini gördü.

"Stephen Spillane. Beni hatırlar mısın, bilmem. Büyük evde çalışırdım. Nasılsın Thom?"

"İyiyim Stevie."

Kate o ablak, kırmızı suratın hatlarını ayırt etmeye çalışıyordu.

"Seni şuradan, barın diğer ucundan gördüm ve kendi kendime, 'Bu, Joy Ballantyne'ın kızına benziyor,' dedim. İyice yaklaşana kadar emin olamadım. Ne kadar oldu? On yıl mı?"

"Yaklaşık on yedi yıl," diye araya girdi Thom.

"Yaklaşık on yedi yıl. İşte yine buradasın. Uzun süre mi kalacaksın?"

"Hayır, ben..."

"Şu genç Kate Ballantyne mı yoksa?" Kate'in hiç tanımadığı başka bir adam daha burnunun dibinde bitmişti. "Bu yüzü tanıdığımı düşünüyordum, ancak yakından bakınca tanıyabildim. Seni görmeyeli uzun zaman oldu."

"Evet, Kate. Peder Andrew'u hatırlamışsındır."

Kate gülümsedi ve hatırladığını belirtmek istercesine başını salladı.

"Pazar ayinlerine pek gelmezdin."

"Gençler artık başka şeylerin peşinde koşuyor Peder."

"Yalnızca gençler değil, öyle değil mi Stevie?"

"Londra'ya mı taşındın?" Stephen Spillane, Kate'in yanına bir sandalye çekti. Tütün ve özellikle de ağartıcı kokuyordu. "Finsbury

Park'ın yakınlarında mısın? Oğlum Dylan'ı hatırlıyor musun? Finsbury Park'ta yaşıyor. İstersen sana numarasını veririm."

"Buraya döndüğünden beri pek çok şeyin değiştiğini görmüşsündür Kate."

"Dylan seninle buluşmaktan memnuniyet duyar. Güzel kızlara bayılır. Evlendin mi?"

"Ah, Jackie de geldi. Jackie, Kate Ballantyne'ı hatırladın mı? Edward Ballantyne'ın kızı. İngiltere'den geldi. Bize birer içki alsana Jackie."

Konuşmaları sık sık bölündüğü için mi, yoksa konuştuğu kişilerin yüzünü tam olarak çıkaramadığı için mi, bilmiyordu ama (belki de Thom'la yalnız kalmak istediği içindi) Kate insanlarla kibarca konuşmak zorunda kalmaktan sıkılmıştı. Hayır, burada uzun süre kalmayacaktı. Evet, geri dönmek çok güzeldi. Evet, babasına geçmiş olsun dileklerini iletecekti. Evet, o av lideri olmaktan vazgeçtiğinden beri avlar eskisi gibi değildi. Ve evet –bu en kötüsüydü– onun ergenliğini hatırlayan ve on yedi yıldır görmediği insanları görmekten memnuniyet duyardı. Ah, işte oradaydılar, barın diğer ucunda. Masaya gelmeleri elbette harika olurdu. Başka ne söyleyebilirdi ki?

Thom aniden, "Artık dönmeliyiz Kate," dedi. "Annen akşam eve erken dönmeni istemişti, unuttun mu? Ona yardım edecektin."

Kate kaşlarını çatarak ona baktı.

"Saat sekiz buçukta döneceğimize söz vermiştin."

Kate o an anladı. "Ah, tabii ya. Tamamen unutmuşum." Sonra etrafındaki iyi niyetli, bulanık yüzlere baktı. "Affedersiniz. Belki tekrar geldiğimde karşılaşırız. Çok sevinirim," dedi kocaman bir tebessümle. Kaçarken nazik olabilirdi.

"Ah, çok kötü oldu. Daha yeni karşılaşmıştık."

"Harika görünüyor ama değil mi? Büyük şehir hayatı sana yakışmış kızım."

"Ama belli ki Thom'un aklında başka planlar var. Planlarına engel olmak istemeyiz." Kate, Stephen Spillane'in abartılı göz kırpmasını göremeyecek kadar da kör değildi.

Thom onu kapıdan dışarı çıkarırken Kate burnunun altından, "Pekâlâ, şimdi ne yapıyoruz?" diye sordu.

"Sen dışarıda bekle," dedi Thom. "Hemen dönerim."

Thom protez kolunun altına sıkıştırdığı birkaç kutu bira ve iki portakal suyuyla geri döndü. (Kate onun kaslarını bile seçebiliyordu. Hava ılıktı ve Thom kazağının kollarını sıyırınca barın penceresinden sızan ışıkta plastik kolu ışıl ışıl parlamıştı.)

"Yakınlarda içki içilebilecek bir yer biliyorum," dedi, "orada tanıdık falan da olmaz."

***

Yazlık evin lambası büyük evin hiçbir odasından görünmüyordu. O küçük yapının iki penceresi geniş de olsa büyük eve değil, diğer tarafa bakıyordu. Ev loş ışığını kenardaki çimenlik alana ve diğer taraftaki avluya yayıyordu. Kate daha gençken bu binayı kimin yaptığını ve evden merak uyandırıcı, davetsiz seslerin gelmesini önlemek için özellikle mi bu şekilde tasarlandığını merak ederdi. Şimdi ise o çıplak ampullerin yüzüne sert gölgeler düşürüp düşürmediğini ve o ışıktan uzağa gitmeyi, gittiği takdirde bunu görüşünün bulanmasına tercih edip etmeyeceğini düşünüyordu.

Thom biralardan birini açıp ona uzatırken, "Ritz'e pek benzemiyor ne yazık ki," dedi.

Kate, Thom'un at örtüsü serdiği sandığa oturdu ve "Ben zaten Ritz'in eski cila kutularından yoksun olmasını sevmiyorum," dedi. "Bir de bitki öldürücü kimyasalların kutularından."

"Hayvanları da unutmayalım." Thom uzanıp bir örümcek ağını Kate'in saçından aldı. Elini pantolonuna silip onun birkaç metre ötesindeki başka bir sandığa oturdu ve portakal suyunu açtı.

Kate o mesafeyi fark etmişti. Bardan yarı kaçarcasına çıktıklarında kol kola girmişlerdi ve Kate kaçmanın verdiği o müthiş duyguyla okullu kızlar gibi çılgınca kahkahalar atmıştı. Thom'un kolunun gücünü hâlâ hissediyordu.

"Barda kalabilirdik," dedi Thom af dilercesine, "ama nasıldırlar, bilirsin. Gecenin sonuna kadar yanından ayrılmazlardı."

"Zor dayandım."

"Başka bir yerde daha rahat konuşabiliriz, diye düşündüm."

"Aslında senin evine de gidebilirdik," dedi Kate hiç düşünmeden.

"Sana öyle bir teklifte bulunsaydım eminim evine dönmek isterdin."

Kate onun gülümsediğini görünce kendi yüzündeki gülümsemenin kaybolduğunu fark etti. Thom haklıydı; böyle bir teklifi fazla samimi ve riskli bulurdu. Ama bundan daha ne kadar samimi olabilirlerdi ki? Eskiden sık sık kaçıp geldikleri, eski günlerin anısını, geçmişin acı tatlı kokusunu hâlâ taşıyan o yere sığınmışlardı yine.

Kate uzun zamandır ihmal edilmiş olan eski yazlık evi inceledi ve olmaması gereken bir yerdeymiş gibi garip bir hisse kapıldı. Beklenmedik bir anda Justin'i düşündü. Ve Geoff'u. *Burada oturmuş, bu adamla ne yapıyorum böyle*, diye geçirdi içinden. *Bu çok saçma.* Maggie'nin görüntüsü tam karşısında belirmişti, dudaklarını alaycı bir ayıplamayla bükmüş, parmağını sallıyordu.

"Aslında benim gitmem lazım," dedi zayıf bir sesle. Şu an Thom'un yüzünü göremediğine memnundu.

Thom içeceğini bırakıp ayağa kalktı. Nedense Kate hareket etmekte zorlanıyordu.

"Gerçekten gitmeliyim."

"Seni korkutan nedir?"

Kısa bir sessizlik oldu. Kate onun yüzünü görmeye çalıştı ama Thom ışığın altından çekildiği için, parlak ışığın vurduğu ters çevrilmiş bir boya tenekesinden başka bir şey göremedi. Boş yere gözlerini kısarken Thom'un sert ayak seslerini duydu. Ona doğru

yaklaşan siyah beyaz bir gölge gibi görünüyordu. Sonra onun o hoş kokusunu aldı; az önceki ortamdan kalma sigara dumanı ve bira kokusuyla karışık hafif at kokusu ve sabun kokusu.

Kate yerinden kımıldayamadan derin bir nefes aldı ve Thom'un elini nazikçe onun cebine daldırdığını hissetti. Thom gözlüğü yavaşça çıkarıp saplarını açtı ve dikkatlice Kate'in gözüne taktı. Kate o yapay elin soğukluğunu bir an yüzünde hissetti.

Thom hafifçe eğilince yüzleri aynı hizaya geldi. "Seni korkutan nedir?" dedi tekrar, bu kez daha yumuşak bir ses tonuyla.

Kate şimdi onun her bir kirpiğini görebiliyordu. "Sensin."

"Hayır."

Kate ona baktı ve göz kenarlarındaki kırışıklıkları, nefesini dışarı verirken dudaklarının kapanmasını ilk kez gördü. Kaşının altındaki o küçük, solgun yara izini fark etti. *Seni bu kadar net görmek istemiyorum,* diye düşündü. *Bulanıkken her şey daha kolaydı.*

"Hayır." Thom çok ciddi görünüyordu. "Benden korkman için hiçbir sebep yok. Benim sana zararım dokunmaz."

Kate ona bakmaya devam etti. "O zaman kendimden korkuyorum."

Thom uzanıp onun elini tuttu. Eli kuru ve pürüzlü olsa da dokunuşu nazikti. Kate ise diğer elin nasıl hissettirdiğini merak etti.

"Ben her şeyi mahvettim Thom. Her şeyi yanlış anladım. Seninle de o hataya düşeceğim."

"Hayır," dedi Thom tekrar.

Bakışlarını Kate'in yüzüne sabitlemişti. Eriyip gideceğini düşünen Kate kendine nefes alması gerektiğini hatırlattı. Gözyaşları şaşırtıcı bir şekilde gözlerine hücum etmişti. "Bunun olmasına izin veremem. Artık beni tanımıyorsun Thom. Nasıl biri olduğumu bilmiyorsun. Kendi hislerime bile güvenemiyorum, görmüyor musun? Güvenilir biri değilim ben. Birine âşık oluyorum, birkaç ay sonra bir de bakıyorum ki âşık falan değilmişim. Sonra herkes üzülüyor. Ben üzülüyorum. Sabine üzülüyor."

Kate onun elinin baskısını bütünüyle hissediyordu. Elini Thom'un elinden kurtarıp hareket ettirmek, tümüyle o elin içine girmek, onu dudaklarına bastırıp teninde hissetmek istiyordu.

Thom'un delici bakışları hâlâ üzerindeydi. Kate bakışlarını ondan kaçırıp pencereden dışarı baktı ve konuşmaya devam etti: "Görmüyor musun? Burada olmamın sebebi bile yalnız ve birine muhtaç olmam çünkü birinden yeni ayrıldım. Ne olduğumu çok iyi biliyorum. Ben kendi kendine yetebilen biri değilim. Senin gibi, Sabine gibi tek başına olmaktan gocunmayan biri değilim. Ben yakınlığa, ilgiye muhtacım. Ve bunu onlardan göremediğim için senden bekliyorum."

Kate o kadar hızlı konuşuyordu ki sesi yükselmişti. "Bak, ben bir at olsaydım benden hiç memnun kalmayacak, sana uygun olmadığımı düşünecektin. Böyleyim ben; uygun değilim. Tanrı aşkına, Thom. Hatırlamıyor musun? On yedi yıl önce sana ne yaptığımı hatırlamıyor musun? Canını ne kadar yaktığımı umursamıyor musun?"

Thom bakışlarını aşağı indirip Kate'in elini inceledi, sonra gözlerini tekrar ona çevirdi. "Eğer bir at olsaydın," dedi, "bugüne dek hep yanlış ellere düştüğünü söylerdim."

Kate ona bakakaldı. Şu an o kadar yakınlardı ki Thom'un nefesinin sıcaklığını kendi teninde hissedebiliyordu.

"Tam bir felaket olurdu," dedi iri gözyaşları yanaklarına süzülürken. "Korkunç bir felaket olurdu." Sonra Thom onun gözyaşlarıyla ıslanmış yüzünü birbirinin eşi olmayan iki elinin arasına aldı, Kate hafifçe öne eğildi ve dudaklarını onun dudaklarına dokundurdu.

On İki

Dük yüzünü bölmesinin bir köşesine çevirip kafasını eğmişti. Her an bir darbe almayı bekliyormuşçasına kuyruğunu bacaklarının arasına sıkıştırmış halde duruyordu. Kalça kemiği, doğrama makinesinden çıkmış bir mobilyanın köşeleri gibi fırlamıştı. Bir zamanlar sağlıklı olduğunun göstergesi olan parlak tüyleri şimdilerde eskimiş, ucuz bir halının solgun ve pürüzlü dokusuna dönüşmüştü. Gözlerinin üstünde iki çökük halka oluşmuştu, göz kapaklarıysa çekilmeyi bekleyen birer perde misali yarı kapalıydı.

Uzun boylu, zayıf ve resmî görünüşlü bir adam olan veteriner, elini Dük'ün boynunda gezdirip onu okşadı, ardından kalın saman yığınının arasından geçip kapıda bekleyen Joy'un yanına gitti. "Ne yazık ki durumu iyi değil Bayan Ballantyne."

Joy gözlerini birkaç defa kırpıştırdıktan sonra uzun zamandır duymayı beklediği bir şeyi hazmetmeye çalışırcasına bakışlarını yere dikti. "Nesi var?"

"Başlıca sebep kemik iltihabı. Kemik iltihabı ve ona verdiğimiz ağrı kesiciler." Veteriner kaşlarını çattı. "Fenilbutazon artık işe yaramıyor. Hatta ona daha da zarar vermeye başladığını düşünüyorum. Ülser olabilir. Ülser bu ilacı uzun süre kullanan atlarda sık rastladığımız bir şeydir ama ishali de var ve kilo kaybediyor. Onun yaşındaki bir at için hiç iyi bir şey değil bu. Kan örneklerini yanıma alacağım. Ancak hipoproteinemiyle karşı karşıya olduğumuzdan, yani kanındaki protein miktarının düşük olduğundan neredeyse

eminim." Duraksadı. "Üstelik çok bitkin, kalbinde sıkıntı var ve sanırım tüm organları zayıflamış. Zavallı şey."

Joy'un yüzünde ciddi ve durgun bir ifade vardı, yüz hatları gerilmişti. Kendini kontrol etmeye çalıştığının tek göstergesi olan belli belirsiz titremesini ancak çok dikkatli biri fark edebilirdi.

"Benim yüzümden mi ülser oldu? Ona çok mu fazla ilaç vermişim?"

"Hayır, sizin hiç hatanız yok. O ilacı belli bir süre kullanan atlarda sık rastlanan toksik bir reaksiyon bu. Bazı yerlerde ilacın artık tedavülden kaldırılmasının istenmesinin sebebi de bu. Ama onun yaşındaki bir at için fazla seçenek olduğunu da söyleyemem. Üstelik uzun zamandır iyiydi. Kaç yaşında oldu? Yirmi yedi mi? Yirmi sekiz mi?"

"Ona başka bir şey verebilir miyiz? İlaçları değiştirsek?" Joy ellerini yalvarırcasına alçakta tutmuştu.

Veteriner çömelip malzemelerini tekrar çantasına koydu ve kararlı bir şekilde kapağını sertçe kapattı. Dışarıdaki aydınlık ve muhteşem hava içerideki kasvetli havayla tam bir tezat oluşturuyordu. "Kusura bakmayın Bayan Ballantyne. Şimdiye kadar çok iyi idare etti. Ancak daha fazlasını yapabilir miyiz, bilemiyorum. Doğrusunu isterseniz benim pek umudum yok."

O son cümleyi Joy'a yandan bir bakış atarak söylemişti. O atın yaşlı kadın için ne kadar değerli olduğunu biliyordu ancak kaçınılmaz sonu zaten aylarca ötelemişlerdi.

Joy atın başına gitti ve kulaklarını şefkat dolu, dalgın bir ifadeyle nazikçe okşadı. Yüzünü incelercesine ona bakıp perçemini kaldırdı ve burnunu sevdi. At kocaman başını ona doğru savurdu, ardından gözleri yarı kapalı halde çenesini Joy'un kalın paltolu omzuna yaslayınca Joy o ağırlığın altında hafifçe sendeledi. Veteriner kapıda durup bekledi. Müşterisini acele ettirmeyecek kadar iyi tanıyordu.

Joy sonunda alçak ve sert bir ses tonuyla, "Yarın gelmenizi istiyorum," dedi. "Sizin için de uygunsa yarın sabah."

Veteriner onu onaylarcasına başını salladı.

"Bu arada sizden bir iyilik rica edeceğim."

Veteriner ona baktı.

"Ona bir şey verin. Ağrısını dindirecek bir şey. Midesine dokunmayacak bir şey." Joy biraz buyurgan bir tavırla başını kaldırdı. "Eminim uygun bir ilacınız vardır."

Veteriner ayaklarını kıpırdattı. "Açıkçası Bayan Ballantyne, pek fazla..."

"Ne olursa," diye araya girdi Joy. "Mutlaka bir şey vardır."

Veteriner derin bir nefes alıp yanaklarını şişirerek ağır ağır serbest bıraktı. Samanla kaplı zemine bakıp düşündü ve sonunda, "Bir şey var," dedi.

Joy umutla bekledi.

"Henüz test aşamasında olan bir ilaç. Normalde sizinki gibi bir ata yazacağım türden bir şey değil. Bunu yapmamalıyım ama evet, ağrısını kesinlikle dindirecektir. Hem bacağındaki hem midesindeki ağrıyı."

"İlacı ona vermenizi istiyorum."

"Bunu gerçekten yapmamalıyım. Lisansım iptal edilebilir."

"Yalnızca bir günlüğüne," dedi Joy. "Parası neyse veririm. Ne kadar isterseniz."

"Bunun bir önemi yok."

Veteriner başını çevirdi ve ahır kapısından dışarı baktı. Derin bir nefes daha aldı. "Bundan kimseye bahsetmezseniz sevinirim. Hiç kimseye."

Joy atına döndü ve nazikçe bir şeyler mırıldandı. Onunla birlikte kendisinin de rahatlayacağı beklentisiyle yüz ifadesi yumuşadı.

"Bugün getirin," dedi veterinere bakmadan. Atın burnunu tekrar okşarken onunla konuşuyor, yaşlılığın izlerini taşıyan geniş elini yılların aşinalığıyla atın kemikleri çıkmış bedeninde gezdiriyordu.

Veteriner başım hafifçe iki yana salladı. Yüzü çok yumuşaktı. Ortağı ne yaptığını duysaydı kesin çok kızardı. "Bu sabah bir randevum daha var. İlacı sonra getiririm." Arkasını dönerken, "Bay Ballantyne nasıl bu arada?" diye sordu.

Joy ona bakmadan cevap verdi: "İyi, teşekkürler."

Birkaç kilometre ötede Kate, Land Rover'ın içinde oturmuş, ön camdan Waterford Limanı'nın ışıltılı mavisine karşı Hook Head Feneri'nin monokrom, yekpare silüetini izliyordu. Haftalardır hava ilk kez açmıştı ve durmadan çalkalanıp köpüren dalgalar o eski kireç taşını döverken koca fener ve onu çevreleyen küçük evler, solgun kış güneşinin altında çatlayıp renk değiştiriyordu.

Şehrin isli atmosferinin etkisinden hâlâ çıkamayan ciğerleriyle, kaliteli bir şarabın tadına varan bir uzman misali aşağıdaki deniz kıyısından keskin bir rüzgârı da beraberinde getiren tuzlu havayı içine çekiyor, tepedeki oyuklara gizlenmiş martıların yeni doğmuş bir bebeğin ağlamasını andıran seslerini dinliyordu. Kate gözlüğünü takmıştı ve camlarına bu mesafeden bile minik damlalar halinde su püskürüyordu, damlalar çıplak ışıkta elmas gibi parlıyordu.

"Sormayacaksın, değil mi?" dedi yanında oturan Thom'a. "Yani bana ne olduğunu, son sevgilim Justin'le ya da Geoff'la yaşadıklarımı?"

Thom ona bakmak için döndü. "Neden? Sormamı mı istiyorsun?"

Bulutlar uzak ufuklardan görünmez rüzgârla boğuşarak yaklaşıyordu.

"Bilmek isteyeceğini düşündüm. Erkeklerin çoğu bilmek ister. Geçmişini merak ederler."

"Ben bilmem gereken kadarım biliyorum." Thom denize bakmak için tekrar dönüp plastik bardaktaki kahvesinden bir yudum aldı. "Bazen çok şey sorabilir insan."

"Ama sen hiç sormuyorsun. Benim bütün bu olanlar hakkında ne düşündüğümü bile sormuyorsun. İyi mi oldu kötü mü, diye."

"Dediğim gibi bazen insan çok fazla soru sorabiliyor." Thom kendi kendine güldü. "Özellikle de senin gibilerine."

Neredeyse yarım saattir orada oturuyor, Kilcarrion ve ek binalarından kaçmanın tadını çıkarıyorlardı. Bu sürenin yarısını sarmaş dolaş halde, birbirlerine küçük öpücükler vererek, kendilerinden geçmişçesine ve dile getirilmemiş bir beklenti içinde bakışarak geçirmişlerdi. Bugün olmayacaktı, o kadarı belliydi. Ama bir önemi yoktu. Baş başa olmak, birbirlerine sarılmak, herkesten uzak olmak güzeldi.

Yazlık evde birlikte olmalarının üzerinden birkaç gün geçmişti ve Kate'in korkuları ile suçluluk duygusu, sürekli Thom'un yanında olma, güldüğünü görme, onu kendine saklama isteğiyle gizlice yer değiştirmişti. Aslında ertesi gün inanılmaz bir panikle uyandığında bir gece önce hissettiği o sıcacık duygular yeniden "ilişkiye başlama" korkusuna yenik düşmüştü. Sonuç olarak avluda Thom'u bulup (histerik bir ses tonuyla) ona her şeyin büyük bir hata olduğunu ve onu böyle bir şeye zorladıysa buna çok üzüleceğini ancak bir an önce yalnız kalması gerektiğini söylemişti. Thom başını sallayıp onu anladığını belirtmiş, aynı gün içindeki diğer üç karşılaşmalarında Kate ona yaklaşıp kısık ve aceleci bir ses tonuyla bu ilişkinin neden yürümeyeceğini, tekrar düşününce birbirlerine hiç uygun olmadıklarını fark ettiğini ve onu, hayatını mahvedemeyecek kadar çok sevdiğini söylediğinde de Thom aynı kayıtsız tavrı korumuştu.

Kate hemen üst kattaki odasına koşmuş, kendine kızıp çılgınlar gibi ağlamıştı. Böylece ertesi sabah Thom alışılmadık bir şekilde kahvaltı salonuna gelip Joy'a nalburdan birkaç malzeme almak için kasabaya ineceğini söylediğinde Kate onunla birlikte kasabaya gidip

gidemeyeceğini düşünmüştü. Onun da alması gereken birkaç şey vardı. Dedektif misali Kate'in her türlü yersiz davranışının kokusunu alan Christopher, pazar akşamı Dublin'e dönmüştü. Sabine dışarıdaydı ve Joy da durumdan hiç şüphelenmemişti, şu sıralar yaşlı atının kötüye giden sağlığından, evdeki ve avludaki bir an önce halledilmesi gereken işlerden başka bir şeyi gözü neredeyse görmüyordu. Böylece Kate ve Thom okuldan kaçan öğrenciler gibi gizli bir neşe içinde Land Rover'a atlamışlardı. Kate ona dokunma isteğini bastıramayıp eline uzanmış ama yumuşak bir el yerine sert plastiğe dokununca elini geri çekmemek için kendini zor tutmuştu.

"Alışırsın," demişti Thom, belli ki eğleniyordu. "Uyurken burnumu kaşımaya kalkıştığımda yerimden zıpladığım çok oldu. Hatta daha kötüsü de oldu."

Konuşurken dudaklarında sinsi bir tebessümle ona yandan bir bakış atmıştı.

Kate biraz utandığını hissetmişti ama o tebessümün içinde çok keyifli bir şey daha vardı. Ondan sonraki birkaç dakika boyunca ikisi de Thom'un sözlerinin gözlerinde canlanmasına sebep olduğu görüntüyle suskunluğa gömülmüştü.

"Peki ya sen?" diye sordu Kate.

Thom kahvesini bitirip bardağını gösterge panelinin üstüne, eski yün eldivenlerinin, balya ipinin ve *Racing Post* gazetesinin yanına koydu.

"Ben ne?"

"Mutlaka biri olmuştur. On yedi yıldan fazla zaman geçti ne de olsa."

Thom omuz silkti. "Aziz hayatı sürmedim tabii. Ama özel biri hiç olmadı."

Kate buna inanamamıştı. "Bunca zamandır mı?" Sesinde hafif bir korku vardı; baştan çıkarıcı, sağlıksız bir saplantı hikâyesiyle mi karşı karşıyaydı yoksa? "Ama biri vardır mutlaka. Hiç evlenmek istemedin mi? Biriyle birlikte yaşamayı falan düşünmedin mi?"

"Hoşlandığım birkaç kız oldu tabii." Thom tekrar ona dönüp eline uzandı. "Ama biz farklıyız. Ben ilişki yaşamakta zorlanıyorum. İstemediğim biriyle öylesine bir ilişki yaşamaktansa yalnız olmayı tercih ediyorum. Yani şey gibi..." Sesi yavaşça kısıldı.

Kate o boşluğu zihninde doldurmaya çalıştı. Thom kendine uygun birini mi arıyordu? Kusursuz birini mi? Hayatının aşkını mı? Bu son olasılığı düşününce Kate'i ter bastı. Böyle bir imada bulunmak için henüz çok erkendi. Kate o türden bir ilişkiye girmekle doğru yapıp yapmadığından bile emin değildi ki. Ama iyi bir olasılık daha vardı; kendisinin anlattığı şeylere üstü kapalı bir eleştiri de olabilirdi bu. *Biz farklıyız. Ben yalnız olmayı tercih ediyorum... Yani senin gibi yaşamaktansa yalnız olmayı tercih ediyorum,* mu demek istiyordu aslında? Kate'in gelişigüzel ilişkiler yaşadığını mı ima ediyordu?

Kate kahvesinden bir yudum alırken kafasında türlü yanıtlar kurguladı, sonra onları reddetti. Ama Thom'un ona ne demek istediğini sormadı. Thom'un da dediği gibi insan bazen çok fazla soru sorabiliyordu.

İki adam -böceğe benzeyen iki minik silüet- küçük bir tekneyle ilgileniyordu, içlerinden biri el kol hareketleri ve işaretlerle bir şeyler anlatıyordu. Üçüncü bir adam da kıyıda dolanıp ne olduğu anlaşılmayan objeler topluyordu.

"Bana kızgın mısın?" diye sordu Kate sonunda.

"Başta kızgındım."

Thom'un mavi gözleri sıra dışı bir berraklığa bürünen gökyüzünün rengini yansıtıyordu âdeta. Uzaktaki bir noktaya gözlerini dikip düşüncelere daldılar, belki de geçmişte kaybolmuşlardı. "İnsanın birine kızgınlığı uzun sürmüyor. En azından önemsediği biriyse."

Kate alt dudağını ısırdı. "Çok üzgünüm."

"Üzülme. Gençtik. İnsan gençken illaki hata yapıyor."

"Ama ben mahvettim."

"Sen benden önce davrandın."

"Meditasyona falan mı başladın sen?"

Thom gülümsedi. "Meditasyon mu? Neden ki? Hayır..." Uzun ve hafif bir gülümseme yayıldı yüzüne. "Yalnızca değiştiremeyeceğim şeyler için kendimi harap etmeyi bıraktım."

Kate bir an duraksadı ama sonra kendini tutamadı: "Kolun gibi şeyler için mi?"

"Aynen." Thom gözlerini, bacağına koyduğu sol eline indirdi. "Sanırım bu güzel bir örnek. İnsan kaybettiği uzvuyla tartışamaz... Kaybettiği hiçbir şeyle tartışamaz."

Sessizlik içinde oturup koyun üzerinde süzülen martıları izlediler. Küçük tekne denize açılmıştı. Adamlardan biri, tekneye binen diğer ikisine el sallıyordu. Akıntıya karşı yüzen bir somon balığı misali ilk birkaç dalganın üzerinden geçtiler.

Kate kaybedilmiş olabilecek şeyleri çözmeye çalıştı. Thom'dan duymak istediği şeyler vardı ama onları duyduğunda geri çekileceğini de biliyordu; hem duyması hem de duymaması gereken şeylerdi bunlar. *Hâlâ çelişkiler içindesin*, dedi gözünde canlanan Maggie. *Hâlâ aşka ve olasılıklara takıntılısın. Hâlâ kendi ayakların üzerinde duramıyorsun.* Kate ona cevap verdi: *Defol git.*

"Beni sıkıntıya sokan tek bir şey vardı," dedi Thom, bakışları hâlâ uzaklardaydı.

Kate parmağını Thom'un avuç içinde gezdiriyordu. Durdu.

"Şimdi sana biraz garip gelecek ama bu uzun zamandır kafa yorduğum bir şey... Ve sana sormak istiyorum. Neden o?"

Kate bunu beklemiyordu. Gözlerini kırpıştırdı.

"Yani onu iyi tanımıyordun bile. Bizim ilişkimiz de yeni başlamıştı ama neden ona öylesine özel bir şey sundun? Neden benimle değil de... onunla?"

Thom ilk kez kendine güveni sarsılmış ve dertli görünüyordu. Olağan dışı duygularla mücadele ediyormuş gibi ağzını birkaç defa açıp kapattı. "Sabine'e bakıp duruyorum," dedi sonunda. "O benim kızım olabilirdi."

Kate, Alexander Fowler'ı, doğum günü portresini, eski moda kadife elbisesinin fermuarını istemeden açmasının ardındaki öfkeli kararlılığını, çırılçıplak haldeki o körpe vücudu karşısında görünce adamın yüzünde beliren hem hayranlık dolu hem de fırsatçı ifadeyi düşündü. İçerisi çok sıcaktı. Odaya terebentin ve yağlı boya kokusu hâkimdi. Yabancıların tamamlanmamış tabloları etrafını kuşatmıştı. Sonra adam sigara almak için başka bir odaya geçtiğinde Kate giyindiğini ve tablolardaki insanların artık onu daha iyi tanıdıklarını hissettiğini hatırladı.

"Seninle olsaydı bir anlamı olurdu," dedi Kate ağır ağır. "Sanırım pek bir anlamının olmasını istemedim." *Bedava at*, diye yorumlamıştı Thom bunu o zamanlar. Kate bunu hatırlayınca oturduğu yere iyice sindi.

Thom meseleyi hâlâ anlayamamış gibi boş bir ifadeyle ona bakıyordu. Arkasında yalnız bir martı çığlık atarak havada döndü.

"Seninle olsaydı eğer, kalmamı isterdin," dedi Kate ve Thom'un elini daha sıkı kavradı.

Üst kattaki pencerenin önünde oturan Sabine, Land Rover'ın garaj yoluna girmesini ve annesinin evin önündeki çakıl taşlarıyla kaplı yolda inmesini izledi. Kate'in elinde bir gazete ve Sabine'in, içinde ne olduğunu anlayamadığı, kahverengi bir kese kâğıdı vardı. Bekleyip daha sonra büyükannesiyle beraber alamayacağı kadar aciliyeti olan bir şey olmadığı belliydi. Ayrıca eli sürekli saçına gidiyordu; insanın birinden hoşlandığını ele veren en bariz işaretlerden biriydi bu. Sabine bunu bir dergide okumuştu. Annesine yakından bakabilseydi göz bebeklerinin büyüdüğünü de görecekti şüphesiz.

Sabine pencereye arkasını dönüp ağır perdeyi bıraktı ve büyükbabasının yatağının yanına döndü. *Öz babasıyla vakit geçiremeyecek kadar erkek delisi*, diye düşündü acıyla. Annesinin, babasını görmeye geldiği zamanların sayısı bir elin parmaklarını geçmezdi. Yaşlı adam kızının geldiğinin bile farkında değildi, Kate onunla ancak bu kadar ilgileniyordu. Hemşire dışında şu sıralar yaşlı adamla

en çok ilgilenen Sabine'di. Büyükannesi sürekli meşguldü. Ya da John-John'un ona keyifle söylediği üzere gökyüzündeki kedi maması fabrikasının yolunu çoktan tutmuş olan Dük'ün arkasından ağlıyordu.

Sabine büyükbabasını rahatsız etmemeye dikkat ederek yatağın kenarına oturdu. Büyükbabası son zamanlarda uyurken daha huzurlu görünüyordu. Uyanıkken sürekli tedirgin görünüyor, boğuk nefesi güçlükle nefes alıp verdiğine işaret ediyordu. Sabine onun bu halini gördükçe kendi göğsü de sıkışmış gibi hissederek endişeye kapılıyordu. Öyle zamanlarda büyükbabasının elini tutuyor, yaşlı adam son nefesini vermeye hazırlanıyormuşçasına onun elini olağanüstü bir kuvvetle sıkınca paniğe kapılmamaya çalışıyordu.

Hemşire Lynda elinde bir sürahi dolusu suyla odaya girerken, "Yine mi uyudu?" diye sordu. "Neyse, uyusun. Böyle daha rahat ediyor."

Lynda (ismini kendisi özellikle "y" harfiyle yazıyordu) buradaki işi bittikten sonra aromaterapi alanında kariyer yapmak üzere tam zamanlı hemşireliği bırakacaktı. Buradaki işinin hangi noktada biteceğini hiç dile getirmemişti ama bunun ne zaman olacağını Sabine de o da biliyordu.

"Yeni uyudu," dedi Sabine.

"Neden buradan biraz ayrılmıyorsun? Git ve eğlenmene bak biraz. Ben olsaydım giderdim. Burada çok fazla zaman geçiriyorsun." Sabine onun en sevdiği ifadelerden biri olan, "Bu hiç sağlıklı değil," ifadesini de kullanmasını bekledi ama Lynda başka bir şey söylemedi.

"Haydi. Ben de oturup yarım saat dizi izleyeceğim. Sen git. Beni uyarmana da gerek yok, merak etme. Televizyonun sesini kısarım."

Sabine uzun süredir cebinde duran kâğıt parçasını tekrar incelemek üzere çalışma odasına gitti. Geoff'un o Hintli kadınla evleneceğini müjdeleyen mektubunu iki gün önce almıştı ve bu konuda ne yapacağını hâlâ bilemiyordu. Başta annesine de aynı

haberin iletildiğini sanmıştı ama annesinin şu zamana kadarki tavırlarından bunu doğrulayacak herhangi bir çıkarım yapamamıştı. Hatta Kate eskisine göre çok daha neşeliydi.

Sabine'in canını tek sıkan, Geoff'un da tıpkı Jim gibi yeni bir hayat kurmuş olması değil, bunun kendi ailesi adına ne anlama geldiğiydi. Neden Geoff annesine evlenme teklifi etmemişti? Annesiyle altı yıldır birlikteydiler ve Geoff kendini ailesine adayacak türden bir adamdı. Hatta bir keresinde şefkatle ona "vekil babalık" edebileceğini söylemişti. Sabine, Kate'in erkeklerin evlenmek isteyeceği türden bir kadın olmadığı sonucuna vardı. O, ilk buluşmadan sonra evlenme teklifi almayı başaran büyükannesi gibi değildi; erkeklerin onu kullanıp tekrar, tekrar ve tekrar bir kenara atmasına izin veren tiplerdendi. Ümitsiz bir durumdu bu ve annesinin kendine saygısının olmadığının bir göstergesiydi. Annesi erkeklerin bulunduğu ortamlarda yüzüne yapıştırdığı o hevesli gülümsemeyle onlardan gelecek her türlü duygusal zararı kabul edebileceğini söylüyordu âdeta. Sabine şimdi "seni gelişmelerden haberdar edeceğim" gibi içten vaatlerle, "her zaman yanında olacağım" gibi sözlerle dolu olan o mektuptaki tanıdık cümlelere bakıyordu. Aslında annesinin Geoff'la evlenmesini istemesi de değildi sorun, Geoff'un ona evlenme teklifi etmemesi annesine daha da çok kızmasına sebep oluyordu. Bu da bir başka başarısızlıktı.

Büyükannesiyle ayıklamaya henüz fırsat bulamadıkları fotoğraflara baktı: Christopher dayısının ve annesinin bebekliğinden kalma (*Christopher o zamanlar bile tombulmuş*, diye düşündü) bordo ve altın yaldızlı çerçevedeki fotoğraflar ile Kate'in Çinli çocukla çekildiği fotoğraflardı bunlar. Sabine o Çinli çocuk hakkında daha fazla şey bilmek isterdi ama büyükannesinin işleri hiç bitmiyordu ve odada en son oturduklarında büyükannesi yine o sert ve ciddi ses tonunu kullanmıştı. Yapılması gereken başka bir sürü iş vardı ve Sabine o fotoğraflarla istediğini yapabilirdi.

Sabine şapkalarının altından bütün dişlerini göstererek sırıtan iki çocuğun fotoğrafına dokunurken, *annemin peşinden ayrılmayan*

tek erkek oymuş, diye düşündü. *Sahip olduğun her şeyi bir yerlerde kaybetmiş gibisin anne.*

"Sabine?"

Sabine yerinden sıçradı. Annesi kapıda duruyordu.

"Öğle yemeği istersin diye düşündüm. Büyükannen acıkmadığını söyledi. Büyükbaban da uyuyor. Benimle birlikte bir şeyler atıştırmak ister misin?"

"Umarım büyükbabamı uyandırmamışsındır," dedi Sabine mektubu cebine koyarken.

"Hayır, tatlım. Uyuyor. Hemşire söyledi."

"Onu kontrol etmek de aklına gelmemiştir zaten."

Kate kendini gülümsemeye zorladı. Bugünü hiçbir şey mahvedemeyecekti. Ne yemek pişirme teklifini annesinin umarsızca reddetmesi (Bayan H izinliydi; Annie için birkaç tavsiye almak üzere Wexford Town'daki bir doktora gitmişti) ne de her türlü yardım teklifine kızının öfkeyle tepki vermesi... Hafifçe kımıldanınca kızına biraz daha yaklaşmış oldu.

"Biraz çorba yapmayı düşündüm. Yanında da tereyağlı ekmek. Bayan H bize kocaman bir somun bırakacak kadar düşünceliymiş."

"İyi, her neyse." Sabine fotoğraflara döndü.

Ama Kate gitmedi. "Ne yapıyorsun?"

Sence ne yapıyorum, diye düşündü Sabine. "Eski fotoğrafları ayıklıyorum," dedi dümdüz bir ses tonuyla. "Büyükannem ne istersem yapabileceğimi söyledi."

Kate'in gözü kutunun en üstündeki fotoğrafa kaydı. "O ben miyim?" Kızının yanına gidip eğildi ve Çinli çocukla çekilmiş fotoğrafını aldı. "Aman Tanrım," dedi gözlüğünü düzelterek. "Bunu yıllardır görmemiştim."

Sabine hiçbir şey söylemedi.

"Bu Tung-Li," dedi. "Benim *amah*'ımın oğlu. Birlikte oynardık. Ta ki..." Sesi o noktada kesildi. "Çok tatlıydı. Çok da utangaç. Sanırım ilk çocukluk arkadaşımdı. Aramızda yalnızca birkaç ay vardı."

Sabine ona şöyle bir göz attı.

"Evimizin arka tarafında bir havuz vardı. Hong Kong'da. Diğer ailelerden kimse olmadığında onunla oradaki su ejderhalarıyla oynardık. Ya da kıyısında benim kırmızı bisikletimi sürerdik. Birkaç defa havuza düştüğümüzü hatırlıyorum. *Amah* bize çok kızmıştı." Kate kahkaha attı. "Havanın nemli olduğu mevsimde çamaşırları kurutmak en zor işlerden biriydi ve en güzel ayakkabılarının havuza düşmesi kesinlikle kabul edilemezdi."

"O fotoğrafta kaç yaşındasın?"

Kate kaşlarını çattı. "Sanırım o havuzlu eve ben dört yaşındayken taşınmıştık. Fotoğrafta ya beş ya altı yaşındayım."

"Ona ne oldu peki?"

Kate'in yüz ifadesi değişti. Neşesi kaçmıştı. "Şey, onunla oynamaktan vazgeçmek zorunda kaldım."

"Neden?"

"O zamanlar öyleydi. Büyükannenin uygun ve uygunsuz davranışlar konusunda katı kuralları vardı. Ona göre Tung-Li'yle oynamak uygunsuz bir davranıştı. Benim gibi bir kıza yakışmazdı."

"Onca zaman arkadaşlık etmenize rağmen mi?"

"Evet." Ona yaşadığı haksızlıkları hatırlatan o günleri düşününce Kate'in yüzü asıldı.

Sabine fotoğrafa bakıyordu. "Büyükannem hiç öyle birine benzemiyor."

Kate kafasını kaldırdı. Kendine engel olması mümkün değildi. "Sana göre öyle, değil mi?"

"Benimle bir sorunu yok."

"Evet, tatlım. Her zaman şimdiki kadar tatlı bir kadın olmadığını günün birinde anlayacaksın. Zaman zaman çok sert olabiliyor."

Sabine annesine baktı. Hem onun olağan dışı sert ses tonuna şaşırmış hem de onu haksız çıkarmak için müthiş bir istek duymuştu.

"Sence sırf ten renkleri farklı diye iki çocuğu birbirinden ayırmak doğru mu?"

Sabine köşeye sıkıştığını fark ederek, "Hayır," dedi. "Ama o zamanlar her şey farklıydı, değil mi? İnsanlar eskiden farklı bir bakış açısına sahipti. Öyle yetiştirilmişlerdi."

"Yani sırf ben et yiyerek büyüdüm diye eve döndüğümüzde sana zorla et yedirmem doğru mu olur? Eskiden öyleydi. Burada et yemeyi reddedersem patates dışında hiçbir şey yememe izin verilmezdi."

"Hayır, tabii ki doğru olmaz."

"Peki, büyükannenin yaptığı her şeyi nasıl mazur görüp kabul edebiliyorsun? Ama ben ne yaparsam yapayım, ne kadar iyi niyetli olursam olayım yanlışımı yüzüme vuruyorsun."

Kate bunun aklına nereden geldiğini bilmiyordu ama o fotoğrafı görmek geçmişteki öfkesini su yüzüne çıkarmıştı, onu sinirlendirmişti. Dünyadaki bütün hataların yükünü omuzlamaktan, Sabine'in her türlü çıkışına ılımlı tepki vermekten yorulmuştu. Herkesin hayatını mahvetmiş olmanın verdiği vicdan azabını üstlenmesine rağmen her şeyi kabullenmekten, gülümseyerek yoluna devam etmek zorunda kalmaktan yorulmuştu.

"İster inan ister inanma Sabine ama bazı durumlarda asıl haksızlığa uğrayan annen. Ona söz hakkı tanıyan yok."

Ama Kate bir yandan da kızının inatçı tarafını hiç hesaba katmadığını fark etmişti. Bir de on altı yaşındaki birinin kendini beğenmişlikten kaynaklanan özgüvenini.

"Kendini hep haklı görmene inanamıyorum," dedi Sabine öfkeyle. "Özellikle de yaptıklarından sonra."

"Ne?"

"Bence her şey ortada. Orada yaşarken büyükannem başka arkadaşlar bulmanı sağlamış. Bence senin için en doğru olanı yapmaya çalışmış. Onlarla arkadaşlığını devam ettirseydin belki de insanlar dedikodunu yapacaktı, adın çıkacaktı."

Kate duyduklarına inanamıyormuş gibi başını iki yana salladı.

"Büyükannem bana bunları anlattı. O zamanki kuralları. İnsanlar doğru olanı yapmadığında arkalarından nasıl konuşulduğunu. Hem o zamanlar haklı bile olsan sonrasında hep doğru olanı mı yaptın? Başkalarını hiç düşünmüyorsun. Yani öz babanla vakit geçirme zahmetine bile katlanamıyorsun. Üstelik buraya geliş sebebin onun ölüm döşeğinde olmasıydı. Karşına çıkan herkesle flört etmeye çalışıyorsun ki lanet olası başarısız ilişkiler listene bir yenisini ekleyebilesin."

"Sabine!"

"Ama öyle." Sabine biraz ileri gittiğinin farkındaydı ama bunu umursayamayacak kadar öfkelenmişti. Annesi kim oluyordu da başkalarını eleştiriyordu? "Erkekleri büyükbabamın kâğıt mendilleri harcadığı gibi kolayca harcıyorsun. Dışarıdan nasıl göründüğünün farkında değilsin. Sen de büyükannem ve büyükbabam gibi olabilir, doğru kişiyi bulana kadar bekleyebilirdin. Gerçek bir ilişki kurup doğru kişiyle kalabilirdin. Gerçek aşktan bahsediyorum ben. Sense hiç umursamadan birini bırakıp diğerine koşuyorsun. Justin'i düşün. Ne kadar sürdü? Ya Geoff'la? Tanrım, evleniyor olmasını bile umursamıyorsun."

Kızına aynı şekilde hararetli bir yanıt vermeye hazırlanan Kate donakaldı.

Kısa bir sessizlik oldu.

"Ne dedin?"

"Geoff evleniyor." Sabine annesine mektup falan gelmemiş olabileceğini ancak o an akıl edebilmişti, derin bir nefes aldı. "Bildiğini sanıyordum."

Kate bakışlarını yere dikti ve dengesini kaybetmemek için elini raflardan birine uzattı. "Hayır," dedi yavaşça. "Bilmiyordum. Sana ne zaman söyledi?"

Sabine o buruşuk mektubu arka cebinden sessizce çıkarıp annesine uzattı. Çalışma masasına yaslanan Kate hiçbir şey söylemeden mektubu okudu. Sonra da, "Hiç zaman kaybetmemiş desene," dedi.

Aman Tanrım, diye düşündü Sabine. Gözleri dolmuştu. "Bildiğini sanıyordum," dedi tekrar.

"Hayır, bilmiyordum. Belki eve bir mektup yollamıştır ama burada olduğum için elime geçmedi."

Uzun bir sessizlik oldu. Dışarıda birinin döktüğü bir kova suyun sesi avluda yankılanırken bir erkek, sabit durması için atlardan birine bağırıyordu. Kate o ses yüzünden irkilmedi bile, uyurgezer gibi doğrulup ağır adımlarla kapıya doğru yürüdü.

"Tamam, ben çorba yapmaya gidiyorum," dedi saçlarını yüzünden çekerek. "Biraz da ekmek kızartayım."

Sabine oturduğu yerde dokunsalar ağlayacak haldeydi. "Özür dilerim anne."

Kate ona gülümsedi, ağır ve hüzün dolu bir gülümsemeydi bu. "Senin hatan değil tatlım," dedi. "Senin hatan değil."

Öğle yemeğini neredeyse tam bir sessizlik içinde yediler. Sabine olağan dışı bir çabayla sohbet konusu bulmaya çalışıyordu, suçluluk duygusu onu âdeta bombardımana tutmuştu. Kızının bu beklenmedik çabası karşısında minnet duyan Kate başını sallayıp gülümsedi. Yemek bitip de az önceki konuşmanın sağanak yağmurun yaklaştığının habercisi olan yüklü bulutlar misali tepelerinde dolaşmayacağı bir yere gitme fırsatını yakaladıklarında ikisi de rahatladı. Sabine için bu, atını Manor Çiftliği'ne götürmek anlamına geliyordu. Çiftlik sahipleri ona arazilerinden geçen yarış parkurunda engelden atlama çalışması yapabileceğini söylemişlerdi. Kate içinse Kilcarrion'a geldiğinden beri babasının yanında ilk kez rahatça oturabileceği anlamına geliyordu bu.

Bir saatinin büyük bir kısmını babasının yatağının yanındaki sandalyede oturarak geçirmişti. Lynda arada bir gelip monitörleri

ve sondayı kontrol ediyor, Kate'e çay ikram ediyordu. Bütün bunlar odaya biraz canlılık katmak için de olsa neredeyse hiç konuşmadan oturan Kate bir zamanlar hayat dolu görünen o yüze, eskiden onu kollarında sallayan, bayılacak hale gelene kadar gıdıklayan, ondan istediği hayatı Kate'in yaşayamayacağını anladığında derin bir keder ve üzüntü duyan babasına baktı ve aralarındaki buzlar erimeden babasının öleceğini düşündü. *Doğru olanı yapmaya, işleri yoluna koymaya, önceliği başkalarına vermeye çalıştım ama sizin isteklerinize göre yaşamam çok zordu. Beni anlamanı isterdim. Bunu Sabine'e söylemiş olmanı isterdim.*

Babası tepki vermiyordu, Kate de ondan bir tepki beklemiyordu zaten. Dile getirilmemiş düşüncelerinin ona ulaşmasını dileyerek öylece oturdu ve Sabine'in komodinin üzerinde bıraktığı kitapları karıştırdı.

Thom'u bulup ona onunla yazlık evde buluşmasını söylediğinde hava neredeyse kararmıştı. Thom, Kate'in onun gözlerine bakamadığını fark etmişse de bir şey demedi.

Yemyeşil bahçelerin arasından ıslık çalarak yazlık eve geldiğinde onu öpmedi. Son derece resmî bir ifadeyle öylece kapıya yaslanıp gülümsedi.

Kate, Thom'un üzerine bir battaniye serdiği sandığın üstüne oturmuş, kollarını savunmacı bir tavırla çocuklar gibi dizlerine sarmıştı. Saçları yüzünün yarısını örtüyordu.

"Burada bitmeli. Şimdi."

Thom başını eğip Kate'in bakışlarını yakalamaya çalıştı. "Sen tekrar fikrini değiştirene kadar mı?" Yumuşak, muzip bir ses tonuyla konuşuyordu. "Sana yarım saat süre vereyim mi?"

Kate başını kaldırdı. Gözlüğünün arkasındaki gözleri ağlamaktan kıpkırmızı olmuştu ve yanıyordu. "Hayır. Fikrimi değiştirmeyeceğim. Eve dönüyorum."

"Anlamadım."

"Anlamanı beklemiyorum zaten."

"Bu ne demek oluyor?"

"Dediğim gibi. Eve dönüyorum. Londra'ya."

"Ne?"

Thom ilk kez sinirlenmişti. Kate ona baktı ve yüzündeki acıyı, durumu idrak edemeyişini gördü.

"Bak Kate, seni tanıyorum. Rüzgâr henüz yönünü değiştirmeden sen fikrini değiştirirsin. Ama bütün bunlar ne anlama geliyor, anlat bana."

Kate ona bakmak istemediği için bakışlarını başka tarafa çevirdi ve alçak sesle, "Bunu hepimizin iyiliği için yapıyorum," dedi.

"Neyi?"

"Dediğim gibi, herkes için en iyisi bu."

"Palavra!"

"Sen... sen anlamıyorsun."

"O zaman anlat."

Kate gözlerini sımsıkı kapatıp burası dışında herhangi bir yerde olmayı diledi. "Bugün bir şey öğrendim. Sabine söyledi. Ve sana karşı ne hissedersem hissedeyim her zaman yaptığım hatayı tekrarlamak üzere olduğumu fark ettim." Burnunu bluzunun koluna sildi. "Bugüne kadar pek düşünmedim Thom. İlişkilerimin herhangi bir yere varıp varmayacağını düşünmedim. İşler istediğimiz gibi gitmezse bundan zarar görebilecek insanları düşünmüyorum ve gitmeyeceği açık. Seninle hiçbir ortak noktamız yok. Farklı ülkelerde yaşıyoruz. Birbirimizi fiziksel yönden çekici bulmamız dışında birbirimize dair bir şey bilmiyoruz. Dolayısıyla bunu da mahvedeceğimden eminim. Asıl önemli olansa bir şeyleri her mahvedişimde kızımın bana olan saygısından bir parça daha kaybediyor olmam. Daha da kötüsü kendimden bir parça kaybediyor olmam."

Kate burnunu çekmemeye çalışarak oturdu. Yüzünü şimdi dizlerinin üstünde birleştirdiği kollarına yasladığı için sesi de boğuk çıkıyordu. "Her neyse, gün boyunca bunu düşündüm ve eve

dönmemin hepimiz için en iyisi olacağına karar verdim. Yarınki feribotla dönüyorum. Babam beni özlemeyecek, burada olduğumun farkında bile değil. Annemse geldiğimden beri beni görmezlikten geliyor. Kızım da geldiğimden beri beni görmezlikten geliyor. Sabine..." Kate iç geçirince hafifçe sarsıldı. "Sabine burada kalmalı. Burada Londra'da olduğundan çok daha mutlu. Sen bile fark etmişsin ve onu tanıyalı daha birkaç ay oluyor. İstediği zaman eve dönebilir. Ya da üniversite döneminde gelebilir. Onu hiçbir şeye zorlamayacağım. Ama senin bilmeni istedim."

Kate kollarının arasından ayaklarına baktı. Daha erken saatlerde annesini bulmak için avluda gezinirken ayaklarına takılan samanlar hâlâ duruyordu.

"Yani bu kadar mı?"

Kate başını kaldırdı. Thom güçlükle nefes alıp veriyor, sağlam eliyle ensesini kaşıyordu.

"Hoşça kal Thom. Seni yine yanılttığım için özür dilerim ama herkes için en iyisi bu ve sen de buna göğüs germek zorundasın."

Kate ona baktı.

"Boş laflar etme Kate. Palavra. Yine aynı şeyi yapmana izin vermeyeceğim. Bir ilişkide ne olup biteceğine tek başına karar veremezsin. Benim adıma varsayımlarda bulunamazsın."

Thom engebeli zeminde volta atıp dururken adım attıkça teneke kutulara çarptığını fark etmiyordu. Öfkesi bütün odaya yayılmıştı.

"Günlerdir oturup bana birlikteliğimizin doğru ve yanlış yönlerini anlatmanı dinledim. Seni tanıdığım için sabretmeyi, yaşadıklarından adım adım kurtulmanı bekledim. Ama senin bir şeyin yanlış olduğunu düşünüyor olman onun gerçekten yanlış olduğunu göstermez, tamam mı? Ayağını biraz fazla derine sokmuş olman o lanet tıpayı çıkarabileceğin anlamına gelmez." Thom çenesini tutup nefeslerini düzenlemeye çalıştı ve ters çevrilmiş bir kovanın üzerine oturdu. "Bak Kate. Ben sana uzun süre âşıktım. Çok uzun süre. O zamandan beri de bir sürü kızla birlikte oldum, içten gülümsemeleri

ve kocaman kalpleriyle hepsi de çok tatlı kızlardı. İster inan ister inanma ama senden bile daha sevimli kızlardı. Fakat onlarla görüştükçe eğer özünde bir şey eksikse, o lanet şeyi hissedemiyorsan gerçekleri göz ardı etmenin mümkün olmadığını görebiliyorsun. O zaman bir anlamı kalmıyor zaten. Sonra sen çıkageldin. Gelmeni hiç beklemiyordum. Hemen anladım. Seni burada ilk gördüğüm anda duvarları yumruklayarak çocuklar gibi ağlamak istedim. Şuramda..." Thom göğsüne vurdu, "...tam şuramda bir şey oldu. 'Aaah! İşte buradaymış,' dedim ve o an anladım."

Kate alt dudağını sarkıtmış, sıkıntı içinde Thom'a bakıyordu. Onu daha önce hiç bu kadar öfkeli görmemişti, daha önce aynı anda birden çok şey söylediğini hiç duymamıştı. Thom kovanın üstünden kalkıp sandığın üstünde yanına oturduğunda Kate neredeyse irkilmişti.

"Bak Kate, sen henüz bilmesen de ben biliyorum. Daha önce birlikte olduğun o aptallar umurumda bile değil, farklı yerlerde yaşıyor olmamız da. Aynı şeylerden hoşlanmamamız da umurumda değil çünkü onlar yalnızca birer detay, tamam mı? Yalnızca detay."

Thom, Kate'in elini tutup kendi ellerinin arasına aldı. "Kusursuz olmadığımı da biliyorum. Tek başına yaşamaya çok alıştım ve saçma sapan şeylere kızabiliyorum ve... ve lanet olası kolumu kaybettim. Eskisi gibi olmadığımı biliyorum."

Kate onun bundan bahsetmesini, bunu bir sebep olarak göstermesini istemediği için başını iki yana salladı.

Thom ona baktı ve sesi aniden alçaldı. "Ama şunu bil ki Kate... Sana şunu söyleyeyim ki şimdi gidersen hata edersin. Gerçekten. Çünkü gidersen asıl sakat olan ben olmayacağım, sen olacaksın." Sonra aniden Kate'in elini kaldırıp avucunu dudaklarına bastırdı. Elini orada tutup gözlerini kapattı ve suskunluğa gömüldü.

Gözyaşlarının yanaklarına süzülmesini umursamayan Kate de elini uzatıp Thom'un yanağını okşadı. "İyi ama nereden bileceğiz Thom?" dedi. "Ben nereden bileceğim?"

Thom gözlerini açtı ve "Çünkü ben biliyorum," dedi. "Bana bu konuda bir kez olsun güveneceksin."

İlk kez birilerinin onları görmesinden korkmadan yazlık evden birlikte çıkıp büyük bir fırtınadan kurtulan yorgun yolcular misali ağır ağır yürüdüler. Thom atları kontrol etmesi gerektiğini belirtince Kate de Sabine'i bulma ümidiyle ona eşlik edeceğini söyledi. Sabine'in endişelenmemesini, henüz sebebini açıklamaya hazır olmasa da Geoff konusunda rahat olduğunu ona söylemek istiyordu.

Liam malzeme odasının önünde bir saman balyasının üzerine oturmuş, yumuşak bir kumaşla bir gemi cilalıyor, radyoda çalan şarkıya ıslık çalarak eşlik ediyordu. İkiliyi gördüğünde onlara durumu anladığını gösteren bir bakış attı ama bir şey söylemedi.

"Aşağıdaki çiftliğin atları burada mı?" diye sordu Thom ahırın kapısındaki sürgüleri kontrol ederken.

"Evet."

"Sabine döndü mü?"

"Gri atı az önce ahıra bıraktı. Ortadaki ahırın çatısı yine su sızdırmaya başladığı için onu uzaktaki ahıra götürdük."

Thom bıyık altından küfrederek eksik kiremitlere baktı. "Üzerine bir kat branda daha koyarım. Araları doldurmak için şu kiremitlerden başka yok elimizde, değil mi?"

"Aylar önce kullandık," dedi Liam. "Güzel bir yerlere mi gitmiştiniz?" Kate'i baştan aşağı süzünce Kate yanaklarının kızardığını ve teninin karıncalandığını hissetti.

"Bazı evrak işlerini hallettik," dedi Thom. "Bütün atların içeride olduğunu söylememiş miydin?"

Liam bakışlarını Thom'a çevirdi, sonra da onun bakışlarını takip ederek aşağıdaki tarlalara baktı. "Evet."

"Peki şu hangisi?"

Liam şeftali rengi akşam güneşine karşı gözlerini kısarak baktı ve kaşlarını çatarak, "Dük'e benziyor," dedi. "Ama o aylardır aksıyor. Bu at aksamıyor."

Thom bir şey söylemeden uzaktaki ata bakmaya devam etti.

Liam da onu daha iyi görebilmek için elini gözlerine siper etti. "Üzerinde biri var. Kim o?"

O sırada Sabine elinde eyerle yanlarına geldi ve "Ne oldu?" dedi. Annesine bakıp avluda ne işi olduğunu düşündü.

"Göremiyorum," dedi Kate. "Ben o kadar uzağı göremiyorum."

"O Bayan Ballan..."

Thom elini onun koluna koyunca Liam sustu. "Haydi," dedi alçak sesle. "Onları rahat bırakalım."

"Ne?" dedi Sabine. "Atın üstündeki büyükannem mi? Hangi at o?"

"Lanet olsun. Yıllardır ata binmemişti." Liam'ın sesi hayretle yükselmişti.

"Haydi," dedi Thom onları eve yönlendirerek. "İçeri girin."

Ahırlardan ayrılırlarken Thom omzunun üzerinden uzaklara, yaşlı kadın ile güçlü atının batan güneşe karşı silüetine baktı. Ağır adımlarla ormana doğru ilerlerken Joy'u dinleyen Dük, kulaklarını bir öne bir arkaya yatırıyor, başını eski günlerdeki gibi gururla dik tutuyordu.

On Üç

Dük uyutulduktan sonra Joy iki gün odasından çıkmadı. Bayan H onun ilk gün kederlenmek şöyle dursun hiçbir şeye direnecek gücünün olmadığını söylemişti. Joy gün doğmadan kalkmış, sabahın ilk iki saatini yaşlı atının bölmesinde onu tımarlayıp kulağına bir şeyler fısıldayarak geçirmişti. Böylece veteriner geldiğinde acı içinde, ölüme mahkûm bir hayvan değil, canlı bir hayvan bulacaktı. Hayvanın yılların etkisiyle bozulan tüyleri büyük bir çabayla sözde sağlıklı bir görünüm kazanmıştı. Daha sonra Joy azimle onun yanında kalmış, veteriner zehirli iğneyi kaldırdığındaysa bir elini, başını onun omzuna yaslayan atın yüzüne götürmüştü. Dük bu pozisyonda öylesine rahattı ki yere yığılırken neredeyse Joy'u da kendisiyle birlikte yere devirecekti. Joy'u tam zamanında yakalayansa tam arkasında bekleyen Thom olmuştu. Hep birlikte hiç konuşmadan birkaç dakika öylece durmuş, yerdeki kalın saman yığınının üzerine düşen hareketsiz bedene bakmışlardı. Ardından veterinere nazikçe teşekkür eden Joy, kollarını iki yanına sarkıtıp gözlerini karşıya dikerek ahırdan eve doğru kararlı adımlarla yürümüştü. Bir kez olsun arkasına dönüp bakmadan...

Garip, diye düşünmüştü Bayan H. Joy atını gururla uğurlamak istemiş, bütün zamanını ona vermişti.

Kocasına aynı özeni göstermedi, diye düşünmüştü Sabine, herkesin aynı fikirde olduğunun bilinciyle.

Çünkü yiyecek ve ziyaretçi kabul etmeyerek bir anlamda "lütfen beni rahatsız etmeyin" mesajı veren Joy'un kendini odasına kilit-

lemesinin ikinci gününde Edward'ın solunumu iyice kötüleşmişti ve Lynda da kimseye danışma gereği duymadan doktoru aramıştı. Aramasaydı yaşlı adam, karısının lütfedip de odasından çıkmasını bile bekleyemeyebilirdi.

Bembeyaz yüzüyle her an tetikte bekleyen Sabine, büyükbabasının elini bir an olsun bırakmıyor, yaşlı adamın nabzını ölçüp stetoskobu o zayıf, kemikli göğse bastıran ve arada bir Lynda'ya bir şeyler fısıldayan doktoru dikkatle izliyordu. "Sorun değil," dedi öfkeli bir sesle. "Bana söyleyebilirsiniz. Ben onun torunuyum."

"Bayan Ballantyne nerede?" diye sordu doktor onu duymazlıktan gelerek.

"Bugün odasından çıkmayacak. O yüzden benimle konuşmanız gerekiyor."

Doktor ve Lynda bakıştılar.

"Atı öldü," dedi Lynda tek kaşını kaldırarak ve doktor anlayışla başını sallayınca bir parça hayal kırıklığına uğradı.

"Christopher buralarda mı?"

"Gitti."

"Annen hâlâ burada mı?" diye sordu doktor, Sabine'e.

"Evet, ama onun büyükbabam için yapabileceği bir şey yok." Sabine karşısında aptal biri varmış gibi ağır ve temkinli bir ifadeyle konuşuyordu.

"Böyle bir aile işte," dedi Lynda. Artık fikirlerini özgürce dile getirebiliyordu.

"Bakın, neden benimle konuşmuyorsunuz? Büyükannem odasından çıktığında ona söylerim."

Bunun üstüne doktor biraz düşündü ama sonra Sabine'e baktı ve dudaklarını ince bir çizgi halini alacak şekilde birbirine bastırıp, "O kadar bekleyebileceğimizi sanmıyorum," dedi.

İşte o andan kısa bir süre sonra Kate, biri tarafından sevilmenin verdiği yeni bir özgüvenle ipleri eline almaya karar verdi. Koridoru hızla geçip annesinin odasının kapısına sertçe vurdu ve

Joy'un tüm itirazlarına karşı gelerek az eşyalı küçük odaya dalıp ona doktorun acilen kendisiyle konuşmak istediğini söyledi.

"Şimdi gelemem," dedi Joy ona bakmadan. Tek kişilik yatağına uzanıp sırtını kapıya dönmüş, o eski fitilli kadife pantolonunun altındaki uzun, ince bacaklarını, cenin pozisyonunu alacak şekilde kıvırmıştı. "Doktora onu daha sonra arayacağımı söyle."

Annesini hiç bu kadar savunmasız halde görmeyen Kate (daha önce onu gündüz vakti yatay pozisyonda gördüğünü bile hatırlamıyordu) sesindeki ciddiyeti korumaya çalıştı. Kararlı görünmek için. "Ne yazık ki seninle hemen konuşmak istiyor. Babamın durumu gerçekten iyi değil."

Joy yatağında doğruldu.

Kate uzunca bir süre orada durup bir yanıt almayı bekledi. "Dük için çok üzüldüm anneciğim ama artık ayağa kalkman gerekiyor. Alt katta seni bekliyorlar."

Sabine'in odanın dışında, matem havasında burnunu çekerek koridordan kendi odasına doğru yürüdüğünü duyabiliyordu. Büyükbabasının durumunun ciddiyetinin farkına vardığında karakterine hiç de uymayan bir şekilde hıçkıra hıçkıra ağlamaya başlamıştı. Yumruk gibi sıktığı ellerini gözlerine götürmüştü, salya ve sümükleri ince bir nehir misali çenesine doğru akma mücadelesi verirken çaresiz, çocuksu hıçkırıklarla ağlıyordu. Onun bu olağan dışı duygusal hali Kate'in harekete geçme kararını tetiklemişti. Annesi onunla konuşmak zorundaydı. Tüm sorumluluğu Sabine'e yüklemek iyiydi ama torununun yalnızca on altı yaşında olduğunu da arada bir hatırlamalıydı.

"Anneciğim..."

"Lütfen git," dedi Joy. Başını hafifçe kaldırdığında Kate onun kıpkırmızı, şişmiş gözlerini ve iyice matlaşan kır saçlarını gördü. "Yalnız kalmak istiyorum," diye ekledi Joy.

Sabine odasının kapısını kapatınca Kate sesi dışarıdan duydu ve sesini alçalttı. "Biliyor musun? Beni dinlemekle çok iyi edersin bence. Bir kez olsun."

Joy bakışlarını kaçırıp camdan dışarıya baktı.

"Bak anne, hakkımda ne düşünürsen düşün ama ben yine de babamın kızıyım ve buradayım. Christopher ise yok. Sabine'in bütün bu sıkıntılarla tek başına mücadele etmesi hiç doğru değil. Babamın hastaneye yatırılıp yatırılmamasına ve eğer yatırılmayacaksa ne yapılacağına birinin karar vermesi gerekiyor." Kate pantolonunun bacağındaki bir izi tırnağıyla kazıdı.

"Pekâlâ. Beş dakika içinde alt kata inmezsen babam için neyin en iyisi olacağına doktorla birlikte *ben* karar vereceğim." Kate derin bir iç geçirip küçük odadan çıktı ve kapıyı arkasından sertçe kapattı.

Joy oturma odasına doktor tam da çayının son yudumunu içerken geldi. Saçlarını geriye taramıştı, gözleriyse şişmiş göz kapaklarının arasından neredeyse görünmüyordu. "Sizi beklettiğim için kusura bakmayın," dedi doktora.

Tam karşıda, şöminenin yanındaki rahat koltuklardan birinde oturan Kate o an gülsün mü ağlasın mı, bilemedi.

"Benimle konuşmamak için ne gerekiyorsa yapıyor sanki," dedi Kate daha sonra. Thom'la birlikte malzeme odasında oturmuş, ne olduğu belli olmayan bir deri parçasıyla dalgın dalgın oynuyordu.

Eski bir koltuğa çökmüş, bacaklarınıysa en yüksek derecede yandığı halde soğuğa karşı pek de fayda sağlamayan üç çubuklu ısıtıcıya doğru uzatmıştı. Dışarının sert ve soğuk havası Kate konuştukça küçük bir buhar bulutuna dönüşüyordu. "Yani böyle zamanlarda aile fertleri bir araya gelir. Bizim gibi aileler bile. Oysa annem ortalıkta dolanıp babamdan mümkün olduğunca uzak durarak sürekli bir şeylerle meşgul oluyor, bir yandan da onunla ilgili ne yapacağımız konusunda benimle konuşmaktan kaçınıyor. Christopher, Cenevre'deki bir konferansa gitmiş. Sabine ise bu tür

kararlar verebilmek için henüz çok küçük. Dolayısıyla annemin benden başka konuşabileceği kimse kalmıyor, değil mi?"

Thom ıslak bir sünger parçasıyla bir gemin üzerindeki pisliği temizliyor, sağ eliyle tokaları ustaca açıyordu.

"Ben gerçekten o kadar işe yaramaz biri miyim? Ona yardım edebileceğimi düşünemiyor mu?"

Thom başını iki yana salladı.

"Bunun seninle bir ilgisi yok. Kendisiyle ilgili bir durum bu."

"Ne demek istiyorsun?"

"Atının yasını tutmak, kocasının yasını tutmasından daha kolay onun için. Annen her şeyi içine atmakta, kendine saklamakta ustadır. Şu an yaşananların üstesinden nasıl geleceğini bilmiyor bence."

Kate bir an düşündü. "Sana katılmıyorum. Onun için küsmek en kolay yoldur. Bence benimle ilgisi var. Ona bir faydam dokunduğunu düşünmemi istemiyor." Ayağa kalkıp kapıya baktı. "Yaptığım hiçbir şeyle gurur duymadı. Onun gözünde ben hep yanlış yaptım. Bunun değişmesini istemiyor."

"Ona haksızlık ediyorsun."

"Asıl o bana ne kadar çok haksızlık etti. Bak Thom, Sabine'e hamile kaldığım zaman bana evde kalamayacağımı söyleyen kimdi? Kimdi? Sence bu beni hiç kırmadı mı? Tanrı aşkına, sadece on sekiz yaşındaydım." Kate şimdi elini bir duvarı boydan boya kaplayan eyer raflarında gezdirerek o küçük odanın içinde dolanıyordu.

"Ben senin burada kalmak istemediğini sanıyordum."

"İstemedim. Ama bunun bir sebebi de bana karşı takındıkları o sert tavırdı."

Thom elindeki gemi ışığa tutup aralarda kir kalıp kalmadığını kontrol etti ve sonra onu dizine indirdi.

"Çok uzun zaman önceydi o günler. Artık unutmalısın. Hepimiz unuttuk."

Kate sert bir ifadeyle kaşlarını çatarak Thom'a döndü. Büyükannesi Alice görseydi tam da kendi annesininkine benzeteceği

türden bir ifadeydi bu. "Ben unutamam Thom, annem yaptığım her şeyi eleştirmekten vazgeçinceye kadar unutamam. Beni olduğum gibi kabul etmediği sürece unutamam." Kollarını göğsünde kavuşturup ona bakarken saçları gözünün önüne düştü.

Thom gemi bırakıp ayağa kalktı ve kollarını ona sıkıca dolayınca Kate hemen gevşeyip rahatladı. "Kafana takmasan olmaz mı?" diye sordu Thom.

"Yapamam."

"Şimdilik belki. Ama kafanı dağıtacak bir şey bulacağız." Thom'un sesi çok yumuşak ve şefkat doluydu. Kate parmağını kaldırıp onun dudaklarında gezdirdi. Thom'un alt dudağı soğuktan çatlamıştı.

"Aklında ne var peki?" diye mırıldandı. "Biliyorsun, ev insan kaynıyor."

Thom bakışlarını haylaz bir ifadeyle kaldırdı.

"Bence ata binmeye gelmelisin."

Kate ona bakıp hemen geri çekildi. "Aaah, hayır. Sabine'i kandırmış olabilirsin ama beni kandıramazsın. Son yirmi yılımı lanet olası bir ata binmek zorunda olmadığım için Tanrı'ya şükrederek geçirdim. Asla olmaz."

Thom ağır adımlarla ona doğru yürüdü. Hâlâ gülümsüyordu. "Kilometrelerce yol gidebilirdik. Hava güzel."

"Hayır. Mümkün değil."

"Biraz yürüyüş yapıp ormana dalabilirdik. Kimsenin bizi göremeyeceği bir yere."

Kate istenmeyen bir öpücüğü bertaraf etmek istercesine dudaklarını sımsıkı kapatıp başını iki yana salladı. "Ben ata binemem Thom. Atlar beni korkutuyor. Hayatım boyunca ata binmezsem çok mutlu olurum."

Thom sağlam eliyle onu ensesinden kavrayıp nazikçe kendine çekti. Üzerine sabun kokusu ve çayırların o tatlı, mayhoş kokusu sinmişti. "Birlikte binebiliriz. Ben sana sıkıca sarılırım, seni hiç bırakmam."

Kate, Thom ona bu denli yaklaşınca sersemledi ve başı döndü. Kollarını onun boynuna doladı; o kollarda kaybolmak, onun da kendi kollarında kaybolmasını istedi. Gözlerini kapattı, başı hafifçe yana eğildi ve Thom'un sıcak nefesini çıplak boynunda hissetti.

"Seninle baş başa kalmak istiyorum," diye fısıldadı Thom. Sesinin titreşimi Kate'in ensesindeki tüyleri diken diken etmişti.

Yaklaşan ayak seslerini duyunca Kate yerinden sıçradı ve dışarıdan vuran parlak ışığın altında kapkara görünen, ince, yıpranmış yüzüyle Liam kapıda belirdi. Kolunun altında bir battaniye vardı ve gözleri, oturduğu yerde gem temizleyen Thom ile eyerlerden birine gelişigüzel yaslanan Kate arasında gidip geldi. "Çok güzel bir gün," dedi. Bunu Thom'a söylemişti ama yüzü Kate'e dönüktü. "Doru atın battaniyesini şimdilik çıkarabilirim, diye düşündüm. Derisi sandığımız kadar ince değil."

Thom başını salladı. "İyi yapmışsın. Havalar güzelleştikçe onu tekrar dışarı çıkarabileceğimizi düşünüyorum." Sonra fikrini sorar gibi kısacık bir an için Kate'e baktı. "Peki bütün gün buralarda mısın Liam?"

Sabine ellerini kot pantolonunun ceplerinin derinliklerine sokmuş, çenesini kazağının yakasına gömmüş, avludan aşağı yürüyordu. Açıkta kalan gözleri ile burnu şimdiden kızarıp hassaslaşmıştı. Büyükbabası ölüyordu. Doktor sözlerini "henüz kesin bir şey söyleyemeyeceğine" ve durumunun "tartışmaya açık olduğuna" dair ifadelerle süslese de aslında anlatmak istediği buydu. Sabine'in büyükbabası ölüyordu ve büyükannesi atının ölümünden sonra çok garipleşmişti. Annie de uzun süredir telefonlarına yanıt vermiyordu. Her şey paramparça oluyordu. Bugüne dek sahip olduğu tek gerçek aile paramparça oluyordu.

Sabine ayaklarının dibinde Bertie'yle birlikte otlağın kenarındaki ahşap banka oturdu ve burnunu koluna sildi. Nedense içinde bu durumun sebebinin kendisi olduğuna dair aptalca ama giderek büyüyen bir kuşku vardı. Londra'dayken Jim ve Geoff sayesinde

sahip olduğu iki aile de dağılmıştı. Şimdiyse buraya ilk geldiğinde çok normal -aslında o kadar da normal değildi belki- ve iyi durumda olan ailesi de dağılmaya, parçalarına ayrılıp yok olmaya yüz tutmuştu. Hiçbir şey buraya ilk geldiği zamanki gibi değildi. Hiçbir şey. Ve bunun sebebi kendisi değil de kimdi?

Sabine uzun, ürpertili bir iç geçirince Bertie ona soran gözlerle bakıp burnunu yeniden patilerinin arasına yerleştirdi. Sabine telefonda Bobby'ye bu teorisinden bahsetmiş ve Bobby ona saçmaladığını söylemişti. "Yaşlılar ölür. Yaşlı atlar da," demişti. "Bu işler böyledir. Daha önce ölüme bu kadar yakından tanık olmadığın için böyle hissediyorsun." Sabine'in biriyle konuşmaya ihtiyaç duyduğunu fark etmiş gibi ona iyi davranmış, onunla dalga geçmemişti. Aslında Sabine, Thom'la konuşmak istemişti ama o bile son günlerde kayıplardaydı. Ne zamandır ata binmeye gitmeyi teklif etmemişti ve avluda yalnız olduklarında da Sabine'le karşısındaki John-John ya da herhangi bir yabancıymış gibi şakacı ve nazik bir ses tonuyla konuşuyordu.

Sabine havanın soğukluğunu aniden fark etmişçesine dirseklerini ovaladı ve tekrar ahırlara yürüyüp kim var kim yok görmek için başını her kapıdan içeri uzattı. Annesiyle konuşmayı düşündü. Geoff'un mektubundan sonra, yani birkaç gündür araları fena değildi. Ama annesi ne kadar anlayışlı olursa olsun onunla Kilcarrion hakkında konuşmak çok zordu ve Joy'la geçinmeyi becerememesi konuşmalarına gölge düşürecekti. Mesele onun İrlanda'dan bir an önce gitmek istediği, Sabine'inse istemediği gerçeğiyle bulanacaktı.

Çünkü sorunun temelinde bu vardı; büyükbabası ölse bile Sabine geri dönmek istemiyordu. Buraya, buranın ritmine ve yapısına, neler olacağını önceden kestirebilmeye alışmıştı. En azından çoğunlukla. Sabine atları seviyordu. İri atları, insanları. Kimin ne giydiğinden ve kimin kimden hoşlandığından başka hiçbir şeyin önemli olmadığı Keir Hardie civarında amaçsızca dolaşmak mümkün değildi. Oradakilere ata binmekten, avlanmaktan bahsedecek olsa onunla kesin dalga geçerlerdi, ona havalara girdiğini söylerlerdi. Kendini

farklı hissetmesine, eskisinden de farklı hissetmesine neden olurlardı. Artık evi ona nedense gerçek eviymiş gibi gelmiyordu. Annesinin bunu duyduğunda yine üzüleceğini düşününce Sabine'in içi sızladı.

Ahırın kapısını açıp usulca içeri girdi ve kollarını gri atın boynuna doladı ama saman heybesiyle meşgul olan at ona pek pas vermedi. Birkaç dakika sonra Sabine dışarı çıkıp kapıyı dikkatlice kapattı ve malzeme odasına geçti. Atla biraz gezintiye çıkarsa kara bulutlar biraz olsun dağılırdı.

Liam içerde yalnızdı ve temizlemeye çalıştığı kumaştan daha fazla kıl barındıran bir fırçayla at battaniyesini fırçalıyordu.

"Gri olanı biraz dışarı çıkarmayı düşündüm," dedi Sabine gemi almak için uzanırken.

"Ata binmek için güzel bir gün," diye karşılık verdi Liam sırıtarak. "Aslına bakarsan ata binmek için her gün güzeldir."

"Tabii tabii," dedi Sabine gülmemeye çalışarak. Liam'ı yüreklendirmeye niyeti yoktu.

"Tek başına mı gidiyorsun?"

"Evet. Ne olmuş?"

"Hiç."

"Gel istersen."

Liam omuz silkti. "Biriyle gidiyorsun sanmıştım. Thom'la ata binmek hoşuna gidiyor diye düşünmüştüm."

Sabine eyeri raftan almaya çalışırken yüzünün kızarmamasını diledi. "Aslında Thom'un nerede olduğunu bilmiyorum. Zaten bugün ortalıkta kimsecikler yok. Hiç kimse."

"Evet ama şimdi şaşırabilirsin."

Sabine ona baktı.

"Sanırım Thom ormana gitti. Büyük atla birlikte." Liam fırçayı yerdeki kutunun içine koydu ve battaniyeyi silkeledi. "Biriyle birlikte gidip gitmediğini bilmiyorum." Yığının içinden başka bir battaniye alırken dudakları garip bir şekilde kıpırdadı. "Sana iyi gezintiler."

Sabine kaşlarını çatarak Liam'a bakıp avludan çıkarken dizginler arkasından sürükleniyordu. Liam bazen gerçekten çok tuhaf olabiliyordu.

Derin Yaban Domuzu Ormanı yerlilerin çok iyi bildiği gibi ne derindi ne de yaban domuzu barındırıyordu. Küçük bir nehrin kıyısında yer alıyordu ve dört yüz metre genişliğindeydi. Nehir iki malikâneyi destekliyor, sezonda alabalık avcılığına imkân tanıyordu. Yazınsa orman yerli gençlere büyükleri tarafından yakalanmadan kendilerini kaybetme fırsatı veriyordu. Ama uzundu ve sarmal nehri neredeyse üç kilometre boyunca takip ediyordu. Böylece kendilerini medeniyetten uzak olduğuna inandırmak isteyenler etraflarındaki ağaçlar ile çalılıkların korumasına ve sessizliğine sığınabilirdi.

Thom nehir yolunu yarılamıştı ki o kocaman doru atını durdurup sağ bacağını eyerin arkasından geçirerek yumuşak, yosun kaplı toprağa ayak bastı. Dizginleri sol koluna dolayıp Kate'in inmesine yardım etti. Kate zarafetten biraz uzak bir şekilde atın sırtından indi ve yerde boylu boyunca yatan ağaç gövdesine doğru yürüyüp yosun kaplı yüzeye oturdu.

"Yarın yerimden kıpırdayamayacağım," dedi yüzünü buruşturarak sırtını ovarken.

"Sen asıl ondan sonraki günü gör."

"En azından sevinmiş gibi yapma."

Thom atın burnunu okşadıktan sonra onu başka bir ağaca yönlendirdi. Atın boynundaki ipi çözüp gemine takarak onu dallardan birine bağladı. Ardından ağaç gövdesine doğru yürüdü, Kate'in yanına oturdu ve onun saçını gözünün önünden çekip burnunun ucuna bir öpücük kondurdu. "O kadar mı kötüydü?"

Kate acınası bir halde gülümsedi ve morluklarını kıyafetinin altından görebilecekmiş gibi bakışlarını aşağı kaydırdı. "Bir başkası için bunu asla yapmazdım."

"Umarım. Biraz daha yakın otursaydık ahlak kurallarına tamamen karşı gelmiş olurduk."

"Bundan pek rahatsız oluyormuş gibi görünmüyorsun ama."

Birbirlerine yaslanıp uzunca bir süre öpüşürlerken Kate, ormanın o nemli, gizemli kokusu, çürümüş yaprakların yaydığı küf kokusu ve taze yaprakların keskin kokusu ile yanındaki adamın tatlı kokusunun birbirine karıştığını fark ederek inanılmaz derecede mutlu oldu.

Dudakları birbirinden ayrıldığında Thom, "Seni seviyorum, biliyorsun," dedi.

"Biliyorum. Ben de seni seviyorum."

Tepelerindeki parlak güneş, ağaç dallarının oluşturduğu gölgeliğin arasından incecik ışınlarını yeryüzüne yolluyor, etraflarındaki araziyi göz kırpan, hareket eden bir projektör misali aydınlatıyordu. Rüzgâr etraflarındaki çalılıkları hışırdatırken sanki dalların üzerinde görünmez bir el hafifçe geziniyordu. Tekrar öpüşmeye başladılar. Thom, Kate'in saçlarını kavramış, ağırlığını hissetmesi için onu ağaç gövdesinin enli yüzeyine doğru itmişti. Arzuyla yanıp tutuşan Kate ise ona sıkıca kenetlenmeye, sokulmaya çalışıyordu.

Sanki zaman ağırlaşıp durmuştu; birbirlerinin vücutlarında, nefes alıp verişlerinde, tenlerindeki dudak dokunuşlarında çözülmüşlerdi.

"Ah, Thom," diye fısıldadı. "Seni istiyorum."

Thom'un pürüzlü yanağını kendi teninde hissetti ve duraksamasındaki dinginliğin farkına vardı. Daha sonra Thom sağlam elinden destek alarak doğruldu ve bakışları Kate'e kilitlendi. "Ben de seni istiyorum." Kate'i kutsar gibi yüzüne bir öpücük kondurmak için eğildi.

Kate aralarında çok fazla mesafe olduğunu hissederek uzanıp onu kendine çekti. Ama Thom durdu, gücü vücutlarının arasındaki mesafeyi koruyordu.

"Hayır."

"Ne oldu?" Parlak güneş ışığı, tepelerindeki gölgeliği kırıp geçerken Thom'un yüzünü göremeyen Kate gözlerini kıstı. *Aman Tanrım, gözlüğüm*, diye düşündü. *Gözlük takmamalıydım.*

"Burada yapmak istemiyorum. Bu şekilde olmaz." Thom doğrulduğu sırada nefesi hâlâ düzensizdi. "Böylesine... ucuz bir şekilde olsun istemiyorum."

"Nasıl ucuz olabilir ki?" Doğrulmaya çalışan Kate sesindeki sabırsızlığı gizlemeye çalıştı.

"Ucuz demeyelim o halde. Yanlış kelime." Thom onun eline uzandı ve onu çevirdi. "Kusursuz olsun istiyorum. Ne bileyim... o kadar çok bekledim ki... Yani seni bekledim."

Kate içindeki alevin yavaş yavaş kaybolduğunu fark ederek avucuna baktı. O sıcaklığın yerini bir tür duygusallık almaya başlamıştı. Farklı bir güçtü bu. "Kusursuz olmayacak Thom."

Thom ona bakıyordu – siyah çizgilerle çerçevelenmiş iki mavi, kusursuz göz bebeği.

Kate sözlerine devam etti: "Kusursuz olmasını bekleyemezsin. Her şeyi kusursuzluk üstüne kurarsak birbirimizi hayal kırıklığına uğratırız. İnan bana." *Biliyorum*, diye ekledi içinden.

Thom bakışlarını aşağı indirip Kate'in elini inceledi.

Yine Kate konuştu: "Çok uzun süre beklememiz bunun daha anlamlı olacağını göstermez. Hatta başta biraz garip gelecektir. Yani birbirimize alışmamız gerek önce." Thom farkında olmadan koluna baktı.

"İkimiz de değiştik Thom. Adım adım ilerlemeliyiz. Bence er ya da geç kusursuz olacaktır. Ayrıca bana sorarsan bir yerden başlamamız çok daha önemli." Kate gülümseyerek etrafına bakındı. "Burada olmasa bile. Ya da önümüzdeki birkaç gün içinde olmasa bile. Çünkü bacaklarımı birkaç gün kımıldatabileceğimi sanmıyorum."

Şimdi rahatlamışlardı. Thom ona bakarak nefesini serbest bıraktı, kısa, kahkahayla karışık bir nefesti bu. Sonra Kate'in elini

kaldırıp gözlerini onun gözlerinden ayırmadan bileğini hafifçe ısırdı. Thom'un ağzını teninde hisseden Kate'in omurgası âdeta erimiş metale dönüştü, görüşü gözlüğüne rağmen bulanıklaştı. Güçlükle yutkundu.

"Haklısın," dedi Thom onun bileğini bırakmadan, Kate'e bakarken gözleri yanıyordu. "Asıl amacımızı unutmamalıyız."

Thom geri çekilip Kate'in bileğini tekrar kucağına bıraktı ve gülümsedi. "Ama biliyorsun ki sen de yanılıyorsun. Kesinlikle kusursuz olacak."

***

Sabine eve doğru gidiyordu. Sol bacağını yeni edindiği bir rahatlıkla öne uzattı ve atın da biraz dinlenebilmesi için eyer kolanının tokasını gevşetti. Bugün onu çok yormuştu. Altındaki çimenlerin üzerinde ritmik adımlarla ilerleyen atın güçlü yapısının getirdiği fiziksel heyecana, engellerin üzerinden muhteşem bir yükseliş ve gerinmeyle atlamasının verdiği duyguya odaklanıp onu bekleyen güçlükleri unutmaya çalışmıştı.

Londra'ya dönmeyecekti. Bunu annesine söylemekten başka çaresi yoktu. Yanına gidip ona durumu açıklayacak, onu her hafta arayacaktı ama o burada yaşayacaktı. Büyükannesinin ona ihtiyaç duyduğu bu yerde. Kendini en mutlu hissettiği yerde. *O son cümleyi söylemeyebilirdim tabii,* diye düşündü. Sabine bunları düşünürken dizginleri uzattı ve atın başı minnet dolu bir ifadeyle eğildi. Karşısındaki kişi annesi bile olsa Sabine'in böyle bir şey söylemesi zalimce olurdu.

Alçalan güneş iyice kırmızıya dönerken sessiz İskandinav ışınları boş tarlalara düşüyor, hâlâ buzla kaplı tepedeki araziyi pembeye boyuyordu. Bitkin düşen Bertie atın arka toynaklarına güvenli bir mesafe belirlemiş, patilerini asfalt yola hafifçe vurarak umarsız adımlarla onu izliyordu. Sabine annesini iki haftada bir ziyarete

gidebilirdi, eğer annesi onu gerçekten özlerse... Sabine onun tek başına kalmaktan hoşlanmayacağını biliyordu. Ama annesi bunun kısmen kendi hatası olduğunu anlamalıydı. Ne de olsa Sabine'i buraya o yollamıştı. Büyükannesi ve büyükbabasıyla ondan çok daha iyi anlaşıyor olması kendisinin suçu değildi.

"Belki seni de göndermezler," deyince atın kulakları dikildi. "Fazladan bir atın ne zararı olabilir ki?"

Ama bu bencilce bir istek değildi. Burada kalırsa büyükbabasının bakımında büyükannesine yardım edebilirdi. Büyükannesi sürekli başka işlerle meşguldü ve Hemşire Lynda giderse biraz tasarruf edebilirlerdi. Ayrıca Annie'nin terapi görmesi gerekirse Bayan H'nin onunla daha fazla ilgilenmesi gerekeceğinden onlara öğle yemeği yapacak birine ihtiyaç duyacaklardı. Bayan H ekmek pişirdiği sürece Sabine yemek yapma işini de üstlenebilirdi. Bu arada her gün ata biner, herkesin biraz olsun rahat nefes almasını sağlayabilirdi. Gözünü Christopher ile Julia'nın üzerinden ayırmaz, Bobby'yle görüşmeye devam ederdi. Sabine onunla arkadaş olmak istediğinden emindi ama daha ötesinden pek emin değildi.

Tam Aziz Peter Kilisesi'nin köşesinden dönüyordu ki atı aniden durup kulaklarını dikerek başını kaldırdı. Bir koku almış gibi burun delikleri genişledikten sonra alçak sesle uzun uzun kişnedi. Tam önünden giden Bertie de kafasını kaldırmıştı.

Daldığı düşüncelerden uyanan Sabine, atını neyin korkuttuğunu görmek için etrafına bakındı. Hayvanın bakışlarını takip edince avludaki iri atın on altı hektarlık arazinin sınırında ağır ağır ilerlediğini gördü. Atın yüzü ona dönük olduğu için Sabine o mesafeden başta yalnızca Thom'u seçebildi ve ona selam vermek için seslenmeyi düşündü. Sonra at hafifçe sola döndü ve Sabine atın üstünde iki kişi olduğunu gördü. Biri Thom'du. Diğeri, yani Thom'un arkasındakiyse annesi... Sabine onun sürülmüş tarlanın donuk kahverengisiyle tezat oluşturarak ışıl ışıl parlayan kızıl saçlarını seçebilmişti. Annesi kollarını Thom'un beline dolamış, başını onun sırtına yaslamıştı.

Sabine başta gördüklerine inanamayarak gözlerini kırpıştırdı. Gördüğü şeyden emin olduktan sonra da dallanıp budaklanan düşüncelerin etkisiyle olduğu yerde kalakaldı.

Annesi atlardan çok korkardı, dolayısıyla şu an o atın üstünde olmasının tek bir sebebi olabilirdi.

Sabine'in aklına aniden Liam'ın söyledikleri geldi.

Gri atın yerinde duramamasını görmezlikten gelip onlar geçene kadar bekledi. Gözleri de kıpırdamayan uzuvları gibi buz kesmişti. Thom ve annesi onun görüş alanından çıktıktan sonra Sabine atını eve yönlendirdi.

Kate küvette, çenesine kadar yükselen köpüklerin içinde uzanıyordu. Parmakları kireç kalıntılarıyla dolu tıpaların altına pembe sosisler gibi dizilmiş, buharı tüten suyun diğer tarafından dışarı fırlamıştı. Vücudu şimdiden ağrımaya başlamıştı. Kate böyle olacağını biliyordu ama rahatlayıp hafiflemenin verdiği o güzel duygu sayesinde artık hiçbir şeyi umursamıyordu. Thom onu seviyordu. Gerçekten seviyordu. Geri kalan her şey birer ayrıntıdan ibaretti.

Gözlerini kapatıp Thom'a dokununca hissettiklerini, tenine değen nefesini, vücudunu saran kollarını, atın üstünde kendini nasıl hissettiğini, Thom'un bedeniyle temas halinde olmanın verdiği o erotik duyguyu, altlarındaki atın nallarının çıkardığı boğuk seslere karşı kendi sessiz duruşlarını düşündü. O yaşlı ağaç gövdesinin üstünde konuştuktan sonra Thom'un onun kazağını çıkarışını, kendisinin de onun gömleğini sabırsızca çıkarıp takma kolunun mekanizmasını gözler önüne serişini düşündü. Thom başta biraz rahatsız olmuştu ama sonra rahatsızlığını gizlemek için olsa gerek, kolunu ona cüretkârca gösterip onun hakkında konuşmuş, Kate'in verdiği tepkiyi ölçmüştü. *Bir fark yaratacağından değil*, demek istiyordu Kate ona, yalnızca bilmesi gerektiğini düşünüyordu. Bu onun vücudunda Kate'in gözünde canlandıramadığı bir parçaydı ve artık bir bariyeri aştıklarına göre Kate her şeyi bilmek istiyordu.

Thom elinin silikondan yapıldığını anlatmıştı ona. Hafif bir kavrama gücü vardı ama fazla değildi (Bunun yerine kıskaç da takılabilirdi ve kıskaç ona daha iyi kavrama becerisi sunardı. "Ama kendimi Kaptan Hook gibi hissederdim," demişti Thom. "O kıskacı gördükçe kolumu kaybettiğimi sürekli hatırlardım.") Eli plastikle kaplanmış bileğine bağlıydı. Sonra metal kablolardan ve silindire benzer bir tüpten oluşan küçük bir düzenek göze çarpıyordu. O düzenek de Thom'un omzunun etrafındaki sıkı kayışlara eklenmişti.

Kate parmağını kolun üzerinde gezdirerek, "Şu elektronik olanlarından alamaz mısın?" diye sormuştu. "Hani şu sinir sistemine tepki verenlerden? Onlar daha gerçekçi görünmüyor mu?"

"Bu işi yaptığım sürece olmaz," demişti Thom. "Bu eski şey sudan ya da saman tozundan etkilenmiyor. Karmaşık bir sistemi yok. Ayrıca sağ elimle birçok işimi halledebiliyorum." Kolunu kaybeden insanların çoğu bu zahmete bile katlanmıyordu Thom'un dediğine göre. Başta büyük bir mücadele gerekiyordu ve kendilerini rahatsız hissediyorlardı. Ama Thom azmetmişti çünkü koluna bakılması hoşuna gitmiyordu. Ve insanlar ona gerçekten bakıyordu; kendilerine engel olamıyorlardı.

Kate o silikon eli kaldırıp öpünce Thom da karşılığında onu kendine çekip saçlarını öpmüştü. Kate sonrasında bunu hiç düşünmemişti. Çünkü onu asıl meraklandıran, o kazağın altında ne olduğuydu. Artık Thom'la hayatın nasıl olacağından başka bir şey düşünmüyordu; uyandığında o pırıl pırıl mavi gözleri görmenin, o geniş, çalışmaktan kas yapmış göğse sokulmanın nasıl olacağından başka... Aşktan konuşabildikleri o eski günlerden birinde, "Nasıl anlıyorsun?" diye sormuştu bir keresinde annesine. "Anlıyorsun işte," demişti annesi sakince ama bu yanıt o zamanlar Kate'e pek de tatmin edici gelmemişti. *Ama belki de haklıydı*, diye düşünüyordu şimdi. Belki de, belki de gerçekten o anı yaşıyordu şimdi. Bu daha öncekilere hiç benzemiyordu; Justin'e olan o kaygılı, şüphelerle dolu aşktan, Geoff'a karşı hissettiği o minnet dolu, çekingen sevgiden çok farklıydı. Bunda tutku vardı, evet ama sağlam, tutarlı bir

histi bu. Kate istese de bunu değiştirmek için hiçbir şey yapamazdı sanki. Kaçınılmazdı. Kendi kendine gülümseyerek dizlerini büktü ve suyun içine kayıp sıcaklığı her hücresinde hissetti.

Evinde tek başına çok fazla vakit geçirdiği için banyo kapısını kilitleme alışkanlığını unutmuştu; birinin içeri girmesi gibi bir risk yokken kapıyı kilitlemek gereksizdi. O yüzden tam anlamıyla şoka uğradı çünkü gözlerini açtığında karşısında Sabine vardı.

"Sabine?" dedi şaşkınlık içinde yüzündeki köpükleri silerken. "İyi misin? Ne oldu?"

Sabine ellerini beline yaslamıştı. "Biraz rahat duramadın mı?" Gözlerinden ateş fışkırıyordu. "Beş dakika bile erkeksiz kalamaz mısın?"

Kate öfkeli kızının bakışları karşısında çıplaklığını gizleme arzusuyla toparlanmaya çalıştı.

"Ne?.."

"İğrençsin! Biliyor musun? Midemi bulandırıyorsun! Sürtüğün tekisin!"

"Orada dur bakalım..." Kate banyonun diğer ucundaki havlusuna uzanmaya çalışırken küvetteki suyun çalkalanıp banyo zeminine akmasına sebep oldu. "Dur bakalım..."

"Senin için üzülmüştüm bile! Haberin var mı?" Sabine şimdi başını iki yana sallıyordu. Binici şapkasından dolayı kafasına yapışan saçları olmadık noktalarda çıkıntı yapmıştı. "Geoff konusunda senin adına üzülmüştüm! Söylediklerim yüzünden pişman olmuştum. Sense tüm o süre boyunca..." Sabine bir an doğru kelimeyi bulamadı. "Thom'la kim bilir ne haltlar karıştırıyordun? Hiç zaman kaybetmeden kendini onun kollarına attın. Tanrım, gerçekten midemi bulandırıyorsun!"

"Ben Thom'la yatmadım." Kate ayağa kalktı ve radyatöre tutunarak küvetten çıktı. "Hiç kimseyle yatmadım."

"Seni *gördüm*! Onun atına binmiştin! Gözlerimle gördüm!"

Kate serseme dönmüş, kızının yüzündeki saf nefretin altında ezilmişti. "Sabine, hiç düşündüğün gibi değil..."

"Ne yani? Bana onunla ilişkin olmadığını mı söylüyorsun?"

Kate nefesini serbest bıraktı. "Hayır, öyle bir şey söylemiyorum."

"Bana yalan söyleme o halde. Örtbas etmeye çalışma. Tanrım, buraya ilk geldiğimde senin için gerçekten üzülmüştüm, biliyor musun? Burada büyüdüğün için senin adına üzülmüştüm. Gerçekten çok zor insanlar olduklarını düşünüyordum." Sabine şimdi ağlıyordu. Kesik kesik, düzensiz nefesler alıp veriyordu. Gözyaşlarını engellemek istercesine gözlerini sımsıkı kapatmıştı. "Ama şimdi... şimdi keşke senin değil de onların yanında büyümüş olsaydım, diyorum. Çok belli etmeseler de birbirlerini seven insanların arasında. Birbirine destek olan, karşılarına her çıkanla yatmayan insanların... Biraz olsun onlara benzeyemez miydin? Neden... neden böyle bir *fahişe* oldun?" O kelime, aralarındaki buharlı havayı buz gibi bir bıçak misali kesmişti.

"Ben onunla yatmadım," dedi Kate alçak sesle. Havlusunu vücuduna sararken gözyaşları yanaklarına süzülüyordu. Ama Sabine gitmişti.

Sabine evden hışımla çıktığında ne yapacağına dair herhangi bir fikri yoktu. Zihni karmakarışık düşüncelerle dolup taşıyordu, birbirini yansıtan ama hiçbir anlamı olmayan kırık cam parçaları gibiydiler. Sabine kendini içgüdüsel olarak ahırlara attı. Atlar ile köpeklerin anlaşılmazlıktan, karmaşadan uzak dostluğu evin içindeki insan çeşitliliğinden çok daha güvenliydi. Kolunu gri atın sakin boynuna sarıp ıslak yanağını onun tüylerine yaslayarak, *bunu nasıl yapar,* diye düşündü. Annesi kendini Thom'un, yani buraya geldiğinden beri Sabine'i en iyi anlayan adamın kollarına nasıl atardı? Hiç mi iradesi yoktu? Neden her şeyi mahvetmek zorundaydı?

Sabine elini indirip ahırın köşesine çöktü ve annesinin söylediklerini düşündü. Thom'la yatmadığını iddia ediyordu ama ya-

tacağı belliydi. Gözlerini kapattığında o görüntüyü gözünde canlandırabiliyor, eve doğru ağır adımlarla ilerleyen atın üzerindeki annesinin Thom'a nasıl yapıştığını hatırlıyordu. Sabine onun yüz ifadesini o mesafeden bile seçebilmişti: kibirli, kendinden memnun. Yakınlıklarının tadını çıkarıyordu. Sabine'in görmediğini sandığı zamanlarda Justin'e bakınca yüzünde beliren ifadenin aynısıydı bu. Sabine gittikçe kararan ahırda zihnindeki o görüntüden kurtulmaya çalıştı. Neden böyle bir annesi vardı ki? Eskiden kendini ona yakın hissederdi, Geoff'un zor bir adam olduğunu ve bilinen tarzda olmasa bile annesinin bir aile kurmaya çalıştığını düşünürdü. Ama artık onu tanıyamıyordu. Justin denen adam ortaya çıktığından beri annesi bambaşka birine dönüşmüştü. Sınır tanımayan birine. Bu da Sabine'i sadece kızdırmakla kalmıyordu, kendini hareketli kumun üstünde duruyormuş gibi dengesiz hissetmesine de neden oluyordu.

Sabine ayağa kalktı ve ellerini gri atın su kovasına daldırıp o yakıcı düşüncelerden kurtulmak için buz gibi suyu yüzüne çarptı. Soğuk su onu rahatlatmıştı. Orada, avuçlarını yüzüne bastırmış halde dururken onun sesini duydu. Yan bölmedeki atın nazikçe azarlandığını, bir elin kaslı bir kalçaya attığı boğuk şaplak sesini duydu. Metallerin takırdadığını, sonra ağır adımlarla geri geri giden atın duvara tosladığını işitti. Ve Sabine birkaç dakika hiç kımıldamadan durdu. Düşünüyormuş gibi.

Ama düşünmüyordu.

Saçlarını geriye atıp gözlerini sildi ve gömleğinin yakasını açtı. Sonra kazağını büyük bir mücadele verip çıkardı ve ahırın kapısına astı. Gri atın bölmesinden çıkıp kapıyı arkasından kapatarak diğer bölmeye geçti.

Sırtına saman çöpleri takılmış olan Thom yüzünü duvara dönmüştü. Arkasına bakınca yüzü bir an için tepedeki lambanın sarı ışığıyla aydınlandı. "Merhaba," dedi ve saman heybesinin yerini sağlamlaştırmak için onu halkanın yukarısına çekip düğümledi. "Bana yardım eder misin?"

Sabine ahır duvarına yaslanmış, gözlerini ona dikmişti.

"Az önce bu delikanlının toynağından yumurta büyüklüğünde bir taş çıkardım." Thom saman filesini çekmeye devam ediyordu. "Görmen lazımdı. Dün neden topalladığı şimdi anlaşıldı."

Sabine duvar kenarından ilerleyip ona biraz daha yaklaştı.

Thom saman filesini son bir kez bükerek, "Bu zamana dek fark edemediğim için benim hatam tabii," diye mırıldandı. "İnsanın yirmi yıl sonra böyle bir hata yapması inanılmaz, değil mi? Sen nerelerdeydin bakalım?" Thom sonunda Sabine'e döndü ama Sabine ona beklediğinden daha yakın durduğu için yön değiştirip hafifçe geri adım atmak zorunda kaldı.

"Gri atla dolaştım," dedi Sabine, bir dizini kaldırıp büktü. "Belli bir yere gitmedim."

"Sana alıştı," dedi Thom gülümseyerek. "İkiniz iyi anlaşıyorsunuz."

Sabine kirpiklerinin altından ona baktı. "Ya sen?"

"Ah, o benim için fazla küçük. Ama evet, doğrusunu istersen tam benim tarzım. Cesur, zeki, küçük bir adam. Kibirli değil."

"Ben attan bahsetmiyorum."

Thom durdu ve başını yana çevirdi.

"Biz anlaşıyor muyuz? Sen ve ben?"

Sabine'in sesi alçak ve yumuşaktı. Sanki ahır bir anda sessizliğe gömülmüştü, atın katur kutur çiğneme sesleri o sessizlikte âdeta yankılanıyordu.

"Anlaşıyoruz elbette." Thom kaşlarını çatarak bu işin nereye varacağını anlamaya çalıştı.

Sabine ona baktı. "Yani benden hoşlanıyor musun?"

"Elbette hoşlanıyorum. İlk gördüğüm anda hoşlanmıştım."

Sabine ona doğru bir adım attı. Kalbi öyle hızlı atıyordu ki sesini Thom bile duyuyor olabilirdi. "Ben de senden hoşlanmıştım," diye fısıldadı. "Hâlâ hoşlanıyorum."

Sabine dilini hafifçe dudaklarında gezdirdi.

Olanlara hâlâ bir anlam veremeyen Thom ondan uzaklaşıp köşedeki yemliğe yaslanmış süpürgeyi aldı. Sonra durdu ve bir şey düşünüyormuş gibi ensesini kaşıdı. Ardında hafifçe eğilip neredeyse boş olan su kovasını aldı.

Kova gürültüyle yere düşünce at irkildi.

Sabine, Thom'un birkaç metre ötesinde gömleğinin düğmelerini açmış, öylece duruyordu.

Gömleğinin içine bir şey giymemişti.

"Sabine..." Thom onu örtmek istercesine ileri atıldı ama Sabine erken davrandı. Thom'a yaklaşıp onun sağ elini kendi göğsüne koydu ve zayıf vücudunu ona hafifçe bastırdı.

"Hişşşt," dedi, Thom'un gözlerinde kaybolan gözleri kocaman açılmıştı.

Thom'un elinin altında vücudu ürperdi.

Şaşkınlıktan Thom'un da gözleri kocaman olmuştu, kesik kesik nefes alıp veriyordu. "Sabine..." dedi tekrar ama Sabine uzanıp kafasını eğerek dudaklarını onun dudaklarına yapıştırdı.

Kısa, korkunç bir sessizlik oldu. Sonra Thom ondan kurtulup geri çekildi ve başını iki yana sallayarak kekeledi: "Sabine. Hayır. Hayır, çok üzgünüm... çok üzgünüm ama..." Kapıya döndü ve tutundu. Sonra protez eliyle kovayı yerden alırken görüşünü düzeltmeye çalışırcasına sağlam eliyle gözlerini, yüzünü ovuşturdu. Malzeme odasında bir ışık titreşti ve floresan ışığı dışarıya yansıdı. Avludaki Bertie havladı.

"Sabine. Böyle bir şey yapamam. Sen çok tatlısın, gerçekten ama..."

Sabine titremeye başlamıştı. Alacakaranlıkta Thom'un karşısında durmuş, gömleğini düzeltmeye çalışırken alt dudağı titriyordu. Çok kırılgan ve çocuksu görünüyordu.

Endişeye kapılan Thom ona doğru bir adım attı. "Ah, Tanrım. Sabine, gel buraya..."

Ama Sabine onu itti ve hıçkırıklarını bastırmaya çalışarak karanlığa karıştı.

Kate, kır saçlarını yeşil bir tokayla karmakarışık bir şekilde tam tepesinde toplamış olan Joy'u çalışma odasında buldu. Joy eskiden Edward'ın oturduğu masanın başına geçmiş, bir kutunun içindeki evrakları ayıklıyordu. Kâğıtlardan bir kısmını düzgünce önüne diziyor, büyük bir kısmınıysa ayağının dibindeki metal çöp kutusuna atıyordu. Her birini detaylı bir şekilde incelediği söylenemezdi; evraklara şöyle bir göz atıyor, sonra da onları ya önüne ya da çöp kutusuna koyuyordu. Sol tarafında, Kate'in iki gün önce Sabine'in karıştırdığını gördüğü fotoğraf kutusu duruyordu. Belli ki o da sistematik ve insafsız bir elemeden geçirilmek üzere sırasını bekliyordu.

Merdivenlerden yukarı koşar adımlarla çıkmış olan Kate derin bir nefes aldı ve odadan içeri adımını atmış olmasına rağmen kapıyı çaldı.

Joy oturduğu yerde arkasına baktı. Kızını görünce biraz şaşırdı ve başka birini bekliyormuş gibi geriye doğru bir bakış daha attı.

"Artık sevinebilirsin. Almak istediğini aldın." Kate parmağını rafta gezdirerek odanın ortasına doğru yürürken sesi alçak ve temkinliydi.

Joy kaşlarını çattı.

"Doğrusunu istersen anneciğim, yaptığım hiçbir şeyi onaylamadığını zaten biliyordum ama bu işi bu kadar kısa zamanda halletmen... Ne kadar sürdü? İki buçuk ay mı? İtiraf etmeliyim ki çok etkilendim. Hem de bu koşullar altında..."

Joy şimdi tamamen ona dönmüştü. "Kusura bakma ama neden bahsettiğini anlayamadım."

"Sabine... Birkaç haftanı aldı ama sonunda benden en az senin kadar nefret etmesini sağladın."

O tozlu, eski odada anne ile kız birbirlerine bakıyorlardı. Kate geldiğinden beri en uzun bakışmaları bu olmuştu.

Joy sandalyeden kalktı. Hareketleri Kate'in hatırladığından da yavaştı, biraz zorlanıyordu sanki artık.

"Katherine, Sabine'le aranızda her ne geçtiyse benimle hiçbir ilgisi yok." Joy kızının yüzüne bakmak için sandalyeden destek alarak arkasına döndü. "Neden bahsettiğini anlamıyorum. Şimdi kusura bakmazsan alt katta yapmam gereken işler var."

"Ah, ne büyük sürpriz."

Joy kafasını kaldırdı.

"Alt katta yapacağın işler hiç bitmez zaten, değil mi? Benimle, öz kızınla konuşmaktan kaçmak için her zaman yapacak bir şeyler bulursun nasıl olsa."

"Kendini kaybetmiş durumdasın şu an." Joy hemen önünde duran Kate'e bakmaktan kaçındı.

"Hayır, anneciğim. Kendimi kaybetmiş falan değilim. Aksine çok sakinim. Ama artık konuşma vaktimizin geldiğini düşünüyorum. Çok *yoruldum* çünkü." Kate sesinin yükselmesine engel olamamıştı. "Pis kokan birinden nazikçe kaçıyormuşsun gibi benden sürekli kaçmandan yoruldum. Seninle konuşmak istiyorum ve bunu şimdi yaparsak çok sevinirim."

Joy önce kapıya, sonra da yıllardır orada duran kutulardan arınmış zemine baktı. Kutuların eskiden durdukları yerlerde, halının üzerinde şimdi koyu renkli kareler, tozlu geometrik şekiller vardı.

"Peki ama mümkünse kısa olsun. Babanı uzun süre yalnız bırakmak istemiyorum."

Kate öfkesinin safra gibi boğazına doğru yükseldiğini hissetti. "Sabine'e benim hakkımda ne anlattın?"

"Pardon?"

"Ona ne söyledin? Londra'dan ayrılırken iyiydi. İyi! Oysa şimdi yaptığım her şeyden nefret ediyor. Bana dair her şeyden. Ve biliyor

musun anneciğim? Söylediği bazı sözler kulağıma senin ağzından çıkmış gibi geliyor."

Joy kıpırdamadan duruyordu, kendini kötü bir şeye hazırlar gibiydi. "Neden bahsettiğin hakkında hiçbir fikrim yok. Ben Sabine'le senin hakkında konuşmadım."

Kate kahkaha attı ama içi boş, keyifsiz bir kahkahaydı bu. "Ah, bir şey söylemen gerekmiyor zaten, ben seni tanıyorum anneciğim. Nasıl olduğunu biliyorum. Söylemediğin şeylerin de en az söylediklerin kadar zehirli olduğunu çok iyi biliyorum. Ve bir şeyler olduğundan eminim. Çünkü öz kızım, gerçek aşk konusunda bana seni örnek gösteriyor. Ve ona göre ben ne yapsam yanlış, eksik."

"Bunun benimle bir ilgisi yok." Joy'un yüzünde sert bir ifade vardı şimdi. "Ama seninle daha fazla tartışacak vaktim de yok. İnan bana."

Kate'in durmaya hiç niyeti yoktu. "Sana şunu söyleyeyim: Sen ve babam gibi olamadığım için üzgünüm, tamam mı? Beyaz gelinliklerle düğün yapamadığım için üzgünüm. Çocukluk aşkımla birlikteliğimi sürdüremediğim için de üzgünüm. Dünya değişiyor ve ister inan ister inanma ama benim yaşımdaki birçok kişi böyle."

Joy şimdi sandalyeye daha sıkı tutunuyordu.

"Senin istediğin gibi yaşayamam, tamam mı? Senin ve babamın istediği gibi yaşayamam. Sizinki gibi sonlanan kahrolası bir aşk hikâyem de olmadı, tamam mı? Ama bu benim kötü biri olduğum anlamına gelmiyor. Yaptığım en ufak şeyde beni eleştirme hakkını size vermez bu."

"Ben seni hiçbir zaman eleştirmedim."

"Ah, haydi ama anne. Beni her konuda eleştirdin. Sabine yüzünden, Jim yüzünden eleştirdin. Doktor olduğu halde Geoff'u bile onaylamadın."

"Seni eleştirmedim. Mutlu olmanı istedim."

"Ah, boş laf! Boş! Ben çocukken bile istediğim kişilerle arkadaşlık etmeme izin vermedin! Bak!" Kate uzanıp fotoğraf yığınının

içinden Tung-Li'yle beraberken çekilmiş fotoğrafı çekip çıkardı. "Onu hatırlıyor musun? Eminim hatırlamıyorsundur."

Joy fotoğrafa baktı ve hemen gözlerini kaçırdı. "Onu çok iyi hatırlıyorum, merak etme."

"Evet. Tung-Li. En iyi arkadaşımdı. Benim gibi bir kızın *amah*'ının oğluyla oynamasının yanlış olduğuna inandığın için görüşmeme izin vermediğin çocuk..."

Joy aniden çok yorgun göründü. Geriye doğru bir adım atıp sandalyeye oturdu. "Yanılıyorsun Katherine. Yanlış anlamışsın."

"Ah, öyle mi? Ama o zamanlar bu konuda çok net konuşuyordun. 'Uygun değil' ifadesini kullanıyordun her seferinde. Hatırlıyor musun? Çünkü ben hâlâ hatırlıyorum. O kadar kırılmıştım ki anlatamam. Uygun değilmiş!"

"İşin aslı öyle değildi." Joy'un sesi çok alçak çıkmıştı.

"'Senin için yeterince iyi değildi o.' Yaptığım hiçbir şeyin senin için yeterince iyi olmaması gibi. Hayatımı nasıl yaşadığım, kime âşık olduğum, kızımı nasıl yetiştirdiğim... Evet, arkadaşlık etmek için bile yanlış insanları seçtim. Hem de altı yaşındayken! Hiçbiri yeterince iyi değildi çünkü!"

"Yanılıyorsun."

"Nasıl? Nasıl yanılıyor olabilirim ki? Altı yaşındaydım!"

"Sana işin aslı öyle değildi, dedim."

"O halde anlat!"

"Tamam! Tamam, anlatacağım." Joy derin bir nefes alıp gözlerini kapattı. "Tung-Li'yle oynamana izin vermememin sebebi..."

Joy derin bir nefes daha aldı. Köpeklerden biri içeri girebilmek için kapıyı tırmalayıp inliyordu.

"Tung-Li'yle oynamana izin vermememin sebebi... buna katlanamamamdı. Çünkü çok zordu."

Joy gözlerini açtı ve doğruca Kate'e baktı. Gözleri yaşlarla dolmuştu. "Çünkü o senin kardeşindi."

On Dört

Joy Ballantyne dayanılmaz sabah bulantıları yaşamaya başladığında annesi arkadaşlarına, Joy'u zehirlemeye çalıştıklarına inanan kocasının iki *amah*'ı da peş peşe işten kovduğunu anlatmıştı. Jardine ailesinden geri kalmamanın derdinde olduğu için bir numara bir *amah*'ın işe alınmasını sağladığından Alice başta bunu üstüne alınmıştı ama sonra o bile Joy'un sürekli kusmasının ve kanepeden haftalarca kalkamamasının sağlıklı bir hamilelikle bağdaştırılamayacağını itiraf etmek zorunda kalmıştı.

Joy, Edward'a yakında baba olacağı müjdesini verdikten altı hafta kadar sonra kendini iyice kötü hissetmeye başlamıştı. Rengi solmuş, garip, sarımsı bir griye dönüşmüştü. Normalde capcanlı olan saçları annesinin tüm uğraşlarına rağmen mat ve cansız görünüyordu. Hareket etmekte zorlanır hale gelmiş, araba tutmasından yakınır olmuştu. Konuşurken bile yoruluyordu. Bulantılar şiddetli bir şekilde ve bir anda geldiğinden insan içine çıkması imkânsızdı. "İnsanlarla dolu o yerde yaşaması hiç iyi olmuyor," diyordu Alice. "O *amah*'ların hepsi gün boyunca sarımsak ve daha kim bilir neler kavurup duruyor. Domuz bağırsakları kurutulmak üzere asılıyor. Şalgam ezmesi yapıyorlar. O iğrenç şey çürük meyve gibi kokuyor."

"Evet, teşekkürler anne." Joy rahatlamak için çamaşır leğenine eğilmişti.

Alice büyükanne olacağını öğrendiğinden beri epey neşeliydi (fiziksel durumundan ötürü Joy'un uzun süre gizleyebileceği bir sır değildi bu) ve yersiz bir memnuniyetle Güneşli Bahçe Kuleleri,

on dört numaranın aile reisi rolünü üstlenmişti. Son bir numaralı *amah*'ın yerine Guangdonglu Wai-Yip'i almıştı. Wai-Yip çoğu *amah*'dan daha gençti ama İngiliz yemekleri konusunda adını duyurmuştu. Ayrıca Alice genç bir kadının çocuklarla da ilgilenecek kadar enerjik olacağını savunmuştu. "Seni şimdiden uyarayım Joy, çocuklar bedenini mahvetmenin yanı sıra seni fena halde yoracaklar. Dolayısıyla onları oyalayacak birine ihtiyacın olacak." Causeway Körfezi'nden Mary adındaki çamaşırcı *amah*'ı da ayarlamıştı ve Edward'a kolalı gömleklerinin ne kadar hoş göründüğünü her fırsatta hatırlatıyordu.

Bu arada Joy gizli gizli acı dolu gözyaşları akıtıp karnındaki o yabancı parazite kızıyor, asla hafiflemeyen mide bulantısı yüzünden sıkıntı çekip güçsüzlüğüne içerliyordu. Ama en çok da Edward'la ilişkisini etkileyen o zorbaya içerliyordu çünkü Joy artık dış görünüşünden ötürü sosyal etkinliklerde Edward'a eşlik edemiyordu. Edward bunu açıkça dile getirmese de Joy onun hayal kırıklığına uğradığını görebiliyordu; artık birinin eşi olmasıyla değil, anneliğiyle ön plana çıkıyordu. Kadınlar ve doktorlar onun üzerine titriyor, onu koruyorlardı. Ata binmesi, tenis oynaması ya da birileriyle birlikte yapmaktan hoşlandığı fiziksel aktivitelerin hepsi yasaklanmıştı. Edward ona farklı bir gözle bakmaya başlamıştı bile, Joy bunun farkındaydı. İşten döndüğünde Edward'ın ona temkinli bir şekilde yaklaşmasından, eskiden olduğu gibi ona sımsıkı sarılıp onu öpmek yerine yanağına nazik bir öpücük kondurmasından anlıyordu. Annesi neşeyle "onun kadar sararıp solan bir hamile görmediğini" söylerken Joy bunun üstesinden gelebildiğini göstermek istercesine odadan odaya yürüdüğünde Edward'ın yüzünün aldığı ifadeden de anlıyordu. Ama en kötüsü on hafta sonra, aralarında fiziksel bir yakınlık olamadığı için yaşanmaya başlamıştı (ne de olsa eskiden Joy, Edward'a o imkânı haftada dört veya beş defa sunuyordu).

Yatakta Joy'un yanına uzanan Edward onun vücuduna nazikçe dokunup dudaklarına bir öpücük kondurmaya yeltenmiş ve uyuklar haldeki Joy korkuyla sıçramıştı. Edward'a en kötüsünü, yani teninin

kokusunun bile artık midesini kaldırdığını ona hiç söylememişti ve Edward o zamana dek yanağına bir öpücük kondurmanın ötesine geçmediği için Joy bulantısını zoraki bir tebessümün arkasına gizleyebilmişti. Ama şimdi Edward'ın ritmik dokunuşları midesini kaldırmıştı işte, dudaklarını dudaklarında hissetmek onu iyice sersemletmişti. Edward üzerine çıktığında Joy içinde büyüyen bulantıyı engelleme çabasıyla gözlerini kapatıp sessizce, *Tanrım, lütfen bunu bana yapma*, diye yalvardı. Ve artık daha fazla dayanamayacağını anladığında Edward'ı itip banyoya koştu, ardından gürültülü bir şekilde uzun uzun kustu.

İşte her şey böyle başlamıştı. Edward onun gözyaşlarına karışan açıklamalarını dinlemek istememiş, sessizce boş yatak odasına taşınmıştı. Acısı içinden dalga dalga sızıyordu. Ertesi sabah hizmetçiler başka odadayken de bu konuyu konuşmak istememişti. Ama iki gece sonra Joy uyumayıp Edward'a tersaneden neden geç döndüğünü sorduğunda Edward'ın iki kelime fısıldaması gözyaşlarına boğulmasına yetmişti: "Wan Chai."

Ondan sonra Joy kocasına haftanın üç dört gecesi nereye gittiğini hiç sormadı. Ama yorgunluktan bitap düşmüş de olsa çift kişilik yataklarında uyumadan uzanır, ön kapının açılmasını ve Edward'ın genelde sarhoş bir halde artık neredeyse tamamen mesken tuttuğu diğer yatak odasına giden ayak seslerini duymayı beklerdi (tabii çok sarhoş olup da artık Joy'la aynı yatağı paylaşmadığını unuttuğu ve alkol kokusundan midesi bulanan Joy'un diğer odaya gitmek zorunda kaldığı geceler hariç). Sabahları Joy'un bulantılarının şiddeti ve ne söyleyeceğini bilememesi, Edward'ınsa hâlâ akşamdan kalma olması ve işe gitme telaşı yüzünden hiç konuşmuyorlardı. Joy'un bu konuyu konuşabileceği hiç kimse yoktu; Edward'la ilişkisinin etraflarındaki diğer çiftlerinki gibi mutsuzluğa doğru ilerlediğini görme zevkini Alice'e tattırmak istemiyordu – onun bundan büyük zevk alacağı kesindi. Stella da İngiltere'de olduğu için Joy'un gerçekten arkadaşı olarak görüşebileceği kimse kalmamıştı. Edward

eskiden onun arkadaşıydı ve Joy'un, bir gün başka birine ihtiyaç duyacağı hiç aklına gelmemişti.

Dolayısıyla deniz kuvvetlerinin doktoru ona kilo alması gerektiğini hatırlattıkça ve daha da üzücü olanı, Edward'ın onun sitem dolu ifadesini görmektense dışarı çıkmayı tercih ettiğini bilmenin üzüntüsüyle Joy iyice zayıflamaya başlamıştı.

Altı hafta kadar sonra bir sabah uyandığında bulantılarının neredeyse tamamen geçtiğini, yemek yeme düşüncesinin öğürmesine sebep olmadığını, burnuna iğrenç ve beklenmedik kokular gelmesinden korkmadan dışarıda keyifle yürüyüş yapabildiğini fark etti. Aynadaki yansımasını gördüğünde yanaklarına biraz renk, gözlerine ışıltı geldi. "Gördün mü?" dedi annesi biraz hayal kırıklığına uğradığını ele veren bir sesle. "Yüzüne renk geldi. Artık kendine biraz çekidüzen verebilirsin. Herkese biraz güler yüz göster artık."

Ama Joy'un güler yüz göstermek istediği tek bir kişi vardı. O akşam Edward eve geldiğinde Joy uyanık kalmakla yetinmemiş, en sevdiği elbisesini giyip Edward'ın ona Noel'de hediye ettiği parfümü sıkmıştı. Biraz korkuyordu ama bunu yapmazsa olacaklardan daha çok korktuğu için Edward kapıyı açtığında Joy hemen onun üstüne atılmış, dudaklarını dudaklarına yapıştırıp kollarını beline dolamıştı. "Lütfen bu akşam dışarı çıkma," diye fısıldamıştı. "Benimle kal." Edward ona baktığında gözlerinde hem çok üzüldüğünü hem de rahatladığını gösteren bir ifade belirmişti, sonra da ona sıkıca sarılmıştı. Joy artık aralarındaki buzların eriyeceğini düşünürken birbirlerine sarılmış halde, hiç konuşmadan önceki haftaların gerginliğinden kurtulana dek öylece durmuşlardı.

"Bu sabah ikiniz de çok neşelisiniz," demişti Alice ertesi gün gelip birlikte kahvaltı ettiklerini gördüğünde. Ama sebebini anlayınca suratı yine asılmıştı.

Christopher Graham Ballantyne bundan beş buçuk ay sonra deniz kuvvetleri hastanesinde, sorunsuz bir şekilde ve olması gereken zamanda doğmuştu. Sonrasında Edward bebeğin dünyaya gelme

azminin annesinin yeniden ata binme azmi kadar güçlü olup olmadığını espri konusu yapmıştı. Tombul ve uysal bir bebek olan Christopher'ı annesi de babası da çok seviyordu. Joy'un bedeni yine onlara kaldığı için ve bebeğin gelişi sosyal hayatlarını ve ata binme alışkanlıklarını fazla etkilemediği için mutluydular. Alice de bunda bir sakınca görmüyordu; hem anne ve babanın çocuklarıyla çok fazla vakit harcamasını garip bulmadığı için hem de bu durum onun da kendini bebeğe adamasına, üzerine titreyip ona düğmeleri ipekle kaplı kıyafetler giydirmesine, onu Silver Cross marka ithal bebek arabasıyla gezdirmesine ve kolonideki diğer bebekli çiftlere Christopher'ın yeteneklerini, üstünlüğünü göstermesine fırsat tanıdığı için sakınca görmüyordu. Joy, Alice'in kendini torununa adamasını annelere özgü bir tatminkârlık ve şaşkınlıkla izliyordu; annesi ona o güne dek vermediği sevgiyi bu çocuğa vermekten çekinmiyordu. Christopher'ın doğal bir şekilde gördüğü ilgiyi tattığını hiç hatırlamıyor, Alice'in onu kucaklayıp sürekli onunla konuşmasına ve tüm dikkatini ona vermesine hayret ediyordu. Karısının ilgisini büyük ölçüde kendisine yöneltmesine memnun olan Edward ona, "Endişelenme," demişti. "Sonuçta ikisi de mutlu, değil mi?"

Sonraki iki yıl boyunca herkes mutluydu; Edward tersanedeki teknik işlerin denetimini yapıyor, Alice gayriresmî dadılık görevini yürütüyor, Joy ise çocuğuna çok düşkün olmasına rağmen kocasıyla aralarına bir daha öyle bir soğukluk girmesin diye kararlılıkla onun yanından ayrılmıyordu. Tabii Edward da çok daha sevgi dolu, çok daha ilgiliydi ve Joy çocuğunu hayatının merkezine oturtan o kaygılı, takıntılı annelere dönüşmediği için mutluydu. Denize açılmamayı, belli bir yerde uzun süre görev yapınca huzursuz olan diğer subaylar gibi sorun etmiyordu. Ailesiyle, karısıyla birlikte olmayı seviyordu. Joy'un "Wan Chai Dönemi" olarak adlandırdığı o günlerden hiç bahsetmemişti, Joy da onun orada ne yaptığı konusunda onu hiç sorgulamamıştı. Ama şehrin o kısmını şimdi aklına çok tatsız ihtimaller getirecek kadar iyi biliyordu. *Uyuyan yılanın kuyruğuna basma*, diyordu hep kendine. Herkes mutluydu.

Joy'un umduğundan da mutluydular, Christopher'ın doğumuna kadar yaşanan o sürece rağmen.

İşte bu yüzden bir sabah o tanıdık, altüst edici mide bulantısını hissettiğinde Joy'un yüreğini bir korku sarmıştı.

Deniz kuvvetlerinin doktoru ellerini oval lavaboda yıkarken, "Evet, şüphelerinizde haklı çıktınız Bayan Ballantyne," demişti. "Tahminimce yedinci haftadasınız. İkinci çocuğunuz, değil mi? Tebrikler."

Joy hıçkırıklarına engel olamayacak kadar şiddetli bir şekilde ağlamaya başladığında doktor şaşkına dönmüştü. Joy avuçlarını yüzüne kapatarak oturmuş, kâbusun geri geldiğine inanamamıştı.

"Üzgünüm," demişti doktor elini onun omzuna koyarak. "Planlı bir hamilelik olduğunu sanmıştım. Oğlunuz doğduktan sonra... yöntemler hakkında konuşmuştuk."

"Edward o yöntemleri sevmedi," diye karşılık vermişti Joy yüzünü silerek. "Zevk alamıyormuş." Joy tekrar ağlamaya başlamıştı. "Dikkatli olduğumuzu sanıyordum."

Bu şekilde geçen birkaç dakikanın ardından doktor onu teselli etmeyi bırakıp masasının başına geçmiş, sekreterini "kısa süre içinde" bir sonraki hastasını alabileceği konusunda açıkça bilgilendirmişti.

"Özür dilerim," demişti Joy, olmayan mendilini çantasında ararken. "Toparlanırım birazdan. Gerçekten."

Doktor yarım ay şeklindeki gözlüğünün arkasından ona keskin bakışlar atarak, "Bebekler birer lütuftur Bayan Ballantyne, biliyorsunuz," demişti. "Aileye sağlıklı bir birey daha katılacağı için minnet duyacak bir sürü kadın var. Ve bildiğiniz gibi mide bulantısı da sağlıklı bir bebeğin işaretidir."

Doktorun bu üstü örtülü uyarısıyla sesi kesilen Joy gitmek üzere ayağa kalkmıştı. *Biliyorum ama biz başka çocuk istemiyorduk*, diye düşünüyordu. *İlkini istediğimizden bile emin değildik.*

"Bu kez bulantıların o kadar şiddetli olmayabilir," demişti Alice bir torunu daha olacağını öğrenmenin mutluluğuyla. Kızının do-

ğurganlığını kendi statüsünün yükselmesiyle bir tutuyordu. En azından Joy büyüdüğünden beri sahip olmadığı bir rolü üstlenmişti. "Birçok kadının ikinci hamileliği ilki kadar zor geçmiyor."

Ama kolonideki gizli kokuların şimdiden farkına varan, leş taşıyan çöp kamyonlarının görüntüsünden, seyyar satıcıların keskin kokulu ürünlerinden, trafikteki egzoz dumanından bile rahatsız olan Joy onu neyin beklediğini çok iyi biliyordu. Ve karşıdan gelen bir arabanın farlarına felç geçirmiş gibi bakakalan küçük bir hayvan misali en büyük darbeyi beklemeye koyuldu.

Bu seferki çok daha kötüydü. Kısa sürede yatak istirahatine geçen Joy, kusmamak için iki saatte bir birkaç kaşıktan fazlasını yiyemediği pirinç lapası dışında ağzına hiçbir şey koyamıyordu. Açken de kusuyordu, yiyince de. Hareket edince de kusuyordu, fırıl fırıl dönen vantilatörün altında uzanmaktan başka bir şey yapmayınca da. Böyle zamanlarda sık sık kocaman bir kamyonun onu ezip geçmesini, bu sefaletten kurtulmayı diliyordu. Christopher tıpış tıpış yanına gelip o uyuşuk vücuduna yapıştığında Joy onu teskin etmek için birkaç kelime mırıldanmaktan başka bir şey yapamıyordu (oğlunun saçının kokusundan bile midesinin bulandığını ona nasıl açıklayabilirdi ki). Bir süre sonra kendini Edward'ın ne düşündüğünü bile umursayamayacak derecede kötü hissetmeye başlamıştı. Ölmek istiyordu. Ölüm bundan daha beter olamazdı.

Bu kez Alice bile endişelenmişti. Sık sık doktor çağırıyordu. Joy doktorun yazdığı ilaçları içmeyi reddediyordu ve çok hızlı kilo kaybediyor olması doktoru da endişelendirmişti. "Biraz daha susuz kalırsa ona serum takmak zorunda kalacağız." Doktor bunu memnuniyetsiz bir ifadeyle söylemişti ama Joy'un bunun da üstesinden geleceğine inanıyordu. Kadın olmanın bir parçasıydı bu. "Neden biraz makyaj yapmıyorsun?" diye önermişti doktor, katlı bir mendille alnındaki teri silerken. "Yüzüne biraz renk gelir."

Başta sevecen olan Edward (oturup Joy'un saçını okşuyor, ikna edici bir dille olmasa da ona çok yakında "ayağa kalkacağını" hatırlatıyordu), hemşire rolünden kısa sürede sıkılmıştı, sa-

bırlı ve anlayışlı olmaya çalışmasına rağmen Joy'un durumu biraz abarttığından kuşkulanıyordu. Joy onun, bir iş arkadaşıyla birlikte balkonda oturmuş, sivrisinekleri öldürmeye çalışırken, "Genelde dirençlidir hâlbuki," dediğini duymuştu. "Neden bu kadar sızlandığını anlamıyorum." Edward onunla sevişmeye bile yeltenmemiş, yaygara koparmadan eşyalarını boş yatak odasına taşımıştı. Bu da Joy'un daha çok ağlamasına sebep olmuştu.

Diğer genç kadınların ve annelerin uğrayıp Joy'a kendi deneyimlerini anlatmaları da işe yaramıyordu. Bazıları hamileliğini çok rahat geçirdiğini, "biraz olsun bulantı hissetmediğini" söylüyordu, bu sözleriyle Joy'u rahatlatmayı başarabileceklermiş gibi... Daha kötüsü onun ne hissettiğini çok iyi bildiğini söyleyenlerden bazıları -oysaki Joy bilmediklerinden kesinlikle emindi- onu anında yataktan kaldıracağını iddia ettikleri bitkisel karışımlar öneriyordu. Açık çay, zencefil tozu, muz püresi gibi önerilerin her birini üşenmeden deneyen Joy yine aynı gayretle kusmuştu.

Birbirine karışan günler yağmurlu mevsimlere dönüşüyor, ardından gelen bunaltıcı, nemli günler ter içinde kaldığı gecelere karışıyordu ve Joy oğluna iyi olduğunu ya da kocasına yakında iyileşeceğini söyleyemiyordu (Edward tekrar Wan Chai'ye gider endişesiyle Joy bunu bu zamana kadar bir mantra gibi tekrar edip durmuştu). Fiziksel olarak da zayıf düşmüş, ağır bir depresyona girmişti ve gün saymayı bırakıp tekrar normale döneceği anı beklemekten vazgeçmişti. Onun yerine loş ışıkta uzanıp kendi nefesini dinliyor, Wai-Yip'in saat başı tazelediği suyu midesinde tutmaya çalışıyordu.

On altıncı haftaya girmesine rağmen durumunda kayda değer bir düzelme olmayınca doktor onun hastaneye yatırılmasının en iyisi olacağına karar vermişti. Joy çok susuz kalmıştı ve "Bebek" için riskli bir durumdu bu. Bebek -ona herkes bu şekilde hitap ediyordu- için endişeleniyorlardı. Joy ise Bebek'in hayatta kalıp kalmamasını bu zamana dek pek umursamamıştı ama kendi canı

bile umurunda değildi ki. Dolayısıyla annesinin, hastaneye yatmayı kabul etmesi gerektiği yönündeki talimatını itirazsız kabul etmişti.

"Ben Christopher'la ilgilenirim," demişti Alice kaşlarını endişeyle çatarak. "Sen iyileşmeye bak." Hemen her şeyi mide bulandırıcı bir sis perdesinin ardından gören Joy, annesinin yüzündeki kaygıyı fark etmiş, karşılığında onun elini sıkmaya çalışmıştı.

"Hiçbir şey için endişelenme," demişti Alice. "Wai-Yip ve ben her şeyle ilgileniriz." Joy ambulansa taşınırken artık hiçbir şey düşünmek zorunda olmamanın verdiği minnet duygusuyla öylece gözlerini kapatmıştı.

Hastanede neredeyse bir ay kalmıştı; bulantıları en azından hafif yiyecekleri yemesine izin verecek kadar ve Joy kadın hastalıkları servisi boyunca yardımsız yürüyebilecek hale gelinceye kadar. Serum koluna neredeyse iki hafta boyunca bağlı kalmıştı ve Joy itiraf etmeliydi ki kendini anında çok daha iyi hissetmeye başlamıştı. Ama ani ve şiddetli bir kusmayla sonuçlanabileceği için yemek yemesi hâlâ riskliydi. Bazen kuru ekmek gibi zararsız bir şey bile midesini harekete geçirebilirken Joy kendini daha iyi hissettiği diğer zamanlarda bir parça haşlanmış balığı kaygısızca yiyebiliyordu. Doktorların dediğine göre beyaz ve yumuşak besinler yemeliydi. Dolayısıyla her gün ziyaretine gelen Alice ("anne için çok yorucu" olacağı gerekçesiyle Christopher'ın getirilmesine izin verilmemesi iki kadını da üzüyordu) ona fırından yeni çıkmış çörek, muz, kurabiye, yani Wai-Yip'le bulabildikleri her şeyden getiriyordu.

Alice fiyonklu bir gömlekle giydiği şık, mavi etek ceket takımıyla Joy'un yatağının kenarına oturup *çöreklerden birini yerken*, "O kadının işinde gerçekten çok iyi olduğunu itiraf etmeliyim," demişti. "Fazla konuşmuyor ve çok yorgun olduğunda bile çalışıyor. Sanırım ana karadan gelen kızlar Hong Konglulardan farklı. Kibirli değiller. Bei-Lin'e de onun yerine Guangdonglu bir kız bulacağımı söyledim. Bak gör, nasıl bulacağım."

Joy daha sonra annesiyle en çok bu dönemde yakınlaştıklarını düşündü. Hem kendi çocuğunun hem de torununun sorumlulu-

ğunu üstlenen Alice, görevini ciddiye alıyor ve bunu yaptığı için Joy'a vicdan azabı çektirmeye çalışmıyordu. Joy'un bir tür "kadın hastalığı" yaşaması onun açısından geçerli bir şeydi. Joy da Edward da ona ihtiyaç duyulduğunu görmüşlerdi. Onun o garip, sıra dışı kızı da sonunda doğru yolda ilerliyordu. Kocasına ikinci bir çocuk verebilmek için sıkıntı çekiyordu, değil mi?

Bu arada Joy savaşmayı bırakmıştı. Hastanede kaldığı süre içinde rahatsızlığı ve doktorların acımasız ve otoriter bakım tarzı onu alt etmişti. Yavaş yavaş pasif, ona sunulan çeşitli tedavi yöntemlerini ve kurallarını itiraz etmeden kabul eder hale gelmiş, annesinin de yardımıyla hastane rutinine iyice alışmıştı. Artık tüm sıkıntılarıyla başkası ilgilensin istiyordu. Böylece kendisi tertemiz, beyaz çarşafların üstünde, fırıl fırıl dönen vantilatörün önünde uzanıp hemşirelerin koridordan gelen yumuşak ayak seslerini, kolalı eteklerinin hışırtısını ve servisin diğer köşesinden sızan fısıltıları dinleyebilir, gerçek hayatın gürültüsünden, yoruculuğundan ve kokularından uzak kalabilirdi. Oğluna duyduğu özlem içini yaksa da onun o sonsuz istekleriyle, fiziksel muhtaçlığıyla uğraşmak zorunda olmamanın rahatlığı durumu dengeliyordu.

Kocası açısından da aynı şey geçerliydi.

Ama bir ay daha geçtikten ve Joy artık kendini daha iyi hissetmeye başladıktan sonra yine ailesiyle birlikte olmak istedi. Annesi, Christopher'ı iki defa ziyaretine getirmişti. O günlerde yemyeşil bahçede birlikte oturmalarına izin veriliyordu ve ziyaret saatinin sonunda Alice, Christopher'ı çığlıklar ve yalvarmalar eşliğinde Joy'dan zorla kopardığında Joy'un yüreği paramparça oluyordu. Daha da önemlisi Edward'ın onu nadiren ziyarete gelmesi Joy'u kaygılandırmaya başlamıştı.

Edward ona garip davranıyordu. Son iki ziyaretinde Joy'un yanağına bir öpücük kondurmaya bile tenezzül etmemiş, bir felaket olmasını bekliyormuş gibi yatağının etrafında gezinmiş ve pencereden gözünü ayırmamıştı. Öyle ki sonunda Joy dayanamayıp ona oturmasını söylemişti. Edward hastane ortamlarını sevmediğine

dair bir şeyler mırıldanmıştı. Kendini rahatsız hissediyordu. Joy onun kadın hastalıkları servisini kastettiğinden emindi ve onu anlıyordu çünkü yalnızca kadınların olduğu ortamlar onu da geriyordu. Ama Joy ona gerçekten iyi olup olmadığını sorduğunda Edward ona bağırmış, canını daha fazla sıkmamasını söylemişti ve o gittikten sonra Joy gözyaşlarına boğulmuştu.

"Edward geceleri çok dışarı çıktı mı? Biliyor musun?" diye sormuştu annesine daha sonra. Alice, Wai-Yip'in küçük Christopher'ı yeterince avutamayacağı endişesiyle sık sık onlarda kalıyordu.

"Dışarı mı? Pek sayılmaz. Ah, geçen hafta komutanın evindeki davete katıldı. Perşembe günü de Happy Valley'deki yarışa. Öğrenmek istediğin bu muydu?"

"Evet, buydu," demişti Joy, pek gizleyemediği bir rahatlamayla yastığına yaslanırken. "Komutanın davetine gitmesi gerekiyordu. Unutmadığından emin olmak istedim."

Alice, Edward'ın pek dışarı çıkmadığını söylemişti. Ona daha sık çıkmasını, "bu küçük özgürlüğün tadına varmasını" tavsiye etmişti (bir zamanlar eve erken saatte geldiği için kocasının kafasına yumurta çırpıcısıyla vurmuş bir kadından gelen fazlasıyla cömert bir tavsiyeydi bu). Ama Edward, Wai-Yip'in ona hazırladığı akşam yemeğini yedikten sonra oğlunun odasına uğrayıp ona iyi geceler diliyor, oradan da çalışma odasına geçip kendini işe veriyordu. Arada bir Happy Valley'ye gidiyor ya da gecenin geç saatlerinde Tepe'de yürüyüşe çıkıyordu.

"Eve dönmeliyim," demişti Joy.

Alice onun pudralı yüzüne dokunarak, "Sen şu an Bebek'le ilgilen," diye karşılık vermişti. "Sensiz idare edebiliyoruz, dönmek için acele etmene gerek yok."

Joy sürekli dinlenip kendini yormayacağına ve hiç değilse nem oranı düşene kadar günde en az iki litre su içeceğine söz verdikten sonra nihayet yirmi ikinci haftasında eve gönderilmişti. Edward kısa kollu gömleği ve pantolonuyla onu Morris 10'le almaya gelmişti.

Joy'u içtenlikle kucaklayınca Joy hemen rahatlamış, aralarının tekrar düzeleceğine ikna olmuştu. Baştaki çekingenliğini üzerinden atan Christopher da sonunda annesinin yeni çoraplarına kenetlenmiş, Joy eve döndükten sonraki hafta boyunca geceleri üç dört defa uyanarak yaşadığı değişime tepkisini göstermişti. Bu arada Alice de hastalıktan kurtulan kızının artık ona ihtiyaç duymayacak olmasının verdiği rahatlama ve hayal kırıklığıyla mücadele ediyordu. Kendi evinde hâlâ yabancılık çeken Joy ona kapıyı açtığında, "İlk bir iki hafta sık sık gelmeye devam ederim," demişti. "Yardıma ihtiyacın olacak. Christopher'ın düzeninin bozulmaması gerek. Onunla iyi bir düzen kurmuştuk."

Joy evinin tertemiz parkelerine, tik ağacından mobilyalarına bakıp hepsinin kendisine ait olduğunu hissetmeye çalışmıştı. Ait olduğu yer değil de uzun zaman öncesinden bildiği bir yermiş gibi geliyordu evi ona. Soğuk içeceklerle dolu bir tepsi getiren Wai-Yip onu başıyla hafifçe selamlamış, sonra da gitmişti. *O bile yokluğuma alışmış*, diye düşünmüştü Joy. *Kim olduğumu hatırlamaya çalışıyor muhtemelen.* Ardından şömine rafına gidip yaldızlı çerçevesinin içindeki, beyaz kâğıt üzerine çizilmiş mavi ata bakmıştı. Resmi bir süre inceledikten sonra onu izleyen Edward'a dönmüştü. Belli ki o da Joy'un eve dönüşüne alışmaya çalışıyordu.

"Geri dönmek güzel," demişti Joy.

"Seni özledik." Edward gözlerini ondan ayırmıyordu. "Seni özledim."

Joy o an annesinin çatılan kaşlarını umursamadan odanın diğer ucundaki kocasının yanına gidip yüzünü onun göğsüne gömmüş ve Edward'ın o sağlam duruşunu hissederek çok sevdiği kokusunu içine çekmişti. Edward da kollarını onun beline sarmış, başını eğerek yanağını saçına yaslamıştı.

Alice hemen başka tarafa bakmıştı, ta ki Christopher odaya dalıp annesi ile babasının arasındaki o küçücük boşluğa sıkışmaya çalıştıktan sonra tombul kollarını uzatıp, "Kucak, kucak," diye sızlanana kadar.

Joy'un ikinci hamileliğinde sabah bulantıları geçtikten sonraki ilk yakınlaşmaları böyle olmuştu. Edward kişiliğine uygun olmayan bir sevecenliğe bürünmüştü; Joy'a sık sık çiçek ya da çalıştığı gemilerden aldığı İsviçre çikolatalarından getiriyordu. Alice'e, "Joy'u bırak artık, Christopher'ın sizi bu halde görmesi doğru değil," dedirtene kadar Joy'a sevgi gösteriyordu. Onu odadan odaya takip etme alışkanlığını da yeniden edindiği için Joy evin iki erkeğinden kaçmak için zaman zaman kendini banyoya kilitlemek zorunda kalıyordu. Zaman içinde Edward bu şakacı tarafını kısmen unutup daha temkinli birine dönüşmüştü ama Joy bunu onun tersanedeki sıkıntılarına vermişti. Edward'ın işyerinde stres altında olduğunu biliyordu, bunu ona yemeğe gelen denizci arkadaşları söylemişti. "Can sıkıcı Edward," diyorlardı. "Her şeyi fazla ciddiye alıyor. Son zamanlarda hiç eğlenmiyor."

Katherine Alexandra Ballantyne, Joy'un yaz mevsiminin büyük bir kısmını geçirdiği hastanede, doktorun çok kısa sürdüğünü söylediği, kolay bir doğumla bir hafta erken dünyaya gelmişti. Doktor, sonunda içeri girmesine izin verilen ve bakışlarını kızından alamayan Edward'a, "Belli ki yarışa ön sıradan girecek," diye espri yapmıştı. Doktor da at yarışlarına gidiyordu ve Happy Valley'deki akşam toplantılarında sık sık buluşuyorlardı.

Yastıkların arasında uzanan Joy'un sevinci, hamilelik kâbusunun nihayet sona ermesinin verdiği rahatlamaya karışmıştı.

"Nasılsın hayatım?" demişti Edward onun alnına bir öpücük kondurmak için eğilerek.

"Biraz yorgunum ama eve dönmek için can atıyorum," demişti Joy küçük bir tebessüm eşliğinde. "Yaşlı Foghill'e söyle, atımı hazırlasın."

Edward onu onaylarcasına gülümsemişti.

Ama bu kez Joy'un ata binmeye pek fırsatı olmayacaktı, en azından ilk aylarda. Alice'in sık sık dile getirdiği üzere Katherine

"zor" bir bebekti; çok zor rahatlıyordu, sık sık sancısı oluyordu ve geceleri defalarca uyanıyordu. Joy, Alice ve Wai-Yip'ten oluşan birleşik gücü tek başına alt etmeyi başarıyordu. Alice ile Wai-Yip'in "geleneksel" tedavi yöntemlerini peynir rendesi gibi kolayca etkisiz hale getiriyordu.

Garip bir şekilde ona karşı en sabırlı olan Edward'dı. İşten eve döndüğünde bir saatini ona ayırıyor, cin toniğinden bile vazgeçip onu Tepe'de sessiz bir yürüyüşe çıkarıyordu (tabii Katherine ağlamayı kestiği takdirde sessiz bir yürüyüş oluyordu bu). Joy öfke dışında hiçbir şey hissedemeyecek kadar bitkin düştüğünde Edward kızına şefkat gösteriyor, kızı da karşılığında ona daha iyi davranarak uysal bakışlarını ona dikip içgüdüsel bir aşinalıkla göz kırpıyordu.

"Babasının kızı," demişti Alice, kendini küçük Christopher'a adamış olmaktan memnun bir ifadeyle. "Sen de öyleydin." Alice bunu sağlıksız bir şeyden bahseder gibi söylemişti.

"Ağlamayı kestiği sürece kimin kızı olduğu umurumda değil," diye karşılık vermişti Joy da. Neredeyse iki aydır doğru düzgün uyuyamamıştı. Geceleri Katherine'le ilgilenmek Wai-Yip'in göreviydi ama yine de bebeğin ağlamaları içgüdüsel bir yanıt sistemini harekete geçirerek Joy'u uyandırıyordu. Wai-Yip'in de yorulduğu belliydi çünkü Joy kalktığında genç kızı sık sık her şeyden habersizce uyurken buluyordu.

Joy hiç bu kadar yorulduğunu hatırlamıyordu. Gözleri yanlış makyaj yapmış gibi sürekli kızarıyor, görüşü bulanıyordu. Bazen o kadar bitkin düşüyordu ki Katherine'e bakmaya gitmediği halde gittiğini sanıyor, sonunda Christopher onu uyandırıp ciddi bir ses tonuyla, "Bebek *yine* ağlıyor," diyordu. Doktorlar evliliklerinin yatak odası boyutunu devam ettirebileceklerini söyledikten sonra Joy, Edward'la, Katherine öncesi yakınlıklarını yeniden canlandırma hevesiyle tüm yorgunluğuna rağmen onu bir kez olsun geri çevirmemeye gayret ediyordu. Ama sonra eski bir battaniyeden daha heyecan verici olamadığının bilinciyle af dilercesine, "Düzenli uyumaya başladığımda kendimi bulacağım," diyordu.

"İyisin. Ben yalnızca sana yakın olmak istiyorum," diyordu Edward ve öyle anlarda Joy ağlamamak için kendini zor tutuyordu.

Ve bu kez Edward doktorların tavsiye ettiği "yöntemleri" uygulamayı kabul etmişti.

Ailesinin isteklerini yerine getirirken iyice tükenen Joy, genç *amah*'ının da ne kadar bitkin olduğunu geç fark etmişti. Gün içinde onu iki defa uyurken bulmuştu. Bu, Alice'in skandal olarak nitelendirdiği bir durumdu ama şu sıralar kendisi de uyuşuk halde olan Joy genç kıza daha anlayışlı yaklaşıyor, onu azarlamayı reddediyordu. Wai-Yip öğle yemeklerini getirmek için mutfağa geldiğinde Joy, Alice'e, "Ben hastanedeyken çok yardımı dokundu," demişti. "İyi bir hizmetçi o."

Katherine'i dizinde sallayıp bir ağlama krizini daha savuşturmaya çalışıyordu. Doktor gaz sancılarının üç ay sonra hafifleyeceğini söylemişti ama Joy o günlerin gelmesi için can atsa da Katherine hâlâ her an ağlamaya hazırdı.

Wai-Yip masaya iki tabak koyup onları selamladıktan sonra odadan çıkarken elindeki dergiyi karıştırmakta olan Alice başını kaldırıp dudaklarını ince bir çizgiye dönüşecek kadar sıkarak, "Ben bu kızı kovacağım," dedi. "Bence seni aldatıyor. İkiyüzlü hizmetçiler kadar nefret ettiğim bir şey yoktur."

Kendini daha fazla tutamayan Katherine var gücüyle çığlığı basınca az önce alt kata uyumaya inen Christopher'ı uyandırmasından korkan Joy onu daha hızlı sallamaya başladı. "Ne demek istiyorsun?"

"Son zamanlarda ona dikkatli bakmadın mı hiç? Nasıl kilo almış! Buraya geldiğinde tığ gibi inceydi. Evden bir şeyler aşırıyor bence."

Joy birkaç kâse eriştenin hesabını yapacak değildi. Çalışkan bir hizmetçinin zaaflarına göz yumulabilirdi. Bir şeyler aşırmaya çalışmayan kaç hizmetçi vardı ki? Kısa süre önce ikinci kattaki

Leonora Pargiter ona, kendisi evde yokken yepyeni mutfak robotunu *amah*'ının gizli gizli kiraladığını anlatmıştı. Kadın belli ki bu işten bir servet kazanmıştı. "Bu seferlik görmezlikten gelebilirim. Çin'de muhtemelen açlıktan ölüyordu," dedi Joy. Ardından Katherine'i omzuna yasladı ve çocuğun gözleri yuvalarından fırlayacak kadar sertçe sırtına vurmaya başladı. "Belki de hayatı boyunca ilk kez düzenli besleniyordur."

Bir ay kadar sonra çocuklar uyurken Joy annesiyle birlikte kısacık bir balkon keyfi yapmak istediği sırada Wai-Yip yaşlı gözlerle ona gelip Çin'e dönmesi gerektiğini söyledi ve Joy bu sefer genç kıza o kadar anlayışlı davranmadı.

"Ne? Ne kadar kalacaksın?" dedi onu kaybedecek olmanın verdiği dehşetle. Katherine, Wai-Yip'e alışmaya başlamıştı ve nihayet önceki iki gece Joy onu genç kıza emanet edebilmiş, Edward'la birlikte dışarı çıkabilmişti.

"Bilmiyorum efendim." Wai-Yip'in canı sıkkın görünüyordu. İki damla gözyaşı sessizce ahşap zemine düştü.

"Ben biliyordum. Senden faydalandığını söylemedim mi sana?" dedi Alice şarabını yudumlarken.

"Wai-Yip? Sen iyi misin?" Joy karşısında iki büklüm duran genç kıza bakmış ve yorgunluğunu ciddiye almadığı için vicdan azabı duymaya başlamıştı. "Hasta mısın yoksa?"

"Hayır, efendim."

"Tabii ki hasta değil. Ona o kadar çok para verdin ki tatile gidebilir artık. Hatta şu gemi yolculuklarından birine bile çıkabilir."

"Wai-Yip, sorun nedir?"

"Size söyleyemem efendim. Evime dönmeliyim yalnızca," dedi kız, Joy'un gözlerine bakamadan.

Manzarayı izlemekten vazgeçen Alice genç hizmetçiyi dikkatle incelemeye başladı. Onu farklı açılardan görebilmek için oturduğu yerde hafifçe kıpırdandı. "Baksana! Başına iş açmış işte," dedi. "Şu haline bak! Başına iş açmış!" Bu kez bu sözleri zafer kazanmış gibi

söylemişti. "Neden kilo aldığı şimdi belli oldu. Hamile bu kız. Seni rezil çocuk. Tabii ki gideceksin. Aksi mümkün değil zaten."

Wai-Yip o an ağlamaya başladı. Hâlâ iki büklüm durmasına ve pamuklu elbisesinin altına gizlenmesine rağmen Joy şimdi kızın karnındaki çıkıntıyı görebiliyordu.

"Bu doğru mu Wai-Yip?" Joy'un sesi onu nazikçe sorgular gibiydi.

"Çok özür dilerim efendim." Wai-Yip'in omuzları titriyordu, yüzünü de çalışmaktan yıpranmış ellerinin arkasına gizlemişti.

"Benden özür dilemen gerekmiyor," dedi Joy. "Bu durumla baş etmek zorunda olan sensin. Bildiğim kadarıyla evli değilsin, öyle değil mi?"

Wai-Yip, Joy'un ne dediğini bir an algılayamamış gibi ona baktı, ardından başını iki yana salladı.

"Tabii ki evli değil. Kesin Amerikalı bir askerle yatmıştır. Son zamanlarda bunu hepsi yapıyor. Amerika'ya gitmenin kısa yolu."

"Ne yapacaksın peki?"

"Lütfen efendim. Çalışmaya devam etmek istiyorum. Çok çalışırım."

"Bebek ne olacak?" Alice şimdi kollarını göğsünde kavuşturmuş, kibirle dudak büküyordu.

"Bilmiyorum efendim... Belki annem..." Genç kız tekrar ağlamaya başladı.

Joy eve bir bebek daha geldiğini düşündü. Bu haber Edward'ın hiç hoşuna gitmeyecekti. Hayatlarının yavaş yavaş normale dönmesinden memnundu ve bu da mümkün olduğunca rahatsız edilmemeleri anlamına geliyordu. Ama kendisi henüz çocuk olan Wai-Yip adına da üzülmüştü (Joy bugüne dek ona yaşını hiç sormamış olmanın utancını hissetti). Üstelik Wai-Yip çok da çalışkandı.

"Eve bir bebek getirmesine izin verirsen bunun sonu gelmeyecek," dedi Alice.

"Kocamla konuşacağım Wai-Yip. Bunu bil."

Kız başını sallayarak onları selamladıktan sonra sessizce uzaklaştı. Koridordan gelen hıçkırık seslerini hâlâ duyabiliyorlardı.

"Pişman olacaksın," dedi Alice.

Çin efsanesine göre bir zamanlar gökyüzünde on güneş vardı ve sıcaklıkları birleşerek dünyayı alevlere boğmuştu. İyi bir nişancı olan Hou Yi, on güneşin dokuzunu vurmayı başarınca Yeryüzünün Kralı ona sonsuza dek yaşamasını sağlayacak bir iksir verdi. Nişancı'nın güzel karısı Chang Er, o sıvının büyülü olduğunu bilmeden hepsini içti ve gecenin karanlığında gökyüzüne doğru yükselmeye başladı, ta ki aya ulaşıncaya kadar.

Nişancı, Ay Kadın olan karısını özledi ve Yeryüzünün Kralı'ndan ona ulaşabilmek için yardım istedi. Kral onun güneşe uçmasına izin verdi ama ayın yusyuvarlak olduğu dolunay zamanları hariç Nişancı'nın aya ulaşması mümkün olmadı.

Tıpkı hamilelik gibi, diye düşündü Joy dalgınlıkla. *Sonunda hepimizi alaşağı eden kocaman, tombul bir aya dönüşmek gibi.*

O akşam Ay Festivali vardı. Kolonideki Çinli ailelerin kutlama için sokaklarda parlak fenerlerle yavaşça ilerleyip birbirlerine bisküviler, uğurlu yuvarlak pastalar ikram ettikleri festival akşamı... Joy havaya yükselen binlerce küçük fenerin, havai fişek gösterisi için zifirî karanlık limana doğru ilerleyişini balkonundan her yıl olduğu gibi yine büyülenmiş halde izliyordu. Gökyüzünde dünyadan ve cennetten birbirine göz kırpan iki farklı takımyıldız ışıldıyordu sanki. Eskiden Çin festivallerine hiç ilgi göstermeyen Alice bile (yılbaşını tüm dünyayla birlikte kutlayamayacak olmaları, "Çin inadı"nın bir başka göstergesiydi) en azından Christopher'a küçük bir kâğıt fener vermişti. Fenerle odadan odaya koşturmaya başlayan küçük çocuk da karanlıkta o küçük, narin ışık daha fazla parlasın diye tüm lambaları kapattırmak istemişti.

Edward olağan dışı bir neşeyle eve geldiğinde Joy'u öpmekle kalmamış, koridorda kucaklayıp döndürmüştü. Onların bu halini

gören Christopher da gülücükler saçarak onlara katılmak istemişti ama Alice dudaklarını büzüp ona gitme vaktinin geldiğini söylemişti. Edward Çinli mühendislerden birinin ona verdiği ay şeklinde bisküvilerle dolu, güzel bir şekilde paketlenmiş, kırmızı bir kutu da getirmişti. Ayrıca Joy'a tersaneyle ilgili planlarını ve gerçekleştiği takdirde terfi etmiş sayılacağını anlatmıştı. Joy masada otururken gerginliğini sesine yansıtmamaya çalışarak, "Göreve burada mı devam edeceksin peki?" diye sordu.

"Elbette. Bir yere gitmem gerekmiyor. Ama daha iyi bir muhite taşınabiliriz; apartman dairesi yerine müstakil bir evde yaşayabiliriz mesela. İstemez misin tatlım? Müstakil bir ev, düşünsene. Küçük bir bahçesi de olabilir. Çocuklar için de iyi olur."

"Sanırım iyi olur," dedi Joy, aslında apartmanda yaşamaktan keyif almaya başlamıştı.

"Gitmek zorunda değiliz tabii. Artık iki çocuğumuz olduğuna göre daha geniş bir yeri tercih edersin sanmıştım."

Joy aslında bunun mantıklı olduğunu düşündü. Annesi hep Katherine'in arabasını bahçenin dibine kadar götürüp bir süre orada hava alsalar hepsi için ne büyük rahatlık olacağını söyleyip duruyordu.

Joy gülümsedi. "Bence bu terfi harika olacak. Çok zekisin gerçekten."

Edward masanın üstünden elini uzatıp Joy'un elini sevgiyle sıktı. "Her şey çok güzel olacak hayatım. Göreceksin."

Joy, Edward'ı, o parlak kızıl saçlarını, ona doğru eğilişini, erkeksi tavrıyla yemeğine aç kurtlar gibi saldırışını izledi ve ona karşı, çocuklarına hissettiğinden çok da farklı olmayan bir şefkat duydu. Edward çok özenli ve düşünceliydi. Joy şanslı olduğunu biliyordu, özellikle de bazı kadınların nelere katlanmak zorunda olduğunu düşününce... Ve Edward artık doktorun tavsiyesine uymaya başladığı için başka bebekleri olmayacaktı. Yola bu şekilde

devam edebilir, birbirlerine iyice yaklaşıp çok daha mutlu bir hayat sürebilirlerdi...

Joy hayal kurduğunun farkındaydı. Yemeğini yiyebilmek için biraz doğruldu. Güveçte tavuk yiyorlardı. *Wai-Yip'in her zamanki standartlarında değil,* diye düşündü Joy lokmasını dalgın dalgın çiğnerken. Ama belki de buna şaşırmamak gerekirdi.

"Bugün ne öğrendiğimizi asla tahmin edemezsin," dedi çatalını tekrar ağzına götürürken. "Wai-Yip'in bebeği olacakmış. Çok şaşırdığımı itiraf etmeliyim. Sevgilisi olduğunu bile bilmiyordum."

Edward başını aniden kaldırdı. Mavi gözlerinde bir an korku dolu bir ifade belirmişti. Ardından Joy'un gözlerini inceledi. O sırada yakınlardaki bir daireden biri metal bir şeyi ahşap zemine düşürünce koridorda zil sesini andıran bir gürültü koptu. Ama Edward o sesi duymamıştı bile.

Joy'un çatalı hareketsiz kaldı. Eğilip kocasına baktı ve yüzündeki o yeni ifadeyi inceledi. Edward'ın normalde kanlı canlı olan yanakları şimdi hafifçe solmuştu.

"Biliyor muydun?"

Edward ona bakıp gözlerini birkaç saniye kırpıştırdıktan sonra garip bir ifadeyle bakışlarını kaçırdı. Bir şey söylemeyi düşünüyordu sanki ama onun yerine tavuğundan bir parça daha alıp dikkatlice ağzına götürdü.

Kısa bir sessizlik oldu.

Joy ona bakmaya devam ediyordu.

"Edward," dedi, sesinde korktuğuna işaret eden bir tını vardı. "Edward, lütfen..."

Edward yavaş yavaş kendine gelir gibi oldu. Gözle görülür bir çaba harcamadan lokmasını yuttu, sonra peçetesini dudaklarına götürüp ağzını yavaşça ve düzgünce sildi. "Annen onun hakkında yanılmamış. Güvenilir bir kız değil. Bence gitmeli." Edward duraksadı. "Hafta sonundan sonra onunla konuşurum." Konuşurken Joy'a bakmıyordu, gözlerini tabağına dikmişti.

Masanın diğer ucunda gözlerini kocasından hâlâ ayıramayan Joy titremeye başlamıştı. Başta hafif olan titremesi bir süre sonra şiddetlendi. Edward sandalyesinden kalkıp boğuk bir sesle çalışma odasına gideceğini söylediğinde Joy hâlâ titriyordu.

Geceyi boş yatak odasında geçirerek kocasının ona yanaşmasını engelledi. Nakışlı beyaz örtüyü kafasına kadar çekene dek titremeye devam etti ve perdelerin arasından sızan mavi dolunay ışığının yarı yarıya aydınlattığı büyük vantilatörün altına kıvrıldı. Vücuduna sismik sarsıntılar misali yayılan kederin etkisiyle hıçkıra hıçkıra ağladı. Yan odada gözüne uyku girmeyen Edward sonunda saat sabahın üçünde yanına geldi ve ona sarılmaya çalışarak içtenlikle af dilediğini fısıldadı. Ama öfke yüzünden iyice gaddarlaşan Joy onun başına, omuzlarına, ulaşabildiği her yerine yumruk atmaya çalıştı, ta ki Edward da ağlayarak odadan çıkana kadar.

Sonra Joy şafak sökene kadar yatakta hareketsizce uzandı.

Geçmişi düşünerek.

Düşünerek.

Annesi bunu tahmin etmişti elbette. Wai-Yip bebeği eve getirir getirmez tahmin etmişti. Çok da zor değildi bu; Tung-Li bebek de yenidoğanlara özgü basık yüz hatlarına sahip olsa da kemikli burnu ve kızılımsı saçlarıyla kendini ele veriyordu. Neyse ki Alice bu konuyu Joy'la hiç konuşmamıştı. Belki de Joy'un bir numaralı *amah*'ın da yeni eve onlarla birlikte geleceğini sertçe dile getirmesinden çıkardığı sonuca göre Bütün Erkekler Aynıdır ya da Çinli Kızların İstedikleri Kişiye Kancayı Nasıl Taktıkları'na dair bir konuşma yapmasının gereksiz olacağını fark etmişti. Joy'un o sert tavrından ötürü bütün kuşkularına rağmen komşuların ne diyeceğiyle ilgili herhangi bir yorum da yapmamıştı. İnsanlar Ne Düşünecek? Joy'un bunu pek umursadığı söylenemezdi.

Ay Festivali yemeğinden üç uzun gece sonra Joy planını Edward'a anlattı. Düzgün bir şekilde topladığı saçları, güzelce ütülenmiş kısa kollu mavi gömleği ve beyaz pantolonuyla kahvaltıda Edward'a eşlik etmiş, bir kez olsun onun gözlerine bakmadan çayları doldurmuştu.

"Wai-Yip'e Çin'e dönmeyeceğini söyledim," dedi, sesi alçak ve ölçülüydü. Edward'la ilk konuşmasıydı bu.

Edward tostunun bir parçasını ağzına götürmek üzereyken kafasını kaldırdı. "Ne?"

"Birkaç kişiyle konuştum. Çin'e giderse ona sahip çıkmazlar. Ona ve bebeğine. İş bulamayacak ve bebek dışlanacak... görüntüsü yüzünden. Zaten Komünistler açlıktan ölüyor."

Edward yerinden kıpırdamadı.

"Onunla ilgilenmek bizim sorumluluğumuz. Yani senin. O çocuğun mutluluğu benim insafıma kalamaz. Yeni evin yeterince geniş olmasına dikkat et. Onu görmeyeceğimiz şekilde düzenle. Bu düzeni sen kurmalısın."

Uzunca bir süre sessizlik oldu. Sonra Edward yerinden kalkıp Joy'un sandalyesine doğru yürüdü. Joy'un önünde diz çöküp yüzünü onun eline bastırdı, sonra elini tuttu.

"Ben... sandım ki beni terk edip gideceksin," dedi boğuk bir sesle.

Joy hiçbir şey söylemedi. Yüzünü pencereye çevirdiğinde çenesi titriyordu. Sıcak gözyaşlarının tenine süzüldüğünü hissediyordu.

"Ah, Joy. Seni çok seviyorum. Çok ama çok üzgünüm. Çok yalnız kalmıştım. Ben..."

Joy başını çevirip elini ondan kurtardı ve "Bu konuyu konuşmak istemiyorum," dedi. "Hiçbir zaman."

On Beş

Sabine omuzlarında güvelerin yediği bir battaniye ve önünü sıkıca kapattığı gömleğiyle yazlık evde ters çevrilmiş sandıklardan birine oturmuş, soğuktan tir tir titriyordu. Neredeyse yarım saattir oradaydı. Hıçkırıklarının arasında Thom'un ahırdan ona seslendiğini duyuyor, alacakaranlığın geceye dönüşerek her şeyi kendi rengine boyamasını izliyordu. Sabine orada, o köhne sığınağında oturmuş, sessizce gözyaşı dökerken yaşadığı şokun ve kederin etkisiyle öylesine sersemlemişti ki titreyen parmaklarıyla artık buruş buruş olan gömleğinin düğmeleri ile iliklerini eşleştiremiyordu bile.

Nereye gideceğini bilmiyordu. Thom'dan ve hissettiği aşağılanmanın o acı tadından kaçıp kurtulma arzusuna göre hareket etmişti. Böylece önce aşağıdaki tarlalara yönelmiş, sonra kendi sefaletinde kaybolup aynı yoldan köye dönmüştü. En sonunda sığınak olarak kullandığı yazlık eve yerleşmişti. Ama şimdi burada mahsur kalmıştı çünkü eve dönerse her şeyi annesine anlatmak zorunda kalacaktı. Gri atın bölmesinin kapısına astığı kazağı olmadan burada kalırsa donabilirdi. Bir tek şeyden emindi: Kilcarrion'dan gidecekti. Yaptığı şeyden sonra burada kalamazdı.

Burnunu elinin tersiyle sildi ve Thom'un elini göğsüne koyduğunu hatırlayınca tekrar salya sümük ağlamaya başladı. Bunu yaparken Thom'un yüzünde gördüğü o dehşet dolu ifade... Kim bilir Thom onun hakkında ne düşünmüştü? O da annesi kadar kötüydü işte, fahişenin tekiydi. Bunu yapmaya onu teşvik eden ne olmuştu ki? Her şeyi mahvetmişti. Ama başka bir düşünce daha

su yüzüne çıkmaya çalışıyordu: Gerçekten o kadar çirkin miydi? Thom onun öpücüğüne biraz olsun karşılık verememiş miydi?

Sabine nerede olduğu anlaşılır korkusuyla lambayı açmadı ama zar zor seçebildiği saatinin akrep ve yelkovanından saatin beş buçuk olduğunu anlayabildi. Atlara akşam yemleri verilirken kapı ve kova takırtılarını duyabiliyordu. Büyükannesi bir yerlerde oyalanıyor olmalıydı; ya köpekleri fırçalıyor ya da Bayan H'ye buzluğu yeniden organize etmenin en iyi yolunu soruyordu muhtemelen. Evdeyse Lynda o ışıl ışıl, minik, kırmızı arabasına atlayıp eve gitmek için son yarım saatinin dakikalarını sayıyordu belki de. Büyük ihtimalle dizilerinden birini izliyordu. Her anını onlara göre ayarladığı için yaşlı adama bile ilaçlarını o dizilerin arasında veriyordu.

Büyükbabasını düşününce Sabine gözlerini daha büyük bir gayretle sildi. Yaşlı adam onun nerede olduğunu merak ediyor olmalıydı; Sabine bugün onu görmeye neredeyse hiç gitmemişti. Büyükbabası onun da annesine benzediğini düşünüyordu belki de; düşüncesiz, kaygısız. Bencil. Ama Sabine şimdi eve dönemezdi. Gidebileceği bir yer yoktu – en azından güvenebileceği biri yoktu. Ayağının dibindeki eski saksı yığınına, kırılıp parçalanmalarını umursamadan tekmeyi bastı. Zaten gözleri ağlamaktan şiştiği için onları doğru düzgün göremiyordu bile.

Annie. Annie'ye gidebilirdi. Annie onu anlardı. Ve eğer Annie bugün "gününde" değilse Sabine onun telefonunu kullanmak için izin ister, böylece Bobby'yi arayabilir ve delikanlıya gelip onu almasını söyleyebilirdi. Ona hikâyenin yarısını anlatması yeterliydi zaten.

Sabine battaniyeyi üzerinden atıp onu görecek biri olup olmadığını kontrol ettikten sonra boş bahçeden arka kapıya doğru yürüdü. Bir yandan da gözyaşlarının ardından kaçınılmaz olarak başlayan ürpermelerin ve iç çekişlerin, adımlarını yavaşlatmasına izin vermemeye çalışıyordu.

Nedense Ballymalnaugh'un ana yolu boyunca dizili olan üç sokak lambası da o akşam yanmıyordu ve Sabine kollarını göğsünde kavuşturup koşar adımlarla ilerlerken havanın açık olmasına se-

vindi. Koşarken duyduğu tek ses, asfaltta kendi ayaklarının çıkardığı seslerdi. Önünden geçtiği evlerin pencerelerinden yansıyan ışıklar da önünü biraz aydınlatıyordu. Henüz perdelerini örtmedikleri için Sabine'in gözlerinin önüne aile hayatına dair küçük birer tablo serilmişti; genç bir çift, televizyonun karşısındaki kanepeye yayılmıştı ve küçük çocukları yerde oynuyordu, yaşlı bir kadın tek başına oturmuş gazete okuyordu, çay masası kurulmuştu ve izlenmeyen televizyon ekranından yansıyan hareketli gölgeler odanın köşesine vuruyordu. Sabine o evlerin önünden koşarak geçerken kendini her zamankinden daha yalnız hissetti. *Benim hiç gerçek bir ailem olmayacak*, diye düşününce tekrar ağlamaya başladı. *Gerçek ailelere hep böyle dışarıdan bakacağım.*

Annie'nin evine yaklaşınca yavaşladı ve kimseyi telaşa vermemek için nefesini düzenlemeye çalışıp gözlerini sildi. Sonuçta Annie'nin birinin öldüğünü düşünmesini istemiyordu. Sabine bir gün için yeterince sorun çıkarmıştı zaten.

Alt katın ışıkları yanıyordu ama perdeler örtülüydü, tıpkı Sabine'in son birkaç defadır buradan geçtiğinde olduğu gibi. Adım atmadan önce duraksadı ve sonunda düğmelerini iliklemeyi başarırken Bayan H'nin, Annie'nin terapi görmesi gerektiğine dair sözlerinden sonra içeri girmesinin doğru olup olmayacağını düşündü.

Ama kararsız bir halde basamaklarda dururken kapı içeriden açıldı ve parlak turuncu ışık bahçeye vurdu. Siyah saçlı, parlak bir bisikletçi şortu giymiş, uzun boylu, zayıf bir adamın silüeti Sabine'in yanından geçip basamaklardan indi ve Sabine'i görünce durup omuzlarından kavradı. "Tanrı'ya şükür," dedi nefes nefese. "Ah, Tanrı'ya şükür. Ambulans çağırmalıyız."

Sabine donup kaldı.

"Ambulans çağırmalıyız. Cep telefonun var mı?"

Sabine soluğu kesilmiş bir halde adama bakıyordu.

Adam öfkeyle başını iki yana salladı. "Bak, ben burada misafirim. Adım Anthony Fleming. Buraya gelmemem gerektiğini bile

bile bu akşam da geri döndüğümü belirtmeliyim. Sonra Bayan Connolly'yi buldum. Ve şu an bir ambulans çağırmamız gerekiyor. Acilen. Telefonun var mı? Benimki çalışmıyor."

Kalbi duracak gibi olan Sabine, adamın arkasındaki aydınlık eve baktı. Annie'nin depresyonda olduğunu biliyordu ama böyle bir ihtimal hiç aklına gelmemişti... Bir an ürperdi. Okulda iki yıl önce taciz edildikten sonra tuvalette bileklerini kesen bir kızın görüntüsü gözlerinin önüne gelmişti. Beşinci sınıflardan birinin dediğine göre kızın kanı tavana kadar fışkırmıştı.

"O... O?.." Sabine'in sesi azalarak kayboldu.

"Şey, ben doktor değilim ama fazla zamanı kaldığını sanmıyorum," dedi adam. "Vakit kaybetmemeliyiz. Telefon nerede?"

Adamın tüm itirazlarına rağmen Sabine onu kenara iterek kapıdan içeri girerken ön odanın dağınıklığını, onu karşılayan toz ve bozuk yemek kokusunu fark etmedi bile. Annie'yi görmeliydi. Kararlı adımlarla yürürken kalbi korkudan sıkışıyor, mutfaktan gelen garip sesleri duymazlıktan geliyordu. Kimse ona seslerden bahsetmemişti; filmlerde insanlar intihar ettiğinde hep sessizlik olurdu.

Ama ortalıkta kan yoktu – en azından tavanda yoktu. Yalnızca mutfak zeminini kaplayan açık mavi döşemenin üzerinde bir miktar bulanık su vardı. O suyun tam ortasında oturan Annie dolabın kapağını her iki eliyle kavramış, kendine doğru çekmeye çalışıyordu.

"Annie?" dedi Sabine.

"Ah, *Tanrıuuum*..." Annie'nin boğazından uzun bir inilti koptu. Sabine'in göremediği bir şeye odaklanmış gibi bir hali vardı. O çabayla mosmor kesilmişti. Ölecekmiş gibi görünmüyordu.

"O ölmüyor ki," diye seslendi tam arkasında dikilen adama.

"Tabii ki ölmüyor," dedi adam sabırsızca. Eline bulaşan sıvıdan kurtulmaya çalışıyormuş gibi ellerini birbirine sürttü. "Bebeği ola-

cak. Ama ben bankacıyım, doktor değilim. Dediğim gibi, hemen *ambulans* çağırmamız gerekiyor."

Annie'ye bakakalan Sabine, adamın az önce söylediklerinin önemini kavramaya çalışırken iyice sersemlemişti. Sonra kapıya doğru koşarak, "Sen onun yanında kal," dedi. "Ben yardım çağıracağım." Ve nabzı kulaklarında atarken aynı yoldan Kilcarrion'a doğru koşmaya başladı.

Kate masaya âdeta yığılmış, hâlâ elinde tuttuğu sepya fotoğrafa, her şeyden habersiz bir şekilde öylece gülümseyen küçüklüğüne bakıyordu. Tung-Li'nin aya benzeyen yüzü de ona bakıyordu, kamera karşısındaki hareketsizliği şimdi bambaşka bir şeyle birleşmişti. Dikkatli bakılınca gerçekten farklı olduğu görülebilen o yüz hatları her şeyi açıklıyordu.

"Neden bana anlatmadın?" dedi sonunda Kate. Sesi zayıf ve titrekti.

Yanındaki sandalyede başı öne eğik halde oturan Joy yorgun bir ifadeyle başını kaldırdı. "Anlatacak bir şey yoktu ki. Sana ne anlatabilirdim?"

"Bilmiyorum. Bir şey söyleyebilirdin. Durumu açıklayacak bir şey... Ah, bilemiyorum." Kate başını iki yana salladı. "Ah, Tanrım. Anne... bunca zaman..."

Dışarısı karanlıktı ve duvara monte edilmiş iki lambadan gölge oyunları oynayan kasvetli bir ışık yayılıyor, artık yarı boş olan rafları, gözden geçirilmesi gereken diğer birkaç kutuyu boylu boyunca aydınlatıyordu. Çerçeveli eski Güneydoğu Asya haritası düşmüş, çatlamış camıyla duvara yaslanmıştı.

Kate gözlerini fotoğraftan ayırmadan, "Ona ne oldu peki?" diye sordu. "İkisine de?"

"Çin'e dönmediler. İrlanda'ya gelmeden önce Wai-Yip'e Yeni Bölge'de yaşayan Black Watch ailesinin yanında iyi bir iş buldum.

Sanırım orada daha mutluydu. Ailesine de yakındı. Ve her şey..." Joy derin bir nefes aldı, "...çok daha kolaydı."

Kate fotoğrafa tekrar baktıktan sonra üzerinde parmak izini de bırakarak onu kutunun en üstüne koydu. Bir an için onu ters çevirmeyi düşündü ama sonra öylece bırakmaya karar verdi. "İnanamıyorum..." Bunu daha çok kendine söylemişti. "Babamın böyle bir şey... Yani ben sizin kusursuz bir çift olduğunuzu düşünüyordum. Gerçek bir aşk yaşadığınızı..."

"Kimse kusursuz değildir Katherine."

İki kadın birbirlerine dönük halde sessizce oturup ahırlardan gelen sesleri dinledi. Kate, Joy'un o seslere rağmen ilk kez harekete geçmediğini fark etti.

"Neden kaldın peki?" diye sordu. "Altmışlı yıllardı, değil mi? İnsanlar seni anlardı. Biz de anlardık."

Joy kaşlarını çattı ve elini saçına götürdü. "Aslında bunu düşünmedim değil. Ama yine de insanlar öyle bir şeyi kusur olarak nitelendiriyordu. Ve her şeye rağmen doğru olanı yaptığımı düşünüyordum. Bu sayede çocuklarımın gerçek bir aile ortamında büyüyeceğine inandım. İnsanların fısıldaşmalarından, parmakla gösterilmekten uzak bir şekilde, söylentilere maruz kalmadan... Böylece birlikte bir hayat kurduk. Aynı şeyleri sevdiğimizi sanıyordum..."

Kate'e bakmak için döndü ve ifadesi yumuşadı. "İkimiz de sizi çok seviyorduk, biliyorsun. Sizin mutluluğunuz bizim için çok önemliydi. Ve baban benim canımı fena halde yakmış olsa da..." Joy o an yüzünü hafifçe buruşturdu ve Kate ihanetin acısının onu hâlâ derinden etkilediğini fark ederek şaşırdı. "...hislerimin o kadar da önemli olmadığına karar verdim."

Uzunca bir sessizlik oldu. Kate o soğuk, sevimsiz odada oturmuş, uzun süredir içinde var olan inancı yeni öğrendiği bilgilere göre düzenlemeye çalışıyordu. Bir an içinde mantıksız bir öfke

hissetti, aralarındaki tüm sorunların kaynağı olan bu sır yalnızca kendisinden saklanmış gibi...

"Christopher biliyor mu?"

"Tabii ki bilmiyor. Bilmesini de istemiyorum. Aslında ikinizin de bilmesini istemiyordum." Joy bir an için o her zamanki sert karakterine dönmüştü. "Sakın ona bir şey söyleme. Sabine'e de. Herkese her şeyi söylemek çok gereksiz artık." Saldırgan bir tavırla da konuşsa sesinde başka bir şey daha vardı; hüzün gibi bir şey.

Kate ayağa kalkıp annesine birkaç dakika baktı ve kaçırdığı o aşk hikâyesini yavaş yavaş anlamaya başladı. Sonra yürüyüp Joy'a çocukluğundan beri ilk kez dokundu, onu nazikçe kollarının arasına aldı ve annesinin o tanıdık gerginliğinin çok daha yumuşak bir şeye dönüşmesini bekledi. Yaşlı kadının atları, köpekleri ve lavantayı anımsatan tatlı bir kokusu vardı. Birkaç dakika sonra o da atlarından birini sakinleştirmeye çalışıyormuş gibi dalgın bir ifadeyle Kate'in omzunu okşadı.

"Bunca yıl," dedi Kate boğuk bir sesle, "bunca yıl fedakârlık ettin ve... ben sana hiç yardımcı olamadım."

"Çok üzgünüm tatlım. Kendini kötü hissetmeni istemedim."

"Hayır, o anlamda söylemedim. Bunca yıl geçti ama ben senin nasıl acılar çektiğini hiç bilmedim. Nelere göğüs gerdiğinden hiç haberim yoktu."

Joy geri çekildi, gözlerini sildi ve omuzlarını doğrultarak sertçe. "Bak, bu olayı abartmanı istemiyorum," dedi. "Baban iyi bir adam. Sandığın kadar büyük bir şeye göğüs germedim. O beni sevdi... kendince." Kate'e baktı. Gözlerinde savunmaya geçtiğini, hafifçe meydan okuduğunu gösteren bir ifade vardı. "O... o yalnızca..."

"Kendine engel olamadı mı?"

Joy ona sırtını çevirip pencereye döndü.

Kate ilaçların etkisiyle uyumakta olan babasının bulunduğu yan odanın kapısına bir göz attı ve onu koşulsuz sevebildiğine inanan tek kişiye ihanet eden o adama karşı içinde buz gibi bir

öfke belirdi. "Ve ona bunun bedelini ödetmedin mi?" diye sordu Joy'a acıyla.

Joy kızının bakışlarını takip etti ve uzanıp onun elini tuttu. Elleri yıllarca azimle çalışmış olmanın sonucunda yıpranıp sertleşmişti. "Sakın ona bir şey söyleme. Onun canını sıkma. Baban o bedeli ödedi Kate," dedi. Sesindeki hüzün bunu kanıtlıyordu. "İkimiz de ödedik."

Alt kattaki mutfakta ve oturma odasında kimse yoktu. Adrenalinin etkisiyle iyice sersemlemiş olan Sabine, evin içinde oradan oraya koşup kapıları arkasından gürültüyle kapatıyor, Bayan H'ye sesleniyordu. Köpekler de havlayarak peşinden gidiyordu. Kilerin ve ayakkabılığın kapılarını açıp sertçe kapatarak, "Hangi cehenneme gittiniz?" diye haykırdı. Ev hareketsiz ve tetikteydi. Küçük odada ve kahvaltı odasında da kimse yoktu. Odaların sessizliği Sabine'in çıkardığı sesleri güçlendiriyor, mobilyaların çevresinde yankılanmalarına sebep oluyordu.

Harcadığı eforla nefesi kesilirken basamaklardan çifter çifter çıkmaya başladı. Çizmeleri basamaklardaki eski püskü halının iplerine takıldığı için iki defa düşme tehlikesi atlatmış, tırabzanlara tutunması gerekmişti. Tüm bu süre içinde Annie'nin görüntüsü gözünün önünden gitmemişti. Zavallı kadın sancıları yüzünden iki büklüm olmuştu ve yüzünde her zamankinden farklı ama bu kez belli bir yere odaklandığına işaret eden bir ifade vardı. İlkel bir ifade.

Tanrı aşkına! Bayan H neredeydi? Annie'nin, annesine ihtiyacı vardı. Bu kadarı çok belliydi. O Anthony Soyadıherneyse'den başka birine. Sabine merdiven sahanlığında durup elektrikli süpürgeyi ya da Bayan H'nin az önce buralarda olduğuna işaret eden bir şey görmeyi bekledi. Sonra aklına geldi...

Lynda.

Neden Lynda aklına gelmemişti ki?

O ne yapılacağını bilirdi. Lynda her şeyle ilgilenirdi. Sabine büyükbabasının odasının kapısını açtı. Acil haberi vermek için ağzını çoktan açmıştı. Ama onu karşılayan, sesi kısılmış televizyon ile düzenli bir şekilde dizilmiş plastik bardak ve ilaç kapları oldu. Lynda'nın evi çoktan terk ettiğinin sessiz göstergeleriydi bunlar. Örtüler ile yastıkların arasından, ilaçların etkisiyle sersemleşen ve gürültü patırtıdan hiç etkilenmeyen büyükbabasının iskeleti andıran profili görünüyordu.

Sabine kapıyı kapatma zahmetine bile girmedi. Gözyaşlarının pekiştirdiği öfkeyle koridorda koşuyor, bütün kapıları tek tek açıp Bayan H'ye, annesine, büyükannesine, aklına gelen herkese sesleniyor, geride bıraktığı o görüntü yüzünden her adımında gittikçe büyüyen panikle mücadele ediyordu. O adam Annie'yi bırakıp giderse ne olacaktı? Gitmeye can atar gibi bir hali vardı. Peki ya Kilcarrion'daki herkes dışarı çıktıysa?.. Sabine ambulansı arayabilirdi ama Annie'ye nasıl yardım edeceğini bilmiyordu. Bir yandan da o kanlı, gürültülü yere tek başına gitmek istemiyordu.

Çalışma odasındaydılar. Sabine orada birilerini görmeyi beklemiyordu. Kapıyı açtı ve birbirine sarılmış haldeki iki kadını görünce nefes nefese bir halde donup kaldı.

Bir an durdu ve mümkün olacağını asla düşünmediği bu manzarayı algılamaya çalıştı. Akşam yaşananlardan ötürü annesinin yüzüne hâlâ bakamıyordu. Sonra amacını hatırladı: "Bayan H nerede?"

Büyükannesi annesinden uzaklaştı ve havaya dikilmiş saçlarını düzeltti. "Kasabaya gitmişti. Annie için biriyle görüşmeye sanırım." Öylesi bir kucaklaşma anında yakalanmış olmanın utancını yaşıyormuş gibi bir hali vardı.

"Onunla konuşmalıyım," dedi Sabine.

"Şey, akşam buraya dönmeyecek. Erkenden çıktı. Sanırım Mack gelip onu aldı." İki kadın telaştan yerinde duramayan Sabine'e bakıyordu. "Ne oldu Tanrı aşkına?"

"Onu bulmalıyız. Annie... Sanırım, sanırım Annie'nin bir bebeği olacak."

Kısa bir sessizlik oldu.

"*Ne*?"

"Bebek mi? Emin misin?"

Heyecandan etkilenen köpeklerden biri kapının önünde havlıyordu.

"Annie'nin bebeği olamaz ki," dedi Joy ikna olmamış bir ifadeyle.

"Sabine? Emin misin?"

"Gel de bak. Uydurmuyorum," dedi Sabine, büyükannesini kolundan çekiştirerek. "Evde. Konuklardan biriyle birlikte. Ama yerde bir sıvı var ve adam bana bankacı olduğunu söyledi. Ama Annie daha fazla bekleyemezmiş ve ambulans çağırmalıymışız. Annie'nin telefonu çalışmıyor."

Joy ve Kate bakıştılar.

Sabine onların donuk, şapşal hallerini görünce ağlamaklı bir sesle, "Adam orada tek başına," dedi. "Annie'nin yardıma ihtiyacı var. *Hemen* gelmelisiniz."

Joy düşüncelere dalarak elini yüzüne götürdü, sonra onları önüne katarak kapıya yöneldi. "Kate, sen Sabine'le birlikte aşağı in. Ben ambulans çağırıp işe yarayacak bir şeyler bulayım. Aman Tanrım, Mack'i de aramaya çalışacağım. Eminim buralarda bir yerlerde cep telefonu numarası vardır. Thom'a da haber veririm."

"Sen bana yolu göster," dedi Kate, kızının basamaklardaki hızlı adımlarını takip ederken köpeklerin üstüne düşmemeye çalışıyordu. "Ah, zavallı kadın," dedi Sabine'in omzunu okşamak üzere elini uzatırken. "Tanrı'ya şükür onu buldun."

Anthony Fleming, Annie'nin evinin önündeki basamaklarda âdeta dans ediyordu. Olduğu yerde hafifçe zıplayıp ellerini neşeyle savuruyordu sanki. Zihnindeki melodiye ayak uydurmaya çalışıyormuş gibiydi. En azından hareketleri bu mesafeden öyle görünüyordu.

Ama Sabine ve Kate koşmanın etkisiyle ter içinde ve nefes nefese kalmış bir halde eve yaklaştıklarında adamın olduğu yerde hop oturup hop kalktığını, çaresizce yardım çağırdığını görmüşlerdi. Adam kollarını yalvarırcasına öne uzatmış, basamaklardan çıkmakta olan Kate'in yakasına yapışmıştı.

"Siz doktor musunuz?" diye sordu gerginlikten beti benzi atmış bir halde.

"Doktor yolda," dedi Kate. "Annie nerede?"

"Ah, Tanrım... Tanrım..." Anthony Fleming ellerini büktü.

"O nerede?"

Adamı ve Sabine'i görmezlikten gelen Kate oturma odasından mutfağa geçti ve Annie'nin yanında diz çöktü. Annie mutfak taburesinin ayağına asılmış, öne arkaya sallanarak Sabine'in tüylerini diken diken eden sesler çıkarıyordu.

"Tamam, iyileşeceksin Annie. İyileşeceksin," diye tekrar etti Kate ona sarılıp saçlarını okşayarak. "Çok iyi gidiyorsun. Her şey düzelecek."

Sabine mutfağa, Annie'nin çıkarıp attığı ve lavabonun bir köşesinde sırılsıklam halde duran eteğine, iç çamaşırına benzeyen pembe lekeli kumaş parçasına baktı. Her yer açık renkli, kanla karışık bir sıvıyla ıslanmıştı. Sabine'in aklına büyükbabasının başının o sebzeli yemeğin içine düştüğü an geldi.

"Ben bebekler hakkında hiçbir şey bilmiyorum." Anthony Fleming ellerini ovuşturup dururken bu cümleyi tekrar edip duruyordu. "Ben yalnızca banka kredilerinden anlarım. Buraya geri gelmemin tek sebebi de bisikletimi koyabileceğim güvenli bir yerinin olmasıydı."

Sabine ona yanıt veremedi. Şu an Kate'e tutunup bambaşka bir dünyada kaybolan ve şiddetli bir çığlık koparırken yüzünü buruşturan Annie'ye bakıyordu. Arkasına bakınca şoka uğramış kızını gören Kate gülümsemeye çalıştı. "Sorun yok tatlım. Gerçekten.

Olduğundan daha kötü görünüyor yalnızca. Sen istersen dışarı çık ve ambulansın gelmesini bekle."

"Ben öyle yapacağım," diye araya girdi Anthony Fleming kapıya yönelerek. "Ben ambulansı bekleyeceğim. Dışarıda bekleyeceğim."

Kate adamın arkasından öfkeli bir bakış attı ve Annie'nin acı dolu feryatlarının sıklığını ölçmek için saatine baktı.

"Tamam. Tamam... Şey, Sabine gidip havlu bulur musun? Bir de makas. Sonra su kaynatıp makası temizle. Olur mu?"

"Karnını kesmeyeceksin, değil mi?" Mutfak kapısında hâlâ kımıldamadan duran Sabine korkudan göğsünün sıkıştığını hissetti. Daha fazla kan görmeye dayanabileceğini sanmıyordu.

"Hayır, tatlım. Makası göbek bağı için istiyorum. Bebeğin ambulanstan önce gelme ihtimaline karşı. Haydi, fazla vaktimiz yok."

Sonra tekrar Annie'ye döndü ve saçlarını okşayıp ona cesaret verici sözler mırıldandı. Kendisinin de kana bulanmış olmasını önemsemiyordu.

"Ikınmam gerekiyor," dedi Annie terli saç telleri yüzüne yapışırken. Sabine'in ondan duyduğu ilk sözlerdi bunlar. "Tanrım, ıkınmam gerekiyor."

"Sabine. Çabuk ol."

Annie'nin evi neyi nerede bulacağınızı tahmin edebileceğiniz türden bir ev olmadığı için makası da nerede bulacağını bilemeyen Sabine tam o sırada elinde havlularla içeri girmekte olan Joy'a çarptı. "Ambulans her an gelebilir," dedi Joy. "Thom da Bayan H'ye ulaşmaya çalışıyor. Neredeler?"

"Makas getirdin mi?"

"Evet, evet..." Joy o uzun iniltiyi takip etti, Annie'nin sesi bu defa çığlıktan farksız çıkmıştı. "Her şeyimiz var. Mutfaktalar, değil mi?"

Sesler çok korkunçtu. Sabine'i gece havlayan çoban köpeklerinin sesi kadar korkutmuştu. Annie ölecek gibiydi. Sabine yüzünü buruşturdu.

Torununun korkusunu görünce yüz ifadesi yumuşayan Joy onu rahatlatmak için elini ona uzattı. "Her şey yolunda Sabine. Gerçekten. Doğum biraz zahmetli bir iştir."

"O ölecek mi? Annie'nin ölmesini istemiyorum."

Joy ona gülümseyip cesaret verircesine kolunu sıktıktan sonra mutfağa yöneldi. "Elbette ölmeyecek. Bebek doğduktan bir dakika sonra hiçbir şey hatırlamayacak."

Sabine kapının arkasından Joy'un mutfağa girip Kate'in yanına çömelmesini, havluları ona uzatıp Annie'nin bacaklarını uzatmasına yardım edişini ve onun bacaklarını okşayıp neşeli bir şeyler mırıldanışını izledi. Kate "bağlantı" gibi bir şeyler söyleyince Joy'la bakıştılar. Yüzlerinde ortak bir anlayış ve endişenin yanı sıra ikisinin de bildiği ancak henüz adlandıramadıkları bir neşe vardı. Onları izleyen Sabine yine ağlayacak gibi oldu ama kendini dışlanmış hissettiği için değil, rahatladığı için.

"Evet, Annie," dedi Kate. Şimdi Annie'nin ayakucuna geçmişti. "Ikınmaya hazır mısın? Sancın tekrar başladığında bize haber ver."

Annie gözlerini ardına kadar açarak ayaklarına baktı ve çenesini göğsüne dayayıp önce dişlerinin arasından, sonra ağzını kocaman açarak kükremeye benzer bir ses çıkardı. Kapının arkasından onu izlemekte olan Sabine de farkında olmadan onu taklit etmiş, ağzını açmıştı.

Annie'nin üst tarafını tutmaya çalışan Joy'un yüzü buruşmuştu, harcadığı efor yüzüne yansımıştı. Kate, Annie'nin dizlerini bükmesini sağlayıp yüzünü ıslak bir bezle sildi. Annie şimdi ağlamaklı görünüyordu. "Neredeyse bitti Annie. Bebeğin başını görebiliyorum. Neredeyse bitti."

Gözleri anında açılan Annie, Kate'e baktı. Çok yorgundular, dehşete kapılmış haldeydiler.

"Derin derin nefes alıp ver Annie. Çeneni aşağıda tut, birazdan bitecek."

"Patrick nerede?" diye sordu Annie, kendinde değil gibiydi.

"Patrick de geliyor," dedi Joy sertçe. Yüzünü Annie'nin yüzüne yapıştırmış, kollarıyla onu koltuk altlarından destekliyordu. "Patrick geliyor. Annen ve baban geliyor. Ambulans da geliyor. Endişelenme artık. Tatlı bebeğine odaklan yalnızca."

"Ben Patrick'i istiyorum," dedi Annie ağlamaya başlayarak. Yeni bir sancı dalgası vücuduna yayılınca ağlamayı bıraktı ve hıçkırıkları korkunç derecede gürültülü bir inlemeye dönüştü. O an onu desteklemekte olan kolu öyle bir sıktı ki Sabine, büyükannesinin yüzünün acıyla buruştuğunu gördü. Kate de hâlâ Annie'nin önünde duruyor, ayak bileklerini itip dizlerini bükülü tutmasını sağlıyordu. Bir yandan da ona yatıştırıcı sözler söylüyordu.

"Geliyor Annie. Ikın. Gerçekten geliyor. Bebeğin başını görüyorum." Heyecandan sesi olduğundan daha tiz çıkan Kate, yüzünde kocaman bir gülümsemeyle Annie'ye bakıyordu.

Annie bitkin bir halde tekrar Joy'a yaslandı. "Yapamayacağım."

İki kadın aynı anda konuştu: "Yapabilirsin, neredeyse bitti."

"Nefes alıp ver Annie," dedi Kate. "Bir dakika boyunca derin derin nefes alıp ver." Sonra annesine bakıp alçak sesle, "Doğru söyledim, değil mi anne?" dedi.

Joy başını salladı ve birbirlerine gülümsediler.

"Tamam, şimdi bir kez daha ıkın," dedi Kate. Ve o an Annie bağırmaya başladı. Uzun, sarsıcı, boğuk bir çığlık... Onunla beraber Kate de bağırdı. Annie'nin ağırlığıyla yüzünü buruşturmaya devam eden Joy da bağırdı. Sabine ise farkında olmadan ağlamaya başlamıştı çünkü tam daha fazla dayanamayacağını düşündüğü anda bir şey kaymış, kan ve sevinç birbirine karışırken bir çığlık kopmuştu. Şimdi bebek onun annesinin ellerindeydi. Mosmor, minicik kollarını futbol taraftarları gibi havaya savuran bir şeydi bu. Joy, Annie'yi öperken kahkahalar atıyordu. Kate o minik şeyi şefkatle havluya sardı ve Annie'nin göğsüne yerleştirdi. Şimdi üçü birden kollarını birbirine dolamıştı. Bütün bunlar olurken Sabine sevinç, acı ve rahatlama dolu bir ifadeyle Annie'yi izliyordu. Ne

kanın ne kumaşların ne gürültünün ne de dikkat çekmek için hafifçe öksürüp ambulansın geldiğini haber vermeye çalışan Anthony Fleming'in farkındaydılar.

Sonra Kate aniden Sabine'i hatırlamış gibi başını kaldırıp ona uzandı ve Sabine de yanlarına gidip diz çökerek o ter ve metal kokan, plaj havlusuna sarılı, kan içindeki minik şeye baktı. Aşağı baktığında kan gölünü, ıslak havluları, iç çamaşırlarını, kendi pantolonundaki lekeleri değil, dünyanın tüm gizemini biliyormuş gibi garip bir ifadeyle kendisine bakan bir çift bulanık gözü görüyordu. O minicik, tüy gibi ağızda sessiz kelimeler şekilleniyor, o ağız, hayatın anlamına dair onun bilmediği her şeyi anlatıyordu. Sabine o güne dek hiç bu kadar güzel bir şey görmediğini düşündü.

"Küçük bir kız," dedi Kate yaşlı gözlerle kendi kızının omzunu sıkarken.

"Çok güzel," dedi Sabine de elini şefkatle ona uzatarak.

"Benim bebeğim," dedi Annie şaşkın gözlerle. "Benim bebeğim." Sonra hiçbir işaret vermeden hıçkırıklara boğuldu; tüm bedenini sarsan, uzun zamandır içinde biriken kederin ağırlığıyla dışa vuran hıçkırıklara. Öyle ki Kate bebeği tekrar alıp onu Annie'nin şiddetinden korumaya çalıştı. O sırada Joy eğilip Annie'nin başını tutarak, "Biliyorum, biliyorum," dedi. Annie'nin gözyaşları dindiğinde içeri giren insanların gürültüsünün arasında Sabine büyükannesinin, "Tamam, Annie. Her şey yoluna girecek. Hepsi bitti," dediğini güçlükle duydu.

Ardından Kate titreyen elleriyle Sabine'in yerden kalkmasına yardım etti ve birbirlerine sarılıp gözlerini kırpıştırarak gecenin karanlığına sessizce adım attılar. O sırada ambulans görevlileri ambulansın dönüp duran mavi ışığının altında, siren sesleri arasında parlak üniformalarıyla sedyeyi indiriyorlardı.

On Altı

Hayatta çok az gerçek sürpriz yaşanıyor, diye düşündü Bayan H ama torununun doğumu kesinlikle o sürprizlerden biriydi. Bunu pek çok defa, birçok kişiye söylemişti fakat her söylediğinde minnetle gözlerinin dolmasına engel olamıyordu ve bunu sürekli aynı kişilere söylemesi de onu tanıyanları hiç sıkmıyordu. Küçük Roisin Connolly'nin doğumu gerçekten güzel bir haberdi ve güzel haberler tekrarlanmanın yükünü memnuniyetle taşıyabilirdi.

Patrick doğumun olduğu akşam Annie'nin yanına dönmüştü. Şaşkındı ama bebeğin gelişine çok sevinmişti. Ayrıca karısının son aylardaki garip davranışlarının sebebini öğrendiği için de memnundu. Kızının ölümüne bir türlü alışamayan Annie, doktorun dediğine göre yeni hamileliğinin şokuyla geçici bir denge kaybı yaşamış, hamileliğini yok sayarak ve çevresindekilerle arasına mesafe koyarak durumun üstesinden gelmeye çalışmıştı. Belli ki bu pek de alışılmamış bir tepki değildi. Buna rağmen Bayan H, kızının hamile olduğunu fark etmemiş olmanın utancını duymaktan kendini alamıyor, Roisin'in doğumunda yaşanan travmadan kendini sorumlu tutuyordu. Mack, Thom ve diğerleriyse ona saçmalamamasını söylüyorlardı. Daha sonra Annie bile ona hamileliğini kocasından dahi gizleyebilmişken onun tahmin etmesinin mümkün olmadığını söylemişti. Bu telkinlerin üzerine Bayan H biraz olsun yatışsa da olası hamilelikleri ilk tahmin eden kişi olma hevesiyle köydeki kadınların bel çevresini incelemeye başlamıştı. Hatta bu yüzden birkaç kişiyi gücendirdiği de olmuştu.

Annie, hem bir ay erken doğduğu için kuvözde kalması gereken minik Roisin'e eşlik etmek hem de doktorların gözetiminde kendini yeni annelik rolüne alıştırabilmek için birkaç hafta hastanede kaldı. Niamh'ın yasını tutarak geçirdiği ilk günlerin ardından (iki bebek birbirine yürek parçalayacak derecede benziyordu) hızla iyileşme göstererek doktorların bu tür durumlarda sıkça rastlandığına dair uyarıda bulunduğu doğum sonrası depresyonunun hiçbir belirtisini göstermedi. Bayan H kocasının kollarının ve küçük bebeğinin ona yeteceğini söylese de Annie terapiye de başladı. Artık Niamh'dan bahsedebiliyordu. Roisin'in beslenme ve uyku alışkanlıklarının onunkilere ne kadar benzediğini ama deniz kabuklarına benzeyen minik tırnaklarının ya da saç renginin onunkinden farklı olduğunu söyleyebiliyordu. Hatta bazen ziyarete gelen akrabaları ağladığında, Annie her zaman iki kızı olduğunu düşünmek istese de Roisin'i Niamh'ın gölgesinde büyütmek istemediğini belirterek onlara kızıyordu.

Sabine onu birkaç defa ziyarete gitmiş, o minik bebeği dikkatle kucağına alırken bebeğin o basık ve kanlı görünümünden ne çabuk kurtulduğunu, her an tetikte olan, pembe, mis kokulu bir şeye dönüştüğünü fark ederek şaşırmıştı. Ama yine de kendisi Annie'ye çocuk istemediğini söylemişti. En azından erkeklerin doğum yapması mümkün oluncaya kadar... Annie (Joy'un tahmin ettiği gibi tüm o acıyı ve kanı unutmuştu bile) onun bu sözlerine kahkahalarla karşılık vermişti. Son günlerde sık sık kahkaha atıyor, Bobby McAndrew konusunda Sabine'e takıldığı zamanlar gözlerinde muzip ışıltılar beliriyor, minik kızının denizyıldızlarını andıran ellerini savurması ya da hapşırması gibi gözle görülür şeyler yapmasını keyifle izliyordu. Sabine içten içe Roisin'in hâlâ çok küçük olduğunu düşünse de bu konuda hiçbir şey söylemedi. Annie ona bebeğin vaftiz annesi olmasını teklif etmişti ve Sabine öyle şeyler söylemenin bir vaftiz annesine yakışmayacağını biliyordu.

Hemşireler gülümseyerek, hastaneden neredeyse hiç çıkmayan Patrick'in onlara "ayak bağı" olduğunu söylüyorlardı. Patrick o geniş, esmer yüzünde memnuniyetle öylece oturup kızını izliyor,

artık ellerini de karısını rahatlatmak için gergince uzatmak yerine rahatça onun ellerine kenetliyordu. "Haftalardır çalışamıyor," demişti Bayan H ama zaten her şey bir arada olmuyordu.

Patrick eve ilk geldiğinde Sabine'e, Kate'e ve Joy'a minnetini gözyaşlarıyla ifade etmişti ve Sabine biraz utansa da Kate gözyaşları içinde adama sarılıp çocuğu kendisi dünyaya getirmiş gibi "çok mutlu" olduğunu söylemişti. Hâlâ hassas bir ruh halinde olan Joy, Sabine'e bir insanın alabileceği en güzel ödülün bir çocuk olduğunu söylemişti. Zamanı geldiğinde o da bunu anlayacaktı. Sabine günün birinde anlayacağını düşündü. Annie'nin, kızını ilk gördüğü anda yüzünde beliren o ifadeyi daha önce hiç görmemişti: o sevinç, acı ve rahatlama karışımı duyguyu... Şimdi onun o halini düşününce duygusal bir moda girmek istiyordu ama bunu dışarı yansıtmak istemiyordu. Son günlerde yeterince duygusal olay yaşanmıştı zaten.

Thom, Sabine'in başarısız baştan çıkarma girişimini Kate'e anlatmamıştı. Belki de anlatmıştı da annesi bu konuda ona bir şey söylememeyi tercih etmişti. Sebebi ne olursa olsun Sabine bunun için minnettardı ama kime minnettar olacağını bilemediği için biraz arada kalmıştı.

Roisin'in doğduğu gece Thom'u o olaydan sonra tekrar görmüştü; annesiyle birlikte evden çıkıp ne yapacaklarını bilemez halde ambulansın yanında beklemeye başladıktan kısa süre sonra Thom da koşarak yanlarına gelmişti. Tam önlerinde aniden durmuş, gözleri birinden diğerine kayarken ellerini onların omuzlarına koymuştu. "Her şey yolunda mı? Annie iyi mi? Siz iyi misiniz?" O son soruyu sorarken ısrarla Sabine'e bakmış, bebeğin doğumu yüzünden yaşanan heyecana rağmen kendini hâlâ aşağılanmış hisseden Sabine de onu başıyla onaylamıştı. Aniden her şey çok uzun zaman öncesinde yaşanmış gibi, bir başkasının gördüğü rüyanın senaryosu gibi gelmeye başlamıştı. Sabine gergin bir şekilde Thom'un, annesini öpmesini ya da ona sarılmasını falan beklemişti ama Thom öyle bir şey yapmamıştı. Birbirlerine bakmakla yetinmişlerdi, sonra Kate alçak sesle ona içeri girip Annie'yi görmesini söylemişti. Thom eve

girdikten sonra annesi, Sabine'i eve yönlendirip, "Seni bilmem ama ben şu an bir içkiye hayır demem tatlım," demişti.

Sabine onu ertesi gün de görmüştü. Thom onun avluya gelmesini beklemiş, ona birlikte bir gezintiye çıkmayı teklif etmişti. Yalnızca ikisi. Sabine gri atın bölmesine baktığında ona başka şans tanınmayacakmış gibi atın çoktan tımarlanıp eyerinin yerleştirildiğini görmüştü. Thom'un sesinin tonundan onu ayartmaya çalışmayacağı belliydi ama yine de Sabine kendini garip hissetmişti; Thom'un önceki akşama dair bir şey söylemesi ihtimali nedense Sabine'e şimdi daha çok acı veriyordu.

Ama Thom hiçbir şey olmamış gibi davranmış, ona atlardan, Annie'den, yeni doğan bebekten, herkesin nasıl şaşkına döndüğünden bahsetmişti. Sabine'i uzun ve dolambaçlı yollardan geçirip tek başına olsa asla yanaşmayacağı hendeklerden atlaması için cesaretlendirmişti. Sabine, Wexford tümseği bahsinin açılmasını kesinlikle reddettiğinde kahkaha atmıştı. Evet, o tümsekten daha önce atladığını kendisi de biliyordu. Bu nedenle Sabine de onunla birlikte gülmemek için kendini zor tutmuştu. Ama her şeyi soğukkanlılıkla görmek çok farklıydı. Sabine umduğundan daha zekice bir şey söylemiş gibi Thom onu onaylamış, ona yanılmadığını söylemişti.

Gezinti sırasında aralarında önemli bir konuşma geçmemişti ama döndükten sonra Sabine rahatladığını hissetmişti. Thom kendini toparlamasına yardımcı olmuştu, onunla sohbet etmek bile Sabine'e yetmişti. Ayrıca Sabine, Thom ona bakmadığı anlarda onu yakından inceleyince ondan o kadar da hoşlanmadığını hissetmişti, özellikle de annesi ona Thom'un neredeyse onun babası olacağını anlattıktan sonra... Böyle bir bilgiden sonra Sabine'in ona bir daha aynı gözle bakması mümkün değildi.

Tahmin edileceği üzere Sabine'in annesiyle ilgili sıkıntısı daha basitti. Bebek doğduktan bir gün sonra hâlâ duygusal bir ruh halinde ve heyecan içinde olan Kate, kahvaltı edemeyeceğini söyleyip gözlerinin dolmasına neden olan hayallere dalmıştı. Kahvaltı masasında oturmakta olan Joy'a sarılmasıysa Sabine'e biraz abartılı gelmişti. Ama Bayan H ona ikisinin yıllar sonra bu kadar

yakınlaşmasının "çok tatlı" olduğunu söylemişti (Bayan H'ye haftalardır her şey "çok tatlı" geliyordu zaten. Lynda, New Ross'tayken yerde park bileti bulduğunu söylediğinde de Bayan H ona aynı yanıtı vermişti). Doğum anında çok korktuğu için giderek daha fazla utanan ve onların birbirlerine daha fazla kenetlendiklerini düşünen Sabine, her konuda soğukkanlı davranmaya karar verdi. "Alt tarafı bir bebek," diyordu bu konuyu uzun süre dillerinden düşürmediklerini görünce. O böyle söyleyince annesi ile büyükannesinin, onun derdinin ne olduğunu biliyormuş ve aralarında anlaşmışlar gibi bakışıp sırıtmalarına sinir oluyordu.

Ama Kate bir konuya açıklık getirmişti. Birkaç gün sonra Sabine üstünü değiştirirken annesi gelip yatağına oturmuş, ona İrlanda'da kalmayı mı yoksa İngiltere'ye dönmeyi mi tercih edeceğini açık açık sormuştu. Kalın, mavi kazağı kafasının orta yerinde kalan Sabine de kazağın içinden (o an annesinin yüzünü göremediğine memnundu aslında) İrlanda'yı sevdiğini ve sınavlara burada girebileceğini söylemişti. İlginçtir ki annesi ağlamamıştı. Hatta heyecanlanmış ve Sabine burada kalmak istiyorsa kalmaları gerektiğini söylemişti. Sonra da odadan çıkmıştı. Ne iç hesaplaşmalarına girişmiş ne de onunla arkadaş olup mutlu bir hayat sürmeyi istediğine dair sıkıcı bir konuşma yapmıştı. Bu kadarla yetinmişti. Sabine kafasını kazağın içinden çıkardığında annesinin gittiğini görüp şaşırmıştı.

Birkaç gün sonra oturma odasında ikisi yalnızken Kate, Sabine'e, Hackney'deki evi satıp büyükannesine yakın olmak için buraya yerleşmek isteyip istemediğini sormuştu. *Asıl istediğin Thom'a yakın olmaktır*, diye düşünmüştü Sabine ama şaşkınlığına rağmen böyle bir ifadenin çok kaba kaçacağına karar vermişti.

"Yolun yukarısındaki kır evlerinden birini alabiliriz belki," demişti Kate, yüzünde Sabine'in uzun zamandır görmediği kadar neşeli bir ifade vardı. "Yakınlarda bir yer. Yalnızca iki odalı. Çünkü Londra'daki evden daha pahalı olacak. Buradan çalışmamam için de hiçbir sebep yok. Kendimize göre bir yer aramak da eğlenceli olabilir."

Meseleye temkinli yaklaşmaya çalışan Sabine ona Thom'un da onlarla birlikte yaşayıp yaşamayacağını sormak istemişti ama Kate önce davranmıştı. "Thom şimdilik kendi evinde yaşayacak. Şu ana dek yeterince kargaşa yaşadığımızı düşünüyorum. Ama senin için bir sakıncası yoksa bizimle de zaman geçirecek elbette."

"Ne yani? Bizimle birlikte yaşamak istemiyor mu?" diye sormuştu Sabine sesindeki iğneleyici tonu gizlemeyi başaramayarak. Tarih tekerrürden ibaretti.

"Ona böyle bir teklifte bulunmadım tatlım," demişti Kate. "Bence bir süre ikimiz baş başa vakit geçirmeliyiz." Sonra eklemişti: "Hem zaten onu nerede bulacağımızı biliyoruz, değil mi?"

Kate ile Thom'un ilişkisini Joy da onaylıyordu. Sabine büyükannesine durumu neredeyse korkarak açıklamış, ondan sert bir tepki beklemişti. Ama ilginç bir şekilde meseleden haberdar olduğu anlaşılan Joy, kafasını *Horse and Hound* dergisinden kaldırmaya bile gerek duymadan Thom'un iyi bir adam olduğunu, ne yaptığını bildiğinden emin olduğunu söylemişti.

Bu arada Sabine, Bobby'ye burada kalacağını söylediğinde Bobby onun kendisinden ayrılamadığı için gidemediğine dair berbat bir espri yapmıştı. Ama Sabine onu beş dakika susturmayı başardıktan sonra Bobby ona "çetenin geri kalanı" olarak tanımladığı çocuklarla çok eğleneceğini söylemişti. İki hafta sonraki av partisine ve bu hafta sonu Adamstown'daki partiye de gidebilirlerdi. Üstelik canlı müzik ve eğlence de olacaktı. Bobby gerçekten çok sevinçliydi. Dolayısıyla Sabine ona aslında ağabeyinden hoşlanmaya başladığını söylemek istememişti.

Edward Ballantyne, Roisin Connolly'nin doğumundan üç hafta sonra, öğle haberleri ile Lynda'nın öğleden sonrasındaki ilk dizisi arasında sessizce öldü. Lynda daha sonra Bayan H'ye bunu sorun etmediğini, böyle durumlarla karşılaşma ihtimalini düşünerek tüm bölümleri evde videoya kaydettiğini söyleyince Bayan H o günden sonra Lynda'yla konuşmadı.

O sırada Manor Çiftliği'nde Bobby'yle birlikte ata binmekte olan Sabine geri döndüğünde onu teskin etmek mümkün olmadı. Son zamanlarda büyükbabasının uyanık olduğunu pek görmediğini kabul etse de adamcağızın ölürken tek başına olmasından kendini sorumlu tutuyordu. Ama Joy onun odaya girmesine izin verdi, onunla birlikte yatağın yanma oturdu ve gözyaşları dinene dek ona sarıldı. Sabine de büyükannesinin dediği gibi büyükbabasının, en azından ondan geriye kalanın şimdi çok daha huzurlu göründüğünü kabul etti. O küçük varlık gitmiş, yerine sakin, çökmüş, yaşlı bir yüz ve kırmızı yatağın üstünde başka bir hayatın kalıntısı gibi uzanan, neredeyse buz gibi soğuk eller kalmıştı. Sabine, Thom'un eline ilk kez dokunduğu anı hatırladı ama Thom'un eli canlı olmasa da kendi canlılığı ona ulaşmıştı. Büyükbabasının elleriyse geçmiş zamanın uzaklardan gelen yankılarını taşıyan, tozlu, buruşuk birer müze eseri gibiydi.

Koridorda solgun ve asık bir yüzle bekleyen Kate, onlar odadan çıktıklar sırada, "Sabine'i onun yanına oturtmamalıydın," dedi. "Gece rüyasına girecek."

"Saçmalama," dedi Joy, sakindi ve gözünden bir damla yaş akmıyordu. "O, Sabine'in büyükbabasıydı. Onunla vedalaşmaya hakkı var. Sen de onunla vedalaşmak ister misin?" Ama bir elini yüzüne götüren Kate odasına koşup birkaç saat oradan çıkmadı.

Christopher ve Julia o akşam geldiler. Julia şimdiden siyahlara bürünmüştü ve o kadar çok ağlıyordu ki Joy onu sürekli yatıştırmak zorunda kalıyordu. "Buna dayanamam," diyordu Julia, yaşlı kadının omzunda ağlarken. "Ben ölüme dayanamam."

"Kim dayanabilir ki?" dedi Bayan H onu onaylamayan bir tavırla. Julia ayrıca Joy'a her fırsatta ne hissettiğini çok iyi anladığını söylemekten geri kalmıyordu. Ne de olsa kedisi Matmazel'in ölümünün üzerinden henüz bir yıl bile geçmemişti.

Bu arada Christopher da solgundu ve ölü gibi görünüyordu. Ağzı tıpayla doluymuş gibi konuşuyordu. Kate alt kata indiğinde Christopher onun sırtını beceriksizce sıvazladı ve bir "sıkıntı" yaşamamalarını umduğunu söyledi. Sabine onun, üzerinde etiket

olan mobilyalardan bahsettiğini biliyordu ama Kate ona "her şeyi annesine bırakacağını" söyledi. Ne de olsa burası onun eviydi, eşyalar onun eşyalarıydı. Üstelik ikisi de maddi sıkıntı içinde değildi. Bunun üzerine Christopher başını sallayıp onu rahat bıraktı, zaten ikisi açısından da en iyisi buydu.

Joy cenaze düzenlemeleriyle kendini oyalarken tüm yardım tekliflerini reddediyordu ama kocasının hasta olduğu dönemdeki o aksi ve sert tavrı değişmişti. Ses tonu hâlâ biraz sert olsa da bütün sert köşeleri törpülenmiş gibi daha yumuşak, daha ılımlı bir üslupla konuşuyordu. Joy'un yemekten sonra geçtikleri oturma odasına geldiğini gördüğünde Julia matem havasıyla, "Bir süre sonra koyacak," diyerek burnunu çekti. "Gecikmiş bir matem yaşayacak. Matmazel'i toprağa verene kadar bana da pek koymamıştı."

Ama Joy o kederi yaşıyorsa bile belli etmiyordu. Ama Ballantyneların evinde histeri krizlerine girilmemesine en çok da Lynda içerlemiş gibiydi. Evden ayrılmak üzere eşyalarını toplarken yanından geçen herkese, "Her ihtimale karşı yanımda sakinleştirici var," diyordu. "Söylemeniz yeterli." Sonunda Julia bir tane almıştı. Daha sonra Kate'e o sakinleştiriciye aslında çok da ihtiyacı olmadığını itiraf etmişti. Nedense bunu yaparak doğru izlenimi vermiş olacağını düşünmüştü. Lynda'nın Wexford'daki herkese Ballantyneların ne kadar umursamaz insanlar olduklarını söylemesini istememişti.

Julia'nın uyandırmaya çalıştığı izlenime rağmen Sabine'i asıl şaşırtan, büyükbabasının ölümüne annesinin bu kadar üzülmesiydi. Annesinin, maskarası yüzüne akacak derecede gözyaşlarına boğulup saçını başını yolduğu zamanlardaki o can sıkıcı, dikkat çekmek için takındığı üzgün hali değildi bu seferki. (Öylesi Sabine'i daha çok kızdırırdı; söz konusu büyükbabası olunca kendisinin kederlenmeye annesinden daha çok hakkı olduğunu düşünüyordu.) Ama annesi tamamen sessizliğe gömülmüştü, yüzü solmuştu. Öyle ki Sabine onu yazlık evde Thom'un sevgi dolu kollarının arasında gördüğünde ilk tepkisi öfke olmamıştı, aksine biri ona yardım

etmeye çalıştığı için rahatlamıştı. Yine de annesiyle fiziksel temas kurmak ona nedense zor geliyordu. Annesi ona sarıldığı zaman Sabine onu kırmadan, mümkün olduğunca hızlı bir şekilde ondan kurtulmaya çalışıyordu.

Ama annesinin üzüntüsü onu da etkilemişti; Sabine iki gün boyunca bol bol gözyaşı dökmüş, sonra içten içe kendini daha iyi hissettiğini fark etmişti. Annesi garip görünüyordu ve dışa vuramadığı bir şeylerle mücadele ediyormuş gibi öfkeliydi.

Sabine sonunda dayanamayıp çalışma odasında, yanlarında soğumaya yüz tutmuş birer fincan çayla birlikte oturmuş, son iki kutuyu sessizce toplarlarken ona, "Nasıl oluyor da büyükbabam için bu kadar üzülüyorsun?" diye sordu. Şimdi boş raflar ve rengi yer yer solmuş duvar kâğıtlarıyla kalan oda yeniden dekore edilip yatak odasına dönüştürülecekti. Christopher'a göre bu oda evin rutubetsiz birkaç odasından biri olarak uygun şekilde düzenlenip pansiyon olarak kiralanabilirdi. Annie ve Patrick bu işi bırakacakları için bu yönde bir ihtiyaç doğacaktı. ("Merak etme," demişti Bayan H, Sabine'in şaşkın ifadesini görünce, "onları kısa zamanda kaçırır.") Böylece Sabine ve annesi çalışma odasındaki son kutuları taşıma işini birlikte üstlenmişlerdi. En sevdiği fotoğrafları alan Sabine, içten içten çok ilginç bir aşk mektubu bulmayı ümit ederek kalan mektupları ayıklıyordu. Annesi en azından büyük bir kısmını kronolojik şekilde dizdikleri fotoğrafları Joy'a hediye olarak deri kaplı bir albüme koymaya karar vermişti.

"Kabalık etmek istemem ama büyükbabam hayattayken bile onun hakkında pek konuşmazdın." Sabine bu sözlerin düşündüğü kadar nazik bir şekilde dudaklarından dökülmediğinin bilinciyle annesine baktı.

Kate sağlam, kahverengi kutunun kapağını yerleştirdikten sonra biraz duraksadı ve burnundaki tozu sildi. "Bazı şeyler vardı..." diye söze başladı. Sonra durdu. "Ben... Ben sanırım babamla birbirimizi daha iyi anlamış olmayı isterdim. Çok fazla zaman kaybettik... ve artık çok geç. Bu da beni hem biraz kızdırıyor hem de üzüyor."

Çalışma masasına yaslanıp eski bir kalemle oynayan Sabine ona nasıl yanıt vereceğini bilemedi.

Kate ona döndü. "Onunla daha iyi anlaşabilirdik, diye düşünüyorum. Ben senin yaşlarındayken birbirimizden uzaklaşmaya başlamıştık."

"Neden?"

"Ah, her zamanki şeyler işte. Yaşam tarzını onaylamadı. Senin doğumunu bile onaylamadı. Ama seni sevmediğini söyleyemem," diye ekledi Kate çabucak.

Sabine omuz silkti. "Biliyorum." İçten içe büyükbabasının onu herkesten çok sevdiğine dair bir inancı vardı.

Bir süre sessizlik içinde oturdular. Sabine rengi solmuş belgeleri incelerken yalnızca el yazısı olanlara bakıyordu. Annesine ve dayısına gelmiş bir sürü kartpostal vardı. Büyükbabasının artık çok iyi tanıdığı o köşeli, sade el yazısıyla onlara bindiği gemilerin isimlerini, ziyaret ettiği yerlerin hava koşullarını yazdığı kartpostallardı bunlar. Büyükbabası, Kate doğduktan sonra bir süreliğine bir yerlere gitmişti ama Sabine yalnızca büyükannesine yazılmış bir mektup bulamamıştı.

Kate dalgın dalgın pencereden dışarı bakıyordu. "Çocukken bana karşı ne kadar iyi olduğunu hatırlıyorum," diyerek sessizliği bozdu ve Sabine aniden kafasını kaldırdı.

"Beni hep bir yerlere götürürdü; çalıştığı yeri görmem için tersaneye gider, tramvayla Tepe'ye çıkar, Christopher'la keşif yapabilelim diye Hong Kong çevresindeki küçük adalara giderdik. Gerçekten iyi bir babaydı."

Sabine annesinin hafiften savunmacı ses tonunu fark etmişti, ona bakıyordu. "Fena sayılmazdı. Yaşlı birine göre." Kate sesinin çatladığını gizlemeye çalıştı. Hâlâ onun hakkında konuşmakta zorlanıyordu.

"Sanırım benimle gurur duyması hoşuma giderdi," dedi hüzünle. "Yaptığın her şeyin sevdiğin insanların gözünde yanlış olduğunu hissetmek çok zor." Kızına bakarken Kate'in dudaklarında hafif bir

tebessüm belirdi. "Evet, ister inan ister inanma ama bu yaşımda bile durum aynı."

Sabine bir süre annesine baktı, sonra elini ona uzattı. "Bence her şeyi yanlış yapmıyorsun," dedi güvenine ihanet ediyormuş gibi alçak ve aceleci bir sesle. "Bazen sana iyi davranmadığımı biliyorum ama sen iyi bir annesin. Genellikle. Yani beni sevdiğini falan biliyorum ki bu da önemli bir şey." Yüzü kızarmaya başlamıştı. "Ve eminim büyükbabam da seninle gurur *duymuştur*," diye devam etti sözlerine. "Bahse girerim ki duymuştur. Ama bunu gösterememiştir. Onlar, yani büyükannem ve büyükbabam duygularını ifade etme konusunda pek başarılı değildiler. Bizim gibi değil onlar. Doğru söylüyorum." Annesinin kolunu sıktı. "*Biliyorum.*"

Alt kattan, cenazeden sonra Bayan H'nin oturma odasını düzenlemesine yardım eden Julia'nın tiz sesi geliyordu. Mobilyalar sürükleniyor, duraksamalar oluyor, Julia tekrar gözyaşlarına boğuluyordu.

Kate önce kızının eline, sonra gözlerine bakıp hafifçe gülümsedi. "Belki de haklısındır."

Edward Ballantyne, mezarlığın çevresindeki yolları su basacak kadar yağmurlu bir günde toprağa verildi. Yas tutanlar mezarın yanma gidebilmek için dizlerine kadar suya girmek zorundaydı. Yine de mezarın biraz yüksekte olması herkesi rahatlatmıştı. Yağmur iki gün boyunca durmadan yağmış, gökyüzünü is karasına, çimenleri çamur rengine çevirmişti. Ambalajlarının içindeki çeşit çeşit çiçek o şiddetli yağmurda görünmez olmuştu. Köyün küçük kilisenin orta kısmına sığınan birkaç yaşlısı havanın bu kabalığını ayıplıyor, dualar mırıldanıyorlardı. Joy ise ıslak ayakkabılarına aldırmayıp kendi kendine gülümsüyor, soranlara bunun uygun olduğunu düşündüğünü söylüyordu. Sabine'e bile isterse gidip yağmur çizmelerini giyebileceğini duygusuzca söylemişti. Böylece gözü yaşlı torunu katıldığı ilk cenazede ona şaşkın bir bakış atıp annesine büyükannesinin iyi olup olmadığını sormuştu. "Duygular hakkında

bana ne söylediğini hatırla," diye fısıldadı Kate ve derin düşüncelere dalan Sabine sonunda ikna olmuş gibi göründü.

Kalabalık bir cenaze olmuştu. Bayan H şemsiyesinin altında yürürken, Edward'ın zaman zaman köylülere ne kadar kaba davrandığını da hesaba katarak bu kadarını beklemediğini söylemişti ama Kate'le kol kola yürüyen Thom insanların onu iyi tanıdığını fısıldamıştı. Ayrıca Kate'e bunun saygıyla ilgili olduğunu söylemişti çünkü kiliseye gelenlerin sayısını görünce Kate de şaşırmıştı. Av konusunda onun ve ailesinin yaptıklarını beğenmeyen, bir de Joy yüzünden gelmeyen birkaç kişi vardı. Thom, "İçgüdüsel bir şey bu, iyi soydan anlıyorlar," demiş, sonra da Kate'in kolunu sıkmıştı.

Joy'un isteğiyle iki domuz budu, yarım somon ve Christopher'ın tabiriyle küçük bir tekneyi batırabilecek kadar alkollü içecek satın alan Bayan H, "Cenaze yemeğinden de anlıyorlar," diye mırıldandı. Arkalarındaki köylülerin şimdiden aydınlanan yüzlerini, uzakta da olsalar anlaşılır bir şekilde büyük evde onları güzel bir sofranın beklediğini fısıldaştıklarını fark etmişti.

Kate, Thom'un şemsiyesinin altına sığınmıştı. Yeni aldığı siyah paltosunun içinde kendini garip hissediyordu, bir yandan da olası gözyaşlarını gizlemesi açısından yüzüne vuran yağmura minnettardı. Babasına öfkesini devam ettirmesi mümkün değildi. Annesi o öfkeyi görmüş ve sertçe, "O da insandı," demişti. Yaşlı adamın öldüğü gece Joy da ona olan öfkesini bastırmaya çalışmak için buruşuk elleriyle kızının elini tutmuştu. Kate'le aynı durumdaydı. Ayrıca ona kızması gerekenin Kate olmadığını söylemişti.

Ama bu sözler Kate'e babasının ölümüne keder ve pişmanlıkla yaklaşmasından başka seçenek bırakmamıştı. Bir de vicdan azabıyla. Çünkü eğer biraz daha çabalamış olsaydı ailesinin iki tarafında da uzun zamandır var olan ve kanayan o yarayı bir nebze olsun iyileştirebilirdi belki. "Sabine senin adına yaptı bunu," demişti Thom. "Buna sevinmelisin." Ama henüz sevinmek için çok erkendi.

Israrcı yağmurun sesi altında rahibin sesi boğuk bir mırıltıya dönüşüyordu. Tozdan ve külden bahsediyordu. Arkalarda bir yerde Christopher'ın koluna girdiği Julia yüksek sesle ağlamaya başlamış,

sonunda bol miktarda özür eşliğinde uzaklaştırılmıştı. Kilcarrion'a giden yolun yarısına kadar bile dayanamayacağına dair itirazlarını herkes duyabiliyordu.

Diğer katılımcılar da bunu bir işaret olarak görüp mezarlıktan yavaş yavaş çıkmış, siyah veya cenazeye yakışmayacak kadar süslü şemsiyelerinin altında yalnız başlarına ya da çiftler halinde yürümeye başlamışlardı. Annie ve Patrick oyalanıyordu. Bebek Roisin annesinin göğsüne gizlenmiş, Patrick ise koruyucu bir tavırla onun üzerine eğilmişti. Şimdi ilerlemeye başlamışlardı. "Yapabileceğim bir şey varsa söyleyin," dedi Annie, Joy'a. Rahip o sırada son kez başını sallayıp Joy'un koluna dokunmuş ve cübbesini arkasından savurarak kilisenin korunaklı bir noktasına geçmişti. "Bunu bütün samimiyetimle söylüyorum Bayan Ballantyne. Siz bana yeterince iyilik yaptınız."

"Çok naziksin Annie," dedi Joy, yağmur şemsiyesinin kenarlarından bardaktan boşanırcasına akıyordu. "Ben her şeyi hallederim."

Ağır adımlarla yürümeye başladıklarında Annie'nin şefkat dolu bir sesle, "Halledemez ki," dediği duyulabiliyordu. "Bu kadın keçi gibi inatçı."

Şimdi mezarın başında Thom, Kate, Sabine ve en son 1950'lerde görülen siyah takımıyla uzun boylu, sert görünümlü Joy'dan başka kimse kalmamıştı.

Patrick ve Annie'yle gitmesinin daha uygun olacağına karar veren Thom, Kate'i annesinin yanına götürdükten sonra onların peşine takıldı. Ama annesinin siyahlar içindeki güçlü duruşunu gören Kate ağlamaya başlayınca Sabine, Thom'a annesini de götürmesini işaret etti. Büyükannesi de üzgünken annesinin gözyaşları içinde ona sarılması, isteyeceği son şey olurdu.

Çamurun yavaş yavaş ayakkabılarının içine girmeye başladığının farkında olmayan Joy, üzeri çiçeklerle donatılmış kara toprağın yanında duruyor, hiçbir yere bakmıyordu. Ağlamak istese de çevrede aval aval gezinen insanların karşısında utanç verici bir duruma düşmek istemiyordu. Aslında ağlamayarak onları hayal kırıklığına

uğrattığını biliyordu. Ama o kocaman bulutun bir anda patlamasıyla kendini çok daha iyi hissedeceği kesindi.

Durumu kabullendikten sonra, *affedersin hayatım*, dedi kocasına. *Böyle olmasını istemediğimi biliyorsun.* Edward öldüğü için artık onunla konuşmak çok daha kolaydı. Önceki hayatlarının bir hatırlatıcısı olarak onu orada, acı içinde, düşkün halde görmeyince yine kolayca sevmeye başlamıştı. Şu sıralar biraz yumuşadığını, Julia'nın, Bayan H'nin ve diğerlerinin ona temkinli yaklaştığını, bunun fırtınadan önceki sessizlik olabileceğini düşündüklerini, belki bu gece, belki cenaze yemeği sırasında odasına çekilip kederini yaşayacağına inandıklarını biliyordu. Joy kocasına bunu sırf onları mutlu etmek için yapabileceğini söyledi. Onu hakkıyla uğurlamak istiyordu, evet ama uzun süre iyi ev sahibi rolünü üstlenmek, neredeyse tamamen yabancı insanları mutlu etme çabası içine girmek istemiyordu. Kalabalıkları, partileri hâlâ sevmiyordu.

Edward bunu anlardı.

Joy gözlerini kırpıştırırken aniden şemsiyenin kaydığını ve yağmur suyunun sırtından içeri süzüldüğünü fark etti. Gözlerini gökyüzüne çevirdi ve açık gri kısmın diğer bölümleri de etkileyip etkilemeyeceğini düşündü. Sonra döndü ve Sabine'in yanma geldiğini gördü. Genç kız şiş gözleriyle ona endişeli bakışlar atıyordu. Sonra o körpe koluyla ikisini de rahatlatacak bir kararlılıkla onun koluna girdi.

"İyi misin?" diye sordu büyükannesine.

"İyiyim Sabine." Joy tabutun bulunduğu yere baktı ama bunun Edward'la hiçbir ilgisi yoktu.

"Üzgün müsün?"

Joy gülümseyerek bir süre düşündü.

"Hayır, tatlım. Pek sayılmaz. En azından onun için üzülmüyorum." Joy derin bir nefes aldı. "Bence büyükbaban gitmeye hazırdı. Yerinde duramayan bir adamdı ve eminim hiçbir şey yapmadan öylece oturmaktan hoşlanmıyordu. Daha fazla hayatta kalmasını dileyemezdim."

"Ama onu özlemeyecek misin?"

Joy duraksadı.

"Elbette özleyeceğim. Ama büyükbabanla çok güzel zamanlarımız oldu. O günleri sonsuza dek hatırlayacağım."

Sabine bu cevapla tatmin olmuştu. "Ve sanırım artık onun için endişelenmen gerekmeyecek."

"Haklısın. Hiçbirimizin endişelenmesine gerek yok."

Gökyüzü bir parça da olsa açıyordu. Yağmur daha şiddetli yağmaya hakkı olmadığına karar vermiş gibi ince şeritlere dönüşmüş, bundan sonraki durağını belirlemeye çalışıyordu. Sabine ve Joy birlikte dönüp tepeden aşağıya doğru yürümeye başladılar.

Sabine aniden elini cebine götürerek, "Sana bir şey göstereceğim," dedi. "Çalışma odasındaki son kutunun içindeydi. Bugün onu okuman gerektiğini düşündüm. Yani dinle ilgili şeylerden pek anlamam ama Bayan H böyle zamanlarda okumanın iyi geleceğini söyledi."

Sabine büyükannesine yazıları zaman içinde solmuş bir mektup uzattı. Kâğıdın ıslanmasını önlemek için onun şemsiyesinin altına girmesi gerekmişti ama ona rağmen iki kelime silinmiş, o eski mürekkep minik, mavi şeritler halinde akmıştı.

...ve göklerdeki güç sayesinde
zenginlikte, barışta ve inançta
halkının yanında olacaksın;
bu geçici krallığı zekice, adilce ve inançla
uzun yıllar yönettikten sonra
sonsuz krallıktaki yerini alacaksın,
Yüce İsa ve Tanrı sayesinde. Amin.

"Bu senin el yazın. O yüzden senin için bir anlamı olabileceğini düşündüm. İyi mi? Yani dinî bir şeye benziyor. Öyle çok inançlı biri olmadığını biliyorum ama büyükbabama uyacağını düşündüm."

Joy durdu ve yağmur damlalarının altında iyice yumuşayıp kararan o küçük kâğıt parçasına bakarken boğazında koca bir yumru oluştuğunu hissetti.

"Bu senin el yazın," dedi Sabine tekrar, biraz da savunmacı bir tavırla.

"Evet, benim el yazım. Ve dinle ilgili olduğu söylenebilir," dedi Joy, sesi çatlamıştı. "Ama evet. Bugüne çok... çok uygun. Teşekkür ederim."

Sabine onu onaylarcasına gülümserken keder, başlarının üstündeki bulutlar gibi silindi yüzünden.

"Güzel. Dediğim gibi, ben bu konulardan pek anlamam," dedi Sabine. Sonra yaşlı kadın ve torunu kol kola girip o engebeli yolda adımlarını birbirine uydurmaya çalışırken çamur sıçratarak evlerinin yolunu tuttular.

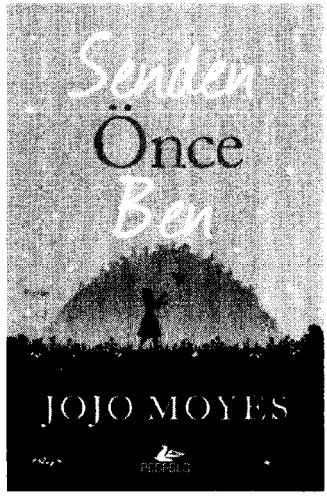
Teşekkür

Kendi karakterlerimi yaratmak için büyükannem Betty McKee'nin artık hayatta olmayan büyükbabam Eric'le yaşadığı o sıra dışı aşkın berrak anılarını hiç utanmadan deşmeseydim bu kitabı yazamazdım. 1950'lerdeki gemi hayatını canlı bir şekilde tasvir etmeme yardımcı olan P&O şirketinin arşiv departmanından Stephen Rabson'a ve deniz kuvvetlerinin tarihi konusundaki yardımlarından dolayı Londra Ulusal Denizcilik Müzesi'nden Nicholas J. Evans ve Pieter Van der Merwe'ye teşekkür ederim. Süveyş Kanalı'yla ilgili anıları için Brian Sanders'a ve Wexford tümseğinden haberdar olmama vesile olan Joan Price'a teşekkür ederim.

Kitabımın nihayet baskıya gitmesini sağlayan AP Watt Ajans'tan Jo Frank'e, bana verdiği cesaret, tavsiyeler ve özellikle de ısmarladığı öğle yemekleri için sonsuz teşekkürler. Yardımları için Carolyn Mays ve Hodder ekibine, müthiş gayreti için Vicky Cubitt'e teşekkürler.

Anya Waddington'a ve Penelope Dunn'a tavsiyeleri ve irtibatları için, ayrıca "göz atmalarını istediğim" başka bir şey daha yazdığımı söylediğimde kaşlarını çatmadıkları için sonsuz teşekkürler. *Independent*'tan David Lister'a ve Mike McCarthy'ye ve Ken Wiwa'ya edebî maceralarımız esnasında verdikleri cesaret ve gösterdikleri cömertlik için teşekkür ederim.

Bana yazma yeteneklerini aktardıkları, hiç değilse azimli bir kişiliğimin olmasını sağladıkları için aileme -Jim Moyes'e ve Lizzie Sanders'a- teşekkür ederim. Ama en çok da bebek bakmaktan şikâyet etmeyip bana inandığı, yerinde eleştiriler yaptığı için kocam Charles'a teşekkür ederim. Yeni kitap fikrimle başını ağrıttığım herkese teşekkürler.

Birbirlerine aşktan başka verecek hiçbir şeyleri yoktu...
Mucizelere inanmıyorsanız durup bir kez daha düşünün...

"SAKIN SON BÖLÜMLERİ OTOBÜSTE GİDERKEN OKUMAYIN. Ağlamamak için kendinizi tutmaya çalışırken bir enkaza dönüşebilirsiniz."
Tracy Williams

"Bu kitabı okuyunca duygudan duyguya koşacağınız bir lunaparka girmiş gibi oluyorsunuz. Okurken dünyayı ve zamanı durdurmak isteyeceksiniz."
Dooster

"Arkadaşların elden ele dolaştıracağı bir roman olacak. Moyes karizmatik, gerçekçi ve çarpıcı karakterler yaratmayı çok iyi biliyor."
The Independent

"Sizi bu kadar içine çekecek başka bir kitap bulmanız çok zor. Yıllardır okuduğum en güzel kitap."
Gill B.

"Bu hikâyeyi kitap bittikten çok uzun bir süre sonra bile hatırlayacak, her daim yanınızda taşımak isteyeceksiniz."
Romantic Book Lover

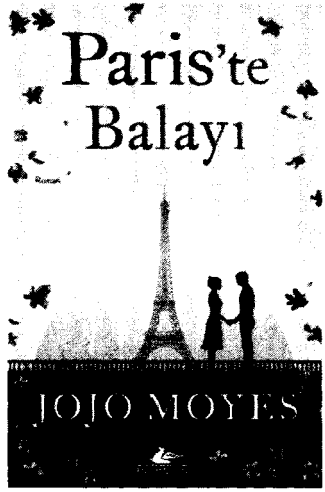

En azından şunu bil ki bu dünyada seni seven bir adam var.
Seni her zaman seven ve bu ona zarar verse de
hep sevecek olan bir adam...

"Size aşk cümleleri yazdıracak bir roman..."
Glamour

"Modern ancak tüm zamanları aşan bir kitap. Ölümsüz bir aşka sımsıkı tutunanların hikâyesi..."
Leila Meacham

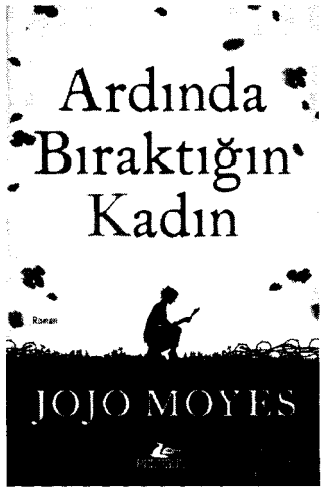
"Tutku denizinde yüzmek istiyorsanız *Sevgilimden Son Mektup* kendinize vereceğiniz en güzel hediye olacak."
Sunday Herald

Jojo Moyes'in merakla beklenen kitabı* Ardında Bıraktığın Kadın*'la tanışmak için küçük bir başlangıç.

"Mutlaka etrafınızdaki insanlara da okutmak isteyeceğiniz sımsıcak bir kısa roman. Moyes karizmatik, inatçı ve hayattan ne beklediğini bilen karakterler yaratıyor."
Independent on Sunday

"*Paris'te Balayı* kahkahalar attırıyor, yoğun hislerle gülümsetiyor ve bir bebek gibi ağlatıyor."
Closer

Ardında bıraktığın kadını hatırlıyor musun?

"Tatlı acı romanların ustası Jojo Moyes büyük aşk hikâyelerini en karanlık noktalarıyla ele alırken okuyucusuna alışılmış mutlu sonlardan çok daha fazlasını sunuyor."

Entertainment Weekly

"Lezzetli bir olay örgüsü, capcanlı bir hayal gücüyle yaratılan karakterler ve karşı konulmaz aşklar..."

USA Today

"*Ardında Bıraktığın Kadın* yüreğinize büyük bir darbe gibi inecek, baştan çıkarıcı bir roman."

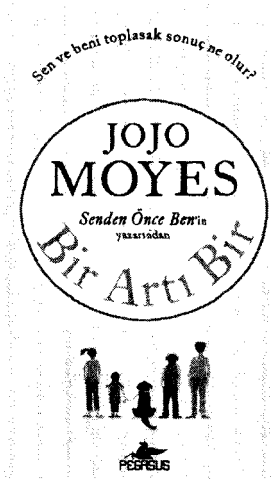
The Washington Post

"Kararlı ve yürekli âşıkların romanı... Son sayfayı çevirine kadar dünyadan koptuğunuzu fark etmeyeceksiniz."

Los Angeles Times

"Hataları, cesaretleri ve tutkularıyla Moyes'in karakterleri sizi bambaşka bir dünyaya davet ediyor."

Library Journal

Sen ve beni toplasak sonuç ne olur?

"Bir su damlası kadar saf ve yeni yeni konuşmaya başlayan bir bebek kadar komik... İşte Jojo Moyes'in başyapıtı!"

Marie Claire

"Jojo Moyes aşk, romantizm ve komediyi coşkuyla yan yana getiren bir kraliçe gibi... *Senden Önce Ben*'e doyamayan herkes bu sevimli romana bayılacak!"

New York Times

"Rengârenk bir lunaparka girip duygudan duyguya koşmaya hazırlanın!"

Sunday Express

"Kitabın son sayfasını çevirdiğimde içimden bir parça koptuğunu sandım. Bu kitap ve karakterler içinize işleyecek."

Random Things Through My Letterbox

Beni o kadar da sık düşünme. Sadece iyi yaşa.
Sadece yaşa... Sevgiyle, Will.

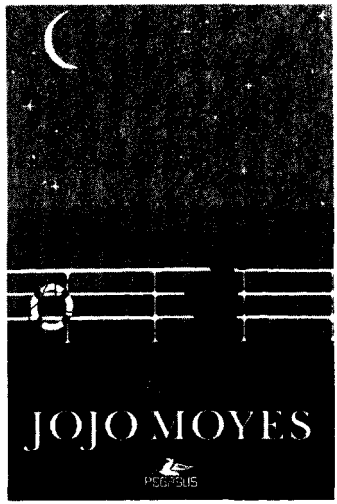
"Aşka, kedere ve hayata sıcacık, komik ve umut dolu bir bakış... Yanınıza koca bir kutu mendil alın."
Stylist

"Şaşırtıcı kurgusu, insanı kendilerine âşık eden karakterleri ve kâh ağlatıp kâh güldürmesiyle bu kitap resmen kusursuz."
Glamour

"Gündelik hayatı esprili ve sıcacık bir dille kaleme alma yeteneğine sahip olan Moyes, aşka inanmanızı sağlamadan önce yüreğinizi sızlatmayı başarıyor. Bu kitabı elinizden bırakamayacaksınız."
Sunday Express, S

"Tıpkı *Senden Önce Ben* gibi bu kitap da yas ve yola devam etmek gibi zor konulara rağmen komik ve eğlenceli. Vakti geldiğinde hepimiz sevdiğimiz şeyleri yitiririz ama Moyes her zaman mutlu son yaşanmasa da yola devam edildiğini bize hem dokunaklı hem de esprili bir dille hatırlatıyor."
Miami Herald

"Kalbi kırık bir kadının zor hayatına dair sıcacık, hüzünlü ama bir o kadar da komik bir hikâye."
Abendzeitung München

Gözlerimi kapatıyorum şimdi.
Dünyanın öteki ucunda seninle yan yana uyanacağım.

"Bu kızlar bir harika... Sonunu deliler gibi merak edip uykusuz kalacaksınız!"
Morgenpost

"Tıpkı okyanusun dalgaları gibi bu roman da bitmeyen bir tutkuyla yükselip alçalıyor."
The Times

"Enerjisiyle herkesi kendine çeken *Üstümüzde Gökyüzü Altımızda Deniz* herkese yazdan kalma bir gün yaşatıyor."
Mirror